Scripta Letonica

Vol. **1**, No. 2 (**2014**)

ISSN 2255-8926 (print), ISSN 2255-8934 (online)
ISBN 978-9934-8502-0-2 (print), ISBN 978-9934-8502-1-9 (online)

Saturs / Content

Stalažs A. **3–280**
Latvijas augļaugu kaitēkļi bezmugurkaulnieki un to saimnieciskā nozīme
Invertebrate pests of fruit-plants in Latvia, and their practical importance

Scripta Letonica

Vol. **1**, No. 2 (**2014**)

ISSN 2255-8926 (print), ISSN 2255-8934 (online)
ISBN 978-9934-8502-0-2 (print), ISBN 978-9934-8502-1-9 (online)

Informācija izdevumu pasūtīšanai un rakstu autoriem: *rpd-science@inbox.lv*
rpd.science@gmail.com

Mājaslapa: *http://www.rpd-science.org/ScrLet/*

Recenzenti (Reviewers): Valentīna Petrova
Voldemārs Spuņģis

Izdevums iespiests SIA "Drukātava", Šampētera iela 36, Rīga

Žurnāla vāka attēls: В. М. Петров & В. И. Петрова 1985, – *Neotetranychus rubi* ♀ un ♂

© A. Stalažs 2014
© RPD Science, 2014

Entomologa
Artura Mārtiņa Priedītes
(1928 – 2014)
piemiņai

In Memory of entomologist
Arturs Mārtiņš Priedīte
(1928 – 2014)

Arturs Stalažs
(Latvijas Valsts augļkopības institūts)

Latvijas augļaugu kaitēkļi bezmugurkaulnieki un to saimnieciskā nozīme

Dobele, 2014

Pateicības

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai. Latvijas lauku attīstības programma 2007.–2013. gadam, sadaļa "Vides un lauku ainavas uzlabošana"
projekta nr. 211211/C-120

ERAF
EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS

Eiropas reģionālās attīstības fonds
projekta nr. 2010/0317/2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/142
(aveņu, ķiršu un zemeņu kaitēkļi)

Eiropas reģionālās attīstības fonds
projekta nr. 2010/0261/2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/155
(maurērces)

Latvijas Zinātnes padomes finansētais pētnieciskās sadarbības **projekts nr. 672/2014** „Pētnieciskie un tehnoloģiskie risinājumi ilgtspējīgai smiltsērkšķu audzēšanai un pilnvērtīgai izmantošanai" (atsevišķi smiltsērkšķu kaitēkļi)

Pateicība par konsultācijām un citu palīdzību:

Gunta Dombrovska (praktiskā palīdzība)
Edgars Dreijers (kailgliemeži)
Inese Drudze (praktiskā palīdzība)
Ilze Grāvīte (ziņas par kaitēkļiem)
Laila Ikase (ziņas par kaitēkļiem)
Kristīne Jukāma (praktiskā palīdzība)
Māris Jundzis (praktiskā palīdzība)
Kaspars Kampuss (ziņas par pētījumiem)
Aivars Krievaitis (praktiskā palīdzība)
Valda Laugale (literatūra)
Ivars Lībergs (praktiskā palīdzība)
Alfrēds Niedra (praktiskā palīdzība)
Valentīna Petrova (literatūra, ērces)
Digna Pilāte (literatūra)
Elga Plīse (literatūra)
Valentīna Pole (ziņas par pētījumiem)
Arturs Priedīte (literatūra, pētījumu metodika)
Rimantas Rakauskas (laputis, literatūra)
Alfrēds Ripa (ziņas par pētījumiem)
Silvija Ruisa (ziņas par kaitēkļiem)
Dainis Ruņģis (angļu valodas korekcija)
Ineta Salmane (literatūra, ziņas par pētījumiem)
Ineta Samsone (literatūra)
Nikolajs Savenkovs (tauriņi, pētījumu metodika)
Ilze Serenda (praktiskā palīdzība)
Māra Skrīvele (ziņas par kaitēkļiem)
Voldemārs Spunģis (literatūra, komentāri)
Romāns Strelčuns (praktiskā palīdzība)
Inese Šinta (praktiskā palīdzība)
Inese Treimane (nosaukuma valodas korekcija)

Anotācija

Stalažs A., 2014. Latvijas augļaugu kaitēkļi bezmugurkaulnieki un to saimnieciskā nozīme. *Scripta Letonica* **1**(2), 3–280

Pēdējais plašākais apkopojums par augļaugu kaitēkļiem Latvijā publicēts pirms vairāk nekā 40 gadiem. Tomēr, visas pieejamās kompilācijas, ieskaitot nesen publicētos darbus, sniedz ziņas par nozīmīgākajiem kaitēkļiem vai par atsevišķu augļaugu kaitēkļiem. Tā kā pēdējo 30 gadu laikā ir ievērojami mainījusies augu audzēšana, kā arī jaunā veida agrocenozēs ir diezgan atšķirīgi apstākļi, bija nepieciešama jauna informācija par augļaugu kaitēkļiem. Līdz šim ievērojami arī mainījies audzēto augļaugu klāsts un vairumam jauno augļaugu par to kaitēkļiem ziņas ir bijušas nepietiekamas. Zināšanu trūkums par augļaugu kaitēkļiem veicināja nepieciešamību pēc jauna un visaptveroša pārskata par augļaugu kaitēkļiem, ar papildu mērķi noteikt to nozīmīgākās sugas. Sešu gadu laikā (2007.–2013.) Latvijā veikta augļaugu kaitēkļu inventarizācija. Salīdzinot pēdējo gadu lauka pētījumu rezultātus un vēsturiskos literatūras datus, ir izveidots pārskats par vairāk nekā 910 bezmugurkaulnieku sugām. Atkarībā no kaitēkļu nozīmes, tie visi ir sadalīti četrās grupās – ļoti nozīmīgi, nozīmīgi, maznozīmīgi un *praktiski nenozīmīgi kaitēkļi*. Kaitēkļu daudzveidības analīze veikta gan kultivētajiem, gan savvaļas augļaugiem, ar galveno uzmanību kultivētajām un perspektīvākajām augļaugu sugām. Apskats aptver ziņas par kaitēkļiem šādu ģinšu un sugu augļaugiem – *Actinidia, Amelanchier, Aronia, Berberis, Chaenomeles, Cornus mas, Corylus, Crataegus, Fragaria, Hippophae rhamnoides, Lonicera caerulea, Malus, Prunus, Pyrus, Ribes, Rosa, Rubus, Sambucus, ×Sorbopyrus auricularis, Sorbus, Vaccinium, Viburnum, Vitis.*

Annotation

Stalažs A., 2014. Invertebrate pests of fruit-plants in Latvia, and their practical importance. *Scripta Letonica* **1**(2), 3–280 (in Latvian)

In Latvia a last and more comprehensive review on fruit-plant pests has been published more than 40 years ago. However, all available compilations, including some recent publications, cover either some important pests or pests of limited fruit-plant genera number. Since during the recent 30 year period farming systems are considerably changed, and conditions in a new agrocenoses fairly differs from old one, also was need for updated information on fruit-plant pests. In the same time the diversity of planted fruit-plants were significantly changed, and for a number of new fruit-plant species their pests were insufficiently known. The lack of knowledge's on fruit-plant pest's leaded to necessity for a new and comprehensive review of fruit-plant pests, with the aim to recognise more important ones. During the six year period (2007–2013) an inventory of fruit-plant pests were conducted in Latvia. The results of recent field studies, and historical information were compared, analysed, and review, covering more than 910 invertebrate pest species, is prepared. All pests are divided in four groups, according to the level of their importance – *very important, important, slightly important* and *practically non-important pests*. The diversity of pests are analysed for cultivated and wild fruit-plants, with a main attention to cultivated and more perspective ones. The review covers pests of plants from the following plant genera and species – *Actinidia*, *Amelanchier, Aronia, Berberis, Chaenomeles, Cornus mas, Corylus, Crataegus, Fragaria, Hippophae rhamnoides, Lonicera caerulea, Malus, Prunus, Pyrus, Ribes, Rosa, Rubus, Sambucus, ×Sorbopyrus auricularis, Sorbus, Vaccinium, Viburnum, Vitis*.

Saturs

Priekšvārds **10**

1. **Metodika** **12**

1.1. Augļaugi 12

1.2. Kaitēkļu sugas un to raksturojums 13

1.3. Pētījumi dabā un jaunas kaitēkļu augas Latvijas faunā 15

2. **Kultivētie un savvaļas augļaugi Latvijā un to kaitēkļi** **17**

Aktinīdiju dzimta (Actinidiaceae) 18

Actinidia – **aktinīdijas** 18

Bārbeļu dzimta (Berberidaceae) 18

Berberis – **bārbeles** 18

Latvijā sastopamie bārbeļu (mahoniju) kaitēkļi 18

Bērzu dzimta (Betulaceae) 18

Corylus – **lazdas** 18

Latvijā sastopamie lazdu kaitēkļi 19

Bezslavīšu dzimta (Adoxaceae) 19

Sambucus – **plūškoki** 19

Latvijā sastopamie plūškoku kaitēkļi 20

Viburnum – **irbenes** 20

Latvijā sastopamie irbeņu kaitēkļi 20

Citronliānu dzimta (Schisandraceae) 20

Schisandra – **citronliānas** 20

Eleagnu dzimta (Elaeagnaceae) 20

Hippophae rhamnoides – **parastais smiltsērkšķis** 20

Latvijā sastopamie smiltsērkšķu kaitēkļi 21

Ēriku dzimta (Ericaceae) 21

Arctostaphylos – **miltenes** 21

Latvijā sastopamie milteņu kaitēkļi 21

Vaccinium – zilenes 21

Brūklenes 22

Latvijā sastopamie brūkleņu kaitēkļi 22

Dzērvenes 22

Latvijā sastopamie lielogu dzērvenes kaitēkļi 22

Latvijā sastopamie purva dzērvenes kaitēkļi 22

Mellene (*Vaccinium myrtillus*) 22

Latvijā sastopamie mellenes kaitēkļi 22

Zilenes 23

Latvijā sastopamie Eša zilenes kaitēkļi 23

Latvijā sastopamie vairoga zilenes kaitēkļi 23

Latvijā sastopamie visu kultivēto zileņu kaitēkļi 23

Latvijā sastopamie parastās zilenes kaitēkļi 23

Ērkšķogu dzimta (Grossulariaceae) 23
Ribes – jāņogas 23
Ērkšķogas 24
Latvijā sastopamie ērkšķogu kaitēkļi 24
Jāņogas 24
Latvijā sastopamie jāņogu kaitēkļi 24
Latvijā sastopamie zelta jāņogas kaitēkļi 25
Upenes 25
Latvijā sastopamie upeņu kaitēkļi 25
Vērenes 25
Latvijā sastopamie vēreņu kaitēkļi 26
Grimoņu dzimta (Cornaceae) 26
Cornus mas – **kizils** 26
Latvijā sastopamie kizila un grimoņu kaitēkļi 26
Kaprifoliju dzimta (Caprifoliaceae) 26
Lonicera caerulea – **Pallasa sausserdis** 26
Latvijā sastopamie sausseržu kaitēkļi 27
Rožu dzimta (Rosaceae) 27
Amelanchier – **korintes** 27
Latvijā sastopamie korinšu kaitēkļi 27
Aronia – **aronijas** 28
Latvijā sastopamie aroniju kaitēkļi 28
Chaenomeles – **krūmcidonijas** 28
Latvijā sastopamie krūmcidoniju kaitēkļi 28
+*Crataegomespilus* 'Dardarii' – **mespilvilkābele 'Dardarii'** 28
Crataegus – **vilkābeles** 28
Latvijā sastopamie vilkābeļu kaitēkļi 29
Fragaria – **zemenes** 29
Latvijā sastopamie zemeņu kaitēkļi 30
Malus – **ābeles** 30
Latvijā sastopamie ābeļu kaitēkļi 30
Mespilus germanica – **Vācijas mespils** 31
Prunus – plūmes 32
Aprikozes 32
Latvijā sastopamie aprikožu kaitēkļi 32
Ķirši 32
Latvijā sastopamie ķiršu kaitēkļi 32
Plūmes 33
Latvijā sastopamie plūmju kaitēkļi 33
Pyrus – **bumbieres** 34
Latvijā sastopamie bumbieru kaitēkļi 34

Rosa – **rozes** 35
Latvijā sastopamie rožu kaitēkļi 35
Rubus – kazenes 36
Avenes 36
Latvijā sastopamie aveņu kaitēkļi 36
Kazenes 37
Latvijā sastopamie kazeņu kaitēkļi 37
Lācene (*Rubus chamaemorus*) 37
Latvijā sastopamie lācenes kaitēkļi 37
×*Sorbaronia* – **sorbaronijas** 38
×*Sorbopyrus auricularis* – **ausainais pīlādžbumbieris** 38
Sorbus – **pīlādži** 38
Latvijā sastopamie pīlādžu kaitēkļi 38
Vīnkoku dzimta (Vitaceae) 39
Vitis – **vīnkoki** 39
Latvijā sastopamie vīnkoku kaitēkļi 39
3. **Kaitēkļu sugu apskats**
3.1. **Arthropoda – posmkāju tips** **40**
Diplopoda – tūkstoškāju klase 40
Insecta – kukaiņu klase 40
Orthoptera – taisnspārņu kārta 40
Dermaptera – spīļastu kārta 40
Thysanoptera – tripšu kārta 41
Hemiptera – blakšu kārta 43
Heteroptera – blakšu apakškārta 43
Cicadomorpha – cikāžu apakškārta 48
Sternorrhyncha – augutu apakškārta 52
Psylloidea – lapblusiņu virsdzimta 52
Aleyrodoidea – baltblusiņu virsdzimta 54
Aphidoidea – laputu virsdzimta 54
Coccoidea – bruņutu virsdzimta 72
Coleoptera – vaboļu kārta 76
Diptera – divspārņu kārta 103
Nematocera – odveidīgo apakškārta 103
Brachycera – mušveidīgo apakškārta 108
Lepidoptera – tauriņu kārta 111
Adeloidea (virsdzimta) 111
Bombycoidea (virsdzimta) 113
Choreutoidea – pasviļņu virsdzimta 114
Cossoidea – urbēju virsdzimta 114
Drepanoidea – sirpjspārņu virsdzimta 116
Eriocranioidea – senkožu virsdzimta 116

Gelechioidea – gartaustkožu virsdzimta 116
Geometroidea – sprīžmešu virsdzimta 123
Gracillarioidea – raibkožu virsdzimta 134
Hepialoidea – šūpotņu virsdzimta 137
Lasiocampoidea – vērpēju virsdzimta 137
Nepticuloidea – pundurkožu virsdzimta 139
Noctuoidea – pūcīšu virsdzimta 142
Papilionoidea – dižtauriņu virsdzimta 155
Schreckensteinioidea – aveņkožu virsdzimta 159
Tischerioidea – alotājkožu virsdzimta 159
Tortricoidea – tinēju virsdzimta 159
Yponomeutoidea – tīklkožu virsdzimta 177
Zygaenoidea – raibspārņu virsdzimta 181
Hymenoptera – plēvspārņu kārta 182
Apocrita – iežmauglapseņu apakškārta 182
Symphyta – auglapseņu apakškārta 184
Arachnida – zirnekļveidīgo klase 192
Acari – ērču infraklase 192
Eriophyidae – maurērču dzimta 192
Phytoptidae – pangērču dzimta 196
Tarsonemidae – rumpjērču dzimta 196
Tetranychidae – tīklērču dzimta 197
3.2. **Nematoda – nematožu tips** **200**
Aphelenchida – sēņnematožu kārta 200
Aphelenchoididae – lapnematožu dzimta 200
Tylenchida (kārta) 200
Anguinidae – stublājnematožu dzimta 200
Meloidogynidae – sakņpangnematožu dzimta 201
Pratylenchidae – sakņnematožu dzimta 201
3.3. **Mollusca – gliemju tips** **202**
Pulmonata – plaušgliemežu kārta 202
Agriolimacidae – mīkstgliemežu dzimta 202
Helicidae – vīngliemežu dzimta 202
Literatūra **204**
Tekstā minēto organismu nosaukumu radītājs **228**
Augu latvisko nosaukumu saraksts 228
Dzīvnieku latvisko nosaukumu saraksts 232
Augu zinātnisko nosaukumu saraksts 244
Citu organismu zinātnisko nosaukumu saraksts 246
Dzīvnieku zinātnisko nosaukumu saraksts 247
Latvian-scientific / English host plant list for non-Latvian readers **276**
Augļaugu nosaukumu sinonīmi / Synonyms of fruit-plant names **279**

Priekšvārds

Daudzas dzīvnieku sugas, gan Latvijā, gan citās zemēs, var būtiski ietekmēt iegūtās lauksaimniecības produkcijas kvalitāti un apjomu. Cilvēka vajadzību apmierināšanai, lai iegūtu pēc iespējas vairāk kvalitatīvus augu izcelsmes produktus, jau izsenis ir meklētas iespējas dzīvnieku radīto zaudējumu mazināšanai.

Tomēr, bez zināšanām par pašiem kaitējuma nodarītājiem, nav iespējams pilnvērtīgi īstenot augu aizsardzības pasākumus. Intensīvās augu audzēšanas sistēmā (konvenciālā saimniekošana) ne vienmēr kaitēkļus ir svarīgi noteikt līdz sugai, jo bieži vien pietiek, ja ir noteikta kaitēkļu piederība konkrētai dzīvnieku grupai. Taču šobrīd Eiropas Savienībā ir atļauta vienīgi augu integrētā audzēšanas, kas prasa vairāk zināšanu.

Atsevišķu kaitēkļu sugu gadījumā izvēlētās augu aizsardzības metodes efektivitāte ir atkarīga vienīgi no tā, cik precīzi ir noteikta paša kaitēkļa suga. Daudz lielāka sugu noteikšanas precizitāte un plašākas zināšanas par sugām un to bioloģiju ir nepieciešamas, ja saimniekošanā ievēro integrēto augu audzēšanas sistēmu, vai arī, ja izvēlas bioloģisku augu audzēšanu. Tomēr arī šajos gadījumos ir jāpievērš uzmanība tam, ka augu augšanas apstākļi ievērojami atšķiras no dabiskos biotopos augošiem augiem, piemēram, mākslīgi veidotajos stādījumos vienkopus var būt stādītas augļaugu sugas, kas dabā nemaz neveido tīraudzes, bet ir izplatītas pa vienam vai nelielās grupās.

Atšķirīgie apstākļi dabiskos biotopos un mākslīgos stādījumos ietekmē arī kaitēkļu faunas daudzveidību un atšķirīgumu katrā augu augšanas vidē. Tāpat, šie apstākļi stipri ietekmē arī derīgo organismu daudzveidību, kas agrocenozēs ievērojami atšķiras no dabiskiem biotopiem.

Kaitēkļu nozīmīgumu ietekmē arī Saules aktivitātes cikli un to ietekmētie klimatiskie apstākļi uz Zemes. Šie mainīgie apstākļi ir nozīmīgi to sugu gadījumā, kurām savairošanās maksimumi ir saistīti ar Saules aktivitātes izmaiņām un šo kaitēkļu radītā kaitējuma nozīme var stipri svārstīties.

Tomēr, mūsdienās ir svarīga ne tikai lauksaimniecības rezultātu sasniegšana, bet arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un tās apzināšana. Pēdējos gadu desmitos, visā pasaulē, starptautiski ir noslēgtas vienošanās par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, īstenojot ilgtspējīgus saimniekošanas pasākumus. Arī Latvija ir apņēmusies ievērot šīs starptautiskās vienošanās un attiecīgi pieņēmusi normatīvos aktus, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Šobrīd ir atzīts, ka ilgtspējīga saimniekošana, ievērojot, ka citām dzīvajām būtnēm ir tiesības pastāvēt līdzās, iespējama, ja augu audzēšanā ievēro integrētās augu audzēšanas metodes, kas pietiekami ļauj nodrošināt tirgu ar nepieciešamo pārtikas produktu apjomu, ievērojami samazinot ķīmisko biocīdu lietošanu lauksaimniecībā. Tādēļ arī Latvijā, kā augļkopības pamats, ir izvēlēta tieši integrētā augu audzēšana.

Kādu laiku augļkopības nozarē Latvijā ir bijis liels pārtraukums kaitēkļu faunas pētījumu jomā, sevišķi attiecībā uz atsevišķām dzīvnieku grupām. Šajā laikā Latvijā vairākas augļaugu sugas ir kļuvušas par komerciāli nozīmīgiem augļaugiem. Jaunu augu audzēšanas sistēmu un agrotehnikas paņēmienu ieviešana augļkopībā Latvijā, kā arī augļkopības nozīmes palielināšanās radīja nepieciešamību apzināt ar augļaugiem saistīto kaitēkļu daudzveidību un to nozīmīgumu. Kopš 2007. gada, Latvijas Valsts augļkopības institūts (Dobelē), sadarbībā ar citām zinātniskajām iestādēm Latvijā, veica augļaugu kaitēkļu daudzveidības inventarizāciju un nozīmīgāko sugu identifikāciju. Šie pētījumi cieši saistīti arī ar bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā plēsīgo posmkāju faunas izpēti Latvijas augļdārzos. Šīs daudzveidības pētījumi šobrīd vēl ir tikai uzsākti un tiks turpināti nākotnē.

Daudzās, agrāk izdotajās, augļkopības speciālistiem veltītajās praktiska rakstura publikācijās ir apkopotas ziņas tikai par atsevišķiem nozīmīgākajiem augļaugu kaitēkļiem, un galvenais uzsvars vienmēr vairāk ir bijis ābeļu kaitēkļiem. Šī iemesla dēļ praktiskajām vajadzībām trūka informācijas par agrāk mazāk svarīgu augļaugu kaitēkļiem. Lai veiktu jaunus pētījumus par citu, šobrīd aktuālu, augļaugu kaitēkļu faunu, bija nepieciešama informatīvā pamatbāze par kaitēkļu daudzveidību, kā arī par šā brīža kopējo situāciju attiecībā uz līdz šim Latvijā apzināto un klāt nākušajām kaitēkļu sugām.

Tāpat, ņemot vērā pēdējo gadu interesi no atsevišķu zemnieku puses, bija nepieciešams arī apzināt nākotnē iespējami nozīmīgo un perspektīvo augļaugu, piemēram, lācenes kaitēkļu faunas daudzveidību un iespējamo nozīmi Latvijā.

Rezultātā, astoņu gadu ilgu pētījumu ietvaros, apkopojot gan literatūras datus, gan dabā veikto novērojumu rezultātus, sagatavota informācija par vairāk nekā 910 bezmugurkaulnieku sugām, kas vismaz kādā no to attīstības stadijām barojas ar augiem un, kas no cilvēka viedokļa var tik uzskatīti par augļaugu kaitēkļiem.

Šis informācijas apkopojums parāda šā brīža situāciju attiecībā uz zināšanām par augļaugu kaitēkļiem Latvijā, un līdz šim apzinātās kaitēkļu sugas tālāk ir uzskaitītas šajā darbā. Ņemot vērā šobrīd zināmo informāciju, praktisko vajadzību nolūkā visas sugas ir sadalītas četrās grupās pēc to saimnieciskā nozīmīguma – **ļoti nozīmīgi, nozīmīgi, maznozīmīgi** un **praktiski nenozīmīgi kaitēkļi.**

Par daļu no nozīmīgiem kaitēkļiem pieejamā informācija ir plaša un tas ļauj labi saprast kaitēkļu nozīmi augļkopībā, īpaši komercaugļkopībā, kas šādā aspektā līdz šim nebija skatīts. Līdz ar to par šo sugu bioloģiju, ekoloģiju, ierobežošanas veidiem, utt. ir arī pietiekami daudzu pētījumu rezultāti, tādēļ to turpmāka izpēte nav nepieciešama. Šajā gadījumā, veicamo augu aizsardzības pasākumu ietvaros, pietiek ar ikgadēju sugu monitoringu. Tomēr trūkst datu par daudzām citām nozīmīgām kaitēkļu sugām, kas bojā jaunos (netradicionālos) augļaugus, kuru kultivēšana uzsākta samērā nesen, tādēļ to kaitēkļu fauna līdz šim ir pētīta nepietiekami, vai agrāk pētījumi veikti tikai kā par dekoratīvo augu kaitēkļiem. Šeit ir aktuāli gan turpmāki pētījumi par sugu bioloģiju, gan par pašu kaitēkļu ierobežošanas iespējām. Latvijā līdz šim mazāk audzētu, kā arī jaunu augļaugu kaitēkļiem lielākoties arī nav pieejami oficiāli reģistrēti ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi, kam par iemeslu ir informācijas trūkums par attiecīgo augļaugu kaitēkļu klāstu.

Lielu sugu grupu veido tie kaitēkļi, kas ir ar niecīgu vai periodisku saimniecisko nozīmi, vai tiem saimnieciskās nozīmes nav vispār. Par šīm sugām bieži arī trūkst datu, bet tālāki plašāki pētījumi par tām varētu interesēt vairāk no bioloģiskās daudzveidības, nevis no saimnieciskās nozīmes viedokļa. Šīs sugas visticamāk arī turpmāk saglabāsies kā nenozīmīgas augļkopībā un ir maza ticamība, ka tām varētu būt ievērojama saimnieciskā nozīme tālākā nākotnē.

Kā asevišķa kaitēkļu grupa ir tās sugas, kas lielākoties ir maznozīmīgas un tikai atsevišķos gados kā nozīmīgas. Šīm sugām ne vienmēr var dot viennozīmīgu kaitējuma vērtējumu un periodiski tām var būt dažāda saimnieciskā nozīme. Šajā sugu grupā ietilpst arī daudzas kaitēkļu sugas, par kurām ir nepieciešami papildu pētījumi. Tāpat, šeit ietilpst atsevišķas sugas, kas Latvijā ienākušas nesen un/vai, kas šobrīd ir reti sastopamas, bet var izplatīties plašāk nākotnē. Šeit jau ir atsevišķas sugas, kas var būt nozīmīgas, ja to sastopamības biežums, dažādu apstākļu ietekmē, Latvijas teritorijā pieaugs, tāpēc par šīm sugām nākotnē būtu veicami papildu pētījumi, tajā skaitā būtu nepieciešams sugu izplatības un dinamikas monitorings.

Lai arī informācija par daļu no kaitēkļu sugām Latvijas teritorijā ir pieejama jau no publikācijām pirms 20. gadsimta, tomēr plašāki pētījumi par daudziem augļaugu kaitēkļiem, gan no augu aizsardzības viedokļa, gan no to daudzveidības (faunas sastāvs) un ekoloģijas viedokļa ir veikti vien pēdējo simts gadu laikā.

Latvijā veikto pētījumu rezultāti līdz šim nav bijuši apkopoti, lai būtu iespējams gūt pārskatu gan par sugu daudzveidību, gan par to saimniecisko nozīmi. Līdz ar to līdz šim zināmais par kaitēkļiem nebija pietiekami pārskatāms un izmantojams praktiskām vajadzībām augu aizsardzībā. Dažas kaitēkļu sugas, piemēram, ābolu tinējs Latvijā ir arī ilglaicīgi un daudz pētītas, kamēr par daudzu citu sugu saimniecisko nozīmi praktiski nav bijis pētījumu. Gan no praktiskā, gan bioloģiskās daudzveidības viedokļa, līdz šim nepietiekami ir izpētītas arī atsevišķas bezmugurkaulnieku grupas, kā ērces, nematodes un plēvspārņi.

Informācijas trūkums ietekmējis arī dabai draudzīgu augu aizsardzības līdzekļu ieviešanu, jo, iepriekš nezinot par aktuālākajām kaitēkļu sugām, līdzekļu ražotāji nav varējuši piedāvāt tādu augu aizsardzības līdzekļu klāstu, kas atbilstu Latvijas apstākļos audzētajiem augļaugiem un tiem nozīmīgiem kaitēkļiem.

Šajā darbā ir apkopota informācija par bezmugurkaulniekiem, kas ir augļaugu kaitēkļi un, kas ir sastopami Latvijas teritorijā. Paralēli ir revidēti agrāk sastādītie sugu saraksti, izslēdzot tās bezmugurkaulnieku sugas, kas ir plēsēji vai nebarojas ar augļaugiem, kā arī, kas nav sastopamas Latvijā. Kaitēkļu apskatā minēta vispārīga vai sīkāka informācija par katru sugu, par to barības augiem, katras sugas nozīmi, barošanās īpatnībām, kā arī sniegta cita, iespējams, nozīmīga informācija. Latvijā sastopamie augļaugi, kā barības augi kaitēkļiem, plašāk apskatīti šī darba atsevišķā sadaļā, kur aiz katras augļaugu ģints vai sugas kopsavilkuma veidā (praktiskām vajadzībām) norādīti visi zināmie kaitēkļi pēc to saimnieciskā nozīmīguma.

Ņemot vērā šajā darbā apkopoto informāciju, plānojot jaunu un perspektīvu augļaugu stādījumu ierīkošanu, būs iespēja arī laikus paredzēt sagaidāmo kaitēkļu klāstu. Šajā darbā apkopotie dati par kaitēkļu sugu bioloģiju un vēl neapzinātajiem faktiem ļaus arī plānot zinātniskos pētījumus augu aizsardzībā nākotnē. Informācija par atsevišķu sugu bioloģiju var palīdzēt arī praktiskā šo sugu ierobežošanā stādījumos, gan plānojot attiecīgus augu aizsardzība pasākumus, gan ievērojot piemērotāko agrotehniku.

1. Metodika

1.1. Augļaugi

Lai būtu pārskatāmība par nozīmīgiem un iespējami nozīmīgiem augļaugiem Latvijā, vispārīgajā daļā sagatavots visu Latvijā sastopamo augļaugu pārskats, kurā minēti tradicionālie, netradicionālie un saimnieciski vairāk vai mazāk nozīmīgākie savvaļas augļaugi (2. nodaļa). Visi augi apskatīti pa dzimtām un ģintīm alfabēta secībā pēc augu zinātniskā nosaukuma. Minētas galvenās augļaugu sugas un sniegts īss nozīmīguma raksturojums.

Tā kā kaitēkļu sugu apskata daļā uzskaitīto sugu skaits ir liels un, lai būtu vieglāk pārskatīt informāciju par konkrētiem augiem raksturīgajiem kaitēkļiem, tad kaitēkļu barības augu apskatā pie attiecīgajām augu ģintīm vai sugām alfabēta secībā ir sagatavoti arī kaitēkļu sugu uzskaitījumi.

Kaitēkļu sugas sagrupētas pēc to nozīmīguma (par nozīmīguma sadalījumu skatīt 1.2. nodaļā "Kaitēkļu sugas un to raksturojums"). Ja sugām to saimnieciskā nozīme var atšķirties pēc audzēšanas vai kādiem citiem apstākļiem, pie to zinātniskā nosaukuma ir norādīta zvaigznīte (★) un šīs sugas attiecīgi ir norādītas vairākās nozīmīguma grupās. Ar trīsstūris (▼) atzīmētas sugas, kas ir nepietiekami pētītas. Plašāku informāciju par katru 2. nodaļā uzskaitīto kaitēkļu sugu iespējams iegūt kaitēkļu sugu apskatā (3. nodaļa).

1.2. **Kaitēkļu sugas un to raksturojums**

Sugu iekļaušana sarakstā. Kaitēkļu sarakstā iekļautas tikai tās sugas, par kurām bija zināms, ka kāds no augļaugiem attiecīgajām sugām kalpo kā barības augs kādā no kaitēkļa sugas attīstības stadijām. Visas kaitēkļu sugas uzskaitītas speciālajā daļā šādā secībā: *posmkāji, tārpi, gliemji*, kur zemāka līmeņa taksoni tālāk uzskaitīti alfabēta secībā. Vieglākai kaitēkļu sugu atrašanai lielākajās taksonomiskajās grupās, satura rādītājā norādīti taksoni līdz virsdzimtas vai dzimtas līmenim. Visas sugas uzskaitītas arī alfabētiskajā rādītājā darba beigās, norādot lappuses, kur sugas minētas tekstā.

Kaitēkļu apraksta struktūra. Katrai kaitēkļu sugai sniegts tās īss un vispārīgs raksturojums, kur informācija sadalīta šādās daļās: *barības augi, nozīme, Latvijā* [izplatība]*, bojājumi un barošanās*. Dažām sugām izdalīta atsevišķa informācija par sugas *bioloģiju* vai sugas bioloģijas informācija apvienota ar barošanās raksturojumu (*bioloģija un barošanās*). Sugām ar divējādu nozīmi atsevišķi ir sniegtas ziņas par šo sugu *negatīvo* un *pozitīvo nozīmi*.

Barības augi. Par barības augiem, ievērojot vienotu sistēmu, vispirms sniegtas vispārīgas ziņas par kaitēkļa barošanās bioloģiju (polifāgām sugām), tālāk uzskaitīti Latvijā sastopamie barības augļaugi. Lielai daļai polifāgo kaitēkļu sugu ir norādīti arī citi, lielākoties galvenie, barības augi (kā *citi augi*). Ņemot vērā šī darba mērķi – sniegt informāciju par augļaugu kaitēkļiem, citi barības augi (kas nav augļaugi) var nebūt uzskaitīti pilnībā vai tie var nebūt minēti vispār (polifāgām sugām). Atsevišķās vietās, ja kaitēkļu sugām ir vairāki barības augi, pēc novērojumiem dabā, vai, ja pieejamajā literatūrā bija atrodamas sīkākas norādes par barošanās raksturu, aiz noteiktā barības auga sniegta papildinoša informācija (piemēram, *reti*; *gadījuma raksturs* utt.). Barības augi vairumā gadījumu norādīti ģints līmenī, bet atsevišķās ģintīs – konkrētām augu sugām. Migrējošām laputīm ir norādīti gan to *pamatbarības augi*, gan *papildbarības augi*.

Nozīme. Kaitēkļi, pēc to saimnieciskā nozīmīguma sadalīti četrās grupās (iedalījuma principus nedaudz modificējot pēc A. Priedītes [1] un D. Velces *&* A. Rupā [275]):

1. *ļoti nozīmīgi kaitēkļi*
2. *nozīmīgi kaitēkļi*
3. *maznozīmīgi kaitēkļi*
4. *praktiski nenozīmīgi kaitēkļi*.

Pirmās trīs kaitēkļu grupas ir ar saimniecisku nozīmi, bet pārējās sugas, kurām kaitējuma nozīme ir nenozīmīga, iekļautas ceturtajā grupā kā *praktiski nenozīmīgi kaitēkļi*. Kaitējuma izvērtējumā ņemta vērā informācija par šī brīža situāciju Latvijā – pēc visas pieejamās informācijas par kaitēkļu sugu izplatību, bojājuma raksturu un citām ziņām. Gadījumos, kad par sugām trūkst informācija, tās lielākoties iekļautas pie praktiski nenozīmīgiem kaitēkļiem, bet šis iedalījums varētu tikt mainīts nākotnē, ja kāda no sugām tomēr izrādīsies vairāk vai mazāk saimnieciski nozīmīga. Sevišķi tas varētu skart maz pētītos jauno un perspektīvo augļaugu (brūklenes, lācenes, smiltsērkšķi, zilenes utt.) kaitēkļus.

Izvērtējot kaitēkļu saimniecisko nozīmīgumu, lielākoties ir ņemta vērā kaitēkļu esošā vai iespējamā nozīme komerciālajā augļaugu audzēšanā. Tomēr daļa kaitēkļu sugu ir nozīmīgas nekomerciāla rakstura dārzos un šīm sugām mēģināts norādīt šo kaitējuma nozīmi atkarībā no dārza vieda, jo atsevišķos gadījumos (kokaudzētavās, komercdārzos vai mazdārziņos) var atšķirties kaitēkļa nozīmīgums. Vairāku polifāgo kaitēkļu gadījumā vai, ja kaitēkļi saimnieciski nozīmīgi kādā no to attīstības stadijām, to nozīmīgums ir vērtēts atsevišķi pa barības augiem vai pēc augu audzēšanas vietas (kokaudzētavas, ražojoši dārzi utt.), vai augu vecuma, kā arī no augu sugas.

Pirmo reizi mēģināts vērtēt kaitēkļu nozīmi arī savvaļas augļaugiem. Šo augu gadījumā, ja augi netiek plaši kultivēti (brūklenes) vai, ja augi Latvijā iespējami kā

perspektīvi kultūraugi (lācene), nozīmīgums var tikt vērtēts vispārīgi, ņemot vērā tikai sugas barošanās raksturu un iespējamo ietekmi uz augu, jo ne visi savvaļas augi ir komerciāli nozīmīgi. Tomēr arī atsevišķi savvaļas augi, kas visticamāk netiks nekad kultivēti (piemēram, mellene), ir ar saimniecisko nozīmi, jo kā savvaļas ogaugiem, tām ir nozīme tautsaimniecībā, tādēļ arī atsevišķi kaitēkļi uz savvaļas augiem var būt saimnieciski nozīmīgi, kā arī tie var būt kā iespējamie kaitēkļi kultivētajām radniecīgajām sugām, tādēļ kaitēkļu faunas apzināšanai un vērtējumam vietējām sugām var būt nozīmīgums kultivēto augļaugu sugu gadījumā nākotnē. Tomēr, lai arī kāds būtu saimnieciskais vērtējums savvaļas augļaugu kaitēkļiem, to nozīme savvaļā vienmēr būs atkarīga no dabiskajiem procesiem, jo savvaļas apstākļos netiek lietoti ne augu aizsardzības līdzekļi, ne speciāli agrotehniskie pasākumi, tādēļ kaitēkļu bojājumi nav saimnieciski ietekmējami. No Latvijas savvaļas augļaugiem iespējami perspektīvi augi ir lācene un parastā irbene, tādēļ par šīm abām augu sugām mēģināts pēc iespējas vairāk apkopot ziņas par to kaitēkļiem Latvijā, kas jau būtu nozīmīga informācija šo augu audzētajiem nākotnē.

Kaitēkļu saimnieciskās nozīmes vērtējums vairākiem netradicionālajiem augļaugiem, līdzīgi kā savvaļas augļaugiem, šobrīd lielākoties ir teorētisks, tomēr daļa netradicionālo augļaugu sugu Latvijas apstākļos ir perspektīvas tautsaimniecībā ar lielu saimniecisko nozīmi nākotnē, tādēļ arī informācija par šo augļaugu kaitēkļiem un to iespējamo saimniecisko nozīmi var būt svarīga, ja Latvijā konkrētie augi plašāk tiks audzēti to augļu ieguvei nākotnē.

Ja par atsevišķām kaitēkļu sugām ir maz datu par to izplatību Latvijā, veicot sugu saimnieciskās nozīmes novērtējumu, ņemts vērā kaitēkļa iespējamā radītā bojājuma raksturs un augļauga esošā vai iespējamā nozīme. Augļus bojājošo kaitēkļus nozīmīgums ir vērtēts augstāk, nekā lapas bojājošiem kaitēkļiem. Ja suga bojā augļus, bet par tās izplatību Latvijā maz datu, tad suga iekļauta jau pie maznozīmīgiem kaitēkļiem. Savukārt, ja par sugu Latvijā ir maz datu, bet tā bojā tikai lapas, tad suga iekļauta pie praktiski nenozīmīgiem kaitēkļiem. Vairākos gadījumos, kad daudz grūtāk iespējams izšķirties par labu vienam vai otram kaitēkļa nozīmīguma iedalījumam, mēģināts sniegt ziņas par konkrētu pētījumu nepieciešamību.

Pozitīvā nozīme. Tām kaitēkļu sugām, kas reizē ir gan augēdāji, gan plēsēji (piemēram, parastā spīļaste), ir norādīta gan *negatīvā nozīme*, gan *pozitīvā nozīme*. Pozitīvā nozīme šīm sugām ir tad, ja kādā no to attīstības stadijām (vai paralēli fitofāgijai) šīs sugas uz augļaugiem iznīcina citas kaitēkļu sugas.

[Izplatība] ***Latvijā.*** Katrai sugai sniegtas īsas ziņas par sugu izplatību Latvijā. Tauriņu sugām izplatības biežums minēts atbilstoši 2010. gadā izdotajam Latvijas tauriņu katalogam [166], ņemot vērā arī jaunāko informāciju, bet pārējām kaitēkļu sugām informācija par sugu izplatību ir sniegta gan pēc dažādām zinātniskajām publikācijām, gan pēc dabā veiktiem novērojumiem. Daļai kaitēkļu sugu apkopojoša informācija par to izplatību un sastopamības biežumu Latvijā nav. Tādēļ, ja par sugu izplatību nav bijusi pietiekama skaidrība, tad par to izplatību Latvijā ir sniegta papildu informācija vai arī norāde *izplatība precizējama*, ja ir nepieciešami papildu pētījumi dabā.

Bioloģija, bojājumi un barošanās. Plašākas ziņas par kaitēkļu sugu bioloģiju sniegtas tikai par atsevišķ;am kaitēkļu sugām, lielākoties nozīmīgākiem kaitēkļiem. Daļai sugu bioloģijas informācija ir kopā ar informāciju par sugu barošanos un bojājumu raksturu. Nozīmīgākām kaitēkļu sugām mēģināts apkopot pēc iespējas vairāk informācijas par šo sugu bioloģiju.

Piezīmes. Gadījumos, kad atsevišķi agrāko gadu literatūras dati varētu saturēt atšķirīgu informāciju vai, ja bija nepieciešams sniegt papildu informāciju par dažām kaitēkļu sugām konkrētā ģintī (vai dzimtā), kā arī cita papildinoša informācija ir sagatavota kā piezīmes.

Informācija par kaitēkļu sugu bioloģiju un bojājumiem. Sagatavojot katras kaitēkļu sugas aprakstu, izmantotas ziņas par sugas bioloģiju – barības augi, barošanās raksturs, pozitīvā vai negatīvā nozīme un cita informācija, ņemot vērā daudzus informācijas avotus, gan Latvijas, gan citu valstu literatūras datus [22, 98, 216, 216, 293, 327, 328, 340, 406, 422, 429, 430, 438, 446, 526, 561, 562, 573, 581, 599, 601, 602, 608, 610, 612, 641, 642, 644], kā arī starptautiskas vai lokālas datubāzes [339, 346, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674] un novērojumu rezultātus. Atsauces uz ar Latviju saistīto literatūru ir norādītas aiz katras kaitēkļa sugas.

Literatūra. Aiz katras sugas ir citēts literatūras (informācijas) avots, kurā atrodamas ziņas par sugas sastopamību Latvijā, kā arī par Latvijā veiktiem pētījumiem par šo sugu nozīmīgumu, ierobežošanas iespējām, kā arī, ja literatūras avotā atrodamas citas ziņas par konkrēto kaitēkļu sugu. Atsevišķi literatūras avoti, kur apskatīti eksperimentāli pētījumu tikai laboratorijas apstākļos vai pētījumi par bioloģisko metožu izmantošanu siltumnīcās, ja nav bijušas ziņas, par sugu izplatību Latvijā, nav izmantoti šajā darbā. Ziņas par literatūras un citiem informācijas avotiem apkopotas izskatīšanas secībā, katru informācijas avotu numurējot. Izmantotās atsauces uz interneta resursiem (datubāzes) lielākoties apkopotas literatūras saraksta beigās, nevis avota izskatīšanas secībā.

1.3. Pētījumi dabā un jaunas kaitēkļu augas Latvijas faunā

Pētījumi, ar mērķi veikt Latvijas augļaugu kaitēkļu faunas inventarizāciju (revīziju) uzsākti 2007. gadā. Darbs veikts, salīdzinot situāciju dabā ar ziņām, kas par Latviju bija pieejamas līdz 2006. gadam un pētījuma laikā citu zinātnieku jaunākajiem publicētajiem datiem. Sastādot sugu aprakstus, tajos iekļauta arī informācija, kas iegūta dabā praktiski veiktos pētījumos un novērojumos – posmkājiem laikā no 2007. līdz 2014. gadam, gliemežiem laikā no 1997. gada līdz 2012. gadam. Dati no praktisko pētījumu rezultātiem apkopoti gan pēc novērojumiem zemnieku saimniecībās [2007., 2008., 2012.–2014.], augļaugu kolekcijās [2007.–2012.], dažādas nozīmes un lieluma dārzos [no 1997. (gliemežiem), 2007. (posmkājiem) līdz 2014.]. Brūklenes [2012., 2014.], mellenes un irbenes [2012.] apsekotas arī savvaļā.

Regulāri novērojumi dabā veikti šādiem augļaugiem: *Corylus, Crataegus, Malus, Prunus, Pyrus, Ribes, Rubus, Sorbus* [2007.–2012.], *Hippophae rhamnoides* [2007.–2014.], *Chaenomeles japonica* [2011.–2012.], *Rosa* [2011.–2012.], *Aronia* [2012.]. Atsevišķi novērojumi veikti šādiem augiem: *Lonicera* un *Viburnum opulus* [2007., 2012., 2013.], *Berberis* [2011.–2013.], *Amelanchier*, *Cornus mas*, *Fragaria*, *Sambucus*, ×*Sorbopyrus auricularis*, *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium vitis-idaea* un *Vitis* [2012.].

Plašāk pētīta dinamika sugām – **Eiropas ķiršu raibspārnmuša** (*Rhagoletis cerasi*) [2007.–2013.], **plūmju tinējs** (*Grapholita funebrana*) [2008.–2012.] un **smiltsērkšķu raibspārnmuša** (*Rhagoletis batava*) [2013.–2014.].

Plūmju-ābolu tinēja (*Grapholita lobarzewskii*) lidošanas dinamika pētīta 2009. gadā, četrās vietās [Dobele, Pūre, Rīga, Salaspils]. Tauriņu [2007.–2013.] un mušu [2011.–2012.] kāpuri iegūti no to radītajiem bojājumiem un audzēti līdz pieaugušiem kukaiņiem, lai precīzi noteiktu kaitēkļu sugas un atsevišķu sugu iespējamo nozīmi. Bez vispārējas Latvijas augļaugu kaitēkļu faunas revīzijas, salīdzinot šā brīža situāciju dabā, papildu veikta arī augļaugiem kaitīgo raibspārnmušu dzimtas (Tephritidae) sugu sastāva plašāka revīzija [2011.–2013.]. Dabā ir izdevies konstatēt visas jau agrāk zināmās *Rhagoletis* ģints raibspārnmušu sugas, bet viena suga – **smiltsērkšķu raibspārnmuša** (*Rhagoletis batava*) ir jauna suga Latvijas faunā un reizē arī nozīmīgs smiltsērkšķu kaitēklis [635]. Pētījumu laikā iegūti arī papildu dati par citām šīs dzimtas mušu sugām [639].

Starp Latvijai jauniem augļaugu kaitēkļiem ir arī **smiltsērkšķu gartaustkode** (*Gele-*

chia hippophaella), kas Latvijā varētu būt ienākusi ap 2005. gadu. Vairāku polifāgo sugu gadījumā papildinājušies dati par to barības augu spektru, kur par dažiem to barības augļaugiem agrāk nebija ziņu. Daļai ābeļu kaitēkļu sugu, salīdzinot ar agrāko gadu publikāciju datiem, nedaudz ir mainījies to nozīmīgums, kas izteikti atšķiras starp komercdārziem ar mūsdienīgām audzēšanas metodēm un veciem dārziem un mazdārziņiem.

Novērojumi dabā parāda, ka mūsdienīgos komercdārzos ābeļu lapu bojātāju kaitēkļu saimnieciskā nozīme ir pazeminājusies un šeit tie nenodara tik liela apjoma bojājumus kā tas ir pārējos dārzos, kur netiek veikti agrotehniskie pasākumi, kā arī tiek audzētas liela auguma ābeles. Salīdzinot situāciju dabā un literatūras datus, vairākas, šobrīd vairāk vai mazāk aktuālas, kaitēkļu sugas Latvijā jau ir atklātas laikā līdz 2006. gadam, bet informācija par tām nebija pietiekami apkopota, kas pētījuma sākumā radīja iespaidu, ka pēdējo gadu laikā kaitēkļu fauna Latvijā ir ievērojami izmainījusies, papildinoties ar daudzām iespējamām svešzemju sugām un šo pieņēmumu bija nepieciešams pārbaudīt dabā.

Kopumā pēdējo divdesmit gadu laikā nozīmīgāko kaitēkļu faunā Latvijā nākušas klāt vai strauji izplatījušās (sugu ekspansija) šādas sugas: *Brachycaudus divaricatae*, *Dasineura oxycoccana*, *Gelechia hippophaella, Grapholita funebrana, Grapholita lobarzewskii, Rhagoletis batava* un *Rhagoletis cerasi* ķiršu rase. Ilgus gadus literatūras dati, nosakot kaitēkļus pēc bojājumiem, bija kļūdaini par **ābeļu stiklspārni** (*Synanthedon myopaeformis*), ko pirmo reizi Latvijā, 2012. gada vasarā, noķēra Latvijas Dabas muzeja entomologs N. Savenkovs. Visas šīs astoņas uzskaitītās sugas, pēc to dabiskās izcelsmes, ir jaunpienācējas Latvijas faunā un noteikti nav vietējās sugas. No Latvijas faunai jaunajām svešzemju sugām kaitējuma ziņā nozīmīgākās ir: *Brachycaudus divaricatae*, *Dasineura oxycoccana*, *Grapholita funebrana, Rhagoletis batava* un *Rhagoletis cerasi*.

Dati par vairākām pēdējos gados pētītām ērču, lapblusiņu un vaboļu sugām, kas nav noteiktas līdz sugas līmenim, nav iekļauti šajā darbā (izņemot lapblusiņas uz smiltsērkšķiem), jo pētījumi vēl turpinās un jaunākie rezultāti tiks publicēti nākotnē. Šobrīd vēl nav pabeigti pētījumi arī par rožu dzimtas augļaugu augļus bojājošo smecernieku faunu un to iespējamo saimniecisko nozīmi.

Prognozes nākotnei. Latvijā sagaidāma atsevišķu jaunu kaitēkļu ienākšana no citām Eiropas valstīm, kur šobrīd ir vērojama dažu introducēto (svešo) un saimnieciski nozīmīgo kukaiņu straujāka izplatīšanās. Augļkopjiem visbīstamākā suga varētu būt divplankumu augļmuša (*Drosophila suzukii*), kas šobrīd sastopama vairākās Eiropas valstīs un, kas turpina strauji izplatīties Eiropā.

2. **Kultivētie un savvaļas augļaugi Latvijā un to kaitēkļi**

Ievads. Kopš seniem laikiem augļaugiem ir bijusi saimnieciska nozīme cilvēku dzīvē. Tāpat kā citiem nozīmīgajiem augiem, arī augļaugiem ir „savi" kaitēkļi. Šajā nodaļā, pa augu dzimtām (dzimtas minētas alfabēta secībā), konspektīvi apskatīti Latvijā sastopamie augļaugi – to daudzveidība un saimnieciskā nozīme.

Tā kā Latvijā bezmugurkaulnieku fauna augļaugu agrocenozēs plašāk ir pētīta ābeļu, zemeņu, retāk plūmju un dažu citu augļaugu plašākos stādījumos vai mazākos dārzos, tad par daļu kaitēkļu sugu bija nepieciešams to nozīmīgumu izteikt teorētiski, ņemot vērā informāciju par sugas izplatību, bioloģiju, barošanās īpatnībām un barošanās raksturu (skatīt metodiku).

Par daudzu augļaugu (piemēram, irbenes, krūmcidonijas, rozes, sausserži, smiltsērkšķi, vilkābeles) kaitēkļiem pētījumi ir bijuši fragmentāri un vairāk vai mazāk saistīti ar šo augu audzēšanu dekoratīvām vajadzībām vai dekoratīvajos stādījumos, retāk savvaļā, tādēļ nereti Latvijas literatūrā ir vairāk ziņas par šo augu dekoratīvā izskata ietekmējošiem kaitēkļiem un mazāk par tām sugām, kas bojā augļus. Tomēr nevar uzskatīt, ka kaitēkļi nav pētīti vispār.

Ziņas par savvaļas augļaugu kaitēkļiem lielākoties ir pieejamas no dažādu organismu grupu faunas daudzveidības pētījumiem, tādēļ par savvaļas augļaugu kaitēkļiem, iespējams, vēl trūkst daudz informācijas. Daļa no savvaļas augļaugiem nekad netiks kultivēta, jo šīs sugas nepadodas mākslīgai audzēšanai. Ziņas par šo sugu augu kaitēkļiem var uzskatīt par pietiekamām. Tomēr parastā brūklene, lācene un parastā irbene var būt perspektīvi kultūraugi Latvijas apstākļos. Brūklenes Latvijā jau ir aizsākts kultivēt, bet par lācenēm tiek izrādīta atsevišķu zemnieku interese – tādēļ par šo augu kaitēkļiem būtu nepieciešami arī papildu pētījumi. Perspektīvi augļaugi, ar savu īpašu vietu tirgū, ir arī atsevišķi svešzemju augi, no kuriem īpaši nozīme varētu būt citronliānām un kizilam.

Mūsdienās ir aktuāla arī blakus produkcijas iegūšana no augļaugiem – veselības tējām vai kosmētiskām vajadzībām, tādēļ palielinās nozīme tiem kaitēkļiem, kas bojā lapas, lai arī tiem nav saimnieciskās nozīmes tradicionālajā augļkopībā, jo tie lielākoties neietekmē augļu ražu. Dažādā augu izmantošana, kā arī kaitēkļu atšķirīgā ietekme atšķirīgās augu audzēšanas vietās (kokaudzētavas, komercdārzi, mazdārziņi) sarežģī kaitēkļu saimnieciskās nozīmes izvērtēšanu. Šiem augiem galvenais vērtējums ir veikts lielākoties no augļu ieguves viedokļa (izņemot smiltsērkšķus, kur ņemta vērā arī kaitēkļu ietekme uz lapu produkciju) un pēc kaitēkļu nozīmīguma kokaudzētavās, kā arī uz jauniem augiem. Tiem, kas vēlas audzēt noteiktas augu sugas lapu produkcijas ieguvei, būs iespējams pašiem veikt kaitēkļu nozīmīguma vērtējumu, ņemot vērā kaitēkļu sugu apskatā (3. nodaļa) minēto informāciju par katra kaitēkļa barošanās raksturu un izplatības biežumu.

Daudzu kaitēkļu nozīmīgums pieaug nekomerciālajos augļaugu stādījumos (mazdārziņi, piemājas dārzi) un citās vietās, kur kaitēkļu nozīmi ietekmē dažādu agrotehnisko pasākumu neveikšana vai augu aizsardzības līdzekļu nelietošana. Šādu kaitēkļu nozīmīgumu lielākoties var uzskatīt par *maznozīmīgu* vai *nenozīmīgu*, jo bojājumiem galvenokārt nav komerciāla rakstura, tas ir, kaitēkļu radītie bojājumi nerada zaudējumus tautsaimniecībai, bet tikai konkrēto dārzu īpašniekiem. Pētījumi par nekomerciāla rakstura dārzos audzētu augļaugu produkcijas nozīmi tautsaimniecībā nav veikti, bet, domājams, ka šobrīd tikai atsevišķu augu (ābeles, upenes) gadījumā šiem dārziem ir kāda ietekme uz komercdārzos izaudzētās produkcijas noieta tirgu, ja nekomerciālajās saimniecībās pašizaudzētā raža ir pietiekama, lai augļi nebūtu jāiepērk. Tā kā dabā norisošie procesi ir nemitīgā mainībā, tad atsevišķām kaitēkļu sugām to saimnieciskā nozīme kādreiz var mainīties.

Lietotie apzīmējumi:

★ - sugas ar dažādu iespējamo saimnieciskā nozīme, kas atakarīgs no vides apstākļiem un vietas

▼ - nepietiekami pētītas suga, par kurām būtu nepieciešami plašāki pētījumi nākotnē

Aktinīdiju dzimta (Actinidiaceae)

Actinidia – **aktinīdijas**

Visas Latvijā audzētās aktinīdiju sugas ir ievestas un tās savvaļā Latvijā nav sastopamas. Ikdienā aktinīdijas pazīstamas ar slavenajiem kivi, kas ir tirdzniecības nosaukums aktinīdiju ogām. Veikalos nopērkamās aktinīdiju ogas (kivi) lielākoties ir no divām sugām – **Ķīnas aktinīdija** (*Actinidia chinensis*) un **kivi aktinīdija** (*Actinidia deliciosa*), diemžēl abas sugas Latvijas apstākļos apsalst un nav piemērotas augļu ieguvei. Latvijā iespējams audzēt citas sugas, ar mazākām, bet vitamīniem bagātām ogām, no kurām biežāk audzē trīs sugas – **asā aktinīdija** (*Actinidia arguta*), **Mandžūrijas aktinīdija** (*Actinidia kolomikta*) un **sudraba aktinīdija** (*Actinidia polygama*). Latvijas apstākļos aktinīdijas piemērotas audzēšanais mazos apjomos, gan ogu ieguvei ģimenes vajadzībām, gan dekoratīviem mērķiem. Pirms izvēlas audzēt aktinīdijas, jānoskaidro, vai pieejamās sugas piemērotas audzēšanai izvēlētajā Latvijas vietā. Šobrīd aktinīdijas audzē reti. Latvijā aktinīdiju kaitēkļi pētīti ļoti maz un par bezmugurkaulnieku sugām un to nozīmi praktiski nav nekādu ziņu.

Starp Latvijā sastopamajiem bezmugurkaulniekiem uz aktinīdijām zināmas bruņutis (sugas: *Parthenolecanium corni* un *Phenacoccus aceris*), kurām visticamāk nav saimnieciskas nozīmes. Par citiem bezmugurkaulnieku kaitēkļiem aktinīdijām nav pietiekami pētījumi. Zināms, ka no mugurkaulniekiem Latvijas apstākļos jaunos augus nopietni var bojāt kaķi.

Bārbeļu dzimta (Berberidaceae)

Berberis – **bārbeles**

Latvijā savvaļā sastopama vienīgi **parastā bārbele** (*Berberis vulgaris*). Pārējās ģints sugas Latvijā ir ievestas. Agrāk daļa sugu, kas ir mūžzaļas, bija iedalītas atsevišķā mahoniju ģintī, bet mūsdienās ir pierādīts, ka ģenētiski augi ir iedalāmi tikai vienā ģintī. Tās sugas, ko agrāk iedalīja mahoniju ģintī saucamas par mahonijām, pārējās par bārbelēm. Bārbeļu ģints augu ogas ir bagātīgas ar C vitamīnu un tām ir specifiska garša. Latvijā bārbeļu ogas izmanto ļoti maz. Latvijā biežāk audzētās sugas apstādījumos ir **parastā bārbele**, **Tunberga bārbele** (*Berberis thunbergii*) un **parastā mahonija** (*Berberis aquifolium*). Bez šīm Latvijā ir ievestas daudzas citas svešzemju sugas. Literatūrā kaitēkļi bieži vien nav no–da–lī–ti atsevišķi konkrētām augu sugām un, saistībā ar Latviju, vairums informācijas ir par vasarzaļajām un biežāk audzētajām sugām (parastā bārbele, Tunberga bārbele un citas sugas), maz ir informācija par mūžzaļajām sugām (mahonijas), par ko būtu nepieciešami papildu pētījumi.

Latvijā sastopamie bārbeļu (mahoniju) kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Exapate congelatella – **vēlais laptinējs** *Pandemis cerasana* – **ogulāju laptinējs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acleris variegana, Alcis repandata, (? *Anomoia purmunda*▾), *Arge berberidis, Calliteara pudibunda, Doloploca punctulana, Eupithecia exiguata, Eupithecia subfuscata, Euproctis similis, Hemithea aestivaria, Hydria cervinalis, Hydria undulata, Lepidosaphes ulmi, Liosomaphis berberidis, Lycia hirtaria, Melanchra persicariae, Odontopera bidentata, Parthenolecanium corni, Rhagoletis meigenii*▾, *Rhopobota myrtillana*

Bērzu dzimta (Betulaceae)

Corylus – **lazdas**

No bērzu dzimtas augiem lazdas ir vienīgās, kuru augļus izmanto pārtikā. Latvijā savvaļā sastopama tikai **parastā lazda** (*Corylus avellana*). Ievestas vairākas citas sugas, kuras lielākoties audzē reti. Riekstu ieguvei nozīmīgas sugas ir **parastā lazda**, **kokveida lazda** (*Corylus colurna*) un **dižaugļu lazda** (*Corylus maxima*), kā arī atsevišķi starpsugu

hibrīdi. Lai arī Latvijā kādu brīdi bija uzsākta arī lazdu selekcija, atlasot riekstu ieguvei piemērotākos augus, tomēr šobrīd lazdas nav tik saimnieciski nozīmīgi augļaugi, bet savvaļā ievāktie rieksti lielākoties tiek izmantoti pašu lasītāju vajadzībām. Pašu vajadzībām lazdas var audzēt, ja ir lieli dārzi, kur iegūt pašaudzētu riekstu ražu.

Latvijā sastopamie lazdu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Curculio nucum – **riekstu smecernieks**

Nozīmīgas sugas

Gonioctena quinquepunctata★ – **ievu lapgrauzis**

Maznozīmīgas sugas

Agelastica alni★, *Alsophila aescularia, Craesus septentrionalis*★, *Epinotia tenerana*▼, *Gonioctena quinquepunctata*★, *Gypsonoma dealbana, Haplorhynchites caeruleus, Lygocoris pabulinus, Malacosoma neustria, Orthosia gothica, Otiorhynchus singularis*▼, *Palomena prasina, Pandemis cerasana, Phytoptus avellanae*

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Abraxas sylvata, Acanthosoma haemorrhoidale, Acleris cristana, Acleris emargana, Acleris rhombana, Acleris variegana, Acronicta aceris, Acronicta alni, Acronicta cuspis, Acronicta leporina, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Agelastica alni★, *Aglia tau, Agrilus angustulus*▼, *Agrilus laticornis*▼, *Agriopis aurantiaria, Agriopis marginaria, Agrypnus murinus*▼, *Alcis repandata, Alebra wahlbergi, Allygus mixtus, Alnetoidea alneti, Altica brevicollis, Ametrodiplosis viciae*▼, *Ampedus sanguinolentus, Amphipyra perflua, Amphipyra pyramidea, Angerona prunaria, Apocheima hispidaria, Apoderus coryli, Arboridia parvula, Archips betulana, Archips podana, Archips rosana, Archips xylosteana, Argyresthia ivella, Asthena albulata, Autographa gamma, Biston strataria, Bucculatrix demaryella, Byctiscus betulae, Cabera exanthemata, Cabera pusaria, Caliroa annulipes, Calliteara pudibunda, Campaea margaritaria, Chionaspis salicis, Chloroclysta siterata, Chlorophanus viridis, Choristoneura hebenstreitella, Coleophora binderella, Coleophora currucipennella, Coleophora fuscocuprella, Coleophora milvipennis, Coleophora orbitella, Coleophora serratella, Coleophora violacea, Colocasia coryli, Colotois pennaria, Contarinia coryli, Corylobium avellanae, Cosmia trapezina, Craesus septentrionalis*★, *Crocallis elinguaria, Cryptocephalus coryli, Cryptocephalus sexpunctatus, Dasineura corylina*▼, *Deporaus betulae, Diaspidiotus ostreaeformis, Diurnea fagella, Dryocoetes alni, Ectoedemia minimella, Ectropis crepuscularia, Edwardsiana avellanae*▼, *Edwardsiana rosae, Elasmostethus interstinctus, Empoasca vitis, Endromis versicolora, Ennomos autumnaria, Eotetranychus carpini, Epinotia brunnichana, Epinotia solandriana, Epirrita autumnata, Epirrita christyi, Epirrita dilutata, Erannis defoliaria, Eulecanium douglasi, Eulecanium tiliae, Eulia ministrana, Eulithis testata, Euproctis similis, Eupsilia transversa, Geometra papilionaria, Habrosyne pyritoides, Hedya pruniana, Hemithea aestivaria, Hydriomena furcata, Hypatima rhomboidella, Hypomecis punctinalis, Incurvaria pectinea, Janus luteipes, Jodis lactearia, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Leucoma salicis, Luperus flavipes, Luperus longicornis, Lycia pomonaria, Lymantor aceris, Lymantor coryli, Lymantria dispar, Melanchra persicariae, Mesoleuca albicillata, Mikomya coryli, Miris striatus, Myzocallis coryli, Nematus melanocephalus, Nematus umbratus, Noctua fimbriata, Notodonta dromedarius, Ochropacha duplaris, Odontopera bidentata, Operophtera brumata, Opisthograptis luteolata, Orchestes avellanae, Orgyia antiqua, Orgyia recens, Orthosia cerasi, Orthosia cruda, Orthosia incerta, Orthotaenia undulana, Palaeolecanium bituberculatum, Pamphilius fumipennis, Pandemis corylana, Pandemis heparana, Parachronistis albiceps*▼, *Paracrania chrysolepidella, Parornix devoniella, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pentatoma rufipes, Pericallia matronula, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Phyllobius arborator, Phyllobius argentatus, Phyllobius glaucus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius viridicollis, Phyllonorycter coryli, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter nicellii, Phylus coryli, Poecilocampa populi, Polydrusus cervinus, Polydrusus corruscus, Polydrusus formosus, Polydrusus fulvicornis, Polydrusus impressifrons, Polydrusus mollis, Polydrusus pallidus, Polydrusus pterygomalis, Polydrusus tereticollis, Polygonia c-album, Pristiphora appendiculata, Psallus variabilis, Ptilodon capucina, Pulvinaria vitis, Recurvaria nanella, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Scolytus carpini, Selenia dentaria, Selenia tetralunaria, Stigmella floslactella, Stigmella microtheriella, Strophosoma melanogrammum, Tachyerges pseudostigma, Tachyerges stigma, Teleiodes wagae, Thecla betulae, Tortricodes alternella, Trachys minutus, Trichiura crataegi, Typhlocyba quercus, Xyleborinus saxesenii, Xyleborus dispar, Ypsolopha parenthesella*

Bezslavīšu dzimta (Adoxaceae)

Mūsdienās šai dzimtai pieskaita irbenes (*Viburnum*) un plūškokus (*Sambucus*), kas ilgu laiku tika iekļauti kaprifoliju dzimtā.

Sambucus – **plūškoki**

Visas sugas Latvijā ir ievetas. No plūškoku ģints nozīmīgs ir **melnais plūškoks** (*Sambucus nigra*). Latvijā bieži sastopams arī sarkanais plūškoks (*Sambucus racemosa*), bet toksiskuma dēļ šo sugu nevar izmantot augļu ieguvei. Abas sugas ir pārgājušas savvaļā, kur biežāk sastopams ir sarkanais plūškoks, tādēļ ir jāuzmanās no abu sugu sajaukšanas. Latvijā melnais plūškoks tiek audzēts kā netradicionāls augļaugs un ārstniecības augs, tomēr stādījumi ir vēl mazā apjomā. Abu sugu kaitēkļi literatūrā bieži vien nav īpaši nodalīti pa barības augu sugām, tomēr vairumā gadījumu abām tiem ir vieni un tie paši kaitēkļi, tāpēc tālāk apskatītas visas Latvijā sastopamās kaitēkļu sugas, kas barojas ar plūškokiem.

Latvijā sastopamie plūškoku kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Aphis sambuci▼ – **plūškoku laputs**
Epitrimerus trilobus★▼ – **plūškoku lapmalērce**
Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Arianta arbustorum – **raibais vīngliemezis**
Contarinia sambuci▼ – **plūškoku-sausseržu pangodiņš**
Epitrimerus trilobus★▼ – **plūškoku lapmalērce**
Lygocoris pabulinus – **dārza mīkstblakts**
Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Anania coronata, Angerona prunaria, Aphelenchoides ritzemabosi▼*, Chionaspis salicis, Chloroclystis v-ata, Choristoneura hebenstreitella, Ectropis crepuscularia, Eupithecia innotata, Euproctis chrysorrhoea, Liriomyza amoena, Melanchra persicariae, Ourapteryx sambucaria, Parthenolecanium corni, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Sphinx ligustri, Spilosoma lubricipeda, Spilosoma lutea, Thrips atratus, Udea prunalis, Xyleborinus saxesenii*

Viburnum – **irbenes**

Latvijā savvaļā bieži sastopama **parastā irbene** (*Viburnum opulus*). Šī suga saimnieciski ir nozīmīga kā ārstniecības augs un šādam nolūkam tiek izmantoti irbeņu augļi. Parastā irbene netiek īpaši kultivēta un ārstniecības vajadzībām augļi lielākoties tiek ievākti savvaļā. Dekoratīvajos stādījumos bieži audzē šķirni 'Roseum', kas ir ar pildītiem ziediem un augļus neražo. Latvijā ievestas un augu kolekcijās, kā arī dažviet apstādījumos tiek audzētas vēl dažas citas irbeņu sugas, kurām arī ir pārtikā izmantojami augļi. Vairumā gadījumu irbeņu kaitēkļi barojas uz dažādām irbeņu sugām, bet ir arī monofāgās sugas uz parastās irbenes.

Latvijā sastopamie irbeņu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Pyrrhalta viburni★ – **irbeņu lapgrauzis**

Nozīmīgas sugas

Aphis fabae – **pupu laputs**
Ceruraphis eriophori – **irbeņu-grīšļu laputs**
Pyrrhalta viburni★ – **irbeņu lapgrauzis**

Maznozīmīgas sugas

Aphis viburni▼ – **melnā irbeņu laputs**
Contarinia sambuci▼ – **plūškoku-sausseržu pangodiņš**
Contarinia viburnorum▼ – **irbeņu ziedu pangodiņš**
Meloidogyne hapla▼

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acasis viretata, Acleris rufana, Acleris schalleriana, Acronicta auricoma, Acronicta euphorbiae, Acronicta rumicis, Amphipyra pyramidea, Anania coronata, Aphelia viburnana, Archips rosana, Aulacorthum solani, Cetonia aurata, Chionaspis salicis, Coleophora ahenella, Coleophora violacea, Dynaspidiotus britannicus, Epirrita autumnata, Eulia ministrana, Euplexia lucipara, Eupoecilia ambiguella, Euproctis chrysorrhoea, Eupsilia transversa, Hemithea aestivaria, Lepidosaphes ulmi, Lithophane socia, Myzus persicae, Opisthograptis luteolata, Orthosia cerasi, Pammene spiniana, Parthenolecanium corni, Phyllobius pyri, Rhynchaenus xylostei, Smerinthus ocellatus, Trichius fasciatus

Citronliānu dzimta (Schisandraceae)

Schisandra – **citronliānas**

Latvijā pa retam tiek audzēta **Ķīnas citronliāna** (*Schisandra chinensis*), kuras augļiem ir liela nozīme un tas ir arī nozīmīgs ārstniecības augs. Latvijā nav zināmi kaitēkļi, kas kaitētu citronliānām.

Eleagnu dzimta (Elaeagnaceae)

No eleagnu dzimtas nozīmīgs, Latvijas apstākļiem piemērotsaugļaugs ir parastais smiltsērkšķis. Pārējām smiltsērkšķu sugām un šeferdijām (*Shepherdia*) Latvijā nav saimnieciskas nozīmes.

Hippophae rhamnoides – **parastais smiltsērkšķis**

Parastais smiltsērkšķis tagad Latvijā ir kļuvis par ekonomiski nozīmīgu augļaugu.

Tā augļi – kauleņi, satur daudz vitamīnu un citu cilvēka organismam nepieciešamu vielu. Šobrīd Latvijā zināmas četras vietējās selekcijas šķirnes, bet no ievestajām šķirnēm biežāk audzē Krievijā selekcionētās šķirnes. Vietām parastais smiltsērkšķis pārgājis savvaļā un ir kļuvis par lokāli invazīvu sugu. Latvijā smiltsērkšķu kaitēkļi pētīti fragmentāri.

Latvijā sastopamie smiltsērkšķu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Cacopsylla sp.★▼(**lapblusiņas**)
Rhagoletis batava★▼ – **smiltsērkšķu raibspārnmuša**

Maznozīmīgas sugas

Archips rosana – **pelēcīgais rožu laptinējs**
Cacopsylla sp.★▼(**lapblusiņas**)
Exapate congelatella – **vēlais laptinējs**
Gelechia hippophaella – **smiltsērkšķu gartaustkode**
Palomena prasina – **zaļā vairogblakts**
Rhagoletis batava★▼ – **smiltsērkšķu raibspārnmuša**
Spilonota ocellana – **ābeļu pumpuru tinējs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Agrypnus murinus▼, (? *Anomoia purmunda*▼), *Argyresthia bonnetella, Cacopsylla* sp.★▼, *Callophrys rubi, Capitophorus elaeagni*▼, *Capitophorus hippophaes*▼, *Capitophorus similis*▼, *Centrotus cornutus, Ceramica pisi, Chionaspis salicis, Cosmia trapezina, Ematurga atomaria, Eupithecia innotata, Euproctis chrysorrhoea, Lagria hirta, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Macaria alternata, Melolontha melolontha, Orthosia cerasi, Orthosia gracilis, Orthotaenia undulana, Parthenolecanium corni, Phigalia pilosaria, Phyllobius pyri, Phyllopertha horticola, Polydrusus cervinus, Pseudotelphusa paripunctella, Pteleobius vittatus, Saturnia pavonia, Teleiodes wagae*

Ēriku dzimta (Ericaceae)

Sugām ļoti bagāta dzimta. Latvijā, kā augļaugiem, galvenā nozīme zileņu ģints (*Vaccinium*) sugām, maza nozīme parastajai miltenei (*Arctostaphylos uva-ursi*). Ēdamas ogas ir arī Latvijā savvaļā sastopamajai melnajai vistenei (*Empetrum nigrum*), ko praktiski neizmanto ogu ieguvei, tādēļ tās kaitēkļi tālāk nav apskatīti.

Arctostaphylos – **miltenes**

Neliela ēriku dzimts ģints. Latvijā savvaļā ir tikai **parastā miltene** (*Arctostaphylos uva-ursi*), kas ir maznozīmīgs savvaļas ārstniecības augs. Augu kolekcijās Latvijā reti audzē arī Kolumbijas milteni (*Arctostaphylos columbiana*). Miltenes audzē galvenokārt kā dekoratīvos augus. Parastās miltenes kaitēkļu fauna ir samērā maz pētīta.

Latvijā sastopamie milteņu kaitēkļi:

Apotomis sauciana, Argyroploce arbutella, Boloria freija, Callophrys rubi, Chionaspis salicis, Coleophora arctostaphyli, Coranarta cordigera, Ectoedemia albibimaculella, Epinotia nemorivaga, Gypsonoma nitidulana, Hyppa rectilinea, Lepidosaphes ulmi, Macaria carbonaria, Ophiola russeola, Papestra biren, Peliococcus calluneti, Phyllostroma myrtilli▼, *Planaphrodes trifasciatus, Puto pilosellae, Stictea mygindiana, Wahlgreniella vaccinii*

Vaccinium – **zilenes**

Zileņu ģints ir samērā liela ēriku dzimts ģints, kuras augi jau no seniem laikiem bijuši nozīmīgi ogu ieguvei pārtikas vajadzībām. Latvijā savvaļā šī ģints pārstāvēta ar četrām sugām – ***parastā brūklene*** (*Vaccinium vitis-idaea*)***, mellene*** (*Vaccinium myrtillus*) ***parastā zilene*** (*Vaccinium uliginosum*) un ***purva dzērvene*** (*Vaccinium oxycoccos*). Šie ir savvaļas ogaugi, no kuriem reti kultivē tikai brūklenes. Ģints latviskais nosaukums cēlies no parastās zilenes senā latviskā nosaukuma.

Brūklenes

Par brūklenēm pieņemts saukt vienīgo zileņu ģints (*Vaccinium*), sekcijas *Vitis-Idaea* sugu – **parasto brūkleni** ar tās divām pasugām, ***parasto brūkleni*** (*Vaccinium vitis-idaea* subsp. *vitis-idaea*) un **mazo brūkleni** (*Vaccinium vitis-idaea* subsp. *minus*). Vairāki autori brūklenes tomēr atzīst tikai kā vienu veselu sugu, nevis kā divas pasugas. Latvijā pārstāvēta pamatpasuga, bet mazā brūklene ir introducēta un audzēta kolekcijās. Ir selekcionētas vairākas brūkleņu šķirnes (arī Latvijā), kas ir piemērotas kultivēšanai. Tālākā tekstā (pie konkrētām kaitēkļu sugām) barības augu uzskaitījumā minētas ar norādi *brūklenes*.

Latvijā sastopamie brūkleņu kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Argyroploce arbutella▾, *Caliroa annulipes, Carsia sororiata*▾, *Chionaspis salicis*▾, *Lepidosaphes ulmi*▾, *Pasiphila debiliata*▾, *Rhopobota naevana*▾, *Rhopobota ustomaculana*▾

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acanthococcus baldonensis▾, *Acleris hyemana, Acleris laterana*▾, *Acleris lipsiana, Acleris maccana, Acronicta auricoma, Acyrthosiphon knechteli, Aphelia paleana, Aphelia viburnana, Aphis vaccinii*▾, *Archips rosana*▾, *Arichanna melanaria, Callophrys rubi, Coleophora glitzella, Coleophora idaeella, Coleophora murinella, Coleophora vacciniella, Coleophora vitisella, Conistra vaccinii, Coranarta cordigera, Dasineura vitisidaea*▾, *Ectoedemia weaveri, Elasmucha ferrugata, Eulecanium franconicum*▾, *Eulithis populata, Hyppa rectilinea, Jodis putata, Lasiocampa quercus, Macrosiphum euphorbiae, Macrothylacia rubi, Orgyia antiqua, Pandemis heparana*▾, *Papestra biren, Peliococcus calluneti*▾, *Phiaris bipunctana, Phiaris metallicana*▾, *Phyllonorycter junoniella, Phyllostroma myrtilli*▾, *Rhopobota myrtillana, Stephanitis oberti*▾, *Stictea mygindiana, Syngrapha interrogationis, Wahlgreniella vaccinii*▾

Dzērvenes

Par dzērvenēm pieņemts saukt divas zileņu (*Vaccinium*) ģints dzērveņu (*Oxycoccus*) sekcijas sugas, un tās ir: **purva dzērvene** (*Vaccinium oxycoccos*) – savvaļā sastopama Eirāzijā, tajā skaitā Latvijā un **lielogu dzērvene** (*Vaccinium macrocarpon*) – savvaļā sastopama Ziemeļamerikā. Purva dzērvene ir nozīmīgs savvaļas ogaugs, kas praktiski netiek kultivēta. Lielogu dzērvene Latvijā jau ir kļuvusi par ekonomiski nozīmīgu kultūraugu. Katras dzērveņu sugas kaitēkļu fauna atšķiras. Lielogu dzērveņu kaitēkļu fauna Eiropas apstākļos nav vēl pietiekami izpētīta un, iespējams, ka atsevišķi polifāgie kaitēkļi, kas barojas ar purva dzērveni, varētu baroties arī ar lielogu dzērveni, bet šīs trofiskās attiecības ir jāpierāda, notverot kaitēkļus barošanās brīdī. Tādēļ lielogu dzērvenei ir uzskaitītas vienīgi tās sugas, kurām pierādīta barošanās ar šo dzērveņu sugu.

Latvijā sastopamie lielogu dzērvenes kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Dasineura oxycoccana▾ – **dzērveņu dzinumu pangodiņš**

Maznozīmīgas sugas

Chionaspis salicis▾ – **kārklu bruņuts**
Lepidosaphes ulmi▾ – **parastā komatbruņuts**
Orgyia antiqua – **parastā otiņaste**
Otiorhynchus ovatus▾ – **olveida austiņsmeceris**
Otiorhynchus singularis▾ – **augļkoku austiņsmeceris**
Otiorhynchus sulcatus▾ – **neizvēlīgais austiņsmeceris**
Rhopobota naevana – **mežābeļu laptinējs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Ceramica pisi▾, *Parthenolecanium corni, Pristiphora cincta*▾

Latvijā sastopamie purva dzērvenes kaitēkļi:

Aphis vaccinii, Argyroploce arbutella, Arichanna melanaria, Boloria aquilonaris, Boloria frigga, Carsia sororiata, Chionaspis salicis, Colias palaeno, Diacrisia sannio, Lepidosaphes ulmi, Macrosiphum nasonovi, Noctua fimbriata, Ophiola russeola, Peliococcus calluneti, Phiaris schulziana, Plebejus optilete, Pristiphora cincta, Puto pilosellae

Mellene (*Vaccinium myrtillus*)

Ļoti nozīmīgs savvaļas ogaugs Latvijā. Šī suga netiek kultivēta, bet ogu ieguves ziņā ir viens no komerciāli nozīmīgākajiem savvaļas ogaugiem (kopā ar meža avenēm un purva dzērveni). Ir zināmas daudzas tauriņu sugas, kas barojas ar mellenēm, bet vairumā gadījumu to sugas ir nenozīmīgi kaitēkļi.

Latvijā sastopamie mellenes kaitēkļi:

Acleris hyemana, Acleris lipsiana, Acleris maccana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta menyanthidis, Acyrthosiphon knechteli, Aguriahana pictilis, Alcis repandata, Anaplectoides prasina, Ancylis myrtillana, Angerona prunaria, Aphelia viburnana, Aphis vaccinii, Apotomis sauciana, Archips betulana, Arctia caja, Argyroploce arbutella, Arichanna melanaria, Aulacorthum rufum, Autographa jota, Autographa pulchrina, Biston betularia, Caliroa annulipes, Callophrys rubi, Capua vulgana, Carsia sororiata, Celastrina argiolus, Celypha rivulana, Cepphis advenaria, Chionaspis salicis, Chloroclysta miata, Choristoneura hebenstreitella, Clepsis senecionana, Coleophora vacciniella, Conistra vaccinii, Coranarta cordigera, Crocallis elinguaria, Cryptocephalus labiatus, Dasystoma salicella, Diacrisia sannio, Diarsia brunnea, Diurnea lipsiella, Dysstroma citrata, Dysstroma infuscata, Dysstroma latefasciata, Dysstroma truncata, Ectropis crepuscularia, Elasmucha ferrugata, Ematurga atomaria, Ennomos alniaria, Ennomos autumnaria, Epagoge grotiana, Epirrita autumnata, Epirrita dilutata, Eulecanium franconicum, Eulecanium tiliae, Eulia ministrana, Eulithis populata, Eulithis testata, Eupithecia vulgata, Eurois occulta, Gypsonoma nitidulana, Hemithea aestivaria, Hydria undulata, Hydriomena furcata, Hygrodiplosis vaccinii, Hypena crassalis, Hyppa rectilinea, Incurvaria oehlmanniella, Jaapiella vacciniorum, Jodis lactearia, Jodis putata, Lacanobia contigua, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Lithophane socia, Lozotaenia forsterana, Lycia hirtaria,

Macaria carbonaria, Macrosiphum nasonovi, Macrothylacia rubi, Matilella fusca, Odontopera bidentata, Orgyia antiqua, Orthezia urticae, Orthosia gothica, Orthotaenia undulana, Pandemis cinnamomeana, Papestra biren, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pasiphila debiliata, Peliococcus calluneti, Pericallia matronula, Phiaris bipunctana, Phiaris metallicana, Phyllodesma ilicifolium, Phyllostroma myrtilli▾, Plebejus optilete, Pristiphora cincta, Rhopobota myrtillana, Rhopobota naevana, Saturnia pavonia, Scopula ternata, Selenia dentaria, Spatalistis bifasciana, Stephanitis oberti, Stictea mygindiana, Stigmella myrtillella, Syngrapha interrogationis, Trichiura crataegi, Udea prunalis, Xestia c-nigrum

Zilenes

Atbilstoši botānikas terminoloģijas tradīcijām, zilenes ir pārējās zileņu ģints sugas, bet šis iedalījums nav cieši saistīts ar sugu bioloģisko iedalījumu. Sākotnēji latviešu valodā nosaukums *zilene* bija attiecināts uz **parasto zileni** (*Vaccinium uliginosum*), kas ir vienīgā savvaļas suga Latvijā. Atšķirībā no mellenes, parastā zilene nav komerciāli nozīmīgs savvaļas ogaugs, jo tā izplatīta daudz retāk. Parastā zilene arī netiek kultivēta. Kā kultūraugi, plaši tiek izmantotas vairākas zileņu ģints (*Vaccinium*), sekcijas *Cyanococcus* sugas, kas savvaļā izplatītas Ziemeļamerikā. Nozīmīgākās kultivētās sugas ir arī introducētas Latvijā – **šaurlapu zilene** (*Vaccinium angustifolium*), **vairoga zilene** (*Vaccinium corymbosum*), **Dienvidkanādas zilene** (*Vaccinium formosum*), **Eša zilene** (*Vaccinium virgatum*) un **bālganā zilene** (*Vaccinium pallidum*). Galvenā nozīme ir pirmajām četrām sugām un atsevišķiem to starpsugu hibrīdiem. Eiropas apstākļos kaitēkļu fauna uz kultivētajām zilenēm gandrīz nemaz nav pētīta. Tālāk, katrai sugai, uzskaitīti tikai tie kaitēkļi, kuru trofiskās (fitofāgās) attiecības ar konkrēto sugu ir pierādītas un, kas ir reāli sastopamas Latvijas teritorijā. Iespējams, ka arī citas vietējās polifāgās kaitēkļu sugas barojas arī ar kultivētajām zilenēm, tomēr par to ir nepieciešami papildu pētījumi.

Latvijā sastopamie Eša zilenes kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Dasineura oxycoccana▾ – **dzērveņu dzinumu pangodiņš**

Latvijā sastopamie vairoga zilenes kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Dasineura oxycoccana▾ – **dzērveņu dzinumu pangodiņš**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Aulacorthum flavum▾ *Macrosiphum euphorbiae*▾ – **kartupeļu laputs**

Latvijā sastopamie visu kultivēto zileņu kaitēkļi:

Praktiski nenozīmīgas sugas

Otiorhynchus ovatus▾ – **olveida austiņsmeceris** *Pristiphora cincta*▾
Otiorhynchus sulcatus▾ – **neizvēlīgais austiņsmeceris**

Latvijā sastopamie *parastās zilenes* kaitēkļi:

Acanthococcus baldonensis, Acleris fimbriana, Acleris laterana, Acleris lipsiana, Acleris maccana, Acleris rufana, Acronicta auricoma, Acronicta menyanthidis, Acyrthosiphon knechteli, Adoxophyes orana, Alcis repandata, Ancylis myrtillana, Angerona prunaria, Aphis vaccinii, Apotomis sauciana, Arctia caja, Argyroploce arbutella, Argyrotaenia ljungiana, Arichanna melanaria, Athrips pruinosella, Aulacorthum flavum, Aulacorthum rufum, Autographa pulchrina, Boloria freija, Callophrys rubi, Celypha lacunana, Celypha rivulana, Chionaspis salicis, Chloroclysta miata, Clepsis pallidana, Clepsis senecionana, Coleophora glitzella, Coleophora plumbella, Coleophora uliginosella, Coleophora vacciniella, Colias palaeno, Coranarta cordigera, Crocallis elinguaria, Diacrisia sannio, Diarsia brunnea, Dysstroma citrata, Dysstroma infuscata, Dysstroma truncata, Ematurga atomaria, Epirrita autumnata, Eulecanium franconicum, Eulithis populata, Eulithis testata, Hydria undulata, Hydriomena furcata, Hygrodiplosis vaccinii, Hypena crassalis, Hyppa rectilinea, Jodis lactearia, Jodis putata, Lacanobia contigua, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Macrosiphum nasonovi, Nola aerugula, Nola karelica, Ophiola cornicula, Orgyia antiqua, Pandemis cinnamomeana, Pandemis heparana, Papestra biren, Pasiphila debiliata, Phiaris bipunctana, Phiaris metallicana, Phiaris schulziana, Phyllodesma ilicifolium, Plebejus optilete, Pristiphora cincta, Rhagades pruni, Rhopobota myrtillana, Rhopobota naevana, Selenia dentaria, Spatalistis bifasciana, Stephanitis oberti, Stictea mygindiana, Stigmella myrtillella, Syngrapha interrogationis, Trichiura crataegi

Ērkšķogu dzimta (Grossulariaceae)

Ribes – **jāņogas**

Šī ir sugām bagāta augu ģints. Latvijā savvaļā ģints pārstāvēta ar trīs vietējām sugām, bet daudzas sugas ir ievestas augu kolekcijās, no kurām vairākas samērā bieži tiek stādītas apstādījumos. Latvijā vēsturiski jāņogu ģints sugas iedalītas četrās grupās –

ērkšķogās, jāņogās, upenēs un *vērenēs* un parastākajām sugām šis iedalījums vairāk vai mazāk sakrīt ar bioloģisko iedalījumu apakšģinšu līmenī. Augļkopībā saimnieciski nozīmīgas ir pirmās trīs grupas, bet vērenes praktiski ir augi ar dekoratīvu nozīmi. Atzītais ģints latviskais nosaukums cēlies no *sarkanās jāņogas* (*Ribes rubrum*).

Ērkšķogas

Ērkšķogas lielākoties ir sugas, kas ietilpst ērkšķogu apakšģintī (subg. *Grossularia*). Latvijā un pasaulē ērkšķogām ir mazāka saimnieciskā nozīme nekā upenēm un jāņogām. Nozīmīgākā un Eiropā senāk kultivētā suga ir **parastā ērkšķoga** (*Ribes uva-crispa*), kas Latvijā vietām ir pārgājusi savvaļā. Augļkopībā tiek izmantotas arī vairākas citas ērkšķogu sugas, kā arī to starpsugu hibrīdi un upeņu-ērkšķogu hibrīdi.

Latvijā sastopamie ērkšķogu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Aphis grossulariae – **mazā ērkšķogu laputs**
Aphis schneideri★ – **upeņu laputs**
Exapate congelatella – **vēlais laptinējs**
Hyperomyzus pallidus – **ērkšķogu-mīkstpieņu laputs**
Nematus ribesii – **dzeltenā jāņogu zāģlapsene**
Synanthedon tipuliformis – **jāņogu stiklspārnis**
Vespula germanica – **Vācijas lapsene**
Vespula vulgaris – **parastā lapsene**

Maznozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Agrilus viridis, Lampronia capitella, Lygocoris rugicollis, Meloidogyne hapla▾*, Nasonovia ribisnigri, Otiorhynchus singularis*▾*, Pristiphora rufipes, Tetranychus urticae*

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acronicta auricoma, Alloclemensia mesospilella, Angerona prunaria, Aphelenchoides ritzemabosi▾*, Aphis schneideri*★*, Aphis triglochinis, Aphis varians, Archips podana, Archips rosana, Arctia caja, Biston betularia, Chionaspis salicis*▾*, Edwardsiana rosae, Elasmucha ferrugata, Erannis defoliaria, Euhyponomeutoides albithoracellus, Euhyponomeutoides ribesiella, Eulecanium douglasi, Eulecanium tiliae, Eulithis mellinata, Eulithis prunata, Eupithecia assimilata, Euplexia lucipara, Euproctis similis, Lycia hirtaria, Macaria wauaria*▾*, Melanchra persicariae, Nematus leucotrochus, Otiorhynchus raucus, Otiorhynchus sulcatus, Parthenolecanium corni, Pharmacis lupulina, Polygonia c-album, Pulvinaria vitis, Sitona lineatus, Udea ferrugalis, Xestia c-nigrum, Zophodia grossulariella*

Jāņogas

Jāņogas lielākoties ir sugas, kas ietilpst jāņogu apakšģints (subg. *Ribes*) jāņogu sekcijā (sect. *Ribes*), kā arī citas sugas, kas tautā tradicionāli tiek sauktas par jāņogām. Latvijā savvaļā sastopamā vietējā suga ir **pūkainā jāņoga** (*Ribes spicatum*), bet no svešzemju sugām vietām savvaļā pārgājusi **sarkanā jāņoga** (*Ribes rubrum*). Sākotnēji no šīm abām sugām bija cēlušās senāk kultivētās jāņogas. Mūsdienās kultivēto jāņogu šķirnes ir cēlušās arī no daudzām citām jāņogu sugām, kā arī dažādiem starpsugu un starpšķirņu hibrīdiem. Mazāk kultivētas, bet perspektīvas ir **zelta jāņogas** (*Ribes aureum*), kuras dzimtene iz Ziemeļamerika.

Latvijā sastopamie jāņogu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aphis schneideri★ – **upeņu laputs**
Cecidophyopsis spp.★ – **pumpurērces**

Nozīmīgas sugas

Cecidophyopsis spp.★ – **pumpurērces**
Cryptomyzus galeopsidis – **upeņu sarkanpanglaputs**
Cryptomyzus ribis★ – **jāņogu sarkanpanglaputs**
Synanthedon tipuliformis – **jāņogu stiklspārnis**
Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Agrilus viridis▾*, Alsophila aescularia, Aphis grossulariae, Aphis schneideri*★*, Closterotomus fulvomaculatus*▾*, Cryptomyzus ribis*★*, Dasineura tetensi*▾*, Exapate congelatella, Hyperomyzus lactucae, Lampronia capitella, Lygocoris pabulinus, Lygocoris rugicollis, Nematus ribesii, Pandemis cerasana, Pristiphora rufipes, Tetranychus urticae*★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Acronicta auricoma, Adoxophyes orana, Alcis repandata, Ampedus sanguinolentus, Amphipyra tragopoginis, Angerona prunaria, Aphis triglochinis▾*, Aphis varians, Archips crataegana, Archips podana, Archips rosana, Arctia caja, Autographa gamma, Biston betularia, Cecidophyopsis* spp.★*, Chionaspis salicis, Conistra vaccinii, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Dalopius marginatus, Ectropis crepuscularia, Elasmucha ferrugata, Erannis defoliaria, Eriosoma ulmi*▾*, Eudemis porphyrana, Euhyponomeutoides albithoracellus,*

Eulecanium douglasi, Eulithis mellinata, Eulithis prunata, Eupithecia assimilata, Eupithecia exiguata, Graphiphora augur, Hemithea aestivaria, Hyperomyzus rhinanthi, Hyperomyzus zirnitsi▼, Lampronia redimitella▼, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Lygus rugulipennis, Macaria wauaria▼, Mamestra brassicae, Nasonovia ribisnigri, Nematus leucotrochus, Orthosia gracilis, Orthotaenia undulana, Orthotylus marginalis, Otiorhynchus raucus, Otiorhynchus sulcatus, Pandemis heparana, Parthenolecanium corni, Phenacoccus aceris, Polygonia c-album, Pulvinaria vitis, Resseliella ribis, Rhopalosiphoninus ribesinus, Selenia dentaria, Sphinx ligustri, Xestia c-nigrum

Latvijā sastopamie zelta jāņogas kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Aphis grossulariae▼ – **mazā ērkšķogu laputs**

Cryptomyzus ribis▼ – **jāņogu sarkanpanglaputs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Aphis schneideri▼*, Cryptomyzus korschelti*▼*, Otiorhynchus smreczynskii, Parthenolecanium corni*

Upenes

Upenes lielākoties ir sugas, kas ietilpst ir jāņogu apakšģints (subg. *Ribes*) sekcijā *Botrycarpum*. Latvijā vienīgā vietējā savvaļas suga ir **parastā upene** (*Ribes nigrum*), no kuras cēlušās senākās kultivētās upenes. Mūsdienās kultivēto upeņu šķirnes ir cēlušās no vēl daudzām citām upeņu sugām, varietātēm vai pasugām, kā arī dažādiem starpsugu un starpšķirņu hibrīdiem. Atsevišķas šķirnes veidotas, upenes krustojot ar attāli radniecīgām ērkšķogu un jāņogu sugām. Selekcijā plašāk izmantotas šādas uepenes: **seglapu upene** (*Ribes bracteosum*), **Sibīrijas upene** (*Ribes nigrum* var. *sibiricum*), **Usūrijas upene** (*Ribes ussuriense*), **sūnu upene** (*Ribes procumbens*), **sīkziedu upene** (*Ribes nigrum* var. *pauciflorum*), **garkātu upene** (*Ribes hudsonianum* var. *petiolare*), **Dikušas upene** (*Ribes dikuscha*) un **Amerikas upene** (*Ribes americanum*).

Latvijā sastopamie upeņu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aphis schneideri★ – **upeņu laputs**

Cecidophyopsis spp.★ – **pumpurērces**

Dasineura tetensi★ – **upeņu lapu pangodiņš**

Nozīmīgas sugas

Arianta arbustorum★ – **raibais vīngliemezis**

Cecidophyopsis spp.★ – **pumpurērces**

Cryptomyzus galeopsidis – **upeņu sarkanpanglaputs**

Dasineura tetensi★ – **upeņu lapu pangodiņš**

Synanthedon tipuliformis – **jāņogu stiklspārnis**

Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Agrilus viridis▼*, Alsophila aescularia, Aphis grossulariae, Aphis schneideri*★*, Arianta arbustorum*★*, Closterotomus fulvomaculatus*▼*, Cryptomyzus ribis, Dasineura ribis*▼*, Forficula auricularia, Hyperomyzus lactucae, Lampronia capitella, Lygocoris pabulinus, Lygocoris rugicollis, Orthosia gothica, Otiorhynchus singularis*▼*, Pachynematus pumilio, Pandemis cerasana, Resseliella ribis, Tetranychus urticae*★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Adoxophyes orana, Agriotes lineatus▼*, Agriotes obscurus*▼*, Agriotes sputator*▼*, Alcis repandata, Aphelenchoides ritzemabosi*▼*, Aphis triglochinis, Aphis varians, Archips crataegana, Archips rosana, Autographa gamma, Biston betularia, Cecidophyopsis* spp.★*, Chionaspis salicis, Chloroclystis v-ata, Clepsis spectrana, Conistra vaccinii, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Dasineura tetensi*★*, Diaspidiotus ostreaeformis, Erannis defoliaria, Eriosoma ulmi*▼*, Eudemis porphyrana, Euhyponomeutoides albithoracellus, Eulecanium douglasi, Eulithis mellinata, Eulithis prunata, Eulithis pyropata, Eupithecia assimilata, Eupithecia exiguata, Graphiphora augur, Hemithea aestivaria, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Lygus rugulipennis, Macaria wauaria*▼*, Mamestra brassicae, Melanchra persicariae, Nasonovia ribisnigri, Nematus leucotrochus, Nematus umbratus, Orthosia gracilis, Orthotaenia undulana, Orthotylus marginalis, Otiorhynchus raucus, Otiorhynchus sulcatus, Ourapteryx sambucaria, Pandemis heparana, Parthenolecanium corni, Phenacoccus aceris, Phytocoris tiliae, Polygonia c-album, Psallus variabilis, Pulvinaria vitis, Rhopalosiphoninus ribesinus, Sphinx ligustri, Udea prunalis, Vespula germanica, Vespula vulgaris, Xestia c-nigrum, Zeuzera pyrina*

Vērenes

Vērenes ir sugas, kas ietilpst vēreņu apakšģintī (subg. *Berisia*). Latvijā vienīgā vietējā savvaļas suga ir **alpīnā vērene** (*Ribes alpinum*), kura saimnieciski nozīmīga vairāk kā dekoratīvais augs nevis kā augļaugs. Vēreņu ogas savvaļā lasa tikai retais, jo daudziem nepatīk to ogu īpatnējā garša. Citām, Latvijā ievestajām, vēreņu sugām nav saimnieciskas nozīmes. Vērenes šķirņu selekcijā praktiski netiek izmantotas. Vairāki vēreņu kaitēkļi barojas arī uz jāņogu ģints sugām.

Latvijā sastopamie vēreņu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Aphis grossulariae★ – **mazā ērkšķogu laputs**
Aphis schneideri★ – **upeņu laputs**
Hyperomyzus pallidus – **ērkšķogu-mīkstpieņu laputs**

Maznozīmīgas sugas

Agrilus viridis – **zaļā šaurspārnkrāšņvabole**
Aphis schneideri★ – **upeņu laputs**
Cryptomyzus korschelti★ – **vēreņu sarkanpanglaputs**
Cryptomyzus ribis – **jāņogu sarkanpanglaputs**
Lampronia capitella – **jāņogu pumpurzāģkode**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Acronicta auricoma, Acronicta euphorbiae, Alcis repandata, Alloclemensia mesospilella, Angerona prunaria, Aphis triglochinis, Aphis varians, Archips podana, Arctia caja, Biston betularia, Cecidophyopsis spp., *Chionaspis salicis, Crocallis elinguaria, Elasmucha ferrugata, Erannis defoliaria, Euhyponomeutoides ribesiella, Eulithis mellinata, Eulithis prunata, Hydria undulata, Hyperomyzus rhinanthi, Hyperomyzus zirnitsi, Lampronia redimitella, Lepidosaphes ulmi, Nasonovia ribisnigri, Otiorhynchus smreczynskii, Parthenolecanium corni*

Grimoņu dzimta (Cornaceae)

Cornus mas – **kizils**

No grimoņu ģints sugām, kā netradicionāli audzētu augļaugu, Latvijā nereti izmanto kizilu, bet pārējās sugas nav izmantojamas. Kizils ir samērā izturīga grimoņu suga un perspektīvs augļaugs. Augļi pēc morfoloģijas – kauleņi, pilnībā gatavi – tumši sarkani (visbiežāk). Augļi ēdami kad tie nogatavojušies. Literatūrā bieži grimoņu ģints augu kaitēkļi nav norādīti pa noteiktām augu sugām. Ir zināms, ka atsevišķas sugas barojas ar grimoņiem, bet nebarojas ar kizilu. Tās kaitēkļu sugas, par kurām bija informācija, ka kizils nav to barības augs, nav iekļauts tālāk sastādītajā kaitēkļu sarakstā. Tomēr vairums kaitēkļu sugu ir polifāgas. Par kizilu kaitēkļiem nepieciešami papildu pētījumi.

Latvijā sastopamie kizila un grimoņu kaitēkļi:

Praktiski nenozīmīgas sugas

Anoecia corni▼, *Anoecia vagans*▼, *Antispila metallella, Chionaspis salicis, Coleophora ahenella, Craneiobia corni, Eupoecilia ambiguella, Lepidosaphes ulmi, Parthenolecanium corni, Phyllobius pyri*

Kaprifoliju dzimta (Caprifoliaceae)

Šajā dzimtā agrāk bija iedalītas arī irbenes un plūškoki, kas mūsdienās iekļauti bezslavīšu dzimtā (19. lappuse). No kaprifoliju dzimtas, kā ogaugus Latvijā audzē vienīgi sausseržus.

Lonicera caerulea – **Pallasa sausserdis**

Sausseržu ģintī ar ēdamām ogām ir **Pallasa sausserdis** ar vairākām varietātēm:

Lonicera caerulea var. *caerulea*	**Pallasa sausserdis**
Lonicera caerulea var. *altaica*	**Altaja sausserdis**
Lonicera caerulea var. *dependens*	**šaurziedu sausserdis**
Lonicera caerulea var. *edulis*	**ēdamais sausserdis**
Lonicera caerulea var. *emphyllocalyx*	**lapkausa sausserdis**
Lonicera caerulea var. *kamtschatica*	**Kamčatkas sausserdis**

Latvijā, galvenokārt piejūras mežos, sastopama sugas pamatvarietāte *Lonicera caerulea* var. *caerulea* (syn. *Lonicera caerulea* var. *pallasii*) – šīs varietātes ogas ir ēdamas, bet nav garšīgas. Garšīgu ogu ieguvei piemērotas Āzijas izcelsmes varietātes un to izcelsmes šķirnes. Tomēr ogu garša var būt dažāda, atkarībā no auga šķirnes vai savvaļas varietātes. Šobrīd sausserži Latvijā ir kā netradicionāli audzēti augļaugi. Latvijā savvaļā sastopamais **Pallasa sausserdis** (*Lonicera caerulea* var. *caerulea*) ir <u>īpaši aizsargājama suga.</u> Pallasa sausserža kaitēkļi ir maz pētīti un kaitēkļu dati lielākoties ir pieejami par biežāk

audzētajām sausseržu sugām vai par visu sausseržu ģinti kopumā, kad konkrētas augu sugas nav norādītas. Ja par kaitēkļu sugām bija pieejama informācija, ka attiecīgās sugas nebarojas ar Pallasa sausserdi, tad šīs sugas nav iekļautas tālāk kaitēkļu sarakstā. Lai arī sausseržu kaitēkļu daudzveidība Latvijā ir pētīta samērā daudz, tomēr nav bijuši pētījumi par kaitēkļiem, kas bojā sausseržu ogas. Tāpat būtu nepieciešami papildu pētījumi tieši par Pallasa sausserža kaitēkļiem.

Latvijā sastopamie sausseržu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Contarinia sambuci▾ – **plūškoku-sausseržu pangodiņš**
Exapate congelatella – **vēlais laptinējs**
Meloidogyne hapla▾
Oberea pupillata▾ – **sausseržu koksngrauzis**
Pandemis cerasana – **ogulāju laptinējs**
Spilonota ocellana – **ābeļu pumpuru tinējs**
Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abia fasciata, Abia lonicerae, Acronicta euphorbiae, Acronicta rumicis, Aculus xylostei, Agrilus cyanescens▾*, Agromyza idaeiana, Alcis repandata, Aleyrodes lonicerae, Ampedus sanguinolentus, Amphipyra berbera, Amphipyra perflua, Amphipyra pyramidea, Angerona prunaria, Aphelia paleana, Aphelia viburnana, Archips rosana, Archips xylosteana, Athrips mouffetella*▾*, Aulagromyza luteoscutellata, Autographa pulchrina, Celypha lacunana, Ceramica pisi, Choristoneura diversana, Chromatomyia lonicerae, Clepsis rurinana, Coleophora ahenella, Coleophora violacea, Crocallis elinguaria, Dasineura excavans, Dasineura periclymeni, Dysstroma truncata, Ectropis crepuscularia, Elasmucha ferrugata, Epirrita autumnata, Erannis defoliaria, Eucosmomorpha albersana, Eupoecilia ambiguella, Graphiphora augur, Hemaris fuciformis, Hemithea aestivaria, Hyadaphis foeniculi, Limenitis camilla, Lozotaenia forsterana, Myoleja lucida*▾*, Naenia typica, Noctua fimbriata, Operophtera brumata*▾*, Orthotaenia undulana, Otiorhynchus smreczynskii, Ourapteryx sambucaria, Pandemis dumetana, Pandemis heparana, Parthenolecanium corni, Pericallia matronula, Perittia herrichiella, Perittia obscurepunctella, Phenacoccus aceris, Phyllonorycter emberizaepenella, Prociphilus xylostei, Rhagoletis cerasi*▾*, Rhopalomyzus lonicerae, Rhynchaenus xylostei, Schizotetranychus textor, Sciaphilus asperatus, Semiaphis sphondylii*▾*, Sphinx ligustri, Stigmella lonicerarum, Trichopteryx carpinata, Ypsolopha dentella, Ypsolopha nemorella, Zeuzera pyrina*

Rožu dzimta (Rosaceae)

Sugām ļoti bagāta dzimta. Šajā dzimtā ir arī daudzi augļaugi – gan ar ļoti lielu saimniecisko un ekonomisko nozīmi (ābeles, aprikozes, avenes, bumbieres, kazenes, ķirši, mandeles, persiki, plūmes, zemenes un citi augi), gan mazāk nozīmīgi augi, daļēji netradicionāli audzētie vai ārstniecības augi (aronijas, korintes, pīlādži, rozes, vilkābeles un citi augi, kā arī dažādi mazāk audzēti starpsugu hibrīdi). No savvaļas augļaugiem Latvijā saimnieciskā nozīme ir lācenei, meža avenei un meža zemenei, bet, kā ārstniecības augiem, nozīme ir rozēm. Ik gadu tirgū, paralēli tradicionāli audzētiem augļiem, var iegādāties arī netradicionāli audzēto augu augļus (aronijas, korintes, vilkābeles) vai rožu paaugļus. Kaukāzā nozīmīgā suga – parastā cidonija (*Cydonia oblonga*) Latvijā tiek izmantota kā potcelms bumbierēm, bet kā augļaugam tai nav nozīmes.

Amelanchier – **korintes**

Neliela rožu dzimts ģints. No dārziem un parkiem savvaļā ir pārgājusi un mūsdienās Latvijā plaši izplatīta **vārpainā korinte** (*Amelanchier spicata*), kas kļuvusi stipri invazīva suga, bet pērējās korinšu sugas Latvijā audzē samērā maz un tikai kā netradicionālos augļaugus, lielākoties mazdārziņos. Kā augļaugiem nozīme ir vairākām korinšu sugām, tās atšķiras pēc augļu (ābolu) izmēra, krāsas un garšas. Korinšu kaitēkļu fauna Latvijā praktiski nav īpaši pētīta un tās bojā lielākoties polifāgie kaitēkļi.

Latvijā sastopamie korinšu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Archips podana▾ – **neizvēlīgais laptinējs**
Archips rosana▾ – **pelēcīgais rožu laptinējs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acronicta psi, Acronicta strigosa, Aphis pomi▾*, Biston betularia, Bucculatrix bechsteinella, Caliroa cerasi, Chionaspis salicis, Chloroclysta miata, Coleophora hemerobiella, Coleophora spinella, Coleophora trigeminella, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eriosoma lanigerum, Euproctis chrysorrhoea, Gastropacha quercifolia, Involvulus cupreus, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lyonetia clerkella, Macaria notata, Neocoenorrhinus pauxillus, Operophtera brumata, Opisthograptis luteolata, Orthotaenia undulana, Pasiphila chloerata, Phyllobius*

argentatus, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter oxyacanthae, Recurvaria nanella, Rhamphus oxyacanthae, Scolytus rugulosus, Stigmella hybnerella, Stigmella magdalenae, Stigmella oxyacanthella, Stigmella sorbi, Teleiodes vulgella, Yponomeuta padella

Aronia – **aronijas**

Neliela rožu dzimts ģints. Galvenā nozīme ir **melnaugļu** (*Aronia melanocarpa*) un **plūmjlapu aronijai** (*Aronia ×prunifolia*). Aronijas agrāk Latvijā audzēja plašāk, pat lielos stādījumos. Šobrīd tās vairāk ir kā netradicionāls augļaugs, salīdzinot ar audzēšanas apjomiem vēl nesenās bijušās PSRS pastāvēšanas gados. Mājas apstākļos tās bieži izmanto aroniju sīrupa gatavošanai. Aronijas ir samērā izturīgas pret kaitēkļiem. To kaitēkļi ir samērā maz, kas ir polifāgās sugas.

Latvijā sastopamie aroniju kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Archips rosana, Caliroa cerasi, Rhopobota naevana

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acrobasis advenella, Aphis pomi▾, Coleophora anatipenella, Coleophora spinella, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Otiorhynchus smreczynskii, Rhopalosiphum insertum, Tetranychus urticae, Yponomeuta padella

Chaenomeles – **krūmcidonijas**

Neliela rožu dzimts ģints. Vērtīgi augļaugi, kuru augļi (āboli) satur daudz vitamīnu. Galvenā nozīme augļkopībā Latvijā ir **Japānas krūmcidonijai** (*Chaenomeles japonica*). Augļkopībā tiek izmantota arī **krāšņā krūmcidonija** (*Chaenomeles speciosa*) un **izcilā krūmcidonija** (*Chaenomeles ×superba*). Šobrīd Latvijā krūmcidonijas ir ekonomiski nozīmīgi augļaugi. Latvijā krūmcidoniju kaitēkļu fauna praktiski nav pētīta un ziņas par to sugu kaitēkļiem ir maz.

Latvijā sastopamie krūmcidoniju kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Archips rosana – **pelēcīgais rožu laptinējs**

Maznozīmīgas sugas

Aporia crataegi▾ – **lapkoku baltenis**
Archips podana▾ – **neizvēlīgais laptinējs**
Spilonota ocellana – **ābeļu pumpuru tinējs**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Aphis pomi, Bucculatrix bechsteinella, Coleophora hemerobiella, Coleophora spinella, Diaspidiotus ostreaeformis, Diloba caeruleocephala, Eriosoma lanigerum, Euproctis chrysorrhoea, Leucoptera malifoliella, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Otiorhynchus smreczynskii, Phyllonorycter corylifoliella, Recurvaria nanella, Rhamphus oxyacanthae, Rhopalosiphum insertum▾

+*Crataegomespilus* 'Dardarii' – **mespilvilkābele 'Dardarii'**

Ļoti reti audzēta, starpģinšu potējumhibrīdās (himeras) izcelsmes šķirne. Uz mespilvilkābelēm zināmas barojamies tauriņu sugas – *Parornix anglicella, Phyllonorycter oxyacanthae* un *Stigmella oxyacanthella*, un to radītajiem bojājumiem nav nekādas saimnieciskās nozīmes. Pasaulē mespilvilkābeļu kaitēkļi ir ļoti maz pētīti. Iespējams, ka uz šiem augiem barojas vairākas polifāgās sugas, kas barojas arī uz pīlādžiem un vilkābelēm.

Crataegus – **vilkābeles**

Sugām ļoti bagāta rožu dzimts ģints. Par atsevišķām vilkābelēm vēl pat mūsdienās trūkst informācijas, tādēļ par tām nav skaidrības, vai tās ir patstāvīgas sugas, vai tikai dabiskas daudzveidības rezultāts vienas sugas ietvaros. Latvijā vairākas vilkābeļu sugas sastopamas savvaļā, bet liels skaits sugu ievestas no citām zemēm (lielākoties kolekcijās). Latvijā vilkābelēm nozīme ir kā netradicionāliem augiem un to augļi (āboli) tiek iegūti vairāk ārstnieciskiem nolūkiem, kā arī mazam patēriņam. Augļu ieguvei ir nozīmīgas tikai

tās vilkābeļu sugas, kuru augļiem ir pietiekami daudz mīkstuma. Vilkābeļu kaitēkļi Latvijā ir pētīti fragmentāri, bet vairāk vai mazāk ir pietiekami ziņas par biežāk sastopamajiem kaitēkļiem. Tomēr par daļu kaitēkļu sugu nepieciešami papildu pētījumi. Tā kā vilkābeļu ģints ir morfoloģiski daudzveidīga, tad atsevišķas kaitēkļu sugas barojas tikai ar daļu no vilkābeļu sugām. Tālāk uzskaitītas Latvijā sastopamās kaitēkļu sugas, par kurām ir zināms, ka tās barojas ar vilkābelēm.

Latvijā sastopamie vilkābeļu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aphis pomi★ – **zaļā ābeļu laputs**

Nozīmīgas sugas

Aphis pomi★ – **zaļā ābeļu laputs** *Cacopsylla crataegi*★ – **lielā vilkābeļu lapblusiņa**

Maznozīmīgas sugas

Acrobasis advenella, Alsophila aescularia, Ancylis selenana★*, Anomoia purmunda*▼*, Anthonomus pomorum*▼*, Anthonomus sorbi*▼*, Aphis pomi*★*, Aporia crataegi, Archips rosana, Argyresthia curvella*▼*, Cacopsylla crataegi*★*, Choreutis pariana, Exapate congelatella, Grapholita janthinana*▼*, Gypsonoma dealbana, Haplorhynchites caeruleus, Hedya nubiferana, Hoplocampa pectoralis*▼*, Malacosoma neustria, Operophtera brumata, Orthosia gothica, Pandemis heparana, Rhopalosiphum insertum, Rhopobota naevana, Spilonota ocellana, Tatianaerhynchites aequatus, Torymus druparum*★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Acanthosoma haemorrhoidale, Acasis viretata, Acleris cristana, Acleris laterana, Acleris rhombana, Acleris variegana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta menyanthidis, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acronicta strigosa, Acronicta tridens, Aculus schlechtendali, Agrilus sinuatus▼*, Agriopis aurantiaria, Agriopis marginaria, Agrypnus murinus*▼*, Alcis repandata, Alebra wahlbergi, Allophyes oxyacanthae, Alnetoidea alneti, Amphipyra perflua, Amphipyra tragopoginis, Amphitetranychus viennensis, Ancylis achatana, Ancylis selenana*★*, Ancylis tineana, Angerona prunaria, Apocheima hispidaria, Archips betulana, Archips crataegana, Arctia caja, Arge ustulata, Argyresthia bonnetella*▼*, Argyresthia semifusca*▼*, Atractotomus mali, Biston betularia, Bucculatrix bechsteinella, Byctiscus betulae, Caliroa annulipes, Caliroa cerasi, Calliteara pudibunda, Campaea margaritaria, Ceramica pisi, Chloroclystis v-ata, Chlorophanus viridis, Choristoneura diversana, Coleophora anatipenella, Coleophora hemerobiella, Coleophora potentillae, Coleophora prunifoliae, Coleophora siccifolia, Coleophora spinella, Coleophora trigeminella, Coleophora violacea, Colocasia coryli, Colotois pennaria, Conistra vaccinii, Cosmia pyralina, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Dasineura crataegi*▼*, Diaspidiotus ostreaeformis, Dichomeris derasella, Diloba caeruleocephala, Dysaphis angelicae, Dysaphis apiifolia petroselini, Dysaphis crataegi, Dysstroma truncata, Ectoedemia atricollis, Ectropis crepuscularia, Edwardsiana rosae, Ennomos autumnaria, Eotetranychus pruni*▼*, Epagoge grotiana, Epinotia signatana, Epirrita autumnata, Epirrita christyi, Epirrita dilutata, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eriosoma lanigerum, Eudemis porphyrana, Eulecanium tiliae, Eupithecia exiguata, Eupithecia innotata, Eupithecia insigniata, Eupithecia ochridata, Eupithecia subfuscata, Eupithecia vulgata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Eupsilia transversa, Gastropacha quercifolia, Gonioctena pallida, Graphiphora augur, Gymnoscelis rufifasciata, Habrosyne pyritoides, Hedya pruniana, Hemithea aestivaria, Hypomecis punctinalis, Involvulus cupreus, Iphiclides podalirius, Jodis lactearia, Lasiocampa quercus, Lasiocampa trifolii, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lochmaea crataegi, Lomographa bimaculata, Lomographa temerata, Luperus longicornis, Luquetia lobella, Lycia hirtaria, Lycia lapponaria, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Magdalis barbicornis, Magdalis cerasi, Magdalis ruficornis, Malacosoma castrense, Miris striatus, Naenia typica, Nematus lucidus, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma iridescens, Neurotoma saltuum, Noctua fimbriata, Nola cucullatella, Notocelia roborana, Notocelia trimaculana, Nymphalis polychloros, Odonestis pruni, Odontopera bidentata, Opisthograptis luteolata, Orgyia antiqua, Orgyia recens, Orsodacne cerasi, Orthosia cerasi, Orthosia incerta, Orthosia miniosa, Otiorhynchus smreczynskii, Ourapteryx sambucaria, Ovatus crataegarius, Ovatus insitus, Palaeolecanium bituberculatum, Pammene rhediella, Pammene spiniana, Pamphilius sylvaticus, Paraswammerdamia nebulella, Parornix anglicella, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pasiphila rectangulata, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Phyllobius betulinus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius vespertinus, Phyllocoptes goniothorax, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter oxyacanthae, Phyllonorycter sorbi, Phyllopertha horticola, Phytocoris ulmi, Poecilocampa populi, Polydrusus cervinus, Polydrusus impressifrons, Polydrusus mollis, Polydrusus pterygomalis, Polydrusus tereticollis, Pristiphora appendiculata, Prociphilus pini, Psallus ambiguus, Ptilodon capucina, Recurvaria leucatella, Recurvaria nanella, Rhagium mordax, Rhamphus oxyacanthae, Rhynchites auratus, Rhynchites bacchus, Saturnia pavonia, Scolytus mali, Scolytus rugulosus, Selenia dentaria, Selenia tetralunaria, Semioscopis steinkellneriana, Spilosoma lutea, Stigmella hybnerella, Stigmella oxyacanthella, Swammerdamia compunctella, Swammerdamia pyrella, Synanthedon myopaeformis*▼*, Teleiodes vulgella, Thecla betulae, Tortricodes alternella, Torymus druparum*★*, Trichiura crataegi, Trichosea ludifica, Yponomeuta padella, Ypsolopha asperella, Ypsolopha scabrella, Zeuzera pyrina, Zygina flammigera, Zygina ordinaria*

Fragaria – **zemenes**

Sugām samērā bagāta rožu dzimts ģints. Saimnieciski nozīmīgi augi. Zemeņu ģints sugas tiek izmantotas gan kā dekoratīvie augi, gan kā augļaugi. Kā augļaugiem, tām ir komerciāla nozīme visā pasaulē. Latvijā savvaļā sastopamas trīs vietējās zemeņu sugas – **meža zemene** (*Fragaria vesca*), **smaržīgā zemene** (*Fragaria moschata*) un **spradzene** (*Fragaria viridis*), kuru augļu ieguve savvaļā ir saimnieciski nozīmīga un daļa tirgotās zemeņu produkcijas, kas iegūta Latvijā, nāk tieši no savvaļas. Galvenā nozīme kā kultūraugam dārzos un zemeņu plantācijās ir **dārza zemenei** (*Fragaria* ×*ananassa*). Vairākas citas zemeņu sugas audzē kā dekoratīvos augus, bet to kaitēkļi var pārklāties. Latvijā zemeņu kaitēkļu daudzveidība ir pētīta vairāk Latvijas centrālajā daļā, citur fragmentāri.

Par atsevišķām bezmugurkaulnieku sugām tomēr trūkst pierādošu pētījumu par to barošanās ar zemenēm un dati par šīm sugām ir tik daudz, kā ziņas par sugu atrašanos zemeņu agrocenozēs.

Latvijā sastopamie zemeņu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Melolontha melolontha – **lauka maijvabole**

Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Nozīmīgas sugas

Anthonomus rubi, Aphelenchoides fragariae, Aphrodes bicinctus, Deroceras reticulatum★*, Frankliniella occidentalis*★▼*, Galerucella tenella*★*, Gryllotalpa gryllotalpa*★*, Lygus rugulipennis*★*, Noctua pronuba*▼*, Phyllobius arborator*★▼*, Phyllobius pomaceus*★▼*, Phytonemus pallidus, Tetranychus urticae*★*, Thrips fuscipennis*

Maznozīmīgas sugas

Agriotes lineatus▼*, Agriotes obscurus*▼*, Agriotes sputator*▼*, Agrotis exclamationis*▼*, Aleyrodes lonicerae*★▼*, Amphimallon solstitiale*▼*, Anaphothrips obscurus, Anomala dubia*▼*, Aphelenchoides ritzemabosi*▼*, Aphis fabae, Aphis forbesi*▼*, Arianta arbustorum, Athous haemorrhoidalis*▼*, Blaniulus guttulatus*▼*, Calathus fuscipes, Celypha lacunana*▼*, Chirothrips manicatus, Clepsis spectrana, Closterotomus fulvomaculatus*▼*, Cnephasia asseclana*▼*, Cnephasia incertana*▼*, Deroceras reticulatum*★*, Ditylenchus dipsaci*▼*, Exapate congelatella, Frankliniella intonsa, Frankliniella occidentalis*★▼*, Galerucella sagittariae*▼*, Galerucella tenella*★*, Glischrochilus hortensis*★*, Gryllotalpa gryllotalpa*★*, Haplothrips aculeatus*▼*, Haplothrips leucanthemi, Harpalus affinis, Hepialus humuli*▼*, Hydraecia micacea, Lygocoris pabulinus, Lygus pratensis, Lygus rugulipennis*★*, Meloidogyne hapla*▼*, Melolontha hippocastani*▼*, Myzus ascalonicus*▼*, Neocoenorrhinus germanicus, Otiorhynchus ligustici*▼*, Otiorhynchus ovatus*▼*, Otiorhynchus sulcatus*▼*, Oxythrips ajugae*▼*, Philaenus spumarius, Phyllobius arborator*★▼*, Phyllobius pomaceus*★▼*, Phyllopertha horticola*▼*, Plagiognathus arbustorum, Plagiognathus chrysanthemi, Pratylenchus pratensis*▼*, Pseudoophonus rufipes, Pterostichus melanarius, Sciaphilus asperatus, Selatosomus aeneus*★*, Serica brunnea*▼*, Tetranychus urticae*★*, Thrips tabaci*★*, Tipula paludosa*▼

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abia sericea▼*, Acleris aspersana, Acleris comariana, Acleris lipsiana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acyrthosiphon malvae, Acyrthosiphon malvae rogersii, Agromyza idaeiana, Agrotis segetum*▼*, Alebra albostriella, Aleyrodes lonicerae*★▼*, Allantus calceatus*▼*, Allantus cinctus, Allantus rufocinctus, Amphipyra tragopoginis, Ancylis comptana, Aphelia paleana, Aphis ruborum, Aphthona euphorbiae, Apoderus erythropterus*▼*, Arboridia parvula, Arctia caja, Arctia villica, Aulacorthum solani, Barypeithes mollicomus, Barypeithes pellucidus, Batophila rubi, Celypha rivulana, Ceramica pisi, Charanyca ferruginea, Chlorophanus viridis, Cladius pectinicornis, Clepsis neglectana, Closterotomus norwegicus, Coccura comari, Coleophora potentillae, Coleophora violacea, Cryptocephalus labiatus, Deltocephalus pulicaris, Dilophus febrilis, Dolycoris baccarum, Dysstroma citrata, Dysstroma truncata, Ectoedemia arcuatella, Edwardsiana rosae, Elaphria venustula*▼*, Empoasca pteridis, Eulecanium tiliae, Euproctis chrysorrhoea, Fragariocoptes setiger* (tikai spradzenes)*, Glischrochilus hortensis*★*, Incurvaria praelatella*▼*, Lacanobia oleracea, Lagria hirta, Lepyrus capucinus, Lozotaenia forsterana, Macrosiphum euphorbiae, Macrosiphum rosae, Macrosteles laevis, Malacosoma castrense, Mamestra brassicae, Melanchra persicariae, Meligethes aeneus, Meligethes viridescens, Mesoleuca albicillata, Nephrotoma appendiculata*▼*, Nola aerugula, Orgyia antiqua, Orthezia urticae*▼*, Orthosia gracilis, Otiorhynchus raucus, Otiorhynchus rugifrons*▼*, Pamphilius nemorum, Pandemis dumetana, Pandemis heparana, Parornix anglicella, Parthenolecanium corni, Peliococcus calluneti, Pharmacis lupulina, Philopedon plagiatum, Phyllobius argentatus, Phyllobius glaucus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius vespertinus, Phyllobius viridicollis, Pristiphora appendiculata, Psammotettix confinis, Puto pilosellae, Pyrgus malvae, Saturnia pavonia, Scopula ternata, Selatosomus aeneus*★*, Sitobion fragariae, Sitona lineatus, Spilosoma lutea, Stigmella aeneofasciella, Stigmella splendidissimella, Thrips atratus, Thrips major, Thrips nigropilosus*▼*, Thrips tabaci*★*, Tinagma perdicella, Udea ferrugalis, Udea olivalis, Xestia c-nigrum, Zygina ordinaria*

Malus – **ābeles**

Sugām bagāta rožu dzimts ģints. Saimnieciski nozīmīgi augi, gan kā dekoratīvie augi, gan kā augļaugi. Kā augļaugiem ir komerciāla nozīme visā pasaulē. Latvijā savvaļā sastopama tikai viena suga – **mežābele** (*Malus sylvestris*), kurai nav saimnieciskas nozīmes. Augļkopībā pirmās kultivētās ābeles cēlušās no **zemā ābeles** (*Malus pumila*), bet vēlāk mērķtiecīgi savstarpēji krustojot arī dažādas citas sugas. Lai iegūtu konkrētas specifiskas augļu īpašības, ābeļu krustojumos mūsdienu selekcijā arvien vairāk, kā vienu no vecākaugiem, izmanto citas ābeļu sugas, kurām ir zināmas vēlamās saimnieciskās īpašības. Neatkarīgi no šķirņu bioloģiskās izcelsmes, kultivētās ābeles bieži pieņemts iedalīt nosacītā **mājas ābeļu kultūrgrupā** ("*Malus* ×*domestica*" Group). Salīdzinot ar citiem augļaugiem, Latvijā ābeļu kaitēkļu fauna ir vislabāk un visvairāk pētīta, un galvenās kaitēkļu sugas ir arī labi zināmas vairumam profesionālo augļkopju.

Latvijā sastopamie ābeļu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aphis pomi★ – **zaļā ābeļu laputs**

Cydia pomonella – **ābolu tinējs**

Argyresthia conjugella – **pīlādžu tīklkode**

Nozīmīgas sugas

Anthonomus pomorum★ – **ābeļu ziedsmecernieks**
Archips podana – **neizvēlīgais laptinējs**
Cacopsylla mali★ – **parastā ābeļu lapblusiņa**
Dasineura mali★▼ – **ābeļu lapu pangodiņš**
Dysaphis plantaginea★ – **pelēkā ābeļu laputs**
Haplorhynchites caeruleus★ – **dzinumu krāssmecernieks**
Hoplocampa testudinea★ – **ābolu zāģlapsene**
Lygocoris pabulinus★ – **dārza mīkstblakts**
Operophtera brumata★ – **mazais salnsprīžmetis**
Panonychus ulmi★ – **augļkoku tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Alsophila aescularia, Ametastegia glabrata, Ancylis selenana★*, Anthonomus pomorum*★*, Aphis pomi*★*, Aporia crataegi, Archips rosana, Archips xylosteana, Argyresthia curvella*▼*, Atractotomus mali, Blastodacna atra, Bryobia rubrioculus, Cacopsylla mali*★*, Choreutis pariana, Closterotomus fulvomaculatus*▼*, Dysaphis plantaginea*★*, Enarmonia formosana*▼*, Exapate congelatella, Cacopsylla picta*★*, Forficula auricularia*★*, Grapholita lobarzewskii, Haplorhynchites caeruleus*★*, Hedya nubiferana, Hoplocampa testudinea*★*, Lygocoris pabulinus*★*, Lygocoris rugicollis, Malacosoma neustria, Melanchra persicariae*★*, Operophtera brumata*★*, Orthosia gothica, Otiorhynchus singularis*▼*, Palomena prasina, Pammene rhediella, Pandemis cerasana, Pandemis heparana, Panonychus ulmi*★*, Resseliella oculiperda*★*, Rhopalosiphum insertum, Rhopobota naevana, Spilonota ocellana, Syndemis musculana, Tatianaerhynchites aequatus, Tetranychus urticae, Torymus druparum*★*, Xyleborus dispar, Yponomeuta malinellus*★*, Yponomeuta padella*★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Acleris aspersana, Acleris cristana, Acleris fimbriana, Acleris holmiana, Acleris lipsiana, Acleris rhombana, Acleris variegana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acronicta strigosa, Acronicta tridens, Aculus schlechtendali, Adoxophyes orana, Agelastica alni, Aglia tau, Agrilus sinuatus▼*, Agriopis aurantiaria, Agriopis leucophaearia, Agriopis marginaria, Agrypnus murinus*▼*, Alcis repandata, Allophyes oxyacanthae, Alnetoidea alneti, Ampedus sanguinolentus, Amphipyra perflua, Amphipyra pyramidea, Amphitetranychus viennensis, Anarsia lineatella, Ancylis achatana, Ancylis selenana*★*, Ancylis tineana, Anomala dubia, Anorthoa munda, Anthaxia salicis*▼*, Anthonomus piri, Aphis fabae, Aphthona euphorbiae, Apocheima hispidaria, Archips betulana, Archips crataegana, Arctia caja, Arctornis l-nigrum, Argyresthia bonnetella, Argyresthia ivella, Argyrotaenia ljungiana, Atractotomus mali, Biston betularia, Bohemannia pulverosella, Bucculatrix bechsteinella, Bycticus betulae, Cacopsylla mali*★*, Cacopsylla picta*★▼*, Caliroa cerasi, Callisto denticulella, Calliteara pudibunda, Campaea margaritaria, Campylomma verbasci, Cantharis fusca, Cantharis livida, Cantharis obscura, Cantharis pellucida, Capua vulgana, Celypha lacunana, Ceramica pisi, Cetonia aurata, Chionaspis salicis, Chloroclysta siterata, Chlorophanus viridis, Choristoneura diversana, Choristoneura hebenstreitella, Cicadella viridis, Clepsis pallidana, Cnephasia incertana, Coleophora anatipenella, Coleophora currucipennella, Coleophora hemerobiella, Coleophora prunifoliae, Coleophora siccifolia, Coleophora spinella, Coleophora trigeminella, Coleophora violacea, Colocasia coryli, Colotois pennaria, Conistra vaccinii, Cosmia pyralina, Cosmia trapezina, Cossus cossus, Crocallis elinguaria, Dalopius marginatus, Dasineura mali*★▼*, Dasystoma salicella, Diaspidiotus ostreaeformis, Dichomeris derasella, Diloba caeruleocephala, Diurnea fagella, Diurnea lipsiella, Dolycoris baccarum, Dynaspidiotus britannicus, Dysaphis affinis*▼*, Dysaphis anthrisci, Dysaphis brancoi rogersoni*▼*, Dysaphis devecta, Dysaphis longipilosa, Ectoedemia atricollis, Ectropis crepuscularia, Edwardsiana rosae, Empoasca vitis, Ennomos autumnaria, Eotetranychus carpini, Eotetranychus pruni*▼*, Epagoge grotiana, Epinotia signatana, Epirrita autumnata, Epirrita dilutata, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eriophyes pyri, Eriosoma lanigerum, Eudemis porphyrana, Eudemis profundana, Eulecanium tiliae, Eupithecia exiguata, Eupithecia innotata, Eupithecia insigniata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Eupsilia transversa, Fagocyba cruenta, Forficula auricularia*★*, Gastropacha quercifolia, Gelechia rhombella, Grapholita janthinana, Griposia aprilina, Gymnoscelis rufifasciata, Hedya pruniana, Hylesinus fraxini, Hypomecis punctinalis, Hyppa rectilinea, Incurvaria oehlmanniella, Incurvaria pectinea, Involvulus cupreus, Iphiclides podalirius, Jodis lactearia, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lithophane socia, Lochmaea crataegi, Lomographa temerata, Luperus flavipes, Luperus longicornis, Lycia hirtaria, Lycia lapponaria, Lygus pratensis, Lygus rugulipennis, Lymantor coryli, Lymantria dispar, Lymantria monacha, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Macrosiphum gei, Macrosiphum rosae, Magdalis barbicornis, Magdalis cerasi, Magdalis ruficornis, Mamestra brassicae, Mecinus pyraster, Melanchra persicariae*★*, Meligethes aeneus, Meligethes viridescens, Melolontha hippocastani, Melolontha melolontha, Miris striatus, Myzus persicae, Naenia typica, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma saltuum, Nola cucullatella, Notocelia cynosbatella, Notocelia trimaculana, Nymphalis polychloros, Obrium cantharinum, Odonestis pruni, Opisthograptis luteolata, Orgyia antiqua, Orthosia cerasi, Orthosia cruda, Orthosia gracilis, Orthosia incerta, Orthotaenia undulana, Orthotylus marginalis, Otiorhynchus ovatus, Otiorhynchus raucus, Ovatus insitus, Oxystoma pomonae, Palaeolecanium bituberculatum, Pandemis cinnamomeana, Pandemis corylana, Pandemis dumetana, Parornix scoticella, Parthenolecanium corni, Pasiphila rectangulata, Pentatoma rufipes, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Philaenus spumarius, Philopedon plagiatum, Phyllobius arborator, Phyllobius argentatus, Phyllobius betulinus, Phyllobius glaucus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllocoptes malinus, Phyllonorycter blancardella, Phyllonorycter cerasicolella, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter pyrifoliella, Phyllonorycter sorbi, Phyllopertha horticola, Phytocoris dimidiatus, Phytocoris tiliae, Phytocoris ulmi, Pidonia lurida, Poecilocampa populi, Polydrusus formosus, Polydrusus mollis, Polydrusus pterygomalis, Pratylenchus pratensis*▼*, Pristiphora maesta, Protapion apricans, Protapion fulvipes, Protapion nigritarse, Psallus ambiguus, Ptilodon capucina, Ptycholoma lecheana, Pulvinaria vitis, Recurvaria leucatella, Recurvaria nanella, Resseliella oculiperda*★*, Rhabdomiris striatellus, Rhagium mordax, Rhamphus oxyacanthae, Rhynchites auratus, Rhynchites bacchus, Rhyparia purpurata, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Scolytus mali, Scolytus rugulosus, Selatosomus aeneus, Selenia tetralunaria, Smerinthus ocellatus, Spilosoma lubricipeda, Spilosoma lutea, Stigmella incognitella, Stigmella magdalenae, Stigmella malella, Stigmella nylandriella, Stigmella oxyacanthella, Stigmella sorbi, Swammerdamia pyrella, Synanthedon myopaeformis*▼*, Teleiodes vulgella, Tetrops praeustus, Thrips fuscipennis, Thrips tabaci, Torymus druparum*★*, Trichiura crataegi, Trichosea ludifica, Trypodendron domesticum, Trypodendron signatum, Typhlocyba quercus, Xyleborinus saxesenii, Yponomeuta malinellus*★*, Yponomeuta padella*★*, Ypsolopha asperella, Ypsolopha horridella, Ypsolopha scabrella, Zeuzera pyrina, Zygina flammigera, Zygina ordinaria*

Mespilus germanica – **Vācijas mespils**

Latvijā ļoti reti audzēta ābolaugi suga, kurai diez vai būs saimnieciskā nozīme Latvijas apstākļos. No mespilus bojājošiem kaitēkļiem Latvijā zināmas vairākas polifāgās kukaiņu sugas, kas barojas arī uz vilkābelēm.

Prunus – **plūmes**

Sugām ļoti bagāta rožu dzimts ģints. Daudzas sugas saimnieciski nozīmīgi augi, gan kā dekoratīvie augi, gan kā augļaugi. Vēsturiski šīs ģints sugas sadala vairākās grupās – *aprikozes, ievas, ķirši, mandeles, persiki, plūmes*, kas vairāk vai mazāk sakrīt ar botānisko iedalījumu apakšģintīs, kā arī daļēji atbilstoši augu morfoloģijai. Tā kā *ievām* (subg. *Cerasus* sect. *Laurocerasus*) vairāk ir dekoratīva nozīme un to augļi netiek lietoti pārtikā, tad tālāk tās nav apskatītas, bet tikai pieminētas speciālajā daļa pie atsevišķām polifāgo kaitēkļu sugām, taču ievu tuvums dārzam var piesaistīt ķiršu kaitēkļus. No plūmju ģints augļaugiem Latvijas apstākļos nav praktiskas nozīmes *mandelēm* un *persikiem* (abas grupas ietilpst mandeļu apakšģintī – *Amygdalus*) un arī par šiem augiem tālāk nav sniegts to kaitēkļu faunas raksturojums. Ģints latviskais nosaukums cēlies no mājas plūmes (*Prunus domestica*).

Aprikozes

Latvijas klimatā visizturīgākā plūmju ģints 'eksotisko' augļaugu grupa, ko Latvijā vairāk audzē mazdārziņos, kā arī atsevišķās augu kolekcijās un tām ir maza saimnieciskā nozīme. Botāniski aprikozes iedalītas plūmju apakšģints (subg. *Prunus*) aprikožu sekcijā (sect. *Armeniaca*). Latvijā savulaik tika veikta arī plašāka aprikožu selekcija, kas šobrīd vairs nenotiek. Pasaulē saimnieciski nozīmīgākā suga ir **parastā aprikoze** (*Prunus armeniaca*). Latvijā biežāk tiek audzētas trīs sugas – **parastā aprikoze, Mandžūrijas aprikoze** (*Prunus mandshurica*) un **Sibīrijas aprikoze** (*Prunus sibirica*), bet divas citas sugas – **Korejas aprikoze** (*Prunus ansu*) un **Ķīnas aprikoze** (*Prunus mume*) Latvijā ir augu kolekciju retumi. Latvijā aprikožu kaitēkļu fauna pētīta nedaudz.

Latvijā sastopamie aprikožu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Grapholita funebrana★ – **plūmju tinējs**

Hoplocampa minuta★ – **tumšā plūmju zāģlapsene**

Maznozīmīgas sugas

Anarsia lineatella▼, *Brachycaudus cardui*▼, *Enarmonia formosana*▼, *Grapholita funebrana*★, *Hedya nubiferana, Hoplocampa minuta*★, *Meloidogyne incognita*▼, *Tatianaerhynchites aequatus*

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acleris variegana, Acronicta tridens, Aculus schlechtendali, Aleimma loeflingiana, Amphitetranychus viennensis, Archips rosana, Archips xylosteana, Diloba caeruleocephala, Eulecanium tiliae, Hedya dimidiana, Hyalopterus pruni, Lepidosaphes ulmi, Lyonetia prunifoliella, Magdalis ruficornis, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma nemoralis, Neurotoma saltuum, Operophtera brumata, Pandemis heparana, Parornix finitimella, Parthenolecanium corni, Phenacoccus aceris, Ptycholoma lecheana, Rhopalosiphum nymphaeae, Rhopobota naevana, Xyleborinus saxesenii

Ķirši

Par ķiršiem sauc galvenokārt tās sugas, ko botāniski iedala ķiršu apakšģints (subg. *Cerasus*) ķiršu sekcijā (sect. *Cerasus*) un tie ir tuvi radinieki ievām. Pasaulē vairākas sugas ir saimnieciski nozīmīgi augi. Kā augļaugi, Latvijā nozīmīgas divas sugas – **skābais ķirsis** (*Prunus cerasus*) un **saldais ķirsis** (*Prunus avium*), bet **tūbainais ķirsis** (*Prunus tomentosa*) ir ar mazu saimniecisko nozīmi. **Smaržīgais ķirsis** (*Prunus mahaleb*) ir nozīmīgs kā potcelms. Pārējie ķirši Latvijā vairāk vai mazāk ir retumi vai tikai dekoratīvie augi, un dažas sugas ir tikai botānisko dārzu kolekcijās. Ķiršu kaitēkļu fauna Latvijā pētīta ļoti maz. Par atsevišķām kaitēkļu sugām vēl ir nepieciešami papildu pētījumi.

Latvijā sastopamie ķiršu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Myzus cerasi★ – **ķiršu-madaru laputs**

Rhagoletis cerasi★ – **Eiropas ķiršu raibspārnmuša**

Nozīmīgas sugas

Myzus cerasi★ – **ķiršu-madaru laputs**
Rhagoletis cerasi★ – **Eiropas ķiršu raibspārnmuša**
Vespula germanica★ – **Vācijas lapsene**
Vespula vulgaris★ – **parastā lapsene**

Maznozīmīgas sugas

Alsophila aescularia, Anthonomus rectirostris▾, Aporia crataegi, Argyresthia pruniella▾, Bryobia rubrioculus, Enarmonia formosana▾, Exapate congelatella, Grapholita funebrana, Grapholita lobarzewskii, Haplorhynchites caeruleus, Hedya nubiferana, Involvulus cupreus, Lygocoris pabulinus, Malacosoma neustria, Meloidogyne hapla▾, Meloidogyne incognita▾, Myzus cerasi★, Operophtera brumata, Pammene rhediella, Pandemis cerasana, Panonychus ulmi, Phyllopertha horticola, Rhynchites auratus▾, Spilonota ocellana, Tatianaerhynchites aequatus, Vespula germanica★, Vespula vulgaris★, Xyleborinus saxesenii, Xyleborus dispar

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acleris fimbriana, Acleris variegana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acronicta strigosa, Acronicta tridens, Aculus fockeui, Aculus schlechtendali, Adoxophyes orana, Agriopis aurantiaria, Agriopis marginaria, Alebra wahlbergi, Aleimma loeflingiana, Allophyes oxyacanthae, Alnetoidea alneti, Amphitetranychus viennensis, Anarsia lineatella, Angerona prunaria, Anomala dubia, Anthaxia nitidula▾, Aphelenchoides ritzemabosi▾, Apocheima hispidaria, Archips crataegana, Archips podana, Archips rosana, Archips xylosteana, Biston betularia, Brachycaudus cardui, Caliroa cerasi, Callisto insperatella, Calliteara pudibunda, Cetonia aurata, Chloroclysta siterata, Choreutis pariana, Choristoneura diversana, Cicadella viridis, Coleophora anatipenella, Coleophora currucipennella, Coleophora hemerobiella, Coleophora prunifoliae, Coleophora spinella, Coleophora violacea, Cossus cossus, Crocallis elinguaria, Curculio betulae, Diaspidiotus ostreaeformis, Dichomeris derasella, Diloba caeruleocephala, Dryocoetes villosus, Ectoedemia atricollis, Edwardsiana rosae, Empoasca vitis, Ennomos autumnaria, Eotetranychus pruni▾, Epinotia signatana, Erannis defoliaria, Eulia ministrana, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Forficula auricularia, Hedya dimidiana, Hedya pruniana, Hoplocampa flava, Iphiclides podalirius, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lomographa bimaculata, Lomographa temerata, Lycia hirtaria, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Magdalis ruficornis, Malacosoma castrense, Mecinus pyraster, Melanchra persicariae, Meligethes aeneus, Meligethes viridescens, Melolontha hippocastani, Melolontha melolontha, Myzus lythri, Neurotoma iridescens, Neurotoma nemoralis, Neurotoma saltuum, Nymphalis polychloros, Orgyia antiqua, Orsodacne cerasi, Orthosia gracilis, Oxystoma pomonae, Pandemis heparana, Paromix finitimella, Parthenolecanium corni, Pasiphila rectangulata, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Philaenus spumarius, Phorodon humuli, Phtheochroa schreibersiana▾, Phyllobius arborator, Phyllobius argentatus, Phyllobius betulinus, Phyllobius glaucus, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllonorycter cerasicolella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter sorbi, Polydrusus cervinus, Polydrusus formosus, Pratylenchus pratensis▾, Pristiphora appendiculata, Ptycholoma lecheana, Rhamphus oxyacanthae, Rhopalosiphum nymphaeae, Rhopalosiphum padi, Rhynchites bacchus▾, Saperda scalaris, Scolytus mali, Scolytus rugulosus, Selenia tetralunaria, Sitona lineatus, Stigmella oxyacanthella, Stigmella plagicolella, Swammerdamia pyrella, Tetrops praeustus, Thecla betulae, Typhlocyba quercus, Vespa crabro, Yponomeuta padella, Zeuzera pyrina, Zygina flammigera

Plūmes

Par plūmēm sauc tās sugas, ko botāniski iedala plūmju ģints (*Prunus*) plūmju apakšģintī (subg. *Prunus*), izņemot sugas, kas ietilpst aprikožu sekcijā (skatīt aprikozes). Vairākas sugas ir saimnieciski nozīmīgi augi. Pazīstamākās sugas ir:

Prunus cerasifera var. *cerasifera*	**ķiršveida plūme**
Prunus cerasifera var. *divaricata*	**Kaukāza plūme**
Prunus domestica subsp. *domestica*	**mājas plūme**
Prunus domestica subsp. *insititia*	**mazā plūme**
Prunus spinosa	**ērkšķu plūme**

Bez minētajām sugām, Latvijā ievestas un tiek audzētas arī citas plūmju sugas un to hibrīdi. Latvijā plūmju kaitēkļu fauna ir pētīta lielākoties fragmentāri un samērā maz. Arī plūmēm, tāpat kā vilkābelēm, sausseržiem un dažām citām morfoloģiski savstarpēji atšķirīgām vienas ģints augu grupām, ir raksturīgi, ka vairākas kaitēkļu sugas atšķirīgi bojā konkrētas augu sugas. Dažas kaitēkļu sugas ir monofāgas un barojas uz vienas vai dažām plūmju sugām. Tālāk uzskaitīti visi plūmju kaitēkļi, bet par kaitēkļu sugu nozīmi papildu informācija ir sniegta speciālajā daļā (katras kaitēkļu sugu apraksta tekstā).

Latvijā sastopamie plūmju kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aculus fockeui★ – **plūmju lapu pangērce**
Brachycaudus divaricatae★▾ – **ķiršplūmju laputs**
Hoplocampa flava – **gaišā plūmju zāģlapsene**
Grapholita funebrana – **plūmju tinējs**

Nozīmīgas sugas

Aculus fockeui★ – **plūmju lapu pangērce**
Brachycaudus divaricatae★▾ – **ķiršplūmju laputs**
Grapholita lobarzewskii – **plūmju-ābolu tinējs**
Panonychus ulmi★ – **augļkoku tīklērce**
Vespula germanica★ – **Vācijas lapsene**
Vespula vulgaris★ – **parastā lapsene**
Yponomeuta padella★ – **augļkoku tīklkode**

Maznozīmīgas sugas

Aculus fockeui★, Alsophila aescularia, Anarsia lineatella▾, Ancylis selenana★, Aporia crataegi, Argyresthia spinosella▾, Brachycaudus cardui, Brachycaudus divaricatae★▾, Brachycaudus helichrysi, Bryobia rubrioculus, Caliroa cerasi★, Enarmonia formosana▾, Eriophyes similis★, Exapate congelatella, Haplorhynchites caeruleus, Hedya nubiferana, Hedya pruniana, Hoplocampa fulvicornis▾, Hoplocampa minuta▾, Hyalopterus pruni, Involvulus cupreus, Malacosoma neustria, Melolontha melolontha, Orthosia gothica, Pammene rhediella, Pandemis cerasana, Panonychus ulmi★, Resseliella oculiperda★, Spilonota ocellana, Tatianaerhynchites aequatus, Vespula germanica★, Vespula vulgaris★, Yponomeuta padella★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Acleris cristana, Acleris fimbriana, Acleris rhombana, Acleris umbrana, Acleris variegana, Acronicta aceris, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acronicta strigosa, Acronicta tridens, Adoxophyes orana, Agriopis aurantiaria, Agriopis marginaria, Agrypnus murinus▾, Alcis repandata, Allophyes oxyacanthae, Alnetoidea alneti, Amphipyra perflua, Amphipyra pyramidea, Amphitetranychus viennensis, Ancylis achatana, Ancylis selenana★, Ancylis tineana, Angerona prunaria, Anomala dubia, Anorthoa munda, Anthaxia nitidula▾, Anthonomus rectirostris, Aphis pomi, Apocheima hispidaria, Archips crataegana, Archips podana, Archips rosana, Arctia caja, Arctia villica, Argyresthia albistria▾, Argyresthia bonnetella, Argyresthia pruniella, Biston betularia, Brachycaudus prunicola▾, Byctiscus betulae, Caliroa cerasi★, Campaea margaritaria, Chloroclysta siterata, Choreutis pariana, Choristoneura diversana, Cicadella viridis, Coleophora anatipenella, Coleophora currucipennella, Coleophora hemerobiella, Coleophora potentillae, Coleophora prunifoliae, Coleophora spinella, Coleophora trigeminella, Coleophora violacea, Colocasia coryli, Colotois pennaria, Conistra vaccinii, Cosmia pyralina, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Curculio betulae, Dalopius marginatus, Dasystoma salicella, Diaspidiotus ostreaeformis, Dichomeris derasella, Diloba caeruleocephala, Diurnea fagella, Diurnea lipsiella, Dolycoris baccarum, Ectoedemia atricollis, Edwardsiana prunicola▾, Edwardsiana rosae, Empoasca vitis, Ennomos autumnaria, Eotetranychus pruni▾, Epinotia signatana, Epirrita autumnata, Epirrita christyi, Epirrita dilutata, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eriophyes similis★, Eudemis porphyrana, Eulecanium tiliae, Eulithis prunata, Eupithecia exiguata, Eupithecia innotata, Eupithecia insigniata, Eupithecia ochridata, Eupithecia subfuscata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Eupsilia transversa, Eurois occulta, Forficula auricularia, Gastropacha quercifolia, Gelechia scotinella, Graphiphora augur, Griposia aprilina, Hemithea aestivaria, Incurvaria oehlmanniella, Incurvaria pectinea, Iphiclides podalirius, Jodis lactearia, Lasiocampa quercus, Lasiocampa trifolii, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lithophane socia, Lobesia reliquana, Lomographa bimaculata, Lomographa temerata, Luquetia lobella, Lycia hirtaria, Lycia pomonaria, Lymantria dispar, Lymantria monacha, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Macaria alternata, Magdalis barbicornis, Magdalis ruficornis, Malacosoma castrense, Mecinus pyraster, Melanchra persicariae, Melolontha hippocastani, Myzus lythri, Naenia typica, Nematus lucidus, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma nemoralis, Noctua fimbriata, Nola cucullatella, Notocelia cynosbatella, Notocelia roborana, Notocelia trimaculana, Nymphalis polychloros, Odonestis pruni, Odontopera bidentata, Operophtera brumata, Opisthograptis luteolata, Orgyia antiqua, Orgyia recens, Orsodacne cerasi, Orthosia cerasi, Orthosia incerta, Orthosia miniosa, Orthotaenia undulana, Ourapteryx sambucaria, Palaeolecanium bituberculatum, Pammene spiniana, Pamphilius sylvaticus, Pandemis cinnamomeana, Pandemis dumetana, Pandemis heparana, Parornix finitimella, Parthenolecanium corni, Pasiphila chloerata, Pasiphila rectangulata, Pentatoma rufipes, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Phorodon humuli, Phyllobius argentatus, Phyllobius betulinus, Phyllobius glaucus, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius vespertinus, Phyllocoptes eupadi, Phyllonorycter cerasicolella, Phyllonorycter spinicolella, Phyllopertha horticola, Phytocoris dimidiatus, Poecilocampa populi, Polydrusus cervinus, Polydrusus formosus, Pratylenchus pratensis▾, Pristiphora appendiculata, Ptycholoma lecheana, Pulvinaria vitis, Recurvaria leucatella, Recurvaria nanella, Resseliella oculiperda★, Rhamphus oxyacanthae, Rhopalosiphum nymphaeae, Rhopalosiphum padi, Rhopobota naevana, Rhynchites auratus, Rhynchites bacchus, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Satyrium pruni, Scolytus mali, Scolytus multistriatus, Scolytus rugulosus, Selenia dentaria, Selenia lunularia, Semioscopis steinkellneriana, Smerinthus ocellatus, Spilosoma lutea, Stigmella plagicolella, Synanthedon myopaeformis▾, Teleiodes vulgella, Tetrops praeustus, Thecla betulae, Thrips fuscipennis, Tortricodes alternella, Trichiura crataegi, Trypodendron domesticum, Trypodendron signatum, Typhlocyba quercus, Udea prunalis, Xyleborinus saxesenii, Xyleborus dispar, Yponomeuta padella★, Ypsolopha asperella, Ypsolopha horridella, Zeuzera pyrina, Zygina flammigera, Zygina ordinaria

Pyrus – **bumbieres**

Samērā neliela rožu dzimtas ģints. Latvijā galvenā saimnieciskā nozīme **parastajai bumbierei** (*Pyrus communis*), bet savvaļā pa retam sastopama parastās bumbieres pasuga – **meža bumbiere** (*Pyrus communis* subsp. *pyraster*). Pārējās bumbieru sugas Latvijā tiek audzētas reti. Starp tām ir arī selekcijā izmantotas bumbieru sugas, piemēram, **eleagnlapu bumbiere** (*Pyrus elaeagrifolia*), **vītollapu bumbiere** (*Pyrus salicifolia*) un **Usūrijas bumbiere** (*Pyrus ussuriensis*). Bumbieru kaitēkļi Latvijā pētīti fragmentāri.

Latvijā sastopamie bumbieru kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Cacopsylla pyri★ – **parastā bumbieru lapblusiņa**

Nozīmīgas sugas

Aphis pomi★ – **zaļā ābeļu laputs**
Cacopsylla pyri★ – **parastā bumbieru lapblusiņa**
Cacopsylla pyrisuga★ – **lielā bumbieru lapblusiņa**
Contarinia pyrivora – **bumbieru pangodiņš**
Cydia pomonella – **ābolu tinējs**
Eriophyes pyri★ – **bumbieru lapu pangērce**
Vespula germanica★ – **Vācijas lapsene**
Vespula vulgaris★ – **parastā lapsene**

Maznozīmīgas sugas

Alsophila aescularia, Ametastegia glabrata, Ancylis selenana★, Anthonomus piri▾, Anthonomus pomorum▾, Aporia crataegi, Archips rosana▾, Archips xylosteana, Atractotomus mali, Bryobia rubrioculus, Byctiscus betulae, Cacopsylla pyri★, Cacopsylla pyrisuga★, Choreutis pariana, Closterotomus fulvomaculatus▾, Cydia pyrivora▾, Enarmonia formosana▾, Eriophyes pyri★, Exapate congelatella, Haplorhynchites caeruleus, Hedya nubiferana, Lygocoris pabulinus, Lygocoris rugicollis, Lygus rugulipennis, Malacosoma neustria, Meloidogyne incognita▾, Operophtera brumata, Orthosia gothica, Otiorhynchus singularis▾, Palomena prasina, Pandemis cerasana, Pandemis heparana, Panonychus ulmi, Resseliella oculiperda★, Rhopobota naevana, Spilonota ocellana, Tatianaerhynchites aequatus, Torymus druparum★, Vespula germanica★, Vespula vulgaris★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acleris holmiana, Acleris rhombana, Acleris variegana, Acrobasis advenella, Acronicta auricoma, Acronicta psi, Acronicta tridens, Aculus schlechtendali, Adoxophyes orana, Agrilus sinuatus▼, Amphitetranychus viennensis, Ancylis achatana, Ancylis selenana★, Ancylis tineana, Anomala dubia, Anthaxia salicis▼, Anuraphis farfarae▼, Anuraphis subterranea▼, Aphis fabae, Aphis pomi★▼, Apocheima hispidaria, Archips betulana, Archips crataegana, Archips podana, Arctia caja, Argyrotaenia ljungiana, Atractotomus mali, Aulacaspis rosae, Bohemannia pulverosella, Bucculatrix bechsteinella, Cacopsylla pyricola, Caliroa cerasi, Callisto denticulella, Cantharis fusca, Cantharis livida, Cantharis obscura, Cantharis pellucida, Chionaspis salicis, Chloroclystis v-ata, Chlorophanus viridis, Choristoneura diversana, Cicadella viridis, Coleophora anatipenella, Coleophora currucipennella, Coleophora hemerobiella, Coleophora spinella, Coleophora violacea, Colotois pennaria, Cosmia pyralina, Cosmia trapezina, Cossus cossus, Diaspidiotus ostreaeformis, Diloba caeruleocephala, Dolycoris baccarum, Dynaspidiotus britannicus, Dysaphis reaumuri▼, Ectoedemia atricollis, Erannis defoliaria, Eriosoma lanigerum, Eudemis porphyrana, Eulecanium tiliae, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Eupsilia transversa, Gastropacha quercifolia, Gelechia rhombella, Incurvaria pectinea, Involvulus cupreus, Iphiclides podalirius, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lobesia virulenta, Luperus longicornis, Lycia hirtaria, Lymantria dispar, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Macrosiphum rosae, Magdalis barbicornis, Magdalis cerasi, Magdalis ruficornis, Mecinus pyraster, Naenia typica, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma saltuum▼, Nola cucullatella, Notocelia cynosbatella, Notocelia trimaculana, Nymphalis polychloros, Obrium cantharinum, Odonestis pruni, Orsodacne cerasi, Orthosia cerasi, Orthotylus marginalis, Otiorhynchus raucus, Oxystoma pomonae, Palaeolecanium bituberculatum, Pammene rhediella, Pandemis cinnamomeana, Pandemis corylana, Pandemis dumetana, Parthenolecanium corni, Pasiphila rectangulata, Pentatoma rufipes, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Phyllobius argentatus, Phyllobius glaucus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter oxyacanthae, Phyllonorycter pyrifoliella, Phyllopertha horticola, Polydrusus formosus, Pratylenchus pratensis▼, Pristiphora appendiculata, Psallus ambiguus, Ptycholoma lecheana, Pulvinaria vitis, Recurvaria leucatella, Recurvaria nanella, Resseliella oculiperda★, Rhamphus oxyacanthae, Rhopalosiphum insertum▼, Rhynchites auratus, Rhynchites bacchus, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Scolytus mali, Scolytus rugulosus, Smerinthus ocellatus, Stigmella minusculella, Stigmella oxyacanthella, Swammerdamia pyrella, Synanthedon myopaeformis▼, Teleiodes vulgella, Tetrops praeustus, Torymus druparum★, Trachys minutus, Trypodendron domesticum, Trypodendron signatum, Vespa crabro, Xyleborinus saxesenii, Xyleborus dispar, Yponomeuta padella, Ypsolopha scabrella, Zeuzera pyrina

Rosa – **rozes**

Sugām ļoti bagāta ģints, kuras sugām galvenā nozīme kā dekoratīvajiem un ārstniecības augiem. No rozēm iegūst lapas, ziedlapiņas un paaugļus. Paaugļu ieguvei nozīme ir tikai tām rožu sugām, kurām ir izteikti attīstīti paaugļi, ar pietiekami biezu mīkstuma kārtu ap sēklām. Latvijā vairākas rožu sugas sastopamas savvaļā, no kurām dažas ir ļoti retas, bet daudzas sugas Latvijā ir ievestas no citām zemēm. Rožu kaitēkļi Latvijā pētīti vairāk fragmentāri un galvenokārt kā dekoratīvas nozīmes augiem. Latvijā būtu jāprecizē ziņas par kaitēkļiem, kas bojā rožu paaugļus.

Latvijā sastopamie rožu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Edwardsiana rosae★ – **rožu cikāde**
Macrosiphum rosae★ – **lielā rožu laputs**
Rhagoletis alternata – **parastā rožu raibspārnmuša**
Tortricidae★ – tinēju dzimta, kāpuri augļos

Nozīmīgas sugas

Arge ochropus★ – **parastā rožu zāģlapsene**
Edwardsiana rosae★ – **rožu cikāde**
Macrosiphum rosae★ – **lielā rožu laputs**
Metopolophium dirhodum – **rožu-graudzāļu laputs**
Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**
Tortricidae★ – tinēju dzimta, kāpuri augļos

Maznozīmīgas sugas

Acleris bergmanniana, Alsophila aescularia, Ardis pallipes, Arge ochropus★, Chaetosiphon tetrarhodum, Clinodiplosis cilicrus▼, Diplolepis rosae, Exapate congelatella, Frankliniella intonsa, Grapholita tenebrosana, Hedya nubiferana, Lygocoris pabulinus, Malacosoma neustria, Megastigmus aculeatus★, Megastigmus rosae★, Meloidogyne incognita▼, Monardis plana▼, Notocelia cynosbatella, Operophtera brumata, Pandemis cerasana, Phyllopertha horticola★, Spilonota ocellana, Tetranychus urticae★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acleris cristana, Acleris holmiana, Acleris laterana, Acleris rhombana, Acleris variegana, Acronicta aceris, Acronicta alni, Acronicta euphorbiae, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Acronicta tridens, Acyrthosiphon malvae, Adoxophyes orana, Agrilus cuprescens▼, Agriopis aurantiaria, Agromyza idaeiana, Allantus calceatus, Allantus cinctus, Allantus rufocinctus, Allantus viennensis, Allophyes oxyacanthae, Amphipyra pyramidea, Amphipyra tragopoginis, Anomala dubia, Anthonomus rubi, Aphis pomi▼, Apoderus erythropterus, Arboridia parvula, Archips podana, Archips rosana, Arctia villica, Arge gracilicornis, Arge nigripes, Arge pagana, Arianta arbustorum, Asthena albulata, Atrococcus paludinus, Aulacaspis rosae, Autographa gamma, Biston betularia, Blennocampa phyllocolpa, Brachysomus echinatus, Caliroa cerasi, Ceramica pisi, Cetonia aurata, Chloroclysta miata, Chloroclysta siterata, Chloroclystis v-ata, Choristoneura diversana, Cladius pectinicornis, Clepsis rurinana, Clepsis spectrana, Coleophora gryphipennella, Coleophora potentillae, Coleophora prunifoliae, Coleophora violacea, Colotois pennaria, Crocallis elinguaria, Dasineura rosae, Diplolepis eglanteriae, Diplolepis mayri, Diplolepis spinosissimae, Diurnea lipsiella, Dysstroma truncata, Ectropis crepuscularia, Elaphria venustula, Endelomyia aethiops, Epagoge grotiana, Epirrita dilutata, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eulecanium douglasi, Eulecanium tiliae, Eulia ministrana, Eulithis testata, Eupithecia innotata, Eupithecia ochridata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Forficula auricularia, Graphiphora augur, Gymnoscelis rufifasciata, Hedya ochroleucana, Hedya pruniana, Hemithea aestivaria, Janus luteipes, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Longicaudus trirhodus, Lycia hirtaria, Lygus pratensis, Lygus rugulipennis, Lyonetia clerkella,

Macrosiphum euphorbiae, Macrosiphum gei, Maculolachnus submacula, Magdalis ruficornis, Malacosoma castrense, Megachile spp., *Megastigmus aculeatus*★, *Megastigmus rosae*★, *Meligethes aeneus, Meligethes viridescens, Melolontha melolontha, Myzaphis bucktoni, Myzaphis rosarum, Myzus ascalonicus*▼, *Myzus persicae, Neocoenorrhinus germanicus, Neocoenorrhinus pauxillus, Notocelia incarnatana, Notocelia roborana, Notocelia rosaecolana, Notocelia tetragonana, Orgyia antiqua, Orgyia recens, Orsodacne cerasi, Orthosia miniosa, Otiorhynchus sulcatus, Pamphilius inanitus, Pandemis dumetana, Pandemis heparana, Paraswammerdamia nebulella, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pegomya rubivora, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phigalia pilosaria, Philaenus spumarius, Philopedon plagiatum, Phyllobius arborator, Phyllobius argentatus, Phyllobius betulinus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius viridicollis, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllopertha horticola*★, *Polydrusus cervinus, Polydrusus fulvicornis, Polydrusus impressifrons, Pratylenchus pratensis*▼, *Pristiphora appendiculata, Pristiphora pallidiventris, Ptilodon capucina, Pyrgus malvae, Resseliella oculiperda, Saturnia pavonia, Schizotetranychus textor, Sciaphilus asperatus, Selenia lunularia, Selenia tetralunaria, Sitobion fragariae, Smerinthus ocellatus, Spilosoma lutea, Stigmella anomalella, Tetranychus cinnabarinus*▼, *Thrips fuscipennis, Trichius fasciatus, Zygina flammigera*

Rubus – **kazenes**

Ģints latviskais nosaukums cēlies no Latvijā savvaļā visplašāk izplatītās **zilganās kazenes** (*Rubus caesius*). Ļoti daudzveidīga un sugām ļoti bagāta ģints. Gan Latvijā, gan citās zemēs kazeņu ģints augi sadalīti vairākās grupās, tādēļ katrā zemē šo augu vietējie nosaukumi ir ļoti dažādi, kas bieži nesakrīt ar sugu botānisko iedalījumu. Latvijā savvaļā sastopamas šādas sugas – **zilganā kazene**, **lācene** (*Rubus chamaemorus*), **meža avene** (*Rubus idaeus*), **melnā cūcene** (*Rubus nessensis*) un **klinšu kaulene** (*Rubus saxatilis*). Divas sugas – **ziemeļu kaulene** (*Rubus arcticus*) un **krokainā cūcene** (*Rubus plicatus*) Latvijā tiek uzskatītas par izmirušām. Saimnieciskā nozīmē gan kā savvaļas, gan kā kultivētiem augļaugiem ir avenēm, kazenēm un lācenei.

Avenes

Lielākoties sugas, kas ietilpst apakšģintī *Idaeobatus*. Kultivēto aveņu pirmsākums ir **meža avene** (*Rubus idaeus*). Mūsdienās augļkopībā izmanto arī vairākas citas sugas [pazīstamākā **kazeņveida avene** (*Rubus occidentalis*)] un starpsugu hibrīdus. Arī kā savvaļas augļaugs, meža avene ieņem nozīmīgu vietu tautsaimniecībā Latvijā. Tik pat liela saimnieciskā nozīme ir kultivētajām avenēm. Aveņu kaitēkļu fauna Latvijā pētīta fragmentāri. Nepieciešami papildu pētījumi par atsevišķām kaitēkļu sugām.

Latvijā sastopamie aveņu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Byturus tomentosus – **mazā aveņvabole**

Nozīmīgas sugas

Anthonomus rubi – **aveņu ziedsmecernieks**
Lampronia corticella★ – **aveņu pumpurzāģkode**
Lasioptera rubi▼ – **aveņu stumbra pangodiņš**
Neotetranychus rubi★ – **aveņu tīklērce**
Palomena prasina★ – **zaļā vairogblakts**
Pennisetia hylaeiformis★ – **aveņu stiklspārnis**
Phyllocoptes gracilis★▼ – **aveņu plankumu maurērce**
Resseliella theobaldi – **aveņu dzinumu pangodiņš**

Maznozīmīgas sugas

Amphorophora idaei, Aphis idaei, Argolamprotes micella▼, *Arianta arbustorum, Celastrina argiolus, Closterotomus fulvomaculatus*▼, *Cnephasia asseclana*▼, *Exapate congelatella, Graphiphora augur*▼, *Hepialus humuli*▼, *Hydraecia micacea, Lampronia corticella*★, *Lygocoris pabulinus, Melolontha melolontha*▼, *Neotetranychus rubi*★, *Orthosia gothica, Otiorhynchus singularis*▼, *Palomena prasina*★, *Pegomya rubivora*★, *Pennisetia hylaeiformis*★, *Pentatoma rufipes, Phyllocoptes gracilis*★▼, *Plagiognathus arbustorum, Vespula germanica, Vespula vulgaris*

Praktiski nenozīmīgas sugas

Aceria silvicola, Acleris aspersana, Acleris laterana▼, *Acleris rufana, Acleris sparsana, Acleris variegana, Acronicta auricoma, Acronicta menyanthidis, Acronicta psi, Acronicta rumicis, Adoxophyes orana, Agrilus cuprescens*▼, *Agriotes lineatus*▼, *Agriotes obscurus*▼, *Agriotes sputator*▼, *Agromyza filipendulae, Agromyza idaeiana, Alcis repandata, Aleyrodes lonicerae, Allantus calceatus*▼, *Allantus cinctus, Allantus rufocinctus, Anaplectoides prasina, Ancylis achatana, Angerona prunaria, Aphelenchoides ritzemabosi*▼, *Aphelia unitana, Aphis ruborum, Apoderus erythropterus, Arboridia parvula, Archips podana, Archips rosana, Arctia caja, Arge cyanocrocea, Arge gracilicornis, Aulacaspis rosae, Barypeithes pellucidus, Batophila rubi, Biston betularia, Buhriella rubicola, Callophrys rubi, Cantharis fusca, Cantharis livida, Cantharis obscura, Cantharis pellucida, Capua vulgana, Celypha lacunana, Celypha rivulana, Charanyca ferruginea, Chloroclystis v-ata, Choristoneura diversana, Cladius brullei, Coccura comari, Coleophora potentillae, Conistra vaccinii, Coptotriche heinemanni, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Diarsia brunnea, Diarsia rubi, Dasineura plicatrix, Diastrophus rubi, Diurnea lipsiella, Dolycoris baccarum, Dysstroma truncata, Ectropis crepuscularia, Edwardsiana rosae, Elaphria venustula, Elasmucha ferrugata, Ematurga atomaria, Empoasca kontkaneni, Empria tridens, Epagoge grotiana, Eriophyes rubicolens*▼, *Eupithecia subfuscata, Eupithecia vulgata, Euplexia lucipara, Galerucella sagittariae, Gymnoscelis rufifasciata, Habrosyne pyritoides, Hemithea aestivaria, Herminia tarsicrinalis, Hypena rostralis, Hyppa rectilinea, Jodis lactearia, Lacanobia contigua, Lacanobia oleracea, Lagria hirta, Lampronia flavimitrella*▼, *Lasiocampa quercus, Lasiocampa trifolii, Lepidosaphes ulmi, Lepteucosma huebneriana, Lepyrus capucinus, Lithophane socia, Luperus longicornis, Lycia hirtaria, Lygus rugulipennis, Macropsis fuscula*▼, *Macrosiphum euphorbiae, Macrosiphum funestum, Macrothylacia rubi, Melanchra persicariae, Meligethes aeneus, Meligethes viridescens, Melolontha hippocastani*▼, *Mesoleuca*

albicillata, Metallus pumilus, Monophadnoides rubi, Naenia typica, Neocoenorrhinus germanicus, Neotetranychus rubi★, Nephrotoma appendiculata, Nola aerugula, Notocelia cynosbatella, Notocelia roborana, Notocelia uddmanniana, Odontopera bidentata, Orgyia antiqua, Orthosia gracilis, Orthotaenia undulana, Otiorhynchus ovatus, Otiorhynchus sulcatus, Pamphilius hortorum, Pandemis dumetana, Pandemis heparana, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pegomya rubivora★, Pharmacis lupulina, Philaenus spumarius, Phyllobius arborator, Phyllobius glaucus, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius vespertinus, Phyllobius viridicollis, Polydrusus fulvicornis, Pratylenchus pratensis▾, Pristiphora appendiculata, Pristiphora pallidiventris, Ptycholoma lecheana, Pyrgus malvae, Resseliella oculiperda▾, Saturnia pavonia, Schreckensteinia festaliella, Sciaphilus asperatus, Selenia dentaria, Spilosoma lutea, Stigmella pretiosa, Stigmella splendidissimella, Syndemis musculana, ?Tetranychus urticae▾, Thrips fuscipennis, Thyatira batis, Udea prunalis, Xestia c-nigrum, Zygina flammigera, Zygina ordinaria

Kazenes

Lielākoties sugas, kas ietilpst kazeņu apakšģintī (subg. *Rubus*). Latvijā savvaļā visplašāk izplatītajai zilganajai kazenei (*Rubus caesius*) ir ļoti maza nozīme kā savvaļas augļaugam. Tomēr šī suga veicina aveņu un kazeņu polifāgo kaitēkļu savairošanos. Galvenā kultivētā suga pasaulē, un arī Latvijā, ir **dārza kazene** (*Rubus armeniacus*). Dārza kazene agrāko gadu literatūrā bieži minēta ar atšķirīgiem zinātniskajiem nosaukumiem. Kazenēm Latvijā ir daudz mazāka saimnieciskā nozīme nekā avenēm, tādēļ to specifiskie kaitēkļi praktiski nav pētīti. Kazeņu un aveņu kaitēkļu fauna var nedaudz atšķirties un atsevišķas sugas barojas tikai ar kazenēm, bet ne ar avenēm un otrādi. Par daļu kaitēkļu ir ziņas, ka to barības augi ir zilganā kazene, bet trūkst informācijas par konkrēto kaitēkļu barošanos ar kultivētajām kazenēm (kā arī avenēm), tādēļ vēl ir nepieciešami plašāki pētījumi.

Latvijā sastopamie kazeņu kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Lampronia corticella★ – **aveņu pumpurzāģkode**

Lasioptera rubi▾ – **aveņu stumbra pangodiņš**

Maznozīmīgas sugas

Ametastegia glabrata, Aphis idaei, Byturus tomentosus▾, Celastrina argiolus, Cnephasia asseclana▾, Diastrophus rubi★▾, Lampronia corticella★, Lygocoris pabulinus, Malacosoma neustria, Palomena prasina, Pennisetia hylaeiformis, Pentatoma rufipes

Praktiski nenozīmīgas sugas

Abraxas grossulariata, Aceria silvicola, Acleris laterana, Acleris rufana, Acleris variegana, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta euphorbiae, Acronicta menyanthidis, Acronicta rumicis, Adoxophyes orana, Agrilus cuprescens▾, Alcis repandata, Aleyrodes lonicerae, Allantus calceatus, Allantus rufocinctus, Allophyes oxyacanthae, Amphorophora rubi, Anaplectoides prasina, Ancylis achatana, Aphelia unitana, Aphis ruborum▾, Apolygus spinolae, Archips rosana, Arctia caja, Arge cyanocrocea, Arge gracilicornis, Argolamprotes micella▾, Atrococcus paludinus, Aulacaspis rosae, Batophila rubi, Biston betularia, Buhriella rubicola, Callophrys rubi, Celypha lacunana, Ceramica pisi, Charanyca ferruginea, Chloroclystis v-ata, Cladius brullei, Clepsis spectrana, Coccura comari, Coleophora gryphipennella, Coleophora potentillae, Contarinia rubicola, Coptotriche heinemanni, Cosmia trapezina, Crocallis elinguaria, Dasineura plicatrix, Dasystoma salicella, Diarsia brunnea, Diarsia rubi, Diastrophus rubi★▾, Dichomeris derasella, Diurnea lipsiella, Dolycoris baccarum, Dysstroma truncata, Ectoedemia rubivora, Elaphria venustula, Elasmucha ferrugata, Ematurga atomaria, Empoasca vitis, Eotetranychus carpini, Epagoge grotiana, Eupithecia subfuscata, Eupithecia vulgata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Eurois occulta, Gymnoscelis rufifasciata, Habrosyne pyritoides, Herminia tarsicrinalis, Hypena rostralis, Hyppa rectilinea, Incurvaria praelatella▾, Jodis lactearia, Lagria hirta, Lampronia flavimitrella▾, Lasiocampa quercus, Lasiocampa trifolii, Lepteucosma huebneriana, Lepyrus capucinus, Lithophane socia, Macropsis fuscula▾, Macrosiphum funestum, Macrothylacia rubi, Mesoleuca albicillata, Metallus pumilus, Monophadnoides rubi, Naenia typica, Neocoenorrhinus germanicus, Noctua fimbriata, Nola aerugula, Notocelia roborana, Notocelia uddmanniana, Orgyia antiqua, Orthosia miniosa, Orthotaenia undulana, Otiorhynchus sulcatus, Ourapteryx sambucaria, Parthenolecanium corni, Parthenolecanium rufulum, Pegomya rubivora, Phyllobius arborator, Phyllobius glaucus, Phyllobius oblongus, Phyllobius pyri, Phyllobius vespertinus, Phyllobius viridicollis, Polydrusus fulvicornis, Pyrgus malvae, Resseliella theobaldi, Saturnia pavonia, Schreckensteinia festaliella, Sciaphilus asperatus, Selenia dentaria, Sitobion fragariae, Spilosoma lutea, Stigmella pretiosa, Stigmella splendidissimella, Syndemis musculana, Thrips fuscipennis, Thyatira batis, Trichiura crataegi, Zygina flammigera, Zygina ordinaria

Lācene (*Rubus chamaemorus*)

Vienīgā lāceņu apakšģints (subg. *Chamaemorus*) suga. Samērā nozīmīgs savvaļas augļaugs. Latvijā lāceni šobrīd nekultivē, bet nelielos apjomos tā tiek kultivēta citās valstīs Eiropas ziemeļu daļā. Kaitēkļu fauna Latvijā nav pētīta, bet ir atsevišķas faunistisko pētījumu ziņas par bezmugurkaulnieku sugām, kurām to barošanās var būt saistīta ar lāceni. Šobrīd kultivē vienīgi Norvēģijā un Somijā, bet lācene ir perspektīvs kultūraugs arī Latvijā, tādēļ būtu nepieciešama plašāka lācenes kaitēkļu faunas izpēte Latvijas apstākļos.

Latvijā sastopamie lācenes kaitēkļi:

Maznozīmīgas sugas

Galerucella sagittariae▾ – **bulteņu lapgrauzis**

Praktiski nenozīmīgas sugas

Aceria silvicola, Acronicta auricoma, Amphipyra tragopoginis, Arboridia parvula, Atrococcus paludinus▼, Boloria freija, Boloria frigga, Coccura comari▼, Ectoedemia rubivora, Eulia ministrana, Incurvaria oehlmanniella, Lampronia luzella▼, Macrothylacia rubi, Nola karelica, Stigmella poterii, Stigmella splendidissimella

×*Sorbaronia* – **sorbaronijas**

Latvijā ne pārāk bieži audzēti starpģinšu hibrīdas izcelsmes augi, kas iegūti krustojot aronijas ar pīlādžiem. Šie augi vairāk ir bez ekonomiskas nozīmes, kas visticamāk piemēroti mazdārziņiem, ne plašai komerciālai audzēšanai. Sorbaroniju kaitēkļu faunu praktiski nav pētīta. Zināms, ka uz sorbaronijām barojas **zaļās ābeļu laputis** (*Aphis pomi*), bet par to saimniecisko nozīmi nav ziņu. Iespējamie Sorbaroniju kaitēkļi – polifāgās sugas, kas barojas uz ābelēm, aronijām, bumbierēm, pīlādžiem un vilkābelēm. Ņemot vērā bojājumus radniecīgiem augiem (tajā skaitā aronijas un pīlādžus), sorbaronijām nozīmīgs varētu būt **pelēcīgais rožu laptinējs** (*Archips rosana*), kas var bojāt gan lapas, gan arī augļkopas. Attīstoties plašākai sorbaroniju audzēšanai, par šo augu kaitēkļiem būtu jāveic pētījumi.

×*Sorbopyrus auricularis* – **ausainais pīlādžbumbieris**

Latvijā reti audzēts starpģinšu hibrīds ar garšīgiem augļiem. Perspektīvs augļaugs mazdārziņiem vai pat komerciālā audzēšanā, jo varētu būt izturīgāks par bumbierēm. Būtu nepieciešams veikt pētījumus par šīs hibrīdās sugas kaitēkļu faunu, kas praktiski nav pētīta. Latvijas apstākļos uz šiem augiem konstatētas vairākas tinēju dzimtas tauriņu sugas, kas bojā lapas, kā arī nelielā skaitā *Cacopsylla* ģints lapblusiņas. Vai konstatētās lapblusiņas uz pīlādžbumbieriem barojās patstāvīgi, vai tikai tādēļ, ka blakus auga arī bumbieres, vēl ir jāskaidro. Pīlādžbumbieriem kopumā varētu kaitēt vairākas polifāgās kaitēkļu sugas, kas barojas uz ābelēm, bumbierēm, pīlādžiem un vilkābelēm. Iespējams, ka nozīmīgs varētu būt **pelēcīgais rožu laptinējs** (*Archips rosana*), kas varētu bojāt arī augļus. Zināms, ka pīlādžbumbieru lapas bojā arī tauriņu suga *Stigmella minusculella*, bet tās bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes.

Sorbus – **pīlādži**

Sugām ļoti bagāta ģints. Latvijā savvaļā visplašāk izplatīts **parastais pīlādzis** (*Sorbus aucuparia*), kam ir arī neliela nozīme kā savvaļas augļaugam. Audzēšanai augļu ieguvei tiek izmantots parastais pīlādzis, kā arī vairākas citas pīlādžu sugas, kas ir pieejamas arī augu kolekcijās Latvijā. Piemājas dārzos pašpatēriņam piemērotas sugas ar saldiem augļiem (āboliem). Pīlādžu kaitēkļu fauna Latvijā lielākoties pētīta apstādījumos, tikai kā dekoratīvajiem augiem. Nepieciešami papildu pētījumi par augļus bojājošiem kaitēkļiem.

Latvijā sastopamie pīlādžu kaitēkļi:

Ļoti nozīmīgas sugas

Aphis pomi★ – **zaļā ābeļu laputs**

Argyresthia conjugella – **pīlādžu tīklkode**

Nozīmīgas sugas

Dysaphis sorbi – **pelēkā pīlādžu laputs**

Eriophyes sorbi★ – **pīlādžlapu tulznērce**

Yponomeuta padella★ – **augļkoku tīklkode**

Maznozīmīgas sugas

Anomoia purmunda▼, Anthonomus sorbi▼, Aphis pomi★, Archips podana, Archips rosana, Cacopsylla sorbi, Choreutis pariana, Craesus septentrionalis★, Eriophyes sorbi★, Exapate congelatella, Gonioctena intermedia▼, Gonioctena quinquepunctata▼, Haplorhynchites caeruleus, Hedya nubiferana, Malacosoma neustria, Operophtera brumata, Orthosia gothica, Pandemis cerasana, Panonychus ulmi, Rhopalosiphum insertum, Rhopobota naevana, Spilonota ocellana, Tatianaerhynchites aequatus, Tetranychus urticae, Torymus druparum★, Yponomeuta padella★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Acanthosoma haemorrhoidale, Acasis viretata, Acleris cristana, Acleris holmiana, Acleris laterana, Acleris rhombana, Acleris sparsana, Acleris umbrana, Acleris variegana, Acrobasis advenella, Acronicta alni, Acronicta auricoma, Acronicta euphorbiae, Acronicta leporina, Acronicta

psi, Acronicta rumicis, Acronicta strigosa, Acronicta tridens, Aglia tau, Agrilus sinuatus▼, Alcis repandata, Alebra wahlbergi, Allophyes oxyacanthae, Alnetoidea alneti, Amphipyra berbera, Amphipyra pyramidea, Ancylis achatana, Angerona prunaria, Anthaxia salicis▼, Archips xylosteana, Arctia caja, Arge ustulata, Argyresthia semifusca▼, Autographa pulchrina, Biston betularia, Bucculatrix bechsteinella, Cabera pusaria, Caliroa cerasi, Capua vulgana, Chionaspis salicis, Chloroclysta miata, Chloroclysta siterata, Choristoneura hebenstreitella, Cladius brullei, Coleophora anatipenella, Coleophora currucipennella, Coleophora hemerobiella, Coleophora prunifoliae, Coleophora siccifolia, Coleophora spinella, Coleophora trigeminella, Colotois pennaria, Conistra vaccinii, Contarinia floriperda▼, Contarinia sorbi, Cosmia trapezina, Cossus cossus, Craesus septentrionalis★, Crocallis elinguaria, Dysstroma truncata, Ectoedemia atricollis, Ectropis crepuscularia, Edwardsiana rosae, Ematurga atomaria, Epirrita autumnata, Epirrita christyi, Erannis defoliaria, Eriogaster lanestris, Eriophyes sorbi★, Eriosoma lanigerum, Eulecanium douglasi, Eulecanium tiliae, Eulia ministrana, Eulithis testata, Eupithecia exiguata, Euproctis chrysorrhoea, Euproctis similis, Gastropacha quercifolia, Goniocteno pallida, Goniocteno viminalis, Grapholita andabatana▼, Grapholita janthinana, Grapholita tenebrosana, Gymnoscelis rufifasciata, Hedya dimidiana, Hedya pruniana, Hemithea aestivaria, Hydria undulata, Incurvaria pectinea, Involvulus cupreus, Jodis lactearia, Lacanobia contigua, Lasiocampa quercus, Lepidosaphes ulmi, Leucoptera malifoliella, Lithophane socia, Lochmaea crataegi, Luquetia lobella, Lycia hirtaria, Lyonetia clerkella, Lyonetia prunifoliella, Macaria alternata, Magdalis barbicornis, Magdalis cerasi, Magdalis ruficornis, Neocoenorrhinus pauxillus, Neurotoma iridescens, Noctua fimbriata, Nymphalis polychloros, Orgyia antiqua, Orsodacne cerasi, Pammene rhediella, Pammene spiniana, Pamphilius sylvaticus, Pandemis cinnamomeana, Pandemis corylana, Pandemis heparana, Papestra biren, Paraswammerdamia nebulella, Parornix anglicella, Parornix scoticella, Parthenolecanium corni, Phalera bucephala, Phenacoccus aceris, Phyllobius arborator, Phyllobius argentatus, Phyllobius glaucus, Phyllobius maculicornis, Phyllobius pyri, Phyllocoptes sorbeus, Phyllonorycter blancardella, Phyllonorycter corylifoliella, Phyllonorycter mespilella, Phyllonorycter oxyacanthae, Phyllonorycter sorbi, Polydrusus cervinus, Polydrusus pilosus, Pristiphora appendiculata, Pristiphora geniculata, Pristiphora pallidiventris, Psallus ambiguus, Pteleobius vittatus, Ptilodon capucina, Recurvaria leucatella, Recurvaria nanella, Rhagium mordax, Rhamphus oxyacanthae, Saperda scalaris, Saturnia pavonia, Sciaphilus asperatus, Scolytus mali, Scolytus rugulosus, Selenia dentaria, Semioscopis steinkellneriana, Spilosoma lutea, Stigmella hybnerella, Stigmella magdalenae, Stigmella nylandriella, Stigmella oxyacanthella, Stigmella sorbi, Swammerdamia compunctella, Synanthedon myopaeformis▼, Syndemis musculana, Teleiodes vulgella, Torymus druparum★, Trachys minutus, Trichiura crataegi, Trichosea ludifica, Trypodendron domesticum, Zeuzera pyrina

Vīnkoku dzimta (Vitaceae)

Vitis – **vīnkoki**

Neliela vīnkoku dzimtas ģints. Senāk vīnkoku audzēšana augļu ieguvei sākusies ar **īstā vīnkoka** (*Vitis vinifera*) kultivēšanu. Mūsdienās vīnkoku šķirnes iegūtas arī no citām sugām. **Amerikas vīnkoks** (*Vitis labrusca*) un **Amūras vīnkoks** (*Vitis amurensis*) mērķtiecīgi tiek izmantoti arī starpsugu hibrīdizācijā. Vīnkoku selekcija notiek arī Latvijā, bet Latvijas apstākļos tie galvenokārt ir kā netradicionālie augļaugi. Kaitēkļu fauna Latvijā praktiski nav pētīta.

Latvijā sastopamie vīnkoku kaitēkļi:

Nozīmīgas sugas

Tetranychus urticae★ – **parastā tīklērce**

Maznozīmīgas sugas

Agrilus viridis, Ametastegia glabrata, Closterotomus fulvomaculatus▼, Eupoecilia ambiguella, Lygocoris pabulinus, Meloidogyne hapla▼, Meloidogyne incognita▼, Otiorhynchus singularis▼, Panonychus ulmi, Tetranychus urticae★

Praktiski nenozīmīgas sugas

Arctia caja, Arctia villica, Argyrotaenia ljungiana, Bromius obscurus▼, Byctiscus betulae, Chionaspis salicis, Cicadella viridis, Clepsis spectrana, Clinodiplosis cilicrus▼, Cnephasia incertana, Empoasca vitis, Eotetranychus pruni▼, Eulecanium tiliae, Euproctis chrysorrhoea, Lepidosaphes ulmi, Noctua fimbriata, Otiorhynchus ligustici, Otiorhynchus sulcatus, Parthenolecanium corni, Phenacoccus aceris, Philopedon plagiatum, Pratylenchus pratensis▼, Pulvinaria vitis, Sitona lineatus, Thrips tabaci, Xestia c-nigrum

3. Kaitēkļu sugu apskats

3.1. Arthropoda – posmkāju tips

Diplopoda – tūkstoškāju klase

Blaniulidae (dzimta)

Blaniulus guttulatus (Fabricius, 1798) – **dārza tūkstoškājis**

Barības augi: Zemenes un dažādi citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pietiekami pētīta. **Latvijā:** Kopējā izplatība nav pietiekami pētīta. **Bioloģija un barošanās:** Nakts dzīvnieki. Ziemo pieaugušie tūkstoškāji. Pavasarī olas dēj augsnes bedrītēs. Līdz rudenim jaunie tūkstoškāji ir pieauguši. Barojas ar dzīvām un trūdošām augu daļām, sīkiem dzīvniekiem. Uzturas mitrākās vietās, biežāk trūdiem bagātās vietās. Var izgrauzt sēklas, nograuzt augu dīgstu saknes. Latvijā bojājumi novēroti arī zemenēm. Bojā gatavos zemeņu augļus.

Literatūra: [88, 117, 142, 143, 221, 272]

Insecta – kukaiņu klase
Orthoptera – taisnspārņu kārta

Gryllotalpidae – racējcirceņu dzimta

Gryllotalpa gryllotalpa (Linnaeus, 1758) – **zemesvēzis**

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs vai lokāli nozīmīgs kaitēklis. Vairāk kaitīgs mazdārziņos, zemeņu stādījumos un kokaudzētavās, kur ir samērā irdena augsne. Citās vietās praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Lokāli, galvenokārt vietās ar irdenu (samērā mitru) augsni. Nav izplatīts smagās augsnēs. **Bioloģija:** Sastopams mitrās, irdenās augsnēs, bieži upju krastos. Dzīvo augsnē, kur rok ejas un tajās dzīvo. Kopulācijas laikā izlien no ejām un veic zemus lidojumus. Mātītes olas dēj speciāli izraktā ejā, 10–30 cm dziļumā, ejas galā izveidotā paplašinājumā – ligzdā. Ligzdā līdz 300 vai pat vairāk olu. Kāpuri šķiļas pēc vienas līdz četrām nedēļām, bet pieauguši tie ir tikai nākamā gadā, pēc desmit ādas maiņām. Pirmajās attīstības stadijās kāpuri neaizklīst un ir mātītes apgādībā. **Bojājumi un barošanās:** Pārtiek no trūdošām vielām (īpaši sākumā) un dažādu augu mazajām saknēm. Var baroties arī ar augsnes bezmugurkaulniekiem. Nozīmīgākie bojājumi – sakņu apgraušana, īpaši bīstami, ja tiek bojāti jaunie augi kokaudzētavās. Atsevišķās vietās var izcilāt augus.

Literatūra: [1, 9, 41, 88, 115, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 192, 193, 194, 195, 196, 202, 203, 204, 209, 205, 210, 221, 222, 230, 231, 253, 260, 272, 280, 288, 297, 303, 308, 359, 366, 580, 592, 593, 596]

Dermaptera – spīļastu kārta

Forficulidae – platspīļastu dzimta

Forficula auricularia (Linnaeus, 1758) – **parastā spīļaste**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, plūmes, rozes, upenes un citi augi. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs līdz maznozīmīgs /retāk/ kaitēklis. Ražas (lielākoties mehāniskas) vākšanas laikā bieži traucējošas upenēs, kad kā piejaukums nonāk ražā. **Pozitīvā nozīme:** Ēd laputis, lapblusiņas un citus kaitēkļus un to olas. Medī *ābolu tinēja* (*Cydia pomonella*) un citu tauriņu kāpurus. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo abu dzimumu kukaiņi, augsnē un citās slēptuvēs. Dienā slēpjas augu vainagā – lapu sačokurojumos, ziedkopās, augļkopās un citās vietās. Slēpjoties augu vainagā var ar

ekskrementiem notraipīt augļus (ja augļi ir pušķos). Barojoties var izmantot jau citu dzīvnieku (kukaiņi, putni) bojātu augļu mīkstumu, vai atsevišķos gadījumos bojā augļus ar plānu mizu, kā arī var apgrauzt ziedus un citas augu daļas ar mīkstākiem audiem. Bieži vien atrašanās augu vainagā saistīta ar slēpšanos un barošanos ar citiem kukaiņiem (laputis, tauriņu kāpuri).

Literatūra: [1, 15, 41, 115, 116, 117, 141, 142, 143, 146, 192, 202, 221, 230, 238, 272, 290, 297, 425, 580, 593]

Thysanoptera – tripšu kārta

Phlaeothripidae – smailtripšu dzimta

Haplothrips aculeatus (Fabricius, 1803)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: graudzāles un daudzas citas augu sugas. Latvijā konstatēts uz vairākām dekoratīvo lakstaugu sugām. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenes). Vairāk kaitē labībām. **Latvijā:** Bieži, visur. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 44, 117, 221, 272, 275, 280, 281, 490, 588, 596]

Haplothrips leucanthemi (Schrank, 1781)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: daudzas augu sugas. Latvijā konstatēts uz vairākām dekoratīvo lakstaugu sugām. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenes). **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 44, 88, 259, 588, 596, 637]

Thripidae – tripšu dzimta

Anaphothrips obscurus (O. F. Müller, 1776)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: graudzāles un daudzas citas augu sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenes). **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 88, 117, 142, 143, 210, 221, 259, 272, 596, 637]

Chirothrips manicatus Haliday, 1836

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: daudzas augu sugas. Latvijā konstatēts uz vairākām dekoratīvo lakstaugu sugām. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenes). **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 44, 88, 142, 259, 272, 596, 637]

Frankliniella intonsa (Trybom, 1895) – **ziedu tripsis**

Barības augi: Polifāga suga. Rozes, zemenes. Citi augi: ļoti daudzas augu sugas – Latvijā konstatēts uz daudzām dekoratīvo lakstaugu sugām. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (rozes, zemenes). **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, bojā arī ziedus un augļus. Ļoti bieži sastopams dažādu augu ziedos. Bojājumu ietekmē var attīstīties kropli augļi.

Literatūra: [35, 44, 88, 117, 142, 143, 202, 221, 259, 272, 275, 418, 490, 588, 596, 637]

Frankliniella occidentalis (Pergande, 1895) – **Kalifornijas tripsis**

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis (zem segumiem, siltumnīcās). Latvijā saimnieciskā nozīme vēl nav pietiekami pētīta, bet suga ļoti nozīmīgs kaitēklis daudzās citās valstīs. **Latvijā:** Nepieciešami papildu

pētījumi. Eiropā ievazāta suga. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, bojā arī ziedus un augļus. Bojājumu ietekmē var attīstīties kropli augļi, lapas kļūst sudrabainas, zaudē krāsu, uz lapām veidojas plankumi. Ļoti būtiski bojājumi izpaužas karstās vasarās. Zemenēm var novērot augļu bronzēšanu.

Literatūra: [35, 88, 259, 467, 470, 596, 637]

Oxythrips ajugae Uzel, 1895

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes un citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 88, 259, 596]

Thrips atratus Haliday, 1836

Syn.: *Taeniothrips atratus* (Haliday, 1836)
Thaeniothrips atratus (Haliday, 1836), *orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga, galvenokārt saistīta ar neļķu dzimtas augiem. Plūškoki, zemenes. **Nozīme:** Domājums praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži, izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kopā ar citām tripšu sugām var izraisīt zemeņu augļu bojājumus.

Literatūra: [197, 202, 596, 637]

Thrips fuscipennis Haliday, 1836 – **rožu tripsis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, kazenes, plūmes, rozes, zemenes. Citi augi: daudzas augu sugas. Latvijā konstatēts uz vairākām dekoratīvo lakstaugu sugām. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis (zemenes). Pārējiem augļaugiem praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, bojā arī ziedus un augļus. Bojājumu ietekmē var attīstīties kropli augļi, lapas kļūst sudrabainas, zaudē krāsu, uz lapām veidojas plankumi. Starp uz augiem atrodamajiem tripšiem bieži biežāk sastopamā suga.

Literatūra: [35, 44, 88, 106, 117, 202, 259, 272, 596, 637]

Thrips major Uzel, 1895

Barības augi: Polifāga suga uz daudziem augiem. Zemenes. **Nozīme:** Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, bojāt arī ziedus un augļus. Suga barojas daudzu augu (lielākoties rožu dzimtas sugas) ziedos. Barošanās raksturs līdzīgi kā *rožu tripsim* (*Thrips fuscipennis*).

Literatūra: [596]

Thrips nigropilosus Uzel, 1895

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar mīkstajiem augu audiem, var bojāt arī ziedus un augļus.

Literatūra: [35, 88, 259]

Thrips tabaci Lindeman, 1889 – **tabakas tripsis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, vīnkoki, zemenes. Citi augi: ļoti daudzas augu sugas, lielākoties lakstaugi. Latvijā konstatēts uz daudzām dekoratīvo lakstaugu sugām gan savvaļā, gan siltumnīcās. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis zemenēs zem segumiem. Praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem lauka apstākļos. Saimnieciski nozīmīgs siltumnīcās. **Latvijā:** Ļoti bieži. Sastopams gan lauka apstākļos, gan siltumnīcās /biežāk/. **Bojājumi un barošanās:** Līdzīgi kā citiem tripšiem /skatīt: *rožu tripsis* (*Thrips fuscipennis*)/.

Literatūra: [1, 35, 44, 52, 88, 106, 117, 141, 142, 143, 145, 190, 221, 222, 259, 272, 275, 288, 418, 490, 536, 596, 637]

Hemiptera – blakšu kārta
Heteroptera – blakšu apakškārta

Acanthosomatidae – slaidvairogblakšu dzimta

Acanthosoma haemorrhoidale (Linnaeus, 1758) – **vilkābeļu vairogblakts**

Barības augi: Lazdas, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: apses, bērzi un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Blaktis punktē augu lapas. Nodarītais kaitējums lielākoties nav būtisks.

Literatūra: [41]

Elasmostethus interstinctus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi, apses. Galvenie barības augi ir bērzi. Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Blaktis barojas ar augu sulu. Lazdām bojājumi lielākoties nenozīmīgi.

Literatūra: [170]

Elasmucha ferrugata (Fabricius, 1787) – **jāņogu vairogblakts**

Barības augi: Avenes, brūklenes, ērkšķogas, jāņogas, kazenes, mellene, sausserži, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Blaktis punktē augu lapas. Nodarītais kaitējums lielākoties nav būtisks.

Literatūra: [117, 170, 202]

Piezīme: Latvijā ļoti reti sastopama *sausseržu vairogblakts* (*Elasmostethus minor* Horvath, 1899). Par šo sugu ir zināms, ka tā barojas uz parastā sausserža (*Lonicera xylosteum*), bet nav informācijas par to vai barības augu lokā ir arī sausserži, ko audzē ogu ieguvei.

Literatūra: [170, 202]

Miridae – mīkstblakšu dzimta

Apolygus spinolae (Meyer-Dür, 1841)
Syn.: *Lygus spinolae* (Meyer-Dür, 1841)

Barības augi: Kazenes. Citi augi: nātres, parastais apinis, vīgriezes un citi lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Blakšu barošanās rezultātā lapas punktētas, veidojas mazi caurumiņi, var būt arī traucēta normāla lapu augšana.

Literatūra: [622]

Atractotomus mali (Meyer-Dür, 1843)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, vilkābeles. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis /vilkābeles/, maznozīmīgs kaitēklis /ābeles, bumbieres/. **Pozitīvā nozīme:** Blaktis lielākoties plēsīgas – medī laputis, lapblusiņas un citus kaitēkļus un to olas (arī ērces). **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Barošanās uz augiem:** Kāpuri barojas ar augu barību – izsūc ziedpumpurus, ziedus, nenobriedušus ābolus. Blakšu barošanās rezultātā var veidoties kropli augļi.

Literatūra: [1, 2, 170, 222, 362, 466, 520]

Campylomma verbasci (Meyer-Dür, 1843)

Barības augi: Ābeles. Citi augi: kartupeļi, ozoli un citas sugas. **Negatīvā nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Blaktis lielākoties plēsīgas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Barošanās uz augiem:** Bojā ziedpumpurus, kavējot to attīstību, izraisot korķainus plankumus uz augļiem, vai nedaudz kroplus augļus.

Literatūra: [1, 2, 117, 362]

Closterotomus fulvomaculatus (De Geer, 1773)

Barības augi: Ābeles, avenes, bumbieres, jāņogas, upenes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Latvijā saimnieciskā nozīme nav pietiekami pētīta. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Blakšu barošanās rezultātā lapas punktētas, veidojas mazi caurumiņi, var būt arī traucēta normāla lapu augšana. Bojātiem bumbieriem blakšu sūkumu vietās veidojas cieto "akmens" šūnu sakopojumi. Latvijā uz jāņogām un upenēm biežāk novērotas jauno dzinumu galotnēs. Vīnkokiem var bojāt ziedus, samazinot ražu.

Literatūra: [2, 41]

Closterotomus norwegicus (Gmelin, 1790)
Syn.: *Calocoris norwegicus* (Gmelin, 1790)
Closterotomus norvegicus, orth. var.

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Zemenes. **Negatīvā nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Var radīt problēmas nezāļainos tīrumos. **Pozitīvā nozīme:** Blaktis daļēji plēsīgas. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojātie zemeņu augļi izaug kropli.

Literatūra: [2]

Lygocoris pabulinus (Linnaeus, 1761) – **dārza mīkstblakts**
Syn. *Lygus pabulinus* (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, jāņogas, kazenes, ķirši, lazdas, plūškoki, rozes, upenes, vīnkoki, zemenes. Citi augi: dažādi kokaugi un lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis vai nozīmīgs masveida savairošanās gadījumos (atkarībā no barības auga). **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz dažādiem kokaugiem. Olas šķiļas aprīlī vai maijā, atkarībā no laika apstākļiem. Nimfas aktīvi barojas jaunajā lapotnē līdz tās sasniedz otro, trešo vai ceturto kāpuru attīstības stadiju un pēc tam tās migrē uz dažādiem lakstaugiem, tajā skaitā zemenēm. Vēlāk pieaugušās blaktis uz dažādiem lakstaugiem dēj olas, no kurām attīstās otrā paaudze. Rudenī pieaugušās blaktis dodas uz kokaugu barības augiem, kur tās dēj ziemojošās olas. Uz avenēm var attīstīties abas paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Blakšu barošanās rezultātā rodas augu daļu kropļojumi, kas izpaužas atšķirīgi dažādiem augiem. Blakšu bojātās, punktētās lapas var attīstīties deformētas, caurumainas, ar vai bez krāsainiem punktiem, nelīdzenas. Bieži bojājumi ir līdzīgi tiem, ko izraisa *ābeļu mīkstblakts* (*Lygocoris rugicollis*). Ābelēm āboli var attīstīties kropli, nelīdzeni, ar korķainu mizu, līdzīgi augļu bojājumi ir arī bumbierēm. Zemenēm lielākoties tiek bojātas lapas, tās kļūst plankumainas, ar vai bez caurumiem. Līdzīgi lapas bojātas arī ērkšķogām, jāņogām, upenēm un vīnkokiem – lapās ir plankumi, kas vēlāk izveidojas par caurumiem, lapas var arī čokuroties un pat priekšlaicīgi nobirt. Arī aveņu lapas veidojas kroplīgas, ar caurumiem un plankumiem. Atsevišķos gados avenes var tikt bojātās ievērojami.

Literatūra: [1, 2, 9, 16, 41, 43, 50, 88, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 170, 192, 194, 195, 196, 202, 203, 218, 221, 222, 228, 230, 250, 260, 280, 281, 288, 290, 297, 462, 479, 499, 535, 594, 596]

Lygocoris rugicollis (Fallén, 1807) – **ābeļu mīkstblakts**
Syn.: *Plesiocoris rugicollis* (Fallén, 1807)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, upenes. Citi augi: alkšņi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā – mizu plaisās. Mātītes olas dēj jūnijā vai jūlijā, bet kāpuri (nimfas) šķiļas tikai nākamā gada pavasarī. Pirmo stadiju nimfas ir daudz aktīvākas. Pieaugušās augu vainagā sastopamas līdz jūlijam. Gadā viena paaudze. **Bojājumi un barošanās:** Sākumā sūc mīksto auga daļu (plaukstošu pumpuru), šūnsulu, vēlāk barojas izsūcot ziedus un lapas, kā arī punktē jaunos ābolus. Bojātās lapas punktētas, ar sīkiem caurumiem. Bojātie āboli sūkumu vietās nedaudz deformēti, ar rētām, kuras klāj

pārkorķējusies miza un nelielām bedrītēm. Bojātiem bumbieriem blakšu sūkumu vietās veidojas cieto "akmens" šūnu sakopojumi. Ērkšķogām, jāņogām un upenēm lapās blakšu sūkumu vietās veidojas mazi caurumiņi. Līdzīgus bojājumus izraisa *dārza mīkstblakts* (*Lygocoris pabulinus*).

Literatūra: [1, 2, 16, 100, 117, 141, 142, 143, 170, 203, 221, 222, 228, 250, 251, 297]

Lygus pratensis (Linnaeus, 1758) – **spīdīgā pļavblakts**

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Ābeles /gadījuma rakstura/, rozes, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis zemenēs, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. Vairāk kaitē dažādiem lakstaugiem. Būtu nepieciešami papildu pētījumi. **Latvija:** Domājams ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Visā veģetācijas periodā sastopama dažādās agrocenozēs, biežāk uz lakstaugiem un pļavās. Nimfas polifāgas. Bojājumi zemenēm līdzīgi kā *pūkainās pļavblakts* (*Lygus rugulipennis*) gadījumā.

Literatūra: [1, 2, 35, 41, 43, 47, 50, 88, 116, 117, 141, 142, 143, 145, 154, 170, 195, 196, 202, 205, 228, 230, 259, 272, 275, 280, 281, 297, 362, 466, 502, 503, 518, 525, 594, 596]

Lygus rugulipennis Poppius, 1911 – **pūkainā pļavblakts**

Syn.: *Lygus pubescens* Reuter, 1912

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, jāņogas, rozes, upenes, zemenes. Citi augi: parastais apinis, dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /bumbieres, zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvija:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Biežāk sastopamā suga, dažādās agrocenozēs, bieži uz lakstaugiem un pļavās. Gadā divas paaudzes. Nimfas polifāgas. Ziemo pieaugušas blaktis – mizu plaisās un citās piemērotās slēptuvēs. Pavasarī mātītes olas dēj uz lakstaugiem. Nimfas barojas uz dažādiem barības augiem. Otrās paaudzes pilnībā pieaugušās blaktis parādās septembrī. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušo blakšu bojājumi izraisa lokālu audu krāsas maiņu, vai nelielus plankumus (punktus) vietās, kur blaktis barojušās. Ja bojāti jaunu lapu audi, tad lapas var attīstīties kroplas, bet nimfu stipri bojātie jaunie dzinumi var attīstīties ar traucējumiem. Bojātiem bumbieriem blakšu sūkumu vietās veidojas cieto "akmens" šūnu sakopojumi. Zemenēm lapu bojājumi lielākoties ir nenozīmīgi, bet bojātie augļi var attīstīties kropli, atgādinot arī tripšu bojājumus. Bojājumi nozīmīgāki nezāļainākās vietās, kā arī ja uz zemenēm attīstās otrā paaudze (rudenī ražojošām zemenēm).

Literatūra: [1, 2, 35, 41, 43, 47, 50, 88, 116, 143, 154, 170, 202, 221, 230, 259, 272, 275, 290, 362, 401, 403, 466, 502, 503, 518, 520, 525, 596]

Miris striatus (Linnaeus 1758)

Syn.: *Pycnopterna striata* (Linnaeus 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, kārkli, ozoli, vītoli. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Daļēji plēsīga suga. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu uz dzinumiem, augļiem, lapām.

Literatūra: [170]

Orthotylus marginalis Reuter, 1883

Barības augi: Lielākoties plēsīga, bet daļēji augēdāja suga. Visbiežāk sastopama uz alkšņiem, kārkliem un vītoliem. Bieži arī uz ābelēm, bumbierēm, jāņogām un upenēm. Dažreiz arī uz citiem kokaugiem. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Lielākoties plēsīga suga. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu. Dažreiz var bojāt bumbieru augļus, izraisot tajos cieto "akmens" šūnu sakopojumus.

Piezīme: Ļoti līdzīga *ābeļu mīkstblaktij* (*Lygocoris rugicollis*).

Literatūra: [1, 16, 170, 221, 222, 228, 250, 362, 466]

Phylus coryli (Linnaeus 1758)

Barības augi: Lazdas. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Daļēji plēsīga suga. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu.

Literatūra: [170, 594]

Phytocoris dimidiatus Kirschbaum, 1856

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, plūmes un dažādi citi kokaugi. Biežāk varētu būt saistīta ar ozoliem. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Plēsīga suga. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Minēta dienvidu daļā. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu.

Literatūra: [2]

Phytocoris tiliae (Fabricius, 1777)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, upenes un dažādi citi kokaugi. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Plēsīga suga, pārtiek no kukaiņiem un ērcēm. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu.

Literatūra: [2, 362, 520, 594]

Phytocoris ulmi (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, vilkābeles un citi augi. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Plēsīga suga, pārtiek no sīkiem kukaiņiem. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojā dažādu augu ziedus un augļus, biežāk uz vilkābelēm.

Literatūra: [1, 2, 362, 594]

Plagiognathus arbustorum (Fabricius, 1794)

Barības augi: Lielākoties plēsīga, bet daļēji augēdāja suga. Visbiežāk saistīta ar nātrēm. Var būt nozīmīga zemenēs, mazāk nozīmīga avenēs. **Negatīvā nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenēs). Bojājumi zemenēm līdzīgi kā *pūkainā pļavblakts* (*Lygus rugulipennis*) gadījumā. **Pozitīvā nozīme:** Lielākoties plēsīga suga. **Latvijā:** Domājams bieži.

Literatūra: [41, 154, 362, 518, 594, 596]

Plagiognathus chrysanthemi (Wolff, 1804)

Barības augi: Saistīta lielākoties ar dažādiem lakstaugiem, biežāk asteru dzimtas sugām, bet var būt arī zemenēs. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis (zemenēs). **Latvijā:** Ļoti bieži. Zemenēs Latvijā konstatēta biežāk nekā *Plagiognathus arbustorum*. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi līdzīgi kā *Plagiognathus arbustorum* gadījumā.

Literatūra: [41, 154, 352, 362, 518, 596]

Psallus ambiguus (Fallén, 1807)

Barības augi: Lai arī lielākoties ir plēsīga suga, tomēr arī daļēji augēdāja. Saistīta ar ābelēm, bumbierēm, pīlādžiem, vilkābelēm un citiem kokaugiem. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Lielākoties plēsīga suga un liela nozīme kā dabiskajam kaitēkļu ienaidniekam. **Latvijā:** Parasta suga, domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojā ziedus un jaunos augļus, kā rezultātā augļi var attīstīties kropli, ar korķainu mizu.

Literatūra: [1, 2, 170, 222, 362, 466, 520, 594]

Psallus variabilis (Fallén, 1807)

Barības augi: Lai arī lielākoties ir plēsīga suga, tomēr arī daļēji augēdāja. Saistīta ar dažādiem kokaugiem (arī lazdas, upenes). **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Lielākoties plēsīga suga un liela nozīme kā dabiskajam kaitēkļu ienaidniekam. **Latvijā:** Parasta suga, domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumu nozīme līdzīgi kā *Psallus ambiguus*.

Literatūra: [2, 170, 362, 401, 594]

Rhabdomiris striatellus (Fabricius, 1794)
Syn. *Calocoris quadripunctatus* (Villers, 1789)
Calocoris striatellus (Fabricius, 1794)

Barības augi: Ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Bojājumi:** Sugas barošanās saistīta ar ozoliem. Latvijā atrasta arī uz ābelēm un vītolu ģints augiem. Domājams, ka atradumi ābeļu vainagos ir gadījuma rakstura un vairāk saistīti ar blakšu pārvietošanos.

Literatūra: [2, 41, 518]

Piezīme: Zemeņu agrocenozēs Latvijā konstatētas vēl vairākas mīkstblakšu dzimtas sugas – *Adelphocoris quadripunctatus* (Fabricius, 1794), *Apolygus lucorum* (Meyer-Dür, 1843), *Halticus apterus* (Linnaeus, 1758), *Megaloceroea recticornis* (Geoffroy, 1785), *Notostira erratica* (Linnaeus, 1758), *Orthotylus flavosparsus* (C. R. Sahlberg, 1841), kurām zemenēs visticamāk nav kaitējoša nozīme no saimnieciskā viedokļa. *Megaloceroea recticornis, Notostira erratica* un *Orthotylus flavosparsus* konstatētas arī ābeļu vainagos.

Literatūra: [41, 43, 50, 154, 170, 362, 518, 596]

Pentatomidae – vairogblakšu dzimta

Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758) – **ogu vairogblakts**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, plūmes, zemenes. Citi augi: dažādi lakstaugi. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Ražas vākšanas laikā var nonākt kā piejaukums ražā (avenes, kazenes), dodot ražai īpatnēju smaku. **Pozitīvā nozīme:** Arī plēsīga suga. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Nimfu barošanās var izraisīt augļu kropļojumus (avenes, zemenes).

Literatūra: [1, 41, 43, 116, 117, 154, 170, 195, 196, 202, 228, 230, 272, 280, 281, 322, 362, 425, 461, 518, 594, 596]

Palomena prasina (Linnaeus, 1761) – **zaļā vairogblakts**

Barības augi: Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, lazdas, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Maznozīmīgs vai praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Blakšu klātbūtne uz avenēm var radīt nepatīkamu smaku ievāktajai ražai, ja blaktis uz augiem daudz, kā arī, ja tās nonāk ražā. Blaktis punktē augu lapas, arī augļus, izraisot arī nelielas augļu kroplības.

Literatūra: [307, 362, 594]

Pentatoma rufipes (Linnaeus, 1758) – **koku vairogblakts**

Barības augi: Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, lazdas, plūmes. Citi augi: alkšņi, bērzi, ozoli un citi kokaugi. **Negatīvā nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Traucē ražas vākšanas laikā, var nonākt kā piejaukums ražā (avenes, kazenes), dodot ražai īpatnēju smaku, kas var būt ļoti spēcīga un pazemināt ražas kvalitāti. **Pozitīvā nozīme:** Plēsīga suga. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Jaunās blaktis barojas ar augu barību, pieaugušās plēsīgas. Augu bojājumi praktiski nenozīmīgi.

Literatūra: [116, 170, 202, 230, 594]

Tingidae – tīklblakšu dzimta

Stephanitis oberti (Kolenati, 1857) – **brūkleņu tīklblakts**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. Citi augi: polijlapu andromeda, vaivariņi, virši. **Nozīme:** Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Sūc augu sulu.

Literatūra: [170, 202, 230, 594]

Cicadomorpha – cikāžu apakškārta

Aphrophoridae – putcikāžu dzimta

Philaenus spumarius (Linnaeus, 1758) – **parastā putcikāde**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, ķirši, rozes, zemenes. Citi augi: dažādi koki krūmi un zemi augoši augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis zemenēs, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. No šīs ģints iespējamas citas sugas. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā. Kāpuri no olām šķiļas pavasarī un barojas uz augu lapām. Aizsardzībai kāpuri ap sevi izveido putu masu, kurā tie atrodas barojoties. Atrodamas uz daudziem augiem, bet visbiežāk uz graudzāļu dzimtas augiem. Pieaugušas jaunās cikādes parādās jūnijā. Mātītes olas dēj septembrī. Ja uz zemenēm cikāžu kāpuru ir lielā daudzumā, tas traucē ražas vākšanai. Bieži sausās pļavās.

Literatūra: [13, 30, 35, 41, 88, 100, 117, 145, 161, 171, 193, 194, 195, 196, 202, 203, 228, 230, 259, 260, 272, 275, 280, 281, 288, 295, 333, 365, 395, 420, 444, 477, 486, 489, 559, 561, 562, 580, 596, 609]

Cicadellidae – cikādiņu dzimta

Aguriahana pictilis (Stal, 1853)

Barības augi: Mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām. Vairāk saistīta ar mežu tuvumu.

Literatūra: [609]

Alebra albostriella (Fallén, 1826)

Barības augi: Zemenes. Lielākoties saistīta ar alkšņiem, ozoliem, retāk ar citiem augiem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lai arī Latvijā konstatēta zemeņu agrocenozēs, domājams zemenēs tai nav kaitēkļa nozīme.

Literatūra: [35, 41, 88, 259, 559, 596, 609]

Alebra wahlbergi (Boheman, 1845)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ķirši, lazdas, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sugas izplatība samērā maz pētīta. **Bojājumi un barošanās:** Lai arī sugas barošanās saistīta ar atsevišķiem augļaugiem, tomēr tā nav nozīmīga kā kaitēklis.

Literatūra: [30, 203, 227, 559, 609]

Allygus mixtus (Fabricius, 1794)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem, biežāk uz bērzu dzimtas augiem. Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lai arī sugas barošanās var būt saistīta ar atsevišķiem augļaugiem, tomēr tā nav nozīmīga kā kaitēklis.

Literatūra: [30, 41, 559, 561, 609]

Alnetoidea alneti (Dahlbom, 1850)
Syn.: *Alnetoidia alneti, orth. var.*
Alnetoidea coryli (Tollin, 1851)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, ķirši /retāk/, lazdas, pīlādži, plūmes /retāk/, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, gobas un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi augļaugiem lielākoties ir nenozīmīgi. Ja cikādes daudz, tad cikāžu barošanās rezultāta lapas bojātajās daļās audi maina dabisko krāsu, lapas kļūst plankumainas. Cikādēm esot daudz, tās augu daļas noklāj ar lipīgiem ekskrementiem.

Literatūra: [30, 559, 609]

Aphrodes bicinctus (Schrank, 1776)

Barības augi: Zemenes. Citi augi: āboliņi, vanagnadziņi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis – pārnes zemenēm bīstamus vīrusus. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tieši augu bojājumi nav saimnieciski nozīmīgi. Suga lielākoties nozīmīga kā zemenēm bīstamu vīrusu izplatītājs.

Literatūra: [30, 41, 88, 102, 171, 202, 275, 333, 395, 559, 561, 562, 596, 609]

Arboridia parvula (Boheman, 1845)
Syn.: *Zyginidia parvula* (Boheman, 1845)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, lācene, lazdas, rozes, zemenes. Citi augi: ievas, ozoli, vīgriezes un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sugas esamība Latvijā neskaidra, nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Barojas, sūcot augu sulu.

Piezīme: Lai arī *Arboridia parvula* agrāk Latvijā ir minēta [117], vēlāk šī suga nav norādīta Baltijas valstīs [609].

Literatūra: [117]

Cicadella viridis (Linnaeus, 1758) – **zaļā cikādīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, vīnkoki un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Var izplatīt baktēriju *Xylella fastidiosa*, kas kaitīga vīnkokiem. **Latvijā:** Diezgan bieži, visā Latvijā. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā. Mātītes olas dēj augustā, septembrī. Lai arī olas parasti tiek dētas uz lakstaugiem, tās var tikt dētas arī uz dažādiem kokaugiem. Olu dēšana uz jauno augu un vīnkoku mizas var izraisīt mizas vēžveidīgus bojājumus. Sastopamas vairāk mitros un pļavu biotopos. Kāpuri un pieaugušās cikādes vērojamas no jūnija līdz augustam. Latvijā gadā viena, iespējams divas, paaudzes.

Literatūra: [30, 41, 117, 171, 202, 272, 275, 333, 365, 559, 561, 562, 581, 609]

Edwardsiana avellanae (Edwards, 1888) – **lazdu cikāde**
Syn.: *Typhlocyba avellanae* (Edwards, 1888)

Barības augi: Lazdas. Iespējams arī atsevišķi citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sugas izplatība precizējama, nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Sūc sulu no lapām.

Piezīme: Iespējams, ka daļa agrāko datu par *rožu cikādēm* (*Edwardsiana rosae*) uz lazdām ir attiecināmi uz *lazdu cikādi* (*Edwardsiana avellanae*).

Literatūra: [609]

Edwardsiana prunicola (Edwards, 1914) – **plūmju cikāde**
Syn.: *Edwardsiana barbata* (Ribaut, 1931)
Typhlocyba barbata Ribaut, 1931

Barības augi: Avenes, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sugas izplatība precizējama, nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Sūc sulu no lapām.

Piezīme: Iespējams, ka daļa agrāko datu par *rožu cikādēm* (*Edwardsiana rosae*) ir attiecināmi uz *plūmju cikādi* (*Edwardsiana prunicola*).

Literatūra: [609]

Edwardsiana rosae (Linnaeus, 1758) – **rožu cikāde**
Syn.: *Typhlocyba rosae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, ērkšķogas, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes /bieži postoši/, vilkābeles, zemenes. Citi augi: ievas /bieži/, klintenes un vairāki citi rožu dzimtas augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis vairumam augļaugu. Maznozīmīgs kaitēklis zemenēm, nozīmīgs kaitēklis rozēm /sevišķi rievainai rozei/. **Latvijā:** Ļoti bieži, visbiežāk uz rozēm. **Bioloģija:** Pārziemo olas uz jaunajiem rožu dzinumiem zem epidermas. Olas dējot, rudenī mātīte ar dējekli iešķeļ jauno dzinumu mizu un rindās iedēj olas. Pieaugušie īpatņi parādās jūnijā. Jaunās pieaugušās cikādes no rozēm migrē uz dažādiem vasaras barības augiem, kur dēj vasaras olas. Jaunās nimfas parādās jūlijā un barojas lapu apakšpusē. Gadā divas paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri un pieaugušās cikādes sūc šūnsulu lapu apakšpusē. Sūkumu vietās parādās sīki dzelteni plankumi, bet lapu virspusē, virs dūrienu vietām, balti punkti. Stipru bojājumu gadījumā lapas virspuse kļūst tāda kā marmorēta. Lielākos bojājumus nodara rozēm, bet tāpat ievērojami, bet daudz retāk, var tikt bojāti arī citi augi. Bieži arī uz zemenēm.

Literatūra: [1, 13, 15, 20, 30, 41, 100, 117, 202, 203, 222, 227, 231, 251, 272, 275, 288, 410, 477, 507, 559, 561, 580, 609]

Empoasca kontkaneni Ossiannilsson, 1949

Barības augi: Avenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām. Vairāk saistīta ar mežu tuvumu.

Literatūra: [609]

Empoasca vitis (Göthe, 1875)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, kazenes, ķirši, plūmes, vīnkoki un daudzi citi augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība nav pietiekami pētīta. **Bioloģija:** Pārziemo pieaugušās cikādes. Jūnijā mātītes lapu apakšpusē dēj olas, no kurām pēc divām nedēļām izšķiļas nimfas, kuru attīstība tālāk notiek piecas nedēļas. Parasti gadā divas paaudzes, retāk trīs. **Bojājumi un barošanās:** Bojātās lapas kļūst plankumainas, atsevišķos gadījumos daļēji nekrotizētas. Ābelēm un plūmēm var būt sudraboto lapu slimības pazīmes, lazdām lapās sīki robaini caurumiņi.

Literatūra: [102, 609]

Fagocyba cruenta (Herrich-Schäffer, 1838)
Syn.: *Typhlocyba cruenta* Herrich-Schäffer, 1838

Barības augi: Ābeles. Citi augi: alkšņi /lielākoties/, parastā ieva. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Macropsis fuscula (Zetterstedt, 1828)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Ophiola cornicula (Marshall, 1866)
Syn.: *Scleroracus corniculus* (Marshall, 1866)

Barības augi: Parastā zilene. Citi augi: sila virsis, purva vaivariņš. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Ophiola russeola (Fallén, 1826)
Syn.: *Scleroracus ruseolus* (Fallén, 1826)

Barības augi: Parastā miltene, purva dzērvene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Planaphrodes trifasciatus (Fourcroy, 1785)
Syn.: *Acocephalus laevus* Rey, 1891
Planaphrodes laeva (Rey, 1891)

Barības augi: Parastā miltene. Citi augi: mazais mārsils, sila virsis. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Typhlocyba quercus (Fabricius, 1777)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, lazdas, plūmes. Citi augi: bērzi, ievas, kārkli, ozoli, skābarži, vītoli. Biežāk saistīta ar ozoliem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Uz augļaugiem lielākoties ļoti mazā skaitā, tādēļ bojājumi praktiski nenozīmīgi. Bojājumi var būt nozīmīgi tikai tad, ja savairojas masveidā.

Literatūra: [41, 272, 559, 609]

Zygina flammigera (Fourcroy, 1785)
Syn.: *Erythroneura flammigera* (Fourcroy, 1785)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, avenes, kazenes, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Sugas izplatība nepietiekami pētīta. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušas cikādes. Bojājumi un nozīme tāpat kā *Alnetoidea alneti*.

Literatūra: [1, 41, 272, 559, 561, 609]

Zygina ordinaria (Ribaut, 1936)
Syn.: *Erythroneura ordinaria* Ribaut, 1936

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, plūmes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: kārkli, vītoli, **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēkļi Latvijā nav pietiekami pētītas. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Nimfas sūc augu sulu no auga zaļajām daļām.

Literatūra: [609]

Piezīme cikādiņu dzimtai: Kā zemeņu kaitēkļi Latvijā norādītas arī šādas cikādiņu dzimtas sugas, kas, no saimnieciskā viedokļa, ir praktiski nenozīmīgi kaitēkļi zemenēm (tām paralēli ir arī citi barības augi):

Deltocephalus pulicaris (Fallén, 1806)
Empoasca pteridis (Dahlbom, 1850)
Macrosteles laevis (Ribaut, 1927)
Psammotettix confinis (Dahlbom, 1850)

Literatūra: [275, 596]

Membracidae – dzeloņcikāžu dzimta

Centrotus cornutus (Linnaeus 1758) – **ragainā cikāde**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, lazdas, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Cikādes sūc augu sulu. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [561, 609]

Sternorrhyncha – augutu apakškārta
Psylloidea – lapblusiņu virsdzimta

Psyllidae – lapblusiņu dzimta

Cacopsylla crataegi (Schrank, 1801) – **lielā vilkābeļu lapblusiņa**
Syn.: *Psylla crataegi* (Schrank, 1801)

Barības augi: Vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz nozīmīgs kaitēklis, atkarībā no vilkābeļu sugas. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušās lapblusiņas uz dažādiem kokaugiem. Suga ir siltummīlis. Olas dēj uz vilkābeļu lapām (parasti maijā), īpaši pie lapu kātiem un dzīslām. Kāpuri pēc izšķilšanās dodas uz jaunajiem dzinumiem. Savairojoties lielā skaitā, lapblusiņas noklāj vilkābeles ar lipīgiem ekskrementiem.

Literatūra: [100, 203, 251 /kā *Psylla mali* /, 293, 397]

Cacopsylla mali (Schmidberger, 1836) – **parastā ābeļu lapblusiņa**
Syn.: *Psylla mali* (Schmidberger, 1836)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Lielākoties praktiski nenozīmīgs vai maznozīmīgs kaitēklis. Vairāk sastopamas uz vecajām (lielām) ābelēm, īpaši vecos dārzos un ik pa laikam iespējamas lokālas masveida savairošanās, kad kaitējums var būt būtisks. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadijā – pumpuru tuvumā uz jaunajiem ābeļu dzinumiem, mizu plaisās. Pavasarī kāpuri no olām sāk šķilties aprīlī. Pieaugušās lapblusiņas parādās maija beigās vai jūnija sākumā. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī sūc plaukstošos pumpurus, vēlāk lapas. Barojas arī uz ģeneratīvajiem orgāniem, tādēļ gados, kad ābelēm maz ziedu, var tikt ietekmēta augļu raža. Ābeles būtiski var bojāt (traucēt dzinumu augšanu) gados, kad savairojas masveidā.

Literatūra: [1, 3, 9, 10, 12, 16, 70, 100, 106, 117, 141, 142, 143, 144, 145, 155, 156, 195, 196, 198, 202, 203, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 236, 237, 247, 250, 251, 261, 263, 266, 272, 279, 280, 281, 284, 288, 290, 294, 295, 296, 297, 397, 496, 499, 519, 634]

Cacopsylla picta (Foerster, 1848) – **dienvidu ābeļu lapblusiņa**
Syn.: *Psylla costalis* Flor, 1861

Barības augi: Ābeles. Citi augi: dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs vai praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi, sevišķi par sugas lomu fitoplazmu izplatē. **Latvijā:** Domājams reti. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušas lapblusiņas uz dažādiem kokaugiem. Mātītes olas dēj uz ābelēm, kur barojas un attīstās visas kāpuru stadijas. Pēc tam jaunās paaudzes pieaugušās lapblusiņas lido uz dažādiem lakstaugiem, kur turpina baroties.

Literatūra: [1, 222, 397]

Cacopsylla pyri (Linnaeus, 1761) – **parastā bumbieru lapblusiņa**
Syn.: *Psylla pyri* (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs vai nozīmīgs kaitēklis (dienvidu un dienvidrietumu zonā). Bīstama [kopā ar *lielo bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyrisuga*)] gados, kad savairojas masveidā. Ja nav notikusi lapblusiņu masveida savairošanās, tad kā kaitēklim praktiskas nozīmes nav. **Latvijā:** Samērā bieži – galvenokārt lokāli, kur audzē bumbieres. **Bioloģija:** Ziemo pieaugušās lapblusiņas – barības auga mizas plaisās. Ziemošanas vietas pamet, kad gaisa vidējā temperatūra paaugstinās virs +3°C, bet olas dēj, kad gaisa vidējā temperatūra paaugstinās virs +10°C. Olas dēj grupās, sākumā uz jaunajiem zariem, vēlāk lapu apakšpusē. Latvijā gadā divas paaudzes. Latvijā uz bumbierēm kopā ar *lielo bumbieru lapblusiņu*, retāk arī ar *tumšo bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyricola*). **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz jaunajiem dzinumiem. Latvijā nav novērotas barojamies uz ģeneratīvajiem orgāniem. Būtisks kaitējumu nodara nimfu stadijās esošās jaunās lapblusiņas, kad tās ir masveidā un aktīvi barojas uz jaunajiem dzinumiem. Bojātās lapas un dzinumi sažūst. Augļu aizmetņi un augļi var priekšlaicīgi nobirt.

Literatūra: [3, 8, 16, 142, 143, 144, 195, 196, 202, 203, 221, 229, 230, 272, 280, 281, 294, 397]

Cacopsylla pyricola (Foerster, 1848) **– tumšā bumbieru lapblusiņa**
Syn.: *Psylla pyricola* (Foerster, 1848)

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Latvijā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušās lapblusiņas, uz barības auga. Olas sākumā dēj uz pumpuriem, vēlāk arī uz lapu kātiņiem un dzīslām lapu apakšpusē. Sākumā kāpuri kolonijās uzturas vairāk uz pumpuriem, vēlāk, kāpuriem pieaugot, tie ir arī uz lapu kātiņiem, lapu apakšpusē un pat lapu virspusē. Latvijā uz bumbierēm kopā ar *lielo bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyrisuga*) un *parasto bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyri*).

Literatūra: [3, 144, 397]

Cacopsylla pyrisuga (Foerster, 1848) – **lielā bumbieru lapblusiņa**
Syn.: *Psylla pyrisuga* (Foerster, 1848)

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis (dienvidu un dienvidrietumu zonā). Bīstama [kopā ar *parasto bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyri*)] gados, kad savairojas masveidā. **Latvijā:** Samērā bieži – galvenokārt lokāli, kur audzē bumbieres. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušās lapblusiņas – galvenokārt uz skujkokiem. Olas dēj uz barības auga lapām – galvenokārt pie lapas dzīslām vai kātiņa. Kāpuri var izraisīt arī bumbieru lapu rullēšanos. Vēlāk kāpuri pāriet uz jaunajiem dzinumiem, kur tie var būt lielā skaitā un, kāpuriem barojoties, dzinumi var tikt noklāti ar lipīgiem ekskrementiem. Latvijā uz bumbierēm kopā ar *parasto bumbieru lapblusiņu*, retāk arī ar *tumšo bumbieru lapblusiņu* (*Cacopsylla pyricola*). Gadā viena paaudze.

Literatūra: [3, 144, 397]

Cacopsylla sorbi (Linnaeus, 1767) – **lielā pīlādžu lapblusiņa**
Syn.: *Psylla mali, auctt.*

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā. Pavasarī kāpuri parādās maijā. Pieaugušās lapblusiņas parādās jūnijā.

Literatūra: [100, 165, 203, 251, 293, 397]

Cacopsylla sp.

Barības augi: Smiltsērkšķi. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Domājams samērā bieži, izplatība un suga precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Lapblusiņas uz smiltsērkšķiem aktīvi barojas maija otrā pusē, jūnijā. Masveida savairošanās gadījumā tiek traucēta lapu un jauno dzinumu augšana.

Literatūra: [383]

Piezīme *Cacopsylla* ģintij: *Dienvidu ābeļu lapblusiņa* (*Cacopsylla picta*) izplata ābelēm bīstamo ābeļu fitoplazmu '*Candidatus* Phytoplasma mali' un ar šo fotoplazmu inficētas lapblusiņas konstatētas Somijā [611]. Latvijā būtu nepieciešams veikt pētījumus par fitoplazmu izplatību un to saistību ar *Cacopsylla* ģints lapblusiņu sugām uz ābelēm, kā arī ar radniecīgām fitoplazmām uz citiem augļaugiem un attiecīgajām lapblusiņu sugām. Lai arī tiešie lapblusiņu radītie bojājumi ābelēm komercdārzos lielākoties ir niecīgi (praktiski nenozīmīga saimnieciskā nozīme), tomēr lapblusiņu loma slimību ierosinātāju pārnesē var paaugstināt šo kukaiņu saimniecisko nozīmi, kā rezultātā var būt nepieciešama lapblusiņu ierobežošana dārzos. Līdz šim vairums Latvijas speciālistu literatūrā lapblusiņas uz ābelēm min ar nosaukumu „*Psylla mali*", tādēļ nav iespējams precīzi spriest par *Cacopsylla mali* un *Cacopsylla picta* izplatību Latvijā, ko varētu noteikt tikai pēc precīzas sugu noteikšanas, izmantojot sugu atšķirības pēc anatomiskās morfoloģijas. Tāpat, ar nosaukumu „*Psylla mali*", atsevišķi autori Latvijā minējuši lapblusiņas uz pīlādžiem. Lapblusiņas uz bumbierēm līdz sugai precīzi noteiktas tikai vienā pētījumā [3], bet pārējos literatūras avotos uz bumbierēm sastopamās lapblusiņas minētas ar nosaukumus „*Psylla pyri*". Šobrīd ir nepieciešama revīzija visai *Cacopsylla* ģints lapblusiņu faunai Latvijā.

Aleyrodoidea – baltblusiņu virsdzimta
Aleyrodidae – baltblusiņu dzimta

Aleyrodes lonicerae Walker, 1852 – **sausseržu baltblusiņa**
Syn.: *Aleyrodes fragariae* Walker, 1852
Aleyrodes rubi Signoret, 1868

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, sausserži, zemenes un vairāki citi augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par nozīmi aveņu un zemeņu stādījumos zem segumiem. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kopumā nodarītie bojājumi augiem ir maznozīmīgi. Dažreiz baltblusiņu barošanās rezultātā lapas paliek lipīgas un ar baltu vaskveida apsarmi. Biežāk sastopama zemenēs mazdārziņos, kas audzētas zem lielajiem kokiem (ābelēm, utt.), iespējamas arī zemenēs zem segumiem.

Literatūra: [35, 88, 100, 193, 194, 203, 231, 251, 259, 395, 596, 643]

Aphidoidea – laputu virsdzimta
Aphididae – laputu dzimta

Acyrthosiphon knechteli (Borner 1950)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Barojas lapu apakšpusē. Lapas priekšlaicīgi dzeltē.

Literatūra: [429]

Acyrthosiphon malvae (Mosley, 1841) – **pelargoniju laputs**
Syn.: *Aulacorthum pelargonii* (Kaltenbach, 1843)
Macrosiphum pelargonii (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Polifāga suga. Rozes, zemenes un citi augi (arī kartupeļi). **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis (izņemot rozes siltumnīcās). **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *neizvēlīgā biteņu laputs* (*Macrosiphum gei*).

Literatūra: [26, 35, 259, 395, 532, 533, 571, 596]

Acyrthosiphon malvae rogersii (Theobald, 1913) – **zaļā zemeņu laputs**

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *neizvēlīgā biteņu laputs* (*Macrosiphum gei*).

Literatūra: [88]

Amphorophora idaei (Börner, 1939) – **lielā aveņu laputs**

Barības augi: Avenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Pārnes avenēm bīstamus

vīrusus. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā. Mātītes olas dēj vēlu rudenī, ~30 cm no zemes. Olas šķiļas agri pavasarī. Sākumā laputis barojas uz pumpuriem, vēlāk lapu apakšpusē. Laputis neveido kolonijas, neizraisa lapu sačokurošanos. Barošanās laikā izdarītie bojājumi saimnieciski nenozīmīgi. Pašas laputis nozīmīgas ar to, ka tās izplata avenēm bīstamus vīrusus. Vairāk kaitē savvaļā augošām avenēm. Masveidā savairojas reti.

Literatūra: [100, 429]

Amphorophora rubi (Kaltenbach, 1843) – **kazeņu laputs**

Syn.: *Nektarosiphon rubi* (Kaltenbach, 1843)
Rhopalosiphum rubi (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Monofāga suga. Kazenes (zilganā kazene). **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži, visur. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas uz jaunajiem sulīgajiem dzinumiem un lapu kātiem, kā arī lapu apakšpusē. Neveido kolonijas, parasti sastopamas pa vienai. Kopumā bioloģija līdzīga kā *lielajai aveņu laputij* (*Amphorophora idaei*), bet tikai sastopama uz vairākām kazeņu sugām (tajā skaitā uz zilganās kazenes). Nebarojas uz avenēm.

Literatūra: [41, 45, 117, 159, 195, 196, 203, 280, 281, 429, 459, 500, 505, 532, 533, 535, 582, 596]

Anoecia corni (Fabricius, 1775)

Barības augi: Pamatbarības augi: kizils, citi augi: grimoņi. Papildbarības augi: graudzāles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži, visur. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī uz pamatbarības augiem mazā skaitā, bet lielākā skaitā rudenī, pēc tam, kad laputis migrē atpakaļ uz pamatbarības augiem. Laputis pavasarī barojas jauno dzinumu galos un ziedkopās, kur attīstās divas paaudzes. Uz graudzālēm laputis migrē jūnija vidū.

Piezīme: Pēc Latvijas literatūras datiem, attiecībā uz *Anoecia corni*, ziņas vairāk ir par šīs sugas barošanos uz asinssarkanā grimoņa (*Cornus sanguinea*), kur laputis daudz novērotas rudeņos. Ziņas par *Anoecia corni* uz kizila Latvijā ir maz, tādēļ būtu nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [195, 203, 253, 429, 459, 504, 505, 532, 533, 537]

Anoecia vagans (Koch, 1856)

Barības augi: Pamatbarības augi: kizils, citi augi: grimoņi. Papildbarības augi: graudzāles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Suga atrasta reti, nepieciešami papildu pētījumi. **Bioloģija un barošanās:** Laputis ziemo olu stadijā uz grimoņu ģints augiem, vēlāk migrē uz vairāku sugu graudzālēm, kur barojas uz šo augu saknēm.

Literatūra: [429]

Anuraphis farfarae (Koch, 1854) – **bumbieru-māllēpju laputs**

Syn.: *Anuraphis pyri* (Koch, 1854)
Dentatus pyri (Koch, 1854)

Barības augi: Pamatbarības augi: bumbieres. Papildbarības augi: māllēpes, tūsklapes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži (reti). Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā uz bumbierēm. Laputis pavasarī barojas bumbieru lapu apakšpusē, vēlāk mazās kolonijās barojas lapās, kuru malas sakļautas kopā, lapai salokoties gar galveno dzīslu. Bojātās lapas kādu laiku ir zaļas, retāk kļūst sarkanīgas, parasti šīs lapas paliek melnas, kad ir atmiruši lapas audi. Pēc vienas bezspārnu paaudzes, ap maija beigām vai jūnija sākumu, attīstās spārnotā paaudze, kas migrē uz papildbarības augiem, kur laputis barojas uz šo augu saknēm, bet bezspārnu paaudze uz bumbierēm pakāpeniski iet bojā. Pēdējā paaudze uz bumbierēm atgriežas rudenī lai izdētu ziemošanas olas. Katrā lapā izveidojusies kolonija tajā iziet visu attīstību un laputis nepāriet uz citām lapām. Koloniju skaits lielākoties ir mazs un bojājumi ir nenozīmīgi. Nimfas dzeltenīgzaļas.

Literatūra: [117, 141, 142, 143, 159, 195, 196, 203, 272, 280, 281, 429, 459, 532, 582]

Anuraphis subterranea (Walker, 1852) – **bumbieru-latvāņu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: bumbieres (īpaši Usūrijas bumbiere). Papildbarības augi: latvāņi, pļavas pastinaks. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Laputu bioloģija un bojājumi līdzīgi kā *bumbieru-māllēpju laputij* (*Anuraphis farfarae*), bet to bojātās (salocītās) lapas vienmēr kļūst sarkanīgas, nimfas brūnganzaļas vai brūnganmelnas. Uz papildbarības augiem barojas uz to saknēm.

Literatūra: [106, 159, 203, 272, 429, 459, 471, 472, 482]

Aphis fabae Scopoli, 1763, *s. l.* – **pupu laputs**

Syn.: *Doralis fabae* (Scopoli, 1763)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, irbenes /barības pamataugs/, zemenes. Citi augi: balandas, bietes, filadelfi /barības pamataugs/, mežvīteņi, pupas, segliņi /barības pamataugs/ un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Augļkopībā ļoti nozīmīga tikai uz irbenēm. Ļoti postošs kaitēklis (vasaras paaudzes) uz vairākiem laukaugiem un atsevišķiem dekoratīviem augiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz barības pamataugiem – irbenēm, filadelfiem un segliņiem. Pavasarī uz šiem augiem attīstās divas līdz četras paaudzes. Tad kad jaunie irbeņu un segliņu dzinumi sāk pārkoksnēties, veidojas arī spārnotās laputis, kas migrē uz dažādiem barības papildaugiem. Šī vasaras paaudze ir plaši polifāga. Tomēr uz barības pamataugiem laputis sastopamas arī līdz rudenim, bet nedaudz mazāk. **Bojājumi un barošanās:** Laputis sūc lapu apakšpusē, sūcienu ietekmē lapas sačokurojas. Bojātās augu daļas atpaliek augšanā un pat iet bojā.

Piezīme: Pupu laputij mēdz izdalīt arī atsevišķas pasugas, atkarībā no barības pamataugiem. Šajā gadījumā suga nav apskatīta tik sīki, jo vairumā gadījumu Latvijas autori savos darbos šo sugu minējuši tikai plašā nozīmē.

Literatūra: [8, 19, 20, 41, 100, 106, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 160, 192, 195, 196, 202, 203, 217, 218, 221, 222, 227, 229, 230, 231, 237, 244, 251, 272, 275, 281, 288, 379, 423, 429, 459, 462, 471, 472, 481, 482, 487, 498, 504, 505, 517, 532, 582]

Aphis forbesi Weed, 1889 – **zemeņu sakņu laputs**

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi, sevišķi par laputu nozīmi segtajās platībās. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Suga Eiropā ievazāta no Ziemeļamerikas. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā. Agri pavasarī no olām šķiļas jaunās laputis. Attīstās blīvas kolonijas, kuras apmeklē skudras. Kolonijas attīstās visā zemeņu vainagā un uz zemeņu saknēm. Spārnotā paaudze vasaras sākumā izplatās uz jauniem barības augiem. Bojājumi lielākoties ir nenozīmīgi.

Literatūra: [35, 88, 259, 429, 469, 596]

Aphis grossulariae Kaltenbach, 1843 – **mazā ērkšķogu laputs**

Syn.: *Doralis grossulariae* (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Pamatbarības augi: ērkšķogas /lielākoties/, jāņogas /retāk/, upenes /retāk/, vērenes, zelta jāņoga un vairākas citas jāņogu ģints sugas. Papildbarības augi: kazrozes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /ērkšķogas, vērenes/, maznozīmīgs kaitēklis /jāņogas, upenes, zelta jāņoga/. Pārnes augiem bīstamus vīrusus. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Fakultatīvi migrējoša suga. Ziemo olas stadijā, galvenokārt galotņu pumpuru tuvumā. Sākumā barojas uz plaukstošajiem pumpuriem un jaunajām lapām. Vēlāk izveido kolonijas uz jauno dzinumu galiem. Uz jāņogu ģints augiem sastopamas visu vasaru. Vasarā attīstās arī spārnotās laputis, kas lido uz kazrozēm. Olas dēj tās laputis, kas rudenī atlido no kazrozēm. Gadā vairākas paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Laputu barošanās rezultātā cieš krūmu dzinumu gali. Lapas sačokurojas, veidojot čemurus. Dzinumi attīstās traucēti – raukti un līkumaini, var arī nokalst.

Literatūra: [11, 14, 16, 19, 20, 41, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 195, 196, 203, 214, 221, 228, 251, 272, 280, 281, 288, 297, 429, 459, 487, 499, 505, 532, 533, 535, 541]

Aphis idaei van der Goot, 1912 – **mazā aveņu laputs**
Syn. *Medoralis idaei* (van der Goot, 1912)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Vairāk kaitē savvaļā augošām avenēm. Pārnes avenēm bīstamus vīrusus (tajā skaitā *Rasberry vein chlorosis virus*). **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā. Jaunās laputis no olām šķiļas agri pavasarī un jau diezgan agri izveido blīvas kolonijas. Ļoti reti agrie pavasara bojājumi skar jaunos dzinumus un laputis sezonas sākumā ir lielākoties uz iepriekšējā gadā izaugušajiem dzinumiem. Pēc divām paaudzēm veidojas spārnotā paaudze (jūnijs, jūlijs). Spārnotās laputis lido uz jaunajiem dzinumiem un izplatās uz citiem barības augiem. Atšķirībā no pavasara laputīm, spārnotās ir mazākas un neveido blīvas kolonijas. Tās uzturas pa vienai lapu apakšpusē, parasti lapu dzīslu žāķļu tuvumā. Olas tiek dētas vēlā rudenī, uz pumpuru pamatnes, galvenokārt dzinumu galos. Laputis bieži vien apmeklē skudras. **Bojājumi un barošanās:** Pavasara paaudzes izraisa lapu čokurošanos, bet kopumā laputu barošanās ir maznozīmīga vai nenozīmīga.

Literatūra: [16, 19, 41, 55, 100, 117, 145, 159, 195, 196, 203, 221, 251, 272, 280, 281, 429, 459, 500, 505, 532, 533, 535, 541, 582]

Aphis pomi De Geer, 1773 – **zaļā ābeļu laputs**
Syn.: *Doralis pomi* (De Geer, 1773)
Medoralis pomi (De Geer, 1773)

Barības augi: Polifāga suga uz rožu dzimtas kokaugiem. Ābeles, aronijas, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, pīlādži, plūmes, rozes, sorbaronijas, vilkābeles. Citi augi: klintenes, spirejas. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /kokaudzētavas un jaunie koki augļdārzos – ābeles, pīlādži, vilkābeles/, nozīmīgs kaitēklis /kokaudzētavās – bumbieres/, maznozīmīgs kaitēklis /augļdārzi – ābeles, pīlādži, vilkābeles/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /aronijas, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, plūmes, rozes/. Pār saimniecisko nozīmi uz aronijām, korintēm, krūmcidonijām un rozēm nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadijā uz jaunākajiem zariem. Kāpuri no olām šķiļas aprīļa vidū vai beigās. Gadā vairākas paaudzes. Jūnijā un jūlijā attīstās spārnotas mātītes, kas izplatās uz jaunām auga daļām vai uz jauniem augiem. Latvijā lielāka savairošanās var notikt ik pa trīs vai četriem gadiem, bet savairošanās maksimums ilgst parasti vienu, retāk divus gadus. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī jaunie kāpuri barojas uz pumpuriem, bet pavasara barošanās ir ļoti nenozīmīga. Vēlāk, vasarā, laputu radītie bojājumi ir daudz nozīmīgāki. Bojātas ir gan lapas, gan jaunie dzinumi. Lapas deformējas, dzinumi atpaliek augšanā. Bojātie dzinumi novārdzināti, iet bojā vai ziemā apsalt.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 16, 19, 20, 41, 55, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 155, 159, 160, 195, 196, 197, 198, 202, 203, 217, 221, 222, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 236, 237, 247, 250, 251, 261, 272, 280, 281, 288, 290, 295, 297, 348, 371, 379, 429, 459, 471, 472, 482, 487, 499, 504, 505, 517, 532, 533, 535, 538, 541, 580, 582]

Aphis ruborum (Börner, 1932)

Barības augi: Avenes /loti reti/, kazenes /lielākoties/, zemenes /loti reti/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Laputu kolonijas galvenokārt lapu apakšpusē, bet uz dzinumiem laputis ir tad, ja kolonijas izveidojas lielas. Laputis var arī būt pa vienai lapu apakšpusē un kolonijas nemaz neizveidot.

Literatūra: [19, 24, 159, 429, 459]

Aphis sambuci Linnaeus, 1758 – **plūškoku laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: plūškoki. Papildbarības augi: vairākas lakstaugu sugas. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme kā augļaugu kaitēklim Latvijā nav pietiekami pētīta. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Laputis blīvās kolonijās sūc sulu uz jaunajiem dzinumiem, lapu kātiem, mazāk lapu apakšpusē. Vēlāk spārnotās laputis migrē uz papildbarības augiem.

Literatūra: [19, 20, 41, 100, 117, 159, 203, 231, 251, 429, 459, 504, 505, 532, 533]

Aphis schneideri (Börner, 1940) – **upeņu laputs**
Syn.: *Aphis octotuberculata* Mamontova, 1955
Medoralis schneideri (Börner, 1940)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes, zelta jāņoga. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /kokaudzētavas – jāņogas, upenes/, nozīmīgs kaitēklis /kokaudzētavas – ērkšķogas, vērenes/, maznozīmīgs kaitēklis /stādījumos – jāņogas, upenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /stādījumos – ērkšķogas, vērenes, zelta jāņoga/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā uz dzinumiem. Pavasarī laputis vairāk barojas ziedkopās. Vēlāk blīvas kolonijas izveidojas jauno dzinumu galos. Šīs kolonijas pastāv līdz jūnijā izveidojas spārnotā paaudze. Spārnotās laputis migrē uz dažādiem jāņogu ģints augiem, kur tās veido jaunas bezspārnu paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Bojātie dzinumi aug raukti un līkumaini. Dzinumu galos ir sačokurotu lapu čemuri. Katra lapa izteikti noliekta uz leju. Laputu bojājumi kokaudzētavās uz spraudeņu augiem var būt ļoti nozīmīgi.
Literatūra: [16, 19, 100, 145, 159, 203, 214, 221, 231, 288, 429, 459, 487, 532, 582]

Aphis triglochinis Theobald, 1926 – **jāņogu-āžloku laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes. Papildbarības augi: vairākas lakstaugu sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams plaši izplatīta suga. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā uz pamatbarības augu dzinumiem. Laputis izraisa lapu čokurošanos. Lielākoties bojā jāņogas. Vasarā laputis migrē uz papildbarības augiem un uz pamatbarības augiem nav sastopamas.
Literatūra: [214, 429]

Aphis vaccinii (Börner, 1940) – **zileņu laputs**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene, purva dzērvene. Citi augi: polijlapu andromeda. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Plaši izplatīta suga. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas nelielās kolonijās uz jauno dzinumu galiem, lapu apakšpusē. Parasti laputis apmeklē skudras.
Literatūra: [42, 45, 429, 459]

Aphis varians Patch, 1914

Barības augi: Pamatbarības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes. Papildbarības augi: ugunspuķes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Pareti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Sākumā barojas uz pamatbarības augi vēlāk migrē uz ugunspuķēm.
Literatūra: [24, 159, 459]

Aphis viburni Scopoli, 1763 – **melnā irbeņu laputs**

Barības augi: Parastā irbene. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Plaši izplatīta suga. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz irbeņu dzinumiem krūmu iekšienē.
Literatūra: [20, 41, 94, 100, 117, 159, 203, 243, 251, 379, 429, 459, 504, 505, 532, 533, 537, 541, 582]

Aulacorthum flavum F. P. Muller, 1958

Barības augi: Parastā zilene, vairoga zilene. Citi augi: andromedas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams visur, bet ne masveidā. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas uz vecākām lapām, retāk uz jaunām lapām. Vasaras otrā pusē lapas var priekšlaicīgi dzeltēt.
Literatūra: [429]

Aulacorthum rufum Hille Ris Lambers, 1947

Barības augi: Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas lapu apakšpusē un uz jaunajiem dzinumiem.

Literatūra: [45, 459]

Aulacorthum solani Kaltenbach, 1843, *s. l.* – **siltumnīcu-kartupeļu laputs**

Barības augi: Plaši polifāga suga, lielākoties daudzas lakstaugu sugas. Irbenes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas nelielās kolonijās, bet bojājumi nav saimnieciski nozīmīgi.

Literatūra: [35, 41, 88, 160, 195, 259, 275, 395, 429, 596]

Brachycaudus cardui (Linnaeus, 1758) – **plūmju-dzelkšņu laputs**

Syn.: *Anuraphis cardui* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pamatbarības augi: Aprikozes, ķirši /gadījuma raksturs/, plūmes. Papildbarības augi: vairāku ģinšu lakstaugu sugas, lielākoties asteru dzimtas augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Pārnes plūmju ģints augiem bīstamu vīrusu – *Plum pox virus*. Domājams, ka vīrusa pārnese var būt iespējama tikai tad, ja bezspārnotās laputis no viena auga (ar vēja palīdzību, pārlienot vai citādi) nonāk uz cita, barībai piemērota, plūmju ģints auga. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā uz pamatbarības augu zariem. Pavasarī veido kolonijas uz dzinumiem, līdz veidojas spārnotā paaudze. Spārnotās laputis uzreiz migrē uz papildbarības augiem. Pēc pētījumiem Latvijā, uz plūmēm dažreiz arī vasarā saglabājas bezspārnu paaudze, bet ziemošanas olas dēj laputis, kas rudenī atlido papildbarības augiem. **Bojājumi un barošanās:** Pavasara bojājumi izraisa lapu saritināšanos. Bojājumi lielākoties nenozīmīgi.

Literatūra: [16, 19, 41, 100, 117, 142, 143, 159, 195, 196, 221, 229, 251, 272, 275, 280, 281, 429, 459, 487, 505, 532, 533, 538]

Brachycaudus divaricatae Shaposhnikov, 1956 – **ķiršplūmju laputs**

Barības augi: Kaukāza plūme, ķiršveida plūme, starpsugu hibrīdas izcelsmes plūmju šķirnes, kur viens no vecākaugiem Kaukāza plūme vai ķiršveida plūme. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis līdz maznozīmīgs kaitēklis /Kaukāza plūme, ķiršveida plūme/, maznozīmīgs kaitēklis /hibrīdas izcelsmes plūmju šķirnes, piemēram: 'Skoroplodnaja'/. **Latvijā:** Bieži. Suga ienākusi pēdējo gadu laikā, bet nav zināms precīzs ienākšanas laiks. Kopējā izplatība precizējama. Nepieciešami plašāki pētījumi par sugas izplatība Latvijā. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā. Olas netiek dētas uz jaunām plūmēm, kurām vēl ir gluda miza. Pavasarī parādās maija otrā pusē vai jūnija sākumā. Gadā vairāki attīstības cikli, uz Kaukāza un ķiršveida plūmēm sasniedzot pat 6–8 paaudzes. Parasti uz viena auga pilnu attīstības ciklu noslēgušās spārnotās laputis pārlido uz citām plūmēm, meklējot plūmes ar jaunākiem dzinumiem. Kad jaunie dzinumi stipri bojāti (līdz to gali atmirst), spārnotās laputis pamet augu un bezspārnotās laputis pamazām izzūd. Kad auga dzinumi atguvušies, uz tā var kolonizēt atkal jaunas laputis. Laputis uz augiem sastopamas līdz septembrim. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumu ietekmē spēcīgi sačokurojas lapas, dzinumu gali var pat atmirt (sevišķi vēlāk izaugušiem dzinumiem un sakņu atvasēm). Var būt arī traucēta jauno dzinumu normāla augšana. Visvairāk cieš vēlāk izauguši dzinumi un plūmes, kas spēcīgi apgrieztas, kā arī dzīvžogos audzētas un cirptas plūmes, kur augi zaudē ziem–cietību (attēls uz 4. vāka). Jauniem kokiem kokaudzētavās nav tik kaitīgas, jo pārziemo uz vecākiem kokiem, bet uz jaunajām plūmēm kokaudzētavās var parādīties tikai otrā un trešā attīstības cikla laputis, kas vēlāk atlido no citām plūmēm. Šajā laikā jauno plūmju dzinumi jau sākuši pārkoksnēties, kas samazina laputu invāzijas negatīvo ietekmi. Tomēr kokaudzētavās ir jāseko līdzi laputu izplatībai.

Literatūra: [492, 598]

Brachycaudus helichrysi (Kaltenbach, 1843) – **plūmju-asteru laputs**
Syn.: *Anuraphis helichrysi* (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Pamatbarības augi: plūmes /īpaši bieži – Kaukāza plūme, ķiršveida plūme/. Papildbarības augi: galvenokārt dažādas asteru dzimtas sugas, piemēram, krizantēmas, miķelītes, ziemasteres. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Pārnes plūmju ģints augiem bīstamu vīrusu – *Plum pox virus*. Domājams, ka vīrusa pārnese var būt iespējama tikai tad, ja bezspārnotās laputis no viena auga (ar vēja palīdzību, pārlienot vai citādi) nonāk uz cita, barībai piemērota, plūmju ģints auga. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadijā uz pamatbarības augu zariem. Jaunās laputis no olām šķiļas agri pavasarī. Sākumā jaunās nimfas barojas pumpuru pamatnē. Vēlāk tās pāriet uz plaukstošajām lapām, tad uz pilnībā izaugušajām lapām un uz jaunajiem dzinumiem. Maijā, jūnijā parādās spārnotās laputis, kas migrē uz papildbarības augiem. Uz pamatbarības augiem laputu kolonijas kādu laiku eksistē, bet pamazām tās iet bojā. Laputis uz pamatbarības augiem atgriežas rudenī, kad tās dēj ziemošanas olas. Uz plūmēm savairojas masveidā. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumu ietekmē spēcīgi sačokurojas lapas, var būt traucēta dzinumu augšana, kas sevišķi nozīmīgi jauniem kokiem. Atsevišķām plūmēm bojājumi maznozīmīgi, bet citām tie var būt ļoti nozīmīgi.

Literatūra: [16, 19, 20, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 160, 195, 196, 197, 203, 221, 229, 231, 251, 272, 275, 280, 281, 288, 297, 429, 459, 487, 517, 533, 538]

Brachycaudus prunicola (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Persiki, plūmes. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par barības augu loku plūmju ģintī, kā arī barošanās īpatnībām. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Sačokuro plūmju lapas, sevišķi jaunām plūmju sakņu atvasēm [117].

Literatūra: [117, 429]

Capitophorus elaeagni (Del Guercio, 1894) – **eleagnu-dzelkšņu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: smiltsērkšķi; citi augi: eleagni. Papildbarības augi: vairāku ģinšu lakstaugu sugas, lielākoties asteru dzimtas augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams samērā bieži sastopama suga. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Uz smiltsērkšķiem barojas pirmā paaudze vasaras sākumā.

Literatūra: [159, 429, 459]

Capitophorus hippophaes Walker, 1852 – **smiltsērkšķu laputs**
Syn.: *Capitophorus gillettei* Theobald 1926

Barības augi: Pamatbarības augi: smiltsērkšķi; citi augi: eleagni. Papildbarības augi: vairākas blussūreņu (*Persicaria*) sugas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams samērā bieži. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Uz smiltsērkšķiem barojas pirmā paaudze vasaras sākumā.

Literatūra: [20, 117, 159, 203, 429, 459, 487, 517, 532, 582]

Capitophorus similis van der Goot, 1915 – **eleagnu-māllēpju laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: smiltsērkšķi; citi augi: eleagni. Papildbarības augi: parastā māllēpe. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Uz smiltsērkšķiem barojas pirmā paaudze vasaras sākumā.

Literatūra: [41, 45, 429, 487]

Piezīme: Latvijā reti sastopama arī *eleagnu-staģu laputs* (*Capitophorus pakansus* Hottes & Frison, 1931) [429]. Šai sugai pamatbarības augi ir eleagni (papildbarības augi: staģes), bet retos gadījumos laputis var baroties arī uz parastā smiltsērkšķa.

Ceruraphis eriophori (Walker, 1848) – **irbeņu-grīšļu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: irbenes. Papildbarības augi: lielākoties grīšļi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā uz irbenēm. Pavasarī uz irbenēm attīstās divas laputu paaudzes, spārnotās migrē uz grīšļiem. Laputu barošanās ietekmē, irbenēm stipri sačokurojas lapas. var tik traucēta dzinumu augšana.

Literatūra: [19, 35, 88, 100, 159, 203, 231, 288, 429, 459, 487]

Chaetosiphon tetrarhodum (Walker, 1849) – **matainā rožu laputs**
Syn.: *Capitophorus tetrarhodus* (Walker, 1849)
Passerinia tetrarhodus (Walker, 1849)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadijā – uz pēdējā gada rožu zariem pie pumpuriem. Jaunās laputis šķiļas no olām rožu plaukšanas laikā. Nemigrējoša suga. Sugas attīstība līdzīgi kā *lielajai rožu laputij* (*Macrosiphum rosae*). **Bojājumi un barošanās:** Sākumā sūc šūnsulu uz pumpuriem, vēlāk lapu apakšpusē. Rožu dzinumi pārstāj augt, lapas sačokurojas ar malām uz leju, priekšlaicīgi dzeltē un nobirst, ziedi neplaukst.

Literatūra: [13, 26, 100, 106, 117, 159, 195, 196, 203, 251, 280, 429, 459, 482, 532]

Corylobium avellanae (Schrank, 1801) – **sārtā lazdu laputs**
Syn.: *Siphonophora avellanae* (Schrank, 1801)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās laputis gan spārnotas, gan bez spārniem. Laputis nelielās kolonijās sūc sulu jauno dzinumu galos, uz lapu kātiņiem, retāk lapu apakšpusē.

Literatūra: [24, 100, 159, 203, 227, 251, 429, 459, 533]

Cryptomyzus galeopsidis Kaltenbach, 1843 – **upeņu sarkanpanglaputs**
Syn.: *Myzella galeopsidis* (Kaltenbach, 1843)
Capitophorus setosus, auctt.

Barības augi: Pamatbarības augi: jāņogas, upenes. Var būt arī uz ērkšķogām un vērenēm. Papildbarības augi: vairākas panātru dzimtas sugas, biežāk uz panātrēm un akļiem. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā uz pamatbarības augiem. Pavasarī veido kolonijas dzinumu augšējos galos. Jūnijā parādās spārnotās laputis, kas migrē uz papildbarības augiem. Populācijas uz pamatbarības augiem saglabājas visu veģetācijas sezonu. Atsevišķās vietās (parasti mazdārziņos) var izveidoties masveida kolonijas, kā rezultātā lapas un ogas var tikt noklātas ar lipīgiem ekskrementiem. Dzinumu galos lapas krokojas, bet ne tik daudz, kā *jāņogu sarkanpanglaputs* (*Cryptomyzus ribis*) gadījumā. Bojātās lapas var būt nedaudz mazākas, gaišākas, kā arī var brūnēt un iet bojā.

Literatūra: [16, 41, 117, 142, 143, 159, 195, 196, 214, 221, 228, 280, 281, 429, 459, 487, 499, 517, 532]

Cryptomyzus korschelti Börner, 1938 – **vēreņu sarkanpanglaputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: vērenes, zelta jāņoga. Papildbarības augi: vairākas panātru dzimtas sugas, lielākoties panātres un sārmenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par barošanos uz zelta jāņogas. **Latvijā:** Reti. Nepieciešami papildu pētījumi par izplatību Latvijā, iespējams, ka suga tomēr izplatīta bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā uz pamatbarības augiem. Pavasarī veido kolonijas dzinumu augšējos galos. Lapu krokojumi līdzīgi kā *jāņogu sarkanpanglaputs* (*Cryptomyzus ribis*) gadījumā, krokotās lapas sārtas vai dzeltenzaļas. Iespējams, ka laputis uz pamatbarības augiem visu sezonu. Lietuvā laputis konstatētas tikai uz pamatbarības augiem [213].

Literatūra: [24, 100, 159, 203, 214, 429, 459, 517]

Cryptomyzus ribis (Linnaeus, 1758) – **jāņogu sarkanpanglaputs**
Syn.: *Capitophorus ribis* (Linnaeus, 1758)
Myzus ribis (Linnaeus, 1758)
Rhopalosiphum ribis (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pamatbarības augi: jāņogas, upenes, vērenes, zelta jāņoga un daudzas citas jāņogu ģints sugas. Papildbarības augi: vairākas panātru dzimtas sugas, biežāk uz panātrēm, akļiem un sārmenēm. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā uz pamatbarības augiem. Agri pavasarī veido kolonijas dzinumu augšējos galos. Tāpat kā citas *Cryptomyzus* ģints sugas, tās barojas lapu apakšpusē. Barošanās rezultātā lapas izteikti krokojas, audi starp lapu dzīslām pūšļveidīgi izspiežas uz augšu (īpaši jāņogām). Bojātās lapu vietas krāsojas sarkanīgas, bet var būt arī gaišāk zaļas vai dzeltenzaļas. Uz pamatbarības augiem barojas lielākoties pirmās paaudzes sezonas sākumā, bet parādoties spārnotajām laputīm, tās migrē uz papildbarības augiem. Latvijā galvenie papildbarības augi varētu būt panātres. Laputis visbiežāk sastopamas uz jāņogām. Pēc laputu migrēšanas, lapas saglabā kroplo izskatu un, parasti bojājumi ir nenozīmīgi (tie tikai vizuāli uzkrītoši). Audzējot jāņogas špalerās un atsevišķos gados, kad laputis pārāk strauji masveidā savairojas uz vēl vāji izplaukušām lapām, var tikt traucēta jāņogu augšana.

Literatūra: [9, 14, 16, 19, 55, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 195, 196, 202, 203, 214, 217, 221, 225, 226, 228, 229, 230, 237, 251, 279, 280, 281, 297, 429, 459, 462, 471, 481, 487, 499, 505, 527, 532, 533, 535, 580, 582]

Dysaphis affinis (Mordvilko, 1928)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Barojas tikai uz ābelēm. Nav pietiekami pētīta.

Piezīme: *Dysaphis affinis* un *Dysaphis brancoi rogersoni* izplatība Latvijā ir vēl jāskaidro. Daļa agrāk publicētu datu par *Dysaphis affinis* attiecināmi uz *Dysaphis brancoi rogersoni* [429].

Literatūra: [1, 159, 203, 222, 429, 459, 532]

Dysaphis angelicae (Koch, 1854)

Barības augi: Pamatbarības augi: vilkābeles. Papildbarības augi: dižā zirdzene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Lapas.

Literatūra: [429]

Dysaphis anthrisci Börner, 1950 – **ābeļu-suņburkšķu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: ābeles. Papildbarības augi: meža suņburkšķis. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Suga Latvijā maz pētīta. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā uz pamatbarības augiem. Laputis barojas uz lapām, izraisot lapu krokošanos – pusslēgtas pangas. Lapas audi starp galveno dzīslu (abās tās pusēs) un sānu malām krokveidā izspiežas uz augšu. Krokotās vietas kļūst sārtas. Tiklīdz parādās spārnotās laputis, tās migrē uz meža suņburkšķiem, bet bezspārnotās populācijas ātri iet bojā. Bojātās lapas līdzinās *ābeļu pangu laputs* (*Dysaphis devecta*) bojājumiem, tikai atšķiras ar to, ka *ābeļu pangu laputs* bojāto lapu apakšpusē visu sezonu ir uz ābelēm un šī suga nemigrē.

Literatūra: [272, 429]

Dysaphis apiifolia petroselini (Borner, 1950)

Barības augi: Pamatbarības augi: vilkābeles. Papildbarības augi: vairāki lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Laputis barojas uz lapām.

Literatūra: [429]

Dysaphis brancoi rogersoni (Stroyan, 1955)

Barības augi: Pamatbarības augi: ābeles. Papildbarības augi: baldriāni. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Laputu barošanās rezultātā ābeļu lapas stipri sačokurojas.

Piezīme: *Dysaphis affinis* un *Dysaphis brancoi rogersoni* izplatība Latvijā ir vēl jāskaidro. Daļa agrāk publicētu datu par *Dysaphis affinis* attiecināmi uz *Dysaphis brancoi rogersoni* [429].

Literatūra: [429]

Dysaphis crataegi (Kaltenbach, 1843), *s. l.* – **vilkābeļu-čemurziežu laputs**

Syn.: *Anuraphis crataegi* (Kaltenbach, 1843)
Dentatus crataegi (Kaltenbach, 1843)
Yezabura crataegi (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Pamatbarības augi: vilkābeles /īpaši vienirbuļa vilkābele/. Papildbarības augi: vairākas čemurziežu dzimtas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži, atsevišķos gados masveidā. Nepieciešami arī papildu pētījumi. **Bioloģija un barošanās:** Laputis barojas uz lapām, izraisot lapu krokošanos – pusslēgtas pangas. Lapas audi krokveidā izspiežas uz augšu. Krokotās vietas kļūst sārtas līdz ķiršsarkanas vai gaiši dzeltenbaltas. Uz vecākām lapām laputis var sūkt nelielās grupās un tad bojātie lapu audi plankumu viedā dzeltē. Spārnotās paaudzes vilkābeles pamet un migrē uz papildbarības augiem.

Literatūra: [20, 100, 117, 159, 203, 231, 251, 288, 429, 459, 505, 532, 533]

Dysaphis devecta (Walker, 1849) – **ābeļu pangu laputs**

Syn.: *Anuraphis communis* (Mordvilko, 1928)
Dentatus communis Mordvilko, 1928
Dysaphis communis (Mordvilko, 1928)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā, zem atlupušas mizas, dziļi mizu plaisās uz stumbra vai galvenajiem zariem. Pirmā barošanās notiek jau tad, kad plaukstošās lapas ir rozetēs, vēlāk laputis barojas uz jauno dzinumu lapām. Laputis barojas uz lapām, izraisot lapu krokošanos – pusslēgtas pangas. Lapas audi krokveidā izspiežas uz augšu. Krokotās vietas kļūst sārtas vai vāji ķiršsarkanas. Lapu bojājumi tāpat kā *ābeļu-suņburkšķu laputs* (*Dysaphis anthrisci*) gadījumā, bet atšķirībā no *ābeļu-suņburkšķu laputs*, *ābeļu pangu laputs* uz ābelēm atrodama visu sezonu. Laputis pelēcīgas vai zilganpelēkas. Biežāk uz vecām ābelēm ar rupju mizu. Parasti uz viena auga ir gadu no gada.

Piezīme: Lai arī daudzi autori norādījuši kā Latvijā sastopamu sugu, tomēr trūkst faktiskā materiāla [429].

Literatūra: [1, 8, 16, 141, 142, 143, 195, 196, 222, 229, 250, 251, 272, 280, 281, 290, 371, 429, 459, 532]

Dysaphis longipilosa (Mordvilko, 1928) – **mežābeļu laputs**

Syn.: *Anuraphis longipilosa* (Mordvilko, 1928)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Esamība neskaidra. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi.

Piezīme: A. Rupais [429] šo sugu ir izslēdzis no Latvijā sastopamo laputu sugu saraksta, jo nav bijuši faktiskie materiāli, kas pierādītu sugas sastopamību Latvijā.

Literatūra: [16, 117, 142, 143, 429]

Dysaphis plantaginea (Passerini, 1860) – **pelēkā ābeļu laputs**
Syn.: *Anuraphis malicola* (Mordvilko, 1928)
Dysaphis mali (Ferrari, 1872)
Dentatus malicola Mordvilko, 1928
Dysaphis malicola (Mordvilko, 1928)

Barības augi: Pamatbarības augi: ābeles. Papildbarības augi: ceļtekas. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /kokaudzētavas, jaunie koki/, maznozīmīgs kaitēklis /ražojoši dārzi/. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz viengadīgiem vai divgadīgiem ābeļu dzinumiem. Kāpuri no olām šķiļas aprīļa beigās. Migrējoša suga – vasarā migrē uz ceļtekām, migrēšanas maksimumu sasniedzot jūlija sākumā. Koptos dārzos, kur lieto arī augu aizsardzības līdzekļus, parasti ir diezgan maz. Vairāk sastopama vecos dārzos un uz vecākām ābelēm. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī bojā plaukstošos pumpurus, vēlāk lapas. Laputu barošanās ietekmē lapas deformējas, to malas sagriežas uz apakšpusi. Vēlāk lapas var dzeltēt, brūnēt un priekšlaicīgi nobirt. Bojātās lapas nekad nepaliek sarkanas [kā tas ir *ābeļu pangu laputs* (*Dysaphis devecta*) un *ābeļu-suņburkšķu laputs* (*Dysaphis anthrisci*) gadījumā]. Ja bojāti ziedi un augļu kāti, var priekšlaicīgi nobirt arī bojātie augļi. Bojātie āboli, kas nav nobiruši, izaug kropli, it kā saspiesti, ap ābola galu vairāki punveidīgi izaugumi. Laputis parasti blīvās kolonijās lapu apakšpusē, bet var pārņemt arī lapu no abām pusēm.

Literatūra: [1, 8, 9, 16, 19, 106, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 195, 196, 198, 203, 221, 222, 228, 229, 231, 250, 251, 280, 281, 290, 295, 371, 429, 459, 487, 499, 532]

Dysaphis reaumuri (Mordvilko, 1928) – **bumbieru lapritinātāja laputs**
Syn.: *Anuraphis reaumuri* (Mordvilko, 1928)
Dentatus reaumuri Mordvilko, 1928
Yezabura reaumuri (Mordvilko, 1928)

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās rezultātā saritinās bumbieru lapas – šķērsām vai ieslīpi pāri galvenajai dzīslai.

Piezīme: Lai arī daudzi autori norādījuši kā Latvijā sastopamu sugu, tomēr trūkst faktiskā materiāla [429].

Literatūra: [117, 141, 142, 143, 195, 196, 280, 281, 429, 532]

Dysaphis sorbi (Kaltenbach, 1843) – **pelēkā pīlādžu laputs**
Syn.: *Anuraphis sorbi* (Kaltenbach, 1843)
Dentatus sorbi (Kaltenbach, 1843)
Yezabura sorbi (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Pamatbarības augi: pīlādži. Papildbarības augi: pulkstenītes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Būtu nepieciešami plašāki saimnieciskās nozīmes pētījumi. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi:** Laputu barošanās rezultātā veidojas sačokurotu lapu čemuri. Masveida savairošanās gadījumā var tikt traucēta dzinumu augšana.

Literatūra: [20, 100, 117, 159, 203, 227, 251, 429, 459, 505, 532, 533]

Eriosoma lanigerum (Hausmann, 1802) – **pūkainā ābeļu laputs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, ugunsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sastopamība Latvijā precizējama. Ir norādes, ka šī suga Latvijā tomēr nav iedzīvojusies [429]. Eiropā suga ir ievazāta. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kailas, vaska pūkojumā neietvertas nimfas, paslēpušās mizas plaisās un zem mizas plēksnēm. Agri pavasarī nimfas ir aktīvas un izveido kolonijas. Maijā ir blīvas kolonijas ar laputīm, kas klātas ar pūkainu vaska pūkojumu. Kolonijas parasti ir vietās, kur miza ir bojāta. Vasarā ir vairākas paaudzes. Biežāk laputis pie ūdenszariem, dažādiem izaugumiem, kā arī pašas izraisa izaugumus. Parasti uz vecākiem kokiem. Var bojāt arī jaunos augus kokaudzētavās.

Literatūra: [1, 16, 69, 117, 141, 142, 143, 222, 250, 272, 281, 295, 429, 459, 469, 532]

Eriosoma ulmi (Linnaeus, 1758) – **gobu-jāņogu laputs**
Syn.: *Schizoneura ulmi* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Jāņogas, upenes. Citi augi: gobas. **Nozīme:** Iespējams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz gobām. Pavasarī uz gobām attīstās divas paaudzes – bezspārnu dibinātājas un spārnotās migrētājas. Pēdējās pārlido uz ērkšķogām, jāņogām un upenēm un pie stumbru pamata dzemdē vairākus kāpurus. Kāpuri pārvietojas uz šo augu saknēm. Uz vidēji lielām saknēm vasarā attīstās vairākas bezspārnu partenoģenētisko mātīšu paaudzes. Augustā, septembrī attīstās seksupārās mātītes, kas pārlido uz gobu stumbriem. Rudens beigās amfigonās mātītes uz gobu stumbriem izdēj tikai vienu olu. Gados, kad gobu lapu plaukšana aizkavējas (pavasaros ar ilgstoši zemu temperatūru), laputis nespēj vēl neizplaukušajām lapām izraisīt pangu veidošanos un tad liela daļa laputu iet bojā. **Bojājumi un barošanās:** Laputis bojā ērkšķogu, jāņogu un upeņu saknes, kur, uz vidēja resnuma saknēm, nelielās kolonijās sūc sulu. Laputis pelēcīgi baltas ar pelēcīgi baltu vaska kārtu. Uz saknēm sastopamas visu gadu.

Literatūra: [16, 19, 20, 41, 100, 109, 110, 117, 142, 143, 195, 196, 203, 214, 221, 227, 228, 231, 251, 272, 280, 281, 288, 429, 459, 504, 505, 533, 537, 544, 586]

Hyadaphis foeniculi Passerini, 1860, *s. l.*
Syn.: *Hyadaphis mellifera* Hottes 1930

Barības augi: Pamatbarības augi: sausserži. Papildbarības augi: vairākas čemurziežu dzimtas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Uz sausseržiem barojas tikai pavasarī, vēlāk migrē uz papildbarības augiem. Laputis sūc jauno lapu virspusē. Ievērojamu bojājumu gadījumā lapas malas uzliecas uz augšu, veidojot tādu kā laiviņu.

Literatūra: [41, 203, 429, 532]

Hyalopterus pruni (Geoffroy, 1762) – **plūmju-niedru laputs**
Syn.: *Hyalopterus arundinis, auctt.*

Barības augi: Pamatbarības augi: aprikozes /reti/, plūmes. Papildbarības augi: niedres un vairākas citas graudzāles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /plūmes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis uz aprikozēm. Pārnes plūmju ģints augiem bīstamu vīrusu – *Plum pox virus*. Domājams, ka vīrusa pārnese var būt iespējama tikai tad, ja bezspārnotās laputis no viena auga (ar vēja palīdzību, pārlienot vai citādi) nonāk uz cita, barībai piemērota, plūmju ģints auga. **Latvijā:** Bieži. Pēdējos gados izplatība dārzos samazinājusies. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz barības pamataugiem, kur pavasarī attīstās līdz piecām paaudzēm. Laputu kolonijas attīstās lapu apakšpusē. Sākumā laputu skaits ir mazs, bet jūnijā un jūlijā lapu apakšpuse un dzinumu virsma ir noklāta ar laputīm. Karstākā laikā liela daļa no kāpuriem attīstās par spārnotām mātītēm, kas migrē uz papildbarības augiem. Daļa bezspārnu laputu tomēr visu laiku (līdz pat augustam) paliek uz barības pamataugiem. Ziemošanas olas dēja paaudze, kas atlido no papildbarības augiem. **Bojājumi un barošanās:** Laputis, esot lielā skaitā, traucē lapu augšanu, lapas pamazām pārklājas ar bālu un nedaudz lipīgu pūkojumu (izdalījumiem), kas lapām stipri samazina fotosintētisko aktivitāti, lapas var dzeltēt un priekšlaicīgi nobirt. Bojātajiem zariem nedaudz atpaliek lapu augšana.

Piezīme: Šī suga Latvijā minēta uz ābelēm [1, 222], bet domājams, ka tie ir nejauši gadījumi.

Literatūra: [1, 8, 16, 19, 20, 55, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 160, 195, 196, 197, 202, 203, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 237, 251, 272, 280, 281, 288, 412, 429, 458, 459, 472, 487, 497, 499, 505, 517, 532, 533, 535, 538, 541, 582]

Hyperomyzus lactucae (Linnaeus, 1758) – **jāņogu-mīkstpieņu laputs**
Syn.: *Amphorophora lactucae* (Linnaeus, 1758)
Rhopalosiphoninus lactucae (Linnaeus, 1758)
Rhopalosiphum lactucae (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pamatbarības augi: jāņogas, upenes /biežāk/. Papildbarības augi: mīkstpienes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:**

Pavasarī, pēc izšķilšanās no olām, laputis barojas uz pumpuriem, vēlāk tās barojas daļēji izplaukušās ziedkopās. Saplaukstot lapām, laputis barojas jauno dzinumu galos, kur savairojas lielā skaitā. Bojāto lapu malas noliecas uz leju, upeņu dzinumi var attīsties raukti (saīsināti). Laputu savairošanās uz upenēm ir atkarīga arī no augu aizsardzības līdzekļu lietošanas vai nelietošanas. Trešās paaudzes laputis ir spārnotas un tās migrē uz mīkstpienēm.

Literatūra: [14, 16, 20, 100, 117, 142, 143, 159, 160, 195, 196, 203, 214, 221, 251, 280, 281, 429, 459, 487, 517, 532, 533, 582]

Hyperomyzus pallidus Hille Ris Lambers, 1935 – **ērkšķogu-mīkstpieņu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: ērkšķogas, vērenes. Papildbarības augi: mīkstpienes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Bioloģija līdzīga kā *jāņogu-mīkstpieņu laputij* (*Hyperomyzus lactucae*). *Ērkšķogu-mīkstpieņu laputs* pavasarī, barojoties uz ērkšķogām, to jauno dzinumu lapu apakšpusē, izraisa lapu čokurošanos. Barošanās vairāk skar jauno dzinumu galus. Dzinumi veidojas līki, raukti (neizaug tik gari, kā laputu neskartie dzinumi).

Literatūra: [159, 214, 459, 517]

Hyperomyzus rhinanthi (Schouteden, 1903) – **jāņogu-zvaguļu laputs**

Syn.: *Amphorophora rhinanthi* (Schouteden, 1903)
Rhopalosiphoninus rhinanthus (Schouteden, 1903)

Barības augi: Pamatbarības augi: jāņogas, vērenes. Papildbarības augi: zvaguļi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā uz jāņogām. Laputis pavasarī izraisa lapu čokurošanās. Šīs sugas laputis parasti ir mazā skaitā (salīdzinot ar citām sugām), tādēļ to bojājumi nav nozīmīgi. Vasarā spārnotās laputis migrē uz zvaguļiem. Tomēr daļa laputu uz pamatbarības augiem var baroties līdz pat rudenim. Ziemošanas olas dēj tikai tā paaudze, kas rudenī atlido no zvaguļiem.

Literatūra: [16, 100, 117, 142, 143, 159, 195, 196, 203, 214, 221, 280, 281, 429, 459]

Hyperomyzus zirnitsi Hille Ris Lambers, 1952 – **vēreņu laputs**

Barības augi: Jāņogas, vērenes. Nepieciešami papildu pētījumi par sugas bioloģiju. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Laputu barošanās izraisa lapu sačokurošanās.

Literatūra: [16, 142, 143, 214, 429]

Liosomaphis berberidis (Kaltenbach, 1843) – **bārbeļu laputs**

Syn.: *Siphocoryne berberidis* (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Bārbeles, mahonijas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Nemigrējoša suga. **Barošanās:** Laputis barojas lapu apakšpusē, uz jaunajiem dzinumiem, ziedkātiņiem, ziedpumpuriem.

Literatūra: [20, 100, 117, 159, 203, 231, 251, 288, 429, 459, 487, 532, 533]

Longicaudus trirhodus (Walker, 1849) – **rožu-ozolīšu laputs**

Syn.: *Semiaphis trirhodus* (Walker, 1849)

Barības augi: Pamatbarības augi: Rozes. Papildbarības augi: ozolītes, saulkrēsliņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. **Bioloģija un barošanās:** Barojas rožu lapu apakšpusē. Jūnijā migrē uz ozolītēm un saulkrēsliņiem. Sugas attīstība līdzīga kā *rožu-graudzāļu laputij* (*Metopolophium dirhodum*).

Literatūra: [13, 26, 41, 100, 159, 203, 251, 429, 459, 532, 533]

Macrosiphum euphorbiae (Thomas, 1878) – **kartupeļu laputs**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, brūklenes, rozes, vairoga zilene, zemenes. Citi augi: kartupeļi, parastais apinis, dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. Eiropā ievazāta suga. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [19, 106, 160, 272, 275, 288, 429, 467, 469, 487]

Macrosiphum funestum (Macchiati, 1885)
Syn.: *Macrosiphon funestus* (Macchiati, 1885)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [532]

Macrosiphum gei (Koch, 1855) – **neizvēlīgā biteņu laputs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles**,** rozes. Citi augi: bitenes, filadelfi, kartupeļi, usnes un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Lauka apstākļos saimnieciskā nozīme nav pētīta, bet visticamāk te laputis praktiski nenozīmīgas. Ļoti kaitīga siltumnīcās. Izplata vīrusus. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Pārziemo olu stadija – uz ābeļu, rožu un filadelfu jaunajiem zariem, pie pumpuriem. Sugas attīstība līdzīga kā *rožu mizas laputij* (*Maculolachnus submacula*). **Bojājumi un barošanās:** Kokos un krūmos barojas uz jaunajiem sulīgajiem dzinumiem, uz lakstaugiem barojas uz to stublājiem zem lapām.

Literatūra: [26, 117, 505, 532]

Macrosiphum nasonovi Mordvilko, 1919

Barības augi: Mellene, parastā zilene, purva dzērvene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sugas esamība Latvijā ir neskaidra. Nepieciešami plašāki pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Laputis pa vienai sūc sulu lapu apakšpusē.

Literatūra: [117, 429, 459]

Macrosiphum rosae (Linnaeus, 1758) – **lielā rožu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: Ābeles, bumbieres, rozes /lielākoties/, zemenes. Papildbarības augi: ārstniecības baldriāns, krievpogas un pēterenes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /rozes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, bumbieres, zemenes/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pārziemo olu stadija, bet ziemā uz rozēm olu diezgan maz. Laputis no olām parasti šķiļas aprīļa vidū vai otrā pusē un pieaugušas tās ir maija vidū, kad tālāk ik dienas dzemdē 3–8 jaunus kāpurus. Laputis strauji savairojas un jau maija beigās tās noklāj spēcīgi augošos rožu dzinumus. Ap jūliju kolonijās attīstās arī spārnotās mātītes, kas migrē uz jauniem rožu dzinumiem vai uz papildbarības augiem. Uz rozēm visbiežāk sastopamā laputu suga. Laputis barojas uz sulīgajiem dzinumiem, biežāk dzinumu galotnēs. Bojātie dzinumi atpaliek augšanā, ziedi sīkāki un aizkavējas ziedēšana. Uz ābelēm un bumbierēm nenozīmīga, tāpat uz zemenēm. Iespējams, ka zemenes ir papildbarības augs.

Literatūra: [1, 13, 15, 19, 20, 26, 35, 41, 55, 88, 100, 106, 117, 159, 195, 196, 202, 203, 222, 231, 244, 251, 259, 272, 280, 288, 395, 429, 459, 471, 472, 482, 487, 505, 507, 517, 532, 533, 543, 582, 586, 596]

Maculolachnus submacula (Walker, 1848) – **rožu mizas laputs**
Syn.: *Maculolachnus rosae* (Cholodkovsky, 1899)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā uz rožu stumbriem. Jaunās laputis no olām šķiļas rožu pumpuru plaukšanas laikā un uzreiz sāk sūkt sulu no rožu stumbriem. Jūlijā un augustā attīstās arī spārnotās laputis, kas migrē uz

jauniem augiem. Laputis (tumšbrūnas, spīdīgas) lielās kolonijās sūc sulu uz rožu stumbriem un resnākiem zariem – sausos biotopos sakņu kakla tuvumā, mitrākos biotopos līdz 20–80 cm no augsnes.

Literatūra: [26, 100, 117, 159, 203, 429, 459, 532]

Metopolophium dirhodum (Walker, 1849) – **rožu-graudzāļu laputs**

Syn.: *Macrosiphum dirhodum* (Walker, 1849)

Barības augi: Pamatbarības augi: rozes /sevišķi rievainā roze/. Papildbarības augi: dažādas graudzāles. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Var būt kaitīga arī labībām. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Pārziemo olu stadija uz rozēm – uz pēdējā gada zariem pie pumpuriem. Laputis no olām šķiļas jau aprīļa sākumā. Jaunās laputis sākumā sūc pumpurus, vēlāk barojas lapu apakšpusē. Pirmās laputis ir pieaugušas maija pirmajā pusē un tās lapu apakšā dzemdē 50–60 kāpuru. Otrās paaudzes spārnotās laputis maija beigās vai jūnija sākumā pārlido uz papildbarības augiem. **Bojājumi un barošanās:** Barojoties pavasarī bojā rožu pumpurus, vēlāk barojas uz lapām. Dzinumi atpaliek augšanā.

Literatūra: [13, 15, 19, 26, 41, 55, 100, 117, 159, 160, 195, 196, 203, 231, 251, 280, 288, 429, 459, 487, 507, 517, 532, 533]

Myzaphis bucktoni Jacob 1946

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Barojas lapu apakšpusē, parasti nelielā skaitā.

Literatūra: [45, 429]

Myzaphis rosarum (Kaltenbach, 1843) – **mazā rožu laputs**

Barības augi: Rozes /bieži uz rievainās rozes/. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži, bet mazā skaitā. **Bioloģija:** Nemigrējoša suga. Sugas attīstība līdzīgi kā *lielajai rožu laputij* (*Macrosiphum rosae*) un *matainajai rožu laputij* (*Chaetosiphon tetrarhodum*). **Bojājumi un barošanās:** Barojas lapu apakšpusē.

Literatūra: [13, 26, 41, 100, 159, 203, 251, 429, 459, 532]

Myzocallis coryli (Goeze, 1778) – **dzeltenā lazdu laputs**

Syn.: *Callipterus coryli* (Goeze, 1778)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. Katrā lazdu stādījumā. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā. Pieaugušās laputis tikai spārnotas. Laputis sūc sulu lapu apakšpusē un jauno dzinumu galos. Monofāga, nemigrējoša laputu suga. Var noklāt augus ar lipīgiem ekskrementiem, nedaudz samazinot augu fotosintētisko aktivitāti.

Literatūra: [20, 41, 100, 117, 159, 203, 227, 251, 429, 459, 505, 532, 533]

Myzus ascalonicus Doncaster, 1946 – **šalotes sīpolu laputs**

Barības augi: Polifāga suga. Rozes, zemenes. Citi augi: sīpoli, dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. Latvijā šīs sugas nozīme zemeņu stādījumos nav pētīta. Nepieciešami plašāki pētījumi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Suga ievazāta. **Bojājumi un barošanās:** Laputu barošanās izraisa lapu kropļošanos, lapas var būt mazākas, augļi atpaliek augšanā un ir nekvalitatīvi. Latvijā nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [160, 469, 517]

Myzus cerasi (Fabricius, 1775) – **ķiršu-madaru laputs**

Syn.: *Myzoides cerasi* (Fabricius, 1775)
Myzus pruniavium Borner, 1926

Barības augi: Pamatbarības augi: Higana ķirsis, saldais ķirsis, skābais ķirsis. Papildbarības augi: galvenokārt dažādu sugu madaras. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis

/lielākoties kokaudzētavās un jauni koki, kā arī zem segumiem/, maznozīmīgs kaitēklis /ražojoši koki/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija uz barības pamataugiem, kur pavasarī attīstās 3–5 paaudzes. Karstā laikā liela daļa no kāpuriem attīstās par spārnotām mātītēm, kas migrē uz barības papildaugiem. Daļa laputu tomēr visu laiku attīstās arī uz barības pamataugiem, bet ziemošanas olas spējīgas dēt tikai tās mātītes, kas attīstījušās no laputu paaudzes, kas barojās uz papildbarības augiem. **Bojājumi un barošanās:** Laputu barošanās rezultātā lapas stipri čokurotas, dzinumu gali bieži pārstāj augt. Bojājumi ražojošiem kokiem mazāk nozīmīgi, vasarā veidojot vainagu, daļa bojāto zaru var tikt pakļauta izgriešanai, tādēļ negatīvā nozīme mazinās. Dažreiz laputis (biežāk uz skābā ķirša) masveida savairošanās laikā barojas uz augļiem un augļu kātiņiem, bojājot ķiršu ražu. Kokaudzētavās un jauniem kokiem laputu barošanās var aizkavēt dzinumu augšanu, kā rezultātā var izveidoties nepareizs auga vainags, kā arī augi var tikt novājināti.

Literatūra: [12, 16, 19, 100, 106, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 195, 196, 198, 203, 217, 221, 225, 226, 228, 229, 237, 251, 261, 272, 279, 280, 281, 297, 429, 459, 482, 487, 499, 505, 517, 532, 533, 535, 582]

Myzus lythri (Schrank, 1801)

Barības augi: Pamatbarības augi: ķiršveida plūme, smaržīgais ķirsis. Papildbarības augi: vējmietiņi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī barojas uz pamatbarības augiem, vasarā migrē uz vējmietiņiem. Ziemo uz pamatbarības augiem.

Literatūra: [159, 429, 459]

Myzus persicae Sulzer, 1776 – **persiku laputs**

Syn.: *Myzus dianthi* (Schrank, 1801)
Myzodes persicae (Sulzer, 1776)
Rhopalosiphum dianthi (Schrank, 1801)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, irbenes, persiki, rozes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis, izņemot rozes segtās platībās. Pārnes augiem bīstamus vīrusus. **Latvijā:** Samērā izplatīta suga. Eiropā ievazāta suga. **Bioloģija:** Lauka apstākļos sastopama no jūnija līdz vēlam rudenim. Latvijas apstākļos praktiski neattīstās dzimumpaaudze (kam ir vajadzīgs parastais persiks) un pārziemo kāpuri un pieaugušās mātītes. Rudenī ar dažādām augu daļām laputis tiek ienestas telpās (augu mājas, siltumnīcas), kur tās var pārziemot, siltās ziemās tās var pārziemot lauka apstākļos. Latvijā laputis lauka apstākļos ir konstatētas uz ļoti daudziem lakstaugiem. **Bojājumi un barošanās:** Ja ir zems gaisa mitrums, laputis izdala lipīgus ekskrementus, kas stipri notraipa lapas (augiem, kas aug zem segumiem).

Literatūra: [1, 13, 15, 19, 26, 106, 117, 141, 142, 143, 160, 190, 192, 195, 196, 203, 221, 222, 244, 272, 275, 280, 288, 429, 467, 469, 471, 473, 482, 487, 505, 517, 532, 533]

Nasonovia ribisnigri (Mosley, 1841) – **jāņogu-cietpieņu laputs**

Syn.: *Amphorophora ribicola* (Kaltenbach, 1843)
Nasonovia ribicola (Kaltenbach, 1843)

Barības augi: Pamatbarības augi: ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes. Papildbarības augi: cietpienes un vairāki citi lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ērkšķogas/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /jāņogas, upenes, vērenes/. Izplata ērkšķogām bīstamu vīrusu – *Goosberry vein-banding virus.* **Latvijā:** Pareti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas galvenokārt uz ērkšķogām, bet uz pārējiem jāņogu ģints augi tās ir mazāk. Barojoties, laputis dzinumu galos var izraisīt nelielu lapu čokurošanos. Laputīm esot masveidā, to barošanās rezultātā dzinumu izaug raukti.

Literatūra: [14, 142, 143, 159, 160, 195, 196, 214, 221, 228, 281, 429, 459, 487, 517, 532]

Ovatus crataegarius (Walker 1850)

Barības augi: Pamatbarības augi: vilkābeles. Papildbarības augi: mētras. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [429]

Ovatus insitus (Walker, 1849)
Syn.: *Ovatus mespili* van der Goot, 1913

Barības augi: Pamatbarības augi: ābeles, Vācijas mespils, vilkābeles. Papildbarības augi: Eiropas vilknadze. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi. Uz vilkābelēm laputis barojas jauno dzinumu galos.

Literatūra: [1, 159, 222, 429, 459]

Phorodon humuli (Schrank, 1801) – **plūmju-apiņu laputs**
Syn.: *Phorodon pruni* (Scopoli 1763)

Barības augi: Pamatbarības augi: ķirši /reti/, plūmes. Papildbarības augi: parastais apinis. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Pārnes plūmju ģints augiem bīstamu vīrusu – *Plum pox virus*. Domājams, ka vīrusa pārnese var būt iespējama tikai tad, ja bezspārnotās laputis no viena auga (ar vēja palīdzību, pārlienot vai citādi) nonāk uz cita, barībai piemērota, plūmju ģints auga. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā uz plūmēm. Pavasarī laputis barojas lapu apakšpusē. Barošanās ietekmē lapām mala nedaudz noliecas uz leju. Bojājumi plūmēm praktiski nav saimnieciski nozīmīgi. Samērā agri (jau maijā) parādās spārnotās laputis, kas migrē uz apiņiem. Uz plūmēm bieži kopā ar *plūmju-asteru laputi* (*Brachycaudus helichrysi*), kas ir daudz nozīmīgāka suga.

Literatūra: [16, 19, 20, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 159, 160, 195, 196, 203, 221, 229, 237, 251, 280, 281, 429, 459, 487, 505, 517, 532, 533, 538]

Prociphilus pini (Burmeister, 1835) – **vilkābeļu-priežu laputs**
Syn.: *Prociphilus crataegi* Tullgren, 1909

Barības augi: Pamatbarības augi: vilkābeles. Papildbarības augi: egles, priedes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojātas jaunās lapas, bojājumu vietās lapu audi kļūst dzeltenīgi zaļbalti.

Literatūra: [100, 117, 159, 203, 251, 429, 459, 533]

Prociphilus xylostei (De Geer, 1773) – **sausseržu-egļu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: sausserži, tajā skaitā Pallasa sausserdis /īpaši parastais sausserdis, bet citas sugas retāk/. Papildbarības augi: egles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Laputis (klātas ar vaska pūkojumu) sūc sulu lapu apakšpusē. Laputu ietekmē atsevišķos gadījumos dzinumu galos lapas čokurojas.

Literatūra: [20, 100, 117, 159, 203, 227, 231, 251, 288, 429, 459, 532, 533, 632]

Rhopalomyzus lonicerae (Siebold, 1839) – **sausseržu-graudzāļu laputs**
Syn.: *Rhopalosiphoninus lonicerae* (Siebold, 1839)

Barības augi: Sausserži, tajā skaitā Pallasa sausserdis, bet lielākoties Tatārijas sausserdis. Citi augi: parastais miežbrālis, ūdenszāles (*Glyceria*). **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā, lielākoties uz Tatārijas sausserža, retāk uz citām sausseržu sugām. Olu šķilšanās sākas jau aprīlī, jaunie kāpuri sūc sulu uz vairāk piebriedušiem pumpuriem, vēlāk otrā pāra lapu apakšpusē. Izdalīto siekalu ietekmē lapu audi strauji aug un lapu mala saliecas uz augšu un izveidojas gandrīz slēgta panga, kurā barojas laputs dibinātāja, kas tālāk dzemdē līdz 60

kāpurus, kas pāriet uz jaunām lapām un to sūcienu ietekmē lapu malas saritinās uz apakšu un audi kļūst dzeltenīgi, ar dzeltenīgi baltiem plankumiem. No šiem kāpuriem attīstās spārnotās laputis, kas migrē uz barības papildaugiem.

Literatūra: [19, 41, 100, 117, 159, 203, 227, 231, 251, 288, 429, 459, 532, 582]

Rhopalosiphoninus ribesinus (van der Goot, 1912) – **jāņogu zaru laputs**

Syn.: *Nasonovia ribesina* (van der Goot, 1912)

Barības augi: Jāņogas, upenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Latvijā tikai mitros biotopos. Uzturas krūmu vidū un pie pamata, ēnā. Barojas uz barības augu zariem.

Literatūra: [16, 117, 142, 143, 195, 196, 214, 221, 280, 281, 429, 459, 532]

Rhopalosiphum insertum (Walker, 1849) – **ābeļu-graudzāļu laputs**

Syn.: *Aphis oxyacanthae, auctt.*
Rhopalosiphum crataegella (Theobald, 1912)
Rhopalosiphum oxyacanthae, auctt.

Barības augi: Pamatbarības augi: dažādi ābolaugi – ābeles /bieži/, aronijas /reti/, bumbieres, klintenes, krūmcidonijas, pīlādži /bieži/, vilkābeles /bieži, bet ne masveidā/. Papildbarības augi: dažādas graudzāles. **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija – pumpuru tuvumā uz jaunākajiem zariem. Kāpuri no olām šķiļas pumpuru plaukšanas laikā, sūc plaukstošos pumpurus, vēlāk lapas. Migrējoša suga – jūnija sākumā migrē uz graudzālēm. Gadā vairākas paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Pavasara barošanās rezultātā lapas var deformēties, sagriezties. Barojas arī uz plaukstošiem pumpuriem. Ja laputis daudz, tad jaunie dzinumi attīstās vāji. Tomēr lielākoties šīs laputu sugas radītie bojājumi ir saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 10, 16, 19, 100, 142, 143, 159, 160, 203, 221, 222, 227, 228, 229, 231, 250, 251, 272, 288, 348, 371, 429, 459, 487, 517, 532, 582]

Rhopalosiphum nymphaeae (Linnaeus, 1761) – **plūmju-ūdensrožu laputs**

Barības augi: Pamatbarības augi: aprikozes, ķirši, plūmes /biežāk ērkšķu plūmes/. Papildbarības augi: lēpes, ūdensrozes un daži citi ūdensaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. **Bojājumi un barošanās:** Laputis veido blīvas kolonijas un barojas lapu apakšpusē, reti barojas jauno sulīgo dzinumu galos. Var izraisīt lapu čokurošanos. Pēc spārnoto laputu migrēšanas uz papildbarības augiem, kolonijas uz plūmēm ātri izzūd.

Literatūra: [100, 117, 159, 203, 250, 429, 459, 505, 532]

Rhopalosiphum padi (Linnaeus, 1758) – **ievu-labību laputs**

Syn.: *Siphonaphis padi* (Linnaeus, 1758)
Rhopalosiphum annuae (Oestlund, 1886)

Barības augi: Pamatbarības augi: ievas, ķirši /ļoti reti/, plūmes /ļoti reti/. Papildbarības augi: dažādas graudzāles. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olas stadija uz barības pamataugiem /kokaugiem/, lielākoties uz ievām. Pavasarī un vasaras pirmajā pusē barojas uz barības pamataugiem. Vēlāk /jūnija beigas, jūlija sākums/ laputis migrē uz papildbarības augiem – graudzālēm. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas lapu apakšpusē un uz lapu kātiem jauno dzinumu galos.

Literatūra: [19, 41, 100, 106, 117, 141, 142, 143, 159, 160, 195, 196, 202, 203, 217, 221, 227, 230, 231, 237, 243, 251, 272, 280, 281, 288, 388, 429, 458, 459, 482, 487, 503, 505, 517, 522, 523, 524, 532, 533, 535, 538, 541, 544, 582, 586]

Semiaphis sphondylii (Koch, 1854)
Syn.: *Hyadaphis sphondylii* (Koch, 1854)
Hyadaphis spondylii (Koch, 1854), *orth. var.*
Semiaphis spondylii (Koch, 1854), *orth. var.*

Barības augi: Pamatbarības augi: sausserži (tajā skaitā Pallasa sausserdis). Papildbarības augi: gārsas, latvāņi, rūgtdilles un citi čemurziežu dzimtas lakstaugi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā: *Hyadaphis foeniculi*.

Literatūra: [24, 159, 203, 429, 459]

Sitobion fragariae (Walker, 1848) – **kazeņu-graudzāļu laputs**
Syn.: *Macrosiphum fragariae* (Walker, 1848)

Barības augi: Pamatbarības augi: kazenes (zilganā kazene), rozes, zemenes. Papildbarības augi: dažādas graudzāles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās ietekmē var izraisīt lapu čokurošanos.

Literatūra: [13, 159, 160, 429, 459]

Wahlgreniella vaccinii (Theobald 1924)

Barības augi: Brūklenes, parastā miltene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Laputis barojas lapu apakšpusē. Barošanās ietekmē bojātās lapas labi pamanāmas, tām veidojas dzeltenīgi plankumi, vai tās sārtojas.

Literatūra: [429]

Piezīmes laputu dzimtai: Latvijā zināma arī laputu suga *Trichosiphonaphis corticis* (Aizenberg, 1935), kas konstatēta barojamies uz parastā sausserža [45], bet nav skaidri zināms, vai šī suga barojas arī uz Pallasa sausserža.

Literatūra: [45, 429]

Coccoidea – bruņutu virsdzimta
Coccidae – bruņutu dzimta

Eulecanium douglasi (Šulc, 1895)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ērkšķogas, jāņogas, lazdas, pīlādži, rozes, upenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi:** Domājams saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [117, 150, 158, 172, 631]

Eulecanium franconicum (Lindinger, 1908)

Barības augi: Polifāga suga uz ēriku dzimtas augiem. Brūklenes, mellene, parastā zilene. Citi augi: virši. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [117, 158, 631]

Eulecanium tiliae (Linnaeus, 1758) – **lazdu bruņuts**
Syn.: *Eulecanium coryli* (Linnaeus, 1758)
Eulecanium mali (Schrank, 1781)
Physokermes coryli (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ērkšķogas, lazdas, mellene, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles, vīnkoki, zemenes. Citi augi: bērzi, gobas, liepas, parastā cidonija un citi kokaugi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Uz augļaugiem parasti bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 16, 117, 131, 142, 143, 158, 195, 196, 202, 222, 227, 272, 280, 631]

Palaeolecanium bituberculatum (Signoret, 1873)

Barības augi: Polifāga suga, biežāk uz rožu dzimtas augiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [1]

Parthenolecanium corni (Bouché, 1844) – **grimoņu bruņuts**

Syn. *Eulecanium corni* (Bouché, 1844)
Lecanium corni Bouché, 1844

Barības augi: Ābeles /reti/, aprikozes, asā aktinīdija, avenes /reti/, bārbeles (mahonijas), bumbieres, ērkšķogas, irbenes, jāņogas, kazenes, kizils, ķirši, lazdas, lielogu dzērvene, mellene, parastais persiks, pīlādži, plūmes, plūškoki, rozes /ļoti bieži/, sausserži, smiltsērkšķi, upenes, vērenes /reti/, vilkābeles, vīnkoki /īpaši Amūras vīnkoks/, zelta jāņoga, zemenes. Citi augi: baltakācijas, filadelfi, gobas, kokžņaudzēji, kļavas, oši, parastā cidonija, pīlādzenes, segliņi, sniegogas, spirejas, Vācijas mespils, zeltakācijas un citi kokaugi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Atsevišķos gadījumos vairāk kaitē rozēm. Biežāk nekoptos dārzos. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Gadā viena paaudze. Ziemo otrās stadijas kāpuri uz zaru mizas vai nobirušās lapās. Pavasarī, siltā laikā, kāpuri sāk pārvietoties, atraduši piemērotu vietu tie piesūcas augam un nekustas. Mātītes ar olām sastopamas no jūnija sākuma. Kāpuri šķiļas no jūlija sākuma līdz jūlija beigām. Savvaļā sastopama vidēji mitros līdz mitros biotopos. **Bojājumi un barošanās:** Ziemojušie kāpuri sūc augu sulu tikai no stumbriem, bet no olām izšķīlušies kāpuri arī no lapām.

Literatūra: [1, 5, 13, 16, 20, 28, 41, 100, 117, 131, 141, 142, 143, 145, 158, 172, 195, 196, 202, 203, 221, 222, 227, 228, 229, 230, 231, 237, 238, 251, 272, 280, 288, 297, 379, 499, 591, 631]

Parthenolecanium rufulum (Cockerell, 1903) – **platlapju bruņuts**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, lazdas, mellene, rozes, vilkābeles. Citi augi: baltakācijas, dižskābarži, gobas, kastaņi (*Castanea*), ozoli (visbiežāk), skābarži, slotzari un citas sugas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Līdzīgi kā *grimoņu bruņuts* (*Parthenolecanium corni*) gadījumā.

Literatūra: [158, 631]

Phyllostroma myrtilli (Kaltenbach, 1874)

Syn.: *Phyllostroma ericae* (Löw, 1883)
Pulvinaria ericae Löw, 1883

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā miltene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, nozīme skaidrojama. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz lapām.

Literatūra: [117, 158, 172, 631]

Pulvinaria vitis (Linnaeus, 1758) – **bērzu bruņuts**

Syn. *Coccus vitis* Linnaeus, 1758
Lecanium vitis (Linnaeus, 1758)
Pulvinaria betulae (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, lazdas, plūmes, upenes, vīnkoki un citi kokaugi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz stumbru mizas.

Literatūra: [1, 16, 41, 117, 131, 141, 142, 143, 158, 195, 196, 221, 227, 272, 280, 631]

Diaspididae – vairogutu dzimta

Aulacaspis rosae (Bouché, 1833) – **pelēkā rožu bruņuts**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, bumbieres, kazenes, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Ļoti reti. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bioloģija un barošanās:** Bruņutis var kļūt nozīmīgas tikai tad, ja bruņutis savairojas lielā skaitā, augi var nīkuļot.

Literatūra: [15, 20, 28, 100, 117, 158, 507, 631]

Chionaspis salicis (Linnaeus, 1758) – **kārklu bruņuts**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, brūklenes, bumbieres, ērkšķogas, irbenes, jāņogas, kizils, korintes, lazdas, lielogu dzērvene, mellene, miltenes, parastā zilene, pīlādži, plūškoki, purva dzērvene, smiltsērkšķi, upenes, vērenes, vīnkoki. Citi augi: alkšņi, apses, ceriņi, grimoņi, kārkli, kļavas, liepas, ligustri, oši, ozoli un daudzi citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis brūklenēm un dzērvenām. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi brūklenēm un dzērvenām. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija – zem bojāgājušo mātīšu vairogiem. Kāpuri no olām šķiļas no maija vidus līdz jūnija sākumam un spējīgi pārvietoties trīs vai četras dienas. Tad kāpuri piesūcas pie auga, kļūst nekustīgi un no ķermeņa aizmugures sāk veidot vaska izdalījumu vairogu. Pēc divreizējas ādas maiņas, jūlija vidū no kāpuriem izveidojas pieaugušās mātītes un tēviņu pupāriji. Mātītes olas sāk dēt augusta sākumā. Savvaļā sastopama no ļoti sausiem līdz ļoti mitriem biotopiem. **Bojājumi un barošanās:** Stipri apsēsti zari nokalst. Lielāks kaitējums masveida savairošanās gadījumā un zem kokiem augošiem krūmiem.

Literatūra: [5, 16, 20, 28, 41, 100, 110, 116, 117, 131, 141, 142, 143, 145, 158, 172, 195, 196, 202, 203, 221, 225, 226, 227, 230, 231, 238, 251, 272, 280, 288, 297, 379, 499, 591, 631]

Diaspidiotus ostreaeformis (Curtis, 1843)
Syn. *Aspidiotus ostreiformis* (Curtis, 1843)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, krūmcidonijas, ķirši, lazdas, plūmes, upenes, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Bojājumi domājams nenozīmīgi. Nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [196, 280, 631]

Dynaspidiotus britannicus (Newstead, 1898)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, bumbieres, irbenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Bojājumi domājams nenozīmīgi. Nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [117, 158, 631]

Lepidosaphes ulmi (Linnaeus, 1758) – **parastā komatbruņuts**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, aronijas, avenes, bārbeles, brūklenes, bumbieres, irbenes, jāņogas, kizils, korintes, ķirši, lazdas, lielogu dzērvene, mellene, parastā miltene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, purva dzērvene, rozes /reti/, smiltsērkšķi, upenes, vērenes, vilkābeles, vīnkoki. Citi augi: grimoņi, parastā cidonija un daudzi citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs vai maznozīmīgs kaitēklis. Vairāk nekoptos dārzos. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija – zem bojāgājušo mātīšu vairogiem. Kāpuri no olām šķiļas no maija beigām. Savvaļā sastopama no ļoti sausiem līdz ļoti mitriem biotopiem. **Bojājumi un barošanās:** Uz augu stumbra labi novērojami bruņutu komatveida vairogi, zem tiem netīri baltas olas. Šie bruņutu vairogi pie auga saglabājas arī tad, ja olas gājušas bojā (tās izēdušas plēsīgās ērces). Kāpuri un pieaugušas bruņutis izsūc mizu uz stumbriem un zariem. Bruņutis var baroties arī uz lapām un augļiem,

pazeminot augļu kvalitāti. Bruņutu masveida savairošanās gadījumos koki un krūmi var būt stipri novājināti (sala neizturīgi) un stipri apsēstie augi un dzinumi iet bojā. Lielāka nozīme jaunajiem kokiem, ja bruņutis savairojas pārāk lielā skaitā, bet tas notiek reti.

Literatūra: [1, 5, 10, 13, 15, 16, 20, 28, 100, 110, 117, 131, 141, 142, 143, 145, 156, 158, 172, 195, 196, 202, 203, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 237, 238, 251, 272, 280, 281, 284, 288, 290, 297, 372, 379, 383, 462, 499, 591, 631]

Eriococcidae – pūkbruņutu dzimta

Acanthococcus baldonensis Rasiņa, 1966

Barības augi: Brūklenes, parastā zilene, purva dzērvene. Citi augi: vistenes, vaivariņi, virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams reti. **Bioloģija un barošanās:** Nav pietiekami pētīta. Suga Latvijā atrasta uz brūkleņu ogām, kas nozīmē, ka bruņutis barojas arī uz ogām. Tomēr nepieciešami plašāki pētījumi par šīs sugas barošanos.

Literatūra: [27, 118, 158, 631]

Ortheziidae – zemesbruņutu dzimta

Orthezia urticae (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem, kā arī uz sīkkrūmiem. Brūklenes, meža zemene, mellene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Barojas lielākoties uz augu saknēm.

Literatūra: [41, 117, 131, 158, 172, 631]

Pseudococcidae – māņbruņutu dzimta

Atrococcus paludinus (Green, 1921)
Syn.: *Pseudococcus alfredii* Rasiņa, 1966

Barības augi: Polifāga suga. Kaulenes, kazenes, lācene, rozes un dažādi citi augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [27, 158, 631]

Coccura comari (Künow, 1880)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kaulenes, kazenes, lācene, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi. Barojas uz augu stumbra.

Literatūra: [117, 158, 172, 202, 631]

Peliococcus calluneti (Lindinger, 1912)
Syn.: *Spinococcus calluneti* (Lindinger, 1912)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz ēriku dzimtas augiem. Brūklenes, mellene, parastā miltene, purva dzērvene, zemenes. Citi augi: laimes palēcīte, virši, vistenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 117, 158, 172, 631]

Puto pilosellae (Šulc, 1898)
Syn.: *Ceroputo pilosellae* Šulc, 1898

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Parastā miltene, purva dzērvene, zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Izplatība skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [117, 118, 158, 631]

Phenacoccus aceris (Signoret, 1875) – **kļavu bruņuts**

Barības augi: Polifāga suga uz daudziem kokaugiem. Ābeles /reti/, aktinīdijas, aprikozes, bumbieres, jāņogas, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, upenes, vilkābeles, vīnkoki. Citi augi: parastā cidonija un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Lokāli, bet ļoti reti var savairoties masveidā. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija:** Ziemo kāpuri un vīrišķie pupāriji. Gan kāpuri, gan pupāriji ieslēgti baltos blīvos vaska kokonos. Mātītes ar olu maisiem sastopamas no maija beigām līdz jūnija beigām. Kāpuri sāk šķilties jūlija beigās. Savvaļā lielākoties mitros līdz slapjos biotopos. **Bojājumi un barošanās:** Domājams nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 28, 41, 100, 110, 117, 142, 143, 158, 172, 203, 222, 251, 272, 631]

Coleoptera – vaboļu kārta

Apionidae – sīksmecernieku dzimta

Oxystoma pomonae (Fabricius, 1798)
Syn.: *Apion pomonae* (Fabricius, 1798)

Barības augi: Kāpuru barības augi: dedestiņas, vīķi. Vaboļu barības augi: ābeles, bumbieres, ķirši un vairāki citi augi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles izgrauž augu lapās caurumiņus.

Literatūra: [1, 23, 117, 146, 222, 424]

Protapion apricans (Herbst, 1797) – **tumškāju āboliņu sīksmecernieks**
Syn.: *Apion apricans* Herbst, 1797

Barības augi: Kāpuru barības augi: āboliņi. Vaboļu barības augi: ābeles. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī un vasaras sākumā pieaugušās vaboles var baroties ar ābeļu lapām, izgraužot jaunajās lapās mazus, apaļus caurumiņus. Kāpuri attīstās āboliņu ziedkopās.

Literatūra: [23, 116, 117, 129, 141, 142, 143, 145, 146, 195, 196, 217, 221, 229, 230, 261, 280, 281, 295, 297, 386, 424, 425, 481, 482]

Protapion fulvipes (Geoffroy, 1785) – **gaiškāju āboliņu sīksmecernieks**
Syn.: *Apion flavipes* (Paykull, 1792)

Barības augi: Kāpuru barības augi: āboliņi. Vaboļu barības augi: ābeles. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī barojas ar ābeļu lapām līdzīgi kā *tumškāju āboliņu sīksmecernieks* (*Protapion apricans*) un *melnkāju āboliņu sīksmecernieks* (*Protapion nigritarse*).

Literatūra: [1, 23, 41, 117, 129, 141, 142, 143, 221, 230, 349, 424]

Protapion nigritarse (W. Kirby, 1808) – **melnkāju āboliņu sīksmecernieks**
Syn.: *Apion nigritarse* W. Kirby, 1808

Barības augi: Kāpuru barības augi: āboliņi. Vaboļu barības augi: ābeles. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī barojas ar ābeļu lapām līdzīgi kā *tumškāju āboliņu sīksmecernieks* (*Protapion apricans*) un *gaiškāju āboliņu sīksmecernieks* (*Protapion fulvipes*).

Literatūra: [23, 146]

Attelabidae – tinējsmecernieku dzimta

Apoderus coryli (Linnaeus, 1758) – **lazdu tinējsmecernieks**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: apiņskābarži, bērzi, dižskābarži, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles pavasarī barojas uz augu lapām, vēlāk uz lapām dēj olas. Kāpuri pa vienam attīstās cigārveida lapas vīstoklī, kur iekūņojas. Ziemo otrās paaudzes kāpuri – augsnē un iekūņojas nākamā gada pavasarī. Lai arī vaboļu bojājumi uz lazdām ir bieži, tomēr bojājumi nav saimnieciski nozīmīgi.

Literatūra: [23, 41, 100, 117, 122, 146, 202, 203, 227, 383, 413, 614]

Apoderus erythropterus (Gmelin, 1790)
Syn.: *Compsapoderus erythropterus* (Gmelin, 1790)

Barības augi: Avenes, rozes, (? zemenes). Citi augi: brūnvālītes, retēji, vārnkājas, vīgriezes. Nepieciešami papildu pētījumi par barības augu loku un par barošanos ar zemenēm. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība vēl skaidrojama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās cigārveida lapas vīstoklī līdzīgi kā *lazdu tinējsmecernieki* (*Apoderus coryli*).

Literatūra: [23, 35, 146, 164, 259, 323, 324, 413, 454, 596, 645]

Buprestidae – krāšņvaboļu dzimta

Agrilus angustulus (Illiger, 1803) – **ozolu šaurspārnkrāšņvabole**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: apiņskābarži, bērzi, dižskābarži, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas tievajos zaros zem mizas.

Literatūra: [23, 41, 148, 272]

Agrilus cuprescens (Ménétriés, 1832) – **aveņu šaurspārnkrāšņvabole**
Syn.: *Agrilus aurichalceus* Redtenbacher, 1849

Barības augi: Avenes, kazenes, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Latvijā par šo sugu nav pietiekami datu un informācija par sugas atradumiem Latvijas teritorijā ir ļoti veca. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri pa vienam barojas barības augu stumbros, graužoties uz augšu no vietas, kur tie izšķīlušies. Kāpuri veido spirālveida alojumu, kas no sākuma ciešāks, vēlāk izvērstāks. Alojums beidzas platākā kūņošanās kambarītī. Kāpuru ejas parasti piepildītas ar atliekām. Iekūņošanās ir pavasarī, pieaugušās vaboles no maija līdz jūlijam. Bojātie augi vārgst, nopietnākos gadījumos samazināta raža. Pieaugušās vaboles barojas ar lapām, bet šie bojājumi nav tik būtiski.

Literatūra: [23, 41, 148, 272]

Agrilus cyanescens Ratzeburg, 1837

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme precizējama **Latvijā:** Ne bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas koksnē.

Literatūra: [96, 148]

Agrilus laticornis (Illiger, 1803) – **ozolu-lazdu šaurspārnkrāšņvabole**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas tievajos zaros zem mizas.

Literatūra: [23, 41, 96, 148, 272, 323]

Agrilus sinuatus (Olivier, 1790) – **bumbieru šaurspārnkrāšņvabole**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: klintenes, Vācijas mespils. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Latvijā suga atklāta nesen, tādēļ nav pietiekami datu par sugas izplatību Latvijas teritorijā. Jāseko sugas izplatībai Latvijā. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles apgrauž lapas (pirms tās pārojas). Kāpuri barojas zem barības augu mizas, kur veido alojumus un tie iekūņojas nākamā gada maijā vai nedaudz vēlāk. Bojājumi var piesaistīt dārziem citas vaboļu sugas, kas barojas zem mizas vai koksnē.

Literatūra: [121]

Agrilus viridis Linnaeus, 1758 – **zaļā šaurspārnkrāšņvabole**

Syn.: *Agrilus fagi* Ratzeburg, 1837
Agrilus viridis fagi (Ratzeburg, 1837)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes, vīnkoki. Citi augi: dižskābarži. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Lielākoties suga saistīta ar dižskābaržiem, bet barojas arī ar citiem augiem. Kāpuri veido spirālveida alojumu zaros un stumbros. Kāpuri bojā iepriekšējā gada vai vecākus jāņogu un upeņu stumbrus, izgraužot to serdi.

Literatūra: [20, 23, 41, 100, 117, 124, 146, 148, 203, 227, 251, 272, 580]

Anthaxia nitidula (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ķirši, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Latvijā par šo sugu nav pietiekami datu un informācija par sugas atradumiem Latvijas teritorijā ir samērā veca. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barošanās saistīta ar zaru koksni un mizu.

Literatūra: [23, 148]

Anthaxia salicis (Fabricius, 1776)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Latvijā par šo sugu nav pietiekami datu un informācija par sugas atradumiem Latvijas teritorijā ir samērā veca. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barošanās saistīta ar zaru koksni un mizu.

Literatūra: [1, 23, 148, 222, 272, 424]

Trachys minutus (Linnaeus 1758)

Barības augi: Bumbieres, lazdas, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Iekūņojas mīnējumā.

Literatūra: [23, 41, 124, 148]

Byturidae – aveņvaboļu dzimta

Byturus tomentosus (De Geer, 1774) – **mazā aveņvabole**

Syn.: *Byturus urbanus* (Lindemann, 1865)

Barības augi: Barošanās augļos: avenes, kazenes. Barošanās augu ziedos: ābeles, avenes /ļoti bieži/, bumbieres, kazenes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis avenēs. Par saimniecisko nozīmi kazenēs Latvijā būtu nepieciešami pētījumi. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo kāpura stadijā, augsnē. Pieaugušās vaboles parādās aprīļa beigās vai maija sākumā. Vaboles uzturas daudzu augu ziedos (Latvijā konstatētas aveņu, Kasūbijas gundegas, melnās cūcenes, mellenes, pīlādžu un spireju ziedos [53]) un ir īpaši aktīvas saulainās dienās. Lielākais skaits vērojams jūnija sākumā (atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem). Sākoties aveņu ziedēšanai, vaboles barojas ar to ziediem, apmēram

pēc nedēļas sāk dēt olas aizmetušos ziedos – katra mātīte izdēj pat vairāk nekā 100 olas, bet katrā ziedā tikai pa vienai olai. Dēšana turpinās divas līdz trīs nedēļas, kāpuri izšķiļas pēc apmēram desmit dienām, kur tas barojas attīstās piecas līdz septiņas nedēļas. Tad kāpurs pamet bojāto augli un nokrīt uz augsnes, kur vēlāk 5–20 cm dziļumā iekūņojas. Gadā viena paaudze. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu barošanās. Vaboles bojā augu ziedus, kā rezultātā avenēm veidojas kropli augļi. Tomēr vaboļu bojājumi parasti ir saimnieciski mazāk nozīmīgi. Pieaugušās vaboles reti var izraisīt lielus ražas zudumus. Kāpuru barošanās. Kāpuri izgrauž augļu kauliņus un bojā ziedgultnes konusu, augļiem zūd kvalitāte, kā arī augļi var mainīt krāsu vai palikt cieti. Kāpuru bojāti augļi ir atrodami ļoti bieži, īpaši savvaļas apstākļos un dārzos, kur nelieto augu aizsardzības līdzekļus.

Piezīme: Latvijā ir sastopama otra aveņvaboļu suga – *lielā aveņvabole* (*Byturus ochraceus*). Šīs sugas pieaugušās vaboles vairāk saistītas ar dažādiem lakstaugiem (ļoti bieži barojas pieneņu ziedos) un reti var būt aveņu ziedos. Suga Latvijā ir konstatēta barojamies arī plūmju un pīlādžu ziedos. Lielās aveņvaboles kāpuri barojas *pilsētas bitenes* (*Geum urbanum*) ziedos, tādēļ atsevišķu agrāko gadu publikāciju dati par *lielo aveņvaboli*, kā aveņu augļu kaitēkli, patiesībā ir attiecināmi uz *mazo aveņvaboli* (*Byturus tomentosus*).

Literatūra: [1, 16, 23, 41, 53, 100, 117, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 195, 196, 202, 203, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 251, 272, 280, 281, 297, 330, 424, 475, 499, 500, 580]

Carabidae – skrejvaboļu dzimta

Calathus fuscipes (Goeze, 1777)

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Var bojāt nogatavojušos zemeņu augļus.

Literatūra: [23, 41, 117, 146, 202, 272, 312, 353, 355, 417, 431, 439, 558, 580, 600, 603, 604, 621, 623, 629, 648]

Harpalus affinis (Schrank, 1781) – **dīgstu skrejvabole**
Syn.: *Harpalus aeneus* (Fabricius, 1775)

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. Agrocenozēs viena no dominējošām skrejvabolēm. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi tādi paši kā zemeņu skrejvaboles (*Pseudoophonus rufipes*) gadījumā.

Literatūra: [23, 41, 117, 130, 139, 142, 143, 146, 190, 202, 208, 221, 230, 253, 272, 297, 312, 329, 330, 353, 355, 392, 417, 425, 431, 434, 439, 508, 513, 515, 558, 580, 600, 603, 604, 614, 621, 623, 629, 648]

Pterostichus melanarius (Illiger, 1798)
Syn.: *Pterostichus vulgaris, auctt.*

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. Kā zemeņu kaitēklis Latvijā nav pietiekami pētīta. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi:** Pieaugušās vaboles zemeņu augļos izgrauž caurumus, izēdot augļu mīkstumu. Vienā auglī var būt izgrauzti arī divi vai vairāki caurumi (~5 mm platumā un līdz pat ~15 mm dziļumā). Vairāk tiek bojāti tie augļi, kas atrodas tuvāk augsnei.

Literatūra: [23, 41, 116, 130, 146, 202, 208, 209, 230, 272, 307, 308, 312, 329, 330, 349, 353, 392, 417, 431, 432, 456, 515, 558, 580, 600, 603, 614, 621, 623, 629, 648]

Pseudoophonus rufipes (De Geer, 1774) – **zemeņu skrejvabole**
Syn.: *Harpalus pubescens* (O. F. Müller, 1776)
Harpalus rufipes (De Geer, 1774)
Ophonus pubescens (O. F. Müller, 1776)
Ophonus rufipes (De Geer, 1774)
Pseudoophonus pubescens (O. F. Müller, 1776)
Pseudophonus rufipes, orth. var.

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. Agro–cenozēs viena no dominējošām skrejvabolēm. **Bioloģija:** Vaboļu mātītes olas dēj augsnē (sākot no jūlija līdz vēlam rudenim). Kāpuri attīstās līdz nākamā gada jūlijam, kad tie

iekūņojas augsnē (15–45 cm dziļumā). Ziemo gan kāpuri, gan pieaugušās vaboles. **Bojājumi:** Augļkopībā kaitējumu var nodarīt vienīgi pieaugušās vaboles, kas no zemeņu augļiem izgrauž riekstiņus, ar kuru saturu tās barojas. Zemeņu augļu virsma tādējādi tiek bojāta un tie zaudē savu kvalitatīvo izskatu.

Literatūra: [16, 23, 41, 88, 99, 116, 117, 130, 139, 141, 142, 143, 145, 146, 190, 193, 194, 195, 196, 202, 208, 228, 230, 253, 260, 272, 280, 297, 312, 329, 330, 349, 353, 355, 392, 417, 425, 431, 432, 434, 439, 508, 513, 515, 558, 580, 600, 603, 604, 614, 621, 623, 629, 648]

Piezīme. Zemeņu dārzos var ieklīst arī citas skrejvaboļu dzimtas sugas, kuru pieaugušās vaboles var bojāt zemeņu augļus. No tām Latvijā ir sastopamas: *Nebria brevicollis* (Fabricius, 1792), *varakrāsas lauka skraidulis* (*Poecilus cupreus* (Linnaeus, 1758)), kur *varakrāsas lauka skraidulis* ir starp agrocenozēs dominējošām skrejvaboļu sugām. Kopumā Latvijā zemeņu stādījumos konstatētas 27 skrejvaboļu sugas, bet Latvijas agrocenozēs kopumā sastopams vēl lielāks skrejvaboļu sugu skaits. Vairumam skrejvaboļu sugu nav nozīmes kā augu kaitēkļiem.

Literatūra: [23, 41, 116, 117, 130, 139, 142, 143, 146, 190, 312, 329, 392, 413, 417, 431, 434, 439, 454, 508, 513, 558, 600, 603, 623, 629, 648]

Cantharidae – mīkstspārņu dzimta

Cantharis fusca Linnaeus, 1758 – **rūsganais mīkstspārnis**
Cantharis livida Linnaeus, 1758
Cantharis obscura Linnaeus, 1758
Cantharis pellucida Fabricius, 1792

Barības augi: Ābeles, avenes, bumbieres un daudzi citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgi kaitēkļi. **Latvijā:** Bieži. Visbiežāk sastopams *rūsganais mīkstspārnis*. **Bioloģija un barošanās:** Lai arī vaboles un to kāpuri ir plēsīgi, tomēr vabolēm raksturīgi baroties arī ar augiem, bojājot augu mīkstās daļas. Visbiežāk pieaugušos mīkstspārņus var atrast barojamies ziedos. Kopumā radītie bojājumu ir maznozīmīgi, bet dažreiz var būt nodarīts lielāks kaitējums avenēm.

Literatūra: [1, 23, 41, 53, 116, 117, 146, 202, 272, 319, 330, 349, 355, 424, 443, 475, 605]

Cerambycidae – koksngraužu dzimta

Oberea pupillata (Gyllenhal, 1817) – **sausseržu koksngrauzis**

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles lapu dzīslu vietās izgrauž taisnstūrveida plankumus. Kāpuri izalo dzinumu serdi.

Literatūra: [23, 96, 100, 146, 203, 251, 337, 351, 415]

Obrium cantharinum (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Polifāga suga uz lapkokiem. Ābeles, bumbieres. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu kāpuru barošanās saistīta ar vecākiem zariem un mizu, lielākoties ar atmirušiem zariem, tādēļ suga nav saimnieciski nozīmīga. Biežāk zāģētas koksnes tuvumā.

Literatūra: [1, 23, 96, 117, 146, 222, 413, 415, 424, 436, 576, 647]

Pidonia lurida (Fabricius, 1792)

Barības augi: Lapkoki un skujkoki. Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Sugas attīstība saistīta gan ar lapkokiem, gan skujkokiem, bet visticamāk ar vecu koksni. Latvijā atrasta arī ābeļu vainagā.

Literatūra: [1, 23, 41, 117, 146, 415, 424]

Rhagium mordax (De Geer, 1775) – **lapkoku ligzdkoksngrauzis**

Barības augi: Dažādi lapkoki, reti skujkoki. Ābeles, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās atmirušā koksnē aiz mizas, bet dažreiz tie var baroties vēl dzīvu, bet stipri novājinātu koku stumbru lejasdaļā.

Literatūra: [23, 122, 163, 227, 319, 415, 441, 443, 444, 448, 449, 513, 576, 592, 623]

Saperda scalaris (Linnaeus, 1758) – **dzeltenraksta lapkoku apšgrauzis**

Barības augi: Polifāga suga uz lapkokiem. Ābeles, bumbieres, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, plūškoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru attīstība saistīta ar vecu koksni, koku mizu un atmirušām daļām, tādēļ visticamāk sugu nevar uzskatīt par kaitēkli. Vairāk mežu tuvumā.

Literatūra: [1, 23, 41, 49, 117, 146, 222, 305, 323, 330, 337, 351, 383, 413, 415, 424, 441, 614, 647]

Tetrops praeustus (Linnaeus, 1758) – **augļkoku koksngrauzis**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes un citi lapkoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles barojas (aprīlī un maijā) lielākoties ar jaunām koku lapām, izēdot lapu epidermu. Vaboles sastopamas arī ziedos. Kāpuri barojas atmirušā koksnē, tādēļ nav saimnieciskas nozīmes. Vairāk vecajos un nekoptajos dārzos, reti jaunos dārzos.

Literatūra: [1, 23, 41, 117, 146, 222, 228, 250, 263, 323, 351, 383, 413, 415, 424, 441, 576, 647]

Cetoniidae – rožvaboļu dzimta

Cetonia aurata (Linnaeus, 1761) – **zeltītā rožvabole**

Barības augi: Barošanās ziedos: ābeles, irbenes, ķirši, rozes. Citi augi: ceriņi, spirejas un dažādi citi augi, biežāk čemurziežu dzimtas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles izēd ziedus vai apgrauž ziedpumpurus, bet kaitējums nenozīmīgs, biežāk uz rozēm, kā arī citiem augiem, kam nav nozīme augļkopībā. Kāpuri barojas ar augu atliekām un augu saknēm.

Literatūra: [1, 13, 15, 20, 23, 32, 41, 53, 56, 100, 117, 124, 125, 135, 146, 161, 163, 190, 202, 203, 222, 230, 250, 251, 272, 300, 330, 424, 437, 441, 443, 448, 623]

Trichius fasciatus (Linnaeus, 1758) – **joslainā kameņvabole**

Barības augi: Pieaugušās vaboles barojas daudzu augu ziedos. No augļaugiem biežāk irbeņu un rožu ziedos. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles barojas ar ziedu nektāru, putekšņiem un ziedlapiņām. Ziedu bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1 /uz ābelēm/, 23, 41, 53, 56, 117, 124, 125, 135, 202, 272, 443, 446, 448, 614]

Piezīme: Augu ziedos barojamies nereti var atrast arī sugas ***Valgus hemipterus*** (Linnaeus, 1758) pieaugušās vaboles, tomēr šai sugai nav nekādas saimnieciskas nozīmes, tāpat kā *joslainajai kameņvabolei* (*Trichius fasciatus*). Kāpuri barojas ar atmirušu koksni.

Literatūra: [1, 23, 41, 56, 117, 124, 125, 135, 146, 222, 272, 300, 330, 424]

Chrysomelidae – lapgraužu dzimta

Agelastica alni (Linnaeus, 1758) – **zilais alkšņu lapgrauzis**

Barības augi: Ābeles /reti/, lazdas /samērā bieži/. Citi augi: alkšņi /bieži masveidā/. **Nozīme:** Maznozīmīgs vai praktiski nenozīmīgs kaitēklis lazdām. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Pārziemo pieaugušās vaboles, kas pavasarī kļūst aktīvas un pārojas. Mātītes olas dēj lielās grupās, uz barības auga pilnībā izplaukušām lapām. Kāpuri šķiļas

pēc aptuveni divām nedēļām un sastopami lielākoties jūnijā un jūlijā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz abām lapas pusēm – sākumā izgraužot lapu mīkstos audus (skeletē), vēlāk arī caurumo lapu starp tās dzīslām. Lapas grauž arī pieaugušās vaboles, īpaši jaunās vaboles, pirms tās dodas ziemot.

Literatūra: [1, 20, 23, 41, 100, 116, 117, 122, 146, 202, 203, 227, 230, 231, 251, 300, 330, 331, 383, 434, 361, 424, 443, 444, 446, 449, 458, 462, 475, 478, 491, 573, 592, 623, 624]

Altica brevicollis Foudras, 1860
Syn.: *Haltica brevicollis* **(**Foudras, 1860)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Grauž lazdu lapas.

Literatūra: [23, 212, 316, 624]

Aphthona euphorbiae (Schrank, 1781) – **zilais linu spradzis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, zemenes. Citi augi: lini un vairākas citas sugas. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles pavasarī var grauzt ābeļu un zemeņu lapas. Atsevišķos gadījumos vaboļu radītie bojājumi samazina lapu fotosintētiski aktīvo virsmu.

Literatūra: [23, 141, 142, 143, 145, 146, 202, 217, 230, 253, 261, 295, 358, 370, 462, 491, 539, 556, 624]

Batophila rubi (Paykull, 1799) – **aveņu spradzis**

Barības augi: Avenes, kazenes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles barojas ar lapām, izgraužot lapu mīkstos audus. Vaboles aktīvas maijā un jūnijā. Parasti uz augiem nelielā skaitā.

Literatūra: [23, 32, 41, 88, 117, 146, 212, 251, 596, 623, 624]

Bromius obscurus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Vīnkoki. Citi augi: *Chamerion angustifolium*. **Nozīme:** Kaitēkļa nozīme augļkopībā Latvijā neskaidra. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles barojas ar *Chamerion angustifolium* lapām, bet tās ļoti piesaista arī vīnkoki. Vīnkokiem vaboles izgrauž mīkstos lapu audus starp lapu dzīslām, var tikt ietekmēta arī vīnogu ražas kvalitāte. Latvijas apstākļos, kā vīnkoku kaitēklis, šī suga nav pētīta.

Literatūra: [23, 41, 146, 624]

Cryptocephalus coryli (Linnaeus, 1758) – **lazdu slēpgalvis**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 48, 146, 164, 314, 354, 413, 452, 572, 624]

Cryptocephalus labiatus (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Mellene, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži, izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Bojā lapas.

Literatūra: [23, 454, 572, 623, 624]

Cryptocephalus sexpunctatus (Linnaeus, 1758) – **sešpunktu slēpgalvis**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi. kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles barojas ar lapām, biežāk uz kārkliem un vītoliem.

Literatūra: [23, 41, 146, 164, 390, 572, 624]

Galerucella sagittariae (Gyllenhal, 1813) – **bulteņu lapgrauzis**

Barības augi: Avenes, lācene, zemenes. Citi augi: bultenes, vārnkājas un citi lakstaugi. **Nozīme:** Latvijā kā kaitēklis nav pētīts. Varētu būt lokāli nozīmīgs zemeņu stādījumos, līdzīgi kā *zemeņu lapgrauzis* (*Galerucella tenella*). **Latvijā:** Nav pietiekami pētīts. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri uzturas lapu apakšpusē un graužtikai tur, no jūnija sākuma un kopš šķilšanās tie attīstās 3–4 nedēļas, tad augsnē iekūņojas. Pieaugušās vaboles laukumu veidā izēd lapu virsējo epidermu, lapas var sākt brūnēt. Vaboles nedaudz lielākas nekā zemeņu lapgraužu vaboles.

Piezīme: Ļoti līdzīga suga ir *Galerucella nymphaeae* (Linnaeus, 1758), pie kuras nereti kā sinonīmu pieskaita *Galerucella sagittariae*. Abas sugas ir grūti atšķiramas [98], *Galerucella nymphaeae* barojas uz *dzeltenās lēpes* (*Nuphar luteum*), bet *Galerucella sagittariae* uz šiem augiem nespēj dzīvot. Līdzīgi ir ar *Galerucella aquatica* (Fourcroy 1785). Šo sugu kompleksu Latvijā būtu papildu jāpēta. Atsevišķi autori uzskata, ka reāli pastāv tikai viena suga – *Galerucella nymphaeae*, kas sastopama ļoti bieži.

Literatūra: [23, 41, 48, 137, 146, 202, 491, 573, 624]

Galerucella tenella (Linnaeus, 1761) – **zemeņu lapgrauzis**

Barības augi: Zemenes. Citi augi: vīgriezes un daži citi lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs, vietām nozīmīgs, kaitēklis. Lokāli var savairoties masveidā. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušās vaboles augsnē (~5 cm dziļumā), vaboles ziemošanas vietu atstāj jau aprīļa beigās. Olas dēj uz lapām vai lapu kātiem – maija sākumā. Kāpuri uzturas lapu apakšpusē un graužtikai tur, no jūnija sākuma un kopš šķilšanās tie attīstās 3–4 nedēļas, tad augsnē iekūņojas. Pieaugušās vaboles laukumu veidā izēd lapu virsējo epidermu, lapas var sākt brūnēt. Vaboles nedaudz mazākas nekā *bulteņu lapgraužu* (*Galerucella sagittariae*) vaboles.

Literatūra: [9, 16, 23, 35, 48, 60, 69, 88, 117, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 193, 194, 195, 196, 202, 217, 221, 225, 226, 228, 230, 253, 259, 260, 280, 281, 297, 330, 390, 475, 491, 499, 534, 573, 596, 623, 624]

Gonioctena intermedia (Helliesen, 1913) – **pīlādžu lapgrauzis**

Barības augi: Pīlādži. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Apgrauž lapas.

Piezīme: *Pīlādžu lapgrauzis* (*Gonioctena intermedia*) un *ievu lapgrauzis* (*Gonioctena quinquepunctata*) ir divas, ļoti tuvas, simpatriskas sugas, kuras var atšķirt tikai speciālisti. Iespējams, ka daļa literatūras datu par *ievu lapgrauzi* ir attiecināmi uz *pīlādžu lapgrauzi*.

Literatūra: [23, 41, 313, 314, 315, 324, 354, 433, 563, 573, 624]

Gonioctena pallida (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pīlādži, vilkābeles. Citi augi: apses, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Apgrauž lapas.

Literatūra: [23, 41, 146, 313, 433, 563, 623, 624]

Gonioctena quinquepunctata (Fabricius, 1787) – **ievu lapgrauzis**

Syn.: *Phytodecta quinquepunctata* (Fabricius, 1787)

Barības augi: Lazdas, pīlādži. Citi augi: ievas, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /jaunajām lazdām/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis lieliem augiem. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles un kāpuri apgrauž lapas, atstājot neskartas tikai lapu lielās dzīslas.

Piezīme: *Pīlādžu lapgrauzis* (*Gonioctena intermedia*) un *ievu lapgrauzis* (*Gonioctena quinquepunctata*) ir divas, ļoti tuvas, simpatriskas sugas, kuras var atšķirt tikai speciālisti. Iespējams, ka daļa literatūras datu par *ievu lapgrauzi* ir attiecināmi uz *pīlādžu lapgrauzi*.

Literatūra: [20, 23, 41, 100, 146, 203, 227, 231, 251, 288, 313, 330, 433, 491, 563, 573, 623, 624]

Gonioctena viminalis (Linnaeus, 1758) – **klūdziņkārklu lapgrauzis**
Syn. *Phytodecta viminalis* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pīlādži /gadījuma raksturs/. Citi augi: kārkli un vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi. Pamatbarības augi šai sugai ir vītolu ģints sugas un uz pīlādžiem barojas reti.

Literatūra: [23, 41, 48, 117, 146, 227, 313, 330, 331, 433, 491, 563, 592, 623, 624]

Lochmaea crataegi (Forster, 1771) – **augļkoku lapgrauzis**

Barības augi: Ābeles, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu un kāpuru barošanās saistīta ar lapām, ziediem un putekšņiem.

Literatūra: [1, 23, 41, 137, 491, 624]

Piezīme *Lochmaea* ģintij: Purvos bieži sastopamā suga *kārklu-bērzu lapgrauzis* (*Lochmaea caprea* (Linnaeus, 1758)), kas barojas tikai ar divu ģinšu (*Salix, Betula*) augu lapām (sevišķi uz jaunajiem augiem), un šī suga nav kaitēklis purvos augošiem / audzētiem augļaugiem (lielogu dzērvenēm). *Kārklu-bērzu lapgrauzis* Latvijā ir ļoti bieži sastopama suga.

Luperus flavipes (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Ābeles /domājams gadījuma raksturs/, lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās saistīta ar lapām.

Literatūra: [1, 23, 41, 117, 146, 222, 424, 624]

Luperus longicornis (Fabricius, 1781)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, lazdas, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas.

Literatūra: [1, 23, 41, 137, 222, 424, 624]

Orsodacne cerasi (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles barojas ziedos, lielākoties ar putekšņiem, un nenodara nozīmīgus bojājumus.

Literatūra: [23, 41, 48, 146, 330, 358, 435, 475, 624]

Pyrrhalta viburni (Paykull, 1799) – **irbeņu lapgrauzis**
Syn.: *Galerucella viburni* (Paykull, 1799)

Barības augi: Parastā irbene /reti arī Kanādas irbene, vilnainā irbene, zobainā irbene/. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs līdz nozīmīgs kaitēklis (parastā irbene). **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles un to kāpuri stipri apgrauž irbeņu lapas, sākumā lapas skeletējot, izgraužot caurumus, bet beigās atstājot neskartas tikai galvenās lapu dzīslas.

Literatūra: [20, 23, 25, 41, 48, 100, 122, 146, 202, 203, 230, 231, 243, 251, 288, 410, 491, 504, 592, 623, 624]

Curculionidae – smecernieku dzimta

Anthonomus piri Kollar, 1837 – **bumbieru ziedsmecernieks**

Barības augi: Ābeles /reti/, bumbieres. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles pavasarī bojā pumpurus,

jaunos dzinumus, **Barības augi:** Ābeles /reti/, bumbieres. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles pavasarī bojā pumpurus, jaunos dzinumus, ziedus. Kāpurs attīstās pumpuros un šie pumpuri neatveras. Pumpuros redzamas mazāku "dūrienu" pēdas vai neliels caurumiņš, pa kuru kāpurs pumpuru ir pamestis.

Literatūra: [23, 41, 625]

Anthonomus pomorum (Linnaeus, 1758) – **ābeļu ziedsmecernieks**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Biežāk lokāli bīstams kaitēklis tā masveida savairošanās laikā, jo var bojāt līdz 80% (retāk pat līdz 100%) ziedu. Ļoti postošs gados, kad ābelēm maz ziedu. Neliela kaitēkļa populācijas klātbūtne ābeļu dārzos gados, kad ābeles pārbagātīgi zied ir pat vēlama, lai dabiski izretinātu ābeļu ziedus. Vairāk savairojas nekoptos un mazos dārzos. Lielos dārzos mazāk kaitīgs. **Latvijā:** Plaši izplatīta suga. **Bioloģija:** Gadā viena paaudze. Ziemo pieaugušās vaboles – augsnes virskārtā, zemsedzē un vecajās lapās. Vaboles aktīvas marta beigās vai aprīļa sākumā, kad tās pamet ziemošanas vietas un dodas auga vainagā. Olas dēj ziedpumpurā, iepriekš izgraužot caurumu, sākot ar ziedpumpuru izvirzīšanās laiku un beidzot ar brīdi, kad ziedpumpuri pilnībā izplaukuši. Jaunās vaboles no bojātajiem ziedpumpuriem iznāk jūnija sākumā vai vidū. Latvijā masveida savairošanās ik pēc 3–4 gadiem. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles bojā plaukstošus ziedus un lapas, izgraužot mazus caurumus. Kāpuri bojā ziedpumpuru iekšējo daļu. Bojātie ziedpumpuri neattīstās un neatveras, sakalst un nobrūnē.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 16, 23, 41, 69, 70, 100, 106, 117, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 179, 195, 196, 202, 203, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 229, 230, 236, 237, 238, 247, 250, 251, 261, 263, 266, 279, 280, 281, 290, 297, 373, 421, 423, 424, 462, 481, 496, 499, 580, 625, 634]

Anthonomus rectirostris (Linnaeus, 1758) – **ķiršu ziedsmecernieks**

Syn.: *Furcipus rectirostris* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ķirši /lielākoties/, plūmes /ļoti reti/. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ķirši/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /plūmes/. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija:** Pieaugušās vaboles lido pavasarī, no aprīļa līdz jūnijam. Pēc barības augu ziedēšanas, jauno augļu aizmetņos vaboles dēj pa vienai olai. Kāpuri no olām šķiļas pēc 2–3 nedēļām un tie barojas jauno augļu vēl mīkstajos kauliņos. Pēc ~30 dienām kāpuri iekūņojas. Jaunās vaboles parādās jūlijā un līdz ziemas guļai tās barojas augu lapotnē. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās mātītes, meklējot augļus, kur dēt olas, sabojā "sadurstot" aizmetušos augļus. Šādi augļi var būt vairākiem, labi saskatāmiem, dūruma punktiem. Augļi sliktāk attīstās. Augļiem, kuros attīstījušies kāpuri, redzams caurums ar tumšāku apmali. Kāpuru bojātajos augļos ir brūngani ekskrementi.

Literatūra: [23, 41, 146, 203, 625]

Anthonomus rubi (Herbst, 1795) – **aveņu ziedsmecernieks**

Barības augi: Avenes, rozes, zemenes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /avenes, zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /rozes/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Pieaugušās vaboles ziemo augsnes virskārtā, zem dažādām augu atliekām. Pavasarī vabolēm ir brieduma barošanās, kad tās barojas ar aveņu, rožu un zemeņu lapām, vēlāk tās barojas ziedpumpuros. Olas dēj tajos ziedpumpuros, kas pēc 3–4 dienām varētu izplaukt. Pēc olas iedēšanas mātīte aizgrauž zieda kātiņu 4–12 mm no pumpura pamatnes. Pēc 3–4 dienām ziedpumpurs nokrīt uz augsnes, kur kāpurs attīstās ~30 dienas. Kūniņas stadija ~4–5 dienas. **Bojājumi un barošanās:** Pavasarī vaboles sākumā skeletē lapu virspusi. Maija beigās vai jūnija sākumā vaboles izgrauž caurumus izplaukušajos pumpuros, izēdot vēl negatavus ziedputekšņus. Kopumā vaboles samazina ziedpumpuru skaitu.

Literatūra: [12, 13, 15, 16, 23, 32, 35, 41, 69, 88, 100, 116, 117, 129, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 193, 194, 195, 196, 203, 217, 221, 225, 226, 228, 230, 231, 251, 259, 260, 261, 280, 281, 288, 289, 297, 319, 403, 407, 499, 500, 507, 530, 531, 580, 596, 625, 645]

Anthonomus sorbi Germar, 1821 – **pīlādžu ziedsmecernieks**

Barības augi: Pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Tiek bojāti pumpuri. Sugas bioloģija vēl nav pietiekami izpētīta. Nepieciešams precizēt informāciju par sugas barošanos uz pīlādžiem.

Literatūra: [23, 625]

Barypeithes pellucidus (Boheman, 1834)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Vaboles: avenes, zemenes. Kāpuri: *Medicago lupulina*. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles (visvairāk maijā) var baroties aveņu un zemeņu lapotnē, kur tās bojā lapas. Var bojāt arī ziedpumpurus. Kāpuru barošanās saistīta ar *Medicago lupulina*.

Literatūra: [23, 41, 146, 317, 319, 625]

Barypeithes mollicomus (Ahrens, 1812)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: asinszāles, vīķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Līdzīgi kā *Barypeithes pellucidus*.

Literatūra: [317, 625]

Brachysomus echinatus (Bonsdorff, 1785)

Barības augi: Polifāga suga uz vairākiem augiem. Rozes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojā veģetatīvās daļas.

Literatūra: [23, 41, 146, 317, 319]

Chlorophanus viridis (Linnaeus, 1758) – **zaļais īssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga, galvenokārt uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, vilkābeles, zemenes, kā arī uz citiem augļaugiem un vairākām kokaugu sugām. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles apgrauž lapas. Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 8, 23, 35, 41, 88, 117, 146, 250, 259, 290, 297, 319, 383, 424, 425, 437, 513, 596, 625, 645]

Curculio nucum Linnaeus, 1758 – **riekstu smecernieks**

Syn.: *Balaninus nucum* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles sabojā aizmetušos riekstu sieniņas – bojājumi kā punktveida dūrumi. Riekstos, kuros iedēta olas, attīstās kāpurs (parasti viens kāpurs riekstā). Kāpurs izgrauž rieksta saturu, vēlāk riekstu pamet, tā sienā (čaumalā) izgraužot ~2 mm lielu, apaļu caurumu. Riekstu ienākšanās laikā kāpuru bojātie rieksti lielākoties brīvi neatdalās no riekstus ieskaujošā vīkala.

Literatūra: [23, 41, 146, 202, 203, 227, 251, 383, 449, 478, 625]

Piezīme *Curculio* ģintij: Uz augļaugiem (ābeles, ērkšķogas, ķirši, plūmes) pieaugušo vaboļu papildbarošanās laikā var sastapt citas *Curculio* ģints smecernieku sugas – *spurdžu smecernieku* (*Curculio betulae* (Stephens, 1831)) un *zīļu smecernieku* (*Curculio glandium* Marsham, 1802). Šīs sugas var baroties ar augļiem, piemēram, ābeļu āboliem. *Spurdžu smecerniekus* var baroties uz ķiršiem un plūmēm.

Literatūra: [1, 23, 146, 222, 230, 424, 617, 625]

Dryocoetes alni (Georg, 1856) – **alkšņu matiņmizgrauzis**

Barības augi: Lazdas /retāk/. Citi augi: alkšņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Latvijā nepietiekami pētīta suga. **Bioloģija un barošanās:** Sastopamas galvenokārt mitrās vietās, reti sausos biotopos. Bojā augošus, novājinātus vai citu kaitēkļu invadētus, stāvošus un nogāztus koku stumbrus un zarus.

Literatūra: [23, 119, 202, 319]

Dryocoetes villosus (Fabricius, 1792) – **ozolu matiņmizgrauzis**

Barības augi: Ķirši /ļoti reti/. Citi augi: dižskābarži, ozoli, zirgkastaņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Latvijā nepietiekami pētīta suga. **Bioloģija un barošanās:** Barojas lielākoties uz kokiem, kas aug gar izcirtumiem un mežmalās. Vecu, augošu, kā arī nogāztu koku stumbru apakšējā daļā un celmos.

Literatūra: [23, 119, 120, 121]

Hylesinus fraxini (Panzer, 1779) – **raibais ošu lūksngrauzis**

Syn. *Leperisinus fraxini* (Panzer, 1779)

Barības augi: Galvenais barības augs ir oši. Var baroties uz dižskābaržiem, kļavām un lazdām. Latvijā konstatēts arī uz ābelēm. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. Vairāk sastopams mežaudzēs, īpaši kur daudz ošu. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles izvēlas gan novājinātus, gan veselīgus kokus, kā arī vecus un jaunus kokus. Barojas uz stumbriem un zariem ar plānu (reti ar biezu) mizu. Visbiežāk ošu jaunaudzēs, izretinātās vecajās audzēs, parkos un apstādījumos. Ziemo pieaugušas vaboles.

Literatūra: [1, 16, 23, 41, 117, 119, 146, 222, 227, 251, 424, 448, 478, 592]

Lepyrus capucinus (Schaller, 1783)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, zemenes. Citi augi: alkšņi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Lielākoties bojā lapas.

Literatūra: [585, 615, 625]

Lymantor aceris (Lindemann, 1875) – **kļavu spožmizgrauzis**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: ievas, kļavas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Barojas uz tieviem, nokaltušiem un pat trūdēt sākušiem zariem. Ļoti līdzīga suga – *lazdu spožmizgrauzis* (*Lymantor coryli*).

Literatūra: [23, 119, 146, 434]

Lymantor coryli (Perris, 1853) – **lazdu spožmizgrauzis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas. Citi augi: ceriņi, ievas, kļavas, krūkļi, ozoli, pabērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Lielākoties barojas uz atmirušiem (pat trūdēt sākušiem) zariem, retāk uz stumbriem plānas mizas vietās. Ejas dziļi gremzdu kārtā. Pieaugušās vaboles ziemo vecajās ejās vai ziemošanai izgrauž jaunas un nenoteikta virziena ejas. Ļoti līdzīga suga – *kļavu spožmizgrauzis* (*Lymantor aceris*).

Literatūra: [1, 16, 23, 119]

Magdalis barbicornis (Latreille, 1804) – **bumbieru koksmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz rožu dzimtas kokaugiem. Ābeles, bumbieres, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, spirejas, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Īpaši sastopams vecos nekoptos dārzos. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas zem mizas. Barošanās vietās

audi atmirst, bet bojājumi parasti nenozīmīgi. Pieaugušās vaboles punktē lapas un tajās izgraužot caurumiņus.
Literatūra: [23]

Magdalis cerasi (Linnaeus, 1758) – **augļkoku koksmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz rožu dzimtas kokaugiem. Ābeles, bumbieres, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Sugas esamība Latvijā precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi tāpat kā *bumbieru koksmecernieka* (*Magdalis barbicornis*) gadījumā.
Literatūra: [1, 222, 424, 625]

Magdalis ruficornis (Linnaeus, 1758) – **plūmju koksmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz rožu dzimtas kokaugiem, biežāk uz plūmju ģints augiem. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, ievas, spirejas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi tāpat kā *bumbieru koksmecernieka* (*Magdalis barbicornis*) gadījumā. Kāpuru bojājumu rezultātā nokalst pumpuri. Bojājumi nenozīmīgi, parasti saistīti ar veciem zariem.
Literatūra: [1, 23, 41, 146, 222, 228, 250, 263, 424, 625]

Mecinus pyraster (Herbst, 1795)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles lapās izgrauž sīkus caurumiņus. Kāpuri attīstās uz ceļtekām.
Literatūra: [23, 117, 625]

Orchestes avellanae (Donovan, 1797)
Syn.: *Rhynchaenus signifer* (Creutzer, 1799)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi nenozīmīgi. **Piezīme:** Ziņas par barošanos uz lazdām pārbaudāmas.
Literatūra: [23, 625]

Otiorhynchus ligustici (Linnaeus, 1758) – **lielais zālaugu austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem. Zemenes, vīnkoki. **Nozīme:** Augļkopībā domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, nepieciešami papildu pētījumi par barošanos un nozīmi zemenēm. **Latvijā:** Domājams diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri graužsaknes, vaboles – lapas.
Literatūra: [16, 23, 88, 142, 143, 146, 413, 454, 513, 514, 596, 625, 645]

Otiorhynchus ovatus (Linnaeus, 1758) – **olveida austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, kultivētās zilenes, lielogu dzērvene, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /lielogu dzērvene, zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Domājams diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles aktīvas lielākoties naktīs. Vairumā gadījumu uz kultivētajiem augiem ir gadījuma raksturs. Pieaugušās vaboles izgrauž lapās (īpaši zemenēm) lielus caurumus. Dzērvenēm kāpuri var apgrauzt sakņu un virszemes dzinumu mizu, bet šī problēma vairāk ir sausākās vietās.
Literatūra: [1, 16, 23, 32, 35, 41, 88, 117, 142, 143, 146, 222, 259, 297, 350, 355, 424, 425, 596, 625, 632, 645]

Otiorhynchus raucus (Fabricius, 1777) – **dārzeņu austiņsmeceris**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, upenes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles aktīvas lielākoties naktīs. Pieaugušās vaboles graužaugu lapas, bet bojājumi ir nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 23, 41, 146, 222, 297, 424, 425, 625]

Otiorhynchus rugifrons (Gyllenhal, 1813) – **zemeņu austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Kā kaitēklis Latvijā nav pētīts. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles aktīvas lielākoties naktīs. Barošanās uz zemenēm var būt gadījuma raksturs. Pieaugušās vaboles izgraužlapās (īpaši zemenēm) lielus caurumus.

Literatūra: [23, 625]

Otiorhynchus singularis (Linnaeus, 1767) – **augļkoku austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, ērkšķogas, lazdas, lielogu dzērvene, upenes, vīnkoki. **Nozīme:** Latvijas apstākļos domājams ir kā maznozīmīgs kaitēklis. Kā kaitēklis Latvijā nav pētīts un būtu nepieciešami pētījumi. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Bojājumi lielākoties pavasarī un vasaras sākumā. Dzērvenēm kāpuri var apgraužsakņu un virszemes dzinumu mizu, bet šī problēma vairāk var būt sausākās vietās. Ābelēm vaboles apgraužjauno koku zaru mizu, lielākiem kokiem bojā lapas, ziedus. Bumbierēm mazāk bojā dzinumu mizu, var bojāt ziedus, ziedu kātus un pat aizgraužaizmetušos augļu kātiņus. Upenēm vaboles var bojāt pumpurus, apgrauždzinumus jaunajiem krūmiem un veco krūmu jaunākos dzinumus. Ērkšķogām vaboles apgraužjauno dzinumu mizu. Avenēm sākumā bojā bazālos pumpurus, vēlāk apgraužvai aizgraužsānu dzinumus un lapas. Vīnkokiem vaboles bojā pumpurus, samazinot to skaitu.

Literatūra: [23, 41, 117, 625]

Otiorhynchus smreczynskii Cmoluch, 1968 – **ceriņu austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz vairākiem krūmveidīgajiem kokaugiem, bet priekšroku dod ceriņu un ligustru ģints sugām. No augļaugiem zināma barošanās uz aronijām, krūmcidonijām, sausserž iem, vērenēm, vilkābelēm un zelta jāņogas. Bojā arī spirejas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles aktīvas naktīs. Barošanās laikā vaboles izgraužornamentveidīgus robus gar lapu malām. Augļaugiem lapu bojājumi daudz mazāk nekā uz ceriņiem, ligustriem un spirejām.

Literatūra: [613, 614, 625]

Otiorhynchus sulcatus (Fabricius, 1775) – **neizvēlīgais austiņsmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, ērkšķogas, jāņogas, kazenes, kultivētās zilenes, lielogu dzērvene, rozes, upenes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /lielogu dzērvene, zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis citiem augļaugiem. Par nozīmi lielogu dzērvenēm Latvijas apstākļos būtu veicami papildu pētījumi. **Latvijā:** Ne bieži. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles barojas parasti naktīs. Lapu malās regulāri vai stūraini izgrauzumi. Dzērvenēm kāpuri var apgraužsakņu un virszemes dzinumu mizu, bet šī problēma vairāk vērojama sausākās vietās. Galvenā nozīme ir tam, ka kāpuri apgraužmazās saknes. Zemenēm Kāpuri apgraužsakņu mizu, kā rezultātā augi vīst. Vaboles izgraužlapās robus, bet vaboļu bojājumi lielākoties ir nenozīmīgi.

Literatūra: [13, 23, 41, 100, 203, 288, 413, 507, 625]

Piezīme: Ik pa laikam augļaugu vainagos atrodams arī *skujkoku austiņsmeceris* (*Otiorhynchus scaber* (Linnaeus, 1758)), kas vairāk ir saistīts ar lakstaugiem, tādēļ diez vai uzskatāms par ievērības nozīmīgu augļaugu kaitēkli.

Literatūra: [1, 23, 41, 146, 222, 350, 424, 614]

Philopedon plagiatum (Schaller, 1783) – **pelēkais īssmeceris**
Syn.: *Cneorhinus plagiatus* (Schaller, 1783)
Cneorrhinus plagiatus, orth. var.

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, rozes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles izgrauž augu lapās caurumus. Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 16, 23, 41, 88, 99, 116, 117, 142, 143, 146, 222, 358, 424, 434, 439, 478, 596, 625, 645]

Phyllobius arborator (Herbst 1797)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, kazenes, ķirši, lazdas, pīlādži, rozes, zemenes. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, kārkli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis vairumam augļaugu. Maznozīmīgs līdz nozīmīgs kaitēklis zemenēm – nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas. Kāpuri bojā augu saknes.

Literatūra: [23, 41, 319, 618, 625]

Phyllobius argentatus (Linnaeus, 1758) – **sudrabzaļais lapsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, korintes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, zemenes. Citi augi: bērzi, oši. **Nozīme:** Augļdārzos praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Bieži sastopamas kokaudzētavās, vecos augļdārzos. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lapās izgrauž robus un caurumus.

Literatūra: [1, 8, 13, 16, 23, 41, 100, 117, 129, 136, 141, 142, 143, 146, 161, 195, 196, 203, 221, 222, 227, 250, 251, 280, 281, 290, 297, 307, 319, 424, 504, 507, 596, 618, 625, 645]

Phyllobius betulinus (Bechstein & Scharfenberg, 1805) – **bērzu lapsmecernieks**
Syn.: *Phyllobius betulae* (Fabricius, 1801), *nec* Linnaeus, 1758

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, ķirši, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti, nepietiekami pētīta suga – par tās sastopamību Latvijā nav skaidrības. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas.

Literatūra: [1, 23, 136, 146, 355, 618, 625]

Phyllobius glaucus (Scopoli, 1763) – **zaļganais lapsmecernieks**
Syn.: *Phyllobius calcaratus* (Fabricius, 1792)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, lazdas, kazenes, ķirši, pīlādži, plūmes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lapās izgrauž robus un caurumus. Biežāk varētu būt kokaudzētavās.

Literatūra: [23, 136, 146, 297, 319, 358, 425, 618]

Phyllobius maculicornis Germar, 1824 – **lapkoku lapsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, lazdas, pīlādži, rozes, vilkābeles, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lapās izgrauž robus un caurumus. Biežāk varētu būt kokaudzētavās.

Literatūra: [16, 23, 35, 41, 116, 117, 129, 136, 141, 142, 143, 146, 203, 221, 250, 259, 297, 319, 425, 596, 618, 625, 645]

Phyllobius oblongus (Linnaeus, 1758) – **brūnganspārnu lapsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Augļdārzos praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Bieži sastopami kokaudzētavās. Biežāk arī uz jaunām plūmēm. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lapās izgrauž robus un caurumus.

Literatūra: [1, 8, 13, 16, 23, 41, 100, 116, 136, 141, 142, 143, 146, 203, 221, 222, 250, 251, 290, 297, 319, 424, 425, 618, 625]

Phyllobius pomaceus Gyllenhal, 1834 – **nātru lapsmecernieks**
Syn.: *Curculio urticae* De Geer, 1775, *non* Scopoli, 1763
Phyllobius urticae (De Geer, 1775)

Barības augi: Suga galvenokārt saistīta ar lielo nātri (pieaugušās vaboles), bet kāpuru barošanās notiek augsnē ar dažādu lakstaugu, tajā skaitā ***zemeņu***, saknēm. Pieaugušās vaboles nereti var sastapt arī ābeļu, ērkšķogu, jāņogu, lazdu un vilkābeļu vainagos, kur, visticamāk, barošanās nenotiek vai bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis zemenēs. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuriem barojoties ar zemeņu saknēm, stresa gadījumā zemenes vīst un pat iet bojā. Tikko izšķīlušās vaboles grauž zemeņu lapas un ziedlapiņas, bet šie bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 16, 23, 35, 41, 88, 136, 142, 143, 146, 222, 228, 259, 297, 424, 425, 448, 596, 618, 625, 645]

Phyllobius pyri (Linnaeus, 1758) – **svītrainais lapsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, irbenes, lazdas, kazenes, kizils, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles. Citi augi: parastā cidonija un citas sugas. **Nozīme:** Augļdārzos praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Bieži sastopamas kokaudzētavās, kur arī var nedaudz kaitēt. Biežāk arī uz jaunām plūmēm. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lapās izgrauž robus un caurumus.

Literatūra: [1, 8, 13, 16, 23, 41, 100, 117, 129, 136, 141, 142, 143, 146, 195, 196, 203, 221, 222, 251, 280, 281, 290, 297, 319, 358, 424, 425, 618, 625]

Phyllobius vespertinus (Fabricius, 1792) – **brūnzaļais lapsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, kazenes, plūmes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: apses, vīksnas, vībotnes un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas.

Piezīme: Sugas statuss neskaidrs.

Literatūra: [23, 41, 136, 146, 618, 625]

Phyllobius viridicollis (Fabricius, 1792)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, kazenes, lazdas, rozes, zemenes. Citi augi: alkšņi, apses, kārkli, vībotnes un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas.

Literatūra: [23, 41, 618, 625]

Polydrusus cervinus (Linnaeus, 1758) – **varazaļais krāšņīssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lielākoties barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 41, 149, 614, 620, 625]

Polydrusus formosus (Mayer, 1779) – **zaļganais krāšņīssmeceris**
Syn.: *Polydrusus sericeus* (Schaller, 1783)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, lazdas, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Sugas esamība Latvijā pārbaudāma. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles barojas ar lapām, ziediem, pumpuriem un uz ābelēm var bojāt arī aizmetušos augļus. Kāpuru attīstība notiek augsnē, kur tie barojas ar dažādu augu saknēm.

Literatūra: [1]

Polydrusus fulvicornis (Fabricius 1792)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, lazdas, rozes. Citi augi: alkšņi, bērzi un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž lapas.

Literatūra: [23, 620, 625]

Polydrusus mollis (Stroem, 1768) – **brūnganais krāšņīssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lielākoties barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 149, 358, 620, 625]

Polydrusus pterygomalis Boheman, 1840 – **gaišzaļganais krāšņīssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lielākoties barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 149, 358, 620, 625]

Polydrusus tereticollis (De Geer, 1775) – **rakstjoslu krāšņīssmeceris**

Syn.: *Polydrusus undatus* (Fabricius, 1781)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lielākoties barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 149, 620]

Piezīme *Polydrusus* ģintij: Barojamies uz vairākiem augļaugiem zināmas vēl šādas sugas:

Polydrusus corruscus Germar 1824	– lazdas
Polydrusus impressifrons Gyllenhal 1834	– lazdas, rozes, vilkābeles
Polydrusus pallidus Gyllenhal, 1834	– lazdas
Polydrusus pilosus Gredler 1866	– pīlādži

Literatūra: [23, 620]

Pteleobius vittatus (Fabricius, 1787) – **raibspārnu krāšņīssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem, arī uz atsevišķiem skujkokiem. Pīlādži, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles lielākoties barojas ar lapām.

Literatūra: [23, 149, 424, 620]

Rhamphus oxyacanthae (Marsham, 1802) – **vilkābeļu alotājsmecernieks**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles /lielākoties/. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas, biežāk uz vilkābelēm. Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [23]

Rhynchaenus xylostei Clairville, 1798 – **sausseržu alotājsmecernieks**

Syn.: *Orchestes lonicerae* (Herbst, 1795), *nec* Razoumowsky, 1789
Rhynchaenus lonicerae (Herbst, 1795), *nec* Razoumowsky, 1789

Barības augi: Sausserži, irbenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas tikai uz sausseržiem (alo lapas), pieaugušās vaboles var baroties arī ar irbeņu lapām. Vaboles lapās izgrauž nelielus apaļīgus caurumiņus.

Literatūra: [23, 41, 100, 146, 319, 358, 625]

Sciaphilus asperatus (Bonsdorff, 1785) – **sakņu īssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, kazenes, pīlādži, rozes, sausserži, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles apgrauž vai caurumo lapas. Kāpuri barojas ar augu saknēm.

Literatūra: [23, 41, 129, 146, 317, 625]

Scolytus carpini (Ratzeburg, 1837) – **skābaržu gremzdgrauzis**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: dižskābarži, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Gadā viena paaudze. Izvēlas vidēji vecus vai vecus novājinātus kokus, kur barojas uz stumbriem un zariem saulainās vietās. Bojātiem kokiem atmirst vainagi (sākot no galotnes), kas skar pret sauli vairāk vērstos zarus.

Literatūra: [23, 119]

Scolytus mali (Bechstein, 1805) – **lielais ābeļu gremzdgrauzis**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: gobas, ievas, vīksnas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā reti, biežāk Kurzemē un Zemgalē. **Bioloģija un barošanās:** Gadā viena paaudze. Izvēlas novājinātus kokus vai nesen nocirstus kokus. Barojas uz stumbra un resnākiem zariem zem biezās mizas. Ļoti reti izvēlas veselīgus kokus.

Literatūra: [1, 16, 23, 41, 100, 117, 119, 142, 143, 203, 222, 250, 251, 424, 592]

Scolytus multistriatus (Marsham, 1802) – **mazais gobu gremzdgrauzis**

Barības augi: Plūmes. Citi augi: apses, dižskābarži, gobas, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Gobām izplata *Holandes gobu slimības* ierosinātāju. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Gadā viena paaudze. Izvēlas stipri novājinātus kokus vai kritalas un malku.

Literatūra: [23, 96, 119, 227, 592]

Scolytus rugulosus (Müller, 1818) – **mazais ābeļu gremzdgrauzis**

Syn.: *Eccoptogaster rugulosus* (Müller, 1818)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, korintes, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas, krūkļi, pabērzi un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams samērā bieži. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Sekundārais kaitēklis. Latvijas apstākļos gadā viena paaudze. Izvēlas novājinātu koku galotnes un zarus ar plānu mizu, reti veselīgus kokus. Barojas zem mizas. Papildu barošanās pumpuros vai arī mizā pie pumpuru vai mazu zaru pamatnes.

Literatūra: [1, 16, 23, 117, 119, 141, 142, 143, 222, 250, 424, 592]

Sitona lineatus (Linnaeus, 1758) – **svītrainais zirņu gumiņsmecernieks**

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem, kā arī uz kokaugiem, tajā skaitā augļaugiem. Kāpuri attīstās, augsnē barojoties tikai ar tauriņziežu dzimtas augu sakņu gumiņiem. Ērkšķogas, ķirši, persiki, vīnkoki, zemenes un citi augļaugi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Biežāk kokaudzētavās. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pieaugušās vaboles lapu malās izgrauž sīkus robiņus. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [8, 23, 35, 41, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 192, 195, 196, 217, 221, 230, 259, 280, 281, 288, 295, 319, 481, 596, 619, 625, 645]

Strophosoma melanogrammum (Forster, 1771) – **lazdlapu īssmeceris**

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles caurumo pumpurus un lapas.
Literatūra: [23, 625]

Tachyerges pseudostigma (Tempère, 1982)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.
Literatūra: [23, 625]

Tachyerges stigma (Germar, 1821)
Syn.: *Rhynchaenus stigma* (Germar, 1821)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.
Literatūra: [23, 41, 625]

Trypodendron domesticum (Linnaeus, 1758) – **ozolu koksnmizgrauzis**
Syn.: *Xyloterus domesticus* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži, plūmes. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, dižskābarži, kļavas, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži, vairāk Kurzemē un Zemgalē. **Bioloģija un barošanās:** Izvēlas vecus, vidēji vecus, gan augošus, gan nogāztus kokus. Visa eju sistēma atrodas koksnē, tā ir melnā krāsā (krāsu dod sēne, kuras sporas pārnēsā vaboles).
Literatūra: [1, 16, 23, 41, 117, 119, 146, 222, 424]

Trypodendron signatum (Fabricius, 1787) – **lapkoku koksnmizgrauzis**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, plūmes. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, dižskābarži, kļavas, liepas, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Lielākoties izvēlas mežaudzes ar lapkoku piejaukumu, kur barojas lielākoties uz 20 gadus veciem un vecākiem kokiem, kā arī uz novājinātiem un nogāztiem kokiem, resniem zariem un celmiem.
Literatūra: [23, 41, 119, 122, 146, 227, 448]

Xyleborinus saxesenii (Ratzeburg, 1837) – **kopeju nevienādais mizgrauzis**
Syn. *Xyleborus saxesenii* (Ratzeburg, 1837)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles /biežāk/, aprikozes, bumbieres, ķirši /biežāk/, lazdas, persiki, plūmes, plūškoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Gadā viena paaudze, mātītēm arī divas paaudzes. Lielākoties sekundārs kaitēklis – invadē tikai primāro kaitēkļu novājinātus kokus. Izvēlas dažāda vecuma novājinātus augošus kokus, kā arī nogāztus kokus (arī zāģbaļķus, zarus un kokus krautuvēs) mežmalās, izcirtumos. Pastiprina *lapkoku nevienādo mizgraužu* (*Xyleborus dispar*) radīto bojājumu negatīvo ietekmi.
Literatūra: [1, 16, 119, 436, 592]

Xyleborus dispar (Fabricius, 1792) – **lapkoku nevienādais mizgrauzis**
Syn. *Anisandrus dispar* (Fabricius, 1792)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /biežāk/, bumbieres /retāk/, lazdas, ķirši, plūmes. Citi augi: bērzi, liepas, gobas, oši un citi lapkoki. **Nozīme:** Vispārēji maznozīmīgs kaitēklis, lokāli ļoti nozīmīgs kaitēklis /ābeles/. Biežāk augļdārzos postoši parādās mežu tuvumā un vaboļu masveida savairošanās gados. **Latvijā:** Dārzos ne bieži visā teritorijā.

Bioloģija: Gadā tikai viena paaudze. Pieaugušās vaboles uz saimniekaugu stumbriem parādās no maija līdz jūnijam un ir aktīvas saulainā un siltā laikā. Pēc pārošanās mātītes caur mizu iegraužas koksnē, kur grauž eju divos virzienos. Pie ieeju sākuma mātītes izdēj olas (katra mātīte savā dzīvē izdēj līdz 50 olām). Pirmie kāpuri parādās maijā vai jūnijā un vēlāk ir atrodami dažāda vecuma kāpuri, atkarībā no olu izdēšanas laika. Kāpuri barojas ar ejās augošo sēņotni. Pieaugušās vaboles ejās var būt atrodamas visa gada garumā, vairāk ziemā un pavasarī. Augļdārzos biežāk uz ābelēm. **Bojājumi un barošanās:** Izvēlas dažāda vecuma, bet galvenokārt jaunus un vidēji vecus, gan spēcīgus, kā arī primāro kaitēkļu novājinātus /**lielākoties**/ kokus. Izvēlas arī citu iemeslu dēļ novārgušus kokus. Biežāk uz kokiem mežu retainēs, izcirtumu malās un citās, saules labi apspīdētās, vietās un augļdārzos. Vaboles koku stumbros un zaros veido ejas. Bojātie koki, it īpaši jaunie koki, iet bojā. Vaboļu izgrauztās ejas biežāk atrodas zem sānu zariem vai pumpuriem. Eju ieeja kā mazi caurumi ar nelielu skaidu aizblīvējumu. Kauleņkokiem bojājumu vietās pie izgrauztās ieejas var nedaudz sveķot.

Piezīme: Invadētie koki jānozāģē!

Literatūra: [1, 12, 16, 20, 23, 41, 100, 117, 119, 141, 142, 143, 146, 195, 196, 202, 203, 221, 222, 227, 228, 230, 237, 238, 250, 251, 295, 297, 247, 424, 462, 463, 592]

Piezīmes smecernieku dzimtai: 1. Zemeņu agrocenozēs Latvijā konstatēta smecernieku suga *Ceutorhynchus typhae* (Herbst, 1795) [Syn.: *Ceutorhynchus floralis* (Paykull, 1792), *non* Olivier, 1790], kas šeit trofiski visticamāk ir saistīta ar zemenēs augošajām nezāļu sugām, nevis pašām zemenēm. *Ceutorhynchus typhae* ir polifāga suga uz vairākiem lakstaugiem, lielākoties kāpostu dzimtas sugām.

Literatūra: [23, 35, 41, 146, 259, 320, 419, 453, 596, 645]

2. Trofiskās attiecībās ar ābelēm un pīlādžiem tiek minēts arī *lielais priežu smecernieks* (*Hylobius abietis* (Linnaeus, 1758)). Sugas pamatbarības augi ir skujkoki (priedes un egles). Kāpuru attīstība notiek tikai uz skujkokiem, bet pieaugušās vaboles var apgrauzt arī atsevišķu sugu lapkoku mizu, tajā skaitā arī lazdām [616]. Lai arī lielais priežu smecernieks nelielā skaitā ir sastopams arī augļdārzos, tomēr šeit tam nav būtiskas kaitējuma nozīmes.

Literatūra: [1, 615]

3. Latvijā zemeņu agrocenozēs konstatēta vēl viena smecernieku suga – *Tychius picirostris* (Fabricius, 1787). Šīs sugas attīstība cieši saistīta ar āboliņiem (*Trifolium*). Arī saistībā ar šo sugu ir pārbaudāma pieaugušo vaboļu iespējamā barošanās ar zemeņu lapām, vai arī šīs vaboles visticamāk zemeņu agrocenozēs saistītas ar tur augošajām nezālēm (āboliņu sugām).

Literatūra: [23, 35, 41, 146, 259, 358, 596, 645]

Rhynchitidae – krāssmecernieku dzimta

Byctiscus betulae (Linnaeus, 1758) – **lapkoku tinējsmecernieks**

Syn. *Byctiscus betuleti, auctt.*
Rhynchites betuleti, auctt.

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, plūmes, vilkābeles, vīnkoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /bumbieres/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles pavasarī bojā augu lapas, izgraužot caurumus un citādus grauzumus. Vēlāk mātītes lapas dzīslā iedēj vairākas olas. Lapa noliecas un izveidojas sarullēts melngans lapas vīstoklis, kur tālāk dzīvo kāpuri. Kāpuri barojas trīs līdz četras nedēļas (līdz augusta beigām) un iekūņojas. Jaunās vaboles parādās pēc desmit dienām un līdz ziemošanai uzturas uz barības augu lapām. Ziemo vaboles. Nepieciešami pētījumi par sugas iespējamo barošanos, kā arī saimniecisko nozīmi uz vīnkokiem Latvijas apstākļos.

Literatūra: [1, 16, 23, 41, 100, 117, 142, 143, 146, 195, 196, 203, 221, 227, 228, 237, 251, 280, 281, 319, 413, 443, 448, 499, 504]

Deporaus betulae (Linnaeus, 1758) – **bērzu tinējsmecernieks**
Syn. *Rhynchites betulae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, dižskābarži, ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles mātīte pārgrauž lapas plātni līdz galvenajai dzīslai, sadalot lapu divās daļās, no kurām lapas plātnes galam tuvākā daļa saritināta blīvā vīstoklī. Vīstoklī iedēta viena balta ola, no tās attīstās kāpurs, kas turpat barojas.

Literatūra: [23, 41, 100, 116, 117, 146, 202, 203, 227, 304, 305, 413, 444, 449, 614]

Haplorhynchites caeruleus (De Geer, 1775) – **dzinumu krāssmecernieks**
Syn. *Rhynchites coerulens* (De Geer, 1775)
Involvulus coeruleus (De Geer, 1775)
Rhynchites conicus (Illiger, 1807)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, lazdas, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī vaboles barojas ar lapām, bieži uz jauniem augiem. Olas dēj maijā – mātīte iedēj pa vienai olai mīkstā dzinumā, apmēram 10–15 cm no jaunā veģetatīvā dzinuma gala. Pēc tam, nedaudz zem izdētās olas, dzinuma gals tiek aizgrauzts, tas parasti nokrīt uz augsnes un tikai daļa paliek pie auga aizgrauztā veidā. Kāpuri no olām šķiļas pēc divām nedēļām un 3–4 nedēļas barojas nograuztajā dzinuma posmā, pēc tam tie augsnē iekūņojas. Pieaugušās vaboles parādās vasaras otrajā pusē, tās ziemo nobirās vai citās piemērotās vietās. Bojājumi nozīmīgi tikai jauniem kokiem un kokiem kokaudzētavās.

Literatūra: [250, 295]

Involvulus cupreus (Linnaeus, 1758) – **plūmju krāssmecernieks**
Syn. *Rhynchites cupreus* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, korintes, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, klintenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ķirši, plūmes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis uz pārējiem augļaugiem. Tomēr saimnieciskā nozīme Latvijā neskaidra un ir nepieciešami papildu pētījumi par sugas izplatību ķiršu un plūmju stādījumos. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī vaboles barojas uz pumpuriem, ziediem, lapām. Vēlāk mātītes augļos dēj olas. Kāpuri barojas un attīstās augļos – lielākoties ķirši, plūmes, retāk citi augļaugi. Uz plūmēm bojājumi nedaudz atgādina zāģlapseņu – *gaišās plūmju zāģlapsenes* (*Hoplocampa flava*) un *tumšās plūmju zāģlapsenes* (*Hoplocampa minuta*) radītus bojājumus.

Literatūra: [1, 23, 41, 100, 117, 146, 202, 203, 222, 227, 230, 251, 369, 383, 413, 424]

Neocoenorrhinus germanicus (Herbst, 1797) – **zemeņu krāssmecernieks**
Syn.: *Cneorhinus germanicus* (Herbst, 1797)
Coenorrhinus germanicus (Herbst, 1797)
Pselaphorhynchites germanicus (Herbst, 1797)

Barības augi: Polifāga sugas. Avenes, kazenes, rozes, zemenes. Citi augi: brūnvālītes, retēji un citas sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /avenes, kazenes, rozes/. **Latvijā:** Iespējams bieži. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo vaboles. Vaboles agri pavasarī barojas uz augu lapām, vēlāk caurumo ziedus. Mātītes olas dēj no aprīļa līdz vasaras beigām (augusts), bet lielākā olu dēšana vērojama maijā. Olas sākumā tiek dētas lapu žāklēs (zemenēm arī uz stīgām), vēlāk arī uz ziediem, vienmēr jaunos (svaigos) auga audos. Pēc olu dēšanas, mātīte zem pēdējās iedētās olas stipri "punktē" auga audus, kā rezultātā vasas daļas virs bojājuma vīst, zieds iet bojā. Novītusī daļa saglabājas neatdalīti no auga un ar augu sasaistīta ar nelielu audu kārtu, vai arī novītusī daļa nokrīt uz zemes. Kāpuri pēc izšķilšanās barojas vīstošajās auga daļās, bet pieauguši tie ielien augsnē iekūņoties. Pieaugusi vabole jau izšķiļas rudenī, bet

augsni pamet pavasarī pēc ziemošanas. Avenēm un kazenēm parasti bojātas tiek galotnes daļas, ko augi kompensē, dzenot sānu dzinumus.

Literatūra: [16, 23, 35, 41, 88, 142, 221, 259, 596, 645]

Neocoenorrhinus pauxillus (Germar, 1824) – **melnzilais krāssmecernieks**

Syn. *Coenorrhinus pauxillus* (Germar, 1824)
Pselaphorhynchites pauxillus (Germar, 1824)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres, korintes, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams diezgan reti. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu barošanās. Vaboles barojas uz lapām, tās punktējot. Punktējuma vietas saskatāmas. Kāpuru barošanās. Kāpuri attīstās un barojas saritinātā lapā. Lielajiem kokiem bojājumi ir nenozīmīgi. Vaboļu masveida savairošanās gadījumos bojājumi var traucēt jaunu augu augšanu, kam varētu būt nozīme kokaudzētavās.

Literatūra: [1, 23, 323]

Rhynchites auratus (Scopoli, 1763) – **ķiršu krāssmecernieks**

Syn.: *Epirhynchites auratus* (Scopoli, 1763)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ķirši/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles/. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušas vaboles. Pavasarī vaboles barojas, bojājot lapu pumpurus un ziedpumpurus, vēlāk aizmetušos augļus – tajos redzamas dūrienu pēdas. Mātītes olas dēj pa vienai aizmetušos augļos, dažus milimetrus zem augļa mizas. Kāpuri no olām šķiļas pēc divām nedēļām, barojas augļa mīkstumā, bet pieauguši izgraužas no augļa un to pamet. Kāpurs iekūņojas augsnē, kur pēc diviem mēnešiem izšķiļas pieaugusi vabole, kas turpat arī pārziemo. Kāpuru bojātie augļi parasti ātrāk nobirst. Dārzos biežāk novērojami pieaugušo vaboļu bojātie augļi, kuru virsmā ir viena vai vairākas dažāda izmēra piltuvveida bedrītes.

Literatūra: [23, 164]

Rhynchites bacchus (Linnaeus, 1758) – **dienvidu krāssmecernieks**

Syn.: *Rhynchites baccus, orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi gan par sugas esamību Latvijā, gan par iespējamo saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Sastopamība Latvijā nav skaidra. Ja suga ir sastopama Latvijā, tad visticamāk ļoti reti. Latvijas tuvumā ir ziņas par sugas sastopamību Lietuvas dienvidos [203]. **Bioloģija un barošanās:** Pavasara barošanās un kāpura attīstība līdzīgi kā *ķiršu krāssmecerniekam* (*Rhynchites auratus*), bet vaboļu bojātajos augļos paliek punktu rētas (caurumiņi). Pieaudzis kāpurs augsnē diapauzē aptuveni desmit mēnešus un tikai tad iekūņojas. Vaboļu bojātie augļi ātri inficējas ar dažādām sēnēm un pūst.

Literatūra: [1, 222, 424]

Tatianaerhynchites aequatus (Linnaeus, 1767) – **augļu krāssmecernieks**

Syn. *Coenorrhinus aequatus* (Linnaeus, 1767)
Neocoenorrhinus aequatus (Linnaeus, 1767)
Pselaphorhynchites aequatus (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās vaboles parādās pavasarī. Tās bojā aizmetušos augļus, tos "sadurstot", atstājot specifiskas "dūrumu" pēdas. Vaboles augļos iedēj olas, no tām pēc nedēļas izšķiļas kāpuri. Kāpuru attīstība notiek auglī, kur tie

barojas ar mīkstumu. Pēc trīs nedēļām pieaugušie kāpuri augli pamet un iekūņojas augsnē. Pieaugušās vaboles ziedpumpurus un ziedus bojā ļoti reti, praktiski tikai augļus. Vaboļu radītās bojājumu pēdas ("dūrumu" vietas) uz augļiem saglabājas arī auglim izaugot un augļi /āboli, aprikozes, plūmes/ ir nekvalitatīva izskata. Plūmju ģints augu augļiem vaboļu radīto "dūrumu" vietās nedaudz var būt sveķu izdalījumi.

Literatūra: [1, 21, 23, 41, 146, 222, 369, 413, 424]

Elateridae – sprakšķu dzimta

Agriotes lineatus (Linnaeus, 1767) – **svītrainais sprakšķis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, upenes, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Galvenā nozīme kā laukaugu kaitēklim, bet var kaitēt arī avenēm un zemenēm. Latvijā vairāk pētīts dažādiem laukaugiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri augsnē barojas ar augu saknēm un pie augu pamatnes iegraužas augos. Augi var vīst vai iet bojā. Pieaugušās vaboles var bojāt augu ziedus.

Literatūra: [23, 31, 33, 34, 36, 41, 88, 99, 116, 117, 128, 142, 143, 145, 146, 161, 169, 175, 177, 178, 190, 192, 194, 195, 196, 202, 204, 207, 208, 209, 210, 221, 229, 230, 253, 272, 280, 281, 297, 303, 319, 330, 425, 434, 439, 503, 596, 649]

Agriotes obscurus (Linnaeus, 1767) – **tumšais sprakšķis**

Barības augi: Tāpat kā *svītrainais sprakšķis* (*Agriotes lineatus*). **Nozīme:** Galvenā nozīme kā laukaugu kaitēklim, bet var kaitēt arī avenēm un zemenēm. Latvijā vairāk pētīts dažādiem laukaugiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā *svītrainais sprakšķis*. Latvijā novērots, ka kāpuri biežāk atrodami augsnēs ar pH virs 6.0.

Literatūra: [23, 31, 33, 34, 36, 41, 88, 99, 106, 116, 117, 128, 141, 142, 143, 145, 146, 169, 175, 176, 177, 178, 190, 192, 194, 195, 196, 202, 204, 207, 208, 209, 210, 217, 221, 229, 230, 253, 261, 272, 280, 281, 297, 303, 308, 319, 330, 349, 355, 375, 384, 425, 441, 475, 481, 503, 510, 596]

Agriotes sputator (Linnaeus, 1758) – **mazais labību sprakšķis**

Barības augi: Tāpat kā *svītrainais sprakšķis* (*Agriotes lineatus*). **Nozīme:** Galvenā nozīme kā laukaugu kaitēklim, bet var kaitēt arī avenēm un zemenēm. vairāk pētīts dažādiem laukaugiem. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā *svītrainais sprakšķis*. Latvijā novērots, ka kāpuru biežāk atrodami augsnēs ar pH virs 6.0.

Literatūra: [23, 31, 33, 34, 36, 41, 88, 106, 117, 128, 141, 142, 143, 145, 146, 163, 190, 192, 194, 202, 204, 207, 208, 209, 210, 221, 229, 230, 272, 319, 330, 358, 424, 481, 482, 503, 596, 649]

Agrypnus murinus (Linnaeus, 1758) – **pelēkais sprakšķis**

Syn.: *Brachylacon murinus* (Linnaeus, 1758)
Lacon murinus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles, lazdas, plūmes, smiltsērkšķi, vilkābeles un citi augi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, tomēr par saimniecisko nozīmi nepieciešami pētījumi, jo vaboles apgrauž arī jaunos augļus. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboļu kāpuri dzīvo augsnē, kur barojas ar augu saknēm, tārpiem, kā arī citu kukaiņu kāpuriem. Pieaugušās vaboles atrodamas uz dažādiem augiem, kur tās barojas apgraužot augu zaļās daļas, bet parasti uz augiem vaboles ir mazā skaitā.

Literatūra: [1, 23, 31, 33, 36, 41, 117, 128, 146, 161, 204, 253, 297, 301, 319, 330, 355, 358, 375, 383, 424, 425, 434, 439, 475, 503, 649]

Ampedus sanguinolentus (Schrank, 1776) – **sarkanais sprakšķis**

Syn.: *Elater sanguinolentus* Schrank, 1776

Barības augi: Pieaugušās vaboles atrodamas uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, jāņogas, lazdas, sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Vaboļu kāpuri barojas atmirusī koksnē un koku zaros (lazdas, ozoli). Kāpuri iekūņojas rudenī, kur pupārijā pārziemo vaboles stadijā. Vaboles apgrauž augu lapas.

Literatūra: [1, 23, 31, 32, 36, 41, 117, 128, 146, 222, 300, 330, 358, 374, 424, 649]

Athous haemorrhoidalis (Fabricius, 1801)

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž augu saknes.

Piezīme: Pieaugušās vaboles var baroties arī ar laputīm [606].

Literatūra: [41, 128, 146, 177, 253, 330, 383, 413, 424, 441, 454, 649]

Dalopius marginatus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Dažādu augu saknes. Pieaugušās vaboles Latvijā atrastas uz ābelēm, jāņogām, plūmēm, kā arī uz citiem augiem. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri augsnē, barojas ar augu saknēm, kā arī ir plēsīgi un ēd citu kukaiņu kāpurus. Vaboles uz augsnes un kokaugu lapotnē. Vairāk mežu suga. Pieaugušo vaboļu barošanās uz augiem nav pietiekami pētīta.

Piezīme: Pieaugušās vaboles var baroties arī ar laputīm [606].

Literatūra: [1, 23, 31, 32, 33, 36, 41, 117, 128, 146, 163, 169, 221, 222, 300, 319, 330, 375, 383, 424, 439, 441, 456, 475, 649]

Selatosomus aeneus (Linnaeus, 1758) – **spīdīgais sprakšķis**
Syn.: *Diacanthus aeneus* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles un citi kokaugi (vaboļu barībā). Zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis (uz kokaugiem). Atsevišķos gadījumos var kaitēt zemenēm /maznozīmīgs kaitēklis/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Kāpurs attīstās augsnē 2–4 gadus, kur arī ziemo. Izaugušie kāpuri iekūņojas augustā, vaboles šķiļas augustā, septembrī un pārziemo augsnē 10–25 cm dziļumā. Vaboles parādās maijā un jūnijā. **Bojājumi un barošanās:** Visēdāji, bet vairāk augēdāji. Vaboles ēd dažādu lakstaugu un kokaugu lapu audus. Kāpuri barojas ar augu pazemes daļām, sēklām. Lielākoties nozīmīgs kā laukaugu kaitēklis.

Piezīme: Pieaugušās vaboles var baroties arī ar laputīm [606].

Literatūra: [1, 23, 31, 33, 36, 41, 99, 106, 117, 128, 142, 143, 145, 146, 161, 169, 175, 176, 177, 178, 190, 192, 202, 204, 207, 210, 221, 229, 230, 253, 272, 280, 281, 297, 319, 330, 334, 349, 425, 434, 437, 439, 441, 475, 481, 503, 510, 649]

Piezīmes sprakšķu dzimtai: Pēc literatūras datiem Latvijā vairāku augļaugu (lielākoties ābeļu) vainagos konstatētas pieaugušas sprakšķu vaboles – *sīkais sprakšķis* (*Adrastus pallens* (Fabricius, 1792) [Syn.: *Adrastus nitidulus* (Marsham, 1802)], *Anostirus castaneus* (Linnaeus, 1758) [Syn.: *Corymbites castaneus* (Linnaeus, 1758)] un *Ctenicera pectinicornis* (Linnaeus, 1758) [Syn.: *Corymbites pectinicornis* (Linnaeus, 1758)]. Tomēr šīs sugas visticamāk nav augļaugu kaitēkļi. Sugu kāpuru barošanas nav saistīta ar augļaugiem.

Literatūra: [1, 23, 31, 36, 41, 128, 142, 143, 146, 163, 202, 207, 209, 221, 222, 253, 272, 319, 330, 377, 383, 413, 424, 441, 454, 475, 596, 649]

Melolonthidae – maijvaboļu dzimta

Serica brunnea (Linnaeus, 1758) – **brūnā smiltājvabole**

Barības augi: Polifāga suga. Augļkopībā var būt nozīmīga tikai zemeņu stādījumos. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Kāpuri pastiprina kaitējumu, tiem augsnē esot kopā ar citu vaboļu (maijvaboļu, jūnijvaboļu, jūlijvaboļu un dārzvaboļu) kāpuriem. Nepieciešami papildu pētījumi par šīs sugas un radniecīgo sugu kāpuru sastāvu zemeņu stādījumos Latvijā. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar dažādu augu saknēm un sastopami lielākoties vieglās un smilšainās augsnēs.

Literatūra: [23, 41, 95, 117, 124, 125, 135, 146, 163, 202, 272, 330, 338, 350, 424, 441, 443, 614]

Amphimallon solstitiale (Linnaeus, 1758) – **saulgriežu jūnijvabole**

Barības augi: Polifāga suga. Augļkopībā var būt nozīmīga zemeņu stādījumos. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis – vairāk pastiprina bojājumu apjomu, esot kopā ar citu vaboļu kāpuriem. Tomēr nepieciešami papildu pētījumi par šīs sugas un radniecīgo sugu kāpuru sastāvu zemeņu stādījumos Latvijā. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri apgraužot augu saknes (bojājumu līdzīgi kā maijvabolēm, dārzvabolei un citām radniecīgām sugām). Lielākoties mežu suga. Attīstība no olas līdz pieaugušai vabolei ilgst divus gadus.

Literatūra: [23, 41, 56, 95, 117, 124, 125, 142, 143, 146, 202, 205, 210, 227, 230, 253, 272, 330, 338, 350, 383, 413, 478, 592]

Melolontha hippocastani Fabricius, 1801 – **meža maijvabole**

Barības augi: Barības augi tie paši, kas *lauka maijvabolei* (*Melolontha melolontha*). **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis vairumam augļaugu. Lokāli nozīmīgs kaitēklis zemenēs. Par saimniecisko nozīmi zemenēs un radniecīgo sugu kāpuru sastāvu zemeņu stādījumos nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Sugas attīstība līdzīgi kā *lauka maijvabolei*, tikai pilna attīstība no olas līdz pieaugušai vabolei parasti ilgst vienu gadu ilgāk. Barošanās tāpat kā *lauka maijvabolei*. Suga vairāk saistīta ar mežiem, bet kāpuri atrodami arī lauksaimniecības zemēs.

Literatūra: [1, 20, 23, 41, 56, 88, 95, 100, 117, 142, 143, 146, 193, 194, 202, 203, 205, 209, 222, 227, 228, 230, 231, 237, 251, 253, 297, 330, 338, 350, 378, 424, 425, 441, 478, 504, 596]

Melolontha melolontha (Linnaeus, 1758) – **lauka maijvabole**

Syn.: *Melolontha vulgaris* Fabricius, 1775

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles /reti/, avenes, ķirši /biežāk/, plūmes /bieži/, rozes, smiltsērkšķi, zemenes. Citi augi: apses, bērzi, ievas /reti/, kļavas, lapegles /bieži/, liepas /ļoti reti/, ozoli, oši /ļoti reti/, kļavas, vītoli /retāk/, zirgkastaņi un citi kokaugi. Kāpuri barojas ar ļoti daudzu sugu augu saknēm. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz ļoti nozīmīgs kaitēklis – atkarībā no augļaugu sugas un augšanas vietas. Bojājumi bieži ir kopā ar citu, radniecīgo, sugu kāpuru radītajiem bojājumiem, sugām kopā pastiprinot kaitējumu negatīvo nozīmi. Augļkopībā ļoti nozīmīgs kaitēklis zemenēs. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Pieaugušās vaboles izlidot aprīļa beigās, maijā un jūnijā. Vaboles barojas uz dažādiem kokaugiem, apgraužot lapas, retāk ziedus un augļus. Pēc dažām nedēļām apaugļotas mātītes klajākās vietās ierokas augsnē un, apmēram 20 cm dziļumā, dēj līdz 70 olas – kopās pa 12–30 olām. Kāpuri no olām šķiļas pēc viena līdz dieviem mēnešiem un barojas ar dažādu augu saknēm. Pilna attīstība no olas līdz pieaugušai vabolei parasti ilgst trīs, retāk četrus gadus. Lai arī jaunās pieaugušas vaboles izšķiļas jau augustā vai septembrī, tās augsnē pavada ziemu un iznāk tikai nākamā gada pavasarī. Ik pēc trim līdz četriem gadiem var būt lokāla vai plašāka lauka maijvaboļu masveida izlidošana. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu barošanās. Vaboles, apgraužot lapas, augļaugus lielākoties bojā maz. Ziedu bojājumi parasti nenozīmīgi. Biežāk var būt nozīmīgas uz plūmēm (masveida savairošanās gados). Daudz nozīmīgāki bojājumi masveida savairošanās gados vērojami atsevišķām citām kokaugu sugām mežos un apstādījumos. Kāpuru barošanās. Saimnieciski nozīmīgākos bojājumus nodara maijvaboļu kāpuri. Bojājumi īpaši nozīmīgi zemeņu stādījumos, jaunos rožu stādījumos un daļā kokaudzētavu.

Literatūra: [1, 16, 20, 23, 41, 56, 88, 95, 100, 110, 117, 125, 141, 142, 143, 145, 146, 161, 163, 190, 192, 193, 194, 195, 202, 203, 204, 205, 208, 209, 210, 221, 222, 227, 228, 229, 230, 231, 237, 250, 251, 253, 272, 288, 290, 297, 300, 330, 350, 378, 383, 424, 425, 441, 448, 478, 503, 530, 592, 596, 623]

Mordellidae – smailvēderu dzimta

Piezīme: Literatūrā [1] ar ābelēm trofiskā saistībā Latvijā norādītas divas smailvēderu sugas – *cigoriņu smailvēderis* (*Mordella aculeata* Linnaeus, 1758) un *Variimorda villosa* (Schrank, 1781) [Syn.: *Mordella fasciata* Fabricius, 1775]. Šīs un citas smailvēderu sugas bieži sastopamas dažādu augu, tajā skaitā arī augļaugu, ziedos, kur vaboles barojas ar putekšņiem. Vaboļu barošanās praktiski nav ar kaitējuma raksturu.

Literatūra: [1, 23, 41, 53, 116, 117, 146, 319, 330]

Nitidulidae – spīduļu dzimta

Glischrochilus hortensis (Geoffroy in Fourcroy, 1785)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Savvaļā samērā bieži. **Bioloģija un barošanās:** Vaboles vairāk ir saistītas ar kokiem un mežiem, bet atsevišķos gados un vietās tās nelielā skaitā atrodamas zemeņu stādījumos, kur vaboles izalo zemeņu augļus.

Literatūra: [23, 32, 41, 146, 300, 319]

Meligethes aeneus (Fabricius, 1775) – **krustziežu spīdulis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, ķirši, rozes, zemenes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Vaboļu negatīvā nozīme augļaugiem Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Ļoti bieži, bieži arī masveidā. **Bioloģija:** Antofīla suga. Ziemo pieaugušas vaboles – augsnē, sūnās, zem augu atliekām. Vaboles sastopamas no maija līdz septembrim, bet visvairāk sastopamas jūlija beigās. Vaboles barojas ļoti daudzu augu sugu ziedos, kāpuri barojas kāpostu dzimtas augu ziedos. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles, barojoties ziedos, bieži tos arī nozīmīgi bojā /avenēm un zemenēm/, izēdot putekšņus, putekšnīcas un ziedlapiņas. Masveida savairošanās gados var būt ietekme uz ražas kvalitāti. Latvijā šo vaboļu negatīvā ietekme uz aveņu un zemeņu ražu nav pētīta, bet tās ir nozīmīgs kaitēklis laukaugiem /kāpostu dzimtas augiem/.

Literatūra: [23, 32, 37, 41, 53, 117, 141, 142, 143, 146, 190, 192, 202, 217, 221, 229, 230, 253, 272, 475, 580, 596]

Meligethes viridescens Fabricius, 1787

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, ķirši, rozes, zemenes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Vaboļu negatīvā nozīme augļaugiem Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Ļoti bieži, bieži arī masveidā. **Bioloģija:** Antofīla suga. Vaboles sastopamas no maija līdz septembrim, bet visvairāk sastopamas jūlija beigās. Vaboles barojas ļoti daudzu augu ziedos. **Bojājumi un barošanās:** Vaboles, barojoties ziedos, bieži tos arī nozīmīgi bojā (avenēm un zemenēm). Masveida savairošanās gados var būt ietekme uz ražas kvalitāti. Latvijā šo vaboļu negatīvā ietekme uz aveņu un zemeņu ražu nav pētīta.

Literatūra: [23, 37, 41, 53, 117, 142, 143, 146, 190, 221, 272, 424]

Piezīme: Latvijā, barojamies augļaugu ziedos konstatētas šādas *Meligethes* ģints sugas: ābeļu ziedos *Meligethes coeruleovirens* Förster, 1849, *Meligethes czwalinai* Reitter, 1871; aveņu ziedos *Meligethes czwalinai*; skābo ķiršu ziedos *Meligethes coeruleovirens*; meža zemeņu ziedos – *Meligethes ochropus* Sturm, 1845, *Meligethes subrugosus* (Gyllenhal, 1808), *Meligethes umbrosus* Sturm, 1845; pīlādžu ziedos *Meligethes coeruleovirens*; parastās brūklenes ziedos *Meligethes ovatus* Sturm, 1845; irbeņu ziedos *Meligethes coeruleovirens*; melno cūceņu ziedos *Meligethes coeruleovirens*.

Literatūra: [53]

Rutelidae (dzimta)

Anomala dubia (Scopoli, 1763) – **mazā jūlijvabole**
Syn.: *Anomala aenea* De Geer, 1774

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, rozes, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes, kokaudzētavas/. Pastiprina kaitējumu, augsnē kāpuriem esot kopā ar maijvaboļu, jūnijvaboļu, smiltājvaboļu un dārzvaboļu kāpuriem. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Saimnieciski nozīmīgi var būt kāpuru radītie bojājumi. Kāpuru attīstība no olas līdz pieaugušai vabolei notiek augsnē, kur kāpuri barojas ar dažādu augu saknēm. Pilns attīstības cikls no olas līdz pieaugušam kukainim ilgst divus gadus, bet optimālos apstākļos, var notikt arī viena gada laikā. Suga saistīta vairāk ar mežiem. Augļdārzos un kokaudzētavās vairāk mežu tuvumā. Būtu nepieciešami pētījumi par kāpuru sastopamības biežumu zemeņu stādījumos.

Literatūra: [23, 41, 95, 117, 124, 125, 146, 169, 202, 227, 253, 272, 330, 338, 350, 413, 439, 478, 592, 614]

Phyllopertha horticola (Linnaeus, 1758) – **dārzvabole**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /zemenes/. Maznozīmīgs kaitēklis /ķirši, rozes, zemenes, kokaudzētavas/. Praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, smiltsērkšķi, rozes, plūmes/. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Suga vairāk ir saistīta ar atklātākiem biotopiem, daudz retāk mežos. Vaboles aktīvas lielākoties maijā un jūnijā. Katra mātīte augsnē dēj 10–15 olas. Kāpuri parādās jau jūlijā un barojas ar dažādu augu saknēm. Gadā viena paaudze. **Bojājumi un barošanās:** Vaboļu barošanās. Vaboles apgrauž augu lapas, retāk (lielākoties masveida savairošanās vietās un gados) grauž arī augļus (ābelēm, ķiršiem, vilkābelēm), kā arī bieži barojas ziedos, nedaudz izgraužot arī ziedu daļas. Rozēm var ievērojami bojāt to ziedus. Lai arī masveida savairošanās laikā vaboles augu lapas grauž intensīvi un to radītie bojājumi ir uzkrītoši, kopumā lapu bojājumiem nav saimnieciskā nozīme. Kāpuru barošanās. Kāpuri augsnē barojas ar dažādu augu saknēm. Var būt nozīmīgi zemenēs (kopā ar citu, radniecīgu, sugu – maijvaboļu, jūnijvaboļu un smiltājvaboļu kāpuriem). Bieži kāpuru radītos zemeņu stādījumu bojājumus attiecina uz lauka maijvaboles kāpuriem, tādēļ ir maz datu par katras sugas kāpuru izplatības biežumu un proporcionālo sadalījumu zemenēs. Pēdējos gados šādi kāpuru sastāva uzskaitījumi pa vaboļu sugām ir veikti lielākoties mežsaimniecības zemēs.

Literatūra: [1, 13, 15, 20, 23, 32, 35, 41, 56, 88, 95, 100, 117, 125, 142, 143, 146, 163, 190, 195, 196, 202, 203, 210, 222, 227, 230, 237, 250, 251, 253, 259, 272, 280, 297, 330, 338, 350, 383, 424, 425, 437, 439, 441, 443, 462, 475, 478, 592, 596]

Tenebrionidae – melnuļu dzimta

Lagria hirta (Linnaeus, 1758) – **pūkainā sarvabole**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, smiltsērkšķi, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Vaboles aktīvas no maija līdz jūlijam, kad tās aktīvi barojas. Olas dēja augsnē. Kāpuri no olām šķiļas pēc ~1 mēneša un barojas ar augu atliekām. Ziemo kāpuri un pavasarī tie iekūņojas, bet pieaugušas vaboles ir pēc ~2 nedēļām. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar dažādu augu atliekām, reti ar zemei piegulošu lapu audiem. Pieaugušās vaboles barojas ar dažādu augu lapām, ziedos, ļoti reti iegraužas augļos. Kopumā kaitējums augļaugiem ir nenozīmīgs.

Literatūra: [23, 41, 116, 117, 125, 146, 163, 330, 375, 441, 443, 596]

Diptera – divspārņu kārta
Nematocera – odveidīgo apakškārta

Bibionidae – resnkājodu dzimta

Dilophus febrilis (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Latvijā nepieciešami papildu pētījumi par iespējamo kaitējumu zemenēm. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar dažādu augu, tajā skaitā zemeņu, saknēm. Kaitējums zemenēm lielākoties nav nozīmīgs.

Literatūra: [584]

Cecidomyiidae – pangodiņu dzimta

Ametrodiplosis viciae Mamaev, 1961 – **lazdu-vīķu pangodiņš**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: vīķi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Dzīvo kā inkvilīns *lazdu ziedu pangodiņa* (*Contarinia coryli*) (uz *lazdām*) un *Contarinia craccae* (uz *vīķiem*) izraisītajās pangās.

Literatūra: [46, 107]

Buhriella rubicola Stelter, 1960 – **kazeņu lapu pangodiņš**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Gadā viena paaudze. Kāpuri vārpstveida lapu pangās, lapu apakšpusē, kur barojas ar mezofila šūnām. Iekūņojas un ziemo augsnē.

Literatūra: [54, 107]

Clinodiplosis cilicrus (Kieffer, 1889) – **rožu ziedpumpuru pangodiņš**
Syn.: *Clinodiplosis rosiperda* Rübsaamen, 1892
Diplosis rosiperda (Rübsaamen, 1892)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Rozes, vīnkoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās ziedpumpuros un ziedos. Bojātie ziedi neizplaukst.

Literatūra: [15, 41, 107]

Contarinia coryli (Kaltenbach, 1859) – **lazdu ziedu pangodiņš**
Syn.: *Contarinia corylina* (Löw, 1878)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas lazdu ziedos.

Piezīme: Pasaules pangodiņu katalogā kā no Latvijas ir iekļauts *lazdu lapu pangodiņš* (*Contarinia cybelae* Gagné, 1972) [108, 638], kas veido pangas uz lazdu lapām. Visticamāk šī suga ir sajaukta ar Latvijā sastopamo *lazdu ziedu pangodiņu*, jo *lazdu lapu pangodiņš* Latvijā vēl līdz šim nav manīts [486].

Literatūra: [41, 46, 51, 54, 107, 108, 486, 577, 638]

Contarinia floriperda Rübsaamen, 1917 – **pīlādžu ziedu pangodiņš**

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri pīlādžu ziedos.

Literatūra: [46, 107]

Contarinia pyrivora (Riley, 1886) – **bumbieru pangodiņš**

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Tomēr nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi Latvijā. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Tiek uzskatīts, ka

suga Latvijā ievazāta. **Bioloģija:** Ziemo kūniņas stadijā augsnē, 10–12 cm dziļumā. Pieaugušie pangodiņi izlido maijā. Mātītes briestošos bumbieru ziedos, starp ziedlapiņām, iedēj 10–15 olas. Pēc izšķilšanās kāpuri iegraužas auglenīcā. Kāpuri pamet bojātos augļus jūnijā un uzreiz augsnē iekūņojas. Gadā viena paaudze. **Bojājumi un barošanās:** Bojātie jaunie augļi sākumā aug ātrāk, nekā pārējie augļi, vēlāk tie apstājas augt, kad ir 15–20 mm diametrā. Augļiem pamatdaļa nedaudz paresninäta. Kad augļi pārtrauc augt, tie sažūst vai tiem izveidojas tumši plankumiem, augļa iekša ir melna. Augļi nobirst ātrāk.

Literatūra: [16, 107, 141, 142, 143, 196, 198, 203, 280, 281, 462, 468]

Contarinia rubicola Kieffer, 1909 – **kazeņu ziedu pangodiņš**

Barības augi: Kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Tomēr nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi Latvijā. **Latvijā:** Iespējams bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās kazeņu ziedos. No vāji invadēta zieda attīstās kropls un mazs auglis, parasti augļu raža zūd.

Literatūra: [107, 126]

Contarinia sambuci (Kaltenbach, 1873) – **plūškoku-sausseržu pangodiņš**

Barības augi: Irbenes, plūškoki, sausserži (tajā skaitā – Pallasa sausserdis). **Nozīme:** Iespējami maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Iespējams, ka bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās ziedpumpuros un ziedos.

Literatūra: [54, 107]

Contarinia sorbi Kieffer, 1896 – **pīlādžu lapu pangodiņš**

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri pangās uz lapām.

Literatūra: [54, 107]

Contarinia viburnorum Kieffer, 1913 – **irbeņu ziedu pangodiņš**

Barības augi: Irbenes. **Nozīme:** Iespējami maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri un pangas irbeņu ziedos.

Literatūra: [107]

Craneiobia corni (Giraud, 1863) – **kizila pangodiņš**

Barības augi: Kizils. Citi augi: grimoņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Izraisa lapu pangas.

Literatūra: [107, 203]

Dasineura corylina (Kieffer, 1913) – **inkvilīnais lazdu pangodiņš**

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Dzīvo kā inkvilīns *lazdu ziedu pangodiņu* (*Contarinia coryli*) izraisītajās pangās ziedos.

Literatūra: [54, 107]

Dasineura crataegi (Winnertz, 1853) – **vilkābeļu rozešu pangodiņš**

Syn.: *Cecidomyia crataegi* Winnertz, 1853

Barības augi: Vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama – pārbaudāma sugas esamība Latvijā. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti dzinumi, rozetveida lapu pangas.

Piezīme: Suga norādīta Latvijai, balstoties uz pangām [94], bet vēlāk suga nav minēta Latvijas pangodiņu sugu sarakstā [107] un Baltijā kopumā tā ir norādīta tikai Kaļiņingradas apgabalā (Krievija) [203].

Literatūra: [94]

Dasineura excavans (Kieffer, 1909) – **sausseržu lapu pangodiņš**

Barības augi: Sausserži /tajā skaitā Pallasa sausserdis/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Lapu pangas.

Literatūra: [107]

Dasineura mali (Kieffer, 1904) – **ābeļu lapu pangodiņš**

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /jauni koki kokaudzētavās, zem segumiem/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ražojošie dārzi/. **Latvijā:** Ne bieži. Nepieciešami papildu pētījumi par izplatību un nozīmi kokaudzētavās. **Bioloģija un barošanās:** Mātītes olas dēj uz lapu malām. Pēc trim līdz piecām dienām no olām izšķiļas kāpuri, kas barojas lapas virsējā epidermā. Bojātās lapas mala no vienas puses vai no abām pusēm ir saritināta (ritinājumu pangā), kur arī atrodas vairāki pangodiņu kāpuri. Kāpuru attīstība ilgst divas līdz trīs nedēļas (dažreiz ilgāk), tad tie nokrīt uz augsnes, kur iekūņojas. Pēc divām nedēļām parādās jaunie pieaugušie pangodiņi. Gadā var būt trīs vai pat vairāk paaudzes. Bojājumi var būt nozīmīgi tikai jauniem kokiem kokaudzētavās.

Literatūra: [51, 100, 107, 203, 577]

Dasineura oxycoccana (Johnson, 1899) – **dzērveņu dzinumu pangodiņš**

Syn.: *Dasineura vaccinii* (Smith, 1890)
Perrisia vaccinii (Smith, 1890)

Barības augi: Eša zilene, lielogu dzērvene, vairoga zilene. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži visā teritorijā lielogu dzērveņu stādījumos. Nav pietiekami pētīta šīs sugas nozīme kultivēto zileņu stādījumos, kur audzē Eša un vairoga zilenes šķirnes. **Bioloģija:** Gadā vairākas paaudzes. Mātītes olas dēj starp pumpuru zvīņām, neilgi pēc pumpuru plaukšanas sākuma. Olas netiek dētas miera periodā esošos pumpuros. Kāpuri no olām šķiļas pēc divām līdz trim dienām un tie sāk baroties ar pumpuru audiem. Vienā pumpurā var būt vairāki kāpuri. **Bojājumi un barošanās:** Pangodiņi bojā veģetatīvos pumpurus (galotnes) vai ziedpumpurus, atkarībā no barības auga sugas, kur tie barojas meristemātiskajos audos. Dzērvenēm vairāk veģetatīvos pumpurus. Šobrīd zināms, ka barības augi ir tikai trīs zileņu ģints sugas un nav zināms, ka šīs sugas pangodiņi bojātu vēl kādu citu zileņu ģints sugu. Pangodiņu radīto bojājumu rezultātā ir ietekmēta gan ražas kvalitāte (samazinās ogu lielums), gan apjoms. Pumpuru bojājumu pazīmes var pamanīt tikai 7–14 dienas pēc tam, kad kāpurs sācis pumpurā baroties. Nereti šos bojājumus kļūdaini piedēvē sala radītiem pumpuru bojājumiem. Zilenēm bojātā jaunā galotne pašā galā nokalst (attēls uz 4. vāka).

Literatūra: [62, 63, 64, 103, 108, 151, 153, 157, 405, 638]

Dasineura periclymeni (Rübsaamen, 1889) – **sausseržu lapmalu pangodiņš**

Barības augi: Sausserži. Suga aprakstīta no lapu pangām uz Vācijas vīteņsausserža (*Lonicera periclymenum*), Latvijā minēta no parastā sausserža (*Lonicera xylosteum*). Nepieciešami pētījumi par sugas barošanos uz citām sausseržu sugā, tajā skaitā uz Pallasa sausserža. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība un barošanās precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barošanās izraisa lapu malu pangas (rullēšanos).

Literatūra: [54, 107]

Dasineura plicatrix (Loew, 1850) – **aveņu lapu pangodiņš**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Par saimniecisko nozīmi Latvijā nav bijuši pētījumi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās satītās aveņu un kazeņu lapās, kur bojātās lapu lapiņas satinas vīstoklī. Tinums parasti paralēli lapiņu galvenajai dzīslai.

Literatūra: [54, 107]

Dasineura ribis Barnes, 1940 – **upeņu ziedu pangodiņš**

Barības augi: Upenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi Latvijā, jo iespējams, ka ir kā nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Plaši izplatīts Rīgas apkārtnē. Kopējā izplatība skaidrojama. **Bioloģija:** Pavasarī mātītes dēj olas upeņu ziedpumpuros. Izšķīlies kāpurs tajos barojas un attīstās aptuveni 30 dienas. Pieaudzis kāpurs nokrīt uz augsnes, kur pārziemo, nākamā gada pavasarī iekūņojas. Gadā viena paaudze. **Bojājumi un barošanās:** Bojātie ziedpumpuri aug kropli, bumbierveida vai bumbveida. Ziedu pielapes violetsārtas, ogas neattīstās un nobirst. Bojājumu rezultātā samazinās upeņu raža.

Literatūra: [14, 100, 107, 108, 203, 251, 638]

Dasineura rosae (Bremi, 1847) – **rožu lapu pangodiņš**
Syn. *Wachtliella rosarum* (Hardy, 1850)
Wachtliella rosae (Bremi, 1847)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams, ka bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lapās.

Literatūra: [54, 107]

Dasineura tetensi (Rübsaamen, 1892) – **upeņu lapu pangodiņš**
Syn. *Perrisia tetensi* (Rübsaamen, 1892)

Barības augi: Lielākoties parastā upene un augi, kas cēlušies šai sugai krustojoties (dabiski vai mākslīgi) ar citām jāņogu ģints sugām, jāņogas /reti/. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /spraudeņu audzēšana siltumnīcās vai zem segumiem/, nozīmīgs kaitēklis /spraudeņu audzēšana lauka apstākļos, kokaudzētavās/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ražojošie augi/. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bioloģija:** Barošanas saistīta ar jaunizplauku šām lapām. Mātītes dēj olas jauno lapu krokās – jauno dzinumu galos. Kāpuri no olām šķiļas dažu dienu laikā un barojas satītās lapās. Katrā bojātajā lapā ir vairāki kāpuri. Kāpuru attīstība ilgst līdz 14 dienām. Pieaugušie kāpuri iekūņojas augsnē un pēc divām nedēļām parādās jaunie pieaugušie pangodiņi. Ziemo pēdējās paaudzes kāpuri zīdveida kokonā un tie iekūņojas pavasarī. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās rezultātā bojātās lapas zaudē krāsu, stipri sačokurotas un satītas, var palikt melnas. Uz jaunajiem augiem kokaudzētavās bojājumi var būt ļoti nozīmīgi, īpaši, ja augus audzē zem segumiem vai siltumnīcās. Nozīmīgums pastiprinās tad, ja augiem atkārtoti (pēc apgriešanas) ir jauni dzinumu ar "svaigām" lapām vai, ja paralēli ir augi, kuriem lapas vēl nav pilnībā izaugušas (aizkavējušās, attīstās citā laikā), jo šo augu lapas atkārtoti bojā nākamās pangodiņu paaudzes, rezultātā vienas sezonas laikā bojājumi atkārtojas vairakkārt.

Piezīme: Parasti sugas barošanās tiek saistīta ar upenēm, bet 2013. gada jūnijā Dobelē konstatēti pangodiņu bojāti jaunie jāņogu dzinumi. Kopumā par pangodiņu barošanos uz jāņogām plašāku ziņu nav.

Literatūra: [14, 107, 228, 405]

Dasineura vitisidaea (Kieffer, 1909) – **brūkleņu galotņu pangodiņš**

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta un būtu nepieciešami pētījumi par pangodiņu saimniecisko nozīmi kultivēto brūkleņu stādījumos. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pangas galotņu lapās.

Literatūra: [107]

Hygrodiplosis vaccinii (Kieffer, 1897) – **melleņu lapu pangodiņš**

Barības augi: Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri attīstās satītās lapās.

Literatūra: [107, 126]

Jaapiella vacciniorum (Kieffer, 1913) – **melleņu galotņu pangodiņš**

Barības augi: Mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pangas galotņu lapās.

Literatūra: [107]

Lasioptera rubi (Schrank, 1803) – **aveņu stumbra pangodiņš**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumu par sugas izplatību kultivēto aveņu stādījumos Latvijā. **Latvijā:** Bieži. Biežāk uz savvaļas avenēm, bet regulāri vērojams arī stādījumos. **Bioloģija:** Kāpuri pārziemo pangās. Pangodiņi parādās maijā, jūnijā vai jūlijā un olas dēj mazās grupiņās (līdz 15 vai vairāk) uz aveņu stumbriem, pie pumpuru vai sānu zaru pamatnes. Kāpuri no olām šķiļas pēc aptuveni desmit dienām. Tie uzreiz iegraužas avenes stumbrā. Šajā vietā stumbrs uzbriest un sešu nedēļu laikā veidojas pangveida izaugums (stumbra panga). Kāpurs turpina baroties dažus mēnešus un ir pieaudzis tikai nākamā gada aprīlī vai maijā, tad kāpurs turpat pangā iekūņojas. Jaunais pieaugušais pangodiņš parādās pēc aptuveni trim nedēļām, kad tas caur pangas plaisām izlien no avenes stumbra. **Bojājumi un barošanās:** Atsevišķi, apaļīgu vai garenu, pangu izaugumi (līdz 40 mm garas pangas) uz aveņu stumbra. Pangas var būt arī uz sānu dzinumiem. Bojājumi kavē aveņu augšanu, samazinās raža. Bojātie aveņu stumbri pangas vietā var arī nolūzt.

Literatūra: [41, 51, 100, 107, 145, 203, 228, 251, 405, 500, 577]

Mikomya coryli (Kieffer, 1901) – **lazdu smalkpangu pangodiņš**

Syn.: *Mikomyia coryli, orth. var.*

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Iespējams bieži, izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas lapu pangās.

Literatūra: [107, 577]

Resseliella oculiperda (Rübsaamen, 1893) – **rožu acojumu pangodiņš**

Syn. *Clinodiplosis oculiperda* (Rübsaamen, 1893)
Thomasiniana oculiperda (Rübsaamen, 1893)

Barības augi: Polifāga suga uz vairākiem rožu dzimtas augiem. Ābeles, avenes, bumbieres, plūmes, rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis kokaudzētavas un siltumnīcās uz acotiem augiem. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Gadā trīs paaudzes. Mātītes olas dēj griezumu un potējumu vietās. Nozīmīgākie bojājumi var būt tikko acotie augiem, kur kāpuri attīstās acojumā, kā rezultātā acojums nepieaug un iet bojā. Daļēji bojāts acojums iet bojā no tālākām mikroorganismu infekcijām. Lielākie bojājumi var būt augustā.

Literatūra: [15, 107, 108, 638]

Resseliella ribis (Marikovskij, 1956) – **upeņu zaru pangodiņš**

Syn. *Thomasiniana ribis* Marikovskij, 1956

Barības augi: Upenes, retāk jāņogas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Vairāk kaitīgs mazdārziņos. Nepieciešami papildu pētījumu par sugas izplatību kultivēto upeņu komercstādījumos Latvijā. **Bioloģija un barošanās:** Gadā divas paaudzes. Mātītes olas dēj jaunos, līdz 30 cm garos, dzinumos. Kāpuri pēc šķilšanās līdz trim nedēļām barojas zem mizas. Pieaugušie kāpuri nokrīt uz augsnes, kur iekūņojas un kā pieauguši pangodiņi parādās pēc divām vai trim nedēļām. Otrās paaudzes kāpuri pārziemo augsnē. Bojāts ir upeņu un jāņogu stumbru epidermas slānis, bojājumā var veidoties infekcijas slimības.

Literatūra: [5, 14, 100, 107, 142, 143, 203, 221, 228, 251, 364, 405, 638]

Resseliella theobaldi (Barnes, 1927) – **aveņu dzinumu pangodiņš**
Syn. *Thomasiniana theobaldi* Barnes, 1927

Barības augi: Avenes, retāk kazenes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /avenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /kazenes/. Nepieciešami papildu pētījumu par sugas izplatību kultivēto aveņu stādījumos Latvijā. **Bojājumi un barošanās:** Gadā divas vai trīs paaudzes. Mātītes olas dēj jaunos, līdz 30 cm garos, dzinumos. Kāpuri no olām šķiļas pēc nedēļas un līdz trim nedēļām barojas zem mizas. Pieauguši kāpuri nokrīt uz augsnes, kur iekūņojas, un kā pieauguši pangodiņi parādās pēc divām vai trim nedēļām. Pēdējās paaudzes kāpuri pārziemo augsnē. Bojāts ir aveņu vai kazeņu stumbru epidermas slānis, bojājumā var veidoties infekcijas slimības.

Literatūra: [16, 69, 107, 142, 143, 145, 221, 225, 226, 405, 500]

Tipulidae – garkājodu dzimta

Nephrotoma appendiculata (Pierre, 1919)
Syn. *Tipula maculosa* Meigen, 1818

Barības augi: Polifāga suga. Avenes /retāk/, zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Latvijā nepieciešami papildu pētījumi par sugas sastopamību zemeņu stādījumos. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Par sugu Latvijā nepieciešami pētījumi, ir tikai literatūras dati no 19. gadsimta. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu daļām – sākumā barojas rudenī, pēcpārziemošanas barošanos atsāk pavasarī. Vasarā lidinās tikai pieaugušie garkājodi. Bojātie augi var vīst, bet tas lielākoties izpaužas sausos apstākļos.

Literatūra: [486, 595]

Tipula paludosa Meigen, 1830 – **purva garkājods**

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Augļkopībā vairāk kā maznozīmīgs kaitēklis. Atsevišķās vietās var kaitēt kokaudzētavās, kur kāpuri var stipri bojāt jauno kociņu saknes. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo kāpuri augsnē 15–20 cm dziļumā. Pieaugušie kukaiņi lido augustā, septembrī, lidojumu izdarot tuvu zemei, vai sēž uz zemiem augiem. Olas dēj irdenā, mitrā augsnē, kas klāta ar biezu augu segu. Jaunie kāpuri no olām izšķiļas septembra beigās. Sākumā kāpuri turas kopā augsnes virskārtā. Kāpuri ļoti jutīgi pret mitruma izmaiņām un sausumā ātri iet bojā. Visvairāk savairojas lietainos gados un piejūras klimata joslās. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu saknēm, trūdošām augu daļā, reti ar zemei pieguļošām augu daļām.

Piezīme: Līdzīgus bojājumus zemenēs var nodarīt *dārza garkājods* (*Tipula oleracea* Linnaeus, 1758), bet šī suga domājams sastopama mazāk nekā *purva garkājods*. Par sugas nozīmi nepieciešami pētījumi.

Literatūra: [65, 117, 141, 142, 143, 145, 190, 192, 195, 196, 202, 221, 253, 280, 281, 480, 506, 595, 596]

Brachycera – mušveidīgo apakškārta

Anthomyiidae – pamušu dzimta

Pegomya rubivora (Coquillett, 1897) – **aveņu dzinumu pamuša**
Syn.: *Anthomyia dentiens* Pandelle, 1900
Chortophila dentiens (Pandelle, 1900)
Hylemya dentiens (Pandelle, 1900)
Pegomya dentiens (Pandelle, 1900)

Barības augi: Avenes, kazenes, rozes. Citi augi: vīgriezes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /avenes, kazenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /rozes/. Nozīmīgs kaitēklis aveņu stādījumos, kas ir mežu tuvumā. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Pavasarī mātītes uz jaunā (attiecīgā gada) dzinuma dēj olas. Pēc izšķilšanās no olas, kāpuri iegraužas dzinumā,

kur uzsāk barošanos, graužoties lejup pa dzinuma iekšpusi. Pamazām pieaugot, kāpuri izgraužas līdz dzinuma pamatnei (sākot no jūlija), kur tie ziemo pupārijos izveidotā kūniņā. **Bojājumi un barošanās:** Jaunā dzinuma galotne vīst, noliecas un brūnē. Zem mizas redzama gredzenveida robežlīnija, virs kuras dzimuma audi atmirst. Bojātais dzinums iet bojā. Bojājumi lielākoties ir lokāli un ne visos dārzos.

Literatūra: [16, 100, 101, 142, 143, 203, 221, 225, 226, 405, 500]

Agromyzidae – alotājmušu dzimta

Agromyza idaeiana Hardy, 1853 – **rožziežu alotājmuša**

Syn.: *Agromyza spiraeae* Kaltenbach, 1867
Phytomyza potentillae (Kaltenbach, 1864)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, rozes, sausserži, zemenes. Citi augi: raskrēsliņi, retēji, spirejas, vīgriezes un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pirmās paaudzes pieaugušās mušas parādās maijā vai jūnijā un uz barības augu lapām dēj pa vienai olai. Kāpuri barojas lapu iekšienē, veidojot lineārus mīnējumus, kas pamazām attīstās laukumā. Pieaudzis kāpurs pamet lapu un iekūņojas paslēptuvē augsnes tuvumā. Otrā paaudze parādās augustā. Kāpuru radītie lapu mīnējumi augiem ir jūnijā–jūlijā un septembrī–oktobrī.

Literatūra: [100, 101, 104, 203]

Agromyza filipendulae Spencer, 1976 – **vīgriežu alotājmuša**

Barības augi: Avenes. Citi augi: retēji, vīgriezes un citas sugas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Latvijā nav pietiekami pētīts. **Latvijā:** Izplatība nav pietiekami pētīta. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri veido mīnējumu (gareniskas alas) lapu virsējā slānī. Iekūņojas ārpus bojātās lapas.

Literatūra: [101, 104]

Aulagromyza luteoscutellata (de Meijere, 1924) – **parastā sausseržu alotājmuša**

Syn.: *Phytagromyza xylostei, auctt.*

Barības augi: Sausserži, tajā skaitā Pallasa sausserdis. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Mušas kāpurs lapā veido lentveida alojumu, kas sākumā ir šaurs, bet pamazām kļūst platāks (nobeigumā 2–3 reizes platāks). Alojumu sākumā sedz zaļgandzeltena, vēlāk brūngana epiderma, pašā alojumā nevienmērīgi izkaisīti melni ekskrementi.

Literatūra: [100, 101, 104, 203, 227, 231, 251, 288, 504]

Chromatomyia lonicerae (Robineau-Desvoidy, 1851) – **sausseržu zvaigžņveida alotājmuša**

Syn.: *Phytomyza xylostei* Kaltenbach, 1862

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Mušas kāpurs lapās veido alojumu, kas sākas no lapas galvenās dzīslas un iet uz visām pusēm, radot izalotus šaurus lentveida starus (3–7 mm). Alojumā redzami sīki kāpuri bez kājām un ar neattīstītu galvu.

Literatūra: [100, 203]

Liriomyza amoena (Meigen, 1830) – **plūškoku alotājmuša**

Barības augi: Plūškoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lapiņu virspusē gaišzaļš, plats alojums, kurā atrodas mušas kāpurs.

Literatūra: [100, 101, 104, 203, 251, 504]

Tephritidae – raibspārnmušu dzimta

Anomoia purmunda (Harris, 1780) – **vilkābeļu raibspārnmuša**

Barības augi: (? bārbeles), pīlādži, (? Smiltsērkšķi), vilkābeles. Citi augi: klintenes, ugunsērkšķi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /pīlādži, vilkābeles/. Latvijā saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti augļi, to mīkstumu izalo kāpurs. Bojātie augļi nav izmantojami.

Literatūra: [100 /kā *Rhagoletis* sp. uz klintenēm/, 101, 105, 203 /kā *Rhagoletis* sp. uz klintenēm/, 639]

Myoleja lucida (Fallén, 1826) – **gaišā sausseržu raibspārnmuša**

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme augļu ieguvei audzēto sausseržu stādījumos skaidrojama. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti augļi, to mīkstumu izalo kāpurs. Nav ziņu par barošanas sausseržu ēdamo šķirņu ogās, bet mušas šī sausserža ogu ienākšanās laikā Latvijā ir konstatētas.

Literatūra: [101, 105]

Rhagoletis alternata (Fallén, 1814) – **parastā rožu raibspārnmuša**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti rožu paaugļi, to mīkstumu izalo kāpurs. Bojātie paaugļi nav izmantojami.

Literatūra: [13, 100, 101, 203, 251, 404, 507, 595, 639]

Rhagoletis batava Hering, 1938 – **smiltsērkšķu raibspārnmuša**

Barības augi: Smiltsērkšķi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Latvijā saimnieciskā nozīme nav pietiekami pētīta. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kūniņas stadijā augsnē. Pirmās mušas parādās jūnija beigās un tās sastopamas līdz augusta beigām (pēc 2013. gada novērojumiem). Bojāti augļi, to mīkstumu izalo kāpurs. Bojātie augļi nav izmantojami (attēls uz 4. vāka).

Literatūra: [404, 405, 635, 639]

Rhagoletis cerasi (Linnaeus, 1758) – **Eiropas ķiršu raibspārnmuša**

Syn.: *Ortalis cerasi* (Linnaeus, 1758)
Trypeta signata Meigen, 1826

Barības augi: Ķirši, sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz ļoti nozīmīgs kaitēklis ķiršiem (Rietumeiropas rase). Nav zināms, ka Ziemeļeiropas rase barotos pārtikai audzēto sausseržu ogās, tādēļ, visticamāk, nav kā kaitēklis sausseržu stādījumos. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo kūniņas stadijā augsnē. Pieaugušās mušas parādās jau maija otrajā pusē un aktīvi lido līdz jūlija vidum. Ķiršu dārzos Latvijā novērotas lidojam vēl jūlija pēdējā nedēļā. Pirms olu dēšanas, mušas barojas ar ziedu nektāru /retāk/ un laputu, kā arī citiem izdalījumiem uz lapu virsmām. Mušas aktīvi lido un pārojas, kad gaisa temperatūra ir virs +18°C. Ja temperatūra ir zem +15°C, tad tās nav aktīvas. Olas iedēj zem augļu mizas, augļa sānos vai tuvāk pamatnei. Vienā auglī dēj tikai vienu olu, ļoti reti divas. Ziemeļeiropas rase, kuras kāpuri barojas sausseržu ogās, aktīvāka ar nelielu nokavēšanos (parādās nedaudz vēlāk), bet Latvijā par to nav veikti pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti augļi, to mīkstumu izalo kāpurs. Bojātie augļi nav izmantojami.

Papildu ziņas par sugu Latvijā: Pirmās ziņas par sugu Latvijā atrodamas jau kopš 19. gadsimta, kas visticamāk attiecināms uz vietējām Ziemeļeiropas rases mušām, kuru kāpuri barojas parastā sausserža ogās. Nopietnas problēmas ķiršu dārzos Latvijā novērotas tikai 20. Gadsimta pašās beigās. Visticamāk šīs Rietumeiropas rases mušas Latvijā ievestas ar importētajiem ķiršu augļiem. Šobrīd noteikti var uzskatīt, ka suga ir izplatīta visā Latvijā, bet nav zināma katras rases atsevišķā izplatība.

Literatūra: [41, 101, 105, 342, 344, 398, 404, 405, 493, 595, 607, 639]

Rhagoletis meigenii (Loew, 1844) – **parastā bārbeļu raibspārnmuša**

Barības augi: Bārbeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojāti augļi. Kāpuri barojas sēklās. Bojātās sēklas nav izmantojamas sēšanai.

Literatūra: [101, 131, 202, 230, 404, 639]

Lepidoptera – tauriņu kārta

Adeloidea (virsdzimta)

Heliozelidae – sīkkožu dzimta

Antispila metallella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Kizils. Citi augi: grimoņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [41, 166]

Incurvariidae – zāģkožu dzimta

Alloclemensia mesospilella (Herrich-Schäffer 1854)
Syn.: *Allophyes mesospilella* (Herrich-Schäffer 1854)

Barības augi: Ērkšķogas, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** No sākuma kāpuri barojas ar lapām, tās mīnējot, vēlāk kāpuri lapām izgrauž gabalu (apļveida formā), ar kuru tie pārvietojas pa lapu.

Literatūra: [166, 441, 446]

Incurvaria oehlmanniella (Hübner, 1796)

Barības augi: Polifāga suga uz nedaudziem kokaugiem. Ābeles, lācene, mellene, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** No sākuma kāpuri barojas ar lapām tās mīnējot, vēlāk kāpuri lapām izgrauž gabalu, ar kuru nokrīt uz zemes, kur turpina baroties.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 447]

Incurvaria pectinea Haworth, 1828

Barības augi: Ābeles, bumbieres, lazdas, pīlādži, plūmes. Citi augi: alkšņi, bērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vairāki kāpuri vienlaikus barojoties uz lapām, izgrauž tajās barošanās laukumus vai pilnībā izgrauž caurumus. Vēlāk kāpuri, ar izgrauztu lapas gabaliņu, nokrīt uz zemes, kur turpina baroties.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 203]

Incurvaria praelatella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Meža zemene, zilganā kazene. Iespējams arī kultivētās kazenes un zemenes. Citi augi: bitenes, spirejas, vīgriezes, ziemcietes (*Pyrola*) un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 447]

Prodoxidae – pumpurzāģkožu dzimta

Lampronia capitella (Clerck, 1759) – **jāņogu pumpurzāģkode**
Syn.: *Incurvaria capitella* (Clerck, 1759)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija:** Ziemo pirmo attīstības stadiju kāpuri, kokonos stumbru lejasdaļas plaisās. Agri pavasarī kāpuri invadē pumpurus vai dzinumus. Viens kāpurs sabojā vairākus pumpurus, vai tie var iegrauzties līdz dzinumu serdei. Aprīļa beigās vai maijā kāpuri iekūņojas kokonā, parasti bojātajā dzinumā. Pieaugušie tauriņi parādās maijā vai jūnijā un biežāk aktīvi saulainā laikā. Mātītes olas dēj aizmetušās ogās, parasti vairākas olas vienā. Kāpuri barojas ogu sēklās, līdz aptuveni 2 mm lieli tie pamet ogu un dodas iekūņoties, kur kūniņā pavada līdz nākamā gada pavasarim. **Bojājumi un barošanās**: Pirmā gada bojājumi. Bojātās ogas priekšlaicīgi nogatavojas. Kāpuru bojājumu var noteikt pēc ekskrementiem pie to izgrauztā izejas caurumiņa. Ogu bojājumi parasti nav saimnieciski nozīmīgi. Otrā gada bojājumi. Kāpuru radītie pumpuru bojājumi ir daudz nozīmīgāki, jo samazinās ogu raža. Bojātie dzinumi vīst un nokalst.

Literatūra: [12, 14, 16, 69, 100, 116, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 152, 166, 195, 196, 203, 211, 221, 228, 251, 280, 281, 297, 412, 421, 497, 499, 539]

Lampronia corticella (Linnaeus, 1758) – **aveņu pumpurzāģkode**
Syn.: *Lampronia rubiella* (Bjerkander, 1781)
Incurvaria rubiella (Bjerkander, 1781)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija:** Ziemo kāpuri, augsnē, augu sakņu tuvumā. Kāpuri ziemot dodas, kad tie ir aptuveni trīs nedēļas veci. Kāpuri atsāk baroties pavasarī, pumpuru plaukšanas laikā, kad tie iegraužas pumpuros vai jaunajos dzinumos, kuru iekšienē barojas. Pieaudzis kāpurs iekūņojas turpat bojātajā pumpurā vai dzinumā. Jaunie tauriņi parādās no maija līdz jūlijam, tie ir aktīvi visu diennakti. Mātītes olas dēj ziedos, parasti vienu olu vienā ziedā. Tikko izšķīlušies kāpuri barojas uz jaunā augļa, bet ātri vien iegraužas līdz ziedgultnei, kur turpina baroties un tur barojoties sasniedzot trīs nedēļu vecumu. Tad kāpurs pamet augli un dodas uz ziemas iekūņošanās vietu. **Bojājumi un barošanās:** Pirmā gada bojājumi. Jauno kāpuru bojājumi praktiski ir saimnieciski nenozīmīgi un ļoti reti var pamanīt to radītos augļu bojājumus. Otrā gada bojājumi. Pavasarī, iegraužoties pumpurā vai jaunajā dzinumā, to pamatnē labi redzams iegraušanās caurums. Atkarībā no kāpura, tie var bojāt tikai vienu pumpuru vai dzinumu, vai arī bojāt vairākus. Agrāk pavasarī radītie bojājumi ir maznozīmīgi, jo augi bojājumu lielākoties var kompensēt ar papildu dzinumiem. Vēlāk radītie bojājumi var būt nozīmīgi, jo augi šajā laikā nespēj ieriest jaunus sānu dzinumu pumpurus. Masveida bojājumu gadījumos var būt arī ievērojami ražas zudumi.

Literatūra: [41, 96, 100, 117, 145, 146, 166, 195, 196, 203, 211, 221, 228, 251, 280, 281, 500, 568]

Lampronia flavimitrella (Hübner, 1817)
Syn.: *Incurvaria flavimitrella* (Hübner, 1817)

Barības augi: Tiek uzskatīts, ka kāpuri barojas uz meža avenes un zilganās kazenes. Nepieciešami papildu pētījumi, jo kāpuru barošanās un to barības augi tomēr vēl ir skaidrojami. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Bioloģija un kāpuru barošanās nav zināma.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 174]

Lampronia luzella (Hübner, 1817) – **lāceņu pumpurzāģkode**

Barības augi: Lācene. Citas kazeņu ģints sugas – avenes, kazenes, klinšu kaulene. Nepieciešami papildu pētījumi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Par kāpuru barošanos nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [166, 402]

Lampronia redimitella (Lienig & Zeller, 1846) – **vēreņu pumpurzāģkode**

Syn.: *Incurvaria redimitella* (Lienig & Zeller, 1846)

Barības augi: Jāņogas, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas pumpuros.

Literatūra: [96, 166, 174]

Piezīme *Lampronia* ģintij: Savulaik Latvijā minēta arī suga *Lampronia morosa* Zeller, 1852, kas barojas rožu pumpuros [174], bet šis atradums vēlāk norādīts kā *Incurvaria oehlmanniella* (Hübner, 1796) [166]. Tomēr, suga *Lampronia morosa* Latvijā ir iespējama.

Bombycoidea (virsdzimta)

Endromidae – raibvērpēju dzimta

Endromis versicolora (Linnaeus, 1758) – **bērzu raibvērpējs**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, liepas, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri uz auga sākumā barojas nelielās grupās, vēlāk tie barojas pa vienam un pa naktīm.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 166]

Saturniidae – pāvaču dzimta

Aglia tau (Linnaeus, 1758) – **rudais pāvacis**

Barības augi: Polifāga suga uz vairākiem kokaugiem, biežāk uz dižskābaržu rindas dzimtu sugām. Ābeles, lazdas, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [1, 41, 96, 132, 166, 222, 437, 438, 439, 440, 450, 456, 457, 555, 568, 589]

Saturnia pavonia (Linnaeus, 1758) – **pelēkais pāvacis**

Syn.: *Eudia pavonia* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem un lakstaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, lazdas, mellene, pīlādži, plūmes, plūškoki, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 97, 116, 117, 146, 166, 202, 203, 211, 230, 303, 325, 438, 439, 445, 450, 456, 555, 589]

Sphingidae – sfingu dzimta

Hemaris fuciformis (Linnaeus, 1758) – **sausseržu sfings**

Barības augi: Polifāga suga uz vairāku ģinšu augiem. Sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas. Varētu būt sastopami vairāk mežu tuvumā.

Literatūra: [41, 100, 146, 166, 589]

Smerinthus ocellatus (Linnaeus, 1758) – **acainais sfings**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, bumbieres, irbenes, plūmes, rozes. Citi augi: apses, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [1, 8, 41, 96, 117, 146, 147, 163, 166, 202, 211, 222, 230, 250, 421, 441, 446, 448, 455, 555, 568, 589]

Sphinx ligustri Linnaeus, 1758 – **ceriņu sfings**

Barības augi: Polifāga suga. Upenes, jāņogas, plūškoki, sausserži. Citi augi: lielākoties barojas uz olīvkoku dzimtas augiem – ceriņiem, ligustriem, ošiem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Sastopams ne bieži, vairāk ošu tuvumā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri rupji apgrauž lapas. Bojājumi nenozīmīgi, jo parasti kāpuri uz augiem ļoti mazā skaitā.

Literatūra: [100, 117, 203, 231, 251, 166, 448, 504, 555, 568, 589]

Choreutoidea – pasviļņu virsdzimta

Choreutidae – pasviļņu dzimta

Choreutis pariana (Clerck, 1759) – **ābeļlapu pasvilnis**

Syn.: *Simaethis pariana* (Clerck, 1759)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, pīlādži, ķirši, plūmes /retāk/, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušie tauriņi. Mātītes pavasarī uz lapām dēj olas. Kāpuri parasti šķiļas maijā. Sākumā tie barojas ar lapu virsmas epidermu, parasti tuvāk lapas galvenajai dzīslai. Vēlāk kāpuri ar tīklojumu saritina vienu lapas malu, kur patvērumā barojas. Vasaras otrā pusē ir otra kāpuru paaudze, no kuras izaug ziemojošie tauriņi. Vairāk dārzos, kur nelieto augu aizsardzības līdzekļus. Otrās paaudzes kāpuri var baroties arī ar augļu virsmas audiem, samazinot augļu kvalitāti.

Literatūra: [1, 8, 16, 70, 96, 100, 117, 142, 143, 146, 166, 195, 196, 203, 211, 221, 222, 227, 228, 231, 238, 250, 251, 280, 281, 288, 290, 383, 421]

Cossoidea – urbēju virsdzimta

Cossidae – urbēju dzimta

Cossus cossus (Linnaeus, 1758) – **vītolu urbējs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /reti/, bumbieres, ķirši, pīlādži. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, gobas, kārkli, liepas, oši, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** No olām izšķīlušies kāpuri cauri mizai iegraužas koksnē, kur barojas, veidojot alojumus un tur attīstās trīs vai četrus gadus. Dārzos bojājumi parasti ir ļoti reti. Bojātie koki iet bojā.

Literatūra: [1, 20, 41, 96, 100, 117, 146, 163, 166, 203, 211, 222, 227, 231, 237, 250, 251, 288, 555, 568, 592]

Zeuzera pyrina (Linnaeus, 1761) – **zilraibais urbējs**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, sausserži, upenes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bioloģija un barošanās:** Jaunie kāpuri sākumā var baroties ar lapu galvenajām dzīslām, pumpuriem, jaunajiem dzinumiem. Tomēr samērā ātri kāpuri iegraužas cauri mizai lielo zaru vai resnāko jauno dzinumu koksnē, kur barojas, veidojot alojumus. Kāpuru attīstība augā notiek divus vai trīs gadus. Var iet bojā bojātie zari vai pat viss koks, ja kāpuri apsēduši arī koka stumbru.

Literatūra: [1, 100, 117, 144, 166, 203, 211, 222, 228, 237, 250, 251, 290, 336, 462, 555]

Pennisetia hylaeiformis (Laspeyres, 1801) – **aveņu stiklspārnis**
Syn.: *Bembecia hylaeiformis* (Laspeyres, 1801)

Barības augi: Avenes, kazenes /retāk/. **Nozīme:** Lokāli nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija:** Pieaugušie tauriņi aktīvi lido no jūnija, sastopami barības augu tuvumā un uz šo augu lapām. Mātītes olas dēj augsnē, pie barības augu dzinumiem. Kāpuri no olām parasti šķiļas jūlijā un uzreiz invadē sakņu sistēmu, kur barojas un pārziemo, bet pavasarī jau iegraužas otrā gada dzinumu serdē, līdz pilnībā pieauguši (nākamā gada maijā) šajos dzinumos iekūņojas. **Bojājumi un barošanās:** Kāpurs pie zemes vai zem zemes izēd dzinumu serdi. Augu lapas vīst, tie nīkuļo, slikta augļu raža.

Literatūra: [100, 117, 144, 145, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 230, 251, 280, 281, 421, 462, 500, 555]

Synanthedon myopaeformis (Borkhausen, 1789) – **ābeļu stiklspārnis**
Syn.: *Aegeria myopaeformis* (Borkhausen, 1789)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams, ka nākotnē varētu būt maznozīmīgs kaitēklis. Latvijā nepieciešami plašāki pētījumi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija:** Pieaugušie tauriņi lido jūnijā un jūlijā, aktīvi saulainā un siltā laikā. Mātītes olas dēj mizas plaisās, pie lielo zaru pamatnes. Izvēloties dēšanas vietu, parasti olas tiek dētas jau bojātu vietu tuvumā, arī vietās, ko jau bojājuši citu sugu, piemēram, *zemmizas tinēju* (*Enarmonia formosana*), kāpuri. Pēc izšķilšanās kāpuri uzreiz iegraužas koksnē un veido neregulāras ejas mizas tuvumā. Kopumā bojātajā kokā var būt reizē gan pirmā gada, gan otrā gada kāpuri. Kāpuru attīstība ilgst līdz 20 mēnešiem, līdz tie sasnieguši pieauguša kāpura vecumu. Tad kāpuri iekūņojas (parasti no aprīļa līdz jūnijam). **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā stumbru un zaru koksni mizas tuvumā. Parasti novājinātos kokos kā sekundāri kaitēkļi, kur tie var būt sastopami gadu no gada.

Piezīme: Agrāko gadu dati par šo sugu Latvijā visticamāk ir bijuši kļūdaini – kaitēkli nosakot tikai pēc citu kukaiņu radītiem bojājumiem [visticamāk *zemmizas tinēju* un *ābolu tinēju* (*Cydia pomonella*) radīti bojājumi]. Suga līdz šim bija zināma tikai Lietuvas dienvidos, 2011. gadā pieauguši tauriņi pirmo reizi noķerti Igaunijā, bet 2012. gadā Latvijā [402].

Literatūra: [1, 100, 166, 203, 211, 222, 251, 402, 555]

Synanthedon tipuliformis (Clerck, 1759) – **jāņogu stiklspārnis**
Syn.: *Sesia tipuliformis* (Clerck, 1759)
Trochilium tipuliformis (Clerck, 1759)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži, visā teritorijā. **Bioloģija:** Pieaugušie tauriņi parasti lido no maija līdz jūlijam. Siltās un saulainās dienās tauriņi viegli ieraugāmi barības augu tuvumā vai uz to lapām. Mātītes parasti dēj vienu olu uz viena stumbra – pumpuru vai uz krūma vidu vērstu zaru tuvumā. Pēc aptuveni desmit dienām šķiļas kāpurs, kas nekavējoties iegraužas stumbrā. Kāpurs lielākoties barojas ar jaunāko un mīkstāko koksni. Ziemas sākumā kāpurs ir sasniedzis pieauguša kāpura vecumu. Pavasarī kāpurs izveido izeju, bet pats iekūņojas bojātajā stumbrā (iekūņošanās ligzdā). **Bojājumi un barošanās:** Jaunākie dzinumi vīst, slikti ražo. Atsevišķos gadījumos vīšana nav vērojama, bet stumbru koksne ir tumšāka, ar kāpuru izveidotām ejām, kur var atrast pašus kāpurus.

Literatūra: [14, 16, 20, 41, 100, 117, 141, 142, 143, 144, 145, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 217, 221, 225, 226, 228, 230, 251, 279, 280, 281, 288, 297, 383, 399, 412, 497, 499, 555, 597]

Drepanoidea – sirpjspārņu virsdzimta

Drepanidae – sirpjspārņu dzimta

Habrosyne pyritoides (Hufnagel, 1766) – **aveņu vilnkājis**
Syn. *Habrosyne derasa* (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Avenes, kazenes, lazdas, vilkābeles. Citi augi: vīgriezes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas, bet bojājumi ir nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 441, 446, 448, 455, 555, 568]

Ochropacha duplaris (Linnaeus, 1761) – **alkšņu vilnkājis**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 455]

Thyatira batis (Linnaeus, 1758) – **kazeņu vilnkājis**

Barības augi: Avenes, kazenes /visbiežāk uz zilganās kazenes/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas, bet bojājumi ir nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 211, 441, 446, 455, 568]

Eriocranioidea – senkožu virsdzimta

Eriocraniidae – senkožu dzimta

Paracrania chrysolepidella (Zeller, 1851)
Syn.: *Eriocrania chrysolepidella* (Zeller, 1851)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [166]

Gelechioidea – gartaustkožu virsdzimta

Chimabachidae (dzimta)

Dasystoma salicella (Hübner, 1796)
Syn.: *Cheimophila salicella* (Hübner, 1796)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, kazenes, mellene, plūmes un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp kopā salipinātām lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Piezīme: Literatūrā [211] norādīts, ka savulaik šīs sugas atradums uz ābeles [8] bijis visticamāk nepareizi noteikts *Exapate congelatella* (Clerck, 1759) īpatnis, bet šī informācija nav pārbaudāma. Tomēr suga var baroties arī ar ābeļu lapām.

Literatūra: [1, 8, 41, 146, 166, 211, 222, 250]

Diurnea fagella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, lazdas, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā salipinātās, retāk sarullētās lapās. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Diurnea lipsiella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, avenes, kazenes, mellene, plūmes, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas labi satītās lapās. Ļoti reti kāpuru barošanās var traucēt dzinumu augšanu. Uz augiem kāpuri parasti ir ļoti mazā skaitā, tādēļ bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Coleophoridae – makstkožu dzimta

Coleophora ahenella Heinemann, 1877

Barības augi: Irbenes, kizils, sausserži. Citi augi: grimoņi, krūkļi, pabērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 146, 166]

Coleophora anatipenella (Hübner, 1796) – **melnā ābeļu makstkode**

Syn.: *Coleophora anatipennella, orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aronijas, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, klintenes, liepas /reti/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Atsevišķos gadījumos var tikt bojāti pumpuri. Kāpuri barojas rudenī, pārziemo makstī un pavasarī atsāk baroties, līdz makstī iekūņojas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [1, 8, 41, 100, 117, 146, 166, 202, 203, 211, 222, 228, 230, 250, 251, 441, 628]

Coleophora arctostaphyli Meder, 1934

Barības augi: Miltenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [96, 166, 516, 549]

Coleophora binderella (Kollar, 1832)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 166]

Coleophora currucipennella Zeller, 1839

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes. Citi augi: bērzi, dižskābarži, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 146, 166, 552]

Coleophora fuscocuprella Herrich-Schäffer, 1855

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 446]

Coleophora glitzella Hofmann, 1869

Barības augi: Brūklenes, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [40, 41, 96, 146, 166, 516, 566]

Coleophora gryphipennella (Hübner, 1796) – **rožu makstkode**

Barības augi: Zilganā kazene /gadījuma raksturs/, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kāpuri barojas rudenī, pārziemo makstī un pavasarī atsāk baroties, līdz makstī iekūņojas. Pavasarī kāpuri var baroties arī izēdot pumpurus. Kaitējums lielākoties nenozīmīgs. Barošanās galvenokārt saistīta ar rozēm.

Literatūra: [15, 57, 166, 548, 549]

Coleophora hemerobiella (Scopoli, 1763)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bioloģija un barošanās:** līdzīgi kā *melnajai ābeļu makstkodei* (*Coleophora anatipenella*). Pavasara barošanās laikā var tikt nedaudz bojāti arī jaunie augļi.

Literatūra: [1, 166, 203, 222, 251]

Coleophora idaeella Hofmann, 1869

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [38, 41, 96, 146, 166, 516]

Coleophora milvipennis Zeller, 1839

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, purvmirtes, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Coleophora murinella Tengström, 1848

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 146, 166, 476, 516]

Coleophora orbitella Zeller, 1849

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Coleophora plumbella Kanerva, 1941

Barības augi: Parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 166, 516]

Coleophora potentillae Elisha, 1885

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 166, 550]

Coleophora prunifoliae Doets, 1944

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, ugunsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [39, 41, 146, 166, 566]

Coleophora serratella (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Coleophora fuscedinella* Zeller, 1849

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, gobas, skābarži un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 147, 163, 166, 203, 222, 251, 383, 441, 446, 447, 451]

Coleophora siccifolia Stainton, 1856

Barības augi: Ābeles, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, liepas. skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [40, 96, 146, 166]

Coleophora spinella (Schrank, 1802) – **brūnā ābeļu makstkode**
Syn.: *Coleophora cerasivorella* Packard, 1870
Coleophora nigricella, auctt.
Coleophora serratella, auctt.

Barības augi: Ābeles, aronijas, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *melnā ābeļu makstkode* (*Coleophora anatipenella*). Pavasara barošanās laikā var tikt nedaudz bojāti arī jaunie augļi.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 146, 147, 163, 166, 211, 222, 250, 383, 441, 446, 447, 552]

Coleophora trigeminella Fuchs, 1881

Barības augi: Ābeles, korintes, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [96, 146, 166, 553]

Coleophora uliginosella Glitz, 1872

Barības augi: Parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [57, 96, 146, 166, 174, 516]

Coleophora vacciniella Herrich-Schäffer, 1861

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 516, 549]

Coleophora violacea (Ström, 1783)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, bumbieres, irbenes, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, sausserži, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs. Par barības augiem ir neskaidrības [402].

Literatūra: [40, 41, 96, 146, 166, 552]

Coleophora vitisella Gregson, 1856

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Makstī ietverts kāpurs alo lapas. Kaitējums nenozīmīgs.

Literatūra: [96, 166, 516]

Depressariidae – gleznspārņu dzimta

Luquetia lobella (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ērkšķplūmju gleznspārnis**

Barības augi: Pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [146, 166]

Semioscopis steinkellneriana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **augļkoku gleznspārnis**

Barības augi: Pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Elachistidae – zāļkožu dzimta

Blastodacna atra (Haworth, 1828) – **ābeļu dzinumu zāļkode**

Syn.: *Blastodacna putripennella* (Zeller 1839)
Spuleria atra (Haworth, 1828)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Plaši izplatīta tikai atsevišķos gados. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija:** Gadā viena paaudze. Ziemo kāpuru stadijā ābeļu pumpuros. Pavasarī kāpuri iegraužas dzinumu serdē, kur vēlāk arī iekūņojas. Tauriņi izlido jūlijā un augustā, dēj olas uz lapām. Jaunie kāpuri grauž lapas, vēlāk iegraužas pumpuros ziemošanai. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri grauž pumpurus un jauno dzinumu serdi. Bojātie dzinumi novīst un nokalst. Masveida savairošanās gadījumos ābelēm veidojas kropls vainags. Visvairāk var kaitēt jaunos dārzos.

Piezīme: Latvijā, ābeļu agrocenozēs, kā praktiski nenozīmīgs kaitēklis minēta cita suga – *ābeļu augļu zāļkode* (*Blastodacna hellerella* (Duponchel, 1838)) [1, 222], tomēr sugas sastopamība Latvijā ir neskaidra un Latvijas tuvumā šobrīd tā droši zināma Gotlandē [166], bet suga Latvijas faunā ir iespējama. *Ābeļu augļu zāļkodes* kāpuri alo ābeļu un vilkābeļu augļus.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 142, 143, 146, 166, 174, 203, 221, 222, 250, 628]

Perittia herrichiella (Herrich-Schäffer, 1855)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Mīnē sausseržu lapas.

Literatūra: [41, 96, 57, 146, 166]

Perittia obscurepunctella (Stainton, 1848)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Mīnē sausseržu lapas.

Literatūra: [146, 166]

Gelechiidae – gartaustkožu dzimta

Anarsia lineatella Zeller, 1839 – **augļkoku gartaustkode**

Barības augi: Galvenie barības augi ir plūmju ģints sugas. Aprikozes, persiki, plūmes /lielākoties plūmes ar dzelteniem augļiem/. Gadījuma raksturs: ābeles, ķirši. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /aprikozes, plūmes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, ķirši/. **Latvijā:** Reti. Jāseko līdzi sugas izplatībai. **Bioloģija un barošanās:** Pirmās paaudzes kāpuri barojas jaunajos (mīkstajos) dzinumos, veidojot ejas. Pēdējās paaudzes kāpuri barojas no augusta vidus un vēlāk kokonā, zem mizas vai mizas plaisās ziemo. Ziemojušie kāpuri pavasarī barojas ar ziediem, kā arī iegraužas jaunajos dzinumos. Bojā arī aizmetušos augļus. Gadā var būt arī trīs paaudzes, bet Latvijas apstākļos paaudžu skaits nav noskaidrots. Bojātie dzinumi iet bojā, kas nozīmīgi ir kokaudzētavās. Bojātie augļi ir ar nekrotiskiem plankumiem, var būt augļu ražas zudums.

Literatūra: [146, 166, 222]

Argolamprotes micella (Denis & Schiffermüller, 1775) – **aveņu gartaustkode**

Syn.: *Lamprotes micella* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami plašāki pētījumi. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas aveņu un kazeņu dzinumos. Bojājumus grūti pamanīt.

Literatūra: [41, 146, 166, 211]

Athrips mouffetella (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme skaidrojama. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītiem gala dzinumiem un lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Athrips pruinosella (Lienig & Zeller, 1846)

Barības augi: Parastā zilene. Citi augi: kārkli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp kopā satītām lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Dichomeris derasella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Ābeles, kazenes, ķirši, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [41, 146, 166]

Gelechia hippophaella (Schrank, 1802) – **smiltsērkšķu gartaustkode**

Barības augi: Smiltsērkšķi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Var būt problēmas izmantot smiltsērkšķu lapas, ja lapas iegūts tējai. **Latvijā:** Lokāli. Zināmas divas stabilas populācijas (Dobeles novads, Salaspils novads), bet viens pieaudzis tauriņš 2006. gadā noķerts Rucavas novadā. Nepieciešami papildu pētījumi. Latvijas faunai sveša suga. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri ar pavedieniem satin lapas, kur tinumu iekšpusē barojas. Viens kāpurs var veidot arī vairākus tinumus, kad iepriekšējais ir izēsts. Nav zināms, ka kāpuru barošanās ietekmētu smiltsērkšķu augļu ražu. Ja smiltsērkšķu lapas iegūts tēju gatavošanai, kāpuriem nonākot ievāktajā lapu ražā, tie var turpināt baroties un piesārņot lapas ar ekskrementiem.

Literatūra: [17, 166, 383]

Gelechia rhombella (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ābeļu lapu gartaustkode**

Barības augi: Ābeles, bumbieres. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Lapas abas sānu malas, paralēli galvenajai dzīslai, saliektas uz augšu un satīklotas kopā, kur iekšpusē kāpurs barojas ar lapas epidermu. Bojājumi uzkrītoši, bet praktiski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 202, 211, 222, 230, 250, 383, 568]

Gelechia scotinella Herrich-Schäffer, 1854

Barības augi: Plūmes /lielākoties ērkšķu plūme/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 166, 383]

Hypatima rhomboidella (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītos dzinumos un satītās lapās.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Parachronistis albiceps (Zeller, 1839)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri pavasarī barojas pumpuros.

Literatūra: [41, 166]

Pseudotelphusa paripunctella (Thunberg, 1794)

Syn.: *Teleiodes paripunctella* (Thunberg, 1794)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Smiltsērkšķi. Citi augi: bērzi, dižskābarži, ozoli, purvmirtes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp kopā satītām lapām. Ziņas par barošanos uz smiltsērkšķiem precizējamas.

Literatūra: [41, 96, 166]

Recurvaria leucatella (Clerck, 1759) – **brūnā gartaustkode**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri pirmajā gadā mīnē lapas, pārziemo kokonā nobirušās lapās. Nākamā gada pavasarī barojas ar lapām un ziediem. Bojātie ziedi var nobirt. Iekūņojas tikai nākamā gada jūnijā. Parasti kāpuri uz augiem mazā skaitā, tādēļ bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 202, 222, 230, 250]

Recurvaria nanella (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ābeļu dzinumu gartaustkode**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, lazdas, korintes, krūmcidonijas, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, parastā cidonija. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *brūnajai gartaustkodei* (*Recurvaria leucatella*). Otrajā gadā kāpuri var bojāt arī pumpurus.

Literatūra: [1, 166, 222, 228, 250, 332, 628]

Teleiodes vulgella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, korintes, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [166]

Teleiodes wagae (Nowicki, 1860)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp kopā satītām lapām. Ziņas par barošanos uz smiltsērkšķiem precizējamas.

Literatūra: [146, 166]

Geometroidea – sprīžmešu virsdzimta

Geometridae – sprīžmešu dzimta

Abraxas grossulariata (Linnaeus, 1758) – **ērkšķogu raibsprīžmetis**

Syn.: *Calocalpe grossulariata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ērkšķogas, jāņogas, kazenes, lazdas, plūmes, upenes, vērenes, vilkābeles. Citi augi: vairāki kokaugi un atsevišķi lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ērkšķogas/, vairāk nekoptos dārzos. Praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieauguši kāpuri kokonā, zemsedzē, zem nobirušām lapām. Rudenī, pēc izšķilšanās, kāpuri barojas ar lapām. Pavasarī, pēc ziemošanas, kāpuri barojas ar plaukt sākušiem pumpuriem un lapām. Uz ērkšķogām kāpuri nodara mazāk bojājumu nekā *dzeltenā jāņogu zāģlapsene* (*Nematus ribesii*), bet bojājumi identiski.

Literatūra: [11, 16, 20, 41, 100, 117, 141, 142, 143, 144, 146, 152, 166, 195, 196, 198, 202, 203, 211, 221, 225, 226, 228, 230, 231, 251, 280, 281, 288, 297, 421, 499, 551]

Abraxas sylvata (Scopoli, 1763) – **ievu raibsprīžmetis**

Syn.: *Calocalpe sylvata* (Scopoli, 1763)
Calospilos sylvata (Scopoli 1763)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas. Citi augi: gobas /lielākoties/, ievas un daži citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 100, 146, 147, 163, 166, 203, 251, 443, 441, 446, 448, 451, 455, 535, 551, 628]

Acasis viretata (Hübner, 1799) – **vilkābeļu daivsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Irbenes, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: atsevišķi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barojas ar pumpuriem, ziediem un lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551]

Agriopis aurantiaria (Hübner, 1799) – **oranžais salnsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** *Oranžais salnsprīžmetis* uz augiem parasti mazā skaitā, papildina bojājumus, ko rada *mazais salnsprīžmetis* (*Operophtera brumata*).

Literatūra: [41, 96, 166]

Agriopis leucophaearia (Denis & Schiffermüller 1775) – **gaišpelēkais salnsprīžmetis**

Barības augi: Lielākoties ozoli, bet var būt arī uz augļkokiem. Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [166]

Agriopis marginaria (Fabricius 1776) – **pelēkdzeltenais salnsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā *oranžajam salnsprīžmetim* (*Agriopis aurantiaria*).

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Angerona prunaria (Linnaeus, 1758) – **mainīgais alkšņu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, ērkšķogas, jāņogas, ķirši, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, plūškoki, sausserži, vērenes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, dižskābarži, ievas un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 163, 166, 441, 446, 448, 455, 551, 568, 628]

Alcis repandata (Linnaeus, 1758) – **kārklu koksprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bārbeles, jāņogas, kazenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, sausserži, upenes, vērenes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, kārkli, vītoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas. Tā kā kāpuri uz augiem ir ļoti mazā skaitā, to radītajiem bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 441, 446, 448, 455, 551, 568]

Alsophila aescularia (Denis & Schiffermüller, 1775)
Syn.: *Anisopteryx aescularia* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, jāņogas, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, upenes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi tādi paši kā *mazā salnsprīžmeša* (*Operophtera brumata*) radītie gadījumā.

Literatūra: [96, 166, 504, 551]

Apocheima hispidaria (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: vairākas kokaugu sugas. Latvijā novērots uz ozoliem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām. Bojājumi niecīgi.

Literatūra: [166, 402, 551]

Arichanna melanaria (Linnaeus, 1758) – **zileņu sprīžmetis**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene, purva dzērvene. Iespējams, ka arī kultivētās zilenes. Citi augi: purva vaivariņš. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 97, 116, 146, 166, 438, 455, 568]

Asthena albulata (Hufnagel, 1767)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru apgrauž lapas.

Literatūra: 166, 441, 446, 551

Biston betularia (Linnaeus, 1758) – **druknais bērzu sprīžmetis**
Syn.: *Amphidasis betularia* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, ērkšķogas, jāņogas, kazenes, korintes, ķirši, mellene, pīlādži, plūmes, rozes, upenes, vērenes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, ap-

ses, bērzi, gobas, ievas, liepas, oši un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, bet bojājumi saimnieciski nenozīmīgi. Kāpuri var "piesārņot" mehāniski vākto ogu ražu /upenes/.

Literatūra: [1, 8, 16, 20, 41, 96, 100, 117, 146, 163, 166, 203, 221, 222, 251, 441, 446, 448, 455, 504, 551, 564 /kā *Biston betularia* f. *carbonaria* Jord./, 568, 628]

Biston strataria (Hufnagel, 1767)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas. Pa retam var būt arī uz citiem augļkokiem. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 332, 504, 565]

Cabera exanthemata (Scopoli, 1763) – **bērzu baltsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi, kārkli, ozoli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 451, 455, 551, 568]

Cabera pusaria (Linnaeus, 1758) – **alkšņu baltsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas, pīlādži. Citi augi: alkšņi, bērzi, ozoli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [96, 146, 147, 163, 166, 202, 443, 441, 446, 448, 451, 455, 551, 568]

Campaea margaritaria (Linnaeus 1761)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti /Kurzeme/. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuru pirmā barošanās notiek rudenī. Kāpuri barojas ar jauno dzinumu mizu. Pavasarī kāpuri atsāk baroties un tie barojas ar pumpuriem un jaunām lapām.

Literatūra: [166, 551]

Carsia sororiata (Hübner, 1813) – **dzērveņu īskājsprīžmetis**
Syn.: *Carsia paludata* (Thunberg, 1788)

Barības augi: Brūklenes, mellene, purva dzērvene. Citi augi: melnā vistene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Vēl skaidrojama saimnieciskā nozīme brūkleņu stādījumos. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām un ziediem.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 202, 551]

Cepphis advenaria (Hübner, 1790) – **brūnais melleņu sprīžmetis**
Syn.: *Epione advenaria* (Hübner, 1790)

Barības augi: Lielākoties barojas uz mellenes, bet var pa retam sastapt uz citiem augiem. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 132, 146, 163, 166, 441, 446, 448, 455, 551, 568]

Chloroclysta miata (Linnaeus, 1758) – **zaļais melleņu lapsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Korintes, mellene, parastā zilene, pīlādži, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [96, 166]

Chloroclysta siterata (Hufnagel, 1767) – **zaļais ozolu lapsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Chloroclystis v-ata (Haworth, 1809) – **krastkaņepju ziedsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, bumbieres, kazenes /biežāk/, plūškoki, rozes, upenes, vilkābeles. Citi augi: dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas augu ziedos. Bojājumi parasti ir nenozīmīgi. Atsevišķos gadījumos kāpuri mehāniskas augļu ražas novākšanas laikā /avenes, kazenes/ var nonākt ražā, to spiesārņojot.

Literatūra: [41, 96, 166, 568]

Colotois pennaria (Linnaeus, 1761) – **lielais ozolu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga, lielākoties mežu, suga. Ābeles, bumbieres, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: ievas, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas. Varētu vairāk kaitēt mežu tuvumā.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551, 568]

Crocallis elinguaria (Linnaeus, 1758) – **vilnkāju sprīžmetis**

Barības augi: Plaši polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, avenes, jāņogas, kazenes, ķirši, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, upenes, vērenes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas. Uz augļaugiem bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [96, 166, 455, 551, 568]

Dysstroma citrata (Linnaeus, 1761) – **šaurspārnu zileņu lapsprīžmetis**
Syn.: *Chloroclysta citrata* (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Nedaudz polifāga suga, bet lielākoties barojas uz zileņu ģints augiem. Mellene, parastā zilene, zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551]

Dysstroma infuscata (Tengstrom, 1869) – **purva lapsprīžmetis**
Syn.: *Chloroclysta infuscata* (Tengstrom, 1869)

Barības augi: Mellene, parastā zilene. Citi augi: purva vaivariņš. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 97, 116, 146, 166, 549]

Dysstroma latefasciata (Blocker, 1908) – **gaišais melleņu lapsprīžmetis**
Syn.: *Chloroclysta latefasciata* (Blocker, 1908)

Barības augi: Mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 127, 166, 551]

Dysstroma truncata (Hufnagel, 1767) – **tumšais kazeņu lapsprīžmetis**
Syn.: *Chloroclysta truncata* (Hufnagel 1767)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene, parastā zilene, pīlādži, rozes, sausserži, vilkābeles, zemenes. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas, bet bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [96, 146, 166, 443, 448, 551]

Ectropis crepuscularia (Denis & Schiffermüller, 1775) – **lielais alkšņu koksprīžmetis**
Syn.: *Ectropis bistortata* (Goeze, 1781)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem un lakstaugiem. Ābeles, avenes, jāņogas, lazdas, mellene, pīlādži, plūškoki, rozes, sausserži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties apgrauž lapas, bet var arī apgrauzt jauno dzinumu mizu. Bojājumi lielākoties saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 551, 568]

Ematurga atomaria (Linnaeus, 1758), *s. l.* – **brūnais viršu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene, parastā zilene, pīlādži, smiltsērkšķi. Citi augi: purvmirtes, virši, dažādi kokaugi un lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas.

Literatūra: [96, 97, 116, 146, 147, 163, 166, 202, 230, 441, 446, 451, 551, 568]

Ennomos alniaria (Linnaeus 1758) – **pūkainais liepu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Mellene. Citi augi: alkšņi, bērzi, kārkli, liepas, ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551, 568]

Ennomos autumnaria (Werneburg, 1859) – **lielais alkšņu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, lazdas, mellene, plūmes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž lapas.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 117, 146, 166, 221, 222, 551, 568]

Piezīme *Ennomos* ģintij: Latvijas faunai, kā arī uz ābelēm kā praktiski nenozīmīgs kaitēklis, minēta arī suga *Ennomos quercinaria* (Hufnagel, 1767), tomēr šīs sugas esamība Latvijā ir jāpārbauda.

Literatūra: [1, 222, 551]

Epirrita autumnata (Borkhausen, 1794) – **bālganais kārklu lapsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, irbenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, sausserži, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 250, 509]

Epirrita christyi (Allen, 1906) – **bālganais gobu lapsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [96, 166]

Epirrita dilutata (Denis & Schiffermüller, 1775) – **bālganais ozolu lapsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, mellene, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, uzturoties lapu apakšpusē.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Erannis defoliaria (Clerck, 1759) – **lielais salnsprīžmetis**

Syn.: *Hybernia defoliaria* (Clerck, 1759)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, korintes, ķirši, lazdas, pīlādži /bieži/, plūmes /ne bieži/, rozes, sausserži, smiltsērkšķi, upenes, vērenes, vilkābeles /bieži, bet ne masveidā/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Bojājumi lielākoties ir saimnieciski nozīmīgi. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Mātītes rudenī dēj olas, kuras pārziemo. Agri pavasarī šķiļas kāpuri, kas barojas ar barības augu pumpuriem un lapām. Kāpurs pieaudzis jūnijā, iekūņojas augsnē. Pieaugušie tauriņi rudenī.

Literatūra: [1, 8, 16, 41, 96, 100, 117, 144, 146, 147, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 221, 222, 227, 228, 230, 231, 250, 251, 280, 281, 290, 499, 551, 568]

Eulithis mellinata (Fabricius, 1787) – **dzeltenais līkvēderis**

Syn.: *Lygris mellinata* (Fabricius, 1787)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 202, 211, 441, 446, 448, 455, 551, 568, 628]

Eulithis populata (Linnaeus, 1758) – **melleņu līkvēderis**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. Citi augi: apses, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 443, 455, 568]

Eulithis prunata (Linnaeus, 1758) – **jāņogu līkvēderis**

Syn.: *Lygris prunata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, plūmes, upenes, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [16, 41, 96, 117, 142, 143, 146, 166, 202, 211, 221, 230, 551, 568, 628]

Eulithis pyropata (Hübner, 1809) – **iepelēkais līkvēderis**

Syn.: *Lygris pyropata* (Hübner, 1809)

Barības augi: Upenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 250, 446, 455, 509, 551, 568, 628]

Eulithis testata (Linnaeus, 1761) – **kārklu līkvēderis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, rozes. Citi augi: apses, bērzi, kārkli, virši, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 455, 568]

Eupithecia assimilata Doubleday, 1856 – **apiņu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes. Citi augi: parastais apinis. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri pa vienam barojas uz lapām, izgraužot lapās caurumus. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi. Biežāk mazdārziņos.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 211, 441, 446, 448, 551]

Eupithecia exiguata (Hübner, 1813) – **bārbeļu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bārbeles, jāņogas, pīlādži, plūmes, upenes, vilkābeles. Citi augi: ievas, ozoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, rudenī pirms ziemošanas un pavasarī, pēc ziemošanas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 336, 441, 446, 448, 455, 551]

Eupithecia innotata (Hufnagel, 1767) – **pelēkbrūnais vībotņu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, plūmes, plūškoki, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles. Citi augi: vībotnes /biežāk/ un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 41, 146, 166, 222, 551]

Eupithecia insigniata (Hübner, 1790) – **gaišais ābeļu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Ābeles, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 166, 222, 551]

Eupithecia ochridata Schütze & Pinker, 1968

Barības augi: Plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: vērmele, vībotnes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 166]

Eupithecia subfuscata (Haworth, 1809) – **parastais pelašķu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, bārbeles, kazenes, plūmes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, pelašķi, vīgriezes un daudzi citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, ziediem.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 568]

Eupithecia vulgata (Haworth, 1809) – **aveņu ziedsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene, vilkābeles. Citi augi: kārkli, vītoli un daudzas citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 551]

Geometra papilionaria (Linnaeus, 1758) – **lielais sprīžmetis**

Syn.: *Hipparchia papilionaria* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 166, 203, 251, 441, 446, 455, 504, 551, 568]

Gymnoscelis rufifasciata (Haworth, 1809) – **ābeļu pundursprīžmetis**
Syn.: *Gymnoscelis pumilata* (Hübner, 1813)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, kazenes, pīlādži, rozes, vilkābeles. Citi augi: virši un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā ziedpumpurus un ziedu daļas, nedaudz samazinot augļu ražu, kā arī barojas ar lapām. Kopumā bojājumi ir saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 250, 455, 509, 568]

Hemithea aestivaria (Hübner, 1789)
Syn.: *Hemithea strigata* (Muller, 1764)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, bārbeles, irbenes, jāņogas, lazdas, mellene, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, upenes, vilkābeles. Citi augi: liepas, ozoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [146, 163, 166, 441, 446, 455, 551]

Hydria cervinalis (Scopoli, 1763) – **bārbeļu sprīžmetis**
Syn.: *Eucosmia certata* (Hübner, 1825)
Rheumaptera cervinalis (Scopoli, 1763)

Barības augi: Bārbeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [166, 504]

Hydria undulata (Linnaeus, 1758) – **viļņainais vītolu sprīžmetis**
Syn.: *Rheumaptera undulata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Bārbeles, mellene, parastā zilene, pīlādži, vērenes. Citi augi: apses, bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 448]

Hydriomena furcata (Thunberg, 1784) – **mainīgais melleņu lapsprīžmetis**

Barības augi: Lazdas, mellene, parastā zilene. Citi augi: kārkli, virši, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 551, 568]

Hypomecis punctinalis (Scopoli, 1763) – **apšu koksprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, vilkābeles. Citi augi: bērzi, kļavas un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 455]

Jodis lactearia (Linnaeus, 1758) – **lielais melleņu zaļsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, kazenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 443, 446, 448, 451, 455, 551, 568]

Jodis putata (Linnaeus, 1758) – **mazais melleņu zaļsprīžmetis**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 97, 116, 146, 166, 202, 230, 446, 551, 568]

Lomographa bimaculata (Fabricius, 1775) – **ievu gludmalsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ķirši, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 448, 451]

Lomographa temerata (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ozolu gludmalsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446]

Lycia hirtaria (Clerck, 1759) – **bērzu vērpējsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bārbeles, bumbieres, ērkšķogas, ķirši, mellene, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 146, 166, 211, 221, 222]

Lycia lapponaria (Boisduval, 1840) – **zileņu vērpējsprīžmetis**
Syn.: *Biston lapponaria* (Boisduval, 1840)
Poecilopsis lapponaria (Boisduval, 1840)

Barības augi: Polifāga suga, kas barojas lielākoties uz purvos augošiem kokaugiem. Ābeles, vilkābeles. Citi augi: ērikas, kārkli, purvmirtes, virši, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Domājams, ka barošanās uz augiem dārzos ir nejauša.

Literatūra: [8, 97, 116, 132, 166, 202, 211, 303, 551]

Lycia pomonaria (Hübner, 1790) – **ābeļu vērpējsprīžmetis**
Syn.: *Poecilopsis pomonaria* (Hübner, 1790)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 166, 211, 551, 564]

Macaria alternata (Denis & Schiffermüller 1775) – **krūmu stūrspārnis**

Barības augi: Polifāga suga. Pīlādži, plūmes, smiltsērkšķi. Citi augi: alkšņi, kārkli, pabērzi, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 163, 166, 202, 441, 446]

Macaria carbonaria (Clerck, 1759) – **milteņu stūrspārnis**
Syn.: *Isturgia carbonaria* (Clerck, 1759)
Semiothisa carbonaria (Clerck, 1759)

Barības augi: Mellene, parastā miltene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 97, 116, 166, 202, 551]

Macaria notata (Linnaeus, 1758) – **bērzu stūrspārnis**
Syn.: *Semiothisa notata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Korintes. Pamatbarības augi: bērzi. Citi barības augi: kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 551, 568, 628]

Macaria wauaria (Linnaeus, 1758) – **jāņogu stūrspārnis**
Syn.: *Itame wauaria* (Linnaeus, 1758)
Thamnonoma wauaria (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām un jaunajiem dzinumiem.

Piezīme: Latvijā minēts arī uz ābelēm [509].

Literatūra: [16, 41, 96, 117, 142, 143, 146, 163, 166, 202, 211, 221, 228, 230, 250, 441, 509, 551, 568, 628]

Mesoleuca albicillata (Linnaeus, 1758) – **aveņu lapsprīžmetis**

Barības augi: Avenes, kazenes, lazdas, meža zemene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 551]

Odontopera bidentata (Clerck, 1759)
Syn.: *Gonodontis bidentata* (Clerck, 1759)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Avenes, bārbeles, lazdas, mellene, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [8, 41, 96, 146, 166, 211, 441, 446, 448, 551, 568]

Operophtera brumata (Linnaeus, 1758) – **mazais salnsprīžmetis**
Syn.: *Cheimatobia brumata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles, aprikozes /reti/, bumbieres, korintes, ķirši, lazdas /ļoti bieži/, pīlādži /bieži/, plūmes /ne bieži/, rozes, sausserži, vilkābeles /bieži/. Citi augi: bērzi, dižskābarži, gobas, ievas, klintenes /reti/, kļavas, liepas, oši, ozoli, skābarži, vīksnas, zirgkastaņi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis (īpaši masveida savairošanās gados) līdz maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija:** Latvijā mazajam salnsprīžmetim lielākas savairošanās novērojamas samērā reti, ik pēc 8–12 gadiem. Tauriņi izlido no septembra beigām līdz oktobra vidum. Izkūņošanās laiku daļēji nosaka temperatūra, iespējams arī mitrums, un tauriņi kūniņas stadijā (līdz izlidošanai) pavada pat līdz 144 dienām. **Bojājumi un barošanās:** Pumpuru bojājumi: parasti agri pavasarī tiek iznīcināti pumpuri, bet bojājumi nav lielos apjomos, salīdzinot ar bojājumiem, ko kāpuri rada vēlāk pavasarī. Ziedu bojājumi: kāpuriem esot lielā skaitā, var tikt stipri bojāti ziedi, kas vēlāk labi pamanāms ar ražas kvalitātes un apjoma zudumiem. Lapu bojājumi: agri pavasarī kāpuri stipri bojā plaukstošās lapas, bojājumu pakāpe atkarīga no auga sugas. Vēlāk bojātās lapas mala nedaudz ieritināta, ar nelielu tīklojumu, kur barojas kāpurs. Augļu bojājumi: lielāka izmēra kāpuri bojā aizmetušos augļus, tajos iegraužoties. Daļa augļu nobirst, bet daļa izaug kropli, ar bedrēm un korķotām rētām. Bojājumu nozīmi palielina atsevišķu citu sugu kāpuri, ja tie barojas reizē ar *mazo salnsprīžmeti*.

Piezīme: Līdzīgi bojājumi arī *oranžajam salnsprīžmetim* (*Agriopis aurantiaria*) un *Alsophila aescularia*.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 20, 41, 61, 69, 70, 96, 100, 110, 117, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 217, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 236, 237, 238, 250, 251, 261, 263, 280, 281, 288, 290, 295, 297, 465, 478, 483, 488, 499, 504, 535, 551, 568, 575, 592]

Opisthograptis luteolata (Linnaeus, 1758) – **vilkābeļu sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, irbenes, korintes, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, bet bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 551, 568]

Ourapteryx sambucaria (Linnaeus, 1758) – **plūškoku sprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Kazenes, plūmes, plūškoki, sausserži, upenes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, ozoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551, 568]

Pasiphila chloerata (Mabille, 1870) – **plūmju zaļganziedsprīžmetis**

Syn.: *Rhinoprora chloerata* (Mabille, 1870)

Barības augi: Korintes, plūmes. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri satin un grauž ziedpumpurus un ziedus.

Literatūra: [41, 146, 166]

Pasiphila debiliata (Hübner, 1817) – **melleņu zaļganziedsprīžmetis**

Syn.: *Calliclystis debiliata* (Hübner, 1817)
Chloroclystis debiliata (Hübner, 1817)
Rhinoprora debiliata (Hübner, 1817)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis /brūklenes/. Saimnieciskā nozīme brūklenēm precizējama. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri satin un grauž lapas un ziedus.

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 446, 551, 568]

Pasiphila rectangulata (Linnaeus, 1758) – **ābeļu zaļganziedsprīžmetis**

Syn.: *Calliclystis rectangulata* (Linnaeus, 1758)
Chloroclystis rectangulata (Linnaeus, 1758)
Rhinoprora rectangulata (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres. Retāk: ķirši, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. Masveidā novērots ļoti reti. Lielākoties vecu ābeļu dārzos. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri izgrauž ziedu daļas, barojas arī ar lapām. Nozīmīgs kaitējums var būt tikai tad, ja savairojas masveidā. Parasti uz augiem kāpuri ir mazā skaitā.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 146, 166, 202, 211, 221, 222, 230, 250, 290, 383, 441, 446, 509, 551, 568, 628]

Phigalia pilosaria (Denis & Schiffermüller, 1775) – **lapkoku sprīžmetis**

Syn.: *Phigalia pedaria* (Fabricius 1787)
Apocheima pilosaria (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, ievas, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Bojājumi niecīgi.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 117, 146, 166, 211, 221, 222, 551]

Scopula ternata Schrank 1802

Barības augi: Polifāga suga. Mellene, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [166, 443, 446, 448, 455, 551, 568]

Selenia dentaria (Fabricius, 1775) – **trīssvītru mēnestiņsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, jāņogas, kazenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, ievas, vīgriezes, virši un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 455, 568]

Selenia lunularia (Hübner, 1788) – **plūmju mēnestiņsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Plūmes, rozes. Citi augi: alkšņi, oši, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 166, 551, 567, 568]

Selenia tetralunaria (Hufnagel 1767) – **lazdu mēnestiņsprīžmetis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, ķirši, rozes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, ievas, oši un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 441, 446, 551, 568]

Trichopteryx carpinata (Borkhausen, 1794) – **apšu daivsprīžmetis**

Syn.: *Lobophora carpinata* (Borkhausen, 1794)
Nothopteryx carpinata (Borkhausen, 1794)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 551, 568]

Gracillarioidea – raibkožu virsdzimta

Bucculatricidae – līktaustkožu dzimta

Bucculatrix bechsteinella (Bechstein & Scharfenberg, 1805)

Syn.: *Bucculatrix crataegi* (Zeller, 1839)
Lyonetia crataegi Zeller, 1839

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Jaunie kāpuri mīnē lapas, vēlāk tie barojas no ārpuses, laukumu veidā izgraužot lapas virspuses epidermu. Bojājumi lielākoties saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 163, 166, 222, 441]

Bucculatrix demaryella (Duponchel, 1840)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Jaunie kāpuri mīnē lapas, vēlāk tie barojas no ārpuses, laukumu veidā izgraužot lapas virspuses epidermu. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Douglasiidae – duglasīdu dzimta

Tinagma perdicella Zeller, 1839

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 146, 166, 336]

Gracillariidae – raibkožu dzimta

Callisto denticulella (Thunberg, 1794) – **ābeļu alotājtinējkode**
Syn.: *Callisto guttea* (Haworth, 1828)
Ornix guttea (Haworth, 1828)

Barības augi: Ābeles, bumbieres. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā mīnē lapas, vēlāk barojas paslēpušies zem saliektas lapas malas, kur saliekumā no iekšpuses izēd lapas audus.
Literatūra: [1, 16, 41, 146, 147, 166, 211, 221, 222, 228, 250, 290, 495]

Callisto insperatella (Nickerl, 1864) – **ķiršu alotājtinējkode**

Barības augi: Skābais ķirsis. Citi augi: parastā ieva. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā mīnē lapas, vēlāk barojas paslēpušies zem saliektas lapas malas, kur saliekumā no iekšpuses izēd lapas audus.
Literatūra: [40, 146, 166, 552]

Parornix anglicella (Stainton, 1850) – **rožziežu alotājraibkode**

Barības augi: Samērā polifāga suga uz atsevišķiem kokaugiem. Mespilvilkābele 'Dardarii', pīlādži, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.
Literatūra: [41, 146, 166]

Parornix devoniella (Stainton, 1850) – **lazdu alotājraibkode**

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi līdzīgi kā *lazdu teltveidalotājkodes* (*Phyllonorycter nicellii*) gadījumā.
Literatūra: [41, 96, 146, 166, 441, 446]

Parornix finitimella (Zeller, 1850) – **kauleņkoku alotājraibkode**

Barības augi: Aprikozes, ķirši, plūmes /lielākoties/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas, nedaudz izraisa lapas plātnes sliekšanos.
Literatūra: [166]

Parornix scoticella (Stainton, 1850) – **ābolaugu alotājraibkode**

Barības augi: Ābeles, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.
Literatūra: [41, 146, 166]

Phyllonorycter blancardella (Fabricius, 1781) – **ābeļu teltveidalotājkode**
Syn.: *Lithocolletis blancardella* (Fabricius, 1781)

Barības augi: Ābeles, pīlādži. Citi augi: parastā cidonija. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo kūniņa – nobirušās lapās. Gadā divas paaudzes. Ābeļu ziedēšanas laikā izlido tauriņi. Mātītes olas dēj uz lapām, kur barojas kāpuri. Pieaudzis kāpurs iekūņojas turpat barošanās vietā un jūlija vidū izlido otrās paaudzes tauriņi. Otrās paaudzes kāpuri turpat lapās iekūņojas ziemošanai. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri izgrauž lapu parenhīmu. Alojums plankumveida, virs alojuma lapas virspuse izliecas uz augšu, bet lapas apakšpusē epiderma dzeltē vai brūnē.
Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 146, 147, 166, 174, 203, 221, 222, 228, 236, 250, 251, 284, 290, 391, 495, 521]

Phyllonorycter cerasicolella (Herrich-Schäffer, 1855) – **kauleņkoku teltveidalotājkode**
Syn.: *Camiostoma cerasicolella* (Herrich-Schäffer, 1855)
Lithocolletis cerasicolella Herrich-Schäffer, 1855

Barības augi: Ābeles /tikai ķiršu tuvumā/, ķirši /lielākoties/, plūmes /reti/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [166, 203, 251, 549]

Phyllonorycter coryli (Nicelli, 1851) – **lazdu-apiņskābaržu teltveidalotājkode**
Syn.: *Lithocolletis coryli* Nicelli, 1851

Barības augi: Lazdas. Citi augi: apiņskābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [40, 41, 96, 166, 203, 251, 504, 566]

Phyllonorycter corylifoliella (Hübner, 1796) – **augļkoku teltveidalotājkode**
Syn.: *Lithocolletis betulae* Zeller, 1839

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, lazdas, pīlādži, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [1, 16, 146, 166, 211, 222, 250, 552]

Phyllonorycter emberizaepenella (Bouché, 1834) – **sausseržu teltveidalotājkode**
Syn.: *Lithocolletis emberizaepenella* (Bouché, 1834)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [41, 96, 100, 146, 166, 203, 251, 504]

Phyllonorycter junoniella (Zeller, 1846) – **brūkleņu teltveidalotājkode**

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [41, 96, 166, 383, 552]

Phyllonorycter mespilella (Hübner, 1805) – **mespilu teltveidalotājkode**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, korintes, ķirši, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [166, 504]

Phyllonorycter nicellii (Stainton, 1851) – **lazdu teltveidalotājkode**

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi līdzīgi kā *lazdu alotājraibkodes* (*Parornix devoniella*) gadījumā.

Literatūra: [41, 96, 100, 146, 166]

Phyllonorycter oxyacanthae (Frey, 1856) – **vilkābeļu teltveidalotājkode**
Syn.: *Lithocolletis oxyacanthae* Frey, 1856

Barības augi: Polifāga suga uz atsevišķiem kokaugiem. Bumbieres, korintes, pīlādži, mespilvilkābele 'Dardarii', vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [166, 504]

Phyllonorycter pyrifoliella (Gerasimov, 1933) – **ābolaugu teltveidalotājkode**

Barības augi: Ābeles, bumbieres /tikai ābeļu tuvumā/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [166]

Phyllonorycter sorbi (Frey, 1855) – **pīlādžu teltveidalotājkode**

Syn.: *Lithocolletis sorbi* Frey, 1855

Barības augi: Ābeles, ķirši, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: ievas, klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 146, 147, 166, 198, 203, 211, 221, 222, 251]

Phyllonorycter spinicolella (Zeller, 1846) – **ķiršu teltveidalotājkode**

Syn.: *Lithocolletis spinicolella* Zeller, 1846
Phyllonorycter pomonella, auctt.

Barības augi: Plūmes. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [41, 100, 123, 146, 166, 174, 504]

Hepialoidea – šūpotņu virsdzimta

Hepialidae – šūpotņu dzimta

Hepialus humuli (Linnaeus, 1758) – **apiņu šūpotnis**

Barības augi: Avenes, zemenes. Citi augi: parastais apinis un citas sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgums precizējams. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā galvenokārt apiņu saknes. Avenēm un zemenēm sakņu bojājumi daudz mazākā apjomā. Bojātie augi var vīst.

Literatūra: [41, 88, 96, 117, 146, 147, 163, 166, 205, 210, 211, 253, 383, 441, 446, 448, 555, 580, 596]

Pharmacis lupulina (Linnaeus, 1758) – **mazais šūpotnis**

Syn.: *Hepialus lupulinus* (Linnaeus, 1758)
Korscheltellus lupulinus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem. Avenes, ērkšķogas, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Skaidrojama nozīme zemenēm. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Zemeņu gadījumā kāpuri var nodarīt nozīmīgus bojājumus (kāpuri izalo augu), īpaši, ja zemenes stāda vietā, kur pirms tam bijusi pļava.

Literatūra: [38, 166, 383, 441, 448, 553]

Lasiocampoidea – vērpēju virsdzimta

Lasiocampidae – vērpēju dzimta

Eriogaster lanestris (Linnaeus, 1758) – **bērzu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, pīlādži, plūmes, korintes, rozes, vilkābeles. Citi augi: bērzi un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri savērpj un apgrauž lapas, bet augļkokiem radītie bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 117, 138, 146, 166, 203, 222, 227, 231, 251, 288, 555, 589]

Gastropacha quercifolia (Linnaeus, 1758) – **augļkoku vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz lapkokiem. Ābeles, bumbieres, korintes, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri pavasarī apgrauž lapas, bieži uz jauniem kokiem. Bojājumi parasti nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 8, 41, 96, 117, 146, 166, 202, 211, 222, 230, 250, 555, 590]

Lasiocampa quercus (Linnaeus, 1758) – **ozolu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, brūklenes, jāņogas, kazenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, smiltsērkšķi, upenes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, ceriņi, ievas un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 116, 117, 146, 166, 211, 446, 555, 589]

Lasiocampa trifolii (Denis & Schiffermüller, 1775) – **tauriņziežu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, kazenes, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [166, 589]

Macrothylacia rubi (Linnaeus, 1758) – **kazeņu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, brūklenes, kazenes, lācene, mellene. Citi augi: bērzi, vīgriezes un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 97, 116, 146, 166, 202, 211, 230, 448, 555, 568, 589]

Malacosoma castrense (Linnaeus, 1758) – **lakstaugu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem, lielākoties lakstaugiem. Ķirši, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [16, 41, 96, 146, 166, 446, 555, 568, 589, 628]

Malacosoma neustria (Linnaeus, 1758) – **ābeļu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, kazenes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /tikai masveida savairošanās gados/, maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz bieži. **Bioloģija:** Latvijā lielākas savairošanās novērojamas samērā reti, ik pēc 8–12 gadiem, vairāk Kurzemē un Zemgalē. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojoties viedo tīklojuma ligzdas, tajās ietinot zarus un lapas, rozēm apgrauž arī veģetatīvās daļas. Lai arī dažreiz uzskata par nopietnu kaitēkļu sugu, tomēr kopumā bojājumu apjoms attiecībā pret kopējo augu skaitu stādījumā ir niecīgs. Iespējams, ka lokāli nozīmīgums var pieaugt, ja tauriņi savairojas masveidā.

Literatūra: [1, 8, 10, 15, 16, 20, 41, 100, 106, 117, 138, 141, 142, 143, 144, 146, 152, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 217, 221, 222, 227, 228, 229, 230, 250, 251, 280, 281, 290, 297, 321, 368, 421, 441, 462, 474, 481, 485, 494, 499, 535, 555, 575, 589]

Odonestis pruni (Linnaeus, 1758) – **plūmju vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, bet kopējais bojājums augiem niecīgs.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 547, 555, 567, 568, 590]

Phyllodesma ilicifolium (Linnaeus, 1758) – **melleņu vērpējs**
Syn.: *Epicnaptera ilicifolia* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [41, 132, 146, 166, 555, 590]

Poecilocampa populi (Linnaeus, 1758) – **mazais apšu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, lazdas, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 589]

Trichiura crataegi (Linnaeus, 1758) – **vilkābeļu vērpējs**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, kazenes, lazdas, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 250, 555, 568, 589]

Nepticuloidea – pundurkožu virsdzimta

Nepticulidae – pundurkožu dzimta

Bohemannia pulverosella (Stainton, 1849)
Syn.: *Nepticula pulverosella* (Stainton, 1849)
Stigmella pulverosella (Stainton, 1849)

Barības augi: Ābeles, bumbieres. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [1, 41, 146, 166, 222]

Ectoedemia albibimaculella (Larsen, 1927)

Barības augi: Parastā miltene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [166, 548]

Ectoedemia arcuatella (Herrich-Schäffer, 1855)

Barības augi: Zemenes. Citi augi: retēji. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas (augusts – oktobris). Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 146, 166, 357, 599]

Ectoedemia atricollis (Stainton, 1857)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas (augusts – oktobris). Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 96, 166, 599]

Ectoedemia minimella (Zetterstedt, 1839)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas (jūlijs – oktobris). Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [166, 599]

Ectoedemia rubivora (Wocke, 1860)

Barības augi: Kaulenes, kazenes, lācene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas (augusts – oktobris). Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 357, 599]

Ectoedemia weaveri (Stainton, 1855)

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 146, 166]

Stigmella aeneofasciella (Herrich-Schäffer, 1855)

Barības augi: Zemenes. Citi augi: ancīši, retēji. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 357]

Stigmella anomalella (Goeze, 1783) – **rožu pundurkode**

Syn.: *Nepticula anomalella* (Goeze, 1783)

Barības augi: Rozes. Citi augi: brūnvālītes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Tauriņu kāpuri lapas virspusē izveido šauru, līkumainu, lentveida alojumu (mīnējumu), kura vidū redzama tumša ekskrementu līnija. Biežāk uz rozēm ar plānām lapiņām. Gadā varētu būt divas paaudzes.

Literatūra: [13, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 251, 504]

Stigmella floslactella (Haworth, 1828)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: apiņskābarži, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 504]

Stigmella hybnerella (Hübner, 1813)

Barības augi: Korintes, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [29, 166, 441]

Stigmella incognitella (Herrich-Schäffer, 1855)

Syn.: *Nepticula pomella* Vaughan, 1858
Stigmella pomella (Vaughan, 1858)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 146, 166, 222, 357]

Stigmella lonicerarum (Frey, 1856)

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [146, 166, 357]

Stigmella magdalenae (Klimesch, 1950)

Barības augi: Ābeles, korintes, pīlādži. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166]

Stigmella malella (Stainton, 1854)
Syn.: *Nepticula malella* Stainton, 1854

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 250, 495, 504]

Stigmella microtheriella (Stainton, 1854) – **lazdu pundurkode**

Barības augi: Lazdas. Citi augi: skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [20, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 251, 504]

Stigmella minusculella (Herrich-Schäffer, 1855)

Barības augi: Bumbieres, pīlādžbumbieri. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [146, 166, 357]

Stigmella myrtillella (Stainton, 1857)

Barības augi: Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 57, 96, 146, 166, 548]

Stigmella nylandriella (Tengstrom 1848)
Syn.: *Stigmella aucupariae* (Frey, 1857)

Barības augi: Ābeles, pīlādži. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Piezīme: Sākotnēji suga Latvijai minēta ar nosaukumu *Stigmella mespilicola* (Frey, 1856), kas ir pavisam cita suga un Latvijai nav apstiprināta [57, 166].

Literatūra: [41, 57, 146, 166, 203, 251]

Stigmella oxyacanthella (Stainton, 1854)
Syn.: *Nepticula oxyacanthella* Stainton, 1854

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, korintes, ķirši, mespilvilkābele 'Dardarii', pīlādži, vilkābeles. Citi augi: parastā cidonija, klintenes, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 57, 96, 146, 166, 211, 222, 548]

Stigmella plagicolella (Stainton, 1854)

Barības augi: Ķirši, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 57, 146, 166, 504]

Stigmella poterii (Stainton, 1857)
Syn.: *Stigmella tengstroemi* (Nolcken, 1871)

Barības augi: Kaulenes, lācene. Citi augi: brūnvālītes, retēji, vīgriezes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 57, 96, 146, 166, 548]

Stigmella pretiosa (Heinemann, 1862)

Barības augi: Avenes, kazenes. Citi augi: bitenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 146, 166, 548]

Stigmella sorbi (Stainton, 1861)

Barības augi: Ābeles, korintes, pīlādži. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Uz lapām bieži var būt pat vairāki mīnējumi. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 447]

Stigmella splendidissimella (Herrich-Schäffer, 1855)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kaulenes, kazenes, lācene, zemenes. Citas sugas: bitenes, retēji, vīgriezes un vairāki citi lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 57, 96, 146, 166]

Noctuoidea – pūcīšu virsdzimta

Erebidae (dzimta)
Arctiinae – lācīšu apakšdzimta

Arctia caja (Linnaeus, 1758) – **brūnais lācītis**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, kazenes, mellene, pīlādži, parastā zilene, plūmes, vērenes, vilkābeles, vīnkoki, zemenes. Citi augi: dažādi lakstaugi un kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas vasaras otrajā pusē, pirms ziemošanas, un pavasarī atsāk barošanos. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [1, 88, 41, 96, 116, 117, 146, 147, 163, 166, 202, 211, 230, 250, 441, 446, 451, 455, 555, 568, 596, 628]

Arctia villica (Linnaeus, 1758) – **melnais lācītis**

Barības augi: Lielākoties barojas uz dažādiem lakstaugiem, bet dažreiz arī uz atsevišķiem kokaugiem. Plūmes, rozes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Īpaši aizsargājama suga. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas pa vienam uz augu lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [88, 166, 167, 202, 211, 230, 360, 439, 555, 596]

Diacrisia sannio (Linnaeus, 1758) – **sarkanbārkšu lācītis**

Barības augi: Polifāga suga. Mellene, parastā zilene, purva dzērvene. Citi augi: purvmirtes, virši, dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām. Izplatība lielākoties saistīta ar purviem, pļavām un citiem atklātiem biotopiem. Bojājumi ir saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 96, 116, 146, 163, 166, 441, 446, 448, 451, 555, 568]

Herminia tarsicrinalis (Knoch, 1782) – **kazeņu sviļņpūcīte**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, lielākoties ar vīstošām un nomestām lapām, tādēļ nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [163, 166, 441, 455]

Piezīme: Latvijā sastopama arī suga *Herminia tarsipennalis* (Treitschke 1835) [Syn. *Zanclognatha tarsipennalis* Treitschke 1835]. Tās kāpuri barojas ar aveņu un kazeņu nomestām lapām, kā arī vairāku citu kokaugu nomestajām lapām.

Literatūra: [166, 446]

Pericallia matronula (Linnaeus, 1758) – **gāršas lācītis**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz zemiem augiem. Sausserži, lazdas, mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. Īpaši aizsargājama suga. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi ir saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [96, 166, 167, 202, 303]

Rhyparia purpurata (Linnaeus, 1758) – **purpura lācītis**

Barības augi: Polifāga suga, bet lielākoties barojas uz viršiem. Baroties arī uz lakstaugiem un dažādiem lapkokiem. Latvijā konstatēts arī uz ābelēm. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 222, 568]

Spilosoma lubricipeda (Linnaeus, 1758) – **mētru raibvēderlācītis**

Barības augi: Polifāga suga, bet lielākoties uz lakstaugiem. Ābeles, plūškoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas pa vienam uz augu lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 448, 455, 568]

Spilosoma lutea (Hufnagel, 1766) – **dzeltenais raibvēderlācītis**

Barības augi: Polifāga suga, gan uz lakstaugiem, gan kokaugiem. Ābeles, avenes, kazenes, pīlādži, plūmes, plūškoki, rozes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lielākoties pa vienam uz augu lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 211, 441, 446, 448, 455, 568]

Hypeninae – gartaustpūcīšu apakšdzimta

Hypena crassalis (Fabricius, 1787)

Barības augi: Mellene, parastā zilene. Citi augi: virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām.

Literatūra: [96, 146, 166, 441, 446]

Hypena rostralis (Linnaeus, 1758) – **mazā apiņu gartaustpūcīte**

Barības augi: Avenes, kazenes. Citi augi: parastais apinis. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 166, 211, 383]

Lymantriinae – mūķeņu apakšdzimta

Arctornis l-nigrum (Müller, 1764) – **liepu mūķene**
Syn.: *Laria l-nigrum* (O. F. Müller, 1764)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles. Citi augi: lielākoties dižskābarži, liepas un ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Lai arī *liepu mūķene* Latvijā atrasta uz ābelēm [1], tomēr pamatbarības augi šai sugai nav ābeles, tādēļ sugai nav saimnieciskās nozīmes.
Literatūra: [1, 41, 146, 166, 222, 555, 565, 567, 590]

Calliteara pudibunda (Linnaeus, 1758) – **lapkoku otiņmūķene**
Syn.: *Dasychira pudibunda* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles /reti/, bārbeles, ķirši, lazdas, vilkābeles. Citi augi: bērzi, kļavas, liepas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, parasti sezonas otrajā pusē. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [1, 8, 41, 96, 100, 146, 163, 166, 203, 211, 222, 250, 251, 441, 446, 555, 590]

Euproctis chrysorrhoea (Linnaeus, 1758) – **zeltvēdera mūķene**
Syn.: *Nygmia phaeorrhoea* (Donovan, 1813)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, bumbieres, irbenes, kazenes, korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, plūškoki, rozes, smiltsērkšķi, vilkābeles, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, veido tīklojuma ligzdu, rozēm apgrauž veģetatīvās daļas. Tā kā Latvijā sastopama reti, tad nav saimnieciskās nozīmes.
Literatūra: [1, 15, 141, 166, 211, 222, 227, 250, 555, 590]

Euproctis similis (Fuessly, 1775) – **zeltastes mūķene**
Syn.: *Porthesia similis* (Fuessly, 1775)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz kokaugiem. Ābeles, bārbeles, bumbieres, ērkšķogas, kazenes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Bojājumi un barošanās:** Rudenī jaunie kāpuri skeletē lapas, kas pēc tam krāsojas brūnas. Pavasarī kāpuri nedaudz apgrauž lapas, dažreiz bojā aizmetušos augļus.
Literatūra: [1, 41, 146, 166, 211, 222, 250, 441, 446, 455, 555, 590]

Leucoma salicis (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Pamatbarības augi vītolu dzimtas sugas. Pārējie augi šīs mūķenes barībā ir ar gadījuma raksturu. Lazdas /reti/. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [20, 41, 96, 146, 166, 455]

Lymantria dispar (Linnaeus, 1758) – **ozolu mūķene**
Syn.: *Ocneria dispar* (Linnaeus, 1758)
Porthetria dispar (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz vairākiem kokaugiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, plūmes. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgs tikai kā meža kaitēklis lokālu masveida savairošanās gadījumos. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži (bieži masveida savairošanās vietās), lielākoties izplatīta Kurzemē un Zemgalē. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž kokiem lapas. No augļaugiem vairāk varētu kaitēt lazdām.
Literatūra: [1, 96, 134, 138, 141, 144, 166, 202, 203, 211, 222, 227, 250, 318, 347, 389, 394, 546, 555, 569, 590]

Lymantria monacha (Linnaeus, 1758) – **egļu mūķene**
Syn.: *Ocneria monacha* (Linnaeus, 1758)
Porthetria monacha (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Kāpuri var baroties gan uz skujkokiem, gan atsevišķiem lapkokiem. Ābeles, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž kokiem lapas, bet uz augļaugiem bojājumi parasti nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 96, 99, 117, 132, 138, 141, 146, 152, 166, 202, 222, 230, 455, 555, 568, 590, 592]

Orgyia antiqua (Linnaeus, 1758) – **parastā otiņaste**
Syn.: *Orgyia gonostigma* (Scopoli, 1763)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /bieži, bet ne masveidā/, avenes, brūklenes, kazenes, ķirši, lazdas, lielogu dzērvene, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: alkšņi, bērzi, dižskābarži, kļavas un daudzi citi kokaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /lielogu dzērvene/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējiem augļaugiem/. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri galvenokārt apgrauž lapas. Tie var bojāt arī pumpurus un ziedus, bet lielākoties reti.

Literatūra: [1, 8, 13, 15, 16, 41, 96, 100, 117, 138, 146, 147, 151, 152, 153, 163, 166, 203, 211, 221, 222, 228, 250, 251, 288, 290, 383, 421, 441, 446, 451, 555, 568, 572, 590]

Orgyia recens (Hübner, 1819) – **rožu otiņaste**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Lazdas, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā *parastā otiņaste* (*Orgyia antiqua*).

Literatūra: [100, 146, 166]

Piezīme mūķeņu apakšdzimtai: Saistībā ar augļkokiem, kokaudzētavā bijusi minēta *dedestiņu otiņmūķene* (*Gynaephora selenitica* (Esper, 1789)) [8], kas Latvijā ir diezgan bieži izplatīta suga [166], bet šai sugai nav trofisku saistību ar kokaugiem, visticamāk atrašanās uz citiem augiem ir gadījuma rakstura.

Literatūra: [8, 166]

Noctuidae – pūcīšu dzimta

Acronicta aceris (Linnaeus, 1758) – **kļavu pelēkpūcīte**
Syn.: *Acronycta aceris, orth. var.*
Apatele aceris (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas, plūmes, rozes, dažreiz arī citi augļkoki. Citi augi: kļavas, zirgkastaņi un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Viena paaudze. Pieaugušie tauriņi parādās vasarā /jūnijs–augusts/. Olas dēj pa vienai uz barības augu lapām. Kāpuri no olām šķiļas pēc nedēļas. Kāpuri apgrauž lapas, bet bojājumi nav nozīmīgi.

Literatūra: [8, 41, 100, 117, 146, 166, 203, 227, 231, 251, 288, 545, 592, 628]

Acronicta alni (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, kaulenes, kazenes, ķirši, lazdas, mellene, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 146, 166, 227, 545, 568]

Acronicta auricoma (Denis & Schiffermüller, 1775)
Syn.: *Acronycta auricoma, orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, brūklenes, bumbieres, ērkšķogas, irbenes, jāņogas, kazenes, ķirši, lācene, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, vērenes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: bērzi, ievas, ozoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *kļavu pelēkpūcīte* (*Acronicta aceris*).
Literatūra: [8, 41, 96, 146, 163, 166, 202, 211, 441, 545, 568, 628]

Acronicta cuspis (Hübner, 1813)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 545]

Acronicta euphorbiae (Denis & Schiffermüller, 1775) – **dievkrēsliņu pelēkpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem un kokaugiem. Irbenes, kazenes, pīlādži, rozes, sausserži, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [132, 146, 166, 545]

Acronicta leporina (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Lazdas, pīlādži. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [41, 96, 146, 166, 202, 211, 441, 545, 568]

Acronicta menyanthidis (Esper, 1789)

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem un kokaugiem. Avenes, kazenes, mellene, parastā zilene, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 545]

Acronicta psi (Linnaeus, 1758) – **gaišā ķiršu pelēkpūcīte**
Syn.: *Apatele psi* (Linnaeus, 1758)
Acronycta psi, orth. var.

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, korintes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: dažādi meža un dekoratīvie kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Atsevišķās vietās /reti/ var vairāk kaitēt avenēm. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *kļavu pelēkpūcīte* (*Acronicta aceris*).
Literatūra: [1, 8, 96, 100, 146, 163, 166, 202, 203, 211, 222, 230, 250, 251, 441, 446, 455, 545, 568]

Acronicta rumicis (Linnaeus, 1758)
Syn.: *Acronycta rumicis, orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, irbenes, kazenes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, vilkābeles, zemenes. Citi augi: dažādi kokaugi un lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kūniņa (augsnē). Pieaugušie tauriņi parādās jūnijā. Kāpuri barojas lielākoties uz zemi augošiem augiem, bet retāk uz lielajiem kokiem, apgraužot lapas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [1, 96, 146, 147, 152, 163, 166, 211, 222, 250, 441, 446, 545, 568]

Acronicta strigosa (Denis & Schiffermüller, 1775) – **plūmju pelēkpūcīte**
Syn.: *Acronycta strigosa, orth. var.*

Barības augi: Ābeles, korintes, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles /lielākoties/. Citi augi: ievas, klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Bioloģija līdzīgi kā citām ģints sugām. Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [1, 41, 96, 132, 166, 211, 222, 250, 441, 448, 545, 568, 628]

Acronicta tridens (Denis & Schiffermüller, 1775) – **tumšā ķiršu pelēkpūcīte**
Syn.: *Acronycta tridens, orth. var.*
Apatele tridens (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Ābeles /reti/, aprikozes, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: klintenes un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *kļavu pelēkpūcīte* (*Acronicta aceris*). Kāpuri barojas pa vienam.

Literatūra: [1, 41, 100, 117, 166, 202, 203, 211, 222, 230, 238, 250, 251, 421, 545, 568, 628]

Agrotis exclamationis (Linnaeus, 1758) – **izsaucēja laukpūcīte**
Syn.: *Feltia exclamationis* (Linnaeus, 1758)
Scotia exclamationis (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: dažādi zemi augoši augi. **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis. Sugai lielāka nozīme kā laukaugu kaitēklim. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Parasti pārziemo pieaudzis kāpurs, kas iekūņojas pavasarī. Pieaugušie tauriņi parādās jūnijā, jūlijā. Mātītes olas dēj pie augsnes, kāpuri no tām šķiļas pēc ~10 dienām. Jaunie kāpuri naktīs ir uz augu lapām, dienās tie ir paslēpušies augsnes tuvumā. Vēlāk kāpuri barojas ar augu pazemes daļām. Zemenēs kāpuri barojas lielākoties ar saknēm vai iegraužoties augā. Bojātie augi var vīst.

Literatūra: [96, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 163, 166, 190, 195, 196, 202, 210, 211, 221, 230, 253, 281, 446, 545, 568, 628]

Agrotis segetum (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ziemāju laukpūcīte**
Syn.: *Euxoa segetum* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Scotia segetum (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Citi augi: dažādi zemi augoši augi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *izsaucējai laukpūcītei* (*Agrotis exclamationis*). Kāpuri vairāk barojas ar lapām, mazāk saknēm.

Literatūra: [41, 96, 106, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 166, 190, 192, 195, 196, 202, 205, 210, 211, 221, 230, 253, 261, 280, 281, 481, 503, 545, 568, 592]

Allophyes oxyacanthae (Linnaeus, 1758)
Syn. *Meganephria oxyacanthae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, kazenes, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas uz augu zariem. Kāpuri parādās agri pavasarī un līdz jūnijam barojas lapotnē, tad kāpuri augsnē iekūņojas. Pieaugušie tauriņi parādās rudenī, kad tie uz augu zariem izdēj olas. Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 250, 545]

Amphipyra berbera Rungs, 1949

Barības augi: Polifāga suga uz atsevišķiem kokaugiem. Pīlādži, sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž augu lapas. Bojājumi niecīgi.

Literatūra: [166]

Amphipyra perflua (Fabricius, 1787) – **lielā plakanpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, plūmes, sausserži, vilkābeles un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Līdzīgi kā *sarkanspārnu plakanpūcīte* (*Amphipyra pyramidea*).

Literatūra: [1, 96, 146, 166, 211, 222, 250, 545]

Amphipyra pyramidea (Linnaeus, 1758) – **sarkanspārnu plakanpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, irbenes, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā. Kāpuri barojas līdz jūnijam, tad augsnē iekūņojas. Pieaugušie tauriņi lido no jūnija beigām līdz oktobrim. Kāpuri apgrauž augu lapas, retāk citas augu daļas. Bojājumi niecīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 211, 222, 250, 545, 568]

Amphipyra tragopoginis (Clerck, 1759) – **parastā plakanpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem. Jāņogas, lācene, rozes, vilkābeles, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž augu lapas. Bojājumi niecīgi.

Literatūra: [96, 146, 166, 190, 211, 383, 568]

Anaplectoides prasina (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [166, 568]

Anorthoa munda (Denis & Schiffermüller, 1775) – **lielā pavasarpūcīte**
Syn.: *Orthosia munda* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Perigrapha munda (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /reti/, plūmes /reti/. Citi augi: kārkli, ozoli, parastais apinis, vītoli un citi mežu augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Tāpat kā *mazajai pavasarpūcītei* (*Orthosia cruda*). Bojājumi augļdārzos reti un nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 545, 565]

Autographa gamma (Linnaeus, 1758) – **linu krāšņpūcīte**
Syn.: *Phytometra gamma* (Linnaeus, 1758)
Plusia gamma (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Jāņogas, lazdas, rozes, upenes. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo puspieaudzis kāpurs /visbiežāk/. Pieaugušie tauriņi lido no pavasara līdz rudenim, bet intensīvi lido no jūnija vidus. Olas dēj lapu apakšpusē uz dažādiem augiem, bet biežāk uz asteru, kāpostu un tauriņziežu dzimtas augiem. Kāpuri apgrauž augu veģetatīvās daļas.

Literatūra: [15, 41, 96, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 163, 166, 190, 192, 195, 196, 202, 205, 210, 221, 230, 261, 280, 281, 288, 347, 441, 503, 545, 568, 596, 628]

Autographa jota (Linnaeus, 1758) – **dzeltenvioletā krāšņpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem, lielākoties zemu augošiem, augiem. Mellene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 146, 166, 443, 441, 446, 448, 628]

Autographa pulchrina (Haworth, 1809) – **pelēkvioletā krāšņpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga lielākoties uz zemi augošiem augiem. Mellene, parastā zilene, pīlādži, sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 146, 166, 441, 446, 448, 455]

Ceramica pisi (Linnaeus, 1758) – **zirņu dārzpūcīte**
Syn.: *Melanchra pisi* (Linnaeus, 1758)
Mamestra pisi (Linnaeus, 1758)
Polia pisi (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, kazenes, lielogu dzērvene, rozes /bieži/, sausserži /bieži/, smiltsērkšķi, vilkābeles, zemenes. Citi augi: pupas, sniegogas, zirņi, ērgļpapardes un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Atsevišķos gados vairāk kaitē kokaudzētavās /ābeles, vilkābeles/ un dārzos jaunām ābelēm. Reti nopietni bojājumi rozēm. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kūniņas stadijā, augsnes virskārtā. Pieaugušie tauriņi parādās jūnijā un jūlijā. Jaunie kāpuri barojas atklāti uz lapu apakšpuses. Vecākie kāpuri naktīs bojā ziedus, ziedpumpurus un lapas, bet dienā slēpjas. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 8, 13, 96, 100, 117] [142, 146, 147, 153, 163, 166, 190, 202, 203, 205, 210, 211, 221, 222, 227, 251, 288, 441, 446, 545, 568, 580, 628]

Charanyca ferruginea (Esper, 1785)
Syn.: *Rusina ferruginea* (Esper, 1785)
Stygiostola umbratica (Goeze, 1781)

Barības augi: Polifāga suga, galvenokārt uz dažādiem lakstaugiem. Avenes, kazenes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 211, 628]

Colocasia coryli (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, lazdas, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 96, 146, 163, 166, 222, 441, 446, 545, 568]

Conistra vaccinii (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Orrhodia vaccinii* (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, brūklenes, jāņogas, mellene, pīlādži, plūmes, upenes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, kārkli, ozoli, vītoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pārziemo pieaugušie tauriņi. Olas dēj pavasarī. Kāpuri šķiļas pēc ~2 nedēļām un tie barojas augu lapotnē. Jūnijā pieaugušie kāpuri augsnē iekūņojas. Jaunie pieaugušie tauriņi parādās septembrī. Gadā viena paaudze. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 166, 545, 568]

Coranarta cordigera (Thunberg, 1788) – **mazā zileņu pūcīte**
Syn.: *Anarta cordigera* (Thunberg, 1788)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 545]

Cosmia pyralina (Denis & Schiffermüller, 1775) – **augļkoku vīksnpūcīte**
Syn.: *Calymnia pyralina* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. Citi augi: gobas, liepas, ozoli, vīksnas un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadija – no vasarā izdētām olām nākamā gada pavasarī šķiļas kāpuri, kas barojas augu lapotnē. Kāpuri iekūņojas maija beigās vai jūnija sākumā. Pieaugušie tauriņi parādās no jūnija vidus līdz augusta beigām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 146, 166, 222, 545, 568]

Cosmia trapezina (Linnaeus, 1758) – **parastā vīksnpūcīte**
Syn.: *Calymnia trapezina* (Linnaeus, 1758)
Cosmia trapecina, orth. var.

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /pareti/, avenes, bumbieres, jāņogas, kazenes, lazdas /bieži/, pīlādži, plūmes, smiltsērkšķi, upenes, vilkābeles. Citi augi: dižskābarži, gobas, klintenes, kļavas, liepas, ozoli, skābarži un citas sugas. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Kāpuri arī plēsīgi un tie barojas ar citu tauriņu sugu, piemēram, *mazā salnsprīžmeša* (*Operophtera brumata*) kāpuriem. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadija – uz augu mizas, plaisās, zem mizas plēksnēm. Kāpuri no olām šķiļas maija beigās un barojas ar plaukstošām lapām, ziediem, pumpuriem. Sākot no jūnija vidus kāpuri iekūņojas. Pieaugušie tauriņi parādās jūlijā un augustā. Gadā viena paaudze. Bojājumi lielākoties saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 16, 96, 100, 110, 117, 146, 166, 202, 203, 221, 222, 227, 230, 231, 250, 251, 290, 441, 446, 455, 509, 545, 568]

Diarsia brunnea (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [166, 545]

Diarsia rubi (Vieweg, 1790)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [166, 545, 568, 628]

Diloba caeruleocephala (Linnaeus, 1758) – **augļkoku pūcīte**
Syn.: *Episema caeruleocephala* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres, krūmcidonijas, ķirši, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 211, 221, 222, 250, 290, 421, 545, 568]

Elaphria venustula (Hübner, 1790)
Syn.: *Psilomonodes venustula* (Hübner, 1790)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, rozes, zemenes. Citi augi: virši, dažādi lakstaugi. Nepieciešami papildu pētījumi par kāpuru barības augiem. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ziedos.

Literatūra: [41, 146, 166, 174]

Euplexia lucipara (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, ērkšķogas, irbenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211]

Eupsilia transversa (Hufnagel, 1766) – **baltpunktainā ozolu pūcīte**

Syn.: *Dischorista satellitia* (Linnaeus, 1767)
Eupsilia satellitia (Linnaeus, 1767)
Scopelsona satellitia (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /reti/, bumbieres, irbenes, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: dažādi kokaugi, retāk lakstaugi. **Negatīvā nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Pozitīvā nozīme:** Kāpuri vēlākās attīstības stadijās ir plēsīgi. Tie barojas ar citu kukaiņu sugu kāpuriem, kā arī ar laputīm. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo pieaugušie tauriņi, kas pavasarī dēj olas uz koku zariem. Kāpuri sākumā barojas ar pumpuriem, vēlāk plaukstošām lapām. Pieauguši kāpuri plēsīgi. Kāpuri iekūņojas augsnē. Pieaugušie tauriņi parādās septembrī. Gadā viena paaudze.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 117, 146, 166, 203, 211, 221, 222, 250, 290, 545, 568]

Eurois occulta (Linnaeus, 1758) – **raibā melleņu pūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Kazenes, mellene, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 202, 230, 446, 455, 545, 568]

Graphiphora augur (Fabricius, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem, lielākoties kokaugiem. Avenes, jāņogas, plūmes, rozes, sausserži (tajā skaitā Pallasa sausserdis), upenes, vilkābeles, tomēr biežāk barojas uz ērkšķu plūmes, vilkābelēm, bērziem un atsevišķām vītolu ģints sugām. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /avenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējie augļaugi/. Nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi uz avenēm. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Atsevišķos gadījumos kāpuri var bojāt pumpurus.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Griposia aprilina (Linnaeus, 1758) – **melnraibā ozolu pūcīte**

Syn.: *Agriopis aprilina* (Linnaeus, 1758)
Dichonia aprilina (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles /gadījuma rakstura/, plūmes. Pamatbarības augi: ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri sākumā barojas ar pumpuriem, ziediem /ozoliem/, vēlāk ar lapām.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 222, 251, 545]

Hydraecia micacea (Esper, 1789) – **kartupeļu stublāju pūcīte**

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem. Avenes, zemenes. Citi augi: dažādas lakstaugu sugas, kartupeļi. **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis /avenes, zemenes/. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Ziemo olu stadija. Pēc izšķilšanās kāpuri iegraužas barības augu stumbrā vai saknēs. Kāpuri barojas no aprīļa beigām līdz jūlijam, augustam, tad tie augsnē iekūņojas. Pieaugušie tauriņi parādās no jūlija beigām līdz oktobrim, tie dēj olas uz dažādiem augiem, biežāk uz lakstaugiem. Sugas bioloģiju Latvijā pētījis E. Ozols [376]. **Bojājumi un barošanās:** Zemenēm: kāpuri izalo augua (augsnes tuvumā). Karstā laikā bojātie augi var vīst un iet bojā. Avenēm: kāpuri iegraužas jauno dzinumu bazālajā daļā, kur zem epidermas veido alojumu. Dzinumi vīst vai iet bojā.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 147, 166, 192, 205, 210, 211, 221, 222, 229, 288, 376, 421, 503, 545, 568, 571, 596, 628]

Hyppa rectilinea (Esper, 1788)
Syn.: *Lithomoia rectilinea* (Esper, 1788)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, brūklenes, kazenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene. Citi augi: bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām.

Literatūra: [96, 166, 211, 455]

Lacanobia contigua (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, mellene, parastā zilene, pīlādži. Citi augi: kārkli, vīgriezes, vītoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 383]

Lacanobia oleracea (Linnaeus, 1758) – **dārzeņu dārzpūcīte**
Syn.: *Mamestra oleracea* (Linnaeus, 1758)
Polia oleracea (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, zemenes. Citi augi: dažādas lakstaugu sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušie tauriņi parādās maija beigās, jūnijā. Olas dēj barības augu lapu apakšpusē. Kāpuri sākumā grupās graužlapas, nograužot lapu apakšējo virsmu. Lielāki kāpuri lapas skeletē, atstājot galvenās lapas dzīslas.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 190, 192, 202, 205, 210, 211, 221, 383, 421, 446, 545, 628]

Lithophane socia (Hufnagel, 1766)
Syn.: *Lithophane hepatica* (Clerck, 1759)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, irbenes, kazenes, mellene, pīlādži, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 166, 211, 222, 545]

Mamestra brassicae (Linnaeus, 1758) – **kāpostu dārzpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /reti/, jāņogas /reti/, upenes /reti/, zemenes /reti/. Citi augi: kāpostu ģints sugas, tomāti un daudzi citi lakstaugi, reti atsevišķi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar augu lapām.

Literatūra: [166, 202, 230, 421]

Melanchra persicariae (Linnaeus, 1761) – **sūreņu dārzpūcīte**
Syn.: *Mamestra persicariae* (Linnaeus, 1761)
Polia persicariae (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem, bet arī uz atsevišķiem kokaugiem (sevišķi krūmiem). Ābeles, avenes, bārbeles, ērkšķogas, ķirši, lazdas, plūmes, plūškoki, upenes, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /jaunie koki kokaudzētavās, ābeles/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējie augļaugi/. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, atsevišķos gadījumos apgrauž ābolu virsmu. Lielāka nozīme, ja kāpuri lielākā skaitā uz jauniem kokiem kokaudzētavās.

Literatūra: [8, 41, 96, 117, 146, 147, 163, 166, 190, 202, 205, 210, 211, 221, 230, 441, 446, 451, 545, 628]

Naenia typica (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem lakstaugiem un kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, plūmes, sausserži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kai-

tēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Rudenī kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 41, 146, 166, 211, 222]

Noctua fimbriata (Schreber, 1759) – **platmalu joslpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Kazenes, lazdas, pīlādži, plūmes, purva dzērvene, sausserži, vilkābeles, vīnkoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ziemojušie kāpuri pavasarī barojas ar lapām, var apgrauzt arī pumpurus. Rietumeiropā augļkopībā zināmi nozīmīgāki bojājumi vīnkokiem (pumpuru un jauno dzinumu apgraušana), bet tas novērots vairāk nezāļainākās vietās [215].

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 336, 568]

Noctua pronuba (Linnaeus, 1758) – **dārza joslpūcīte**

Syn.: *Triphaena pronuba* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz dažādiem lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijas apstākļos precizējama. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri zemenēm apgrauž lapas, vainagu un saknes. Bojātie augi, ja pamatīgāk apgrauztas saknes, vainaga daļa, vīst un pat iet bojā.

Literatūra: [41, 96, 122, 146, 163, 166, 190, 202, 383, 446, 545, 568, 628]

Orthosia cerasi (Fabricius, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, irbenes, lazdas, plūmes, smiltsērkšķi, vilkābeles. Citi augi: kārkli, ozoli, vītoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Tāpat kā *mazajai pavasarpūcītei* (*Orthosia cruda*).

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Orthosia cruda (Denis & Schiffermüller, 1775) – **mazā pavasarpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /reti/, lazdas. Citi augi: kārkli, ozoli, vītoli un citi platlapu kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pārziemo kūniņa. Pieaugušie tauriņi parādās agri pavasarī. Olas dēj slēpti, uz barības auga mizas. Kāpuri no olām šķiļas pēc ~10 dienām un barojas barības augu lapotnē /maijs, jūnijs/, kur apgrauž augu lapas. Bojājumi parasti niecīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 545]

Orthosia gothica (Linnaeus, 1758) – **parastā pavasarpūcīte**

Syn.: *Taeniocampa gothica* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, lazdas, mellene, pīlādži, plūmes, upenes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, bērzi, vīgriezes un citas sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Tāpat kā *mazajai pavasarpūcītei* (*Orthosia cruda*). Dažreiz var bojāt arī pumpurus un jaunos sulīgos dzinumus.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 166, 545]

Orthosia gracilis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, jāņogas, ķirši, upenes, smiltsērkšķi, zemenes. Citi augi: lielākoties kārkli un vītoli, kā arī dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Tāpat kā *mazajai pavasarpūcītei* (*Orthosia cruda*). Bez augu lapām, šīs sugas kāpuri mēdz baroties arī ar augu ziediem /ābeles, avenes, zemenes/, izgraužot to daļas, bet saimnieciski nozīmīgi bojājumi ir reti.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 545]

Orthosia incerta (Hufnagel, 1766) – **mainīgā pavasarpūcīte**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, lazdas, plūmes, vilkābeles. Citi augi: kārkli, ozoli, vītoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Tāpat kā *mazajai pavasarpūcītei* (*Orthosia cruda*).

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 545]

Orthosia miniosa (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ozolu pavasarpūcīte**

Barības augi: Kazenes, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: ozoli /visbiežāk/ un daži citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lapu satinumos apgrauž lapas.

Literatūra: [96, 383, 553]

Papestra biren (Goeze, 1781)
Syn. *Mamestra biren* (Goeze, 1781)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene, pīlādži /reti/. Citi augi: kārkli /reti/ un citi kokaugi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, visbiežāk uz mellenes un parastās zilenes.

Literatūra: [41, 116, 146, 166, 545]

Syngrapha interrogationis (Linnaeus, 1758) – **pelēkā zileņu pūcīte**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. Citi augi: andromedas, bērzi, virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 568]

Trichosea ludifica (Linnaeus, 1758) – **pīlādžu pūcīte**
Syn. *Diphthera ludifica* (Linnaeus, 1758)
Moma ludifica (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ābeles, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 96, 166, 222, 230, 545]

Xestia c-nigrum (Linnaeus, 1758) – **melnā mežpūcīte**
Syn. *Amathes c-nigrum* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem, lielākoties uz lakstaugiem. Avenes, ērkšķogas, jāņogas, mellene, upenes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi:** Kāpuri aktīvi barojas pavasarī, lielākoties apgrauž lapas. Rietumeiropā augļkopībā nozīmīgāki bojājumi minēti vīnkokiem (lapu un jauno dzinumu apgraušana) [215].

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 383, 545, 568, 596, 628]

Piezīme pūcīšu dzimtai: Saistībā ar augļkokiem, kokaudzētavā savulaik bijusi minēta *Anarta trifolii* (Hufnagel, 1766) [syn.: *Discestra trifolii* (Hufnagel, 1766), *Scotogramma trifolii* (Hufnagel, 1766)] [8], kas Latvijā ir bieži izplatīta suga [166], bet šai sugai nav trofisku saistību ar kokaugiem, visticamāk tā bijusi saistīta ar kokaudzētavā augušiem lakstaugiem.

Literatūra: [8, 41, 96, 146, 166, 628]

Nolidae – pundurvērpēju dzimta

Nola aerugula (Hübner, 1793) – **bērzu pundurvērpējs**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, parastā zilene, zemenes. Citi augi: āboliņi, bērzi, lucernas, vanagnadziņi. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 97, 116, 146, 166, 455]

Nola cucullatella (Linnaeus, 1758) – **ābeļu pundurvērpējs**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 222, 250, 555]

Nola karelica Tengström, 1869 – **Karēlijas pundurvērpējs**

Barības augi: Lācene, parastā zilene. Citi augi: kārkli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Dēļ ļoti retās izplatības suga saimnieciski nenozīmīga.

Literatūra: [97, 116, 146, 166, 230, 565]

Notodontidae – zobspārņu dzimta

Notodonta dromedarius (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 555, 589, 628]

Phalera bucephala (Linnaeus, 1758) – **liepu zobspārnis**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem, lielākoties platlapjiem. Ābeles, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, tās lielā ātrumā apgraužot. Jauni kāpuri lapas skeletē, noēdot tikai virsmu.

Literatūra: [1, 8, 20, 41, 96, 100, 110, 117, 146, 163, 166, 203, 211, 222, 227, 231, 251, 288, 441, 446, 448, 455, 504, 555, 568, 589, 628]

Ptilodon capucina (Linnaeus, 1758) – **cekulainais bērzu zobspārnis**

Syn.: *Lophopteryx camelina* (Linnaeus, 1758)
Ptilophora capucina (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, lazdas, pīlādži, rozes, vilkābeles. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, kārkli, liepas, ozoli, vītoli un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [8, 41, 96, 117, 146, 163, 166, 202, 230, 443, 448, 455, 568, 589]

Papilionoidea – dižtauriņu virsdzimta

Hesperiidae – resngalvīšu dzimta

Pyrgus malvae (Linnaeus, 1758) – **parastais resngalvītis**

Syn.: *Hesperia malvae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, kazenes, rozes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, barošanās laikā tie slēpjas. Biežāk uz zemenēm.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 147, 166, 202, 230, 554, 568, 589]

Lycaenidae – zilenīšu dzimta

Callophrys rubi (Linnaeus, 1758) – **aveņu astainītis**

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, brūklenes, kazenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā graužpumpurus, vēlāk barojas ar lapām. Bojājumi nenozīmīgi, jo kāpuri uz augiem parasti mazā skaitā.

Literatūra: [41, 96, 97, 116, 117, 146, 162, 166, 306, [416, 446, 554, 589]

Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758) – **krūkļu zilenītis**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, mellene un citi augi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties bojā ziedus. Lielākoties krūmāju tuvumā.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Plebejus optilete (Knoch, 1781) – **zileņu zilenītis**

Syn.: *Lycaena optilete* (Knoch, 1781)
Plebeius optilete, orth. var.
Polyommatus optilete (Knoch, 1781)
Vacciniina optilete (Knoch, 1781)

Barības augi: Mellene, parastā zilene, purva dzērvene. Iespējams arī lielogu dzērvene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 97, 116, 146, 166, 202, 230, 304, 554, 554, 589]

Satyrium pruni (Linnaeus, 1758) – **plūmju astainītis**

Syn.: *Fixenia pruni* (Linnaeus, 1758)
Strymon pruni (Linnaeus, 1758)
Thecla pruni (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 211, 448, 554, 589]

Thecla betulae (Linnaeus, 1758) – **bērzu astainītis**

Syn. *Zephyrus betulae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Ķirši, lazdas, plūmes /lielākoties/, vilkābeles. Citi augi: bērzi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 166, 211, 554, 589]

Piezīme zilenīšu dzimtai: Trofiskā saistībā ar ābelēm bijis minēts *gobu astainītis* (*Satyrium w-album* (Knoch, 1782) [Syn. *Strymon w-album, Thecla w-album*) [1], tomēr ziņas par šīs sugas tauriņu kāpuru barošanos uz citiem augiem, kas nav gobu ģints sugas, ir pretrunīgas. *Gobu astainītis* Latvijā sastopams reti [166].

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 554, 589]

Nymphalidae – raibeņu dzimta

Boloria aquilonaris (Stichel, 1908) – **dzērveņu purvraibenis**

Barības augi: Purva dzērvene. Citi augi: polijlapu andromeda. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, iespējams arī ar jaunajiem dzinumiem

Literatūra: [41, 96, 116, 146, 166, 307]

Boloria freija (Thunberg, 1791) – **mazais purvraibenis**
Syn.: *Clossiana freija* (Thunberg, 1791)

Barības augi: Lācene, parastā miltene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Īpaši aizsargājama suga. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 166, 167, 202, 230, 310, 460, 554]

Boloria frigga (Thunberg, 1791) – **lielais purvraibenis**
Syn.: *Clossiana frigga* (Thunberg, 1791)

Barības augi: Lācene, purva dzērvene. Iespējams, ka arī citi purva augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Īpaši aizsargājama suga. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 97, 116, 166, 167, 202, 230, 310, 460]

Limenitis camilla (Linnaeus, 1764) – **sausseržu raibenis**

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Bojājumi nenozīmīgi.
Literatūra: [41, 97, 146, 166, 202, 230, 307, 310, 325, 440, 448, 450, 457, 554]

Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758) – **augļkoku raibenis**
Syn.: *Vanessa polychloros* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes /sevišķi bieži ķiršveida plūme/, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [1, 100, 117, 166, 202, 203, 211, 222, 230, 237, 250, 251, 416, 442, 587]

Polygonia c-album (Linnaeus, 1758) – **jāņogu raibenis**

Barības augi: Polifāga suga. Ērkšķogas, jāņogas, lazdas, upenes. Citi augi: parastais apinis /lielākoties/, gobas /reti/, nātres un citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Uz augļaugiem reti.
Literatūra: [41, 96, 100, 117, 146, 162, 163, 166, 202, 203, 211, 230, 251, 306, 416, 441, 448, 568, 587]

Papilionidae – dižtauriņu dzimta

Iphiclides podalirius (Linnaeus, 1758) – **plūmju dižtauriņš**
Syn.: *Papilio podalirius* Linnaeus, 1758

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. Pārbaudītas ziņas par atradumiem tikai pirms 1960. gada, tādēļ sugas esamība Latvijā ir neskaidra. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [166, 202, 230, 587]

Pieridae – balteņu dzimta

Aporia crataegi (Linnaeus, 1758) – **lapkoku baltenis**
Syn.: *Ascia crataegi* (Linnaeus, 1758)
Pieris crataegi (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, krūmcidonijas, ķirši, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. Vairāk lokāli. **Bojājumi un barošanās:** Jaunie kāpuri rudenī nelielā daudzumā apgrauž un skeletē lapas. Pavasarī pārziemojušie kāpuri apgrauž pumpurus, plaukstošās lapas, vēlāk izaugušās lapas. Ja kāpuri ir daudz, tie var nopietni bojāt pumpurus.
Literatūra: [1, 8, 16, 41, 96, 100, 117, 141, 142, 143, 144, 146, 166, 203, 211, 221, 222, 228, 250, 251, 304, 441, 448, 554, 568, 587, 592]

Colias palaeno (Linnaeus, 1761) – **purva dzeltenis**

Barības augi: Parastā zilene, purva dzērvene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [97, 166, 202, 230, 304, 416, 554, 587]

Pyraloidea – sviļņu virsdzimta

Crambidae – zāļsviļņu dzimta

Anania coronata (Hufnagel, 1767) – **irbeņu māņsvlinis**

Syn. *Phlyctaenia coronata* (Hufnagel, 1767)

Barības augi: Irbenes, plūškoki. Citi augi: ceriņi, ligustri, oši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas tinumā lapu apakšpusē, lielākoties uz jauniem augiem.

Literatūra: [96, 166, 441, 446]

Udea ferrugalis (Hübner, 1796)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem lakstaugiem. Ērkšķogas /reti/, meža zemene. Iespējams arī citas zemeņu sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz leju saliektā lapā vai starp kopā satītām lapām.

Literatūra: [166, 347]

Udea olivalis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu apakšpusē vai satītās lapās.

Literatūra: [96, 163, 166, 446]

Udea prunalis (Denis & Schiffermüller, 1775) – **plūmju zāļsvlinis**

Syn.: *Pionea prunalis* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Avenes, mellenes, plūmes, plūškoki, upenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Rudenī kāpuri barojas lapu apakšpusē, tad pārziemo. Pavasarī kāpuri veido lapu tinumus, kuros barojas. Bojājumi parasti ir nenozīmīgi.

Literatūra: [96, 163, 166, 441, 446, 509, 568]

Pyralidae – sviļņu dzimta

Acrobasis advenella (Zincken, 1818)

Syn.: *Trachycera advenella* (Zincken, 1818)

Barības augi: Aronijas, bumbieres, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, ziediem. Biežāk uz vilkābelēm.

Literatūra: [41, 146, 166, 211, 441]

Matilella fusca (Haworth, 1811)

Syn.: *Pyla fusca* (Haworth, 1811)

Barības augi: Mellene. Citi augi: ērikas, virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās laikā kāpuri veido tīklojumu.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Zophodia grossulariella (Hübner, 1809) – **ērkšķogu svilnis**
Syn.: *Zophodia convulutella, auctt.*

Barības augi: Ērkšķogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri izēd no ogām sēklas, bet bojājumi praktiski ir nenozīmīgi.
Literatūra: [16, 41, 142, 143, 166, 195, 196, 203, 211, 221, 228, 251, 280, 281]

Schreckensteinioidea – aveņkožu virsdzimta

Schreckensteiniidae – aveņkožu dzimta

Schreckensteinia festaliella (Hübner, 1819) – **parastā aveņkode**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri nograuž (skeletē) lapas virsas audus, lapas zaudē fotosintezējošo virsmu. Vairāk sastopamas uz savvaļā augošām avenēm un kazenēm.
Literatūra: [41, 166]

Tischerioidea – alotājkožu virsdzimta

Tischeriidae – alotājkožu dzimta

Coptotriche heinemanni (Wocke 1871)

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.
Literatūra: [166]

Piezīme: Kā rožu kaitēklis literatūrā ir norādīta arī *rožu alotājkode* (*Coptotriche angusticollella* (Duponchel, 1843) [syn. *Tischeria angusticollella*]) [13, 100, 203, 251, 504], bet šīs sugas esamība Latvijā tomēr ir pārbaudāma. Suga sastopama Lietuvā un Gotlandē [166].
Literatūra: [13, 100, 166, 203, 251, 504]

Tortricoidea – tinēju virsdzimta

Tortricidae – tinēju dzimta

Acleris aspersana (Hübner, 1817)
Syn.: *Acalla aspersana* (Hübner, 1817)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles /gadījuma raksturs/, avenes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas saritinātās lapās.
Literatūra: [1, 41, 96, 117, 146, 147, 163, 166, 222, 250, 447, 451, 568]

Acleris bergmanniana (Linnaeus, 1758) – **dzeltenais rožu laptinējs**
Syn.: *Chroesia bergmanniana* (Linnaeus, 1758)
Tortrix bergmanniana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām un jaunajiem dzinumiem.
Literatūra: [13, 41, 96, 100, 117, 146, 166, 202, 203, 230, 251, 288, 504, 507, 568, 628]

Acleris comariana (Lienig & Zeller, 1846)

Barības augi: Zemenes. Citi augi: bitenes, retēji, vārnkājas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties barojas satītās (salocītās) lapās, retāk bojā arī ziedus.
Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 568, 596]

Acleris cristana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām, to skaits uz augļkokiem parasti ļoti mazs.

Literatūra: [146, 166, 552]

Acleris emargana (Fabricius, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām un dzinumiem.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Acleris ferrugana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **rūsganais laptinējs**
Syn.: *Peronea ferrugana* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Acalla ferrugana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Piezīme: Bieži suga ir tikusi jaukta un norādīta saistībā ar augļaugiem (ābeles, avenes, bumbieres un ķirši), taču šīs sugas kāpuri barojas tikai uz ozoliem un tai nav trofisku attiecību ar citiem kokaugiem.

Literatūra: [1, 41, 117, 146, 166, 179, 202, 211, 222, 230, 250, 373, 402]

Acleris fimbriana (Thunberg, 1791)
Syn.: *Acalla fimbriana* (Thunberg, 1791)

Barības augi: Polifāga suga uz atsevišķiem kokaugiem. Ābeles, ķirši, parastā zilene, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 97, 146, 166, 222, 357, 550]

Acleris holmiana (Linnaeus, 1758)
Syn.: *Acalla holmiana* (Linnaeus, 1758)
Peronea holmiana (Linnaeus, 1758)
Croesia holmiana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, pīlādži, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītās lapās. Atsevišķos gadījumos kāpuri var bojāt arī aizmetušos augļus.

Literatūra: [1, 8, 41, 96, 146, 163, 166, 179, 211, 222, 250, 290, 373, 441]

Acleris hyemana (Haworth, 1811)

Barības augi: Brūklenes, mellene. Citi augi: sārtene, virši. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītos dzinumos.

Literatūra: [41, 96, 166]

Acleris laterana (Fabricius, 1794)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Avenes, brūklenes, kazenes, parastā zilene, pīlādži, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, tomēr nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi uz avenēm un brūklenēm. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām, var bojāt arī ziedus. Lapu bojājumi nenozīmīgi, ziedu bojājumu rezultātā nekvalitatīva raža vai pat ražas zudumi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Acleris lipsiana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, brūklenes, mellene, parastā zilene, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lielākoties ar lapām. Uz ābelēm (bet reti) var nedaudz bojāt jauno augļu virsmu. Biežāk barojas uz barības augiem, kas ir sīkkrūmi.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Acleris maccana (Treitschke 1835)

Barības augi: Polifāga suga. Brūklenes, mellene, parastā zilene. Citi augi: īpaši barojas uz purva vaivariņiem **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām.

Literatūra: [166, 402]

Acleris notana (Donovan, 1806)

Piezīme: Sugu dažreiz saista arī ar augļaugiem (avenes, bumbieres, ķirši), taču šīs sugas kāpuri barojas tikai uz bērziem.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 402]

Acleris rhombana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **gaišspārnu tīklainais laptinējs**

Syn.: *Acalla contaminana* (Hübner, 1799)
Acleris contaminana (Hübner, 1799)
Cacoecia rhombana (Denis & Schiffermüller, 1775)
Peronia contaminana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar jauno lapu audiem, bet bojājumi ir nenozīmīgi. Bojātās lapas satītas, parasti jauno dzinumu galos. Uz bumbierēm bojātās lapas satinas vīstoklīti un paliek melnas.

Literatūra: [41, 96, 142, 166, 179, 211, 222, 250, 373]

Acleris rufana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, irbenes, kazenes, parastā zilene. Citi augi: purvmirtes, vīgriezes un dažas citas sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas. Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 146, 166, 596]

Acleris schalleriana (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Irbenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Satītās lapās vai starp lapām.

Literatūra: [29, 41, 146, 166, 568]

Acleris sparsana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Avenes, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas.

Literatūra: [96, 146, 166, 567]

Acleris umbrana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Pīlādži, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos.

Literatūra: [41, 146, 166, 547]

Acleris variegana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **skeletējošais ābeļu laptinējs**
Syn.: *Acalla variegana* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, aprikozes, avenes, bārbeles, bumbieres, kazenes, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri skeletē lapas. Parasti uz augiem kāpuri ir ļoti mazā skaitā, tādēļ bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes.

Piezīme: Praktiskajā literatūrā Latvijā lietotais zinātniskais nosaukums bieži ir jaukts un tas ir lietots *lāsumainajam ābeļu laptinējam* (*Hedya nubiferana*) nevis šai sugai. Abām sugām barības augu loks ir ļoti plašs un vairāki barības augi šiem tauriņiem pārklājas. Latvijas literatūrā sniegtie sugas apraksti praktiski atbilst *lāsumainā ābeļu laptinēja* nevis *skeletējošā ābeļu laptinēja* raksturojumam.

Literatūra: [41, 96, 100, 146, 152, 166, 222]

Adoxophyes orana (Fischer v. Röslerstamm, 1834) – **platspārnu tīklainais laptinējs**
Syn.: *Acleris reticulana* (Hübner, 1819)
Archips reticulana (Hübner, 1819)
Cacoecia reticulana (Hübner, 1819)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, bumbieres, jāņogas, kazenes, ķirši, parastā zilene, plūmes, rozes, upenes. **Nozīme:** Latvijas apstākļos domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Tauriņu kāpuri barojas ar lapām, pumpuriem un uz augļiem. Labprāt izvēlas ābeles un bumbieres. Lapu bojājumi lielākoties saimnieciski nenozīmīgi. Bojātās lapas satītas. Atsevišķos gadījumos varētu būt nozīmīgi pumpuru un augļu bojājumi. Jauniem augļiem /ābeles, bumbieres/ kāpuri var nelielos laukumos nograuzt mizu, pazeminot augļu kvalitāti. Gadā vairāk nekā viena paaudze.

Literatūra: [1, 41, 96, 100, 146, 147, 166, 203, 222, 250, 251, 383, 441, 447]

Aleimma loeflingiana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Aprikozes, ķirši. Citi augi: kļavas, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties barojas uz ozoliem, bet uz citiem kokaugiem ir retāk, tādēļ sugai nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Ancylis achatana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, kazenes, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Parasti kāpuri uz augiem ir ļoti mazā skaitā, tādēļ bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [146, 166, 357, 553]

Ancylis comptana (Frölich, 1828)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Latvijas apstākļos bojājumi visticamāk nekad nebūs saimnieciski nozīmīgi.

Literatūra: [41, 166, 564]

Ancylis myrtillana (Treitschke, 1830)

Barības augi: Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp kopā satītām lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 568]

Ancylis selenana (Guenée, 1845)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /jauni koki/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ražojoši augi/. Saimnieciskā nozīme veidojas, kāpuriem uz auga esot kopā ar citu tinēju dzimtas sugu kāpuriem. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 146, 166, 222, 332]

Ancylis tineana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 166]

Aphelia paleana (Hübner, 1793)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem, lielākoties lakstaugiem. Brūklenes, sausserži, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Zemenēm dažreiz var bojāt arī ziedus, bet kāpuri uz augiem parasti ļoti mazā skaitā, tādēļ bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 447, 451, 568]

Aphelia unitana (Hübner, 1799)

Barības augi: Lielākoties zemi augoši augi. Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītās lapās.

Literatūra: [41, 163, 166]

Aphelia viburnana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Brūklenes, irbenes, mellene, sausserži. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [41, 96, 163, 146, 147, 166, 441, 447, 451]

Apotomis sauciana (Frölich, 1828)

Barības augi: Mellene, parastā miltene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītos dzinumos.

Literatūra: [96, 146, 166, 568]

Archips betulana (Hübner, 1787)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, mellene, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Barojas ar lapām.

Literatūra: [1, 146, 166, 357]

Archips crataegana (Hübner, 1799) – **vilkābeļu laptinējs**

Syn.: *Cacoecia crataegana* (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, jāņogas, ķirši, plūmes, upenes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži /Kurzemē un Zemgalē/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas tikai satītās lapās.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 146, 166, 203, 221, 222, 231, 236, 250, 251, 288, 290, 564, 568]

Archips podana (Scopoli, 1763) – **neizvēlīgais laptinējs**
Syn.: *Cacoecia podana* (Scopoli, 1763)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, jāņogas, krūmcidonijas, ķirši /reti/, lazdas, parastā ērkšķoga, pīlādži, plūmes, rozes, vērenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz ozīmīgs kaitēklis /ābolaugi, sevišķi sugas ar sīkiem augļiem/, domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējiem augļaugiem/. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lapu bojājumi lielākoties ir nenozīmīgi. Pavasaros kāpuri bojā arī pumpurus un ziedus, traucējot tālāku augu daļu attīstību. Sezonas otrajā pusē kāpuri grauž augļu mizu, pazeminot augļu kvalitāti un veicinot augļus bojājošo sēņu ieviešanos. Bojājumi, vairāk nozīmīgi ābelēm, bet citiem barības augiem augļi bojāti ļoti reti.

Piezīme: Būtu nepieciešami papildu pētījumi par šīs sugas barošanos uz ābelēm. Iespējams, ka daļa agrāko literatūras datu par *pelēcīgo rožu laptinēju* (*Archips rosana*) attiecināmi uz *neizvēlīgā laptinēja* radītiem bojājumiem. Abas sugas augļdārzos ir vienlīdz bieži sastopamas.

Literatūra: [1, 16, 20, 41, 96, 100, 117, 142, 143, 146, 156, 163, 166, 203, 211, 221, 222, 228, 231, 250, 251, 288, 373, 383, 441, 446, 448, 451, 504, 568, 628]

Archips rosana (Linnaeus, 1758) – **pelēcīgais rožu laptinējs**
Syn.: *Cacoecia rosana* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, aprikozes, aronijas, avenes, brūklenes, bumbieres, ērkšķogas, irbenes, jāņogas, kazenes, korintes, krūmcidonijas, ķirši, lazdas, plūmes, rozes, sausserži, smiltsērkšķi, upenes, vilkābeles. Citi augi: parastā cidonija. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz maznozīmīgs kaitēklis /ābolaugiem, smiltsērkšķiem/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Vairāk bojā lapas, bet atsevišķos gadījumos bojā arī plaukstošus pumpurus, ziedpumpurus un jaunus augļus. Krūmcidonijām novēroti arī nozīmīgi augļu bojājumi. Citiem ābolaugiem ar sīkiem augļiem (korintes utt.) novēroti bojājumi lapu-augļu satinumu veidā, kur kāpurs barojas lapu un augļu satinumā. Suga praktiski ir plaši polifāga un neizvēlīga, bet nozīmīgi augļu bojājumi ir vairāk atkarīgi no situācijās attiecīgā gadā un augu audzēšanas vietā.

Piezīme: Bojājumi ir ļoti līdzīgi kā *neizvēlīgā laptinēja* (*Archips podana*) radītie bojājumi. *Neizvēlīgā laptinēja* kāpuri vairāk bojā jau gandrīz izaugušus vai izaugušus ābolus, bet *pelēcīgā rožu laptinēja* kāpuri bojā lielākoties jaunus augļus. Abas sugas augļdārzos ir vienlīdz bieži sastopamas.

Literatūra: [1, 8, 10, 13, 15, 16, 17, 41, 70, 96, 100, 117, 142, 143, 146, 152, 156, 163, 166, 179, 195, 196, 203, 211, 221, 222, 225, 226, 228, 231, 250, 251, 280, 288, 290, 373, 383, 428, 441, 446, 499, 504]

Archips xylosteana (Linnaeus, 1758) – **mazais pīlādžu laptinējs**
Syn.: *Cacoecia xylosteana* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles /reti/, aprikozes, bumbieres, ķirši /bieži/, lazdas, pīlādži, sausserži. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ābeles, bumbieres/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās. Ābolaugiem kāpuri var bojāt arī jaunos augļus, kā rezultātā augļi attīstās ar korķotiem mizas plankumiem.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 100, 117, 142, 143, 146, 163, 166, 203, 211, 221, 222, 231, 250, 251, 288, 290, 383, 441, 446, 504, 568, 628]

Argyroploce arbutella (Linnaeus, 1758) – **rūsganais milteņu tinējs**

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene, purva dzērvene. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas, vēlāk barojas dzinumu galu un lapu satinumos.

Literatūra: [41, 146, 166, 202, 230]

Argyrotaenia ljungiana (Thunberg, 1797)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, parastā zilene, vīnkoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi uz augļaugiem nenozīmīgi.

Literatūra: [41, 146, 166]

Capua vulgana (Frölich, 1828)
Syn.: *Cacoecia favillaceana* (Hübner 1817)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, mellene, pīlādži. Citi augi: alkšņi, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 211, 441, 446, 447, 451]

Celypha lacunana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **parastais zāļtinējs**
Syn.: *Argyroploce lacunana* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Loxoterma lacunanus (Denis & Schiffermüller, 1775)
Olethreutes lacunanus (Denis & Schiffermüller, 1775)
Syricoris lacunana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, kazenes, parastā zilene, sausserži, zemenes. Citi augi: dažādi kokaugi un lakstaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējie augļaugi/. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi zemenēm. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām. Zemenēm kāpuri bojā arī ziedus, izraisot kroplu augļu veidošanos.

Literatūra: [1, 41, 96, 122, 146, 147, 163, 166, 202, 222, 441, 446, 447, 448, 451, 568, 596, 628]

Celypha rivulana (Scopoli, 1763) – **rakstainais zāļtinējs**
Syn.: *Argyroploce rivulana* (Scopoli, 1763)
Tortrix rivulana Scopoli, 1763

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem, biežāk uz lakstaugiem. Avenes, mellene, parastā zilene, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri biežāk barojas ar ziediem un galotņu dzinumiem.

Literatūra: [41, 163, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 596, 630]

Choristoneura diversana (Hübner, 1817) – **mazais lapkoku laptinējs**
Syn.: *Tortrix diversana* Hübner, 1817

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, ķirši, plūmes, rozes, sausserži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos. Pēdējo stadiju kāpuri (bet reti) var bojāt aizmetušos augļu virsmu.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 142, 143, 146, 163, 166, 222, 383, 441, 446, 448, 568]

Choristoneura hebenstreitella (Müller, 1764) – **lielais lapkoku laptinējs**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, lazdas, mellene, pīlādži, plūškoki. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos.

Literatūra: [41, 166]

Clepsis neglectana (Herrich-Schäffer, 1851)

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas.

Literatūra: [166]

Clepsis pallidana (Fabricius, 1776)
Syn.: *Cacoecia strigana* (Hübner, 1799)
Clepsis strigana Hübner, 1799

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties bojā augu jaunās lapas.
Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 222]

Clepsis rurinana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Rozes, sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos.
Literatūra: [41, 96, 146, 166, 441, 446]

Clepsis senecionana (Hübner, 1819)

Barības augi: Polifāga suga. Mellene, parastā zilene. Citi augi: egles, lapegles, priedes, purvmirtes un dažādi lakstaugi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās vai sarullētās lapās.
Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 447, 451]

Clepsis spectrana (Treitschke, 1830)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Kazenes, rozes, upenes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /upenes, rozes, vīnkoki/. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi zemenēm. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties bojā lapas. Zemenēm tie var bojāt ziedus, izraisot kroplu augļu attīstīšanos vai ražas zudumus.
Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 451]

****Cnephasia asseclana*** (Denis & Schiffermüller, 1775)
Syn.: *Cnephasia virgaureana* Treitschke, 1835

Barības augi: Polifāga suga, galvenokārt uz dažādiem lakstaugiem. Avenes, kazenes, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi Latvijas apstākļos. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā augu lapas, kā arī ziedus. Lapu bojājumi nenozīmīgi. Ziedu bojāšanas gadījumā attīstās kropli augļi. Zemenēm kāpuri var iegraužties augļa pamatnē.
Literatūra: [1, 41, 96, 146, 163, 166, 222, 250, 446, 447, 451, 596]

****Cnephasia incertana*** (Treitschke, 1835)

Barības augi: Polifāga suga, galvenokārt uz dažādiem lakstaugiem. Ābeles, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /zemenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, vīnkoki/. Nepieciešami papildu pētījumi Latvijas apstākļos. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži, lielākoties Kurzemē un Zemgalē. **Bojājumi un barošanās:** Jaunāko stadiju kāpuri mīnē lapas. Bojājumi līdzīgi kā *Cnephasia asseclana*.
Literatūra: [96, 166]

Cydia pomonella (Linnaeus, 1758) – **ābolu tinējs**
Syn.: *Carpocapsa pomonella* (Linnaeus, 1758)
Laspeyresia pomonella (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga, saistīta ar vairāku augu augļiem. Ābeles /lielākoties/, bumbieres. Citi augi: ēdamais kastanis, parastā cidonija, Grieķijas riekstkoks. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /ābeles/, nozīmīgs kaitēklis /bumbieres/. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija:** Pirmās paaudzes pieaugušie tauriņi parādās maija beigās vai vēlāk. Mātītes dēj

pa vienai olai uz aizmetušiem augļiem. Olu dēšana notiek, gaisa temperatūrai esot virs +15ºC. Kāpuri no olām šķiļas pēc 10–14 dienām un uzreiz iegraužas jaunajā auglī. Kāpuri ābolā barojas aptuveni četras nedēļas un tad augli pamet (šajā brīdī auglis vēl ir kokā vai jau priekšlaicīgi nokritis). Kāpuri iekūņojas kokonā dažādās slēptuvēs, arī mizas plaisās. Gadā zināmas divas paaudzes. Latvijas apstākļos var būt viena vai divas paaudzes, atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem. Ziemo kāpuri kokonā un iekūņojas tikai pavasarī. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā augļus. Ja auglis bijis jauns, kāpurs tajā iegraužas pie augļa galotnes, bet jau lielākiem augļiem iegraušanās vieta parasti ir pie kātiņa vai tā tuvumā, kā arī augļa sānos. Iegraušanās vieta ir kā sarkanīgs gredzens, parasti noslēgta ar ekskrementiem. Bojājuma sākumā kāpurs, uzreiz zem mizas, izēd nelielu dobumu un, tikai pēc dažām dienām tas iegraužas dziļāk līdz augļa serdei. Grauzums auglī iekšienē parasti piepildīts ar ekskrementiem. Augļi lielākoties nobirst priekšlaicīgi. Viens kāpurs var bojāt arī blakus esošos augļus, ja kāpurs nav vēl paspējis izaugt līdz pilnbriedam. Uz bumbierēm augļu bojājumi ir līdzīgi. Parasti bojātie bumbieru augļi kokā sāk pūt.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 12, 16, 41, 69, 70, 96, 100, 117, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 155, 156, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 230, 236, 247, 250, 251, 261, 263, 279, 280, 281, 284, 290, 295, 297, 363, 383, 412, 462, 474, 494, 497, 499, 542, 579, 580, 628]

Cydia pyrivora (Danilevsky, 1947) – **bumbieru tinējs**

Syn.: *Laspeyresia pyrivora* (Danilevsky, 1947)

Barības augi: Bumbieres. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti /Rīgas apkārtne/. Nepieciešami papildu pētījumi par sugas izplatību. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā bumbieru augļus un rada tādus bojājumus kā *ābolu tinējs* (*Cydia pomonella*).

Literatūra: [166, 547]

Doloploca punctulana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Bārbeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Domājams bojā tikai lapas. Nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [96, 166]

Enarmonia formosana (Scopoli, 1763) – **zemmizas tinējs**

Syn.: *Laspeyresia woeberiana* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, plūmes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami papildu pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Diezgan bieži, bet ne visā Latvijā. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kāpuru barības augu mizā. Pēc izšķilšanās no olām, kāpuri iegraužas augu mizā un veido ejas. Bojājums parasti ir mizā, vai nedaudz skar kambija slāni, bet nekad koksnē. Parasti tiek invadēti jau bojāti koki, kurus bojājuši citi kukaiņi vai, kurus mehāniski bojājis cilvēks. Uz plūmēm un ķiršiem bojātajās vietās var būt liels daudzums sveķu. Ķirši parasti tiek bojāti stumbru lejasdaļā, ābelēm lielie zari tuvu stumbram. Ābelēm bojājumu vietās var rasties infekcijas slimības.

Literatūra: [41, 166, 202, 211, 228, 250]

Epagoge grotiana (Fabricius, 1781)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, kazenes, mellene, rozes, vilkābeles. Citi augi: ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, biežāk uz avenēm, kazenēm, ozoliem un vilkābelēm.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 163, 166, 222]

Epinotia brunnichana (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi, kārkli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri satītās lapās.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 568]

Epinotia nemorivaga (Tengström, 1848)

Barības augi: Parastā miltene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [96, 166, 174]

Epinotia signatana (Douglas, 1845)

Barības augi: Ābeles, ķirši, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas salocītās lapās.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Epinotia solandriana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās. Ik pa laikam (bet reti) var sastapt arī uz citiem barības augiem (ābeles, rozes utt.), bet šāda barošanās ir tikai gadījuma rakstura.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 568]

Epinotia tenerana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: alkšņi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ziemojošie kāpuri bojā spurdžu (vīrišķo ziedu) pumpurus, tajos izēdot spurdzes. Bojātie pumpuri pavasarī sāk plaukt, bet tā arī apstājas to augšana. Pavasarī kāpuri bojā arī lapu pumpurus, sievišķos ziedus un jaunās lapas. Pēc tam kāpuri barojas satītās lapās. Var tikt traucēta dzinumu augšana vai pat samazināta raža.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 383, 441, 446, 568]

Eucosmomorpha albersana (Hübner, 1813)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītās lapā.

Literatūra: [41, 146, 166]

Eudemis porphyrana (Hübner, 1799)
Syn.: *Eudemis pomedaxana* Pierce & Metcalfe, 1915
Semasia pomedaxana (Pierce & Metcalfe, 1915)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, jāņogas, plūmes, upenes, vilkābeles. Citi augi: ievas, kārkli, ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas sarullētā lapā.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 222, 336, 383, 441, 446, 568]

Eudemis profundana (Denis & Schiffermüller, 1775)
Syn.: *Semasia profundana* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Steganoptycha profundana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Ābeles. Citi augi: ievas, ozoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barošanās uz ābelēm ir reta, jo suga lielākoties barojas uz ozoliem, retāk arī uz ievām. Kāpuri barojas sarullētā lapā.

Literatūra: [1, 41, 96, 166, 222, 441, 504, 568]

Eulia ministrana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Irbenes, ķirši, lācene, lazdas, mellene, pīlādži, rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 447, 451]

Eupoecilia ambiguella (Hübner, 1796)
Syn.: *Clysia ambiguella* (Hübner, 1796)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Irbenes, kizils, sausserži, vīnkoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /vīnkoki/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Uz vīnkokiem kāpuri bojā pumpurus, lapas un aizmetušos augļus (ogas), kur Rietumeiropā suga ir nozīmīgs vīnkoku kaitēklis. Par bojājumu raksturu uz pārējiem barības augiem trūkst datu, galvenie bojājumi varētu būt lapu bojājumi.

Literatūra: [41, 146, 166, 179, 211, 373]

Exapate congelatella (Clerck, 1759) – **vēlais laptinējs**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bārbeles, bumbieres, ērkšķogas, jāņogas, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, smiltsērkšķi, vilkābeles, zemenes. Citi augi: gobas, liepas, ligustri /bieži/, oši, zeltakācijas un citi kokaugi. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /ērkšķogas/, maznozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. Tomēr atsevišķiem augļaugiem bojājumu nozīme ir saimnieciski nenozīmīga. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri satin lapas un tās izēd. Tāpat kāpuri bojā pumpurus, ziedus un pat aizmetušos augļus.

Literatūra: [1, 16, 17, 20, 41, 70, 96, 100, 110, 117, 142, 143, 145, 146, 166, 179, 202, 203, 211, 221, 222, 228, 230, 231, 237, 250, 251, 288, 373, 499, 504]

Grapholita andabatana (Wolff, 1957)

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti /atrasts tikai Latgalē/. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas pīlādžu augļos (ābolos). Šobrīd par bojājumu saimniecisko nozīmi uz pīlādžu ražu ir maz ziņu, nepieciešami plašāki pētījumi.

Literatūra: [166]

Grapholita funebrana Treitschke, 1835 – **plūmju tinējs**
Syn.: *Cydia funebrana* (Treitschke, 1835)

Barības augi: Aprikozes, ķirši, persiki, plūmes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis /aprikozes, plūmes/, maznozīmīgs kaitēklis /ķirši/. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Mātītes uz augļiem dēj pa vienai olai. Kāpuri no olām šķiļas pēc aptuveni divām nedēļām un uzreiz iegraužas auglī. Auglī kāpurs barojas un iziet piecas attīstības stadijas. Pēc tam kāpurs pamet augli un dodas uz slēptuvēm mizas plaisās, kur zīda kokonā – vai nu pārziemo, vai arī iekūņojas un tajā pašā gadā izveido otro paaudzi. Latvijā vērojami divi lidošanas maksimumi – jūnijā un jūlijā. Pēdējie tauriņi lido arī vēl septembrī, bet tie ir mazā skaitā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā augļus. Augļi tiek bojāti, kad tie jau palieli. Bojājumi ir pēc *gaišās plūmju zāģlapsenes* (*Hoplocampa flava*) un *tumšās plūmju zāģlapsenes* (*Hoplocampa minuta*) radītajiem bojājumiem. Otrās paaudzes kāpuri bojā jau diezgan gatavus augļus. Kāpurs, pēc izšķilšanās, iegraužas līdz pat augļa kauliņam, kur kauliņa tuvumā sāk baroties ar augļa mīkstumu. Barošanās vietā auglī ir ekskrementi. Augļi nav lietojami.

Papildu ziņas par sugu Latvijā: Kāpuru bojājumi plūmju augļos Latvijā novēroti jau 1980-to gadu pirmajā pusē (Zemgalē), kā arī jau agrāk (1976. gadā) suga bijusi minēta Rīgas apkārtnē. Plūmju tinēji precīzi noteikti (pēc pieaugušajiem tauriņiem) tikai 1989. gadā, ko var izskaidrot ar sugas samērā reto izplatību Latvijā laikā līdz 1980-to gadu beigām. Bojājumu saimnieciskā nozīme sāka pieaugt tikai 1990-to gadu sākumā, lielākoties Zemgalē, kad siltajās vasarās (1992. un 1993. gads) tauriņi bija savairojušies Jelgavas apkārtnē. Šobrīd *plūmju tinējs* ir izplatījies samērā plaši visā Latvijas teritorijā un ir kļuvis par ļoti nozīmīgu kaitēkli plūmju saimniecībās. Latvijā pieaugušo tauriņu aktīva lidošana jau vērojama maijā un lidošanas maksimumu tie sasniedz jūnijā, bet jūnija beigās lidošanas aktivitāte strauji samazinās. Vēlāk, jūlijā, ir nedaudz mazāks lidošanas aktivitātes pieaugums. Kopumā Latvijā, tāpat kā citās

valstīs, vērojamas divas tauriņu paaudzes, kas savstarpēji pārklājas. Daļa kāpuru visticamāk tomēr neveido otro paaudzi un ir diapauzē līdz nākamajam gadam. Nelielā skaitā pieaugušie tauriņi feromonu slazdos ir noķerami līdz pat septembra sākumam.

Piezīme: *Plūmju tinējam* un *rožu-pīlādžu tinējam* (*Grapholita tenebrosana*) ir viena veida feromoni, tādēļ abas sugas noķeramas *plūmju tinējam* domāto feromonu slazdos. Tādēļ, vērtējot feromonu slazdu ķērumu statistiku, nevar vadīties pēc tauriņu skaita slazdā un tauriņi ir jānosaka līdz sugām (sevišķi maijā un jūnija pirmajā pusē). Pēdējos gados veiktajos pētījumos Latvijā, *rožu-pīlādžu tinējs* feromonu slazdos noķerts mazākā skaitā, nekā *plūmju tinējs*.

Abas tauriņu sugas precīzi var noteikt speciālists, izmantojot to anatomiskās atšķirības. Nespeciālistiem ir jāvadās pēc taustekļu krāsas – *plūmju tinējam* taustekļi ir nespodri pelēcīgi brūni, bet *rožu-pīlādžu tinējam* taustekļi ir pelēcīgi balti.

Literatūra: [57, 100, 166, 203, 221, 343, 383]

Grapholita janthinana (Duponchel, 1843) – **vilkābeļu tinējs**

Syn.: *Cydia janthinana* (Duponchel, 1843)

Barības augi: Ābeles, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: Vācijas mespils. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Galvenokārt Kurzeme un Zemgale. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas augļos, tos izalojot. Galvenie barības augi ir vilkābeles, bet var baroties arī ābeļu ābolus. Atšķirībā no *ābolu tinēja* (*Cydia pomonella*), kāpuru ejas lielākoties nav pilnas ar ekskrementiem.

Literatūra: [166, 383, 552]

Grapholita lobarzewskii (Nowicki, 1860) – **plūmju-ābolu tinējs**

Syn.: *Cydia lobarzewskii* (Nowicki, 1860)

Barības augi: Ābeles, ķirši, plūmes. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā augļus. Galvenie bojājumi ir ābelēm un plūmēm. Bojājumu pazīmes līdzīgas kā *ābolu tinējam* (*Cydia pomonella*) uz ābelēm un kā *plūmju tinējam* (*Grapholita funebrana*) uz plūmēm. Kopā ar *ābolu tinēju* un *plūmju tinēju* pastiprina bojājumu apjomu dārzos. Var tikt bojāti arī ķiršu augļi.

Piezīme: *Plūmju-ābolu tinējs*, kopš tā sākotnējās atrašanas 2003. gadā, izplatās arvien vairāk [166], līdz ar to var prognozēt šīs sugas plašāku izplatību un būtiskāku saimniecisko nozīmi nākotnē, sevišķi integrētās un bioloģiskās augu audzēšanas apstākļos. Šobrīd, kopā ar *plūmju tinēju* (*Grapholita funebrana*), suga ir uzskatāma par nozīmīgu kaitēkli plūmju stādījumos.

Literatūra: [166, 383, 402]

Grapholita tenebrosana Duponchel, 1843 – **rožu-pīlādžu tinējs**

Barības augi: Pīlādži, rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /rozes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pīlādži/. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Sezonas otrajā pusē kāpuri barojas rožu paaugļu mīkstumā. Pa retam bojāti var būt arī pīlādžu āboli.

Piezīme: *Rožu-pīlādžu tinējam* un *plūmju tinējam* (*Grapholita funebrana*) ir viena veida feromoni, tādēļ abas sugas noķeramas *plūmju tinējam* domāto feromonu slazdos. Tādēļ, vērtējot feromonu slazdu ķērumu statistiku, nevar vadīties pēc tauriņu skaita slazdā un tauriņi ir jānosaka līdz sugām (sevišķi maijā un jūnija pirmajā pusē). Pēdējos gados veiktajos pētījumos Latvijā, *rožu-pīlādžu tinējs* feromonu slazdos noķerts mazākā skaitā, nekā *plūmju tinējs*.

Abas tauriņu sugas precīzi var noteikt speciālists, izmantojot to anatomiskās atšķirības. Nespeciālistiem ir jāvadās pēc taustekļu krāsas – *plūmju tinējam* taustekļi ir nespodri pelēcīgi brūni, bet *rožu-pīlādžu tinējam* taustekļi ir pelēcīgi balti.

Literatūra: [166, 383, 547]

Gypsonoma dealbana (Frölich, 1828)

Barības augi: Lazdas, vilkābeles. Citi augi: apses, kārkli, ozoli. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Pirms ziemošanas barošanās laikā kāpuru radītie lapu bojājumi ir nenozīmīgi. Agri pavasarī kāpuri baro-

jas ar plaukstošajiem pumpuriem, jaunajām lapām un jaunajiem dzinumiem. Šajā laikā kāpuri bojā arī mīkstos dzinumu galus, traucējot tālāku dzinumu augšanu.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 628]

Gypsonoma nitidulana (Lienig & Zeller, 1846)

Barības augi: Galvenie barības augi ir apses. Mellene, parastā miltene. Citi augi: virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītās lapās.

Piezīme: Iespējams, ka ar nosaukumu *Gypsonoma nitidulana* tiek apzīmētas vairākas sugas.

Literatūra: [41, 146, 166, 402]

Hedya dimidiana (Clerck, 1759)

Barības augi: Polifāga suga. Aprikozes, ķirši, pīlādži. Citi augi: bērzi, ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 568]

Hedya nubiferana (Haworth, 1811) – **lāsumainais ābeļu laptinējs**

Syn.: *Argyroploce variegana, auctt.*
Hedya dimidioalba (Retzius, 1783)
Hedya variegana, auctt.
Olethreutes variegana, auctt.

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas, bet var arī iegraužties jaunajos dzinumus, izraisot to kalšanu.

Piezīme: Praktiskajā literatūrā Latvijā šai sugai bieži ir lietots *skeletējošā ābeļu laptinēja* (*Acleris variegana*) zinātniskais nosaukums. Abām sugām barības augu loks ir ļoti plašs un vairāki barības augi šiem tauriņiem pārklājas. Latvijas literatūrā sniegtie sugas apraksti praktiski atbilst *lāsumainā ābeļu laptinēja* nevis *skeletējošā ābeļu laptinēja* raksturojumam.

Literatūra: [1, 10, 16, 20, 41, 70, 96, 100, 117, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 156, 163, 166, 179, 195, 202, 203, 211, 217, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 250, 251, 263, 280, 281, 288, 290, 297, 373, 383, 387, 421, 441, 446, 447, 499, 568]

Hedya ochroleucana (Frölich, 1828)

Barības augi: Monofāgs. Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītās lapās.

Literatūra: [166, 383]

Hedya pruniana (Hübner, 1799) – **plūmju laptinējs**

Syn.: *Argyroploce pruniana* (Hübner, 1799)
Olethreutes pruniana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barošanās tāpat kā *lāsumainajam ābeļu laptinējam* (*Hedya nubiferana*), bet vairāk tiek bojātas lapas un jaunie dzinumi plūmēm.

Literatūra: [1, 20, 41, 96, 117, 141, 146, 166, 195, 202, 211, 222, 230, 251, 280, 383]

Lepteucosma huebneriana Koçak, 1980

Barības augi: Avenes, kazenes un, iespējams, arī citi kazeņu ģints augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās, lielākoties dzinumu augšējos galos.

Literatūra: [166]

Lobesia virulenta Bae & Komai, 1991

Barības augi: Bumbieres. Citi augi: lapegles, zirdzenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Saskaņā ar sākotnējo sugas aprakstu [340], Japānā kāpuri barojušies ar kultūras bumbieres (*Pyrus pyrifolia* var. *culta*) augļiem, kas ir Āzijas izcelsmes bumbiere un Latvijā stādīta ļoti reti. Nepieciešami plašāki pētījumi par šīs tauriņu sugas barošanās īpatnībām, tajā skaitā par to, vai tauriņi barojas uz Latvijā biežāk audzētās parastās bumbieres (*Pyrus communis*) un citām bumbieru sugām.

Literatūra: [146, 166]

Lobesia reliquana (Hübner, 1825)

Barības augi: Polifāga suga. Ērkšķu plūme. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos uz jaunajiem dzinumiem.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 441]

Lozotaenia forsterana (Fabricius, 1781)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz kokaugiem. Mellene, sausserži, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Notocelia cynosbatella (Linnaeus, 1758) – **trīspunktu rožu laptinējs**

Syn.: *Epiblema cynosbatella* (Linnaeus, 1758)
Pardia cynosbatella (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, avenes, bumbieres, plūmes, rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /rozes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /ābeles, avenes, bumbieres, plūmes/. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā ziedpumpurus, jaunos dzinumus un lapas. Tiek traucēta dzinumu augšana, samazinās ziedu skaits.

Literatūra: [96, 146, 163, 166, 202, 230, 441, 568]

Notocelia incarnatana (Hübner, 1800)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām.

Literatūra: [166, 547]

Notocelia roborana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **gaišais rožu laptinējs**

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lielākoties bojā lapas, reti pumpurus.

Literatūra: [41, 117, 146, 166, 202, 230, 628]

Notocelia rosaecolana (Doubleday, 1850) – **smaržzvīņu rožu laptinējs**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 146, 166, 441, 547]

Notocelia tetragonana (Stephens, 1834)

Syn.: *Epiblema tetragonana* (Stephens, 1834)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [166, 564]

Notocelia trimaculana (Haworth, 1811)
Syn.: *Epiblema trimaculana* (Haworth, 1811)
Notocelia suffusana Duponchel, 1843

Barības augi: Ābeles, bumbieres, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi. Galvenie barības augi ir vilkābeles.

Literatūra: [1, 166, 222, 552, 628]

Notocelia uddmanniana (Linnaeus, 1758) – **kazeņu laptinējs**
Syn.: *Epiblema uddmanniana* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Avenes, kazenes un citi kazeņu ģints augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami pētījumi par sugas izplatību un saimniecisko nozīmi Latvijā. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo kāpuru stadijā. Pirms ziemošanas kāpuru radītie bojājumi nenozīmīgi. Nākamā gadā kāpuri veido lapu satinumus, kur tie barojas starp sačokurotām lapām. Kāpuri var bojāt ziedus un samazināt ražu.

Literatūra: [41, 96, 146, 163, 166, 441, 446, 628]

Orthotaenia undulana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, jāņogas, kazenes, korintes, lazdas, mellene, plūmes, sausserži, smiltsērkšķi, upenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 447, 451]

Pammene rhediella (Clerck, 1759) – **ābeļu ziedu tinējs**

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ābeles, ķirši, plūmes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /pārējiem augļaugiem/. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā ziedus un augļus. Ābolu bojājumi. Kāpuri jaunos augļus bojā, kad tie ir apmēram 2 cm diametrā. Sākumā tie barojas lapu kausiņā, arī pie kātiņa un vietās, kur augļi piespiežas viens otram. Viens kāpurs augļu kopā bojā vairākus augļus. Bojātie augļi nokrīt priekšlaicīgi vai paliek pie koka un nenokrīt pat ziemā (turas pie auga ar kāpura radīto tīklojumu). Barošanās augļa iekšienē parasti sākas pie kātiņa, turpinās līdz augļa vidum, tad uz sāniem, bet ejas parasti vairāk vai mazāk ir bez ekskrementiem (samērā tīras). Uz augļa virsmas redzams kāpura ejas caurums. Plūmju bojājumi. Kāpuru ejas plūmju augļa mīkstumā ir samērā tīras, salīdzinājumā ar *plūmju tinēja* (*Grapholita funebrana*) radītiem bojājumiem. Kāpura darbības rezultātā plūme var sveķot. Bojātās plūmes var nokrist priekšlaicīgi. Ķiršu bojājumi. Kāpuri barojas ķiršu augļu mīkstumā, izēdot augļa mīkstumu. Bojājumi uz ķiršiem ir daudz retāk.

Literatūra: [1, 16, 41, 146, 166, 222, 228, 250, 290, 332, 383]

Pammene spiniana (Duponchel, 1843)

Barības augi: Irbenes, pīlādži, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti /Kurzeme, Zemgale/. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas kopā satītos ziedos.

Literatūra: [41, 166, 332, 383, 566]

Pandemis cerasana (Hübner, 1786) – **ogulāju laptinējs**
Syn.: *Tortrix ribeana* Hübner, 1799
Pandemis ribeana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga, lielākoties uz kokaugiem. Ābeles /bieži/, bārbeles, bumbieres, jāņogas, ķirši /bieži/, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, upenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Rudenī, pirms ziemošanas, kāpuri bojā lapas. Pavasarī barošanās tiek atsākta pumpuru plaukšanas laikā, tas ir laikā, kad kopā ar pārziemojošiem kāpuriem šķiļas kāpuri, kas pārziemojuši olu stadijā. Kāpuri pa vienam barojas saritinātās lapās. Gadā var būt viena vai divas paaudzes, tas atkarīgs no klimatiskajiem apstākļiem. Nozīmīgi bojājumi var būt pavasarī, kad kāpuri bojā pumpurus un pat ziedus.

Literatūra: [1, 16, 20, 41, 96, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 163, 166, 179, 195, 202, 203, 211, 221, 222, 228, 230, 250, 251, 290, 297, 373, 383, 387, 441, 446, 447, 451, 504, 568]

Pandemis cinnamomeana (Treitschke, 1830)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [8, 41, 96, 146, 166, 211, 441]

Pandemis corylana (Fabricius, 1794)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Ābeles, bumbieres, lazdas, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās vai starp satītām lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 568]

Pandemis dumetana (Treitschke, 1835)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, bumbieres, plūmes, rozes, sausserži, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, papildinot citu tinēju izraisīto bojājumu apjomu.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 446, 564]

Pandemis heparana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **parastais laptinējs**
Syn.: *Pandemis heperana, orth. var.*

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, aprikozes, avenes, brūklenes, bumbieres, jāņogas, ķirši, lazdas, parastā zilene, pīlādži, plūmes, rozes, sausserži, upenes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: parastā cidonija, vītoli. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lielākoties kāpuri bojā lapas. Tomēr pavasarī tie var baroties arī ar ziediem, izraisot kroplu augļu veidošanos. Tāpat kāpuri var apgrauzt ābeļu, bumbieru un plūmju augļu virsmu.

Literatūra: [1, 16, 20, 41, 96, 100, 142, 143, 146, 152, 163, 166, 179, 202, 203, 211, 221, 222, 228, 230, 236, 250, 251, 290, 373, 383, 441, 446, 451, 504, 568, 628]

Phiaris bipunctana (Fabricius, 1794) – **melleņu laptinējs**
Syn.: *Argyroploce bipunctana* (Fabricius, 1794)
Loxoterma bipunctana (Fabricius, 1794)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā lapas.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 202]

Phiaris metallicana (Hübner, 1799)
Syn.: *Olethreutes metallicana* (Hübner, 1799)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Domājams bojā tikai lapas.

Literatūra: [41, 146, 166]

Phiaris schulziana (Fabricius 1776)
Syn.: *Olethreutes schulziana* (Fabricius 1776)

Barības augi: Parastā zilene, purva dzērvene. Citi augi: virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Latvijā saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuru barojas ar zaļajām daļām, tīklojumā satinot arī lapas.

Piezīme: Uz zileņu ģints augiem barojas arī suga *Phiaris obsoletana* (Zetterstedt, 1839)

Literatūra: [41, 96, 166, 174, 402]

Phtheochroa schreibersiana (Frölich, 1828)

Barības augi: Polifāga suga. Ķirši. Citi augi: apses, gobas, ievas. Nepieciešami papildu pētījumi par barošanos uz ķiršiem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti līdz reti. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [166]

Ptycholoma lecheana (Linnaeus, 1758)
Syn.: *Archips lecheana* (Linnaeus, 1758)
Cacoecia lecheana (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, avenes, bumbieres, ķirši, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 222, 250, 251, 290, 441, 568]

Rhopobota myrtillana (Humphreys & Westwood, 1845)
Syn.: *Rhopobota vacciniana* Lienig & Zeller 1846

Barības augi: Bārbeles, brūklenes, mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp divām kopā satītām lapām.

Literatūra: [41, 96, 117, 146, 166]

Rhopobota naevana (Hübner, 1817) – **mežābeļu laptinējs**
Syn.: *Acroclista naevana* (Hübner, 1817)
Rhopobota unipunctana Haworth, 1811

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem kokaugiem. Ābeles, aprikozes, aronijas, brūklenes, bumbieres, lielogu dzērvene, mellene, parastā zilene, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Iespējams arī kultivētās zileņu sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas galvenokārt ar lapām, bojā arī ziedus un sānu dzinumus.

Literatūra: [1, 16, 41, 96, 142, 143, 146, 151, 152, 153, 163, 166, 179, 211, 222, 228, 250, 290, 373, 383, 441, 446, 451, 568, 572, 628]

Rhopobota ustomaculana (Curtis, 1831)

Barības augi: Brūklenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām, izgraužot parenhīmu, var bojāt dzinumu galus.

Literatūra: [41, 96, 166]

Spatalistis bifasciana (Hübner, 1787)

Barības augi: Polifāga suga uz atsevišķiem kokaugiem. Mellene, parastā zilene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Šobrīd par šīs sugas bioloģiju un barošanās īpatnībām nav pietiekami skaidrības. Iespējams, ka kāpuri barojas arī augļos. Par sugas barošanās īpatnībām nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [96, 146, 166]

Spilonota ocellana (Denis & Schiffermüller, 1775) – **ābeļu pumpuru tinējs**

Syn.: *Tmetocera ocellana* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles /bieži, bet ne masveidā/, bumbieres, ķirši /bieži, bet ne masveidā/, krūmcidonijas, pīlādži, plūmes /bieži, bet maz kaitīgs/, rozes /bieži, īpaši uz rievainā rozes/, sausserži, smiltsērkšķi, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Biežāk nekoptos dārzos. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija:** Ziemo trešās attīstības stadijas kāpurs, bāli pelēkā tīklveida kokonā pie pumpuriem vai mizas plaisās. Pumpuru briešanas laikā ziemojušie kāpuri iegraužas pumpuros. Izaugušais kāpuri iekūņojas maija beigās un pēc 9–15 dienām jau parādās pieaugušie tauriņi, kas lapu virspusē dēj pa vienai olai. Jaunie kāpuri barojas ar lapām. **Bojājumi un barošanās:** Pēc ziemojušo kāpuru iegraušanās pumpuros, to virspusē redzams neliels tīklojums un brūni ekskrementi. Bojātie pumpuri neplaukts vai plaukst ar novēlošanos. Ābelēm bojā ziedpumpurus. Jaunie kāpuri barojas starp divām satītām lapām, skeletējot apakšējās lapas virsējo epidermu vai augšējās lapas apakšējo epidermu. Ābelēm un bumbierēm kāpuri bojā arī augļu virsmu. Saimnieciski nozīmīgākie parasti ir pavasara bojājumi.

Literatūra: [1, 9, 10, 13, 16, 41, 70, 96, 100, 117, 142, 143, 146, 163, 166, 179, 202, 203, 211, 221, 222, 228, 230, 231, 236, 250, 251, 263, 288, 290, 373, 428, 441, 446, 499, 507, 568, 628]

Stictea mygindiana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Brūklenes, mellene, parastā miltene, parastā zilene. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami saimnieciskās nozīmes pētījumi par bojājumiem uz brūklenēm. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [41, 166]

Syndemis musculana (Hübner, 1799)

Barības augi: Polifāga suga uz dažādiem augiem. Ābeles, avenes, pīlādži, kazenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ābeles/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /avenes, pīlādži, kazenes/. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas lapu satinumos. Ābelēm bojā arī jauno augļu virsmu, āboli zaudē kvalitāti.

Literatūra: [41, 96, 146, 147, 163, 166, 441, 446, 447, 451]

Tortricodes alternella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Lazdas, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas starp satītām lapām.

Literatūra: [41, 146, 166]

Piezīmes tinēju dzimtai: 1. Latvijā vairakkārt ir konstatēts *austrumu tinējs* (*Grapholita molesta* (Busck, 1916), [Syn. *Cydia molesta* (Busck, 1916)], tomēr visi šīs sugas atradumi norāda uz nejaušu sugas introdukciju, kas notikusi ar Latvijā ievestiem augļiem, un stabilas šīs sugas populācijas Latvijā nav izveidojušās. Sugas dzimtene ir Ķīna un Latvijas klimatiskie apstākļi šai sugai visticamāk nav piemēroti.

Literatūra: [166, 341, 549, 633]

2. Latvijā kā praktiski nenozīmīgs kaitēklis uz ābelēm norādīta arī suga *Hedya salicella* (Linnaeus, 1758) [Syn.: *Argyroploce salicella* (Linnaeus, 1758)], kas visticamāk ābeļu agrocenozēs ir ar gadījuma raksturu, jo šī suga barojas tikai uz divu ģinšu – vītolu (*Salix*) un apšu (*Populus*) augiem.

Literatūra: [1, 222, 290, 628]

3. Latvijā, kā ar ābelēm trofiski saistīta, norādīta arī suga *Olethreutes arcuella* (Clerck, 1759) [Syn.: *Phiaris arcuella* (Clerck, 1759)], tomēr šīs sugas kāpuru attīstība notiek nobirušās lapās, tādēļ sugu vispār nevar uzskatīt par ābeļu kaitēkli.

Literatūra: [1, 222],

4. Latvijā reti sastopama (šobrīd zināma Kurzemē un Zemgalē) suga *Pammene germmana* (Hübner, 1799) [166], par kuru ir zināms, ka tās kāpuri visticamāk barojas plūmju augļos [345]. Nepieciešami plašāki pētījumi par *Pammene germmana* barošanās bioloģiju.

Literatūra: [166, 345]

5. Saistībā ar augļkokiem kokaudzētavā, savulaik ir bijusi minēta arī suga *Pseudosciaphila branderiana* (Linnaeus, 1758) [Syn.: *Cnephasia wahlbomiana* (Linnaeus, 1758)] [8, 250]. Tomēr šīs, ne visai bieži Latvijā sastopamās sugas [166], kāpuri barojas uz parastās apses (kopā satītās lapās) un nevar tikt uzskatīta par augļaugu kaitēkli.

Literatūra: [8, 41, 96, 146, 166, 228, 250]

Yponomeutoidea – tīklkožu virsdzimta

Lyonetiidae – lapkožu dzimta

Leucoptera malifoliella (O. Costa, 1836) – **vilkābeļu lapkode**

Syn.: *Opostega scitella* Zeller, 1839
Cemiostoma scitella (Zeller, 1839)
Cemiostoma xiltella, orth. var.

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aronijas, bumbieres, korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri mīnē lapas.

Literatūra: [1, 8, 41, 100, 146, 147, 166, 203, 211, 222, 250, 251, 495, 504]

Lyonetia clerkella (Linnaeus, 1758) – **augļkoku lapkode**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres korintes, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles. Citi augi: ievas, klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri alo (mīnē) lapas. Ja alojums intensīvs, tad lapa starp alojumiem plankumu veidā sakalst.

Literatūra: [1, 20, 41, 96, 100, 117, 146, 166, 203, 211, 222, 250, 251, 383, 441, 446, 495, 504]

Lyonetia prunifoliella (Hübner, 1796) – **plūmjlapu lapkode**

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres, krūmcidonijas, ķirši, pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: bērzi, klintenes, parastā cidonija, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri alo lapas. Ja alojums intensīvs, tad lapa starp alojumiem plankumu veidā sakalst.

Literatūra: [41, 146, 166, 504, 552]

Yponomeutidae – tīklkožu dzimta

Argyresthia albistria (Haworth, 1828)

Barības augi: Plūmes /biežāk ērkšķu plūme/. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Mātītes olas dēj uz zariem, pa vienai olai. Kāpuri no olām šķiļas rudenī un tie barojas pumpuros, pirms ziemošanas bojājot pat vairākus pumpurus. Pavasarī kāpuri mīnē jaunos augošos dzinumus. Pēc barošanās, pieaugušais kāpurs uz zemes iekūņojas kokonā. Bojājumu rezultātā var iet bojā pumpuri un dzinumi. Bojājumi lielākoties plūmju vainaga augstākajā daļā.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Argyresthia bonnetella (Linnaeus, 1758)
Syn.: *Argyresthia nitidella* (Fabricius, 1775)

Barības augi: Vilkābeles. Reti uz citiem augiem: ābeles, plūmes, smiltsērkšķi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti /Kurzeme un Zemgale/. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā pumpurus un lapas. Lielākoties barojas uz vilkābelēm.

Literatūra: [1, 96, 166, 222]

Argyresthia conjugella Zeller, 1839 – **pīlādžu tīklkode**

Barības augi: Ābeles, pīlādži. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži līdz ļoti bieži. **Bioloģija:** Latvijā vērojama lielāka savairošanās ik pēc 4–8 gadiem. Ziemo kūniņas stadijā, zemsedzē (3–5 cm dziļumā), kā arī starp augu atliekām un pat mizas plaisās uz barības augiem. Pieaugušie tauriņi parādās jūnijā. Mātītes uz jaunā augļa (kausiņu tuvumā) dēj 20–30 olas. Kāpuri no olām šķiļas pēc 10–14 dienām un uzreiz iegraužas ābola mīkstumā. Pieaugušie kāpuri augli pamet septembra otrajā pusē, oktobrī, kad tie dodas uz ziemošanas vietām iekūņoties. **Bojājumi un barošanās:** Lai arī vairāk bojā pīlādžu augļus, tomēr masveidā invadē arī ābolus, īpaši gados, kad maza pīlādžu raža. Atsevišķās vietās ābeļu augļus invadē neatkarīgi no pīlādžu ražas apjoma. Kāpuru iegraušanās vietās augļu virspusē veidojas tumši sarkanīgi plankumi, to vidusdaļā ir pelēkbalta kreve. Kāpuri stipri izalo ābolu mīkstumu. Augļi var būt rūgti.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 16, 41, 96, 100, 117, 122, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 155, 156, 166, 195, 196, 203, 211, 217, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 247, 250, 251, 280, 281, 284, 290, 297, 383, 499, 579]

Argyresthia curvella (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Argyresthia cornella* (Fabricius, 1775)

Barības augi: Ābeles, vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā maz pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri bojā pumpurus un ziedus, arī jaunos dzinumus. Var būt nozīmīga suga vecos un nekoptos dārzos, kā arī gados, kad ābelēm maz ziedpumpuru.

Literatūra: [1, 41, 146, 166, 222, 336, 383]

Argyresthia ivella (Haworth, 1828)

Barības augi: Ābeles, lazdas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti reti /Zemgale/. Nepieciešams skaidrot sugas izplatību, varētu būt izplatīta nevienmērīgi visā Latvijā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas (mīnē) ābeļu un lazdu jaunajos dzinumos.

Literatūra: [127, 166]

Argyresthia pruniella (Clerck, 1759) – **ķiršu pumpuru tīklkode**
Syn.: *Argyresthia ephippella* (Fabricius, 1775)

Barības augi: Ķirši, plūmes /reti/. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis, lokāli var nodarīt nelielu kaitējumu. Latvijā saimnieciskā nozīme maz pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olas stadijā. Ļoti reti kāpuri izšķiļas jau rudenī un ziemo zem olas apvalka. Kāpuri sākumā barojas (lielākoties slēpti) pumpuros, vēlāk ziedos, kā arī ar aizmetušos augli. Var samazināties ķiršu raža, īpaši dārzos, kur pilnībā netiek lietoti augu aizsardzības līdzekļi.

Literatūra: [16, 41, 96, 100, 141, 142, 143, 145, 146, 166, 195, 196, 203, 211, 221, 228, 230, 251, 280, 281, 297, 383, 499]

Argyresthia semifusca (Haworth, 1828)

Barības augi: Pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri pavasarī barojas jaunajos, mīkstajos, dzinumos.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Argyresthia spinosella Stainton, 1849
Syn.: *Argyresthia mendica* (Haworth, 1828)

Barības augi: Plūmes /īpaši ērkšķu plūme/. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme Latvijā nav pētīta. **Latvijā:** Diezgan bieži /Kurzeme un Zemgale/. **Bioloģija un barošanās:** Ziemo olu stadijā. Kāpuri pavasarī barojas plūmju jaunajos, mīkstajos, dzinumos. Bojātie dzinumi iet bojā (un pat nokrīt), lapas nomelnē.

Literatūra: [41, 96, 166, 383, 441]

Euhyponomeutoides albithoracellus Gaj, 1954
Syn.: *Euhyponomeutoides rufella* (Tengstrom, 1848)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Sākumā kāpuri barojas pumpuru iekšpusē. Bojātie pumpuri neizplaukst, vai izplaukst daļēji. Daļēji izplaukušās lapas sakalst. Vēlāk kāpuri barojas no ārpuses uz jaunajiem dzinumiem. Var tikt ietekmēta dzinumu augšana.

Literatūra: [41, 166, 549]

Euhyponomeutoides ribesiella (Joannis, 1900)

Barības augi: Ērkšķogas, vērenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Sākumā kāpuri mīnē lapas, veidojot šauru koridoru, vēlāk barojas uz lapas virsmas, zem neliela tīklojuma, izēdot lapā laukumus. Kāpuri no maija līdz jūlijam.

Literatūra: [166, 326]

Paraswammerdamia nebulella (Goeze, 1783)
Syn.: *Paraswammerdamia lutarea* (Haworth, 1828)

Barības augi: Pīlādži, rozes /retāk/, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz lapām, veido tīklojumu.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Swammerdamia compunctella Herrich-Schäffer, 1855

Barības augi: Pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz lapu virsmas, veidojot tīklojumu.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Swammerdamia pyrella (Villers, 1789)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, ķirši, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapu epidermu, barošanās vietās uz lapām ir neregulāri bojājumu plankumi, kur lapas audi vēlāk brūnē. Bojājumi nav nozīmīgi. Gadā divas paaudzes. Kāpuri barojas pa vienam, pie lapas var būt ar nelielu tīklojumu.

Literatūra: [38, 96, 166]

Yponomeuta malinellus Zeller, 1838 – **ābeļu tīklkode**

Syn.: *Hyponomeuta malinellus* Zeller, 1838, *orth. var.*
Yponomeuta padella, auctt.

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis atsevišķos vecajos dārzos. **Latvijā:** Diezgan bieži. Gandrīz katrā ābeļu stādījumā, bet tas atkarīgs no ābeļu dārza veida. Iespējams, ka atsevišķos gadījumos vecākā literatūrā citas sugas – *augļkoku tīklkodes* (*Yponomeuta padella*) bojājumi uz ābelēm (kas ir līdzīgi pēc vizuālām pazīmēm) piedēvēti *ābeļu tīklkodei*. **Bioloģija:** Kāpuri no olām šķiļas jau rudenī un tie ziemo zem olu vairoga (olu sieniņu atliekām). Pavasarī, ap maija sākumu, tie aktīvi sāk baroties. Jaunie pieaugušie tauriņi parādās jūlijā vai augustā. Mātītes olas dēj grupās, uz zaru mizas. Gadā viena paaudze. Kāpuru radīto lapu satinumu izmēri mazāki nekā *augļkoku tīklkodes* kāpuru radītie lapu satinumi. Kāpuri iekūņojas turpta tīklojumā, veidojot baltu kokonu kopas (savukārt *augļkoku tīklkožu* kāpuri tīklojumā iekūņojas kur pagadās, kokoni nav balti). **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā bojā pumpurus un lapas parenhīmas daļu, vēlāk izgrauž visu lapu, neskarot resnākās dzīslas. Bojātās lapas satītas kopā ar pavedieniem – tīklojumā. Lielākoties sastopamas vecajos dārzos un dārzos, kur nelieto augu aizsardzības līdzekļus. Šādos dārzos bojājumi var būt arī samērā daudz.

Literatūra: [1, 8, 9, 10, 16, 20, 41, 69, 96, 100, 106, 117, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 152, 166, 179, 195, 196, 202, 203, 211, 217, 221, 222, 225, 226, 228, 229, 231, 236, 250, 251, 280, 281, 288, 290, 297, 373, 383, 387, 412, 421, 423, 428, 481, 484, 497, 499, 580]

Yponomeuta padella (Linnaeus, 1758) – **augļkoku tīklkode**

Syn.: *Hyponomeuta padella* (Linnaeus, 1758), *orth. var.*
Yponomeuta malinellus, auctt.

Barības augi: Ābeles, aronijas /reti/, bumbieres, korintes, ķirši, pīlādži /atsevišķos gados postoši/, plūmes /ļoti bieži uz ķiršveida plūmes – bieži postoši un masveidā, retāk uz mājas plūmes/, vilkābeles. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /ābeles vecos dārzos/, nozīmīgs kaitēklis /ķiršveida plūme un no tās selekcionētas šķirnes, pīlādži/. Tomēr nozīmīgums ievērojami samazinās koptos dārzos un dārzos, kur lieto augu aizsardzības līdzekļus. **Latvijā:** Diezgan bieži līdz bieži. **Bioloģija:** Sugas attīstība tāpat kā *ābeļu tīklkodei* (*Yponomeuta malinellus*). Kāpuri iekūņojas turpat tīklojumā, bet neveido kokonu kopas. Atšķirībā no *ābeļu tīklkodes*, lielāks barības augu loks. Parasti lapas satīklo lielākos apjomos, nekā *ābeļu tīklkode*. Īpaši plaši tīklojumi var būt uz ķiršveida plūmes un pīlādžiem. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā bojā pumpurus un lapas parenhīmas daļu, vēlāk izgrauž visu lapu, neskarot resnākās dzīslas. Bojātās lapas satītas kopā ar pavedieniem – tīklojumā. Lielākoties sastopams vecajos dārzos un dārzos, kur nelieto augu aizsardzības līdzekļus, kā arī uz augļaugiem, kas stādīti apstādījumos. Šādos dārzos bojājumi var būt ļoti nozīmīgi, īpaši ķiršveida plūmei un pīlādžiem, kur kāpuri var veidot plaša apjoma tīklojumus pat lieliem zariem vai visam augam. Bojātiem zariem var būt traucēta augšana, ziemā zari var apsalt.

Piezīme: Latvijā plaši sastopama *ievu tīklkode* (*Yponomeuta evonymella* (Linnaeus, 1758)), kas barojas uz parastās ievas (*Prunus padus*). Masveida savairošanās gados šīs sugas kāpuri var satīklot pat visu koku, noēdot pilnībā visas lapas. Rietumeiropā atsevišķos gados šī suga savairojas arī uz ķiršiem, bet reti. Latvijā *ievu tīklkode* uz ķiršiem nav novērota.

Literatūra: [1, 8, 16, 41, 70, 96, 100, 117, 138, 142, 143, 144, 146, 163, 166, 195, 196, 202, 203, 211, 221, 222, 227, 228, 230, 250, 251, 280, 281, 383, 441, 446, 499, 628]

Ypsolophidae – ipsolofu dzimta

Ypsolopha asperella (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Asperella asperella* (Linnaeus, 1761)
Cerostoma asperella (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Ābeles, plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem neliela tīklojuma.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 250, 290, 568]

Ypsolopha dentella (Fabricius, 1775)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem neliela tīklojuma.

Literatūra: [41, 96, 146, 166]

Ypsolopha horridella (Treitschke, 1835)
Syn.: *Asperella horridella* (Treitschke, 1835)
Cerostoma horridella (Treitschke, 1835)

Barības augi: Ābeles, plūmes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem tīklojuma.

Literatūra: [1, 146, 166, 211, 222, 383]

Ypsolopha nemorella (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Sausserži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem neliela tīklojuma.

Literatūra: [96, 146, 166]

Ypsolopha parenthesella (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Cerostoma parenthesella* (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: bērzi, ozoli, skābarži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem neliela tīklojuma.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 290, 446]

Ypsolopha scabrella (Linnaeus, 1761)
Syn.: *Asperella scabrella* (Linnaeus, 1761)
Cerostoma scabrella (Linnaeus, 1761)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti līdz diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas uz augu lapām, paslēpušies zem neliela tīklojuma.

Literatūra: [1, 41, 96, 146, 166, 211, 222, 250]

Zygaenoidea – raibspārņu virsdzimta

Zygaenidae – raibspārņu dzimta

Rhagades pruni (Denis & Schiffermüller, 1775) – **zilganais zaigspārnis**

Barības augi: Parastā zilene. Citi augi: polijlapu andromeda, virši. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas pa vienam uz augu lapām.

Literatūra: [41, 96, 146, 166, 555]

Hymenoptera – plēvspārņu kārta
Apocrita – iežmauglapseņu apakškārta

Apidae – bišu dzimta

***Megachile* spp.** – griezējbišu ģints sugas

Augu bojājumi: Rozes un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgas. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pieaugušās griezējbites izgriež no lapu plātnēm pusapaļus gabaliņus, ko bites izmanto savu kāpuru ligzdu veidošanā. Bojājumi saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [13, 41, 100, 202, 203, 251, 356, 507 /kā *Megachile centurcurlaris*/, 578]

Cynipidae – panglapseņu dzimta

Diastrophus rubi (Bouché, 1834) – **aveņu panglapsene**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis, iespējams maznozīmīgs kazenēm. **Latvijā:** Domājams ļoti bieži. **Bioloģija un barošanās:** Pavasarī pieaugušās zāģlapsenes uz aveņu un kazeņu dzinumiem dēj olas. Uz stumbriem un sānu dzinumiem attīstās garenas pangas, dzinums dažreiz var izlocīties un virs pangas attīstīties daudz vājāks. Pangās, atsevišķās kamerās, attīstās kāpuri. Sākumā pangas ir krāsainas, tām var būt redzami caurumiņi virs kāpuru kamerām. Bojājumi nav ekonomiski nozīmīgi, jo parasti tiek bojātas avenes un kazenes vecos dārzos un savvaļā (īpaši tiek bojāta zilganā kazene, kam nav saimnieciskas nozīmes), bet reti ir bojājumi ražojošos komercstādījumos.

Piezīme: Stumbru pangas izraisa arī *aveņu stumbra pangodiņš* (*Lasioptera rubi*), kas vietām var būt nozīmīgs kaitēklis aveņu stādījumos.

Literatūra: [383, 500 /? Latvija/]

Diplolepis eglanteriae (Hartig, 1840) – **rožu lodveida panglapsene**
Syn.: *Rhodites eglanteriae* (Hartig, 1840)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri attīstās pangā. Panglapsenes izraisa gludas lodveida (dzeltenīgas vai sarkanīgas) lapu pangas, kas atrodas lapu apakšpusē, uz vidējās (retāk sānu) dzīslas. Ļoti reti pangas var būt uz paaugļiem.

Literatūra: [13, 94, 100, 203, 251, 507]

Diplolepis mayri (Schlechtendal, 1877) – **rožu biezsienu panglapsene**
Syn.: *Rhodites mayri* (Schlechtendal, 1877)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri attīstās pangā. Panglapsenes izraisa dzelteni zaļas pangas, kas saules apspīdētajā pusē sārta, virspusē īsi dzeloņi. Pangas 7–30 mm lielas, saglabājas līdz nākamajam gadam.

Literatūra: [13, 94, 100, 203]

Diplolepis rosae (Linnaeus, 1758) – **rožu sūnveida panglapsene**
Syn.: *Rhodites rosae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri attīstās pangā. Panglapsenes izraisa "matainas" pangas, kuru iekšienē atrodas kāpuru kameras. Pangas klājošie "mati" zaļi un sarkanīgi. Pangas var traucēt rožu dzinumu augšanai.

Literatūra: [13, 15, 94, 100, 203, 251, 421, 507]

Diplolepis spinosissimae (Giraud, 1859) – **rožu jostpangu panglapsene**
Syn.: *Rhodites spinosissimae* Giraud, 1859

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams ļoti reti. Izplatība Latvijā precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri attīstās pangā. Pangas lielākoties uz lapām, retāk ziedos.
Literatūra: [94]

Torymidae – sēkllapsenīšu dzimta

Megastigmus aculeatus (Swederus, 1795) – **parastā rožu sēkllapsenīte**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgs kaitēklis tikai tad, ja ir nepieciešams iegūt sēklas stādu (potcelmu) audzēšanai. **Latvijā:** Visā teritorijā (*skatīt zemāk piezīmes dzimtai*). **Bioloģija un barošanās:** Sēkllapsenītes pārziemo bojātajās sēklās. Olas dēj jaunajos rožu paaugļos, kur kāpurs vēlāk iegraužas sēklās. Daļa pieaugušo sēkllapsenīšu no sēklām izlido decembrī vai janvārī. Kāpuri rožu paaugļos izgrauž sēklu mīkstumu. Var būt bojāti līdz pat 80–90% sēklu.
Literatūra: [13, 100, 203, 251, 507]

Megastigmus rosae Boucek, 1971 – **neskaidrā rožu sēkllapsenīte**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgs kaitēklis tikai tad, ja ir nepieciešams iegūt sēklas stādu (potcelmu) audzēšanai. **Latvijā:** Izplatība precizējama (*skatīt zemāk dzimtas piezīmes*). **Bioloģija un barošanās:** Barošanās rožu sēklās tāpat kā *parastā rožu sēkllapsenīte* (*Megastigmus aculeatus*).
Literatūra: [13, 100]

Torymus druparum Boheman, 1834 – **ābeļu sēkllapsenīte**
Syn.: *Callimome druparum* (Boheman, 1834)
Syntomaspis druparum (Boheman, 1834)

Barības augi: Ābeles, bumbieres, pīlādži, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgs kaitēklis tikai tad, ja ir nepieciešams iegūt sēklas stādu (potcelmu) audzēšanai. **Latvijā:** Samērā bieži (*skatīt zemāk dzimtas piezīmes*). **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri attīstās sēklās un izēd to saturu.
Literatūra: [1, 16, 100, 141, 142, 143, 173, 203, 222, 238, 250, 251, 295, 462]

Piezīmes sēkllapsenīšu dzimtai: Latvijā sēkllapsenīšu dzimtas fauna nav pietiekami pētīta un ir iespējamas vēl citas *Megastigmus* un *Torymus* ģinšu sēkllapsenīšu sugas, kas barojas augļaugu sēklās, kā arī citu augu (arī skujkoku) sēklās. Domājams, ka daļa agrāko gadu literatūras datu par *parasto rožu sēkllapsenīti* (*Megastigmus aculeatus*) ir attiecināmi arī uz *neskaidro rožu sēkllapsenīti* (*Megastigmus rosae*). Saimnieciskā mozīme tikai tad, ja ir nepieciešams iegūt dīgtspējīgas sēklas jauno augu audzēšanai.

Vespidae – lapseņu dzimta

Vespa crabro Linnaeus, 1758 – **sirsenis**

Vespula germanica (Fabricius 1793) – **Vācijas lapsene**
Syn.: *Paravespula germanica* (Fabricius 1793)
Vespa germanica (Fabricius 1793)

Vespula vulgaris (Linnaeus, 1758) – **parastā lapsene**
Syn.: *Pseudovespula vulgaris* (Linnaeus, 1758)
Vespa vulgaris Linnaeus, 1758

Barības augi: Ābeles, avenes, bumbieres, ērkšķogas, ķirši, plūmes, upenes, vīnkoki /Latvijas apstākļos retāk/. **Nozīme:** Nozīmīgi kaitēkļi /bumbieres, ērkšķogas, ķirši, plūmes/, maznozīmīgi kaitēkļi /avenes/, praktiski nenozīmīgi kaitēkļi /ābeles, upenes/. Īpaši nozīmīgas masveida savairošanās gados, ja savairošanās sakrīt ar augļu gatavošanās

laiku – lielākoties *Vācijas lapsene* un *parastā lapsene*, retāk *sirsenis* un citas lapseņu sugas. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Lapsenes no ārpuses iegraužas augļos un izēd augļu mīkstumu. Parasti tās izvēlas mīkstus augļus un nekaitē tām augu sugām, kurām augļi ir cieti. Lapseņu bojātie augļi pievilina citus kukaiņus /augļmušas, bites, mārītes/, kas nāk baroties uz jau lapseņu sabojātajiem augļiem. Bojātie augļi sāk bojāties (pūt).
Literatūra: [16, 41, 100, 117, 122, 202, 203, 221, 227, 230, 443, 444, 448, 560]

Symphyta – auglapseņu apakškārta

Argidae – koklapseņu dzimta

Arge berberidis Schrank, 1802 – **bārbeļu zāģlapsene**

Barības augi: Bārbeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Sugas izplatība un nozīmīgus precizējams. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [20, 41, 251, 640]

Arge cyanocrocea (Forster, 1771)

Barības augi: Avenes, kazenes. Citi augi: ārstniecības brūnvālīte. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Sugas izplatība un nozīmīgus precizējams. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [626, 640]

Arge pagana (Panzer, 1798) – **lielā rožu zāģlapsene**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Sugas izplatība un nozīmīgums precizējams. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [626, 640]

Arge gracilicornis (Klug, 1814)

Barības augi: Avenes, kazenes, rozes. **Nozīme: Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [640 /kā *Arge coerulescens*/, 626]

Arge nigripes (Retzius, 1783)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.
Literatūra: [626, 640]

Arge ochropus (Gmelin, 1790) – **parastā rožu zāģlapsene**
Syn. *Arge rosae, auctt.*

Barības augi: Rozes /īpaši sugas, kurām mazāk dzeloņu/. **Nozīme:** Nozīmīgs vai maznozīmīgs kaitēklis, atkarībā no rožu sugas. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Kāpuri ziemo kokonā, augsnē vai augu atliekās, bet iekūņojas tikai nākamā gada pavasarī. Pieaugušās zāģlapsenes parādās jūnijā (reti maija beigās). Mātītes dēj olas vēl mīkstajos rožu dzinumos. Kāpuri no olām šķiļas pēc 8–10 dienām, to pilna attīstība 2–3 nedēļas. Vasarā iekūņojušies kāpuri pēc 10–16 dienām dod otro paaudzi, kas parādās augusta sākumā. Pārziemo otrās paaudzes kāpuri. **Bojājumi un barošanās:** Bojātie dzinumi jau pēc dažām dienām izliecas uz izdēto olu pusi. Pēc izšķilšanās kāpuri grupās barojas, apgraužot lapas un atstājot tikai lapu galvenās dzīslas.
Literatūra: [13, 15, 18, 20, 100, 195, 196, 202, 203, 230, 231, 251, 280, 288, 462, 504, 507, 640]

Arge ustulata (Linnaeus, 1758) – **neizvēlīgā zāģlapsene**

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem. Pīlādži, vilkābeles. Citi augi: bērzi, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams samērā bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 421, 640]

Cephidae – stiebrlapseņu dzimta

Janus luteipes (Lepeletier, 1823)

Barības augi: Irbenes, rozes. Citi augi: Apses, kārkli, vītoli. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, nepieciešami plašāki pētījumi par iespējamo saimniecisko nozīmi un tās nozimi irbenēm un rozēm. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri alo jaunos dzinumus.

Literatūra: [626, 640]

Cimbicidae – vālīšlapseņu dzimta

Abia fasciata (Linnaeus, 1758) – **tumšā sausseržu zāģlapsene**

Syn.: *Zaraea fasciata* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži, bet ne masveidā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, tajās veidojot lielus robus.

Literatūra: [20, 41, 100, 203, 227, 231, 251, 414, 640]

Abia lonicerae (Linnaeus, 1758) – **gaišā sausseržu zāģlapsene**

Syn.: *Zaraea lonicerae* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Sausserži. Citi augi: sniegogas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama, reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 640]

Abia sericea (Linnaeus, 1767)

Barības augi: Zemenes. Citi augi: pēterenes, vilkmēlītes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Piezīme: Latvijā zemeņu agrocenozēs konstatēta arī suga *Abia candens* Konow, 1887, par kuras barošanos ar zemenēm būtu jāveic papildu pētījumu. *Abia candens* ir ļoti līdzīga *Abia sericea*. Abas sugas ir viegli sajaucamas.

Literatūra: [88, 117, 596, 640]

Pamphiliidae – tīkllapseņu dzimta

Neurotoma iridescens (Ed. Andre 1882)

Syn.: *Neurotoma sorbi* Forsius, 1911

Barības augi: Ķirši, pīlādži, vilkābeles. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams reti. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.

Literatūra: [421, 640]

Neurotoma nemoralis (Linnaeus, 1758) – **plūmju tīkllapsene**

Barības augi: Aprikozes, ķirši, persiki, plūmes. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri veido tīklojumu un barojas ar lapām. Bojājumi biežāk var būt uz aprikozēm, bojājumi uz ķiršiem lielākoties nenozīmīgi.

Literatūra: [100, 117, 142, 143, 203, 230, 251, 640]

Neurotoma saltuum (Linnaeus, 1758) – **bumbieru tīkllapsene**
Syn.: *Neurotoma flaviventris* (Retzius, 1783)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres /lielākoties/, ķirši, persiki, vilkābeles. Citi augi: klintenes, Vācijas mespils. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Pareti, atsevišķos gados bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lapu satīklojumos barojas ar lapām. Biežāk uz bumbierēm. Var noēst lapas (bet ļoti reti) jauniem kokiem.

Literatūra: [1, 16, 18, 41, 100, 117, 142, 143, 202, 203, 222, 231, 251, 421, 640]

Pamphilius fumipennis (Curtis, 1831)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: Alkšņi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [626, 640 /kā *Pamphilius nemorum* var. *fumipennis*/, 646]

Pamphilius hortorum (Klug, 1808)

Barības augi: Avenes, klinšu kaulene, iespējams arī citas kazeņu ģints sugas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [626, 640, 644]

Pamphilius inanitus (Villers, 1789) – **rožu tīkllapsene**

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** No lapiņu gabaliņiem kāpuri ap sevi izveido cigārveida satinumu, kur tie barojas.

Literatūra: [13, 100, 203, 251, 640]

Pamphilius nemorum (Gmelin, 1788)

Barības augi: Zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama, domājams reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satītās lapās.

Literatūra: [626, 640]

Pamphilius sylvaticus (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Pīlādži, plūmes, vilkābeles. Citi augi: ievas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas satīklojot lapas.

Literatūra: [421]

Tenthredinidae – zāģlapseņu dzimta

Allantus calceatus (Klug, 1818)
Syn. *Emphytus calceatus* (Klug 1818)

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, rozes, zemenes. Citi augi: brūnvālītes, raskrēsliņi, vīgriezes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Nozīmīgums Latvijas apstākļos precizējams. **Latvijā:** Ne bieži. Latvijā kāpuri pamatā atrasti uz ze–me–nēm. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, ziemo barības augu stumbros.

Literatūra: [41, 88, 596, 640]

Allantus cinctus (Linnaeus, 1758) – **jostainā zāģlapsene**
Syn. *Emphytus cinctus* (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Avenes, rozes, zemenes. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Kāpuri ziemo resnos zāļu stublājos vai mīkstos rožu zaros, kur izgrauž dažus centimetrus garu eju ar ovālu kameru. Pieaugušās

zāģlapsenes no maija beigām. Mātītes olas dēj lapu audos. Kāpuri no olām šķiļas pēc 6–10 dienām, tie attīstās 20–30 dienas. Latvijā divas paaudzes. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā no lapu apakšpuses izgrauž lapu audos nelielas bedrītes vai caurumus, neskarot virsējo epidermu. Vēlāk tie ēd lapu mīkstumu starp lapu dzīslām, izgraužot neregulārus caurumus.

Literatūra: [13, 15, 18, 20, 88, 100, 145, 194, 195, 196, 197, 202, 203, 228, 230, 231, 251, 260, 280, 281, 288, 499, 504, 507, 596, 640]

Allantus rufocinctus (Retzius, 1783)

Barības augi: Avenes, kazenes, rozes, zemenes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Sastopamas pamatā Latvijas rietumu daļā. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām, iekūņojas augsnē.

Literatūra: [626, 640]

Allantus viennensis (Schrank, 1781) – **dzelkšņainā rožu zāģlapsene**
Syn. *Emphytus viennensis* (Schrank, 1781)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri rupji apgrauž lapas un jaunos dzinumus.

Literatūra: [13, 100, 203, 231, 251]

Piezīme: Kā ar ābelēm trofiski saistīta suga Latvijā, minēta suga ***Allantus melanarius*** (Klug, 1818) [Syn. *Emphytus melanarius* (Klug, 1818)] [1]. Tomēr šis atradums ābeļu agrocenozē visticamāk ir nejauša zāģlapseņu atrašanās ābeļu vainagā, jo šīs sugas kāpuru barošanās un attīstība ir saistīta ar asinssarkano grimoni (*Cornus sanguinea*).

Literatūra: [1, 222, 640]

Ametastegia glabrata (Fallén, 1808) – **sūreņu zāģlapsene**
Syn. *Toxonus glabratus* (Fallén, 1808)

Barības augi: Kāpuru barības augi ir vairāku ģinšu lakstaugi, tajā skaitā sūrenes. Pieaudzis kāpurs izmanto vairākas augļaugus (ābeles, bumbieres, kazenes, vīnkoki) lai to dzinumu serdē iekūņotos. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Lokāli kaitīga. **Latvijā:** Diezgan bieži, sevišķi valsts dienvidrietumu daļā. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri zaru griezumu vietās iegraužas ābeļu, bumbieru un vīnkoku serdē, kā arī kazeņu stumbru serdē, kur iekūņojas un ziemo. Bojājuma vietās ieviešas trupe, tās ilgi neaizaug. Ābelēm kāpuri var bojāt arī izaugušus augļus, kuros tie iegraužas. Ābola virsmā redzams neliels, apaļš caurums, kam apkārt sarkanīgs aplis.

Literatūra: [1, 16, 18, 100, 117, 142, 143, 202, 203, 222, 228, 250, 251, 640]

Ardis pallipes (Serville, 1823) – **rožu dzinumu zāģlapsene**
Syn. *Ardis brunniventris* (Hartig, 1837)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bioloģija un bojājumi:** Bojāto dzinumu vēl nepārkoksnējusies daļa noliecas uz sāniem un nokalst. Jaunajā dzinumā ~35 mm garumā no augšas uz leju izalota serdes daļa. Pieaugušie kāpuri pie bojājuma pamatnes izgraužas no dzinuma.

Literatūra: [13, 15, 100, 195, 196, 203, 231, 280, 640]

Blennocampa phyllocolpa Viitasaari & Vikberg, 1985 – **rožu ritinātāja zāģlapsene**
Syn. *Blennocampa pusilla* (Klug, 1816)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži, vairāk valsts rietumu un centrālā daļā. **Bojājumi un barošanās:** Bojātas lapas. Lapu malas saritinātas uz apakšpusi.

Literatūra: [13, 15, 41, 100, 203, 251, 504, 507, 640]

Caliroa annulipes (Klug, 1816) – **liepu ģļotzāglapsene**

Barības augi: Brūklenes, lazdas, mellene, vilkābeles. Citi augi: bērzi, kārkli, liepas, ozoli un citi kokaugi. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /brūklenes/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis pārējiem augļaugiem. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi līdzīgi kā *ķiršu gļotzāglapsenes* (*Caliroa cerasi*) gadījumā.

Literatūra: [100, 110, 142, 143, 202, 203, 227, 231, 243, 251, 288, 410, 570, 640]

Caliroa cerasi (Linnaeus, 1758) – **ķiršu gļotzāglapsene**

Syn. *Caliroa limacina* (Retzius, 1783)
Eriocampoides limacina (Retzius, 1783)

Barības augi: Ābeles /retāk/, aronijas /biežāk/, bumbieres /biežāk/, korintes, ķirši /biežāk/, pīlādži, plūmes /biežāk uz ķiršveida plūmes/, rozes /retāk/, vilkābeles /bieži/. Citi augi: klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Var būt neliela nozīme mazdārziņos. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri plankumveida noēd lapu virsējo epidermu. Bojātājās vietās lapu virsma ar gaišiem plankumiem. Lielāku bojājumu gadījumā lapas var brūnēt, sakalst un priekšlaicīgi nobirt. Dažreiz vairāk bojā ķiršveida plūmes.

Literatūra: [1, 16, 18, 20, 41, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 195, 196, 202, 203, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 238, 251, 279, 280, 297, 499, 640]

Cladius brullei (Dahlbom, 1835) – **aveņu zāģlapsene**

Syn.: *Cladius tener* Zaddach, 1859
Priophorus morio, auctt.

Barības augi: Avenes, kazenes, pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž un caurumo lapas.

Literatūra: [100, 117, 203, 251, 640]

Cladius pectinicornis (Geoffroy, 1785) – **rožziežu zāģlapsene**

Barības augi: Polifāga suga uz vairāku rožu dzimtas ģinšu augiem. Rozes, zemenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri sākumā noēd lapu epidermu, vēlāk lapas apgrauž, caurumo.

Literatūra: [13, 18, 88, 100, 117, 203, 228, 231, 251, 421, 596, 640]

Craesus septentrionalis (Linnaeus, 1758) – **ziemeļu bērzu zāģlapsene**

Syn.: *Croesus septentrionalis, orth. var.*

Barības augi: Lazdas /retāk/, pīlādži /retāk/. Citi augi: alkšņi, apses, bērzi, vītoli. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis /jauniem kokiem/, praktiski nenozīmīgs kaitēklis /lieliem augiem/. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [20, 100, 117, 203, 227, 231, 251, 412, 640]

Empria tridens (Konow, 1896)

Barības augi: Avenes. Citi augi: bitenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri starp lapu dzīslām izgrauž caurumus.

Literatūra: [41, 640]

Endelomyia aethiops (Gmelin, 1790) – **rožu gļotzāglapsene**

Syn.: *Caliroa aethiops* (Gmelin, 1790)

Barības augi: Lielākoties rozes, bet var baroties arī uz citiem rožu dzimtas augļaugiem. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi līdzīgi kā *ķiršu gļotzāglapsenes* (*Caliroa cerasi*) gadījumā.

Literatūra: [13, 20, 100, 195, 196, 203, 251, 280, 507, 640]

Hoplocampa flava (Linnaeus, 1761) – **gaišā plūmju zāģlapsene**
Syn.: *Hoplocampa ferruginea* (Fabricius, 1804)

Barības augi: Ķirši /retāk/, plūmes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis. Īpaši postoša šķirnēm ar mazākiem augļiem. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija:** Pieaugušās zāģlapsenes parādās jau aprīlī. Augu ziedēšanas laikā zāģlapseņu mātītes dēj pa vienai olai – uz ziedkausiņu augšējās daļas, vai uz augļaizmetņa. Kāpurs iegraužas jaunajā auglī, kur barojas deviņas dienas, tad pāriet otrajā attīstības stadijā. Tālāk kāpurs invadē jaunu augli, ēdot mīkstumu aptuveni vienu nedēļu. Nākamo stadiju kāpuri turpina migrēt no augļa uz augli, līdz pēc četrām vai piecām nedēļām kāpurs pieaudzis. Pieaugušais kāpurs nokrīt uz augsnes, kur 10–15 cm dziļumā ziemo kokonos un tie iekūņojas tikai nākamā gada pavasarī. **Bojājumi un barošanās:** Augļi ir ar ejām, kas pilnas ar kāpuru atstātajiem ekskrementiem. Kāpuri bojā gan augļu mīkstumu, gan izgrauž kauliņus (pēdējās attīstības stadijas). Bojātie augļi nobirst un to virspusē ir dažāda lieluma caurumi.

Literatūra: [12, 16, 18, 41, 69, 113, 117, 141, 142, 143, 145, 195, 196, 202, 203, 217, 221, 225, 226, 228, 229, 230, 237, 251, 261, 280, 281, 295, 297, 364, 462, 499, 640]

Hoplocampa fulvicornis (Panzer, 1801) – **ērkšķplūmju zāģlapsene**
Syn.: *Hoplocampa rutilicornis* (Klug, 1816)

Barības augi: Plūmes /ērkšķu plūme/. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Ne–pie–cie–šami plašāki pētījumi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. Suga vienu reizi noķerta Kurzemē un nav papildu datu par tās esamību Latvijā. **Bojājumi un barošanās:** Bojā ērkšķu plūmju augļus, līdzīgi kā citas šīs ģints zāģlapseņu sugas.

Literatūra: [626, 640]

Hoplocampa minuta (Christ, 1791) – **tumšā plūmju zāģlapsene**
Syn.: *Hoplocampa fulvicornis, auctt.*

Barības augi: Aprikozes, plūmes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs kaitēklis. Īpaši postoša šķirnēm ar mazākiem augļiem. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Sugas bioloģija un barošanās tāda pati kā *gaišās plūmju zāģlapsenes* (*Hoplocampa flava*) gadījumā.

Literatūra: [9, 12, 16, 18, 113, 117, 141, 142, 143, 145, 202, 203, 217, 221, 225, 226, 228, 229, 251, 364, 499, 640]

Hoplocampa pectoralis C. G. Thomson, 1871 – **parastā vilkābeļu zāģlapsene**

Barības augi: Vilkābeles. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Nepieciešami plašāki pētījumi. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojā augļus, līdzīgi kā citas šīs ģints zāģlapseņu sugas.

Literatūra: [41, 640]

Hoplocampa testudinea (Klug, 1816) – **ābolu zāģlapsene**

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis gados, kad ābelēm maz ziedu vai maz aizmetušos augļu. Pārbagātas ābeļu ziedēšanas gados kaitēkļa nozīme zūd un tad ābolu zāģlapsene palīdz normēt ābolu ražu. Pārējos gados maznozīmīgs kaitēklis, jo daļai izaugušo ābolu pasliktināts izskats. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri ziemo kokonos, augsnē (5–25 cm dziļumā), iekūņojas pavasarī. Pavasarī mātītes ziedos dēj pa vienai olai. Jaunie kāpuri sākumā alo zem augļa epidermas, serdes virzienā. Visbiežāk bojā nelielus augļus (1–3 cm diametrā), kuri vēlāk nobirst. Viens kāpurs bojā 3–5 ābolus. Vēlāk bojātiem (lielākiem) āboliem kāpuru radītās ejas pārkorķējas un rētas labi redzamas no ārpuses. Šādiem āboliem zūd kvalitāte.

Literatūra: [1, 9, 10, 16, 18, 41, 70, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 155, 156, 202, 203, 217, 222, 225, 226, 228, 230, 236, 237, 238, 247, 250, 251, 263, 266, 290, 297, 462, 494, 499, 634, 640]

Metallus pumilus (Klug, 1816) – **aveņu alotājzāģlapsene**
Syn.: *Entodecta pumila* (Klug, 1816)

Barības augi: Avenes, kaulenes, kazenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri izalo (mīnē) lapas.

Literatūra: [100, 117, 203, 251, 640]

Monophadnoides rubi (Harris, 1845) – **meža avenes zāģlapsene**
Syn.: *Monophadnus geniculata, auctt.*
Pristiphora geniculata, auctt.

Barības augi: Avenes, kazenes. Citi augi: bitenes, vīgriezes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lapās izgrauž lielus caurumus.

Literatūra: [100, 203, 251, 640]

Monardis plana (Klug, 1817) – **rožu ziedpumpuru zāģlapsene**
Syn.: *Ardis plana* (Klug, 1817)

Barības augi: Rozes. **Nozīme:** Domājams maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri izēd ziedpumpurus.

Literatūra: [195, 196, 280, 640]

Nematus leucotrochus Hartig, 1837
Syn.: *Kontuniemiana leuchotrocha* (Hartig, 1837)
Nematus maculiventris Hartig, 1840
Pteronidea leucotrochus maculiventris (Hartig, 1840)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas, upenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž un caurumo lapas.

Literatūra: [142, 143, 640]

Nematus lucidus (Panzer, 1801)

Barības augi: Plūmes, vilkābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri no malām apgrauž lapas. Parasti to skaits ļoti mazs, tādēļ bojājumi nenozīmīgi.

Literatūra: [626, 640, 644]

Nematus melanocephalus Hartig, 1837
Syn.: *Pteronidea melanocephalus* (Hartig, 1837)

Barības augi: Lazdas. Citi augi: apses, bērzi, vītoli. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [41, 421, 640]

Nematus ribesii (Scopoli, 1763) – **dzeltenā jāņogu zāģlapsene**
Syn.: *Kontuniemiana ribesii* (Scopoli, 1763)
Pteronidea ribesii (Scopoli, 1763)
Pteronus ribesii (Scopoli, 1763)

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis /ērkšķogas/, maznozīmīgs kaitēklis /jāņogas/. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Kāpuri ziemo augsnes virskārtā 5–10 cm dziļumā un iekūņojas pavasarī. Mātītes olas dēj rindās pie lapu dzīslām lapu apakšpusē. Kāpuri atklāti grauž lapas, atstājot neskartus lapu kātus un dzīslas.

Literatūra: [11, 16, 18, 20, 41, 100, 117, 141, 142, 143, 145, 195, 196, 197, 202, 203, 217, 221, 225, 226, 228, 229, 230, 237, 251, 261, 280, 281, 297, 462, 499, 580, 640, 644]

Nematus umbratus Thomson, 1871
Syn.: *Hypolaepus umbratus* (Thomson, 1871)
Pteronidea leucotrochus umbratus (Thomson, 1871)

Barības augi: Lazdas, upenes. Citi augi: alkšņi, bērzi, gobas. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ne bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Piezīme: Par barošanā uz upenēm nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [142, 143, 640]

Pachynematus pumilio Konow, 1903 – **upeņu ogu zāģlapsene**

Barības augi: Upenes. **Nozīme:** Lielākoties maznozīmīgs kaitēklis. **Bioloģija un barošanās:** Zāģlapseņu kāpuri pa vienam barojas ogās, izēdot sēklu aizmetņus un daļēji mīkstumu. Pieaudzis kāpurs (jūnija beigās, jūlija pirmajā pusē) pa mazu caurumiņu ogu pamet un dodas uz ziemošanas vietu augsnē. Bojātās ogas priekšlaicīgi nokrāsojas gandrīz dabiskā gatavu ogu krāsā, parasti arī priekšlaicīgi nobirst. Saimnieciska nozīme masveida savairošanās gados.

Literatūra: [14, 16, 18, 41, 100, 142, 143, 202, 203, 221, 225, 226, 251, 640]

Pristiphora appendiculata (Hartig, 1837) – **gaiškāju ķiršu zāģlapsene**
Syn.: *Cladius pallipes* (Serville, 1823)
Priophorus padi, auctt.
Priophorus pallipes (Serville, 1823)
Pristiphora pallipes Lepeleiter
Pristiphora pallipes Serville, 1823

Barības augi: Avenes, bumbieres, ķirši /sevišķi ievu tuvumā/, lazdas, pīlādži, plūmes, rozes, vilkābeles, zemenes. Citi augi: bērzi, ievas, klintenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri lapām noēd apakšējo virsmu (jaunie kāpuri), vēlāk caurumo lapas. Bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [100, 203, 227, 231, 251, 411, 499, 640]

Pristiphora cincta Newman, 1837
Syn.: *Nematus cinctus* (Newman, 1837)
Nematus quercus Hartig, 1837
Pristiphora idiota (Norton, 1867)
Pristiphora querca (Hartig, 1837)

Barības augi: Zileņu ģints augi – lielogu dzērvene, purva dzērvene, mellene, zilenes /tajā skaitā kultivētās zilenes/. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Tomēr nepieciešami pētījumi par saimniecisko nozīmi Latvijas apstākļos. **Latvijā:** Reti. Izplatība nepietiekami pētīta. **Bojājumi un barošanās:** Zāģlapsenes apgrauž lapas, bojā lapu pumpurus.

Literatūra: [400, 411, 640]

Pristiphora geniculata (Hartig, 1840) – **brūnā pīlādžu zāģlapsene**

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas.

Literatūra: [100, 644, 640]

Pristiphora maesta (Zaddach, 1876) – **ābeļlapu zāģlapsene**
Syn.: *Lygaeonematus maestus* (Zaddach, 1876)
Pristiphora moesta, orth. var.

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā reti. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri apgrauž lapas, samazinot auga zaļo virsmu. Tā kā Latvijā suga nav izplatīta bieži, tai nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [1, 18, 100, 117, 203, 222, 250, 251, 411, 640, 644]

Pristiphora pallidiventris (Fallén, 1808)
Syn.: *Pristiphora denudata* Konow, 1902

Barības augi: Polifāga suga. Avenes, kazenes, pīlādži. Citi augi: Bitenes, retēji, vīgriezes. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Reti. Izplatība pre–ci–zē–jama. **Bojājumi un barošanās:** Kāpuri barojas ar lapām.
Literatūra: [411, 626, 640]

Pristiphora rufipes Serville, 1823 – **gaiškāju ērkšķogu zāģlapsene**
Syn.: *Pristiphora pallipes, auctt.*

Barības augi: Ērkšķogas, jāņogas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Jāņogu un ērkšķogu krūmos kāpuri bieži vien ir kopā ar *dzeltenās jāņogu zāģlapsenes* (*Nematus ribesii*) kāpuriem, bet daudz mazākā skaitā un pastiprina *dzeltenās jāņogu zāģlapsenes* izdarīto bojājumu nozīmīgumu. Kāpuri atklāti graužlapas, atstājot neskartus lapu kātus un dzīslas.
Literatūra: [11, 16, 18, 20, 100, 142, 143, 202, 203, 221, 225, 226, 228, 229, 251, 411, 580, 640, 644]

Piezīme zāģlapseņu dzimtai: Latvijā norādītas arī citas sugas, kuru kāpuri barojas uz augļaugiem: ***Dineura testaceipes*** (Klug, 1816) – kāpuri uz pīlādžiem; ***Pristiphora carinata*** (Hartig, 1837) – kāpuri uz zileņu ģints augiem; ***Pristiphora mollis*** (Hartig, 1837) – kāpuri uz zileņu ģints augiem; ***Macrophya annulata*** Geoffroy, 1785 – kāpuri uz rozēm un kazeņu ģints augiem; ***Rhogogaster viridis*** (Linnaeus, 1758) – kāpuri uz pīlādžiem; ***Tenthredo olivacea*** Klug, 1817 – kāpuri uz kazeņu ģints augiem; ***Tenthredo balteata*** Klug, 1817 – kāpuri uz pīlādžiem; ***Tenthredo livida*** Linnaeus, 1758 – kāpuri uz sausserž̌iem, kā arī citas sugas, par kurām praktiski nav pietiekami izplatības datu.
Literatūra: [640, 644]

Arachnida – zirnekļveidīgo klase

Acari – ērču infraklase

Eriophyidae – maurērču dzimta

Aceria silvicola (Canestrini, 1892) – **kauleņu kārpērce**

Barības augi: Avenes, kaulenes, kazenes, lācene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Barojas uz lapām.
Literatūra: [59]

Aculus fockeui (Nalepa & Trouessart, 1891) – **plūmju lapu pangērce**
Syn.: *Aculus cornutus* (Banks, 1905)
Phyllocoptes cornutus Banks, 1905
Phyllocoptes fockeui Nalepa & Trouessart, 1891
Vasates fockeui (Nalepa & Trouessart, 1891)

Barības augi: Ķirši, plūmes un vairākas citas plūmju ģints sugas. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz ļoti nozīmīgs kaitēklis /mājas plūmēm/. **Latvijā:** Samērā bieži. Izplatība precizējama. **Bioloģija:** Ziemojošā (deitogīnā) mātīte ziemo galvenokārt pēdējā gada dzinumu pumpuros (zem pumpuru zvīņām). Veģetācijas sezonā ērces brīvi uzturas lapu apakšpusē. Gadā vairākas, savstarpēji pārklājošās, paaudzes ar protogīnajām mātītēm un tēviņiem. Vasaras beigās parādās ziemojošās mātītes. **Bojājumi un barošanās:** Ja ērču uz augiem ir maz, tad vairāk vērojama lapu krāsojuma maiņa mazu punktu vai plankumu veidā. Ērču barošanās rezultātā var mainīties lapu krāsa, sākumā lapas var būt arī tumšāk zaļas, vēlāk tās var brūnēt. Ja ērces ir daudz, lapas kļūst nedaudz krokotas, vai pat ieliecas un lapu virsma var būt ar sudrabainu nokrāsu. Dzeltenīgie plankumi izteiktāk saskatāmi. Šī ērču suga izdala toksiskas vielas, izraisot toksēmijas, kā rezultātā augu lapām var parādīties dzeltenīgi plankumi, kas ir līdzīgi atsevišķu vīrusu izraisītu slimību pazīmēm. Lielākā skaitā ērču bojājumi izraisa zaru galējo pumpuru bojājumus vai jauno dzinumu galu pilnīgu atmiršanu. Stipri var ciest plūmju šķirne 'Victoria'. Ērces var būt ļoti nozīmīgas jaunajām plūmēm un plūmēm kokaudzētavās.
Literatūra: [4, 16, 59, 69, 91, 100, 142, 143, 202, 203, 221, 230, 258, 270, 272]

Aculus schlechtendali (Nalepa, 1890) – **ābeļu rūsērce**
Syn.: *Phyllocoptes schlechtendali* Nalepa, 1890
Vasates malivagrans Keifer, 1946

Barības augi: Polifāga suga uz vairāku ģinšu augiem. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, vilkābeles. Citi augi: klintenes, parastā cidonija. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērces barojas lapu apakšpusē, izraisot nelielus plankumus, lapu rūsēšanu (brūnēšanu). Lielākā skaitā ērces izraisa lapu kalšanu. Latvijas apstākļos bojājumi visticamāk nav nozīmīgi.
Literatūra: [1, 59, 79, 83, 91, 222, 249, 250, 270, 277]

Aculus xylostei (Canestrini, 1892) – **sausseržu lapmalērce**
Syn. *Aceria xylostei* (Canestrini, 1892)

Barības augi: Sausserži. Latvijā atrasta uz parastā sausserža. Nav ziņu par šīs sugas barošanos uz Pallasa sausserža. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Visticamāk nekaitē ēdamajām sausseržu sugām un šķirnēm. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērces barojas lapu apakšpusē, izraisot lapu krāsas maiņu.
Literatūra: [59, 82, 203, 227, 245, 251]

Cecidophyopsis ģints pumpurērces uz jāņogu ģints augiem

Cecidophyopsis ribis (Westwood, 1869) – **upeņu pumpurērce**
Syn.: *Cecidophyes ribis* (Nalepa)
Cecidophyes ribis (Westwood, 1869)
Cecidophyopsis ribis (Nalepa)
Eriophyes ribis Nalepa
Eriophyes ribis Westwood, 1869

Cecidophyopsis selachodon van Eyndhoven, 1967 – **jāņogu pumpurērce**

Barības augi: Jāņogas, upenes, vērenes. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgi kaitēkļi /jāņogas un upenes – augu kolekcijās/, nozīmīgi kaitēkļi /jāņogas un upenes – ilglaicīgos stādījumos, īpaši nekoptu dārzu tuvumā/, praktiski nenozīmīgi kaitēkļi /vērenēm/. Pumpurērces pārnes jāņogu ģints augiem bīstamo vīrusu *Blackcurrant reversion virus*. **Latvijā:** Pumpurērces izplatītas nevienmērīgi. Noteikti sastopamas vairākas sugas, kas barojas uz konkrētiem augiem, kas katrai sugai var pārklāties. Latvijā *Cecidophyopsis* ģints pumpurērces novērotas uz jāņogām, upenēm un vērenēm. Visbiežāk invadētas ir upenes. Komercstādījumos pumpurērces konstatētas samērā maz un daudz lielākā skaitā tās izplatītas lokāli. **Bioloģija:** Pasaulē pumpurērču attīstība un bioloģija lielākoties ir pētīta uz upenēm dzīvojošām ērcēm, tomēr visu sugu attīstība visticamāk ir ļoti līdzīga, ja neskaita to iespējamo atšķirību pa barības augiem. Pumpurērces vairojas un attīstās tikai pumpuros. Pavasarī, lielākoties laikā kad augi sāk ziedēt līdz izveidojas ogas, ērces pēc pumpuru pamešanas pārvietojas pa visu augu. Šajā laikā pumpurērces ir apdraudētas un liela daļa iet bojā, tādēļ jau iepriekš pumpuros ērces ir savairojušās, sasniedzot vairākus tūkstošus vienā pumpurā. Laikā, kad ērces atrodas ārpus pumpuriem, tās izplatās arī uz blakus esošiem augiem (pārlienot uz citiem augiem vietās, kur augu daļas saskaras), kā arī ar dažādu kukaiņu palīdzību tiek izplatītas uz tālāk esošiem augiem. Galvenā nozīme pumpurērču izplatīšanā ir laputīm, kā arī citiem kukaiņiem, kas pārvietojas no viena šīm ērcēm piemērota barības auga uz citu. Līdz ko ir izveidojušies jaunie pumpuri (jūnijs, jūlija sākums), pumpurērces uzreiz tos invadē un tajos sāk vairoties. Tās arī barojas turpat pumpuros. Pumpurērču vairošanās notiek ļoti strauji. **Bojājumi un barošanās:** Pumpurērču barošanās rezultātā pumpuri uzbriest un veidojas pumpuru pangas. Latvijas apstākļos invadētie un uzbriedušie pumpuri upenēm redzami jau septembra sākumā. Pumpuru uzbriešana un uzbriedušo pumpuru forma ir atkarīga no barības auga. Jāņogām invadētie pumpuri vairāk vai mazāk veidojas apaļi un pavasarī tie praktiski neizplaukst. Upenēm, atkarībā no šķirnes, pavasarī pumpuri var saglabāties apaļi vai samērā stipri uzbriest, saplaisāt un lapu plaukšanas laikā uzbriedušie upeņu pumpuri atgādina miniatūru pāraugušu galviņkāpostu. Vērenēm uzbriedušie pumpuri apaļīgi vai iegareni. Līdz šim Latvijā pumpurērces konstatētas uzbrie-

dušos pumpuros vai tādos pumpuros, kas ir ar vāji izteiktām uzbriešanas pazīmēm. Bojājumu rezultātā samazinās ražas apjoms, tiek veicināta vīrusa izplatība. Kombinācijā ar vīrusu, upenēm ogu raža var pilnībā nebūt.

Piezīme: Agrāko gadu dati par pumpurērcēm uz jāņogām, upenēm un vērenēm Latvijas literatūrā attiecināti tikai uz vienu sugu – *upeņu pumpurērci* (*Cecidophyopsis ribis*). Pagaidām *upeņu pumpurērce* suga noteikta tikai uz upenēm, kad šīs ģints pumpurērces tika no jauna aprakstītas [298], bet uz jāņogām un vērenēm *upeņu pumpurērce* ir iespējama un nepieciešami plašāki pētījumi. Ziņas par *jāņogu pumpurērci* (*Cecidophyopsis selachodon*) Latvijā ir vēl precizējamas, jo šī ērce sākotnēji Latvijai minēta tikai pēc uzbriedušu pumpuru klātbūtnes uz augiem, pašas ērces nenosakot [224, 235, 299]. Abas minētās, pumpuru pangas izraisošās, pumpurērču sugas Latvijā noteikti sastopamas, kā arī vēl trešā suga uz vērenēm.

Literatūra: [71, 81, 140, 291, 383, 393, 396, 408, 409; *C. ribis*: 6, 14, 16, 59, 75, 76, 82, 92, 93, 100, 117, 142, 143, 145, 195, 196, 197, 202, 203, 217, 219, 221, 224, 225, 226, 228, 230, 235, 237, 238, 251, 272, 274, 280, 281, 283, 285, 292, 426, 499; *C. selachodon*: 224, 235]

Eriophyes pyri (Pagenstecher, 1857) – **bumbieru lapu pangērce**

Barības augi: Bumbieres. Iespējams arī ābeles. **Nozīme:** Nozīmīgs vai maznozīmīgs kaitēklis, atkarībā no šķirnes un savairošanās pakāpes. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bioloģija un barošanās:** Ērces izraisa tulznveida lapu pangu veidošanos. Sākumā pangas ir gaišzaļu, vēlāk dzeltenīgu tulznu veidā. Bojājumi sākumā nelieli, bet pakāpeniski pieaug izmēri, mainās krāsa. Beigās bojātās vietas nokrāsojas brūnas vai pat melnas. Lapas parasti klātas ar daudzām tulznveida pangām un lapām stipri samazināta to zaļā virsma. Bojājumi var būt nozīmīgi masveida savairošanās gadījumā, kad samazinās koku lapu fotosintētiskās aktivitātes spējas. Novērojumi liecina, ka ērces atsevišķas šķirnes vai bumbieru klonus invadē ļoti spēcīgi, bet citas bumbieres var būt invadētas minimāli vai bojājumi uz tām nav atrodami gadu no gada. Ērces ziemo galvenokārt zaru galu pumpuros.

Piezīme: Agrāko publikāciju dati par šīs sugas izplatību uz pīlādžiem visticamāk attiecas uz *pīlādžlapu tulznērce* (*Eriophyes sorbi*), kas kādu laiku tika uzskatīta vai nu par sinonīmu šai sugai, vai par pasugu *bumbieru lapu pangērcei*. Tomēr šobrīd biežāk pieņemts uzskatīt, ka uz katra saimniekauga barojas atsevišķas sugas, lai arī viedokļi vēl dalās. Ērces uz pīlādžiem novērotas vietās, kur bojājumi nav novēroti uz blakus esošām bumbierēm.

Literatūra: [6, 16, 59, 79, 82, 117, 142, 143, 145, 155, 195, 196, 202, 203, 221, 222, 223, 228, 229, 230, 237, 279, 280, 383, 426, 499]

Eriophyes rubicolens (Canestrini, 1891) – **kauleņu pangērce**

Barības augi: Avenes. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērces barojas lapu apakšpusē.

Literatūra: [59]

Eriophyes similis (Nalepa, 1890) – **plūmju lapu kārpērce**

Barības augi: Plūmes /mājas plūme, ērkšķu plūme/. **Nozīme:** Maznozīmīgs vai praktiski nenozīmīgs kaitēklis, atkarībā no plūmju sugas un ērču savairošanās pakāpes. **Latvijā:** Ne bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērces izraisa palielas, apaļīgas, pangas lapas virspusē, galvenokārt gar lapas malu. Pangas pa vienai, vai bieži vairākas saaugušas kopā.

Literatūra: [6, 59, 82, 100, 117, 203, 229, 251, 270, 272, 383]

Eriophyes sorbi (Canestrini, 1890) – **pīlādžlapu tulznērce**

Syn.: *Eriophyes pyri sorbi* (Canestrini, 1890)

Barības augi: Parastais pīlādzis. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz praktiski nenozīmīgs kaitēklis, atkarībā no savairošanās pakāpes. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bojājumi un barošanās:** Uz lapiņām izraisa tulznveida pangas, līdzīgas kā *bumbieru lapu pangērce* (*Eriophyes pyri*). Domājams suga invadē tikai parasto pīlādzi.

Literatūra: [6, 20, 59, 82, 100, 202, 203, 227, 230, 231, 245, 383, 426]

Epitrimerus trilobus (Nalepa, 1891) – **plūškoku lapmalērce**

Barības augi: Plūškoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Iespējams bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ērces dzīvo uz lapiņu virsmas un izraisa lapiņu malu saritināšanos, lapiņu krokošanos. Varētu būt nozīmīgas tikai masveida savairošanās gadījumā.

Literatūra: [59, 82, 91, 100, 203, 231, 245, 251, 288, 383]

Phyllocoptes eupadi (Newkirk, 1984) – **ievu radziņērce**
Syn. *Eriophyes padi* (Nalepa, 1890)
Phytoptus padi Nalepa, 1890

Barības augi: Lielākoties sastopama uz parastās ievas. Tomēr suga var būt arī uz ērkšķu plūmes [215, 216]. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Uz ievām ļoti bieži. Par iespējamo sastopamību uz plūmēm nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Izraisa adatveida (ievām) vai somiņveida pangas uz lapu virsmas. Par bojājumiem uz plūmēm nepieciešami papildu pētījumi.

Literatūra: [6, 20, 59, 82, 94, 100, 203, 227, 243, 245, 251, 272, 383, 426]

Phyllocoptes goniothorax (Nalepa, 1889) – **vilkābeļu lapmalērce**
Syn. *Eriophyes goniothorax* (Nalepa, 1889)

Barības augi: Vilkābeles. Latvijā atrastas uz līkirbuļa vilkābeles un līkkausa vilkābeles. Polijā [216] suga minēta uz divirbuļu vilkābeles. Iespējams, ka suga sastopama uz vairākām vilkābeļu sugām, bet tas nav pietiekami pētīts. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ērces izraisa lapu malu ritināšanos vai maurveida pangas uz lapu virsmas. Nepieciešami plašāki pētījumi par maurērču faunu uz vilkābelēm un to izraisīto bojājumu raksturu. Tomēr bojājumi ir saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [59, 82, 91, 94, 100, 203, 245, 251, 272]

Phyllocoptes gracilis (Nalepa, 1891) – **aveņu plankumu maurērce**

Barības augi: Avenes, kazenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs līdz nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Līdz šim Latvijā suga nekad precīzi nav noteikta (izmatojot pašu ērču morfoloģiskās pazīmes), bet sugas izraisītiem bojājumiem raksturīgās pazīmes – dzeltenīgas krāsas plankumi, reizē ar maurērču klātbūtni uz bojātajiem augiem ir novērotas. Pēc saņemtām mutiskām ziņām, šādi bojājumi avenēm ir novēroti dažādās vietās Latvijā. Nav zināms, ka kāda cita maurērču suga kazeņu ģints augiem izraisītu lapu krāsas maiņu, tādēļ var uzskatīt, ka suga Latvijā ir sastopama un tā ir izplatīta samērā bieži. Par *aveņu plankumu maurērci* un par citām maurērču sugām uz kazeņu ģints augiem Latvijā ir nepieciešami plašāki pētījumi. Agrāko gadu Latvijā publicētajā praktiskajā literatūrā par aveņu kaitēkļiem *aveņu plankumu maurērce* ir iekļauta balstoties uz citu valstu literatūru. **Bioloģija un barošanās:** Mātītes ziemo zem pumpuru zvīņām, retāk stumbru mizas plaisās. Pavasarī tās migrē uz lapām, kur lapiņu apakšpusē, starp lapas matiņiem, dēj olas. Gadā attīstās un savstarpēji pārklājas vairākas paaudzes. Populācijas maksimums novērojams vasaras vidū. Ja ērču populācija ir ļoti liela, tās bojā arī ziedus un attīstošos augļus. Ērces izraisa lapu krāsojuma maiņu – lapu virspusē veidojas dzeltenīgas krāsas plankumi. Dzelteno plankumu intensitāte un daudzums ir atkarīgs no ērču populācijas blīvuma. Ja ērces uz lapām ir daudz, bojātās lapiņas arī nedaudz čokurojas, lapiņu malas noliecas uz leju. Vietās, kur uz lapiņām ir izveidojušies dzeltenīgie plankumi, lapiņu apakšpusē ir daudz mazāk lapas matiņu un to augšana ir traucēta. Dažreiz tiek bojāti jauno dzinumu galotņu pumpuri, kā rezultātā veidojas vājāki sānu dzinumi. Uz auga esot daudz ērcēm, var tikt bojāti jaunie augļi, kuri tālāk attīstās nevienādi. Ērces savairojas visvairāk un lielākus bojājumus rada sausā un karstā laikā, siltās un aizsargātās vietās, kā arī, ja avenes audzē zem seguma. Bojājumus samazina mitrs un vēss laiks, kam sevišķi ir nozīme laikā, kad augļi ir vēl zaļi (lai nebūtu bojāta arī raža). Kazenēm ērču bojājumi izraisa lapiņu apakšpusē esošo lapas matiņu augšanas traucējumus. Vasaras otrajā pusē un rudenī var novērot miltrasai līdzīgus plankumus.

Piezīme: Lai atšķirtu plankumu izcelsmes iemeslus (no vīrusu izraisītiem), nepieciešams lapas apskatīt ar lupu (lielākā palielinājumā). Maurērču izraisītu bojājumu gadījumā dzeltenīgo plankumu vietās lapiņu apakšpusē būs atrodamas pašas ērces vai to izdētās olas (sezonas sākumā). Tāpat, avenēm būs novērojams izteiktas lapas matiņu blīvuma atšķirības – dzeltenīgo plankumu vietās matiņu skaits būs samazināts. Tomēr ērču klātbūtnei uz avenēm var būt saistība ar vīrusiem, kam varētu būt loma lapas krāsojuma maiņā [636].

Literatūra: [383]

Phyllocoptes malinus (Nalepa, 1892) – **gaišā ābeļu maurērce**
Syn. *Eriophyes goniothorax malina* (Nalepa, 1892)
Eriophyes malinus (Nalepa, 1892)

Barības augi: Ābeles. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Samērā bieži, biežāk uz dekoratīvām ābelēm. **Bojājumi un barošanās:** Ērces izraisa gaišus maurveida plankumus uz lapu apakšējās virsmas. Plankumi vēlāk kļūst arī brūngani vai gaiši sārti. Bojājumiem nav saimnieciskas nozīmes.

Piezīme: Latvijā nepieciešams precizēt uz ābelēm dzīvojošo maurērču faunu. Līdzīgus bojājumus uz ābeļu lapām var radīt arī citas sugas.

Literatūra: [1, 16, 79, 82, 100, 203, 221, 222, 250, 251, 270, 272]

Phyllocoptes sorbeus (Nalepa, 1926) – **pīlādžu maurērce**
Syn.: *Eriophyes sorbeus* Nalepa, 1926

Barības augi: Pīlādži. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme nav pētīta. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ērces izraisa maurveida pangas lapiņu apakšpusē. Bojājumi uz vienas lapas var būt lielā skaitā.

Literatūra: [59, 82, 91, 100, 203, 227, 245, 251, 426]

Phytoptidae – pangērču dzimta

Fragariocoptes setiger (Nalepa, 1894) – **spradzeņu kārpērce**
Syn.: *Phyllocoptes setiger* Nalepa, 1894
Sierraphytoptus setiger (Nalepa, 1894)

Barības augi: Spradzene. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Lapu pangas. Barošanās zināma tikai uz spradzenēm, nav zināms par barošanos uz citām zemeņu ģints sugām.

Literatūra: [6, 88, 117]

Phytoptus avellanae Nalepa, 1889 – **lazdu pumpurērce**
Syn.: *Eriophyes avellanae* (Nalepa, 1889)

Barības augi: Lazdas. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Diezgan bieži. **Bojājumi un barošanās:** Ērces izraisa lazdu pumpuru pangu veidošanos, kur tās barojas (līdzīgi kā pumpurērces uz upenēm).

Literatūra: [6, 20, 59, 82, 100, 117, 122, 202, 203, 227, 230, 245, 251, 271, 272, 383, 426]

Tarsonemidae – rumpjērču dzimta

Phytonemus pallidus (Banks, 1899) – **zemeņu rumpjērce**
Syn. *Tarsonemus pallidus* Banks, 1899
Phytonemus pallidus fragariae (Zimmermann, 1905)
Tarsonemus fragariae Zimmermann, 1905

Barības augi: Polifāga suga. Zemenes. Bojā arī citus lakstaugus, īpaši vairākas telpās audzētās dekoratīvo augu sugas. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis ar lokālu nozīmi. **Latvijā:** Izplatība precizējama, vairāk lokāli. **Bioloģija:** Apaugļotas mātītes ziemo dziļi augu vainagā (izņemot uz augiem telpās, kur ziemošana nenotiek), pie lapu kātu pamata. Agri pavasarī tās sāk baroties starp saritināto vai jau atritinājušos jauno lapu matiņiem. Uz jaunajām lapām ērces vairāk uzturas lapu virspusē. Olas tiek dētas starp lapu matiņiem. Olas šķiļas un jaunās ērces attīstās ātri, divu līdz triju nedēļu laikā sasniedzot pieaugušu ērce. Gadā attīstās vairākas ērču paaudzes, kas savstarpēji pārklājas. Ērces vairāk uzturas uz jaunākām lapām un vecās lapas tās pamet, lai meklētu barošanās vietu uz jaunajām lapām ar mīkstākiem audiem. Pieaugušās ērces pārlien no auga uz augu, ja to lapas saskaras. Ērces nepārvietojas pa augsni, tās tālāk izplata kukaiņi, cilvēks ar dažādu tehniku un

augiem, kā arī vējš. Uz zemenēm, no mātes auga, ērces pa stīgām invadē jaunos augus. Pavasarī populācijas attīstās lēni, bet vasarā, pieaugot gaisa temperatūrai, notiek strauja savairošanās ar maksimumu augustā (septembrī). Rudenī jaunās mātītes dodas ziemot. **Bojājumi un barošanās:** Ērču radītie bojājumi novērojami lokāli (atbilstoši ērču izplatībai Latvijā), kur to nozīme var būt būtiska. Ērces izdala toksiskas vielas, kas izraisa lapu kropļošanos un krāsas maiņu. Spēcīgi invadēti augi var iet pat bojā. Jutīgākām zemeņu šķirnēm bojājuma pazīmes īpaši novērojamas jūlijā, parasti karstā laikā. Vecākām zemenēm ar katru gadu bojājumi kļūst daudz apjomīgāki. Nopietnas ērču invāzijas gadījumā jaunie ziedpumpuri attīstās ar novirzēm un nākamā gada raža ir stipri samazināta, augļi neattīstīti. Zemeņu rumpjērces bojājumus var sajaukt ar *zemeņu nematodes* (*Aphelenchoides fragariae*) izraisītajiem bojājumiem. Zemeņu nematožu gadījumā bojājumi vislabāk ir novērojami pavasarī.

Literatūra: [5, 16, 35, 65, 69, 77, 84, 85, 86, 88, 89, 91, 117, 142, 143, 145, 193, 194, 195, 202, 206, 221, 225, 226, 228, 230, 234, 241, 246, 253, 259, 260, 272, 275, 288, 289, 407, 499, 531]

Tetranychidae – tīklērču dzimta

Amphitetranychus viennensis (Zacher, 1920) – **vilkābeļu tīklērc**e
Syn.: *Tetranychus viennensis* Zacher, 1920

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aprikozes, bumbieres, ķirši, plūmes, vilkābeles un citi augi. **Nozīme:** Praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams bieži. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērču barošanās rezultātā uz lapām veidojas gaiši, raibi plankumi. Krāsas maiņa var pat notikt lielākajā daļā lapas, tomēr kopumā šīs ērču sugas radītie bojājumi parasti ir saimnieciski nenozīmīgi.

Literatūra: [1, 72, 78, 79, 83, 111, 221, 242, 262, 269, 282]

Bryobia rubrioculus (Scheuten, 1857) – **brūnā tīklērce**
Syn. *Bryobia redikorzevi* Reck, 1947
Bryobia rubrioculus redikorzevi (Reck, 1947)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes un citi lapkoki. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. Biežāk sastopama uz veciem kokiem. **Latvijā:** Izplatīta nevienmērīgi. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Ērces lielākoties bojā vecus kokus, biežāk ābeles un plūmes. No ērču bojātiem pumpuriem attīstās mazākas un nepareizas formas lapas. Bojātās lapas ar gaišiem plankumiem, stiprāk bojātās lapas zaudē zaļo krāsu (kļūst gaiši zaļas), vēlāk var brūnēt. Bojājumi nenozīmīgi vai maznozīmīgi.

Literatūra: [1, 9, 16, 68, 72, 78, 79, 83, 100, 203, 221, 222, 228, 232, 250, 262, 263, 264, 266, 267, 269, 270, 272, 290, 499, 634]

Eotetranychus carpini (Oudemans, 1905) – **skābaržu tīklērce**
Syn.: *Schizotetranychus carpini* (Oudemans, 1905)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, kazenes, lazdas. Citi augi: alkšņi, ozoli, skābarži un vairāki citi augi, kuru lapas ar matiņiem. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme uz augļaugiem skaidrojama. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojātām lapām ir gaišāki plankumi, tās var palikt sarkanīgi brūnas (bronzēt). Lapu apakšpusē var būt neliels ērču radīts tīklojums.

Literatūra: [73, 100, 203, 282, 427]

Eotetranychus pruni (Oudemans, 1931) – **plūmju tīklērce**
Syn.: *Schizotetranychus pruni* (Oudemans, 1931)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, ķirši, plūmes, vilkābeles, vīnkoki. Citi augi: gobas, kļavas, ozoli, vīksnas. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme uz augļaugiem skaidrojama. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojātām lapām ir gaišāki plankumi, tās var palikt sarkanīgi brūnas (bronzēt). Lapu apakšpusē var būt neliels ērču radīts tīklojums.

Literatūra: [1, 73, 79, 83, 255, 262, 282, 427]

Neotetranychus rubi Trägårdh, 1915 – **aveņu tīklērce**
Syn.: *Schizotetranychus rubi* (Trägårdh, 1915)

Barības augi: Avenes. **Nozīme:** Nozīmīgs līdz maznozīmīgs kaitēklis. Vēsa klimata gados – praktiski nenozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Ļoti bieži. **Bioloģija:** Ziemo mātītes – augu nobirās vai aveņu stumbru zemākās daļas mizas plaisās, un zem sausām mizas plēksnēm. Suga vairojas, esot abu dzimumu ērcēm, bet neesot tēviņiem, mātītes spēj vairoties partenoģenētiski. Tad mātītes dēj neapaugļotas olas, no kurām šķiļas tikai tēviņi. Tālāk jau notiek dzimumvairošanās. Attīstība notiek šādā secībā: ola ➞ kāpurs ➞ protonimfa ➞ deitonimfa ➞ pieaugusi ērce. Mātītes olas dēj lapu apakšpusē, gar lapiņu dzīslām. Pavasarī uz augiem ērces parādās aveņu pumpuru plaukšanas laikā, kad diennakts vidējā temperatūra 7–8 ºC. Masveida ērču iznākšana no ziemošanas vietām vairāk vērojama maija pirmās dekādes beigās vai otrajā dekādē, atkarībā no attiecīgā gada laika apstākļiem. Latvijas apstākļos gadā ir ne mazāk kā trīs paaudzes, var būt četras paaudzes. Paaudzes var savstarpēji pārklāties. Ziemo lielākoties trešās paaudzes mātītes. Tās uz ziemošanas vietām dodas sākot ar septembra otro dekādi līdz masveida aveņu lapu nobiršanai novembra sākumā un Latvijas apstākļos šis periods ilgst līdz pat diviem mēnešiem. Jo blīvāka ērču populācija uz auga, jo ātrāk ziemojošās ērces dodas uz ziemošanas vietu. Iestājoties salam, nepilnīgi izaugušās pēdējo paaudžu ērces iet bojā. Optimāla ērču attīstība notiek temperatūrai esot 22–24 ºC robežā. Augstāka temperatūra samazina izdzīvošanas iespējas nepieaugušām stadijām, pat 100% ērču bojāeju, bet šādos apstākļos labi izdzīvo pieaugušās ērces. Samazinoties temperatūrai (zem 22 ºC), aptuveni divas reizes paildzinās attīstības stadiju laiks. Ērces masveidā spēja savairoties, ja ilglaicīgi ir optimāli apstākļi to attīstībai. Aveņu augšanas vieta (savvaļā vai dārzos) apmēram vienādi ietekmē ērču savairošanos, bet dārzos vērojama augstāka ērču vairošanās produktivitāte, ko varētu izskaidrot ar iespējami optimālāku temperatūras režīmu stādījumu apstākļos dārzā. Savvaļā uz avenēm ērces sastopamas pilnībā visur. Ļoti izteikti ērces savairojas atklātos biotopos, kas varētu būt izskaidrojams ar paaugstinātu temperatūru šajos apstākļos, kur ērcēm nodrošināti optimālie vairošanās apstākļi. **Bojājumi un barošanās:** Agrāko gadu pētījumi Latvijas apstākļos parādījuši, ka ērces intensīvāk barojas uz kultivētām avenēm (salīdzinājumā ar avenēm savvaļā) un radīto bojājumu nozīme ir karstās vasarās, kad ir lielāka iespēja, ka temperatūra ir optimālās robežās (22–24 ºC), tomēr *aveņu tīklērces* spēj pietiekami labi savairoties arī tad, ja temperatūra ir arī zem optimālās, kā arī nedaudz svārstās. Ievērojamu bojājumu gadījumā aveņu lapām var būt vērojamas krāsas izmaiņas, līdzīgi kā *parastās tīklērces* (*Tetranychus urticae*) gadījumā uz citiem augiem karstās vasarās.

Literatūra: [6, 73, 117, 232, 239, 240, 253, 282, 583]

Panonychus ulmi (C. L. Koch, 1836) – **augļkoku tīklērce**
Syn. *Metatetranychus ulmi* (C. L. Koch, 1836)
Paratetranychus ulmi (C. L. Koch, 1836)
Paratetranychus pilosus (Canestrini & Fanzago, 1876)
Tetranychus pilosus Canestrini & Fanzago, 1876

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, bumbieres, ķirši, pīlādži, plūmes, vīnkoki, retāk citi koki (arī gobas, vīksnas). **Nozīme:** Nozīmīgs un lokāli stipri postīgs kaitēklis /plūmes/, maznozīmīgs kaitēklis pārējiem augļkokiem. Postīgums palielinās dārzos, kur nepareizi veic augu aizsardzības pasākumus. Augļkoku tīklērces populācijas īpaši pieaug pēc stipri toksisku (hlororganiskie un citi preparāti) augu aizsardzības līdzekļu lietošanas. Šajā gadījumā ērču savairošanos galvenokārt veicina ērču dabisko ienaidnieku bojāeja. Ja augu aizsardzības pasākumi ir pareizi, augļkoku tīklērce nav pārāk bīstama. **Latvijā:** Samērā bieži. **Bioloģija:** Gadā 4–5 paaudzes. Ziemo olu stadija – uz jaunajiem zariem, galvenokārt pumpuru tuvumā. Olām ir liela salizturība. Olu šķilšanās parasti sākas maija sākumā un norit pakāpeniski. Pēc šķilšanās kāpuri barojas uz plaukstošajām lapām. Uz pilnībā izaugušām lapām ērču barošanās notiek galvenokārt lapas apakšpusē. Ziemošanas olu

dēšanas sākumu nosaka dienas garums, temperatūra un saimniekauga fizioloģiskais stāvoklis. **Bojājumi un barošanās:** Sākumā sūc šūnsulu no pumpuriem, jaunajām lapām, vēlāk no dažādām lapām. Nozīmīgu lapu bojājumu rezultātā stipri samazinās raža. Ērču masveida savairošanās gadījumos augiem samazinās arī ziemcietība.

Svarīgi: Karstās vasarās, kā arī ilgstoša sausuma periodos augļkoku tīklērces var savairoties masvaidā, ievērojami samazinot koku fotosintētisko aktivitāti, tādā veidā arī samazinot augu ziemcietību (sevišķi plūmēm). Ja ir iespējams, augļkoku tīklērces gadījumā jācenšas izvairīties no akaricīdu lietošanas, lai neveicinātu šīs sugas masveida savairošanos. Ieteicams uzlabot augu veselības stāvokli, sabalansējot augu augšanai nepieciešamās barības vielas. Vietās, kur augļkoku tīklērce savairojas lielā skaitā, papildu ir regulāri jāseko līdzi barības elementu nodrošinājumam, jāveicina pieejamība pēc tiem ķīmiskajiem elementiem, kas uzlabo augu ziemcietību. Karstā laikā ieteicams vērtīgākajiem augiem nodrošināt regulāru augu apsmidzināšanu, tādā veidā negatīvi ietekmējot apstākļus, kas veicina ērču savairošanos.

Literatūra: [1, 5, 9, 10, 16, 20, 58, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 78, 79, 80, 83, 90, 91, 100, 112, 113, 114, 117, 142, 143, 145, 195, 202, 203, 217, 221, 222, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 236, 242, 250, 251, 253, 254, 256, 257, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 272, 282, 284, 286, 288, 290, 427, 499, 634]

Schizotetranychus textor Wainstein, 1954

Barības augi: Rozes, sausserži. Citi augi: šaurlapu eleagns. **Nozīme:** Domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis, nepieciešami papildu pētījumi par pašu sugu un tās barības augu loku. **Latvijā:** Reti, nepieciešami papildu pētījumi. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi līdzīgi kā citām tīklērcēm.

Literatūra: [73, 282, 427]

Tetranychus cinnabarinus (Boisduval, 1867) – **karmīnsarkanā tīklērce**

Barības augi: Rozes un daudzi citi augi. **Nozīme:** Augļkopībā praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Latvijā nozīmīga lielākoties siltumnīcās. **Latvijā:** Atsevišķos rajonos. Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumi līdzīgi kā parastajai tīklērcei.

Piezīme: Sugas status nav skaidrs.

Literatūra: [73, 232, 240, 248, 282, 288, 427]

Tetranychus urticae C. L. Koch, 1836 – **parastā tīklērce**

Syn.: *Epitetranychus altheae* (von Hanstein, 1901)
Tetranychus altheae von Hanstein, 1901
Tetranychus telarius (Linnaeus, 1758)

Barības augi: Polifāga suga. Ābeles, aronijas, (? avenes), ērkšķogas, jāņogas, pīlādži, plūškoki, rozes /postošāk/, sausserži, upenes /postošāk/, vīnkoki, zemenes /postošāk/ un daudzi citi augi. **Nozīme:** Ļoti nozīmīgs līdz parktiski nenozīmīgs kaitēklis, atkarībā no augu sugas un klimatiskajiem apstākļiem. Lauka apstākļos lieli bojājumi karstās un sausās vasarās /pīlādži, plūškoki, rozes, sausserži, upenes, mazāk zemenes/ un sausos biotopos, ļoti nozīmīgs kaitēklis zem segumiem /zemenes/. **Bioloģija:** Apaugļotas mātītes ziemo augu atliekās, sausās augsnes spraugās un citās piemērotās vietās. Pirmās ērces parādās marta beigās vai aprīlī. Tās dodas uz augu lapotni, kur uzturas lapu apakšpusē un dēj olas. Olas šķiļas aptuveni pēc divām nedēļām (pirmās olas, kuru attīstību ietekmē temperatūra – tai ir jābūt virs 12 ºC) un pēc 3–4 nedēļām (vasarā). Ērču attīstībai labvēlīga augsta temperatūra un sausums. Gadā līdz septiņām, savstarpēji pārklājošām, paaudzēm. Ērces lielākoties uzturas lapu apakšpusē, kur veido smalku tīklojumu. Ziemojošās mātītes parādās septembrī, reizē ar straujākām dienas un nakts garuma izmaiņām. **Bojājumi un barošanās:** Bojājumu raksturs un nozīme ir atkarīga no augu sugas un augšanas vietas apstākļiem. Lai arī ērces barojas uz daudzu sugu augiem, tomēr nopietni bojājumi vērojami uz noteiktām augu sugām. Augļkopībā parastajai tīklērcei lauka apstākļos var būt nozīme upeņu un zemeņu, mazāk jāņogu stādījumos. Segtajās platībās ērces nozīmīgas arī ābelēm (audzējot to stādus). Upenes: ērces var savairoties jau pavasarī, augu lapas sāk bronzēt,

priekšlaicīgi nokrist. Ērču bojājumi ietekmē ražas kvalitāti un augu vitalitāti. Zemenes: lauka apstākļos ērces parasti savairojas pēc ražas novākšanas, bet segtajās platībās zemenes var tikt nopietni bojātas jau pavasarī. Bojājumi var ietekmēt ražu, augu vitalitāti.

Piezīme: Iespējams, ka daļa literatūras datu par *parastās tīklērces* radītiem bojājumiem uz avenēm ir attiecināmi uz *aveņu tīklērci* (*Neotetranychus rubi*). Agrāko gadu pētījumi parādījuši, ka Latvijā uz avenēm barojas *aveņu tīklērce*. Iespējams, ka *parastā tīklērce* var savairoties, audzējot avenes zem segumiem. Šajā jomā ir nepieciešami jauni pētījumi. *Aveņu tīklērces* un *parastās tīklērces* bojājumiem ir ļoti līdzīgs raksturs.

Literatūra: [1, 6, 13, 14, 15, 16, 20, 35, 65, 72, 73, 77, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 100, 117, 142, 143, 144, 145, 155, 156, 192, 193, 194, 195, 196, 202, 203, 206, 218, 219, 220, 221, 222, 227, 228, 230, 231, 232, 240, 244, 247, 248, 249, 251, 252, 253, 259, 261, 262, 268, 273, 275, 276, 278, 280, 281, 282, 287, 288, 427]

3.2. **Nematoda – nematožu tips**

Aphelenchida – sēņnematožu kārta

Aphelenchoididae – lapnematožu dzimta

Aphelenchoides fragariae (Ritzema Bos, 1890) – **zemeņu nematode**

Barības augi: Polifāga suga uz daudziem augiem, gan lakstaugiem, gan kokaugiem. Augļkopībā nozīme tikai zemenēm. **Nozīme:** Nozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Domājams lokāli. Izplatība precizējama. **Bioloģija un barošanās:** Augu endoparazīts, retāk ektoparazīts), barojas augu audos – pamatā jaunajās lapās un jaunajos dzinumos. Mitrā laikā var būt uz augu virsmas. Vairošanās notiek augu audos. Augos sastopamas visu gadu, gadā vairākas paaudzes. Augi paliek kropli, punduraini, ar izmainītām augu daļām. Raža var pilnība nebūt. Uz zemenēm bieži kopā ar *krizantēmu nematodi* (*A. ritzemabosi*).

Literatūra: [7, 16, 69, 88, 117, 133, 142, 143, 145, 193, 194, 196, 202, 204, 208, 209, 221, 225, 226, 228, 230, 234, 237, 253, 260, 272, 280, 281, 288, 295, 377, 380, 381, 464, 499, 501, 511, 531, 574, 627]

Aphelenchoides ritzemabosi (Schwartz, 1911) – **krizantēmu nematode**

Barības augi: Polifāga suga uz daudziem augiem, bet lielākoties uz lakstaugiem. Avenes, ērkšķogas, ķirši, plūškoki, upenes, zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā nozīme visticamāk tikai zemenēm /maznozīmīgs kaitēklis/. Nepieciešami papildu pētījumi. **Latvijā:** Samērā bieži, tomēr izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Augu endoparazīts (arī ektoparazīts). Barojas augu audos, līdzīgi kā *zemeņu nematode* (*Aphelenchoides fragariae*) un citas nematožu sugas. Bojājumu vizuālās pazīmes iespējams tādas pašas kā *zemeņu nematodes* gadījumā. Uz zemenēm bieži kopā ar *zemeņu nematodi.*

Literatūra: [7, 88, 117, 133, 195, 196, 204, 208, 209, 280, 288, 295, 382, 627]

Piezīme *Aphelenchoides* ģintij: Zemeņu agrocenozēs ir atrasta arī suga *Aphelenchoides parietinus* (Bastian, 1865). Šīs sugas nematodes ir atrodamas arī augu daļās (pumpuros), kas norāda uz iespējamu nematodes endoparazītismu augos, bet nav pietiekami ziņu par sugas bioloģiju un tās nozīmi kā augu kaitēkļiem. Iespējams šī suga ir mikofāgs, kas barojas arī uz augiem.

Literatūra: [88, 117, 207, 210, 253, 335, 380, 385]

Tylenchida (kārta)

Anguinidae – stublājnematožu dzimta

Ditylenchus dipsaci (Kühn, 1857) – **āboliņu stublājnematode**
Syn.: *Anguillula dipsaci* Kühn, 1857
Anguillulina dipsaci (Kühn, 1857)
Ditylenchus phloxidis Kirjanova, 1951

Barības augi: Polifāga suga uz lakstaugiem. Zemenes. **Nozīme:** Maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Bieži. **Bioloģija un barošanās:** Migrējošs endoparazīts, kas barojas ar

parenhīmas audiem augu stumbros. Nematodes bojā audu šūnas, iznīcinot arī šūnu sienas. Bojājumu rezultātā rodas augu virszemes daļu, stumbru, lapu un ziedu, kropļojumi, šīs daļas sažūst, veidojas nekrozes. Zemei tuvākās stumbru daļas un saknes bojājumu rezultātā sāk pūt. Gadā vairākas paaudzes. Ziemo augu stumbros, saknēs, retāk augsnē. Vairāk sastopamas mitrākos biotopos. Agrāk norādīts [209], ka nav postīgos apmēros.

Literatūra: [16, 117, 133, 168, 169, 202, 204, 205, 208, 209, 210, 253, 272, 288, 335, 367, 385, 528, 557, 633, 627]

Meloidogynidae – sakņpangnematožu dzimta

Meloidogyne hapla Chitwood, 1949 – **ziemeļu nematode**

Barības augi: Polifāga nematožu suga, bieži uz lakstaugiem. Irbenes, jāņogas, ķirši, sausserži, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Domājams, augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis. **Latvijā:** Kopējā izplatība precizējama. Biežāk sastopamā *Meloidogyne* ģints suga. **Bojājumi un barošanās:** Nematodes barojas augu saknēs.

Literatūra: [218, 512, 529]

Meloidogyne incognita (Kofoid & White, 1919) – **neskaidrā nematode**

Barības augi: Polifāga suga, barojas ar kokaugiem un lakstaugiem. Aprikozes, bumbieres, ķirši, persiki, rozes, vīnkoki. **Nozīme:** Domājams, augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme augļaugiem papildu skaidrojama. **Latvijā:** Izplatība precizējama, nepieciešami plašāki pētījumi, jo pārbaudāma sugas eksistence Latvijas klimatiskajos apstākļos. **Bojājumi un barošanās:** Augu endoparazīts. Nematodes izraisa specifiskus sakņu audu pangveida bojājumus. Lielākoties neizraisa augu pilnīgu bojāeju, tādēļ varētu uzskatīt par maznozīmīgiem kaitēkļiem, tomēr par *Meloidogyne* ģints nematodēm Latvijā pārāk maz informācijas, īpaši par bojājumu nozīmīgumu.

Literatūra: [377]

Meloidogyne spp.
Meloidogyne morioni (Cornu, 1879) ***species inquirenda***

Piezīme: Latvijas literatūrā *Meloidogyne* ģints nematodes bieži norādītas tikai līdz ģints līmenim. Visticamāk literatūras dati attiecas uz *Meloidogyne hapla*. Par *Meloidogyne* ģints nematodēm uz augļaugiem Latvijā nepieciešami plašāki pētījumi. Uz kuru *Meloidogyne* ģints sugu attiecināma informācija par "***Meloidogyne morioni***" [Syn.: "*Heterodera morioni*", *orth. var.* "*marioni*"] – tas nav skaidrs.

Barības augi: Polifāgas nematodes. Rozes (skatīt arī iepriekšējo sugu). **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme uz augļaugiem papildu pētāma. **Latvijā:** Izplatība precizējama, nosakot nematodes līdz sugu līmenim. **Bojājumi un barošanās:** Augu endoparazīts. Nematodes izraisa specifiskus sakņu audu pangveida bojājumus. Lielākoties neizraisa augu pilnīgu bojāeju, tādēļ varētu uzskatīt par maznozīmīgiem kaitēkļiem, tomēr par *Meloidogyne* ģints nematodēm Latvijā ir par maz informācijas, īpaši par bojājumu nozīmīgumu.

Literatūra: [15, 142, 143, 145, 192, 208, 210, 221, 253, 288, 377, 501, 627]

Pratylenchidae – sakņnematožu dzimta

Pratylenchus pratensis (de Man, 1880) – pļavas sakņnematode

Barības augi: Polifāga suga uz kokaugiem un lakstaugiem. Ābeles, avenes, bumbieres, ķirši, plūmes, rozes, vīnkoki, zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā – domājams praktiski nenozīmīgs kaitēklis. Saimnieciskā nozīme uz augļaugiem papildu skaidrojama. **Latvijā:** Izplatība precizējama. **Bojājumi un barošanās:** Augu endoparazīts.

Literatūra: [377, 380]

Piezīmes par nematodēm: Zemeņu agrocenozēs Latvijā konstatētas vēl vairākas nematožu sugas: *Anaplectus granulosus* (Bastian, 1865) [Syn.: *Plectus granulosus* Bastian, 1865], *Aphelenchus avenae* Bastian, 1865, *Bastiania gracilis* de Man, 1876, *Cephalobus persegnis* Bastian, 1865, *Diplogaster* sp., *Ditylenchus* sp., *Eucephalobus striatus* (Bastian, 1865), *Heterocephalobus elongatus* (de Man, 1880) [Syn.: *Eucephalobus elongatus* (de Man, 1880)], *Mesodorylaimus bastiani* (Bütschli, 1873) [Syn.: *Dorylaimus bastiani* Bütschli, 1873], *Panagrolaimus rigidus* (A. Schneider, 1866), *Rhabditis* sp., *Seinura tenuicaudata* (de Man, 1895) [Syn.: *Aphelenchoides tenuicaudatus* (de Man, 1895)], *Tylenchus* sp. [380]. Visas šīs sugas dzīvo un barojas lielākoties augsnes kārtā un nav augu kaitēkļi. No minētajām sugām, pēc to barošanās: *Aphelenchus avenae* – mikofāgi, *Cephalobus persegnis* – bakteriofāgi, *Panagrolaimus rigidus* – bakteriofāgi, *Seinura tenuicaudata* – plēsīgas. No *stublājnematožu* ģints (*Ditylenchus*) sugām nozīmīgs kaitēklis ir *āboliņu stublājnematode* (*Ditylenchus dipsaci*) (informāciju par sugu skatīt augstāk). Vairākas nematodes, kas agrāko gadu literatūrā norādītas *Dorylaimus* ģintī (dzimta Dorylaimidae), šobrīd ir sadalītas vairākās ģintīs, ne tikai ģintī *Dorylaimus*. No šīm nematodēm *Mesodorylaimus bastiani* ir plēsīgas nematodes. Latvijā visbiežāk sastopamā Dorylaimidae dzimtas nematode ir augsnē dzīvojošā *Aporcelaimus regius* (de Man 1876) [Syn.: *Dorylaimus regius* de Man 1876].

Literatūra: [204, 209, 253, 380]

3.3. **Mollusca – gliemju tips**

Pulmonata – plaušgliemežu kārta

Agriolimacidae – mīkstgliemežu dzimta

Deroceras reticulatum (O. F. Müller, 1774) – **raibais mīkstgliemezis**
Syn.: *Agriolimax reticulatum* (O. F. Müller, 1774)
Agriolimax agreste, auctt.

Barības augi: Polifāga suga, dažādi augi. Zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs vai lokāli nozīmīgs kaitēklis zemenēs. **Latvijā:** Bieži. **Bojājumi un barošanās:** Apgrauztas dažādu augu lapas. Izgrauž zemeņu augļos caurumus. Bojā (kopā ar citiem kailgliemežiem) kritušos augļus (āboli, bumbieri, plūmes). Gliemeži barojas arī ar cita veida barību. Var būt nozīmīgs kaitēklis siltumnīcās.

Piezīme: Literatūrā bieži atrodamās norādes par *tīruma mīkstgliemezi* (*Deroceras agreste* (Linnaeus, 1758)), kā kaitēkli ir attiecināmas uz *raibo mīkstgliemezi* (*Deroceras reticulatum*) un varbūt arī uz *āmura mīkstgliemezi* (*Deroceras sturanyi* (Simroth, 1894)). *Tīruma mīkstgliemezis* Latvijā ir ļoti reti sastopama suga un tas apdzīvo mitras un purvainas vietas. Šīs ģints sugas, kā arī daudzas citas kailgliemežu sugas var noteikt tikai pēc to anatomiskajām atšķirībām un ārēji daudzas sugas var būt līdzīgas. *Āmura mīkstgliemezis* pēdējo gadu laikā arī ir atrasts augļdārza agrocenozē. Tomēr novērojumi parādā, ka šai sugai visticamāk nav saimnieciskas nozīmes.

Literatūra: [12, 13, 88, 100, 117, 142, 143, 145, 182, 183, 185, 186, 187, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 221, 253, 280, 281, 288, 383]

Helicidae – vīngliemežu dzimta

Arianta arbustorum (Linnaeus, 1758) – **raibais vīngliemezis**

Barības augi: Polifāga suga, dažādi augi, kā arī cita barība. Avenes, plūškoki, rozes, upenes, zemenes. **Nozīme:** Augļkopībā maznozīmīgs vai lokāli nozīmīgs kaitēklis zemenēs. Upeņu stādījumos var būt kā tehniski nozīmīga suga, jo gliemeži bieži vien ir upeņu vainagā un ražas vākšanas laikā (īpaši vācot ražu mehāniski) piesārņo ražu. Ļoti nozīmīgs kaitēklis daudziem citiem augiem. **Latvijā:** Ļoti bieži. Invazīva svešzemju suga. **Bojājumi un barošanās:** Apgrauztas dažādu augu lapas. Izgrauž aveņu un zemeņu augļos caurumus. Upeņu, retāk jāņogu krūmos bieži uzturas šo augu vainagā, ļoti reti barojas ar ogām. Nereti uz ogām paliek gliemežu atstātie gļotu nospiedumi.

Piezīme: Ticami dati par šo sugu Latvijā ir atrodami vienīgi kopš 1942. gada [199], kad *raibais vīngliemezis* bija zināms tikai vienā vietā. Vēlāk suga kļuva ekspansīva un strauji izplatījās

dārzos [181]. Šobrīd *raibais vīngliemezis* Latvijā ir plaši izplatījies, kas bieži notiek tieši ar cilvēka palīdzību (ar dažādiem priekšmetiem, stādiem, augsni, transportu). Gaujas ielejā, kur tagad šī suga ir masveidā, agrāk *raibais vīngliemezis* nebija sastopams [188]. Nonākot ūdenstilpju tuvumā, gliemeži tālāk izplatās ar ūdens straumju palīdzību. Pēc literatūras datu analīzes un novērojumiem dabā, secināts, ka *raibais vīngliemezis* nav vietējā suga, kas Latvijā ir ievazāta cilvēka darbības rezultātā.

Literatūra: [41, 100, 117, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 199, 201, 202, 383]

Piezīme par gliemežiem: Saistībā ar augļaugiem un dažiem citiem augiem Latvijas literatūrā atrodamas norādes uz vīngliemežu sugām – *birztalas vīngliemezi* (*Cepaea nemoralis* (Linnaeus, 1758)), *dārza vīngliemezi* (*Cepaea hortensis* (O. F. Müller, 1774)) un *parka vīngliemezi* (*Helix pomatia* Linnaeus, 1758). Lai arī sugas ir arī fitofāgas, tomēr minētās sugas praktiski nav nozīmīgi augu kaitēkļi ne augļaugiem ne citiem saimnieciski nozīmīgiem augiem. Šo un citu vīngliemežu atrašanās uz augu stumbriem bieži saistīta ar to, ka gliemeži barojas ar aļģēm, ķērpjiem un sūnām. Atsevišķos gadījumos šo sugu īpatņi var atrasties krūmu vainagos kopā ar raibo vīngliemezi un tie var nonākt upeņu vai citu krūmu augļu ražā, piesārņojot ražu. Augļdārzos uz augiem ik pa laikam atrodami citi čaulgliemeži, tajā skaitā *parastais dzintargliemezis* (*Succinea putris* (Linnaeus, 1758)) un *Eiropas krūmgliemezis* (*Fruticicola fruticum* (O. F. Müller, 1774)).

Literatūra: [1, 41, 117, 142, 143, 180, 182, 183, 184, 185, 188, 189, 199, 201, 202, 203, 218, 222, 230, 383]

Literatūra

1 **Priedītis A.**, 1995. Integrētā ābeļu aizsardzība pret kaitēkļiem Latvijā, Zinātniskā darba kopsavilkums Dr. habil. lauks. zinātniskā grāda iegūšanai, Jelgava

2 **Варзинска Р. К.**, 1975. Клопы-слепняки (Heteroptera Miridae) в агроценозах и в некоторых первичных биоценозах открытого ландшафта Латвийской ССР, Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата биологических наук, Рига

3 **Jansone-Henkuzene I.**, 1993. Latvijas augļu kokiem kaitīgās lapblusiņas (Homoptera, Psyllidae) un to apkarošana. Disertācijas kopsavilkums bioloģijas zinātņu doktora grāda iegūšanai, Rīga

4 **Бирзгале М. Я.**, 1963. Изыскание мер борьбы с клещом *Vasates fockeui* Nal. et Tr. // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год V (1962)/, Рига, 56–58

5 **Спурис З. Д.**, 1956. Зоологические исследования по защите растений за период с 1945 по 1955 г. в Латвийской ССР // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции по вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 27–34

6 **Эглитис В. К.**, 1956. Растительноядные клещи Латвийской ССР // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции по вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 43–50

7 **Эглитис В. К., Кактыня Дз. К.**, 1956. К агрозоологической характеристике нематод Латвийской ССР // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции по вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 67–73

8 **Крижус Э. Я.**, 1956. Вредители и болезни растений в плодопитомнике «Дартия» и меры борьбы с ними в 1955 году // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции по вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 143–151

9 **Bāliņš M., Resnais A.**, 1983. Lauksaimniecības augu svarīgāko kaitēkļu un slimību izplatība Latvijas PSR 1982. gadā. Prognoze 1983. gadam un svarīgākie apkarošanas pasākumi, Rīga

10 **Priedītis A.**, 1994. Ābeļu kaitēkļu uzskaites metodes un kritēriji augu aizsardzības līdzekļu lietošanas pamatošanai ābeļu dārzos Latvijā, Jelgava

11 **Vāvere A.**, 1967. Ērkšķogas, Rīga

12 **Ozols E., Smarods J., Pelsis J.**, 1946. Kulturaugu kaitēkļu un slimību pazīmes un bojājumu vērtēšana, Rīga

13 **Baumane G., Rupais A., Upmane A., Velce D.**, 1972. Rožu kaitēkļi un slimības, Rīga

14 **Meļehina A.**, 1982. Upenes un jāņogas, Rīga

15 **Kalniņa V.**, 1988. Rožu kaitēkļu un slimību apkarošana. Bioloģiskās un ķīmiskās metodes, Rīga

16 **Priedītis A.**, 1971. Augļu koku un ogu krūmu kaitēkļi, Rīga

17 **Stalažs A., Savenkovs N.**, 2011. First report of an established population of *Gelechia hippophaella* (Schrank, 1802) (Lepidoptera: Gelechiidae) on seabuckthorn in Latvia // *Latvijas Entomologs* **50**/, 9–12

18 **Cinovskis J.**, 1954. Lauksaimniecībai kaitīgās zāģlapsenes un to apkarošana, Rīga

19 **Rupais A.**, 1965. Dārzkopībā kaitīgās laputis un to apkarošana, Rīga

20 **Rupais A.**, 1959. Dekoratīvo koku un krūmu kaitēkļi, Rīga

21 **Легалов А. А.**, 2002. Новый род *Tatianaerhynchites* gen. n. (Coleoptera, Rhynchitidae, Rhynchitini) из Западной Палеарктики // *Евроазиатский энтомологический журнал* **1**/, 87–90

22 **Вайнштейн Б. А.**, 1954. К фауне паутинных клещей, повреждающих плодовые культуры южного Казахстана // *Зоологический журнал* **33**/, 561–564

23 **Telnov D.**, 2004., Check-list of Latvian beetles (Insecta: Coleoptera). Compendium of Latvian Coleoptera **1**, Rīga

24 **Рупайс А. А.**, 1965. Новые для фауны Латвии виды дендрофильных тлей (Homoptera, Aphidoidea) // *Latvijas Entomologs* **10**/, 25–27

25 **Рупайс А. А.**, 1962. Выбор места откладки яиц калиновым листоедом – *Galerucella viburni* Payk. // *Latvijas Entomologs* **5**/, 21–24

26 **Zirnītis J.**, 1960. Rozēm kaitīgās laputis Latvijas PSR un to apkarošana // *Latvijas Entomologs* **2**/, 3–10

27 **Расиня Б. П.**, 1966. Новые виды мучнистых червецов (Coccoidea, Pseudococcidae) из Латвийской ССР // *Latvijas Entomologs* **11**/, 3–29

28 **Rasiņa B.**, 1960. Krāšņuma kokiem un krūmiem kaitīgās bruņutis Latvijas PSR // *Latvijas Entomologs* **1**/, 9–16

29 **Савенков Н. В.**, 1989. О новых редких видах чешуекрылых фауны Латвии // *Latvijas Entomologs* **32**/, 86–91

30 **Danka L.**, 1973. Materiāli par Rīgas kukaiņu faunu, II. Cikādes – Auchenorrhyncha // *Latvijas Entomologs* **15**/, 8–17

31 **Spuris Z.**, 1974. Daži sprakšķu atradumi Latvijā // *Latvijas Entomologs* **16**/, 55–64

32 **Šmits A.**, 2005. Meža kaitēkļu savairošanās un bioloģiskās daudzveidības komponentu attīstības dinamika vētras postītās mežaudzēs. Pārskats, [Salaspils]

33 **Spuris Z.**, 1975. Novērojumi par sprakšķiem piejūras līdzenumā // *Latvijas Entomologs* **17**/, 63–65

34 **Озолс Э Я.**, 1956. Изучение вредителей хлебных злаков и меры борьбы с ними в Латвийской ССР // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции по вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 35–42

35 **Samsone (Šteinīte) I.**, 2008. Fizioloģiskais pamats dārza zemeņu (*Fragaria ×ananassa* Duch.) šķirņu dažādai izturībai pret parasto tīklērci (*Tetranychus urticae* Koch), nozīmīgu zemeņu kaitēkli: Physiological basis of different susceptibility of strawberry (*Fragaria ×ananassa* Duch.) cultivars to two-spotted spider mite (*Tetranychus urticae* Koch), important pest of strawberry, Promocijas darba kopsavilkums Bioloģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai, Rīga

36 **Stiprais M.**, 1976. Dažas faunistiskās ziņas par Latvijas sprakšķiem // *Latvijas Entomologs* **18**/, 41–46

37 **Rūtenberga Dz.**, 1976. Materiāli par Latvijas PSR antofīlo spīduļu (Nitidulidae) faunu un ekoloģiju // *Latvijas Entomologs* **18**/, 47–54

38 **Савенков Н. В.**, 1987. Новые данные по фауне и экологии чешуекрылых Латвии // *Latvijas Entomologs* **30**/, 71–75

39 **Савенков Н. В.**, 1986. Новые виды чешуекрылых в фауне Латвии // *Latvijas Entomologs* **29**/, 24–30

40 **Савенков Н. В.**, 1984. Некоторые данные по фауне и экологии чешуекрылых Латвии // *Latvijas Entomologs* **27**/, 46–63

41 **Pilāts V.** (sast.), 2007. Bioloģiskā daudzveidība Gaujas Nacionālajā parkā, Sigulda

42 **Рупайс А. А., Юронис В. А.**, 1984. Новые и редкие для Прибалтики виды тлей (Aphidinea) // *Latvijas Entomologs* **27**/, 81–88

43 **Spuris Z., Varzinska R.**, 1979. Blaktis Rīgas jūras līča piejūras zonas zālājos // *Latvijas Entomologs* **21**/, 5–23

44 **Pastare S.**, 1979. Pārskats par tripšiem uz dekoratīvajiem lakstaugiem Latvijā // *Latvijas Entomologs* **21**/, 34–42

45 **Rupais A.**, 1979. Faunistiski jaunatklājumi Latvijas laputu faunā // *Latvijas Entomologs* **21**/, 43–51

46 **Spuņģis V.**, 1979. Jaunas ziņas par Latvijas pangodiņiem // *Latvijas Entomologs* **21**/, 52–57

47 **Varzinska R.**, 1979. Daži novērojumi par zāļu stāva entomofaunu pie asfaltētiem ceļiem // *Latvijas Entomologs* **21**/, 65–71

48 **Stiprais M.**, 1977. Dažas faunistiskas ziņas par Latvijas lapgraužiem // *Latvijas Entomologs* **20**/, 14–23

49 **Spuris Z.**, 1977. Faunistiski materiāli par Latvijas koksngraužiem // *Latvijas Entomologs* **20**/, 24–32

50 **Varzinska R.**, 1977. Faunistiski materiāli par atklātā apvidus mīkstblaktīm Latvijas centrālajā daļā // *Latvijas Entomologs* **20**/, 33–45

51 **Spuņģis V.**, 1977. Faunistiski materiāli par Latvijas pangodiņiem // *Latvijas Entomologs* **20**/, 57–67

52 **Pastare S.**, 1977. Tripši uz zemstikla puķu kultūrām Salaspilī // *Latvijas Entomologs* **20**/, 68–72

53 **Рутенберга Дз. Ж.**, 1980. Исследования по фауне и экологии антофильных жуков в Латвийской ССР // *Latvijas Entomologs* **23**/, 29–57

54 **Спуньгис В. В.**, 1980. Новые виды галлиц в фауне Латвийской ССР // *Latvijas Entomologs* **23**/, 58–63

55 **Стары П., Рупайс А.**, 1963. Паразиты дендрофильных тлей Прибалтики // *Latvijas Entomologs* **7**/, 63–67

56 **Spuris Z.**, 1991. Latvijas kukaiņu katalogs. 9. Skarabeju dzimta (Scarabaeidae) // *Latvijas Entomologs* **34**/, 5–27

57 **Савенков Н. В.**, 1991. Новые и редкие виды чешуекрылых фауны Латвии, собранные преимущественно в 1989 году // *Latvijas Entomologs* **34**/, 33–39

58 **Plīse E.**, 1976. Augļu koku sarkanās tīklērces bioloģija Latvijā // *Latvijas Entomologs* **19**/, 5–19

59 **Рупайс А. А.**, 1976. Четырехногие клещи (Acariformes, Eriophyidae) – вредители декоративных деревьев и кустарников в Прибалтике // *Latvijas Entomologs* **19**/, 96–104

60 **Ozols E.**, 1929. Der Erdbeerblattkäfer, *Galerucella tenella* L. // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **1**/, 113–147

61 **Priedītis A.**, 1972. Pētījumi par mazā salnas sprīžmeša (*Operophthera brumata* L.) tauriņu izlidošanas laika prognozes iespējām Latvijā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **55**/, 24–31

62 **Apenite I.**, 2010. The incidence and control of cranberry tipworm, *Dasineura vaccinii* S., in cranberry plantations in Latvia // *IOBC/wprs Bulletin* **54**/, 226

63 **Apenite I., Cinitis R.**, 2006. Major pests in cranberry plantations in Latvia // *Journal of Fruit and Ornamental Plant Research* **14**/, 133–136

64 **Apenite I.**, 2008. The incidence and control of cranberry tipworm, *Dasineura vaccinii* S., in cranberry plantations in Latvia // *Proceedings of the 7th International Conference on Integrated Fruit Production*, Avignon (France), October 27–30/, 184

65 **Kагра A., Petrova V., Čudare Z.**, 2007. Study of Diptera fauna (Nematocera, Brachycera) from the strawberry plantings // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **7**/, 175–180

66 **Плисе Э.**, 1974. Исследования популяции красного плодового клеща *Panonychus ulmi* Koch. // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, 2–4 июля 1974 г., Саку/, Таллин, 52–53

67 **Приедитис А., Плисе Э.**, 1974. Результаты изучения хозяйственно-критического порога плотности популяции *Panonychus ulmi* Koch. в агроценозе яблони // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, 2–4 июля 1974 г., Саку/, Таллин, 54–55

68 **Плисе Э.**, 1972. Значение хищных клещей в регуляции численности растительноядных клещей // *Краткие тезисы докладов аспирантов к межреспубликанской научно-технической конференции общественной аспирантуры*, 22–24 ноября 1972 года/, Ленинград, 120–122

69 **Бирзгале М., Жербеле И., Расиня Б., Расиньш А., Юхневича Б.**, 1966. Итоги научных исследований болезней, вредителей и сорняков плодово-ягодных культур на Прибалтийской СТАЗРА с 1913 по 1963 годы // *Труды 4 Прибалтийской конференции по защите сельскохозяйственных растений*/, Рига, 71–80

70 **Чакстиня Т.**, 1962. Вопросы разработки системы мероприятий по защите яблони от вредителей и болезней в условиях Латвийской ССР // *Сборник докладов научной конференции по защите растений*, 4–7 августа 1960 г., Таллин–Саку/, 312–321

71 **Stalažs A.**, 2010. Occurrence and distribution of *Cecidophyopsis* mites on different currant cultivars and species in Latvia // *7th Workshop on integrated soft fruit production*, 20–23 September 2010, Budapest (Hungary)/, 27

72 **Плисе Э.**, 1972. Видовой состав клещей встречаемых на яблоне Латвийской ССР // *Краткие доклады по вопросам защиты растений*. *VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 150–151

73 **Петров В. М.**, 1971. К изучению видового состава и экологии паутинных клещей в Латвийской ССР // *Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Vēstis* (7)/, 26–32

74 **Бирзгале М.**, 1971. Влияние инсектицидов на соотношение хищных и растительноядных клещей в садах Латвии // *Биологическая защита плодовых и овощных культур. Биологические методы защиты плодовых и овощных культур от вредителей, болезней и сорняков как основы интегрированных систем*. *Тезисы докладов*, Октябрь 1971 г./, Кишинев, 127

75 **Kampuss K., Strautina S.**, 2000. Preliminary evaluation of Latvian black currant (*Ribes* spp.) genetic resources // *Proceedings of the International conference "Fruit production and fruit breeding"*/, Tartu, 168–172

76 **Kampuss K., Strautina S.**, 2004. Evaluation of blackcurrant genetic resources for sustainable production // *Journal of Fruit and Ornamental Plant Research* **12**/, 147–158

77 **Šteinīte I., Petrova V., Čudare Z.**, 1999. Bioloģiskās metodes izmantošana zemenēm kaitējošo ērču apkarošanā // *Lauka Izmēģinājumi un Demonstrējumi 1998*/, Ozolnieki, 123–124

78 **Plīse E.**, 1975. Pētījumi par augļu koku brūno tīklērci *Bryobia redikorzevi* Reck. // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **84**/, 28–35

79 **Priedītis A., Plīse E.**, 1975. Augļu koku sarkanās tīklērces *Panonychus ulmi* Koch integrētās apkarošanas iespējas Latvijā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **84**/, 3–16

80 **Plīse E.**, 1971. Pētījumi par augļkoku sarkanās tīklērces *Panonychus ulmi* L. C. Koch populācijas blīvumu uz dažādām ābeļu standartšķirnēm // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **42**/, 50–54

81 **Сталажс А. Я.**, 2007. О видовом составе почковых клещей рода *Cecidophyopsis* (Eriophyidae) на растениях рода Ribes (Grossulariaceae) и связанных с этим проблемах // *Актуальные проблемы садоводства России и пути их решения*. *Материалы Всерос. научно-методической конференции молодых ученых*, 2–5 июля 2007 г., Орел/, 245–253

82 **Шевченко В. Г., Рупайс А. А.**, 1964. Четырехногие клещи (Acarina, Eriophyidae) – вредители парковых насаждений Латвии // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 203–239

83 **Кузнецов Н. Н., Петров В. М.**, 1979. Структура акароценозов в яблоневых садах Латвийской ССР // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **176**/, 44–47

84 **Petrova V., Čudare Z., Šteinite I.**, 2002. The efficiency of the predatory mite *Amblyseius cucumeris* (Acari: Phytoseiidae) as a control agent of the strawberry mite *Phytonemus pallidus* (Acari: Tarsonemidae) on field strawberry // *Acta Horticulturae* (567)/, 675–678

85 **Petrova V., Čudare Z., Šteinite I.**, 2000. Seasonal dynamics of predatory mites (Acari: Phytoseiidae) on strawberries in Latvia // *Ekológia* (Bratislava) **19**, Suppl. 3/, 207–210

86 **Laugale V.**, 2000. Strawberry production in Latvia // *IOBC/wprs Bulletin* **23**(11)/, 11–15

87 **Petrova V., Čudare Z., Šteinite I., Laugale V.**, 2000. Preliminary studies on resistance of some strawberry cultivars to spider mite *Tetranychus urticae* // *IOBC/wprs Bulletin* **23**(11)/, 119–121

88 **Petrova V., Čudare Z., Šteinīte I.**, 2000. Invertebrate fauna on strawberry in Latvia // *Proceedings of the Latvian Academy of Sciences* **54**(3), Section **B**/, 79–84

89 **Petrova V., Salmane I., Čudare Z.**, 2004. The predatory mite (Acari, Parasitiformes: Mesostigmata (Gamasina); Acariformes: Prostigmata) community in strawberry agrocenosis // *Acta Universitatis Latviensis* **676**, *Biology*/, 87–95

90 **Приедитис А. П.**, 1968. Влияние биологических и химических факторов на популяцию красного плодового клеща (*Metatetranychus ulmi* L. C. Koch) // *Биологический метод борьбы с вредителями растений*/, Рига, 325–328

91 **Эглитис В.**, 1958. Новые данные по растительноядным клещам Латвийской ССР // *XI планово-методическое совещание по научно-исследовательской работе по защите растений в северо-западной зоне СССР*, 25–29 ноября 1958 года, тезисы докладов/, Рига, 64–65

92 **Surikova V., Strautina S.**, 2006. Resistance of black currant to black currant gall mite *Cecidophyopsis ribis* (Westw.) in Latvia // *Abstract book* "*Berry plant quality and sustainable production*" COST 863 JM WG 2&3, 19–22. April 2006, Zagreb (Croatia)/, 39

93 **Rubauskis E., Strautina S., Surikova V.**, 2006. Importance of cultivar choice in preventing infestation by the blackcurrant gall mite (*Cecidophyopsis ribis* Westw.) on blackcurrant plantations // *Journal of Fruit and Ornamental Plant Research* **14**/, 209–215

94 **Saars A.**, 1930. Latvijā atrastās augu pangas un viņu izcelšanās // *Daba* (1)/, 26–29

95 **Bičevskis M.** (proj. vad.), 2004. Pētījuma "Priežu jaunaudžu stabilitāti ietekmējošo fito un entomoloģisko risku novērtējums un to samazināšanas iespējas" atskaite, [Salaspils]

96 **Šuško U.**, 1998. Latvijas dabiskie meži. Pētījums par bioloģiskās daudzveidības struktūrām, atkarīgajām sugām un mežu vēsturi, Rīga

97 ***Anonīms***, 2006. Teiču rezervāta dabas aizsardzības plāns, Ļaudona

98 **Nokkala C., Nokkala S.**, 1998. Species and habitat races in the chrysomelid *Galerucella nymphaeae* species complex in northern Europe // *Entomologia Experimentalis et Applicata* **89**/, 1–13

99 **Spuņģis V.**, 2008. Slīteres nacionālā parka biotopu bezmugurkaulnieku (Invertebrata) fauna un ekoloģija, Rīga

100 **Rupais A.**, 1999. Kokaugu kaitēkļu sugu noteicējs pēc bojājumiem augļu dārzos un apstādījumos, Rīga

101 **Karpa A.**, 2008. Catalogue of Latvian flies (Diptera: Brachycera) // *Latvijas Entomologs* **46**/, 4–43

102 **Söderman G., Spuņģis V.**, 2008. Auchenorrhyncha (Hemiptera: Fulgoromorpha et Cicadomorpha) of the Baltic Sea coastal dunes in the Ziemupe Nature Reserve, Western Latvia // *Latvijas Entomologs* **46**/, 59–69

103 **Apenīte I.**, 2010. Dinamics of cranberry tipeworm relative population density and influence of weather conditions on the pest development in Latvia // *Latvijas Entomologs* **48**/, 101–106

104 **Karpa A.**, 2007. Materials on Latvian Agromyzidae (Diptera) // *Latvijas Entomologs* **44**/, 109–114

105 **Karpa A., Korneyev V. A., Kameneva E. P.**, 2005. Materials on Latvian Diptera (Brachycera) // *Latvijas Entomologs* **42**/, 65–74

106 **Jankevica L.**, 2004. Ecological associations between entomopathogenic fungi and pest insects recorded in Latvia // *Latvijas Entomologs* **41**/, 60–65

107 **Spungis V.**, 2003. A checklist of Latvian Cecidomyiinae (Diptera, Cecidomyiidae) with notes on new records // *Latvijas Entomologs* **40**/, 5–11

108 **Gagné R. J.**, 2010. Update for a catalog of the Cecidomyydae (Diptera) of the world, Washington

109 **Rupais A.**, 1960. Intoksikācijas metode dekoratīvo kokaugu kaitēkļu apkarošanā // *Daiļdārzniecība* **2**/, 303–318

110 **Rupais A.**, 1960. Saimnieciski vērtīgāko kokaugu izturība pret kaitēkļiem // *Daiļdārzniecība* **2**/, 319–341

111 **Plīse E.**, 1972. Pētījumi par vilkābeļu tīklērci *Tetranychus viennensis* Zacher (Acari, Tetranychidae) // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **55**/, 41–45

112 **Plīse E.**, 1972. Augļu koku sarkanās tīklērces (*Panonychus ulmi* L. C. Koch) lokalizācija ābeļu vainagā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **55**/, 32–40

113 **Gravīte I., Skrīvele M., Kaufmane E., Rubauskis E.**, 2009. The evaluation of resistance of Sweedish selection plum hybrids under field conditions // *International scientific conference "Development of integrated plant protection strategies in horticulture"*, 17–18 September, 2009, Babtai (Lithuania)/, 19

114 **Grāvīte I., Kaufmane E.**, 2010. Zviedrijā selekcionēto plūmju (*Prunus domestica* L.) hibrīdu izvērtēšanas rezultāti // *Ražas svētki "Vecauce–2010", Zināšanas – visdrošākais ieguldījums darbam un dzīvei. Zinātniskā semināra rakstu krājums*/, Vecauce, 42–45

115 **Princis K.**, 1932. Beitrag zur Geradflüglerfauna Lettlands // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **4**/, 31–38

116 **Spuņģis V.**, 2008. Fauna and ecology of terrestrial invertebrates in raised bogs in Latvia, Riga

117 **Tauriņš E., Ozols E.** (red.), 1957. Latvijas PSR dzīvnieku noteicējs **1**, Bezmugurkaulnieki, Rīga

118 **Malumphy C., Ostrauskas H., Pye D.**, 2010. New data on the scale insects (Hemiptera, Coccoidea) of southern Lithuania, including ten species new for the country // *Acta Zoologica Lituanica* **20**/, 253–263

119 **Šmits V.**, 1960. Mizgrauži. Latvijas PSR teritorijā sastopamās Ipidae sugas, Rīga

120 **Telnov D., Bukejs A., Gailis J., Kalniņš M.**, 2008. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 7. // *Latvijas Entomologs* **46**/, 47–58

121 **Telnov D., Bukejs A., Gailis J., Kalniņš M., Napolov A., Sörensson M.**, 2007. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 6. // *Latvijas Entomologs* **44**/, 45–60

122 **Namatēva A.** (vad.), [2007]. Dabas liegums "Kāla ezera salas", Dabas aizsardzības plāns, Madonas rajons, Vestienas pagasts. Plāns izstrādāts laikposmam no 2007. gada līdz 2017. gadam, [...]

123 **Савенков Н. В.**, 1990. Новые данные о фауне чешуекрылых Латвии // *Latvijas Entomologs* **33**/, 90–95

124 **Stiprais M.**, 1988. Materiāli par Latvijas vaboļu faunu // *Latvijas Entomologs* **31**/, 28–34

125 **Barševskis A.**, 1988. Materiāli par vaboļu faunu Daugavas senlejā no Krāslavas līdz Daugavpilij // *Latvijas Entomologs* **31**/, 35–38

126 **Спуньгис В. В.**, 1988. Дополнение к фауне галлиц (Diptera, Cecidomyiidae) Латвии // *Latvijas Entomologs* **31**/, 50–57

127 **Савенков Н. В.**, 1988. Новые и редкие виды чешуекрылых фауны Латвии // *Latvijas Entomologs* **31**/, 64–68

128 **Spuris Z.**, 1981. Latvijas kukaiņu katalogs. 2. Sprakšķi (Elateridae) // *Latvijas Entomologs* **24**/, 5–21

129 **Varzinska R., Mīlenders G.**, 1981. Dažas faunistiskas ziņas par smecerniekiem Moricsalas dabas rezervātā zāļu stāvā // *Latvijas Entomologs* **24**/, 22–24

130 **Скалдере С. К.**, 1981. Жужелицы агроценоза ячменя в Латвии // *Latvijas Entomologs* **24**/, 38–42

131 **John O.**, 1930. Material zur Insektenfauna Lettlands. I–III. // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **2**/, 3–7

132 **Šulcs A.**, 1942. Faunistische Boebachtungen über Lettländische Lepidopteren // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **11**/, 403–408

133 **Petrova V., Stanelis A., Jankevica L.**, 2011. Plant nematodes in Latvia and Lithuania, associated to strawberry (*Fragaria ananassa* Duch.) // *6th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 28–29, 2011, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 97

134 **Siliņš I., Šmits A.**, 2011. Estimation of gypsy moth *Lymantria dispar* (Linnaeus, 1758) flight activity and synthetic pheromone effectiveness in mass outbreak region // *6th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 28–29, 2011, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 118

135 **Aksjuta K.**, 2009. The Scarabaeidae family (Coleoptera: Scarabaeidae) in fauna of Latvia // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 5

136 **Balalaikins M.**, 2009. Primary review of *Phyllobius* Germar, 1824 genus in Latvian fauna // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 14

137 **Bukejs A.**, 2009. The leaf-beatles of subfamily Galerucina Latreille, 1802 (Coleoptera: Chrysomelidae) in Latvian fauna // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 28

138 **Halimona J., Jankevica L., Seskena R., Metla Z., Petrova V., Zarins I.**, 2009. Associations between baculoviruses and dendrophagous insects recorded in Latvia // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 52

139 **Petrova V., Bukejs A., Volkov D., Jankevica L.**, 2009. Carabid beetles (Coleoptera: Carabidae) of Latvian agrocenoses // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 104

140 **Stalažs A.**, 2009. Plants of *Ribes* genus infected by gall forming *Cecidophyopsis* mites in Latvia // *5th International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 22–24, 2009, *Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 132

141 **Ozols E.**, 1948. Lauksaimniecības entomoloģija, Rīga

142 **Ozols E.**, 1963. Lauksaimniecības entomoloģija. Ar papildinājumiem par augiem kaitīgām nematodēm, ērcēm, simtkājiem, gliemjiem un mugurkaulniekiem, Rīga

143 **Ozols E.**, 1973. Lauksaimniecības entomoloģija. Ar papildinājumiem par augiem kaitīgām nematodēm, ērcēm, daudzkājiem, gliemjiem un mugurkaulniekiem, Rīga

144 **Penģerots-Svešais J., Zālīts J.**, 1927. Mūsu dārzu kaitēkļi un viņu apkaņošana, Rīga

145 **Dimdiņš J.** (red.), 1972. Augu aizsardzības rokasgrāmata, Rīga

146 **Barševskis A., Savenkovs N., Evarts-Bunders E., Daniele I., Pētersons G., Pilāts V., Zviedre E., Pilāte D., Kalniņš M., Vilks K., Poppels A.**, 2002. Silenes dabas parka fauna, flora un veģetācija, Daugavpils

147 **Salmiņa L.** (vad.), 2006. Dabas lieguma "Rūjas paliene" dabas aizsardzības plāns, Rīga

148 **Barševskis A., Savenkov N.**, 2001. Materials on Latvian Buprestidae (Coleoptera) fauna // *Latvijas Entomologs* **38**/, 4–12

149 **Balalaikins M.**, 2010. Primary review of *Polydrusus* Germar, 1817 genus in Latvian fauna // *Daugavpils Universitātes 52. Starptautiskās zinātniskās konferences tēzes*: *Abstracts of the 52nd International scientific conference of Daugavpils University*/, Daugavpils, [49–50]

150 **Malumphy C., Ostrauskas H., Pye D.**, 2009. Contribution to the knowledge of scale insects (Hemiptera, Coccoidea) of Lithuania, including two species new for the country // *Acta Zoologica Lituanica* **19**/, 120–127

151 **Apenīte I.**, 2010. Dzērveņu dzinumu pangodiņa *Dasineura vaccinii* (Smith) bioloģija, ekoloģija un ekonomiskā nozīme Latvijā, Promocijas darba kopsavilkums Dr. agr. zinātniskā grāda iegūšanai: Biology, ecology and economical significance of the cranberry tipworm *Dasineura vaccinii* (Smith) in Latvia, Summary of the Doctoral thesis for the scientific degree Dr. agr., Jelgava

152 **Piterāns A.**, 1999. The fauna of Latvian ichneumonids (Hymenoptera, Ichneumonidae). Subfamily Pimplinae, tribes Pimplini and Rhyssini // *Latvijas Entomologs* **37**/, 97–103

153 **Apenite I.**, 2007. The carnberry tipworm *Dasineura vaccinii* (Smith, 1890) the most harmful pest of cranberry plantations in Latvia // International Conference "*Vaccinium* spp. and less known small fruits: cultivation and health benefit" and "COST 863 Euroberry Research: from Genomics to Sustainable Production, Quality and Health, Joint Meeting WG 3&4", *Book of abstracts*, September 30 – October 5, 2007, IPGB SAS, Nitra (Slovak Republic)/, 76–77

154 **Petrova V., Samsone I., Jankevica L.**, 2010. True bug community on strawberry fields in Latvia // *Environmental and Experimental Biology* **8**/, 71–74

155 **Apenīte I., Ozoliņa-Pole L., Cinītis R.**, 2009. Sabalansēts insekticīdu pielietojums ābeļu dārzos kaitēkļu apkarošanai // *Lauka Izmēģinājumi un Demonstrējumi 2008*/, Ozolnieki, 98–105

156 **Apenīte I., Ozoliņa-Pole L., Cinītis R.**, 2008. Sabalansēts insekticīdu pielietojums ābeļdārzos kaitēkļu apkarošanai // *Lauka Izmēģinājumi un Demonstrējumi 2007*/, Ozolnieki, 110–112

157 **Apenīte I.**, 2012. Dzērveņu dzinumu pangodiņa skaita dinamika Amerikas lielogu dzērveņu stādījumā veģetācijas sezonā Latvijā // *Zinātniski praktiskā konference* "*Zinātne Latvijas lauksaimniecības nākotnei: pārtika, lopbarība, šķiedra un enerģija*", *Raksti,* Jelgava 23.–24.02.2012./, 162–166

158 **Malu**[m]**phy C., Ostrauskas H.**, 2008. Observations on some scale insects (Hemiptera, Coccoidea) collected in Riga, with a revised checklist including three species new for Latvia // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **8**/, 107–113

159 **Рупайс А. А.**, 1969. Атлас дендрофильных тлей Прибалтики. Тли лиственных деревьев и кустарников, Рига

160 **Turka I., Bankina B.**, 2003. Augu aizsardzība – jaunas zināšanas un tehnoloģijas // *Agronomijas Vēstis* (5)/, 16–21

161 **Gailis J.** (red.), 2005. NATURA 2000 teritorijas "Vidusburtnieks" dabas aizsardzības plāns, Rīga

162 **Bambe B.** (red.), 2005. Dabas lieguma "Vesetas palienes purvs" Dabas aizsardzības plāns, Rīga

163 **Lebuss R.** (vad.), 2007. Dabas parka "Svētes paliene" Dabas aizsardzības plāns, Rīga

164 **Telnov D.**, 2001. To the knowledge of Latvian Coleoptera. 1. // *Latvijas Entomologs* **38**/, 61–69

165 **Burchard D.**, 2010. Pictorial key of Central European *Cacopsylla* species associated with Rosaceae, Fact sheet for *Cacopsylla sorbi*. Naturhistorisches Museum Basal (downloaded: 23.03.2012)

166 **Savenkov N., Šulcs I.**, 2010. Latvijas tauriņi, katalogs: Latvian Lepidoptera, Catalogue, Tallinn

167 **noteikumi**, 2000. Ministru kabineta noteikumi nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu". (14.11.2000), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Ministru kabineta noteikumiem nr. 627 "Grozījumi Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumos nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu". (27.07.2004)

168 ***DITYDI***, [...]. Data sheets on quarantine pests. *Ditylenchus dipsaci*. Prepared by CABI and EPPO for the EU

169 **Эйтминавичюте И. С.** (отв. ред.), 1976. Фауна почвенных беспозвоночных морсково побережья Прибалтики, Вильнюс

170 **Spuris Z.**, 1957. Vietējās blakšu sugas, Rīga

171 **Данка Л. Я.**, 1959. Исследования по фауне цикад Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **2**/, 95–106

172 **Расиня Б. П.**, 1959. Кокциды (Homoptera Coccidae) в разных биотопах Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **2**/, 107–119

173 **Циновский Р. Я.**, 1959. Большой яблонный семяед (*Callimome druparum* Boh.) как вредитель семян боярышников // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **2**/, 151–160

174 **Шульц А. А.**, 1959. Новые и малоизвестные виды фауны чешуекрылых Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **2**/, 183–197

175 **Циновский Я. П., Егина К. Я.**, 1961. Экология щелкунов (*Selatosomus aeneus* L., *Agriotes obscurus* L., *A. lineatus* L., *Limonius aeruginosus* Ol.) в условиях Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 7–32

176 **Циновский Я. П., Егина К. Я.**, 1961. Определение возраста и установление прогноза окукливания личинок щелкунов (*Agriotes obscurus* L., *Selatosomus aeneus* L.) // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 33–59

177 **Циновский Я. П., Егина К. Я.**, 1961. Борьба с личинками щелкунов – вредителями кукурузы // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 61–77

178 **Егина К. Я.**, 1961. Применения различных инсектицидов в борьбе с проволочниками на посевах картофеля // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 79–83

179 **Цимдиньш М. А.**, 1961. Вредители плодоягодных культур и их паразиты в условиях Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 85–106

180 **Dreijers E., Stalažs A.**, 2000. Gliemju fauna Kolkas apkārtnē un Slīteres Zilajos kalnos // *Raksti par Dabu* **1**/, 22–31

181 **Расиньш А. П.**, 1962. Моллюск *Arianta arbustorum* (L.) как вредитель культурных растений // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. **2**/, Рига, 82–83

182 **Rudzīte M., Dreijers E., Ozoliņa-Moll L., Parele E., Pilāte D., Rudzītis M., Stalažs A.**, 2010. Latvijas gliemji, sugu noteicējs: a guide to the molluscs of Latvia, Rīga

183 **Rudzīte M.**, [2000.] Latvijas zemesgliemeži, Rīga

184 **Pilāte D.**, 2003. Fauna of terrestrial molluscs in the forests of Gauja National Park // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **3**/, 15–20

185 **Pilate D., Greke C.**, 2002. Die Mollusken des Slitere-Nationalparks und angrenzender Gebiete (Nordwest-Lettland) // *Malakologische Abhandlungen* **20**/, 283–293

186 **Šteffek J., Stalažs A., Dreijers E.**, 2008. Snail fauna of the oldest cemeteries from Riga (Latvia) // *Malacologica Bohemoslovaca* **7**/, 79–80

187 **Stalažs A., Šteffek J., Dreijers E.**, 2008. *Cepaea vindobonensis* (C. Pfeiffer, 1828) in Latvia // *Acta Universitatis Latviensis* **745**, *Biology*/, 199–203

188 **Pētersons H.**, 1933. Atzīmes par Gaujas basseinā atrodamiem recentiem un subfossiliem gliemežiem // *Raksti par Gauju*/, Rīga, 86–106

189 **Pētersons H.**, 1932. Atzīmes par Daugavas gliemežiem, apgabalā no Krāslavas līdz Daugavgrīvai, Rīga

190 **Cinītis R., Razauska E.**, 1973. Krustziežu kaitēkļi un to apkarošana, Rīga

191 **Cinovskis J., Cibuļska A., Šilova M.**, 1966. Kartupeļu lapgrauzis jeb Kolorado vabole, Rīga

192 **Smarods J., Liepa I.**, 1956. Dārzeņu kaitēkļi un slimības, Rīga

193 **Dūks V.**, 1976. Zemenes, Rīga

194 **Dūks V.**, 1968. Zemenes, Rīga

195 **Eglītis H., Eglītis M., Ozols E., Ķirulis A., Smarods J., Starcs K., Zirnītis J.**, 1943. Kultūraugu kaitēkļu, slimību un nezāļu apkaŗošana, Rīga

196 **Eglītis H., Eglītis M., Ozols E., Ķirulis A., Smarods J., Starcs K., Zirnītis J.**, 1937. Kultūraugu kaitēkļu, slimību un nezāļu apkaŗošana, Rīga

197 **Ozols E.**, 1930. Kulturaugu kaitekļi 1929. gadā // *Latvijas Augu Aizsardzības Institūta Raksti* **1**/, 26–30

198 ***Anonīms***, 1924. Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1923. g. līdz 1. maijam 1924. g., Rīga

199 **Schlesch H.**, 1942. Die Land- und Süsswassermollusken Lettlands mit Berücksichtigung der in den Nachbargebieten vorkommenden Arten // *Korrespondenzblatt des Naturforscher-Vereins zu Riga* **64** /, 246–360

200 **Dreijers E.**, 2003. A history of the investigation and fauna of the slugs (Gastropoda terrestria nuda) of Latvia // *Second international conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, April 24–26, 2003, *Programme, Book of abstracts*, Daugavpils (Latvia)/, Daugavpils, 33

201 **Rudzite M., Pilate D., Parele E.**, 1997. Molluskenfauna Lettlands. Liste der in Lettland vorkommenden Molluskenarten (Gastropoda, Bivalvia) // *Mitteilungen der Deutschen Malakozoologischen Gesellschaft* **59**/, 1–10

202 **Spuris Z.** (red.), 1974. Latvijas dzīvnieku pasaule, Rīga

203 **Рупайс А. А.**, 1976. Определитель вредителей декоративных и плодовых деревьев и кустарников по повреждениям, Рига

204 **Эглит В. К.**, 1951. Исследования почвенной фауны Латвийской ССР, Автореферат диссертационной работы, представленной на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук, Рига

205 **Eglītis V.**, 1957. Kā pazīt un apkarot kukuruzas kaitēkļus, Rīga

206 **Велце Д. К.**, 1976. Устойчивость декоративных травянистых растений к вредителями // *Устойчивость интродуцированных декоративных растений к вредным организмам*, *Тезисы докладов 4 рабочего совещания руководителей служб защиты растений региональных ботанических садов СССР*, 14–17 сентября 1976 г./, Рига, 22–33

207 **Эглитис В. К.**, 1956. Вредители кукурузы на начальном этапе ее возделывания в Латвийской ССР // *Сборник трудов по защите растений. Материалы первой конференции вопросам защиты растений*, Рига, март 1956 г./, Рига, 51–57

208 **Eglītis V.**, 1952. Augsnes fauna dažāda vecuma tīruma zālājos // *Augsne un raža* **2**/, 147–172

209 **Eglītis V.**, 1951. Pētījumi par Latvijas PSR augšņu faunu // *Augsne un raža* **1**/, 88–135

210 **Eglītis V.**, 1956. Kukuruzas kaitēkļi un to apkarošana // *Kukuruzas audzēšanas pieredze Latvijas PSR 1955. gadā*/, Rīga, 93–129

211 **Шульц А. А.**, 1958. Чешуекрылые садов и огородов Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **1**/, 45–68

212 **Палий В. Ф.**, 1958. О фауне и биоценологии земляных блошек Латвии (Coleoptera, Chrysomelidae, Halticinae) // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **1**/, 69–89

213 **Bašilova J., Rakauskas R.**, 2007. The genus *Cryptomyzus* (Hemiptera, Sternorrhyncha: Aphididae) in Lithuania: The species list, biology, and distribution // *Acta Zoologica Lituanica* **17**/, 263–271

214 **Bašilovos J.**, 2006. Serbentiniai amarai Lietuvoje (Hemiptera, Sternorrhyncha: Pemphigidae, Aphididae), Zoologijos magistro darbas, Vilnius

215 **Alford D. V.**, 2007. Pests of fruit crops: a color handbook, Boston

216 **Skoracka A., Lewandowski M., Boczek J.**, 2005. Eriophyoid mites (Acari: Eriophyoidea) of Poland. *Catalogus Faunae Poloniae*, Vol. **1 NS**, Warszawa

217 **Priedītis A.**, 1999. Kultūraugu kaitēkļu kritiskie sliekšņi ķīmisko un bioloģisko aizsardzības pasākumu pamatošanai, Rīga–Jelgava

218 **Рупайс А. А.**, 1984. Основные вредители ломоноса (*Clematis*) в зеленых насаждениях Латвии // *Clematis–84, Перспективная культура клематисов для озеления городов и населенных пунктов, тезисы докладов всесоюзной школы передового опыта*, 17–19 августа 1984 года/, Рига, 49–50

219 **Grosa I.**, 1981. Upeņu šķirņu un hibrīdu izturība pret izplatītākajiem kaitīgajiem organismiem // *Tautsaimniecībā derīgo augu agrotehnika un bioķīmija*/, Rīga, 60–65

220 **Rupais A., Velce Dz.**, 1975. Sīpolpuķu un bumbuļsīpolpuķu kaitēkļi un to apkarošana, Rīga

221 **Priedītis A.**, 1996. Kultūraugu kaitēkļi, Rīga

222 **Priedītis A.**, 1971. Ābeles kultūras cenozē sastopamo kaitīgo dzīvnieku sugu sastāvs un to praktiskā nozīme // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **42**/, 11–27

223 **Kalniņa A.**, 1939. Bumbieŗu lapu ērce – *Eriophyes pyr* Pagst. // *Dārzkopības un Biškopības Žurnāls* (12)/, 630–632

224 **Kampuss K.**, 2005. Upeņu un jāņogu (*Ribes* L.) ģenētisko resursu izpēte Latvijā. Promocijas zinātniskā darba kopsavilkums lauksaimniecības zinātņu doktora grāda iegūšanai: Research of black, red and white currant (*Ribes* L.) genetic resources in Latvia, Summary of Ph. D. Thesis, Jelgava

225 **Lazurenko I.** (atb.), 1982. Augļu koku un ogulāju kompleksā aizsardzības sistēma pret kaitēkļiem, slimībām un nezālēm, Rīga

226 **Ozola I.** (red.), 1977. Augļu koku un ogulāju kompleksā aizsardzības sistēma pret kaitēkļiem, slimībām un nezālēm, Rīga

227 **Plīse E.**, 2007. Latvijas kokaugu kaitēkļi. Rokasgrāmata, Ozolnieki

228 **Čakstiņa T.**, 1962. Augļu dārzu kaitēkļi un slimības, Rīga

229 **Егина К. Я., Зилспарне А. А., Гурский В. Э., Рупайс А. А., Страздиня А. А., Циновский Я. П.**, 1964. Итоги выездных сессий по защиты растений с 1957 по 1963 год // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 315–332

230 **Spuris Z.** (red.), 1966. Latvijas dzīvnieki, Rīga

231 **Рупайс А. А.**, 1981. Вредители деревьев и кустарников в зеленых насаждениях Латвийской ССР, Рига

232 **Петрова В. И., Петров В. М.**, 1980. Микрофлора растительноядных клещей // *Биологический метод борьбы с вредными насекомыми и клещами*/, Рига, 38–50

233 **Плисе Э.**, 1972. Локализация диапаузирующих яйц красного плодового клеща *Panonychus ulmi* L. C. Koch. в кроне яблони // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 152–155

234 **Эглитис В., Кактыня Дз.**, 1962. О необходимости улучшения фитосанитарного качества рассады земляники // *Сборник докладов научной конференции по защите растений*, 4–7 августа 1960 г., Таллин–Саку/, 338–344

235 **Kampuss K.**, 2005. Upeņu un jāņogu (*Ribes* L.) ģenētisko resursu izpēte Latvijā. Promocijas darbs lauksaimniecības zinātņu doktora grāda iegūšanai, Jelgava

236 **Приедитис А.**, 1966. Влияние химической системы защиты растений на вредных и полезных членистоногих агроценоза яблони, Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата биологических наук, Елгава

237 ***Anonīms***, 1938. Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1937.–1938. gadu: Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1937–38, With a short summary in English, Jelgava

238 ***Anonīms***, 1937. Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1936.–1937. gadu: Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1936–37. With a short summary in English, Jelgava

239 **Петрова В. И., Петров В. М.**, 1981. Сравнительная оценка плодовитости клещей *Schizotetranychus rubi* Träg (Tetranychidae) при питании на лесной и садовой малине // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно- производственной конференции*, 2–3 июля 1981 г., часть 3, Дотнува–Академия/, Вильнюс, 72–74

240 **Петрова В. И., Петров В. М.**, 1979. Исследование бактериальной флоры паутинных клещей // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в Белоруссии и республиках Прибалтики, тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 2, 27–28 февраля 1979 г., Минск/, Минск, 90–91

241 **Petrova V., Samsone I., Jankevica L., Čudare Z.**, 2008. The predatory mite *Neoseiulus cucumeris* for control of the strawberry mite *Phytonemus pallidus* on strawberry runner plants // *Proceedings of international scientific conference "Sustainable Fruit Growing: From Plant to Product"*, May 28–31, 2008 Jūrmala–Dobele (Latvia)/, Dobele, 250–256

242 **Plīse E.**, 1973. Vilkābeļu tīklērces *Tetranychus viennensis* Zacher lokalizācija ābeļu vainagā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **69**/, 22–28

243 **Rupais A.**, 1959. Svešzemju koku un krūmu galvenie kaitēkļi Latvijas apstākļos // *Daiļdārzniecība* [**1**]/, 299–315

244 **Rupais A.**, 1959. Fosfor- un hlororganisko savienojumu indes cīņā ar dekoratīvo augu kaitēkļiem // *Daiļdārzniecība* [**1**]/, 318–327

245 **Rupais A.**, 1964. Dekoratīvajiem kokaugiem kaitīgās pangērces // *Daiļdārzniecība* **5**/, 283–291

246 **Petrova V., Samsone I., Čudare Z.**, 2008. The predatory mite *Neoseiulus cucumeris* Oud. (Phytoseiidae) for control of the strawberry mite *Phytonemus pallidus* Banks (Tarsonemidae) on strawberry runner plants // *International scientific conference "Sustainable fruit growing: from plant to product"*, May 28–31, 2008, Jūrmala–Dobele (Latvia)/, 70

247 **Apenīte I., Ozoliņa-Pole L., Cinītis R.**, 2008. The potentially harmful pests of apple orchards in different comercial growing systems // *International scientific conference "Sustainable fruit growing: from plant to product"*, May 28–31, 2008, Jūrmala–Dobele (Latvia)/, 66

248 **Cinovskis J.**, 1976. Bioloģiskā metode cīņā pret augu kaitēkļiem Latvijas PSR // *Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Vēstis* (5)/, 99–107

249 **Емельянов В., Петров В.**, 1975. Закономерности в выборе мест зимовки хищными клещами – фитосеидами // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **84**/, 36–38

250 **Čakstiņa T.**, 1965. Pētījumi ābeļu kaitēkļu un slimību apkarošanas sistēmas racionalizācijai. Disertācijas darbs lauksaimniecības zinātņu kandidāta grāda iegūšanai, [...]

251 **Rupais A.**, 1962. Kokaugu kaitēkļu noteicējs pēc bojājumiem (ar apkarošanas pamatiem), Rīga

252 **Чударе З. П.**, 1981. Патогенность энтомофторовых грибов // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 2, 2–3 июля 1981 г., Дотнува/, Вильнюс, 157–158

253 **Эглитис В. К.**, 1954. Фауна почв Латвийской ССР, Рига

254 **Чакстиня Т.**, 1960. Динамика развития красного плодового клеща *Metatetranychus ulmi* Koch в обработаных и не обработанных химикатами кварталах яблонного сада // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 82–83

255 **Кузнецов Н. Н., Петров В. М.**, 1984. Хищные клещи Прибалтики (Parasitiformes: Phytoseiidae, Acariformes: Prostigmata), Рига

256 **Бирзгале М. Я.**, 1965. Испытание новых инсектицидов-акарицидов в борьбе с красным плодовым клещом // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СС*СР, год VI (1963)/, Рига, 51–53

257 **Бирзгале М. Я.**, 1967. Испытание 40%-ного концентрата фосфамида в борьбе с красном плодовым клещом // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год VII (1964)/, Рига, 12–14

258 **Бирзгале М. Я.**, 1961. Сливовый листовой клещ *Vasates fockeui* Nal. et Tr. в Латвийской ССР и меры борьбы с ним // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 81–82

259 **Samsone (Šteinīte) I.**, 2008. Fizioloģiskais pamats dārza zemeņu (*Fragaria ×ananassa* Duch.) šķirņu dažādai izturībai pret parasto tīklērci (*Tetranychus urticae* Koch), nozīmīgu zemeņu kaitēkli, Promocijas darbs Bioloģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai, Rīga

260 **Brūnava O., Reiznieks A.**, 1959. Zemenes, Rīga

261 **Ozols E., Rasiņš A., Smarods J.**, 1950. Lauksaimniecības augu kaitēkļu, slimību un nezāļu apkarošana, Rīga

262 **Плисе Э. Я.**, 1974. Видовой состав, биология и хозяйственное значение тетраниховых клещей в агроценозах яблони Латвии. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата биологических наук, Елгава

263 **Чакстиня Т.**, 1965. Исследования по рационализации системы мероприятий по защите яблони от вредителей и болезней в Латвийской ССР. Автореферат диссертации, представленной на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук, Елгава

264 **Митрофанов В. И., Стрункова З. И., Ливщиц И. З.**, 1987. Определитель тетраниховых клещей фауны СССР и сопредельных стран (Tetranychidae, Bryobiidae), Душанбе

265 **Приедитис А., Плисе Э.**, 1970. Исследования о биологическом цикле развития красного плодового клеща *Panonychus ulmi* L. C. Koch (Acari, Tetranychidae) // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 2/, Елгава, 31–33

266 **Чакстиня Т.**, 1970. Методы прогноза яблонного пилильщика, яблонного цветоеда, яблонной листоблошки и плодовых клещей // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 2/, Елгава, 46–49

267 **Карпин Б. Х., Шмит Э. Т.**, 1965. Обзор развития и распространения вредителей и болезней сельскохозяйственных культур в Латвийской ССР в 1964 г., прогноз их появления в 1965 г. и меры борьбы с ними, Рига, 1–67 (ērces)

268 **Петрова В. И., Петров В. М.**, 1988. Влияние плотности популяции обыкновенного паутинного клеща на динамику его численности // *Биологическая регуляция численности вредных членистоногих*/, Рига, 86–126

269 **Plīse E.**, 1974. Ābelēm kaitīgo tīklērču sugu sastāvs, bioloģija un saimnieciskā nozīme Latvijā. Disertācija bioloģijas zinātņu kandidāta grāda iegūšanai, Jelgava

270 **Лившиц И. З., Митрофанов В. И., Секерская Н. П.**, 1981. Методические рекомендации к познанию клещей – вредителей плодовых культур, Ялта

271 **Секерская Н. П.**, 1982. Методические рекомендации к познанию четырехногих клещей – вредителей субтропических, плодовых и орехоплодных культур, Ялта

272 **Васильева В. П.** (ред.), 1973. Вредители сельскохозяйственных культур и лесных насаждений **1**, Вредные нематоды, моллюски, членистоногие, Киев

273 **Bite L., Lepse L.**, 1995. Pūrē selekcionēto gurķu šķirņu un hibrīdu vērtējums // *Zinātniski praktiskas konferences materiāli*. *Dārzkopība,* 1995. gada 9. un 10. februāris/, Jelgava, 7–8

274 **Surikova V.**, 2006. Dažādu upeņu un jāņogu šķirņu izturība pret pumpurērci *Cecidophyopsis ribis* Westw. Latvijā. Zinātniskais darbs bakalaura grāda ieguvei, Jelgava

275 **Velce D., Rupais A.**, 1979. Materiāli par dekoratīvo lakstaugu kaitēkļiem ar dūrēja-sūcēja tipa mutes orgāniem Latvijā // *Latvijas Entomologs* **22**/, 50–56

276 **Велце Дз.**, 1972. Об устойчивости некоторых сортов роз к паутинному клещу *Tetranychus urticae* Koch. в закрытом грунте // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 171–173

277 **Емельянов В. А., Петров В. М.**, 1978. Исследование прожорливости хищных клещей фитосеид при питании клещом Шлехтендаля // *Теоретические и практические вопросы рационального использования животных и растений. Тезисы докладов конференции молодых ученых-биологов, посвященной 50-летию образования СССР*, 22–23 февраля 1973 г., Рига/, Рига, 37–38

278 **Якшевиц М. Р.**, 1978. Энтомопатогенный гриб *Entomophthora thaxteriana* Petch в борьбе с тлями и паутинными клещами в открытом грунте // *Теоретические и практические вопросы рационального использования животных и растений. Тезисы докладов конференции молодых ученых-биологов, посвященной 50-летию образования СССР*, 22–23 февраля 1973 г., Рига/, Рига, 49–52

279 **Karpins B., Šmite E.** (sast.), 1971. Īss pārskats par kultūraugu galveno kaitēkļu un slimību izplatību 1970. gadā un prognoze un svarīgākie apkarošanas pasākumi 1971. gadam, Rīga

280 **Eglītis H., Eglītis M., Ozols E., Pētersons P., Smarods J., Starcs K., Zirnītis J.**, 1933. Kultūraugu kaitekļu, slimību un nezāļu apkarošana, Rīga

281 **Eglītis H., Eglītis M., Ozols E., Pētersons P., Smarods J., Starcs K., Zirnītis J.**, 1931. Kultūraugu kaitekļu, slimību un nezāļu apkarošana, Rīga

282 **Петров В. М.**, 1973. Паутинные клещи – вредители растений в Латвийской ССР (видовой состав; биология, экология и гистология главнейших видов). Диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук, Рига

283 **Apenite I., Ralle B., Laugale V., Strautina S.**, 2011. Blackcurrant gall mite in Latvia: resistence of cultivars and efficacy of acaricides // *X International Rubus & Ribes Symposium, Book of abstracts*, June 22–26, 2011, Zlatibor (Serbia)/, 72

284 **Вайновска Э. А., Расиня Б. П., Расиня Л. П.**, 1983. Распространенность вредителей яблони в Латвийской ССР // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, 1983 г., Рига/, 60–62

285 **Берзиньш И. А.**, 1974. Вредноносность смородинного клеща (*Eriophyes ribis* Nal.) и меры борьбы с ним в Латвийской ССР // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, 2–4 июля 1974 г., Саку/, Таллин, 3–5

286 **Бирзгале М. Я., Жербеле И. Я., Расиня Б. П.**, 1976. Применение 25% Антио в комплексе мер борьбы с вредителями и болезнями яблони // *Химия и биология сельскому хозяйству, Тезисы докладов 2 Республиканского совещания*/, Рига, 106–107 (ērces)

287 **Рупайс А. А.**, 1976. Устойчивость клена к вредителям в зеленых насаждениях Прибалтики // *Устойчивость интродуцированных декоративных растений к вредным организмам, Тезисы докладов 4 рабочего совещания руководителей служб защиты растений региональных ботанических садов СССР*, 14–17 сентября 1976 г./, Рига, 59–63

288 **Rupais A., Kalniņa V.**, 1979. Krāšņumaugu aizsardzības rokasgrāmata, Rīga

289 **Pētersons E.**, 1955. Zemenes, Rīga

290 **Priedītis A.**, 1965. Ķīmiskās augu aizsardzības sistēmas ietekme uz ābeļu agrocenozes kaitīgiem un derīgiem posmkājiem. Disertācijas darbs bioloģijas zinātņu kandidāta grāda iegūšanai, Jelgava

291 **Stalažs A.**, 2011. Occurrence and distribution of Cecidophyopsis mites on different currant cultivars and species in Latvia // *IOBC/wprs Bulletin* **70**/, 93–95

292 **Laugale V.**, 2007. Evaluation of black currant collection in Pūre Horticultural Research Station, Latvia // *Sodininkystė ir Daržininkystė* **26**(3)/, 93–101

293 **Ossiannilsson F.**, 1992. The Psylloidea (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark // *Fauna Entomologica Scandinavica* **26**/, 1–346

294 **Flor G.**, 1861. Die Rhynchoten Livlands in systematischer Folge beschrieben // *Archiv für die Naturkunde Liv-, Ehst- und Kurlands, Zweite Serie – Biologische Naturkunde* **4**/, 1–567 [skatītas tikai lapblusiņas]

295 **Ozols E.**, 1932. Novērojumi par kulturaugu kaitekļiem 1930. un 1931. gados // *Latvijas Augu Aizsardzības Institūta Raksti* **2**/, 52–65

296 **Янсоне-Хенкузене И. Г.**, 1983. Методика и результаты определения летальных концентраций инсектицидов для яблонной медяницы (*Psylla mali*) // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, 1983 г., Рига/, 64–65

297 **Priedītis A.**, 1958. Dobumperētāji putni un augļu dārzu kaitēkļi, Rīga

298 **Amrine J. W., Duncan G. H., Jones A. T., Gordon S. C., Roberts I. M.**, 1994. *Cecidophyopsis* mites (Acari: Eriophyidae) on *Ribes* spp. (Grossulariaceae) // *International Journal of Acarology* **20**/, 139–168

299 K. Kampuss, *personīgas ziņas*

300 **Šmits A.** (vad.), 2008. Pārskats par Meža attīstības fonda atbalstīto pētījumu "Meža kaitēkļu savairošanās un bioloģiskās daudzveidības komponentu attīstības dinamikas monitorings", Salaspils

301 **Freimane G.** (vad.), 2011. Dabas lieguma "Rožu purvs", Salas novads, dabas aizsardzības plāns, Rīga

302 **Bāra J.** (koord.), 2007. Dabas liegums "Raķupes ieleja". Dabas aizsardzības plāns, Rīga

303 **Spuņģis V.**, 2008. Bezmugurkaulnieki dabas liegumā "Cenas tīrelis": Invertebrates in Cena Mire Nature Reserve // *Purvu aizsardzība un apsaimniekošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā: Mire conservation and management in especially protected nature areas in Latvia*/, Rīga, 38–43, 164

304 **Spuņģis V.**, 2008. Bezmugurkaulnieki dabas liegumā "Stiklu purvi": Invertebrates in Stikli Mires Nature Reserve // *Purvu aizsardzība un apsaimniekošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā: Mire conservation and management in especially protected nature areas in Latvia*/, Rīga, 68–71, 171, 183

305 **Spuņģis V.**, 2008. Bezmugurkaulnieki dabas liegumā "Klāņu purvs": Invertebrates in Klāņi Mire Nature Reserve // *Purvu aizsardzība un apsaimniekošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā: Mire conservation and management in especially protected nature areas in Latvia*/, Rīga, 92–95, 176–177

306 **Spuņģis V.**, 2008. Bezmugurkaulnieki dabas liegumā "Vesetas palienes purvi": Invertebrates in Veseta Floodplain Mire Nature Reserve // *Purvu aizsardzība un apsaimniekošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā: Mire conservation and management in especially protected nature areas in Latvia*/, Rīga, 110–113, 178, 180–190

307 **Baroniņa V.** (vad.), 2011. Dabas lieguma "Aizkraukles purvs un meži", Aizkraukles novads Aizkraukles pagasts, dabas aizsardzības plāns, Rīga

308 **Baroniņa V.** (vad.), 2011. Dabas lieguma "Melnā ezera purvs", Olaines novads Olaines pagasts, dabas aizsardzības plāns, Rīga

309 **Sāmīte D.** (vad.), 2010. Slīteres nacionālā parka dabas aizsardzības plāns, Šlītere

310 **GNP DAP**, Gaujas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāns, [...]

311 **Reihmanis J.** (vad.), 2009. Moricsalas dabas rezervāta dabas aizsardzības plāns, Jaunmārupe

312 **Bukejs A.**, 2009. Complex of carabid beetles (Coleoptera: Carabidae) of potato field agrocenosis in eastern Latvia // *Acta Zoologica Lituanica* **19**/, 199–205

313 **Bukejs A., Telnov D.**, 2010. On Latvian Chrysomelinae (Coleoptera: Chrysomelidae): 3. Genus *Gonioctena* Chevrolat, 1836 // *Acta Zoologica Lituanica* **20**/, 119–132

314 **Telnov D., Gailis M., Kalniņš M., Napolov A., Piterāns U., Vilks K., Whitehed P. F.**, 2005. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 4. // *Latvijas entomologs* **42**/, 16–38

315 **Telnov D.**, 2002. To the knowledge of Latvian Coleoptera. 2. // *Latvijas Entomologs* **39**/, 16–19

316 **Bukejs A.**, 2011. To the knowledge of flea beetles (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) of the Latvian fauna. 7. Genus *Altica* Geoffroy, 1762 // *Acta Zoologica Lituanica* **21**/, 40–51

317 **Balalaikins M.**, 2011. On Latvian Entiminae (Coleoptera: Curculionidae): 2. Tribes Trachyphloeini Lacordaire, 1863 and Sciaphilini Sharp, 1891 // *Acta Zoologica Lituanica* **21**/, 253–262

318 **Siliņš I., Šmits A.**, 2010. Ozolu mūķenes *Lymantria dispar* (Linnaeus, 1758) populācijas reproduktivitātes rādītāju novērtējums masu savairošanās reģionā // *Mežzinātne* **22**/, 47–69

319 **Bukejs A.**, 2011. Materials about the fauna of beetles (Insecta: Coleoptera) of Naujene rural municipality (Daugavpils district, Latvia). Part 3 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **11**/, 10–21

320 **Grantiņa I., Apenīte I., Turka I.**, 2011. Commonly found species of *Ceutorhynchus* (Coleoptera: Curculinoidae) on the oilseed rape in Latvia // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **11**/, 260–264

321 **Jankevica L., Kropa M., Savenkovs N., Jankevics Ē.**, 2002. Presence of nucleopolyhedroviruses in natural populations of *Malacosoma neustria* L. (Lepidoptera, Lasiocampidae) // *Latvijas Entomologs* **39**/, 30–36

322 **Spungis V.**, 2005. Fauna and ecology of bugs (Hemiptera, Heteroptera) in the coastal grey dunes in Latvia // *Latvijas Entomologs* **42**/, 75–85

323 **Barsevskis A., Bicevskis M., Valainis U., Savenkovs N., Cibulskis R., Kalnins M., Strode N.**, 2004. Faunistic records of the beetles (Hexapoda: Coleoptera) in Latvia. 1 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **4**/, 93–106

324 **Telnov D., Fägerström C., Gailis J., Kalniņš M., Napolov A., Piterāns U., Vilks K.**, 2006. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 5 // *Latvijas Entomologs* **43**/, 78–125

325 **Vāveriņš G.** (vad.), 2006. Krustkalnu rezervāta dabas aizsardzības plāns, Ļaudona

326 **Salmiņa L.** (vad.), 2009, Grīņu dabas rezervāta dabas aizsardzības plāns, Jaunmārupe

327 **Jolivet P., Verma K. K.**, 2008. Eumolpinae – a widely distributed and much diversifi ed subfamily of leaf beetles (Coleoptera, Chrysomelidae) // *Terrestrial Arthropod Reviews* **1**/, 3–37

328 **Легалов А. А.**, 2007. Жуки-трубковерты (Coleoptera: Rhynchitidae, Attelabidae) Башкортостана // *Известия Челябинского научного центра* **1**/, 136–140

329 **Baršev skis A.**, 2003. Latvijas skrejvaboles, Daugavpils

330 **Баршевский А. А.**, 1988. Фаунистическое исследования жуков юго-восточной Латвии в различных биотопах // *Экологическое воспитание в средней и высшей школе, Тезисы докладов республиканской научно-методической конференции 13 и 14 октября 1988 года*/, Даугавпилс, 63–73

331 **Baršev skis A., Savenkovs N.**, 1991. Piedrujas sauso pļavu vaboļu faunas īpatnības // *Kultūrvides veidošanas problēmas Daugavas ielejā, Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences referātu tēzes*/, Daugavpils, 5–7

332 **Шульц А. А.**, 1961. Новые и малоизвестные виды фауны чешуекрылых Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 165–176

333 **Данка Л. Я.**, 1961. Фауна цикад полевых культур Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **3**/, 177–185

334 **Егина К. Я.**, 1964. Нахождение личинок щелкунов в грибах и пнях // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 69–71

335 **Яковича Г. О.**, 1964. Нематоды сахарной свеклы // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 129–144

336 **Шульц А. А.**, 1964. Новые и малоизвестные виды фауны чешуекрылых Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 165–202

337 **Стипрайс М. А.**, 1964. Некоторые данные о жуках-дровосеках Латвийской ССР // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 241–250

338 **Озолс Г. Э.**, 1964. Распространение вредителей сосновых молодняков по типам леса // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 251–288

339 **Brown J. W., Robinson G., Powell J. A.**, 2008. Food plant database of the leafrollers of the world (Lepidoptera: Tortricidae) (Version 1.0.0), *http://www.tortricidae.com/foodplants.asp*

340 **Bae Y.-S., Komai F.**, 1991. A revision of the Japanese species of the genus *Lobesia* Guenée (Lepidoptera, Tortricidae), with description of a new subgenus // *Tyô to Ga* **42**/, 115–141

341 **LR ZM**, 2003. Lauksaimniecības gada ziņojums, Rīga (pieejams: *http://www.zm.gov.lv/doc_upl/-LG2003_.doc*, skatīts: 20.04.2012.)

342 **M. Skrīvele**, *personīgas ziņas*

343 **L. Ikase**, *personīgas ziņas*

344 **S. Ruisa**, *personīgas ziņas*

345 ***UKmoths***, 1237 *Pammene germmana, http://ukmoths.org.uk/show.php?bf=1237*, skatīts 20.04.2012.

346 **De Prins W., Steeman C.**, 2010. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. Online at: *http://webh01.-ua.ac.be/vve/Checklists/Lepidoptera/LepMain.htm*

347 **Savenkovs N.**, 2003. Migrējošie tauriņi Slīteres nacionālajā parkā // *Daba un Muzejs* **8**/, 68–70

348 **Приедитис А. П.**, 1973. Видовой состав и популяционная динамика важнейших видов кокцинеллид (Coccinellidae) в агроценозе яблони // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **69**/, 3–21

349 **Stiprais M., Varzinska R.**, 1985. Vaboles cūkkopības kompleksā Jumpravā // *Latvijas Entomologs* **28**/, 18–31

350 **Ozols G.**, 1982. Priedes un egles dendrofāgo vaboļu faunas pētījumi Latvijas PSR // *Latvijas Entomologs* **25**/, 20–36

351 **Spuris Z., Stiprais M.**, 1982. Koksngrauži Kārļa Mīteļa kolekcijā Rīgā // *Latvijas Entomologs* **25**/, 37–40

352 **Варзинска Р. К.**, 1982. Встречаемость клопов-слепняков у автодорог Латвийской ССР // *Latvijas Entomologs* **25**/, 63–71

353 **Barševskis A.**, 1987. Dažas ziņas par Latvijas dienvidaustrumu daļas skrejvaboļu faunu // *Latvijas Entomologs* **30**/, 8–14

354 **Telnov D., Kalniņš M.**, 2003. To the knowledge of Latvian Coleoptera. 3 // *Latvijas Entomologs* **40**/, 21–33

355 **Brammanis L.**, 1930. Zur Kenntnis der Coleopterenfauna des Saatkampesschutzgrabens in der Oberforstei Intschukalns (Hinzenberg): Pētījumi Inčukalna virsmežniecības stādaudzētavas aizsarggrāvja Coleopterafaunas pazīšanai // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **2**/, 128–135

356 **Poikāns M.**, 1982. Latvijas bišu (Hymenoptera, Apoida) fauna un ekoloģija. 2. Pētījumi Skrīveros un Kalngalē // *Latvijas Entomologs* **25**/, 41–58

357 **Savenkov N.**, 1994. New and rare species of Lepidoptera in the fauna of Latvia, collected in 1990–1994 // *Daba un Muzejs* **5**/, 46–50

358 **Lindberg H.**, 1932. Käfer, gesammelt in Lettland 1931 // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **4**/, 163–166

359 **Princis K.**, 1943. Über die Lebenszyklen der orthopteroiden und blattoiden Insecten in Lettland // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **12**/, 129–168

360 **Šulcs A.**, 1943. Beitrag zur Lepidopteren-Fauna von Lettland // *Folia Zoologica et Hydrobiologica* **12**/, 91–94

361 **Pūtele V.**, 1977. Alkšņu kaitēkļa *Agelastica alni* L. attīstība Latvijas PSR // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **122**/, 50–57

362 **Spuris Z., Priedītis A.**, 1977. Blaktis (Heteroptera) ābeļu agrocenozē Zemgales līdzenumā Latvijā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **122**/, 27–44

363 **Цимдинь М. А.**, 1961. Исследование окукливания и лета яблонной плодожорки // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 37–38

364 **Чакстиня Т., Гроссе И.**, 1961. Методы прогноза вылета сливовых пилильщиков и смородинной побеговой галлицы // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 41–42

365 **Велце Дз. К.**, 1961. Материалы по фауне цикадовых (Auchenorrhyncha) в полях красного клевера // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 72

366 **Свикле М. Я.**, 1961. Проверка новых препаратов для борьбы с медведкой – *Gryllotalpa gryllotalpa* L. в парниках // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 76–78

367 **Кактыня Дз.**, 1961. Исследования по стеблевой нематоде клевера в Латвийской ССР // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*, год IV (1961 г.), вып. 1/, Рига, 111–112

368 **Приедитис А.**, 1972. Исследования по биологии и экологии *Malacosoma neustria* L. (Lepidoptera, Lasiocampidae) // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 21–24

369 **Эглитис В., Кактыня Дз.**, 1972. О некоторых жуках-вредителях сельскохозяйственных растений // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 37–41

370 **Озолиньш В. Я.**, 1972. Видовой состав блошек на посевах сахарной свеклы в Латвийской ССР и применения новых инсектицидов // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 104–106

371 **Вилкс М. К.**, 1972. Распространненость тлей на яблоне в садах Латвийской ССР // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 138–139

372 **Расиня Б. П.**, 1972. Результаты обследования садов Латвии и Литвы на инвазионность яблоневой запятовидной щитовкой // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений*, часть 2/, Каунас, 155–157

373 **Цимдиньш М. А.**, 1961. Паразиты вредителей плодово-ягодных культур Латвийской ССР // *Вопросы паразитологии в Прибалтийских республиках. Материалы 2-й научно-координационной конференции по проблемам паразитологии в Прибалтике*. Рига, март 1960 г./, Рига, 260–266

374 **Silfverberg H.**, 1999. A zoogeographic analysis of Northern European Elateridae (Coleoptera) // *Proceedings of the XXIV Nordic Congress of Entomology*/, Tartu, 167–171

375 **Melecis V., Karpa A., Kabucis I., Savics F., Liepiņa L.**, 1999. Influence of vegetation structure on the distribution of grass-dwelling insects of salty coastal meadows // *Proceedings of the XXIV Nordic Congress of Entomology*/, Tartu, 101–110

376 **Озолс Э.**, 1959. Болотная совка *Hydroecia micacea* Esp. в Латвийской ССР // *Доклады научной конференции по защите растений*/, Вильнюс, 51–61

377 **Эглитис В.**, 1959. Агрозоологическая карта хозяйства // *Доклады научной конференции по защите растений*/, Вильнюс, 63–75

378 **Циновский Я. П.**, 1959. Экологические и морфологические исследования по майским жукам в условиях Латвийской ССР // *Доклады научной конференции по защите растений*/, Вильнюс, 77–90

379 **Рупайс А. А.**, 1959. Сосущие вредители интродуцированных декоративных деревев и кустарников в парках Латвийской ССР // *Доклады научной конференции по защите растений*/, Вильнюс, 123–128

380 **Кактыня Дз.**, 1959. Исследования по земляничной нематоде Латвийской ССР // *Доклады научной конференции по защите растений*/, Вильнюс, 159–167

381 **Zirnītis J.**, 1937. Novērojumi par zemenāju nematodi – *Aphelenchus fragariae* Rizema-Bos. 1935.–36. g. // *Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1936.–1937. gadu*: *Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1936–37. With a short summary in English*/, Jelgava, 72–74

382 **Ozols E.**, 1937. Chrizantemu nematodes (*Aphelenchus ritzema-bosi* Schw.) apkaŗošanas mēģinājumi // *Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1936.–1937. gadu*: *Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1936–37. With a short summary in English*/, Jelgava, 71–72

383 **A. Stalažs**, *nepublicēti dati*

384 **Циновский Я., Егина К.**, 1962. Установление прогноза окукливания личинок темного щелкуна (*Agriotes obscurus* L.) // *Сборник докладов научной конференции по защите растений*, 4–7 августа 1960 г., Таллин–Саку/, 303–311

385 **Эглитис В.**, 1962. Агрозоологический анализ семян // *Сборник докладов научной конференции по защите растений*, 4–7 августа 1960 г., Таллин–Саку/, 322–330

386 **Эглитис В.**, 1962. Агрозоологический оценка способов использования посевов многолетных трав // *Сборник докладов научной конференции по защите растений*, 4–7 августа 1960 г., Таллин–Саку/, [...], 331–337

387 **Вайновска Э. А., Расиня Л. П.**, 1983. Эффективность биопрепаратов в плодовом саду // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, 1983 г., Рига/, 104–105

388 **Скалдере С. К.**, 1983. Энтомофаги злаковых тлей // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, 1983 г., Рига/, 156–158

389 **Казлаускас Р. С.**, 1981. Особенности распространения непарного шелкопряда (*Lymantria dispar* L.) в Прибалтике // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 3, 2–3 июля 1981 г., Дотнува–Академия/, Вильнюс, 37–38

390 **Путеле В.**, 1981. Исследование фауны листоедов Латвийской ССР // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно- производственной конференции*, часть 3, 2–3 июля 1981 г., Дотнува–Академия/, Вильнюс, 78–79

391 **Расиня Б.**, 1981. Яблонная моль-пестрянка (*Lithocolletis blancardella* F.) в яблоневых насаждениях Латвийской ССР // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно- производственной конференции*, часть 3, 2–3 июля 1981 г., Дотнува–Академия/, Вильнюс, 86–87

392 **Скалдере С. К.**, 1981. Жужелицы в полевых агроценозах // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии, тезисы докладов научно- производственной конференции*, часть 3, 2–3 июля 1981 г., Дотнува–Академия/, Вильнюс, 97–98

393 **Stalažs A.**, 2010. *Cecidophyopsis* mites on different currant cultivars in Latvia // *XXVIII Nordic-Baltic Congress of Entomology*, *abstract book*, August 2nd–7th, 2010, Birštonas (Lithuania)/, 25

394 **Siliņš I.**, 2010. Estimation of gypst moth *Lymantria dispar* (Linnaeus, 1758) population reproductivity in mas outbreak region // *XXVIII Nordic-Baltic Congress of Entomology*, *abstract book*, August 2nd–7th, 2010, Birštonas (Lithuania)/, 24

395 **Jankevica L., Petrova V.**, 2010. Homoptera species composition from cultivated strawberry // *XXVIII Nordic-Baltic Congress of Entomology*, *abstract book*, August 2nd–7th, 2010, Birštonas (Lithuania)/, 64

396 **Stalažs A.**, 2012. *Cecidophyopsis* ģints pumpurērču ģeogrāfiskās izplatības īpatnības uz *Ribes* ģints augiem Latvijā // *Ģeogrāfija mainīgajā pasaulē. IV Latvijas ģeogrāfijas kongress*, *referātu tēzes*, 2012. gada 16.–17. marts/, Rīga, 192–193

397 **Stalažs A.**, 2012. Psyllids (Psyllidae: Hemiptera) on fruit plants in Latvia // *2nd International scientific conference "Sustainable fruit growing: from plant to product"*, *book of abstract and scientific program*, August 22–24, 2012, Rīga–Dobele/, 79

398 **Ralle B., Apenīte I.**, 2012. The effectivenes of some environment-friendly protection methods to control *Rhagoletis cerasi* (L.) (Diptera: Tephritidae) on the early ripening sweet cherry cultivars // *2nd International scientific conference "Sustainable fruit growing: from plant to product"*, *book of abstract and scientific program*, August 22–24, 2012, Rīga–Dobele/, 76

399 **Ozolina-Pole L.**, 2012. A distribution and damage of currant by clearwing moth *Synanthedon tipuliformis* Cl. in Latvia // *2nd International scientific conference "Sustainable fruit growing: from plant to product"*, *book of abstract and scientific program*, August 22–24, 2012, Rīga–Dobele/, 74

400 *http://www.discoverlife.org/mp/20l?id=GBIF24122693* (skatīts 11.09.2012.)

401 **Varzinska R.**, 1977. Dažas faunistiskas ziņas par mīkstblaktīm Moricsalas dabas rezervātā zāļu stāvā // *Latvijas Entomologs* **20**/, 46–49

402 **N. Savenkovs**, *personīgas ziņas*

403 **Wibe A., Apenite I., Baroffio C., Borg-Karlson A.-K., Cross J., Hall D. R., Sigsgaard L., Trandem N.**, 2012. Management of strawberry blossom weevil and European tarnished plant bug in organic strawberry cultivation // *VII International Strawberry Symposium ISHS*. *Book of abstracts,* 18–22 February, Bejing (China)/, 383

404 **Stalažs A.**, 2012. *Rhagoletis* (Diptera: Tephritidae) fruit flies in Latvia // *RPD Abstracts* **1**/, 10

405 **Stalažs A.**, 2012. Review of dipterous pests of cultivated and wild fruit plants in Latvia // *RPD Abstracts* **1**/, 11

406 **Rainato A., Pelliazzari G.**, 2009. Observations on the biology of *Parthenolecanium rufulum* in northeastern Italy, with a redescription of the first and second instar females // *Bulletin of Insectology* **62**/, 85–91

407 **Laugale V., Bite A.**, 2009. Evaluation of strawberry cultivars for organic production in Latvia // *Acta Horticulturae* (842)/, 373–376

408 **Apenite I., Ralle B., Laugale V., Strautina S.**, 2012. Blackcurrant gall mites in Latvia: resistance of cultivars and efficacy of acaricides // *Acta Horticulturae* (946)/, 257–262

409 **Stalažs A.**, 2012. Diversity of currant (*Ribes*) species and cultivars infested by *Cecidophyopsis* mites in Latvia // *Acta Horticulturae* (946)/, 333–337

410 **Tambergs P.**, 1965. Dekoratīvo koku un krūmu stādu audzēšana, Rīga

411 **Haris A.**, 2006. Study on the Palaearctic *Pristiphora* species (Hymenoptera: Tenthredinidae) // *Natura Somogyiensis* **9**/, 201–277

412 **Ozols E.**, 1963. Ziedošu pētersīļu loma jātnieciņu (Ichneumonidae, Nym.) barībā // *Latvijas Entomologs* **7**/, 3–19

413 **Barševskis A., Janovska M., Aksjuta K., Cibuļskis R.**, 2009. Faunistic records of the beetles (Hexapoda: Coleoptera) in Latvia. 3 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **9**/, 139–159

414 **Spuris Z.**, 1979. Dažas ziņas par zāģlapsenēm Gaujas senlejā pie Siguldas // *Latvijas Entomologs* **21**/, 77–78

415 **Spuris Z.**, 1984. Latvijas kukaiņu katalogs. 5. Koksngrauži (Cerambycidae) // *Latvijas Entomologs* **27**/, 5–31

416 **Stiprais M.**, 1984. Dienastauriņi Piejūras dabas parkā // *Latvijas Entomologs* **27**/, 64–68

417 **Spuris Z.**, 1983. Latvijas kukaiņu katalogs. 4. Skrejvaboles (Carabidae) // *Latvijas Entomologs* **26**/, 5–67

418 **Ozols E.**, 1960. Par tripšiem, kas sastopami uz liniem Latvijas PSR // *Latvijas Entomologs* **1**/, 60–61

419 **Журавская И. К.**, 1986. Скрытнохоботники на рапсе в Латвии // *Latvijas Entomologs* **29**/, 31–34

420 **Данка Л. Я.**, 1964. Цикады на верещатнике у Вангажи // *Latvijas Entomologs* **8**/, 49–55

421 **Ozols E.**, 1961. Latvijā izaudzētie Ichneumonidae dzimtas jātnieciņi // *Latvijas Entomologs* **3**/, 3–17

422 **Sampson B. J., Rinehart T. A., Liburd O. E., Stringer S. J., Spiers J. M.**, 2006. Biology of parasitoids (Hymenoptera) attacking *Dasineura oxycoccana* and *Prodiplosis vaccinii* (Diptera: Cecidomyiidae) in cultivated blueberies // *Annals of the Entomological Society of America* **99**/, 113–120

423 **Приедитис А.**, 1971. Влияние химических средств защиты растений на энтомофагов // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **29**/, 165–185

424 **Приедитис А.**, 1979. Видовой состав и значение жуков (Coleoptera) в кроне яблони в Латвии // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **167**/, 19–25

425 **Приедитис А. П.**, 1958. Материалы о составе корма некоторых видов синантропных птиц // *Привлечение полезных птиц-дуплогнездников в лесах Латвийской ССР*: *орнитологические исследования*/, Рига, 221–248

426 **Берзиньш И. А.**, 1970. Галловые клещи – вредители древесных растений Латвийской ССР // *Второе акарологическое совещание, тезисы докладов*, часть 1/, Киев, 68

427 **Петров В. М.**, 1970. Паутинные клещи Латвийской ССР и биологический метод борьбы с ними // *Второе акарологическое совещание, тезисы докладов*, часть 2/, Киев, 67–68

428 **Priedītis A., Rituma I.**, 1974. Mikrobioloģisko preparātu lietošanas iespējas integrētā ābeļu kaitēkļu apkarošanā Latvijā // *Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas Raksti* **79**/, 68–75

429 **Рупайс А. А.**, 1989. Тли (Aphidodea) Латвии, Рига

430 **Eklo T. S., Hofsvang T.**, 2008. Location and host plant for 22 Norwegian aphids (Hemiptera) // *Norwegian Journal of Entomology* **55**/, 175–178

431 **Bukejs A., Petrova V., Jankevica L., Volkov D.**, 2009. Carabid beetles (Coleoptera: Carabidae) of Latvian agrocenoses: review // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **9**/, 79–88

432 **Kalniņš M.**, 1996. New records of ground beetles (Coleoptera, Carabidae) from the old river valley of the Gauja National Park near Sigulda // *Latvijas Entomologs* **35**/, 20–23

433 **Bukejs A.**, 2010. To the knowledge of *Gonioctena* Chevr. (Coleoptera: Chrysomelidae) of the Latvian fauna // *Daugavpils Universitātes 52. Starptautiskās zinātniskās konferences tēzes: Abstracts of the 52nd International scientific conference of Daugavpils University*/, Daugavpils, [41]

434 **Rove I.** (vad.), 2009. Dabas lieguma "Pāvilostas pelēkā kāpa" dabas aizsardzības plāns, Jaunmārupe

435 **Bukejs A.**, 2009. Data on species of Megalopodidae and Orsodacnidae (Coleoptera: Chrysomeloidea) in Latvian fauna // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **9**/, 73–78

436 **Telnov D., Bukejs A., Gailis J., Kalniņš M., Napolov A., Piterāns U., Vilks K.**, 2008. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 8. // *Latvijas Entomologs* **48**/, 80–91

437 **Straupe I.** (vad.), 2009. Dabas parka "Tērvete" dabas aizsardzības plāns, Jaunmārupe

438 **DAP**, 2007. Dabas parks "Pape". Dabas aizsardzības plāns, 1. sējums, Pape

439 **DAP**, 2007. Dabas parks "Pape". Dabas aizsardzības plāns, 2. sējums (pielikumi), Pape

440 **Ivāne L.** (vad.), 2008. Dabas parks "Kuja". Dabas aizsardzības plāns 2008.–2020. gadam, Madona

441 **Lebuss R.** (vad.), [...]. Dabas lieguma "Durbes ezera pļavas" dabas aizsardzības plāns, Plāna projekta 6. versija

442 **Salmiņa L.** (vad.), 2005. Dabas lieguma "Mugurves pļavas" dabas aizsardzības plāns, Rīga

443 **Lakovskis P.** (vad.), 2006. Dabas lieguma "Kapu ezers" dabas aizsardzības plāns, Rīga

444 **Ziediņa R.** (vad.), 2005. Dabas lieguma "Kadājs" dabas aizsardzības plāns, Sigulda

445 **Ziediņa R.** (vad.), 2005. Dabas lieguma "Gaujienas priedes" dabas aizsardzības plāns, Sigulda

446 **Lebuss R.** (vad.), 2007. Dabas lieguma "Dziļezers un Riebezers" dabas aizsardzības plāns, [Rīga]

447 **Salmiņa L.** (vad.), 2006. Dabas lieguma "Burtnieku ezera pļavas" dabas aizsardzības plāns. Rīga

448 **Lakovskis P.** (vad.), 2006. Dabas lieguma "Barkavas ozolu audze" dabas aizsardzības plāns, Rīga

449 **Gailis J.** (vad.), 2005. Dabas lieguma "Ābeļi" dabas aizsardzības plāns, Rīga

450 **Bāra J.** (vad.), 2010. Dabas parka "Daugavas loki" dabas aizsardzības plāns, Daugavpils

451 **Salmiņa L.** (vad.), 2006. Dabas lieguma "Burgas pļavas" dabas aizsardzības plāns, Rīga

452 **Telnov D., Vilks K., Piterāns U., Kalniņš M., Fägerström C.**, 2011. Contributions to the knowledge of Latvian Coleoptera. 9. // *Latvijas Entomologs* **50**/, 20–26

453 **Grantiņa I., Apenīte I., Turka I.**, 2011. Identification and control of rape stem weevil *Ceutorhynchus* spp. in winter oilseed rape in Latvia // *Research for rural development 2011, Volume No 1, Annual 17th International Scientific conference proceedings*/, Jelgava, 13–17

454 **Barševskis A., Bukejs A., Anichtchenko A.**, 2008. Faunistic records of the beetles (Hexapoda: Coleoptera) in Latvia. 2. // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **8**/, 227–258

455 **Kreile V.** (red.), 2004. Dabas liegums "Salas purvs", Dabas aizsardzības plāns, Ļaudona

456 **Reihmanis J.** (vad.), 2011. Dabas liegums "Aklais purvs" dabas aizsardzības plāns, Rīga

457 **Bērziņa Z.** (vad.), 2004. Aizsargājamā ainavu apvidus "Nīcgaļu meži" dabas aizsardzības plāns, Salaspils

458 **Cinītis R.**, 1979. Kukaiņu uzskaite ar Mērikes traukiem krustziežu kultūrās // *Latvijas Entomologs* **21**/, 72–76

459 **Рупайс А.**, 1971. Итоги изучения тлей (Aphidinea) на лиственных деревьях и кустарниках Прибалтики // *Ботанические сады Прибалтики*/, Рига, 171–184

460 **Spuris Z., Lapiņa I., Vīksne J.**, 1974. Latvijas PSR aizsargājamie dzīvnieki, Rīga

461 **Spuņģis V.**, 2001. Changes in arthropod species composition and density in the burned area of Sudas Bog in Latvia // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **1**/, 11–15

462 ***Anonīms***, 1939. Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1938.–1939. gadu: Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1938–39, With a short summary in English, Jelgava

463 **Zirnītis J.**, 1939. Nevienādā mizgrauža – *Xyleborus dispar* dzēves veida novērojumi un apkarošanas mēģinājumi // *Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1938.–1939. gadu*: *Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1938–39, With a short summary in English*/, Jelgava, 5

464 **Zirnītis J.**, 1939. Dažādi mēsloto zemenāju izturēšanās pret zemenāju nematodi // *Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1938.–1939. gadu*: *Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1938–39, With a short summary in English*/, Jelgava, 5

465 **Zirnītis J.**, 1939. Augļu koku karbolineja "Impregnans Nr. 1" pārbaudes // *Latvijas Augu aizsardzības institūta darbības pārskats par 1938.–1939. gadu*: *Report of the Latvian Institute for Plant Protection for 1938–39, With a short summary in English*/, Jelgava, 6

466 **Spuris Z.**, 1975. Profesora Edgara Ozola atceres lasījums 1975. gadā // *Latvijas Entomologs* **17**/, 73–75

467 **Kenis M., Branco M.**, 2010. Impact of alien terrestrial arthropods in Europe // *BioRisk* **4**/, 51–57

468 **Skuhravá M., Martinez M., Roques A.**, 2010. Diptera // *BioRisk* **4**/, 553–602

469 **Coeur d'acier A., Hidalgo N. P., Petrović-Obradović O.**, 2010. Aphids (Hemiptera, Aphididae) // *BioRisk* **4**/, 435–474

470 **Reynaud F.**, 2010. Thrips (Thysanoptera) // *BioRisk* **4**/, 767–791

471 **Чударе З. П., Эглите Д. М.**, 1988. Биологические особенности энтомофторовых грибов, перспективных для подавления численности тлей и клещей // *Биологическая регуляция численности вредных членистоногих*/, Рига, 5–26

472 **Чударе З. П.**, 1988. Заражение тлей различными видами энтомофторовых грибов // *Биологическая регуляция численности вредных членистоногих*/, Рига, 38–46

473 **Храмеева А. В., Томан Г. А.**, 1988. Экологические факторы, влияющие на динамику численности зеленой персиковой тли *Myzus persicae* Sulzer // *Биологическая регуляция численности вредных членистоногих*/, Рига, 68–85

474 **Zariņš I.**, 1996. Augu kaitēkļu populāciju strukturālās izmaiņas to mērķtiecīgas regulācijas rezultātā // *Zinātniskās konferences* (*1996. gada 7. un 8. februārī*) *raksti*/, Jelgava, 128

475 **Rūtenberga Dz.**, 1992. Materiāli par Slīteres rezervāta vaboļu faunu // *Daba un Muzejs* **4**/, 20–23

476 **Савенков Н. В.**, 1992. Описание чехлика *Coleophora murinella* Tengström, 1848 (Lepidoptera, Coleophoridae) // *Daba un Muzejs* **4**/, 50–51

477 **Велце Дз., Пастаре С.**, 1972. Изменения количества содержания хлорофилла в листьях декоративных растений поврежденных цикадами и паутинным клещом // *Краткие доклады по вопросам защиты растений. VIII Прибалтийская конференция по защите растений,* часть 2/, Каунас, 173–175

478 **Šmits V.**, 1964. Mežsaimniecībā kaitīgie kukaiņi, Rīga

479 **Varzinska R.**, 1995. Daži novērojumi par mīkstblaktīm (Heteroptera, Miridae) uz dillēm // *Latvijas Entomoloģijas Arhīvs* **1**/, 7

480 **Spuris Z.**, 1995. Dažas ziņas par garkājodiem Latvijā (Diptera, Tipulidae) // *Latvijas Entomoloģijas Arhīvs* **1**/, 12–13

481 **Seskena R., Petrova V., Jankevica M., Jankevica L.**, 2008. Studies on ecological and physiological host range of entomopathogenic Hyphomycetes // *IOBC/wprs Bulletin* **31**/, 198–203

482 **Čudare Z.**, 1998. Biodiversity of entomopathogenic fungi in Latvia and their potential in plant protection // *IOBC Bulletin* **21**(4)/, 85–88

483 **Тима Ч. Б.**, 1958. Материалы по корму дуплогнездников в сосновых насаждениях Латвийской ССР // *Привлечение полезных птиц-дуплогнездников в лесах Латвийской ССР*: *орнитологические исследования*/, Рига, 187–220

484 **Казанская В. А., Климпиня А. Е.**, 1976. Вирус ядерного полиэдроза в борьбе с яблонной молью // *Химия и биология сельскому хозяйству, Тезисы докладов 2 Республиканского совещания*/, Рига, 81–83

485 **Зариньш И. А., Чельшева Л. П., Эглите Г. К.**, 1989. Перспективы использования микробиологических препаратов защиты растений в борьбе с кольчатым шелкопрядом *Malacosoma neustria* L. // *Аспекты биологической регуляции численности вредителей растений*/, Рига, 151–166

486 **V. Spuņģis**, *personīgas ziņas*

487 **Рупайс А. А.**, 1983. Тли – вредители полезных растений Латвиии // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 3, 1983 г., Рига/, 122–123

488 **Ритума И. А.**, 1983. Полевые испытания вируса ядерного полиэдроза и БИП в борьбе с зимней пяденицей *Operophtera brumata* L. // *Пути дальнейшего совершенствования защиты растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, 1983 г., Рига/, 148–149

489 **Велце Дз. К.**, 1968. О фауне и экологии цикад (Auchenorrhyncha) Латвийской ССР // *Конференция молодых ученых-биологов, посвещенная пятидесятилетию ВЛКСМ. Тезисы докладов*, 28–29 ноября 1968 г./, Рига, 70–74

490 **Велце Д., Пастаре С.**, 1974. Некоторые особенности биологии гладиолусового трипса // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, 2–4 июля 1974 г., Саку/, Таллин, 11–14

491 **Путеле В.**, 1974. Листоеды (Colepotera, Chrysomelidae), выявленные в окрестностях города Елгава // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, 2–4 июля 1974 г., Саку/, Таллин, 55–58

492 **Bašilova J., Havelka J., Rakauskas R., Starý P.**, 2012. New information on the invasive to Europe aphid species *Brachycaudus divaricatae* Shaposhnikov, 1956 (Hemiptera: Aphididae) // *Biologia* **67**/, 959–965

493 **Ralle B.**, 2012. The influence of meteorological conditions on the flight activity of *Rhagoletis cerasi* (L.) (Diptera: Tephritidae) in the sweet cherry orchard of Latvia State Institute of Fruit-Growing // *Latvijas Universitātes 70. zinātniskā konference, Bioloģijas sekcija, Zooloģijas un dzīvnieku ekoloģijas apakšsekcija*, 2012. gada 10. februāris, available from: *http://priede.bf.lu.lv/konf/apsek/zoo/2012/Ralle_Rhagoletis.pdf* (downloaded: 08.04.2013.)

494 **Ритума И.**, 1974. Эффективность биопрепаратов против главнейших вредителей плодового сада в Латвийской ССР // *Краткие доклады научной конференции по защите растений*, часть 2, Саку, 2–4 июля 1974 г./, Таллин, 159–161

495 **Расиня Л. П.**, 1987. Лиственные минеры в яблоневых садах Латвийской ССР // *Защита сельскохозяйственных растений в условиях применения интенсивных технологий. Тезисы докладов научно-практической конференции*, часть 1, Минск, 21–22 октября 1987 г./, 49–50

496 **Димза И. Я., Янсоне-Хенкузене И. Г.**, 1987. Множественный регрессионный анализ для определения вредоностности вредителей яблони // *Защита сельскохозяйственных растений в условиях применения интенсивных технологий. Тезисы докладов научно-практической конференции*, часть 1, Минск, 21–22 октября 1987 г./, 52–53

497 **Озолс Э.**, 1966. Значение пищевой базы для имагинальной фазы энтомофагов // *Труды 4 Прибалтийской конференции по защите сельскохозяйственных растений*/, Рига, 27–32

498 **Цинитис Р.**, 1971. Энтомофаги капустной тли и их значение в снижении численности вредителей в условиях Латвии // *Биологическая защита плодовых и овощных культур. Биологические методы защиты плодовых и овощных культур от вредителей, болезней и сорняков как основы интегрированных систем*. *Тезисы докладов*, Октябрь 1971 г./, Кишинев, 105–107

499 **Čakstiņa T.**, 1966. Kaitēkļu un slimību apkarošana // *Augļu ražas katru gadu*/, Rīga, 173–217

500 **Dūks V.**, 1981. Avenes, Rīga

501 **Eglītis V.**, 1957. Agrozooloģiskie pētījumi Latvijas Zinātniski pētnieciskajā zemkopības institutā // *Augsne un raža* **6**/, 73–80

502 **Sprūdža A. P.**, 1956. Divu cukurbietēm kaitīgo blakšu sugu *Lygus pratensis* L. un *Lygus pubescens* Reut. morfoloģiskās atšķirības, Diplomdarbs, Rīga

503 **Rutkovska A. N.**, 1956. Kukuruzas kaitēkļi dažos Latvijas PSR kolchozos, Diplomdarbs, Rīga

504 **Lablaika I. A.**, 1954. Rīgas zaļo apstādījumu kaitekļi un to apkarošana, Diplomdarbs, Rīga

505 **Zonberga L. J.**, 1951. LVU Botaniskā dārza lapu utis (Aphididae) un viņu parazitārs darbības sekas, Diplomdarbs, Rīga

506 **Puriņa M. M.**, 1962. Meža ciršļa (*Sorex araneus* L.) morfoloģija un bioloģija Latvijas PSR, Diplomdarbs, Rīga

507 **Ozoliņa A.**, 1984. Nozīmīgākie *Rosa* ģints kaitēkļi Zinātņu akadēmijas Botāniskajā dārzā, Diplomdarbs, Rīga

508 **Цинитис Р.**, 1960. Видовой состав жужелиц (Carabidae) в картофельном поле // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 54

509 **Лиепа И. Ж.**, 1960. Некоторые данные о биологии и распространении малоизвестных чешуекрылых вредителей плодоягодных культур // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 76–77

510 **Циновский Я.**, 1960. Экспериментальное изучение питания личинок щелкунов в условиях Латвийской *ССР* // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 89–90

511 **Браковская Т. М.**, 1960. К вопросу уничтожения очагов земляничной нематоды (*Aphelenchoides fragariae* Ritz.-Bos.) // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 97–98

512 **Кирликова Е. С.**, 1960. Галловые нематоды фауны СССР (*Meloidogyne* Goeldi, 1887) и проблема борьбы с ними // *Краткие итоги научных исследований по защите растений в Прибалтийской зоне СССР в 1960 году. Сборник материалов планово-методического совещания по защите растений в Прибалтийской зоне СССР*/, Рига, 105

513 **Princovs G.**, 2000. Jaunas ziņas par Gulbenes rajona vaboļu (Coleoptera) izplatību // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 14–15

514 **Bojāre A.**, 2000. Dažas ziņas par retām un aizsargājamām vaboļu (Coleotera) sugām no Nagļu pagasta // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 16–17

515 **Melecis V., Savičs F., Puķīte I.**, 2000. Rīgas centra skrejvaboles (Coleoptera, Carabidae) // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 18–19

516 **Savenkovs N.**, 2000. Makstkožu (Lepidoptera, Coleophoridae) fauna, ekoloģija un aizsardzība Latvijā // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 31–32

517 **Turka I.**, 2000. Laputu Aphidoidea monitorings Latvijā // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 33–34

518 **Petrova V., Čudare Z., Šteinīte I.**, 2000. Blaktis (Heteroptera) zemeņu agrocenozē // *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte. 8. ikgadējās zinātniskās konferences rakstu krājums A 11. Dabaszinātnes, dabaszinātņu didaktika, matemātika, datorzinātne*/, [Daugavpils], 37–38

519 **Янсоне-Хенкузене И.**, 1989. Факторы, лимитирующие массовое размножение яблонной медяницы *Psylla mali* Schidb. // *Защита растений и охрана природы. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 1, Дотнува-Академия, 5–6 июля 1989 г./, 110–111

520 **Приедитис А. П.**, 1985. Исследования клопов семейства Anthocoridae в агроценозах яблони Латвии // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 2 (25–26 сентября 1985 г.)/, 36–37

521 **Расиня Б. П., Расиня Л. П.**, 1985. Плотность популяции яблонной моли-пестрянки *Lithocolletis blancardella* F. в зависимости от системы защиты сада в Латвийской ССР // *Защита растений в республиках Прибалтики и Белоруссии. Тезисы докладов научно-производственной конференции*, часть 2 (25–26 сентября 1985 г.)/, 37–38

522 **Гендрик Ю.-Н.**, 1976. Особенности развития и вредоносность злаковых тлей в Латвийской ССР // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 3–5

523 **Лаува Р. Э., Шутеле И. Р.**, 1976. Некоторые данные о злаковых тлях в Латвийской ССР // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 7–9

524 **Эглитис В. К.**, 1976. Элементы современной агротехники с точки зрения борьбы с вредителями // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 19–23

525 **Турка И.**, 1976. Видовой состав клопов (Heteroptera) – возможных переносчиков вирусных болезней картофеля в Латвийской ССР // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 51–53

526 **Путеле В. О.**, 1976. Изучение некоторых вопросов биологии желтого ивового листоеда *Lochmaea caprea* L. (Col. Chrysomelidae) // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 122–125

527 **Циновский Я. П., Якшевиц М. Р.**, 1976. Использование гриба *Entomophthora virulenta* Hall et Dunn в борьбе со смородинной красногалловой тлей // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 201–204

528 **Кактиня Д. К.**, 1976. Дитиленхозы сельскохозяйственных растений в Латвийской ССР // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 218–221

529 **Эренфелде Э. Я.**, 1976. О вредоносности северной галловой нематоды на овощных культурах // *Тезисы докладов научно-практической конференции пути внедрения прогрессивных методов защиты растений в сельскохозяйственное производство, Вредители сельскохозяйственных культур и леса*, 28–30 июня 1976 г./, Рига, 248–250

530 **Plaudis J.**, 1925. Zemenes, Rīga

531 **Pētersons E.**, 1946. Zemenes, Rīga

532 **Rupais A.**, 1961. Kokiem un krūmiem kaitīgās lapu utis // *Daiļdārzniecība* **3**/, 337–352

533 **Opmanis K.**, 1928. Ein Beitrag zur Kenntnis der Aphidenfauna Lettlands // *Latvijas Ūniversitātes Raksti* **18**/, 387–538

534 **Ozols E.**, 1926. Cīņas līdzekļi pret zemeņu lapgrauzi (*Galerucella tenella* L.) // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1925. g. līdz 1. maijam 1926. gadā*/, Rīga, 2–9

535 **Zirnitis J.**, 1926. Novērojumi par dažiem kulturaugu kaitekļiem 1925. g. // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1925. g. līdz 1. maijam 1926. gadā*/, Rīga, 18–20

536 **Johns O.**, 1926. Par *Thrips tabaci* v. *pullus* Uz. kā siltumnīcu kaitēkli // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1925. g. līdz 1. maijam 1926. gadā*/, Rīga, 20–21

537 **Zirnitis J.**, 1926. Par 6.–7. junija nakts salnas iespaidu uz dažu lapu utu sugu attīstibu // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1925. g. līdz 1. maijam 1926. gadā*/, Rīga, 33–34

538 **Zirnitis J.**, 1928. Ekoloģiski novērojumi par lapu utīm – Aphididae // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1927. g. līdz 1. maijam 1928. g.*/, Rīga, 4–5

539 **Zirnitis J.**, 1928. Novērojumi par kulturaugu kaitekļiem 1927. g. // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1927. g. līdz 1. maijam 1928. g.*/, Rīga, 6–7

540 **Zirnitis J.**, 1924. Zirņu lapu smecerneeks – *Sitona lineatus* L. // *Augu Aizsardzibas Instituta darbibas pārskats par laiku no 1. maija 1923. g. līdz 1. maijam 1924. g.*/, Rīga, 51–54

541 **Zirnīts J.**, 1932. Lapu utu plu pārziemošana 1928.–29. g. ziemā // *Latvijas Augu Aizsardzības Institūta Raksti* **2**/, 72–76

542 **Ритума И. А.**, 1970. Исследования по биологии яблонной плодожорки *Carpocapsa pomonella* L. в Латвии // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 2/, Елгава, 33–34

543 **Баумане Г. К., Рупайс А. А.**, 1970. Связь концентрации клеточного сока у роз с их поражаемостью зеленой розанной тлей // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 2/, Елгава, 54–57

544 **Рупайс А. А.**, 1970. Факторы, снижающие выживаемость тлей в ранне-весенний период на древесных растениях // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 2/, Елгава, 59–61

545 **Šulcs A., Viidalepp J.**, 1969. Verbreitung der Großschmetterlinge (Macrolepidoptera) im Baltikum. III Eulrnfalter (Fam. Noctuidae) // *Deutsche Entomologische Zeitschrift* **16**/, 217–272

546 **Šulcs A.**, 1968. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 4. Mitteilung // *Annales Entomologici Fennici* **34**/, 14–30

547 **Šulcs A.**, 1973. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 5. Mitteilung // *Annales Entomologici Fennici* **39**/, 1–16

548 **Šulcs I.**, 1992. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 13. Mitteilung // *Entomologica Fennica* **3**/, 99–104

549 **Šulcs A., Šulcs I.**, 1983. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 9. Mitteilung // *Notulae Entomologicae* **63**/, 37–48

550 **Šulcs A., Šulcs I.**, 1987. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 11. Mitteilung // *Notulae Entomologicae* **67**/, 141–145

551 **Šulcs A., Viidalepp J.**, 1972. Verbreitung der Großschmetterlinge im Balticum. IV. Spanner (Fam. Geometridae) // *Deutsche Entomologische Zeitschrift* **19**/, 151–209

552 **Šulcs A., Šulcs I.**, 1981. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands // *Notulae Entomologicae* **61**/, 91–102

553 **Šulcs I., Šulcs A.**, 1989. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 12. Mitteilung // *Notulae Entomologicae* **69**/, 67–72

554 **Šulcs A., Viidalepp J.**, 1974. Verbreitung der Großschmetterlinge (Macrolepidoptera) im Baltikum. I. Tagfalter (Diurna) // *Deutsche Entomologische Zeitschrift* **21**/, 353–403

555 **Šulcs A., Viidalepp J.**, 1967. Verbreitung der Großschmetterlinge (Macrolepidoptera) im Baltikum. II Spinnerartige und Schwärmer (Bombycimorpha et Sphinges) // *Deutsche Entomologische Zeitschrift* **14**/, 395–431

556 **Путеле В. О.**, 1970. Распространение земляных блошек рода *Aphthona* Chevr. в Латвийской ССР // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 1/, Елгава, 25–27

557 **Эглитис В. К., Кактыня Дз. К.**, 1970. Дитиленхоз клевера в Латвийской ССР // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 1/, Елгава, 66–69

558 **Свикле М. Я.**, 1970. Жужелицы агробиоценоза картофельных полей в условиях Латвийской ССР и их роль как потенциальных энтомофагов Колорадского жука (*Lepinotarsa decemlineata* Say) // *Материалы 7-го Прибалтийского совещания по защите растений. Вредители сельскохозяйственных и лесных растений и меры борьбы с ними*, часть 1/, Елгава, 94–97

559 **Велце Д. К., Данка Л. Я.**, 1970. Каталог цикад (Auchenorrhyncha) Латвийской ССР // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **4**/, 15–65

560 **Tumšs V.**, 1968. Materiāli Latvijas lapseņu (Hymenoptera, Vespidae) faunai // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **3**/, 15–26

561 **Velce Dz.**, 1968. Jaunas ziņas par Latvijas PSR cikāžu (Auchenorrhyncha) faunu // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **3**/, 37–68

562 **Velce Dz.**, 1967. Zaļziedainības iespējamie pārnesēji Latvijas Republikā // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **1**/, 93–100

563 **Bukejs A.**, 2010. Lapgraužu apakšdzimta Chrysomelinae (Coleoptera: Chrysomelidae) Latvijas faunas apskats // *Latvijas Universitātes 68. Zinātniskā konference. Ģeogrāfija, ģeoloģija, vides zinātne. Referātu tēzes*/, Rīga, 53–56

564 **Šulcs A., Šulcs I.**, 1978. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 7. Mitteilung // *Notulae Entomologicae* **58**/, 141–150

565 **Šulcs A., Viidalepp J.**, 1981. 1. Nachtrag zur Verbreitung der Großschmetterlinge im Baltikum (Lepidoptera) // *Deutsche Entomologische Zeitschrift* **28**/, 123–146

566 **Šulcs A., Šulcs I.**, 1984. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. 10. Mitteilung // *Notulae Entomologicae* **64**/, 151–155

567 **Šulcs A.**, 1976. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. // *Annales Entomologici Fennici* **42**/, 4–21

568 **Шулц А. А.**, 1987. Чешуекрылые (Lepidoptera) природного резервата Слитере // *Jaunākais Mežsaimniecībā* **29**/, 23–50

569 **Šulcs I.**, 1996. New and rare species of Lepidoptera from Latvia. Report No. 14 // *Sahlbergia* **3**/, 1–8

570 **Рупайс А. А., Апсе Л. Я.**, 1964. Причины устойчивости различных пород липы к липовой тле – *Eucalipterus tiliae* L. и слизистому липовому пилильщику – *Caliroa annulipes* Kl. // *Фауна Латвийской ССР и сопредельных территорий* **4**/, 145–157

571 **Расиня Б., Расиньш А., Юхневича Б.**, 1966. Итоги исследований в области защиты картофеля от вредителей на Прибалтийской СТАЗРА за период с 1913 по 1963 годы // *Труды 4 Прибалтийской конференции по защите сельскохозяйственных растений*/, Рига, 67–70

572 **Bukejs A., Barševskis A., Valainis U.**, 2007. Review of the leaf-beetles subfamily Cryptocephalinae Gyllenhal, 1813 (Coleoptera: Chrysomelidae) of the fauna of Latvia // *Cross – Border cooperation in researches of biological diversity. Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis*, Suppl. 1/, 81–106

573 **Bukejs A.**, 2010. Latvijas lapgraužu (Coleoptera: Chrysomelidae *s. l.*) fauna, sistemātika un bioģeogrāfija, Promocijas darba kopsavilkums Bioloģijas doktora (Dr. biol.) zinātniskā grāda iegūšanai zooloģijas apakšnozarē: Fauna, systematics and biogeography of Latvian leaf-beetles (Coleoptera: Chrysomelidae *s. l.*), Summary of the thesis for applying for the Doctoral degree in Biology (Dr. biol.) (speciality Zoology), Daugavpils

574 **Eglītis V., Kaktiņa Dz.**, 1960. Instruktīvi norādījumi zemenāju nematodes davastācijai, Rīga

575 **Ozols E.**, 1955. Daži bīstamākie apstādījumu kaitēkļi un to apkarošana // *Palīgs zaļās celtniecības darbiniekiem. Meža un dārzu dienām veltīts rakstu krājums*/, Rīga, 218–222

576 **Спурис З. Д.**, 1983. Фаунистическое изучение жуков-дровосеков Латвии // *Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Vēstis* (10)/, 110–113

577 **Spuņģis V.**, 1976. Jaunas ziņas par fitofāgo pangodiņu (Diptera, Cecidomyiidae) sugu sastāvu Latvijas PSR // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **14**/, 27–34

578 **Tumšs V.**, 1973. Materiāli Latvijas bišu (Hymenoptera, Apoidea) faunai 2 // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **11**/, 5–33

579 **Zilspārne A.**, 1973. Fenoloģiskās ziņas par pīlādžu tīklkodi un trihogrammas pielietošanu šī kaitēkļa apkarošanās 1971. gadā // *Zooloģijas muzeja raksti* **11**/, 49–54

580 **Danka L., Stiprais M.**, 1972. Dažas ziņas par Pierīgas dārzu kolonijas "Dārziņi" kukaiņu faunu // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **8**/, 45–64

581 **Velce Dz.**, 1972. Materiāli par cikāžu fenoloģiju un sezonālo dinamiku // *Zooloģijas Muzeja Raksti* **8**/, 65–82

582 **Стары П., Рупайс А.**, 1964. Новые данные о паразитах тлей Прибалтики // *Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Vēstis* (8)/, 61–68

583 **Петров В. М., Петрова В. И.**, 1985. Особенности биологии малинного паутинного клеща в Латвийской ССР // *Вестник зоологии* (6)/, 28–33

584 **Spuņģis V., Kalniņš M.**, 30.08.2003. Odveidīgie divspārņi – Nematocera, *http://leb.daba.lv/Nematocera.htm* (skatīts: 25.04.2013.)

585 **Balalaikins M.**, 2010. Molytinae apakšdzimta (Colepotera: Curculionidae: Molytinae) Latvijas faunā, sākotnējais apskats // *Latvijas Universitātes 68. Zinātniskā konference. Ģeogrāfija, ģeoloģija, vides zinātne. Referātu tēzes*/, Rīga, 30–31

586 **Opmanis K.**, 1926. Kāds vārds par mūsu lapu utīm // *Daba* (5–6)/, 188–190

587 **Johns O.**, 1927. Latvijas tauriņu noteicējs // *Daba* (4)/, 157–168

588 **Jon**[s] **O.**, 1926. Pūšļkāji jeb tripsi // *Daba* (1–2)/, 26–30

589 **Johns O.**, 1928. Latvijas tauriņu noteicējs // *Daba* (1)/, 3–23

590 **Johns O.**, 1928. Latvijas tauriņu noteicējs // *Daba* (2)/, 78–81

591 **Jons O.**, 1928. Bruņuutis (Coccidae) // *Daba* (3)/, 112–117

592 **Saars A.**, 1930. Mūsu mežu kaitekļi un viņu apkaŗošana // *Daba* (4)/, 147–160

593 **Princis K.**, 1931. Taisnspārņi // *Daba* (1)/, 18–35

594 **Saars A.**, 1931. Latvijā sastopamās posmsnuķaino sugas (Hemiptera) // *Daba* (2)/, 71–90

595 **Gimmerthal A.**, 1842. Verzeichniss der mir bis hiezu in Lief- und Kurland bekannt gewordenen Zweifluegler (Diptera Ln.) nach Meigens System geordnet // *Bulletin de la Société impériale des naturalistes de Moscou* **15**/, 641–659

596 **Petrova V., Jankevica L., Samsone I.**, 2013. Species of phytophagous insects associated with strawberries in Latvia // *Proceedings of the Latvian Academy of Sciences* **67**(2), *Section* **B**/, 124–129

597 **Ozoliņa-Pole L., Apenīte I., Ciematnieks R.**, 2013. Distribution and invasion of clearwing moth *Synanthedon tipuliformis* Cl., a pest of currant, in Latvia // *Proceedings of the Latvian Academy of Sciences* **67**(2), *Section* **B**/, 188–191

598 **R. Rakauskas**, *personīgas ziņas*

599 **van Nieukerken E. J., Laštůvka A., Laštůvka Z.**, 2010. Western Palaearctic *Ectoedemia* (Zimmermannia) Hering and *Ectoedemia* Busck s. str. (Lepidoptera, Nepticulidae): five new species and new data on distribution, hostplants and recognition // *ZooKeys* **32**/, 1–82

600 **Cinītis R.**, 1975. Skrejvaboles krustziežu kultūru agrocenozēs // *Latvijas Entomologs* **17**/, 7–26

601 **Корнєєв С. В.**, 2011. Огляд мух-осетниць (Diptera: Tephritidae) Закарпатської області (Україна) // *Українська ентомофауністика* **2**(4)/, 31–38

602 **Hoffmeister T.**, 1992. Factors determing the structure and diversity of parasitoid complexes in tephritid fruit flies // *Oecologia* **89**/, 288–297

603 **Stiprais M.**, 1975. Skrejvaboles Rīgas jūras līča pludmalē pie Garciema un Kalngales // *Latvijas Entomologs* **17**/, 27–35

604 **Spuris Z.**, 1975. Skrejvaboles Gaujas ielejā pie Siguldas // *Latvijas Entomologs* **17**/, 36–49

605 **Melecis V.**, 1975. Materiāli par Zemgales līdzenuma mīkstspārņu faunu // *Latvijas Entomologs* **17**/, 59–62

606 **Rupais A.**, 1975. Sprakšķu (Elateriadae) papildbarošanās ar laputīm (Aphidinea) // *Latvijas Entomologs* **17**/, 66–67

607 **Kawall J. H.**, 1866. Phänologische Beobachtungen in Kurland (Pussen) // *Correspondenzblatt des Naturforscher-Vereins zu Riga* **16**(5)/, 35–50

608 **Wilkaniec B., Wilkaniec A.**, 2013. The biology and ecology of *Brachycaudus divaricatae* Shaposhnikov (Hemiptera, Aphidoidea) on *Prunus cerasifera* Ehrhart in Western Poland // *Journal of Plant Protection Research* **53**/, 42–47

609 **Söderman G., Gillerfors G., Endrestöl A.**, 2009. An annotated catalogue of the Auchenorrhyncha of Northern Europe (Insecta, Hemiptera: Fulgoromorpha et Cicadomorpha) // *Cicadina* **10**/, 33–69

610 **Söderman G.**, 2007. Taxonomy, distribution, biology and conservation status of Finnish Auchenorrhyncha (Hemiptera: Fulgoromorpha et Cicadomorpha) // *The Finnish Environment* **7**/, 1–98

611 **Lemetty A., Tuovinen T., Kemppainen R.**, 2011. '*Candidatus* Phytoplasma mali' infected *Cacopsylla picta* found in apple orchards in South-Western Finland // *Bulletin of Insectology* **64** (Supplement)/, S257–S258

612 **Lyrene P. M.**, 1992. Blueberry gall midge: a pest on rabbiteye blueberry in Florida // *Proceedings of the Florida State Horticultural Society* **105**/, 297–300

613 **Balalaikins M., Bukejs A.**, 2011. *Otiorhynchus smreczynskii* (Coleoptera: Curculionidae) – a new to Estonia and Lithuania weevil species with notes on its occurrence and bionomy in the East Baltic region // *Acta Zoologica Lituanica* **21**/, 263–267

614 **Barševskis A., Cibuļskis R., Shavrin A., Anichtchenko A., Valainis U., Balalaikins M.,Vorobjova I., Litvinceva J.**, 2012. Faunistic records of the beetles (Hexapoda: Coleoptera) in Latvia. 4 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12**(4)/, 85–117

615 **Balalaikins M., Bukejs A.**, 2012. Latvian Molytinae (Coleoptera: Curculionidae): research history, fauna and bionomy // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12**(3)/, 2–20

616 **Leather S. R., Day K. R., Salisbury A. N.**, 1999. The biology and ecology of the large pine weevil, *Hylobius abietis* (Coleoptera: Curculionidae): a problem of dispersal? // *Bulletin of Entomological Research* **89**/, 3–16

617 **Balalaikins M., Telnov D.**, 2012. Latvian Curculioninae (Coleoptera: Curculionidae): 3. Tribe Curculionini Latreille, 1802 // *Zoology and Ecology* **22**/, 181–189

618 **Balalaikins M.**, 2012. Latvian Entiminae (Coleoptera: Curculionidae): 4. Tribe Phyllobiini Schönherr, 1826 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12**(1)/, 24–38

619 **Balalaikins M.**, 2012. Latvian Entiminae (Coleoptera: Curculionidae): 3. Tribe Sitonini Gistel, 1856 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12** (1)/, 6–23

620 **Balalaikins M.**, 2012. On Latvian weevils of the subfamily Entiminae (Coleoptera: Curculionidae): Genus *Polydrusus* Germar, 1817 // *Latvijas Entomologs* **51**/, 12–26

621 **Bukejs A., Balalaikins M.**, 2008. Ground beetles (Coleoptera: Carabidae) of wheat agrocenosis in Latvia // *Acta Zoologica Lituanica* **18**/, 134–138

622 **Spuņģis V., Kalniņš M.**, 2003. Blaktis – Hemiptera // *http://leb.daba.lv/Hemiptera.htm* (skatīts 03.10.2013.)

623 **Bukejs A., Telnov D.**, 2006. Materials about the fauna of beetles (Insecta: Coleoptera) of Naujene rural municipality (Daugavpils district, Latvia). Part 2 // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **7**/, 191–208

624 **Bukejs A.**, 2012. Taxonomical structure and biogeography of leaf-beetles (Coleoptera: Chrysomelidae s. l.) of the Latvian fauna // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12**/, 25–34

625 **Balalaikins M.,** 2012. Curculionidae (except Scolytinae and Platypodinae) in Latvian fauna, taxonomical structure, biogeography and forecasted species // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **12**/, 67–83

626 **Spuņģis V., Kalniņš M.**, 2003. Augļlapsenes – Symphyta // *http://leb.daba.lv/Symphyta.htm* (skatīts 19.09.2012.)

627 **Eglītis V., Kaktiņa Dz.**, 1953. Augu nematodes un to apkarošana, Rīga

628 **Шульц А. А.**, 1962. О привлечении чешуекрылых на приманку и кварцевой лампой в Латвии // *Latvijas entomologs* **5**/, 12–20

629 **Цинитис Р. Я.**, 1962. Жужелицы в агробиоценозе картофельного поля // *Latvijas entomologs* **5**/, 25–28

630 **Strand E.**, 1921. Lepidoptera und Hymenoptera aus Kurland, gesammelt von Dr. W. Horn // *Internationale Entomologishe Zeitschrift* 15/, 36–37

631 **Malumphy C., Ostrauskas H.**, 2013. New data on the scale insects (Hemiptera: Coccoidea) of Estonia, Latvia and Lithuania, including revised checklists for each country // *Zoology and Ecology* **23**/, 115–128

632 **Ozols G.**, 1985. Priedes un egles dendrofāgie kukaiņi Latvijas mežos, Rīga

633 **EPPO RS**, 2013. Situation of several regulated pests in Latvia // *EPPO Reporting Service* (10)/, 13–14

634 **Чакстиня Т.**, 1971. Методы прогноза развития некоторых вредителей яблони // *Augsne un Raža*: *Почва и урожай* **17**/, 134–154

635 **Rupais A., Stalažs A., Strelčūns R.**, 2014. Kokaugu kaitēkļu noteicējs pēc bojājumiem augļdārzos un apstādījumos. *Scripta Letonica* **1**, 5–221

636 **Martin R. R., MacFarlane S., Sabanadzovic S., Quito D., Poudel B., Tzanetakis I. E.,** 2013. Viruses and virus diseases of *Rubus* // *Plant Disease* **97**/, 168–182

637 **Petrova V., Čudare Z., Velikanj V., Laugale V.**, 2005. Strawberry infestation by thrips (Thysanoptera), species compound, and the evaluation of the harmfulness // *3rd International conference "Research and conservation of biological diversity in Baltic Region"*, Daugavpils (Latvia), April 20–22, 2005, *Book of abstracts*/, Daugavpils, 92

638 **Gagné R. J., Jaschhof M.**, 2014. A catalog of the Cecidomyiidae (Diptera) of the World, 3rd Edition, Digital version 2.

639 **Stalažs A.**, 2014. New records of Tephritoidea (Diptera: Brachycera) for the fauna of Latvia // *Zoology and Ecology* **24**/, DOI:10.1080/21658005.2014.939883

640 **Циновский Я. П.**, 1953. Насекомые Латвийской ССР. Рогохвосты и пилильщики, Рига

641 **Баранчиков Ю. Н., Скуграва М., Скугравu В.**, 2012. Дендрофильные галлицы (Diptera, Cecidomyiidae) юга Красноярского края и республик Хакасия и Тыва // *Известия Санкт-Петербургской лесотехнической академии* **200**/, 16–26

642 **Skuhravá M., Skuhravý V.**, 2010. Die Gallmückenfauna (Diptera, Cecidomyiidae) Südtirols: 9. Gallmücken der Sarntaler Alpen // *Gredleriana* **10**/, 267–274

643 **Malumphy C., Ostrauskas H.**, 2013. New data on whiteflies (Hemiptera: Aleyrodidae) of Estonia, Latvia and Lithuania, including the first records of rhododendron whitefly *Massilieurodes chittendeni* (Laing) // *Zoology and Ecology* **23**/, 1–4

644 **Лелей А. С.** (глав. ред.), 2012. Аннотированный каталог насекомых Дальнего Востока России, Том 1. Перепончатокрылые, Владивосток

645 **Petrova V., Čudare L., Laugale V., Jankevica L.**, 2005. Occurrence and biodiversity of weevils (Coleoptera, Curculionoidea) on strawberry and observations of the blossom weevil (*Anthonomus rubi* Hbst) damage to 13 strawberry cultivars // *Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis* **5**/, 27–34

646 **Benson R. B.**, 1951. Hymenoptera 2. Symphyra. Section (a) // *Handbooks for Identification of British Insects* **6** (Part 2 (a))/, 1–49

647 **Barševskis A., Savenkov N.**, 2013. Contribution to the knowledge of long-horned beetles (Coleoptera: Cerambycidae) in Latvia // *Baltic Journal of Coleopterology* **13**/, 91–102

648 **Gailis J., Turka I.**, 2014. The diversity and structure of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) assemblages in differently managed winter wheat fields // *Baltic Journal of Coleopterology* **14**/, 33–46

649 **Barševskis A.**, 2005. Catalogue of click–beetles (Coleoptera: Elateridae) of Latvia // *Proceedings on taxonomy and faunistics of beetles* (Coleoptera) *dedicated to the 100th birthday of the Latvian entomologist Mihails Stiprais* (*1905–1990*)/, 7–28

650 *ftp://ftp.funet.fi/index/Tree_of_life/insecta/index.html* (skatīts vairākkārt)

651 *http://idtools.org/id/leps/tortai/Grapholita_funebrana.htm* (skatīts 09.05.2013.)

652 *http://plpnemweb.ucdavis.edu/nemaplex/Nemabase2010/NematodeHostRangeResults.aspx?Ngenus-Nspec=Meloidogyne%20incognita* (skatīts 03.05.2012.)

653 *http://plpnemweb.ucdavis.edu/nemaplex/Taxamnus/g011mnu.htm* (skatīts vairākkārt)

654 *http://scalenet.info/query/* (skatīts 07.04.2012.)

655 *http://ukflymines.co.uk* (skatīts vairākkārt)

656 *http://ukmoths.org.uk/* (skatīts vairākkārt)

657 *http://www.agroatlas.ru/en/* (skatīts vairākkārt)
658 *http://www.agroatlas.ru/en/content/pests/* (skatīts vairākkārt)
659 *http://www.aphidsonworldsplants.info* (skatīts vairākkārt)
660 *http://www.bioinfo.org.uk* (skatīts 11.09.2012.)
661 *http://www.bladmineerders.nl/* (skatīts vairākkārt)
662 *http://www.brc.ac.uk/dbif/homepage.aspx* (skatīts vairākkārt)
663 *http://www.commanster.eu/commanster/Insects/Beetles/WBeetles/Hylesinus.fraxini.html* (skatīts 25.04.2012.)
664 *http://www.eurobutterflies.com/species_pages/argiolus.htm* (skatīts 13.09.2012.)
665 *http://www.ipm.ucdavis.edu/PMG/r105200111.html#SYMPTOMS* (skatīts 27.08.2013.)
666 *http://www.lepidoptera.no/en/* (skatīts vairākkārt)
667 *http://www.lepidoptera.pl* (skatīts vairākkārt)
668 *http://www.lepidoptera.se* (skatīts vairākkārt)
669 *http://www.lepiforum.de/cgi-bin/lepiwiki.pl*
670 *http://www.nic.funet.fi/pub/sci/bio/life/insecta/hymenoptera/index.html* (skatīts 28.04.2012.)
671 *http://www.plantwise.org/?dsid=57038&loadmodule=plantwisedatasheet&page=4270&site=234* (skatīts 25.04.2012.)
672 *http://www.sel.barc.usda.gov/catalogs/coccidae/Parthenolecaniumrufulum.htm* (skatīts 02.10.2012.)
673 *http://www.thewcg.org.uk/orsodacnidae/0523.htm* (skatīts 17.04.2012.)
674 *http://www.ukflymines.co.uk* (skatīts vairākkārt)

Tekstā minēto organismu nosaukumu radītājs

Augu latvisko nosaukumu saraksts

A

ābeles 11, 15, 17, 27, 30, 38, 40, 42–52, 54, 56, 57, 62–65, 67, 69–74, 76, 78, 80–82, 84–102, 105, 107, 111, 113–157, 159–178, 180, 181, 183, 186–189, 191, 193, 194, 196–199, 201

ābolaugi 31, 71, 164

āboliņi 49, 76, 95, 155

akļi 61, 62

aktinīdijas 18, 76

aktinīdiju dzimta 18

alkšņi 44, 45, 47, 48, 50, 74, 81, 84, 87, 90–92, 94, 96, 111–114, 116–119, 124, 125, 127, 129, 131, 133, 134, 139, 145, 146, 153, 155, 165, 168, 186, 188, 191, 197

alpīnā vērene 25

Altaja sausserdis 26

aļģes 203

Amerikas upene 25

Amerikas vīnkoks 39

Amūras vīnkoks 39, 73

ancīši 140

andromedas 58, 154

apiņskābarži 77, 136, 140

aprikozes 27, 32, 33, 59, 65, 71–74, 76, 88, 94, 97, 121, 132, 135, 147, 150, 162, 164, 167, 169, 171, 174, 175, 177, 185, 186, 189, 193, 197, 201

aprikožu sekcija 32, 33

apses 43, 74, 83, 90, 91, 93, 94, 100, 114, 124, 125, 128, 130, 146, 155, 168, 170, 171, 175, 177, 185, 188, 190

aronijas 27, 28, 38, 57, 71, 74, 89, 117, 119, 158, 164, 175, 177, 180, 188, 199

ārstniecības baldriāns 67

ārstniecības brūnvālīte 184

asā aktinīdija 18, 73

asinssarkanais grimonis 55, 187

asinszāles 86

asteru dzimta 46, 59, 60

augļaugi 10–17, 19–21, 25–30, 32, 36–39, 42, 45, 48–51, 54, 57, 72, 81, 84, 86, 88–90, 92, 93, 95, 96, 99–102, 123, 126, 144, 145, 151, 152, 157, 160, 164, 165, 169, 173, 177, 180, 183, 187, 188, 192, 197, 201, 203

ausainais pīlādžbumbieris 38

avenes 27, 36, 37, 42–52, 54, 55, 57, 67, 73–75, 77–80, 82–93, 96–98, 100–102, 105, 107–109, 112, 113, 115–117, 119, 121, 124, 126, 127, 129–132, 134, 137, 138, 142, 143, 145, 146, 148–156, 158–167, 169, 171–176, 182–184, 186–188, 190–192, 194, 195, 198–202

B

balandas 56

baldriāni 63

bālganā zilene 23

baltakācijas 73

bārbeles 18, 66, 73, 74, 110, 111, 124, 129–132, 144, 152, 162, 167, 169, 174, 175, 184

bārbeļu dzimta 18

bērzi 43, 47, 51, 72, 77, 82, 84, 90, 92, 94, 94, 96, 100, 111, 113, 114, 116–119, 122, 124, 125, 127–130, 132–134, 137–139, 144–146, 149, 151–156, 167, 168, 171, 177, 181, 185, 188, 190, 191

bērzu dzimta 18, 48

bezslavīšu dzimta 19

bietes 56

bitenes 67, 111, 142, 159, 188, 190, 192

blussūrenes 60

brūklenes 13, 15, 17, 21, 22, 43, 48, 54, 58, 67, 72–75, 106, 118–120, 124, 125, 128, 131, 133, 136, 138, 140, 145, 146, 149, 152, 154, 156, 160, 161, 163, 164, 174–176, 188

brūnvālītes 77, 96, 140, 142, 186

bultenes 83

bumbieres 27, 34, 38, 43–47, 49, 53–57, 64, 67, 71–74, 76, 78, 80, 81, 84–97, 102, 103, 107, 111, 113–115, 117–120, 122, 124, 126, 128, 131–139, 141, 142, 144, 146, 147, 150–153, 155, 157, 158, 160–169, 171–177, 180, 181, 183, 186, 187, 188, 191, 193, 194, 197, 198, 201

C

ceļtekas 64

ceriņi 74, 81, 87, 89, 114, 138, 158

ceriņu ģints 89

cietpienes 69

citronliānas 17, 20

citronliānu dzimta 20

Č

čemurziežu dzimta 63, 65, 72, 81

D

dārza kazene 37

dārza zemene 29

dedestiņas 76

Dienvidkanādas zilene 23

Dikušas upene 25

divirbuļu vilkābele 195

dižā zirdzene 62

dižaugļu lazda 18

dižskābarži 73, 77, 78, 87, 93, 94, 96, 117, 122, 124, 132, 144, 145, 150

dižskābaržu rinda 113

dzeltenā lēpe 83

dzērvenes 22

E

ēdamais kastanis 166

ēdamais sausserdis 26

egles 70, 95, 166

Eiropas vilknadze 70

eleagni 60

eleagnlapu bumbiere 34

eleagnu dzimta 20

ērgļpapardes 149

ērikas 131, 158

ēriku dzimta 21, 72, 75

ērkšķogas 24, 43–45, 50, 56, 58, 61, 66, 69, 72–74, 78, 86, 89, 91, 93, 111, 112, 115, 123, 124, 128, 129, 131, 132, 137, 142, 144, 146, 151, 152, 154, 157–159, 164, 169, 179, 183, 190, 192, 199, 200

ērkšķogu apakšģints 24

ērkšķogu dzimta 23

ērkšķu plūme 33, 71, 122, 151, 172, 178, 179, 189, 194, 195

Eša zilene 23, 105

F

filadelfi 56, 67, 73

G

garkātu upene 25

gārsas 72

gobas 65, 72, 73, 93, 94, 114, 119, 123, 125, 132, 150, 157, 169, 175, 191, 197, 198

gobu ģints 156

graudzāles 41, 55, 65, 68, 71, 72

Grieķijas riekstkoks 166

grimoņi 55, 74, 104, 111, 117

grimoņu dzimta 26

grimoņu ģints 26

grīšļi 61

H

Higana ķirsis 68

I

ievas 32, 49, 50, 51, 71, 83, 85, 87, 88, 93, 97, 100, 123–126, 129, 131–134, 137, 138, 146, 147, 168, 171, 175, 177, 185, 186, 191

irbenes 15, 17, 19, 20, 26, 56, 59, 61, 69, 73, 74, 81, 91, 92, 101, 104, 114, 117, 120, 123, 127, 130, 133, 144, 146, 148, 151–153, 158, 161, 163, 164, 168, 169, 173, 185, 201

īstais vīnkoks 39

izcilā krūmcidonija 28

J

jāņogas 23, 24, 43–45, 56, 58, 61, 62, 65, 66, 69, 71–74, 76, 78, 89, 91, 98, 99, 106, 107, 112–115, 123, 124, 126–130, 132, 134, 138, 142, 146, 148–154, 157, 162–164, 168, 169, 173, 174, 179, 190, 192–194, 199, 201

jāņogu apakšģints 24, 25

jāņogu ģints 56, 62, 106, 193

jāņogu sekcija 24

Japānas krūmcidonija 28

K

Kamčatkas sausserdis 26

Kanādas irbene 84

kāpostu dzim¬ta 95

kāpostu ģints 152

kaprifoliju dzimta 26

kārkli 44, 45, 51, 74, 82–84, 87, 90, 91, 94, 114, 121, 124, 125, 127–132, 134, 146, 148, 149, 152–155, 167, 168, 170, 185, 188

kartupeļi 43, 54, 67, 151

kastaņi 73

Kasūbijas gundega 78

Kaukāza plūme 33, 59, 60

kaulenes 75, 140, 142, 145, 190, 192

kauleņkoki 95

kazenes 27, 36, 37, 42–44, 47, 50–52, 54, 55, 57, 67, 72–75, 77, 78, 82, 87, 89–93, 96, 97, 102, 104, 105, 107, 108, 111–113, 115–117, 119, 121, 123, 124, 126, 127, 129, 130, 132–134, 138–140, 142–156, 159–167, 171–173, 176, 182, 184, 186–188, 190, 192, 195, 197

kazeņu apakšģints 37

kazeņu ģints 36, 113, 171, 173, 186, 192

kazeņveida avene 36

kazrozes 56

kivi aktinīdija 18

kizils 17, 26, 55, 73, 74, 91, 104, 111, 117, 169

kļavas 73, 74, 87, 94, 100, 130, 132, 144, 145, 150, 162, 197

klinšu kaulene 36, 113, 186

klintenes 50, 57, 71, 78, 87, 88, 92, 96, 97, 110, 114, 117–119, 132, 136, 137, 140–142, 147, 150, 162, 177, 179, 180, 186, 188, 191, 193

kokaugi 43–49, 51, 57, 72–74, 86–95, 98–100, 111, 113, 114, 117, 122–128, 130–139, 142, 143, 145–155, 160–165, 167–169, 171, 172, 174–176, 185, 188, 200, 201

kokveida lazda 18

kokžņaudzēji 73

Kolumbijas miltene 21

Korejas aprikoze 32

korintes 27, 57, 64, 74, 90, 92, 93, 96, 97, 118, 119, 122, 124, 125, 128, 132–134, 136–138, 140–142, 144, 146, 147, 164, 173, 177, 180, 188

krāšņā krūmcidonija 28

krievpogas 67

krizantēmas 60

krokainā cūcene 36

krūkļi 87, 93, 117

krūmcidonijas 17, 28, 57, 64, 71, 74, 89, 92, 118, 119, 122, 134, 136, 144, 150, 164, 176, 177

krūmi 48, 88, 89, 152

kultūras bumbiere 172

Ķ

ķērpji 203

Ķīnas aktinīdija 18

Ķīnas aprikoze 32

Ķīnas citronliāna 20

ķirši 27, 32, 40, 44, 48–51, 59, 69, 70, 71, 73, 74, 76, 78, 81, 84–88, 90–94, 96, 97, 100–102, 110, 114, 117–121, 123, 124, 126–128, 131–139, 141, 144–147, 150, 152, 153, 155–157, 160–165, 167–171, 173–177, 179, 180, 183, 185, 186, 188, 189, 191–193, 197, 198, 200, 201

ķiršu apakšģints 32

ķiršu sekcija 32

ķiršveida plūme 33, 59, 60, 69, 157, 180, 188

L

labības 41, 68

lācene 11, 14, 17, 27, 36, 37, 49, 75, 83, 111, 113, 138, 140, 142, 146, 148, 155, 157, 168, 192

lāceņu apakšģints 37

laimes palēcīte 75

lakstaugi 42–47, 52, 57–60, 62, 67–69, 72, 75, 79, 83, 88, 89, 91, 93, 95, 99, 103, 113, 123, 126, 127, 137, 138, 142, 143, 146, 148, 150–154, 158, 162, 163, 165, 166, 187, 196, 200, 201

lapegles 100, 166, 172

lapkausa sausserdis 26

lapkoki 80, 81, 94, 95, 138, 143, 145, 197

latvāņi 56, 72

laukaugi 98

lazdas 18, 19, 43–52, 61, 68, 72–74, 76–78, 81–84, 86–96, 98, 103, 104, 107, 111, 113, 116–120, 122–136, 138–141, 143–146, 148–157, 160–165, 167, 168, 170, 171, 173, 174, 176, 179, 181, 186, 188, 190, 191, 196, 197

lēpes 71

lielā nātre 91

lielogu dzērvene 22, 73, 74, 84, 88, 89, 105, 145, 149, 156, 175, 191

liepas 72, 74, 94, 100, 113, 114, 117, 119, 125, 127, 130, 132, 144, 150, 155, 169, 188

ligustri 74, 89, 114, 158, 169

ligustru ģints 89

līkirbuļa vilkābele 195

līkkausa vilkābele 195

lini 82

lucernas 155

M

madaras 68

mahonijas 18, 66, 73
mājas ābeles 30
mājas plūme 32, 33, 180, 192, 194
māllēpes 55
mandeles 27, 32
Mandžūrijas aktinīdija 18
Mandžūrijas aprikoze 32
mazā brūklene 21
mazā plūme 33
mazais mārsils 51
mellene 14, 15, 21, 22, 43, 48, 54, 58, 59, 67, 72–75, 78, 82, 106, 107, 111, 113, 116, 117, 119, 124–134, 138, 139, 141–143, 145, 146, 148–154, 156, 158, 160–168, 171–176, 188, 191
melnā cūcene 36, 78, 101
melnā vistene 21, 125
melnais plūškoks 19
melnaugļu aronija 28
mespilvilkābele, mespilvilkābeles 28
mespilvilkābele 'Dardarii' 28, 135, 136, 141
mētras 70
meža avene 27, 36, 112
meža bumbiere 34
meža suņburkšķis 62
meža zemene 27, 29, 75, 101, 111, 132, 158
mežābele 30
mežvīteņi 56
miķelītes 60
mīkstpienes 65, 66
miltenes 21, 74, 117

N

nātres 43, 46, 157
neļķu dzimta 42
niedres 65

O

olīvkoku dzimta 114
oši 73, 74, 87, 90, 94, 100, 114, 125, 132, 134, 158, 169
ozoli 43, 45–49, 51, 73, 74, 77, 87, 88, 93, 94, 96, 98, 100, 117, 122–127, 129, 130, 132–134, 144, 146, 148–151, 153–155, 160–162, 167, 168, 170, 181, 188, 197
ozolītes 66

P

pabērzi 87, 93, 117, 131
Pallasa sausserdis 26, 27, 70, 72, 104, 105, 109, 151, 193
panātres 61, 62
panātru dzimta 61, 62
parastā aprikoze 32
parastā apse 177
parastā bārbele 18
parastā brūklene 17, 21, 101
parastā bumbiere 34, 172
parastā cidonija 27, 64, 72–74, 76, 87, 88, 91, 92, 97, 118, 119, 122, 135, 136, 141, 164, 166, 174, 177, 193
parastā ērkšķoga 24, 164
parastā ieva 50, 135, 180, 195
parastā irbene 14, 17, 20, 58, 84
parastā lazda 18
parastā mahonija 18
parastā māllēpe 60
parastā miltene 21, 51, 72–76, 131, 139, 149, 152, 154, 156, 157, 163, 164, 168, 171, 176
parastā upene 25, 106
parastā zilene 21, 23, 48, 51, 54, 58, 59, 67, 72, 74, 75, 106, 118, 119, 121, 124–128, 130, 131, 133, 134, 138, 139, 141–143, 145, 146, 149, 150, 152, 154–158, 160–166, 174–176, 181
parastais apinis 43, 45, 67, 70, 129, 137, 143, 148, 157
parastais miežbrālis 70
parastais persiks 69, 73
parastais pīlādzis 38, 194
parastais sausserdis 43, 70, 72, 105, 110, 193
parastais smiltsērkšķis 20, 60
pelašķi 129
persiki 27, 32, 69, 93, 94, 121, 169, 185, 186, 201
pēterenes 67, 185
pienenes 79
pīlādžbumbieri 141
pīlādzenes 73
pīlādži 78, 79, 81, 83, 84, 84, 86–88, 90–97, 101, 103, 104, 110, 111, 113–115, 117–120, 122–132, 134–150, 152–155, 157, 158, 160–162, 164, 165, 168–171, 173–180, 183, 185, 186, 188, 191, 192, 194, 196, 198, 199
pilsētas bitene 79
platlapji 155
platlapu kokaugi 153
pļavas pastinaks 56
plūmes 27, 32, 33, 40, 42, 46, 47, 49–51, 57, 59, 60, 65, 70–74, 76, 78, 79, 81, 84–88, 90–100, 102, 107, 111, 113–139, 141–158, 160–165, 167–181, 183, 185, 186, 188–192, 194, 197–199, 201
plūmjlapu aronija 28
plūmju apakšģints 32, 33
plūmju ģints 33, 59, 60, 65, 70, 88, 98, 121, 192
plūškoki 19, 20, 26, 42, 44, 57, 73, 74, 81, 94, 104, 109, 113, 114, 124, 126, 127, 129, 133, 143, 144, 152, 158, 165, 195, 199, 200, 202
plūškoku ģints 19
polijlapu andromeda 48, 58, 156, 181
priedes 70, 95, 166
pūkainā jāņoga 24
pulkstenītes 64
pupas 56, 149
purva dzērvene 21, 22, 51, 58, 67, 74–76, 124, 125, 142, 153, 156–158, 164, 175, 191
purva vaivariņš 51, 124, 126, 161
purvmirtes 118, 122, 127, 131, 142, 161, 166

R

raskrēsliņi 109, 186
retēji 77, 96, 109, 139, 140, 142, 159, 192
rievainā roze 50, 68, 176
rozes 17, 27, 35, 40–42, 44, 45, 48–51, 54, 57, 61, 66–69, 72–77, 81, 84–86, 88–93, 96, 97, 100–103, 106–110, 113, 114, 117–120, 123–134, 136–138, 140, 142–151, 154, 155, 159–162, 164–172, 174, 176, 177, 179, 182–188, 190–192, 199, 201, 202
rožu dzimta 27, 42, 50, 57, 73, 87, 88, 107, 188
rūgtdilles 72

S

saldais ķirsis 32, 68
sarkanā jāņoga 24
sarkanais plūškoks 19
sārmenes 61, 62
sārtene 160
saulkrēsliņi 66

sausserži 17, 26, 27, 33, 43, 54, 65, 70, 72, 73, 76, 77, 80, 89, 92, 93, 98, 104, 105, 109, 110, 113, 114, 117, 120, 121, 124, 126–128, 130, 132–134, 136, 140, 143, 146–149, 151–153, 157, 163–166, 168, 169, 172–174, 176, 181, 185, 192, 193, 199, 201
sausseržu ģints 26
seglapu upene 25
segliņi 56, 73
Sibīrijas aprikoze 32
Sibīrijas upene 25
sīkkrūmi 75
sīkziedu upene 25
sila virsis 51
sīpoli 68
skābais ķirsis 32, 68, 69, 101, 135
skābarži 51, 73, 77, 87, 93, 94, 111, 113, 116–119, 122, 132, 140, 141, 150, 162, 165, 181, 197
skujkoki 80, 81, 92, 95, 145, 183
slotzari 73
smaržīgā zemene 29
smaržīgais ķirsis 32, 69
smiltsērkšķi 15, 17, 21, 47, 52, 53, 60, 73, 74, 91, 92, 98, 100, 102, 110, 113, 121–123, 127–129, 131, 133, 138, 144, 149, 150, 153, 156, 164, 169, 173, 176, 178
sniegogas 73, 109, 110, 120, 136, 149, 168, 181, 185
sorbaronijas 38, 57
spirejas 57, 73, 78, 81, 87–89, 109, 111
spradzene 29, 30, 196
staģes 60
sudraba aktinīdija 18
sūnas 203
sūnu upene 25
sūrenes 187

Š

šaurlapu eleagns 199
šaurlapu zilene 23
šaurziedu sausserdis 26
šeferdijas 20

T

Tatārijas sausserdis 70
tauriņziežu dzimta 93, 145
tomāti 152
tūbainais ķirsis 32
Tunberga bārbele 18
tūsklapes 55

U

ūdensaugi 71
ūdensrozes 71
ūdenszāles 70
ugunsērkšķi 64, 110, 119
ugunspuķes 58
upenes 17, 24, 25, 40, 44–47, 56, 58, 61, 62, 65, 69, 71–74, 76, 78, 89, 98, 106, 107, 112, 114, 115, 123, 124, 126, 128–130, 132, 133, 138, 148–154, 157, 158, 162–164, 166, 168, 173, 174, 179, 183, 190, 191, 193, 194, 199, 200, 202, 203
usnes 67
Usūrijas bumbiere 34, 56
Usūrijas upene 25

V

Vācijas mespils 31, 70, 73, 78, 87, 88, 92, 97, 118, 119, 136, 139, 141, 170, 177, 186
Vācijas vīteņsausserdis 105
vairoga zilene 23, 58, 67, 105
vaivariņi 48, 75
vanagnadziņi 49, 155
vārnkājas 77, 83, 159
vārpainā korinte 27
vējmietiņi 69
vērenes 24–26, 43, 56, 58, 61, 62, 66, 69, 73, 74, 78, 89, 111–113, 123, 124, 126, 128, 130, 142, 146, 164, 179, 193, 194
vēreņu apakšģints 25
vērmele 129
vībotnes 91, 129
vienirbuļa vilkābele 63
vīgriezes 43, 49, 77, 83, 108, 109, 111, 116, 129, 134, 138, 142, 152, 153, 161, 186, 190, 192
vīķi 76, 86, 103
vīksnas 91, 93, 132, 150, 197, 198
vilkābeles 17, 27–29, 33, 38, 43, 45, 46, 48–52, 57, 62–64, 70–74, 76, 78, 81, 83–93, 95–98, 102, 104, 110, 113–158, 160–165, 167–181, 183, 185, 186, 188–191, 193, 195, 197
vilkmēlītes 185
vilnainā irbene 84
vīnkoki 39, 42, 44, 49, 50, 72–74, 76, 78, 82, 88–90, 93, 95, 103, 142, 144, 153, 154, 165, 166, 169, 183, 187, 197–199, 201
vīnkoku dzimta 39
virši 48, 72, 75, 127, 128, 130, 131, 134, 142, 143, 150, 154, 158, 160, 171, 175, 181
vistenes 75
vītoli 44, 45, 51, 82–84, 87, 94, 100, 114, 124, 125, 128–132, 134, 146, 148, 149, 152–155, 168, 174, 177, 185, 188, 190
vītollapu bumbiere 34
vītolu dzimta 144
vītolu ģints 151

Z

zelta jāņoga 24, 25, 56, 58, 61, 62, 73, 89
zeltakācijas 73, 169
zemā ābele 30
zemenes 27, 29, 30, 54, 40–42, 44–52, 54, 56, 57, 59, 67, 68, 72, 73, 75–80, 82, 83, 85–91, 93, 95, 96, 98–103, 108, 109, 111, 113, 119, 120, 126, 127, 133–135, 137–140, 142–155, 158, 159, 161–163, 165, 166, 169, 172, 174, 185–188, 191, 196, 197, 199–202
zemeņu ģints 29, 196
ziemasteres 60
ziemcietes 111
ziemeļu kaulene 36
zilenes 21, 23, 124, 175, 191
zileņu ģints 21, 22, 23, 126, 191, 192
zilganā kazene 36, 37, 55, 72, 111, 112, 116, 118
zirdzenes 172
zirgkastaņi 87, 100, 132, 145
zirņi 149
zobainā irbene 84
zvaguļi 66

A

ābeļlapu pasvilnis 114
ābeļlapu zāģlapsene 191
ābeļu alotājtinējkode 135
ābeļu augļu zāļkode 120
ābeļu dzinumu gartaustkode 122
ābeļu dzinumu zāļkode 120
ābeļu lapu gartaustkode 122
ābeļu lapu pangodiņš 31, 105
ābeļu mīkstblakts 44, 45
ābeļu pangu laputs 62, 63, 64
ābeļu pumpuru tinējs 21, 27, 28, 176
ābeļu pundursprīžmetis 130
ābeļu pundurvērpējs 155
ābeļu rūsērce 193
ābeļu sēkllapsenīte 183
ābeļu stiklspārnis 16, 115
ābeļu teltveidalotājkode 135
ābeļu tīklkode 180
ābeļu vērpējs 138
ābeļu vērpējsprīžmetis 131
ābeļu zaļganziedsprīžmetis 133
ābeļu ziedsmecernieks 31, 85
ābeļu ziedu tinējs 173
ābeļu-graudzāļu laputs 71
ābeļu-suņburkšķu laputs 62, 63, 64
ābolaugu alotājraibkode 135
ābolaugu teltveidalotājkode 137
āboliņu stublājnematode 200, 202
ābolu tinējs 12, 30, 166, 167, 170
ābolu zāģlapsene 31, 189
acainais sfings 114
alkšņu baltsprīžmetis 125
alkšņu matiņmizgrauzis 87
alkšņu vilnkājis 116
alotājkožu dzimta 159
alotājkožu virsdzimta 159
alotājmuša, parastā sausseržu 109
alotājmuša, plūškoku 109
alotājmuša, rožziežu 109
alotājmuša, sausseržu zvaigžņveida 109
alotājmuša, vīgriežu 109
alotājmušu dzimta 109
alotājraibkode, ābolaugu 135
alotājraibkode, kauleņkoku 135
alotājraibkode, lazdu 135, 136
alotājraibkode, rožziežu 135
alotājsmecernieks, sausseržu 92
alotājsmecernieks, vilkābeļu 92
alotājtinējkode, ābeļu 135
alotājtinējkode, ķiršu 135
alotājzāģlapsene, aveņu 190
āmura mīkstgliemezis 202
apiņu šūpotnis 137
apiņu ziedsprīžmetis 129
apšgrauzis, dzeltenraksta lapkoku 81
apšu daivsprīžmetis 134
apšu koksprīžmetis 130
astainītis, aveņu 156
astainītis, bērzu 156
astainītis, gobu 156
astainītis, plūmju 156
auglapseņu apakškārta 184
augļkoku austiņsmeceris 22, 89
augļkoku gartaustkode 121
augļkoku gleznspārnis 120
augļkoku koksmecernieks 88
augļkoku koksngrauzis 81
augļkoku lapgrauzis 84
augļkoku lapkode 177
augļkoku pūcīte 150
augļkoku raibenis 157
augļkoku teltveidalotājkode 136
augļkoku tīklērce 31, 33, 198, 199
augļkoku tīklkode 33, 38, 180
augļkoku vērpējs 138
augļkoku vīksnpūcīte 150
augļmušas 184
augļmušas, divplankumu 16
augļu krāssmecernieks 97
augutu apakškārta 52
austiņsmeceris, augļkoku 22, 89
austiņsmeceris, ceriņu 89
austiņsmeceris, dārzeņu 89
austiņsmeceris, lielais zālaugu 88
austiņsmeceris, neizvēlīgais 22, 23, 89
austiņsmeceris, olveida 22, 23, 88
austiņsmeceris, skujkoku 89
austiņsmeceris, zemeņu 89
austrumu tinējs 176
aveņkode, parastā 159
aveņkožu dzimta 159
aveņkožu virsdzimta 159
aveņu alotājzāģlapsene 190
aveņu astainītis 156
aveņu dzinumu pamuša 108
aveņu dzinumu pangodiņš 36, 108
aveņu gartaustkode 121
aveņu lapsprīžmetis 132
aveņu lapu pangodiņš 105
aveņu panglapsene 182
aveņu plankumu maurērce 36, 195
aveņu pumpurzāģkode 36, 37, 112
aveņu šaurspārnkrāšņvabole 77
aveņu spradzis 82
aveņu stiklspārnis 36, 115
aveņu stumbra pangodiņš 36, 37, 107, 182
aveņu tīklērce 36, 198, 200
aveņu vilnkājis 116
aveņu zāģlapsene 188
aveņu ziedsmecernieks 36, 85
aveņu ziedsprīžmetis 129
aveņvabole, lielā 79
aveņvabole, mazā 36, 78, 79
aveņvaboles 79
aveņvaboļu dzimta 78

B

bālganais gobu lapsprīžmetis 127
bālganais kārklu lapsprīžmetis 127
bālganais ozolu lapsprīžmetis 128
baltblusiņa, sausseržu 54
baltblusiņu dzimta 54
baltenis, lapkoku 157
balteņu dzimta 157
baltpunktainā ozolu pūcīte 151
baltsprīžmetis, alkšņu 125
baltsprīžmetis, bērzu 125
bārbeļu laputs 66
bārbeļu sprīžmetis 130
bārbeļu zāģlapsene 184
bārbeļu ziedsprīžmetis 129
bērzu astainītis 156
bērzu baltsprīžmetis 125
bērzu bruņuts 73
bērzu lapsmecernieks 90
bērzu pundurvērpējs 155
bērzu raibvērpējs 113
bērzu stūrspārnis 132
bērzu tinējsmecernieks 96
bērzu vērpējs 137
bērzu vērpējsprīžmetis 131
bezmugurkaulnieki 18
birztalas vīngliemezis 203
bišu dzimta 182
bites 184
blakšu apakškārta 43
blakšu kārta 43
Blaktis 43, 44, 45, 47
brūkleņu galotņu pangodiņš 106
brūkleņu teltveidalotājkode 136
brūkleņu tīklblakts 48
brūnā ābeļu makstkode 119
brūnā gartaustkode 122
brūnā pīlādžu zāģlapsene 191
brūnā smiltājvabole 99
brūnā tīklērce 197
brūnais lācītis 142
brūnais melleņu sprīžmetis 125
brūnais viršu sprīžmetis 127
brūnganais krāšņīssmeceris 92
brūnganspārnu lapsmecernieks 90
bruņuts, bērzu 73
bruņuts, grimoņu 73
bruņuts, kārklu 74
bruņuts, kļavu 76
bruņuts, lazdu 72
bruņuts, pelēkā rožu 74
bruņuts, platlapju 73
bruņutu dzimta 72
brūnzaļais lapsmecernieks 91
bulteņu lapgrauzis 37, 83
bumbieru koksmecernieks 87, 88
bumbieru lapritinātāja laputs 64
bumbieru lapu pangērce 34, 194
bumbieru pangodiņš 34, 103
bumbieru šaurspārnkrāšņvabole 78
bumbieru tīkllapsene 186
bumbieru tinējs 167
bumbieru ziedsmecernieks 84
bumbieru-latvāņu laputs 56
bumbieru-māllēpju laputs 55, 56

C

cekulainais bērzu zobspārnis 155
ceriņu austiņsmeceris 89
ceriņu sfings 114
cigoriņu smailvēderis 101
cikāde, lazdu 49
cikāde, plūmju 50
cikāde, ragainā 52
cikāde, rožu 35, 49, 50
cikādes 48, 49, 51, 52
cikādiņu dzimta 48, 52
cikādīte, zaļā 49
cikāžu apakškārta 48

Č

čaulgliemeži 203

D

daivsprīžmetis, apšu 134
daivsprīžmetis, vilkābeļu 123
dārza garkājods 108
dārza joslpūcīte 153
dārza mīkstblakts 20, 31, 44, 45
dārza tūkstoškājis 40
dārza vīngliemezis 203
dārzeņu austiņsmeceris 89
dārzeņu dārzpūcīte 152
dārzpūcīte, dārzeņu 152
dārzpūcīte, kāpostu 152
dārzpūcīte, sūreņu 152
dārzpūcīte, zirņu 149
dārzvabole 100, 102
dedestiņu otiņmūķene 145
dienvidu ābeļu lapblusiņa 52, 54
dienvidu krāssmecernieks 97
dievkrēsliņu pelēkpūcīte 146
dīgstu skrejvabole 79
divplankumu augļmuša 16
divspārņu kārta 103
dižtauriņš, plūmju 157
dižtauriņu dzimta 157
dižtauriņu virsdzimta 155
druknais bērzu sprīžmetis 124
duglasīdu dzimta 134
dzelkšņainā rožu zāģlapsene 187
dzeloņcikāžu dzimta 52
dzeltenā jāņogu zāģlapsene 24, 123, 190, 192
dzeltenā lazdu laputs 68
dzeltenais līkvēderis 128
dzeltenais raibvēderlācītis 143
dzeltenais rožu laptinējs 159
dzeltenis, purva 158
dzeltenraksta lapkoku apšgrauzis 81
dzeltenvioletā krāšņpūcīte 148

dzērveņu dzinumu pangodiņš 22, 23, 105
dzērveņu īskājsprīžmetis 125
dzērveņu purvraibenis 156
dzintargliemezis, parastais 203
dzinumu krāssmecernieks 31, 96

E

egļu mūķene 145
Eiropas ķiršu raibspārnmuša 15, 32, 110
Eiropas krūmgliemezis 203
eleagnu-staģu laputs 60
eleagnu-dzelkšņu laputs 60
eleagnu-māllēpju laputs 60
ērces 43, 46
ērces [plēsīgās] 74
ērču infraklase 192
ērkšķogu raibsprīžmetis 123
ērkšķogu svilnis 159
ērkšķogu-mīkstpieņu laputs 24, 26, 66
ērkšķplūmju gleznspārnis 120

G

gaišā ābeļu maurērce 196
gaišā ķiršu pelēkpūcīte 146
gaišā plūmju zāģlapsene 33, 96, 169, 189
gaišā sausseržu raibspārnmuša 110
gaišā sausseržu zāģlapsene 185
gaišais ābeļu ziedsprīžmetis 129
gaišais melleņu lapsprīžmetis 126
gaišais rožu laptinējs 172
gaiškāju āboliņu sīksmecernieks 76
gaiškāju ērkšķogu zāģlapsene 192
gaiškāju ķiršu zāģlapsene 191
gaišpelēkais salnsprīžmetis 123
gaišspārnu tīklainais laptinējs 161
gaišzaļganais krāšņīssmeceris 92
garkājods, dārza 108
garkājods, purva 108
garkājodu dzimta 108
gāršas lācītis 143
gartaustkode, ābeļu dzinumu 122
gartaustkode, ābeļu lapu 122
gartaustkode, augļkoku 121
gartaustkode, aveņu 121
gartaustkode, brūnā 122
gartaustkode, smiltsērkšķu 15, 21, 121
gartaustkožu dzimta 121
gartaustkožu virsdzimta 116
gartaustpūcīšu apakšdzimta 143
gartaustpūcīte, mazā apiņu 143
gleznspārnis, augļkoku 120
gleznspārnis, ērkšķplūmju 120
gleznspārņu dzimta 120
gliemeži 15
gliemju tips 202
gļotzāglapsene, ķiršu 188
gļotzāglapsene, liepu 188
gļotzāglapsene, rožu 188
gludmalsprīžmetis, ievu 131
gludmalsprīžmetis, ozolu 131
gobu astainītis 156
gobu-jāņogu laputs 65
gremzdgrauzis, lielais ābeļu 93
gremzdgrauzis, mazais ābeļu 93
gremzdgrauzis, mazais gobu 93
gremzdgrauzis, skābaržu 93
griezējbišu ģints 182
grimoņu bruņuts 73

I

iepelēkais līkvēderis 128
ievu gludmalsprīžmetis 131
ievu lapgrauzis 19, 83
ievu radziņērce 195
ievu raibsprīžmetis 123
ievu tīklkode 180
ievu-labību laputs 71
iežmauglapseņu apakškārta 182
inkvilīnais lazdu pangodiņš 104
ipsolofu dzimta 181
irbeņu lapgrauzis 20, 84
irbeņu māņsvlinis 158
irbeņu ziedu pangodiņš 20, 104
irbeņu-grīšļu laputs 20, 61
īskājsprīžmetis, dzērveņu 125
īssmeceris, lazdlapu 94
īssmeceris, pelēkais 90
īssmeceris, sakņu 93
īssmeceris, svītrainais zirņu 93
īssmeceris, zaļais 86
izsaucēja laukpūcīte 147

J

jāņogu līkvēderis 128
jāņogu pumpurērce 193, 194
jāņogu pumpurzāģkode 26, 112
jāņogu raibenis 157
jāņogu sarkanpanglaputs 24, 25, 26, 61, 62
jāņogu stiklspārnis 24, 25, 115
jāņogu stūrspārnis 132
jāņogu vairogblakts 43, 47
jāņogu zaru laputs 71
jāņogu-āžloku laputs 58
jāņogu-cietpieņu laputs 69
jāņogu-mīkstpieņu laputs 65, 66
jāņogu-zvaguļu laputs 66
joslainā kameņvabole 81
joslpūcīte, dārza 153
joslpūcīte, platmalu 153
jostainā zāģlapsene 186
jūlijvabole, mazā 102
jūnijvabole, saulgriežu 100

K

kailgliemeži 202
kaķi 18
Kalifornijas tripsis 41
kameņvabole, joslainā 81
kāpostu dārzpūcīte 152
Karēlijas pundurvērpējs 155
kārklu bruņuts 74
kārklu koksprīžmetis 124
kārklu līkvēderis 128

kārklu-bērzu lapgrauzis 84
karmīnsarkanā tīklērce 199
kārpērce, kauleņu 192
kārpērce, plūmju lapu 194
kārpērce, spradzeņu 196
kartupeļu laputs 23, 67
kartupeļu stublāju pūcīte 151
kauleņkoku alotājraibkode 135
kauleņkoku teltveidalotājkode 136
kauleņu kārpērce 192
kauleņu pangērce 194
kazeņu laptinējs 173
kazeņu lapu pangodiņš 103
kazeņu laputs 55
kazeņu sviļņpūcīte 143
kazeņu vērpējs 138
kazeņu vilnkājis 116
kazeņu ziedu pangodiņš 104
kazeņu-graudzāļu laputs 72
kizila pangodiņš 104
kļavu bruņuts 76
kļavu pelēkpūcīte 145, 146, 147
kļavu spožmizgrauzis 87
klūdziņkārklu lapgrauzis 84
koklapseņu dzimta 184
koksmecernieks, augļkoku 88
koksmecernieks, bumbieru 87, 88
koksmecernieks, plūmju 88
koksngrauzis, augļkoku 81
koksngrauzis, sausseržu 27, 80
koksngraužu dzimta 80
koksnmizgrauzis, lapkoku 94
koksnmizgrauzis, ozolu 94
kokssprīžmetis, apšu 130
kokssprīžmetis, kārklu 124
kokssprīžmetis, lielais alkšņu 127
koku vairogblakts 47
komatbruņuts, parastā 22, 74
kopeju nevienādais mizgrauzis 94
krāšņīssmeceris, brūnganais 92
krāšņīssmeceris, gaišzaļganais 92
krāšņīssmeceris, raibspārnu 92
krāšņīssmeceris, rakstjoslu 92
krāšņīssmeceris, varazaļais 91
krāšņīssmeceris, zaļganais 91
krāšņpūcīte, dzeltenvioletā 148
krāšņpūcīte, linu 148
krāšņpūcīte, pelēkvioletā 149
krāšņvaboļu dzimta 77
krāssmecernieks, augļu 97
krāssmecernieks, dienvidu 97
krāssmecernieks, dzinumu 31, 96
krāssmecernieks, ķiršu 97
krāssmecernieks, melnzilais 97
krāssmecernieks, plūmju 96
krāssmecernieks, zemeņu 96
krāssmecernieku dzimta 95
krastkaņepju ziedsprīžmetis 126
krizantēmu nematode 200
krūkļu zilenītis 156
krūmgliemezis, Eiropas 203
krūmu stūrspārnis 131
krustziežu spīdulis 101
kukaiņi 41, 46
kukaiņu klase 40

Ķ

ķiršplūmju laputs 33, 59
ķiršu alotājtinējkode 135
ķiršu gļotzāglapsene 188
ķiršu krāssmecernieks 97
ķiršu pumpuru tīklkode 179
ķiršu teltveidalotājkode 137
ķiršu ziedsmecernieks 85
ķiršu-madaru laputs 32, 68

L

lāceņu pumpurzāģkode 113
lācīšu apakšdzimta 142
lācītis, brūnais 142
lācītis, gāršas 143
lācītis, melnais 142
lācītis, purpura 143
lācītis, sarkanbārkšu 142
lakstaugu vērpējs 138
lapblusiņa, dienvidu ābeļu 52, 54
lapblusiņa, lielā bumbieru 34, 53
lapblusiņa, lielā pīlādžu 53
lapblusiņa, lielā vilkābeļu 29, 52
lapblusiņa, parastā ābeļu 31, 52
lapblusiņa, parastā bumbieru 34, 53
lapblusiņa, tumšā bumbieru 53
lapblusiņas 21, 38, 43, 52, 53, 54
lapblusiņu dzimta 52
lapgrauzis, augļkoku 84
lapgrauzis, bulteņu 37, 83
lapgrauzis, ievu 19, 83
lapgrauzis, irbeņu 20, 84
lapgrauzis, kārklu-bērzu 84
lapgrauzis, klūdziņkārklu 84
lapgrauzis, pīlādžu 83
lapgrauzis, zemeņu 83
lapgrauzis, zilais alkšņu 81
lapgraužu dzimta 81
lapkode, augļkoku 177
lapkode, plūmjlapu 177
lapkode, vilkābeļu 177
lapkoku baltenis 157
lapkoku koksnmizgrauzis 94
lapkoku lapsmecernieks 90
lapkoku ligzdkoksngrauzis 81
lapkoku nevienādais mizgrauzis 94
lapkoku otiņmūķene 144
lapkoku sprīžmetis 133
lapkoku tinējsmecernieks 95
lapkožu dzimta 177
lapmalērce, plūškoku 20, 195
lapmalērce, sausseržu 193
lapmalērce, vilkābeļu 195
lapnematožu dzimta 200
lapsene, parastā 24, 32, 33, 34, 183, 184

lapsene, Vācijas 24, 32, 33, 34, 183, 184
lapsenes 184
lapseņu dzimta 183
lapsmecernieks, bērzu 90
lapsmecernieks, brūnganspārnu 90
lapsmecernieks, brūnzaļais 91
lapsmecernieks, lapkoku 90
lapsmecernieks, nātru 91
lapsmecernieks, sudrabzaļais 90
lapsmecernieks, svītrainais 91
lapsmecernieks, zaļganais 90
lapsprīžmetis, aveņu 132
lapsprīžmetis, bālganais gobu 127
lapsprīžmetis, bālganais kārklu 127
lapsprīžmetis, bālganais ozolu 128
lapsprīžmetis, gaišais melleņu 126
lapsprīžmetis, mainīgais melleņu 130
lapsprīžmetis, purva 126
lapsprīžmetis, šaurspārnu zileņu 126
lapsprīžmetis, tumšais kazeņu 127
lapsprīžmetis, zaļais melleņu 125
lapsprīžmetis, zaļais ozolu 126
laptinējs, dzeltenais rožu 159
laptinējs, gaišais rožu 172
laptinējs, gaišspārnu tīklainais 161
laptinējs, kazeņu 173
laptinējs, lāsumainais ābeļu 162, 171
laptinējs, lielais lapkoku 165
laptinējs, mazais lapkoku 165
laptinējs, mazais pīlādžu 164
laptinējs, melleņu 174
laptinējs, mežābeļu 22, 175
laptinējs, neizvēlīgais 28, 31, 164
laptinējs, ogulāju 18, 27, 174
laptinējs, parastais 174
laptinējs, pelēcīgais rožu 21, 27, 28, 38, 164
laptinējs, platspārnu tīklainais 162
laptinējs, plūmju 171
laptinējs, rūsganais 160
laptinējs, skeletējošais ābeļu 162, 171
laptinējs, smaržzvīņu rožu 172
laptinējs, trīspunktu rožu 172
laptinējs, vēlais 18, 21, 24, 27, 169
laptinējs, vilkābeļu 163
laputis 41, 43, 99
laputs, ābeļu pangu 62, 63, 64
laputs, ābeļu-graudzāļu 71
laputs, ābeļu-suņburkšķu 62, 63, 64
laputs, bārbeļu 66
laputs, bumbieru lapritinātāja 64
laputs, bumbieru-latvāņu 56
laputs, bumbieru-māllēpju 55, 56
laputs, dzeltenā lazdu 68
laputs, eleagnu-dzelkšņu 60
laputs, eleagnu-māllēpju 60
laputs, ērkšķogu-mīkstpieņu 24, 26, 66
laputs, gobu-jāņogu 65
laputs, ievu-labību 71
laputs, irbeņu-grīšļu 20, 61
laputs, jāņogu zaru 71
laputs, jāņogu-āžloku 58
laputs, jāņogu-cietpieņu 69
laputs, jāņogu-mīkstpieņu 65, 66
laputs, jāņogu-zvaguļu 66
laputs, kartupeļu 23, 67
laputs, kazeņu 55
laputs, kazeņu-graudzāļu 72
laputs, ķiršplūmju 33, 59
laputs, ķiršu-madaru 32, 68
laputs, lielā aveņu 54, 55
laputs, lielā rožu 35, 61, 67, 68
laputs, matainā rožu 61, 68
laputs, mazā aveņu 57
laputs, mazā ērkšķogu 24, 25, 26, 56
laputs, mazā rožu 68
laputs, melnā irbeņu 20, 58
laputs, mežābeļu 63
laputs, neizvēlīgā biteņu 54, 67
laputs, pelargoniju 54
laputs, pelēkā ābeļu 31, 64
laputs, pelēkā pīlādžu 38, 64
laputs, persiku 69
laputs, plūmju-apiņu 70
laputs, plūmju-asteru 60, 70
laputs, plūmju-dzelkšņu 59
laputs, plūmju-niedru 65
laputs, plūmju-ūdensrožu 71
laputs, plūškoku 20, 57
laputs, pūkainā ābeļu 64
laputs, pupu 20, 56
laputs, rožu mizas 67
laputs, rožu-graudzāļu 35, 66, 68
laputs, rožu-ozolīšu 66
laputs, šalotes sīpolu 68
laputs, sārtā lazdu 61
laputs, sausseržu-egļu 70
laputs, sausseržu-graudzāļu 70
laputs, smiltsērkšķu 60
laputs, upeņu 24, 25, 26, 58
laputs, vēreņu 66
laputs, vilkābeļu-čemurziežu 63
laputs, vilkābeļu-priežu 70
laputs, zaļā ābeļu 29, 30, 34, 38, 57
laputs, zaļā zemeņu 54
laputs, zemeņu sakņu 56
laputs, zileņu 58
laputu dzimta 54, 72
lāsumainais ābeļu laptinējs 162, 171
lauka maijvabole 30, 100
laukpūcīte, izsaucēja 147
laukpūcīte, ziemāju 147
lazdlapu īssmeceris 94
lazdu alotājraibkode 135, 136
lazdu bruņuts 72
lazdu cikāde 49
lazdu lapu pangodiņš 103
lazdu mēnestiņsprīžmetis 134
lazdu pumpurērce 196
lazdu pundurkode 141
lazdu slēpgalvis 82

lazdu smalkpangu pangodiņš 107
lazdu spožmizgrauzis 87
lazdu teltveidalotājkode 135, 136
lazdu tinējsmecernieks 77
lazdu ziedu pangodiņš 103, 104
lazdu-apiņskābaržu teltveidalotājkode 136
lazdu-vīķu pangodiņš 103
lielā aveņu laputs 54, 55
lielā aveņvabole 79
lielā bumbieru lapblusiņa 34, 53
lielā pavasarpūcīte 148
lielā pīlādžu lapblusiņa 53
lielā plakanpūcīte 148
lielā rožu laputs 35, 61, 67, 68
lielā rožu zāģlapsene 184
lielā vilkābeļu lapblusiņa 29, 52
lielais ābeļu gremzdgrauzis 93
lielais alkšņu koksprīžmetis 127
lielais alkšņu sprīžmetis 127
lielais lapkoku laptinējs 165
lielais melleņu zaļsprīžmetis 130
lielais ozolu sprīžmetis 126
lielais priežu smecernieks 95
lielais purvraibenis 157
lielais salnsprīžmetis 128
lielais sprīžmetis 129
lielais zālaugu austiņsmeceris 88
liepu gļotzāglapsene 188
liepu mūķene 144
liepu zobspārnis 155
ligzdkoksngrauzis, lapkoku 81
līktaustkožu dzimta 134
līkvēderis, dzeltenais 128
līkvēderis, iepelēkais 128
līkvēderis, jāņogu 128
līkvēderis, kārklu 128
līkvēderis, melleņu 128
linu krāšņpūcīte 148
lūksngrauzis, raibais ošu 87

M

maijvabole, lauka 30, 100
maijvabole, meža 100
maijvaboles 100
maijvaboļu dzimta 99
mainīgā pavasarpūcīte 154
mainīgais alkšņu sprīžmetis 124
mainīgais melleņu lapsprīžmetis 130
makstkode, brūnā ābeļu 119
makstkode, melnā ābeļu 117, 118, 119
makstkode, rožu 118
makstkožu dzimta 117
māņbruņutu dzimta 75
māņsvlinis, irbeņu 158
mārītes 184
matainā rožu laputs 61, 68
matiņmizgrauzis, alkšņu 87
matiņmizgrauzis, ozolu 87
maurērces 196
maurērces, aveņu plankumu 36, 195
maurērces, gaišā ābeļu 196
maurērces, pīlādžu 196
maurērču dzimta 192
mazā apiņu gartaustpūcīte 143
mazā aveņu laputs 57
mazā aveņvabole 36, 78, 79
mazā ērkšķogu laputs 24, 25, 26, 56
mazā jūlijvabole 102
mazā pavasarpūcīte 148, 153, 154
mazā rožu laputs 68
mazā zileņu pūcīte 149
mazais ābeļu gremzdgrauzis 93
mazais apšu vērpējs 139
mazais gobu gremzdgrauzis 93
mazais labību sprakšķis 98
mazais lapkoku laptinējs 165
mazais melleņu zaļsprīžmetis 131
mazais pīlādžu laptinējs 164
mazais purvraibenis 157
mazais salnsprīžmetis 31, 123, 124, 132, 150
mazais šūpotnis 137
melleņu galotņu pangodiņš 107
melleņu laptinējs 174
melleņu lapu pangodiņš 106
melleņu līkvēderis 128
melleņu vērpējs 139
melleņu zaļganziedsprīžmetis 133
melnā ābeļu makstkode 117, 118, 119
melnā irbeņu laputs 20, 58
melnā mežpūcīte 154
melnais lācītis 142
melnkāju āboliņu sīksmecernieks 76
melnraibā ozolu pūcīte 151
melnuļu dzimta 102
melnzilais krāssmecernieks 97
mēnestiņsprīžmetis, lazdu 134
mēnestiņsprīžmetis, plūmju 134
mēnestiņsprīžmetis, trīssvītru 134
mespilu teltveidalotājkode 136
mētru raibvēderlācītis 143
meža avenes zāģlapsene 190
meža maijvabole 100
mežābeļu laptinējs 22, 175
mežābeļu laputs 63
mežpūcīte, melnā 154
mīkstblakšu dzimta 43, 47
mīkstblakts, ābeļu 44, 45
mīkstblakts, dārza 20, 31, 44, 45
mīkstgliemezis, āmura 202
mīkstgliemezis, raibais 202
mīkstgliemezis, tīruma 202
mīkstgliemežu dzimta 202
mīkstspārnis, rūsganais 80
mīkstspārņu dzimta 80
milteņu stūrspārnis 131
mizgrauzis, kopeju nevienādais 94
mizgrauzis, lapkoku nevienādais 94
mūķene, egļu 145
mūķene, liepu 144
mūķene, ozolu 144
mūķene, zeltastes 144

mūķene, zeltvēdera 144
mūķeņu apakšdzimta 144, 145
mušas 15
mušveidīgo apakškārta 108

N

nātru lapsmecernieks 91
neizvēlīgā biteņu laputs 54, 67
neizvēlīgā zāģlapsene 185
neizvēlīgais austiņsmeceris 22, 23, 89
neizvēlīgais laptinējs 28, 31, 164
nematode, krizantēmu 200
nematode, zemeņu 197, 200
nematožu tips 200
neskaidrā nematode 201
neskaidrā rožu sēkllapsenīte 183

O

odveidīgo apakškārta 103
ogu vairogblakts 47
ogulāju laptinējs 18, 27, 174
olveida austiņsmeceris 22, 23, 88
oranžais salnsprīžmetis 123, 124, 132
otiņaste, parastā 22, 145
otiņaste, rožu 145
otiņmūķene, dedestiņu 145
otiņmūķene, lapkoku 144
ozolu gludmalsprīžmetis 131
ozolu koksnmizgrauzis 94
ozolu matiņmizgrauzis 87
ozolu mūķene 144
ozolu pavasarpūcīte 154
ozolu šaurspārnkrāšņvabole 77
ozolu vērpējs 138
ozolu-lazdu šaurspārnkrāšņvabole 77

P

pamuša, aveņu dzinumu 108
pamušu dzimta 108
pangērce, bumbieru lapu 34, 194
pangērce, kauleņu 194
pangērce, plūmju lapu 33, 192
pangērču dzimta 196
panglapsene, aveņu 182
panglapsene, rožu biezsienu 182
panglapsene, rožu jostpangu 183
panglapsene, rožu lodveida 182
panglapsene, rožu sūnveida 182
panglapseņu dzimta 182
pangodiņš, ābeļu lapu 31, 105
pangodiņš, aveņu dzinumu 36, 108
pangodiņš, aveņu lapu 105
pangodiņš, aveņu stumbra 36, 37, 107, 182
pangodiņš, brūkleņu galotņu 106
pangodiņš, bumbieru 34, 103
pangodiņš, dzērveņu dzinumu 22, 23, 105
pangodiņš, inkvilīnais lazdu 104
pangodiņš, irbeņu ziedu 20, 104
pangodiņš, kazeņu lapu 103
pangodiņš, kazeņu ziedu 104
pangodiņš, kizila 104
pangodiņš, lazdu lapu 103
pangodiņš, lazdu smalkpangu 107
pangodiņš, lazdu ziedu 103, 104
pangodiņš, lazdu-vīķu 103
pangodiņš, melleņu galotņu 107
pangodiņš, melleņu lapu 106
pangodiņš, pīlādžu lapu 104
pangodiņš, pīlādžu ziedu 103
pangodiņš, plūškoku-sausseržu 20, 27, 104
pangodiņš, rožu acojumu 107
pangodiņš, rožu lapu 106
pangodiņš, rožu ziedpumpuru 103
pangodiņš, sausseržu lapmalu 105
pangodiņš, sausseržu lapu 105
pangodiņš, upeņu lapu 25, 106
pangodiņš, upeņu zaru 107
pangodiņš, upeņu ziedu 106
pangodiņš, vilkābeļu rozešu 104
pangodiņu dzimta 103
parastā ābeļu lapblusiņa 31, 52
parastā aveņkode 159
parastā bārbeļu raibspārnmuša 111
parastā bumbieru lapblusiņa 34, 53
parastā komatbruņuts 22, 74
parastā lapsene 24, 32, 33, 34, 183, 184
parastā otiņaste 22, 145
parastā pavasarpūcīte 153
parastā plakanpūcīte 148
parastā putcikāde 48
parastā rožu raibspārnmuša 35, 110
parastā rožu sēkllapsenīte 183
parastā rožu zāģlapsene 35, 184
parastā sausseržu alotājmuša 109
parastā spīļaste 14, 40
parastā tīklērce 20, 24, 25, 27, 30, 35, 39, 198, 199, 200
parastā vīksnpūcīte 150
parastā vilkābeļu zāģlapsene 189
parastais dzintargliemezis 203
parastais laptinējs 174
parastais pelašķu ziedsprīžmetis 129
parastais resngalvītis 155
parastais zāļtinējs 165
parka vīngliemezis 203
pasvilnis, ābeļlapu 114
pasviļņu dzimta 114
pasviļņu virsdzimta 114
pāvacis, pelēkais 113
pāvacis, rudais 113
pāvaču dzimta 113
pavasarpūcīte, lielā 148
pavasarpūcīte, mainīgā 154
pavasarpūcīte, mazā 148, 153, 154
pavasarpūcīte, ozolu 154
pavasarpūcīte, parastā 153
pelargoniju laputs 54
pelēcīgais rožu laptinējs 21, 27, 28, 38, 164
pelēkā ābeļu laputs 31, 64
pelēkā pīlādžu laputs 38, 64
pelēkā rožu bruņuts 74
pelēkā zileņu pūcīte 154
pelēkais īssmeceris 90

pelēkais pāvacis 113
pelēkais sprakšķis 98
pelēkbrūnais vībotņu ziedsprīžmetis 129
pelēkdzeltenais salnsprīžmetis 124
pelēkpūcīte, dievkrēsliņu 146
pelēkpūcīte, gaišā ķiršu 146
pelēkpūcīte, kļavu 145, 146, 147
pelēkpūcīte, plūmju 147
pelēkpūcīte, tumšā ķiršu 147
pelēkvioletā krāšņpūcīte 149
pelēkvioletā krāšņpūcīte
persiku laputs 69
pīlādžlapu tulznērce 38, 194
pīlādžu lapgrauzis 83
pīlādžu lapu pangodiņš 104
pīlādžu maurērce 196
pīlādžu pūcīte 154
pīlādžu teltveidalotājkode 137
pīlādžu tīklkode 30, 38, 178
pīlādžu ziedsmecernieks 86
pīlādžu ziedu pangodiņš 103
plakanpūcīte, lielā 148
plakanpūcīte, parastā 148
plakanpūcīte, sarkanspārnu 148
platlapju bruņuts 73
platmalu joslpūcīte 153
platspārnu tīklainais laptinējs 162
platspīļastu dzimta 40
plaušgliemežu kārta 202
pļavblakts, pūkainā 45, 46
pļavblakts, spīdīgā 45
plēsīgās ērces 74
plēvspārņu kārta 182
plūmjlapu lapkode 177
plūmju astainītis 156
plūmju cikāde 50
plūmju dižtauriņš 157
plūmju koksmecernieks 88
plūmju krāssmecernieks 96
plūmju laptinējs 171
plūmju lapu kārpērce 194
plūmju lapu pangērce 33, 192
plūmju mēnestiņsprīžmetis 134
plūmju pelēkpūcīte 147
plūmju tīklērce 197
plūmju tīkllapsene 185
plūmju tinējs 15, 32, 33, 169, 170, 173
plūmju vērpējs 138
plūmju zaļganziedsprīžmetis 133
plūmju zāļsvlinis 158
plūmju-ābolu tinējs 15, 34, 40, 170
plūmju-apiņu laputs 70
plūmju-asteru laputs 60, 70
plūmju-dzelkšņu laputs 59
plūmju-niedru laputs 65
plūmju-ūdensrožu laputs 71
plūškoku alotājmuša 109
plūškoku lapmalērce 20, 195
plūškoku laputs 20, 57
plūškoku sprīžmetis 133
plūškoku-sausseržu pangodiņš 20, 27, 104
pļavas sakņnematode 201
posmkāji 15
posmkāju tips 40
pūcīšu dzimta 145, 154
pūcīšu virsdzimta 142
pūcīte, augļkoku 150
pūcīte, baltpunktainā ozolu 151
pūcīte, kartupeļu stublāju 151
pūcīte, mazā zileņu 149
pūcīte, melnraibā ozolu 151
pūcīte, pelēkā zileņu 154
pūcīte, pīlādžu 154
pūcīte, raibā melleņu 151
pūkainā ābeļu laputs 64
pūkainā pļavblakts 45, 46
pūkainā sarvabole 102
pūkainais liepu sprīžmetis 127
pūkbruņutu dzimta 75
pumpurērce, jāņogu 193, 194
pumpurērce, lazdu 196
pumpurērce, upeņu 193, 194
pumpurērces 24, 25, 193, 194
pumpurzāģkode, aveņu 36, 37, 112
pumpurzāģkode, jāņogu 26, 112
pumpurzāģkode, lāceņu 113
pumpurzāģkode, vēreņu 113
pumpurzāģkožu dzimta 112
pundurkode, lazdu 141
pundurkode, rožu 140
pundurkožu dzimta 139
pundurkožu virsdzimta 139
pundursprīžmetis, ābeļu 130
pundurvērpējs, ābeļu 155
pundurvērpējs, bērzu 155
pundurvērpējs, Karēlijas 155
pundurvērpēju dzimta 155
pupu laputs 20, 56
purpura lācītis 143
purva dzeltenis 158
purva garkājods 108
purva lapsprīžmetis 126
purvraibenis, dzērveņu 156
purvraibenis, lielais 157
purvraibenis, mazais 157
putcikāde, parastā 48
putcikāžu dzimta 48
putni 41

R

racējcirceņu dzimta 40
radziņērce, ievu 195
ragainā cikāde 52
raibā melleņu pūcīte 151
raibais mīkstgliemezis 202
raibais ošu lūksngrauzis 87
raibais vīngliemezis 20, 25, 202, 203
raibenis, augļkoku 157
raibenis, jāņogu 157
raibenis, sausseržu 157
raibeņu dzimta 156

raibkožu dzimta 135
raibkožu virsdzimta 134
raibspārnmuša, Eiropas ķiršu 15, 32, 110
raibspārnmuša, gaišā sausseržu 110
raibspārnmuša, parastā bārbeļu 111
raibspārnmuša, parastā rožu 35, 110
raibspārnmuša, smiltsērkšķu 15, 21, 110
raibspārnmuša, vilkābeļu 110
raibspārnmušas 15
raibspārnmušu dzimta 15, 110
raibspārņu dzimta 181
raibspārnu krāšņīssmeceris 92
raibspārņu virsdzimta 181
raibsprīžmetis, ērkšķogu 123
raibsprīžmetis, ievu 123
raibvēderlācītis, dzeltenais 143
raibvēderlācītis, mētru 143
raibvērpējs, bērzu 113
raibvērpēju dzimta 113
rakstainais zāļtinējs 165
rakstjoslu krāšņīssmeceris 92
resngalvīšu dzimta 155
resngalvītis, parastais 155
resnkājodu dzimta 103
riekstu smecernieks 19, 86
rožu acojumu pangodiņš 107
rožu alotājkode 159
rožu biezsienu panglapsene 182
rožu cikāde 35, 49, 50
rožu dzinumu zāģlapsene 187
rožu gļotzāglapsene 188
rožu jostpangu panglapsene 183
rožu lapu pangodiņš 106
rožu lodveida panglapsene 182
rožu makstkode 118
rožu mizas laputs 67
rožu otiņaste 145
rožu pundurkode 140
rožu ritinātāja zāģlapsene 187
rožu sūnveida panglapsene 182
rožu tīkllapsene 186
rožu tripsis 42
rožu ziedpumpuru pangodiņš 103
rožu ziedpumpuru zāģlapsene 190
rožu-graudzāļu laputs 35, 66, 68
rožu-ozolīšu laputs 66
rožu-pīlādžu tinējs 170
rožvabole, zeltītā 81
rožvaboļu dzimta 71
rožziežu alotājmuša 109
rožziežu alotājraibkode 135
rožziežu zāģlapsene 188
rudais pāvacis 113
rumpjērce, zemeņu 196
rumpjērču dzimta 196
rūsērce, ābeļu 193
rūsganais laptinējs 160
rūsganais mīkstspārnis 80
rūsganais milteņu tinējs 164

S

sakņnematožu dzimta 201
sakņpangnematožu dzimta 201
sakņu īssmeceris 93
salnsprīžmetis, gaišpelēkais 123
salnsprīžmetis, lielais 128
salnsprīžmetis, mazais 31, 123, 124, 132, 150
salnsprīžmetis, oranžais 123, 124, 132
salnsprīžmetis, pelēkdzeltenais 124
sarkanais sprakšķis 98
sarkanbārkšu lācītis 142
sarkanpanglaputs, jāņogu 24, 25, 26, 61, 62
sarkanpanglaputs, upeņu 24, 25, 61
sarkanpanglaputs, vēreņu 26, 61
sarkanspārnu plakanpūcīte 148
sārtā lazdu laputs 61
sarvabole, pūkainā 102
saulgriežu jūnijvabole 100
sausseržu alotājsmecernieks 92
sausseržu baltblusiņa 54
sausseržu koksngrauzis 27, 80
sausseržu lapmalērce 193
sausseržu lapmalu pangodiņš 105
sausseržu lapu pangodiņš 105
sausseržu raibenis 157
sausseržu sfings 113
sausseržu teltveidalotājkode 136
sausseržu vairogblakts 43
sausseržu zvaigžņveida alotājmuša 109
sausseržu-egļu laputs 70
sausseržu-graudzāļu laputs 70
sēkllapsenīšu dzimta 183
sēkllapsenīte, ābeļu 183
sēkllapsenīte, neskaidrā rožu 183
sēkllapsenīte, parastā rožu 183
sēkllapsenītes 183
senkožu dzimta 116
senkožu virsdzimta 116
sēņnematožu kārta 200
sešpunktu slēpgalvis 82
sfings, acainais 114
sfings, ceriņu 114
sfings, sausseržu 113
sfingu dzimta 113
sīkais sprakšķis 99
sīkkožu dzimta 111
sīksmecernieks, gaiškāju āboliņu 76
sīksmecernieks, melnkāju āboliņu 76
sīksmecernieks, tumškāju āboliņu 76
sīksmecernieku dzimta 76
sirpjspārņu dzimta 116
sirpjspārņu virsdzimta 116
sirsenis 183, 184
skābaržu gremzdgrauzis 93
skābaržu tīklērce 197
skeletējošais ābeļu laptinējs 162, 171
skraidulis, varakrāsas lauka 80
skrejvabole, dīgstu 79
skrejvabole, zemeņu 79

skrejvaboles 79, 80
skrejvaboļu dzimta 79, 80
skujkoku austiņsmeceris 89
slaidvairogblakšu dzimta 43, 47
slēpgalvis, lazdu 82
slēpgalvis, sešpunktu 82
smailtripšu dzimta 41
smailvēderi 101
smailvēderis, cigoriņu 101
smailvēderu dzimta 101
smaržzvīņu rožu laptinējs 172
smecernieki 86, 95
smecernieks, lielais priežu 95
smecernieks, riekstu 19, 86
smecernieks, spurdžu 86
smecernieks, zīļu 86
smecernieku dzimta 84
smiltājvabole, brūnā 99
smiltsērkšķu gartaustkode 15, 21, 121
smiltsērkšķu laputs 60
smiltsērkšķu raibspārnmuša 15, 21, 110
spīdīgā pļavblakts 45
spīdīgais sprakšķis 99
spīdulis, krustziežu 101
spīduļu dzimta 101
spīļaste, parastā 14, 40
spīļastu kārta 40
spožmizgrauzis, kļavu 87
spožmizgrauzis, lazdu 87
spradzeņu kārpērce 196
spradzis, aveņu 82
spradzis, zilais linu 82
sprakšķi 99
sprakšķis, mazais labību 98
sprakšķis, pelēkais 98
sprakšķis, sarkanais 98
sprakšķis, sīkais 99
sprakšķis, spīdīgais 99
sprakšķis, svītrainais 98
sprakšķis, tumšais 98
sprakšķu dzimta 98, 99
sprīžmešu dzimta 123
sprīžmešu virsdzimta 123
sprīžmetis, bārbeļu 130
sprīžmetis, brūnais melleņu 125
sprīžmetis, brūnais viršu 127
sprīžmetis, druknais bērzu 124
sprīžmetis, lapkoku 133
sprīžmetis, lielais 129
sprīžmetis, lielais alkšņu 127
sprīžmetis, lielais ozolu 126
sprīžmetis, mainīgais alkšņu 124
sprīžmetis, plūškoku 133
sprīžmetis, pūkainais liepu 127
sprīžmetis, vilkābeļu 133
sprīžmetis, viļņainais vītolu 130
sprīžmetis, vilnkāju 126
sprīžmetis, zileņu 124
spurdžu smecernieks 86
stiebrlapseņu dzimta 185
stiklspārnis, ābeļu 16, 115
stiklspārnis, aveņu 36, 115
stiklspārnis, jāņogu 24, 25, 115
stiklspārņu dzimta 115
stublājnematode, āboliņu 200, 202
stublājnematožu ģints 202
stublājnematožu dzimta 200
stūrspārnis, bērzu 132
stūrspārnis, jāņogu 132
stūrspārnis, krūmu 131
stūrspārnis, milteņu 131
sudrabzaļais lapsmecernieks 90
sūreņu dārzpūcīte 152
sūreņu zāģlapsene 187
svilnis, ērkšķogu 159
sviļņpūcīte, kazeņu 143
sviļņu dzimta 158
sviļņu virsdzimta 158
svītrainais lapsmecernieks 91
svītrainais sprakšķis 98
svītrainais zirņu īssmeceris 93

Š

šalotes sīpolu laputs 68
šaurspārnkrāšņvabole, aveņu 77
šaurspārnkrāšņvabole, bumbieru 78
šaurspārnkrāšņvabole, ozolu 77
šaurspārnkrāšņvabole, ozolu-lazdu 77
šaurspārnkrāšņvabole, zaļā 26, 78
šaurspārnu zileņu lapsprīžmetis 126
šūpotnis, apiņu 137
šūpotnis, mazais 137
šūpotņu dzimta 137
šūpotņu virsdzimta 137

T

tabakas tripsis 42
taisnspārņu kārta 40
tauriņi 41
tauriņu kārta 111
tauriņziežu vērpējs 138
teltveidalotājkode, ābeļu 135
teltveidalotājkode, ābolaugu 137
teltveidalotājkode, augļkoku 136
teltveidalotājkode, brūkleņu 136
teltveidalotājkode, kauleņkoku 136
teltveidalotājkode, ķiršu 137
teltveidalotājkode, lazdu 135, 136
teltveidalotājkode, lazdu-apiņskābaržu 136
teltveidalotājkode, mespilu 136
teltveidalotājkode, pīlādžu 137
teltveidalotājkode, sausseržu 136
teltveidalotājkode, vilkābeļu 136
tīklblakšu dzimta 48
tīklblakts, brūkleņu 48
tīklērce, augļkoku 31, 33, 198, 199
tīklērce, aveņu 36, 198, 200
tīklērce, brūnā 197
tīklērce, karmīnsarkanā 199
tīklērce, parastā 20, 24, 25, 27, 30, 35, 39, 198, 199, 200
tīklērce, plūmju 197

tīklērce, skābaržu 197
tīklērce, vilkābeļu 197
tīklērču dzimta 197
tīklkode, ābeļu 180
tīklkode, augļkoku 33, 38, 180
tīklkode, ievu 180
tīklkode, ķiršu pumpuru 179
tīklkode, pīlādžu 30, 38, 178
tīklkožu dzimta 178
tīklkožu virsdzimta 177
tīkllapsene, bumbieru 186
tīkllapsene, plūmju 185
tīkllapsene, rožu 186
tīkllapseņu dzimta 185
tinējs, ābeļu pumpuru 21, 27, 28, 176
tinējs, ābeļu ziedu 173
tinējs, ābolu 30, 166, 167, 170
tinējs, austrumu 176
tinējs, bumbieru 167
tinējs, plūmju 15, 32, 33, 169, 170, 173
tinējs, plūmju-ābolu 15, 34, 40, 170
tinējs, rožu-pīlādžu 170
tinējs, rūsganais milteņu 164
tinējs, vilkābeļu 170
tinējs, zemmizas 115, 167
tinējsmecernieks, bērzu 96
tinējsmecernieks, lapkoku 95
tinējsmecernieks, lazdu 77
tinējsmecernieku dzimta 77
tinēju dzimta 38, 159, 163, 176
tinēju virsdzimta 159
tīruma mīkstgliemezis 202
tripši 42, 45
tripsis, Kalifornijas 41
tripsis, rožu 42
tripsis, tabakas 42
tripsis, ziedu 41
tripšu dzimta 41
tripšu kārta 41
trīspunktu rožu laptinējs 172
trīssvītru mēnestiņsprīžmetis 134
tūkstoškāji 40
tūkstoškājis, dārza 40
tūkstoškāju klase 40
tulznērce, pīlādžlapu 38, 194
tumšā bumbieru lapblusiņa 53
tumšā ķiršu pelēkpūcīte 147
tumšā plūmju zāģlapsene 32, 96, 169, 189
tumšā sausseržu zāģlapsene 185
tumšais kazeņu lapsprīžmetis 127
tumšais sprakšķis 98
tumškāju āboliņu sīksmecernieks 76

U

upeņu lapu pangodiņš 25, 106
upeņu laputs 24, 25, 26, 58
upeņu ogu zāģlapsene 191
upeņu pumpurērce 193, 194
upeņu sarkanpanglaputs 24, 25, 61
upeņu zaru pangodiņš 107
upeņu ziedu pangodiņš 106
urbējs, vītolu 114
urbējs, zilraibais 114
urbēju dzimta 114
urbēju virsdzimta 114

V

vaboļu kārta 76
Vācijas lapsene 24, 32, 33, 34, 183, 184
vairogblakšu dzimta
vairogblakts, jāņogu 43, 47
vairogblakts, koku 47
vairogblakts, ogu 47
vairogblakts, sausseržu 43
vairogblakts, vilkābeļu 43
vairogblakts, zaļā 21, 36, 47
vairogutu dzimta 74
vālīšlapseņu dzimta 185
varakrāsas lauka skraidulis 80
varazaļais krāšņīssmeceris 91
vēlais laptinējs 18, 21, 24, 27, 169
vēreņu laputs 66
vēreņu pumpurzāģkode 113
vēreņu sarkanpanglaputs 26, 61
vērpējs, ābeļu 138
vērpējs, augļkoku 138
vērpējs, bērzu 137
vērpējs, kazeņu 138
vērpējs, lakstaugu 138
vērpējs, mazais apšu 139
vērpējs, melleņu 139
vērpējs, ozolu 138
vērpējs, plūmju 138
vērpējs, tauriņziežu 138
vērpējs, vilkābeļu 139
vērpējsprīžmetis, ābeļu 131
vērpējsprīžmetis, bērzu 131
vērpējsprīžmetis, zileņu 131
vērpēju dzimta 137
vērpēju virsdzimta 137
vīgriežu alotājmuša 109
vīksnpūcīte, augļkoku 150
vīksnpūcīte, parastā 150
vilkābeļu alotājsmecernieks 92
vilkābeļu daivsprīžmetis 123
vilkābeļu lapkode 177
vilkābeļu lapmalērce 195
vilkābeļu laptinējs 163
vilkābeļu raibspārnmuša 110
vilkābeļu rozešu pangodiņš 104
vilkābeļu sprīžmetis 133
vilkābeļu teltveidalotājkode 136
vilkābeļu tīklērce 197
vilkābeļu tinējs 170
vilkābeļu vairogblakts 43
vilkābeļu vērpējs 139
vilkābeļu-čemurziežu laputs 63
vilkābeļu-priežu laputs 70
viļņainais vītolu sprīžmetis 130
vilnkājis, alkšņu 116
vilnkājis, aveņu 116
vilnkājis, kazeņu 116

vilnkāju sprīžmetis 126
vīngliemeži 203
vīngliemezis, birztalas 203
vīngliemezis, dārza 203
vīngliemezis, parka 203
vīngliemezis, raibais 20, 25, 202, 203
vīngliemežu dzimta 202
virsdzimta, alotājkožu 159
vītolu urbējs 114

Z

zāģkožu dzimta 111
zāģlapsene, ābeļlapu 191
zāģlapsene, ābolu 31, 189
zāģlapsene, aveņu 188
zāģlapsene, bārbeļu 184
zāģlapsene, brūnā pīlādžu 191
zāģlapsene, dzelkšņainā rožu 187
zāģlapsene, dzeltenā jāņogu 24, 123, 190, 192
zāģlapsene, gaišā plūmju 33, 96, 169, 189
zāģlapsene, gaišā sausseržu 185
zāģlapsene, gaiškāju ērkšķogu 192
zāģlapsene, gaiškāju ķiršu 191
zāģlapsene, jostainā 186
zāģlapsene, lielā rožu 184
zāģlapsene, meža avenes 190
zāģlapsene, neizvēlīgā 185
zāģlapsene, parastā rožu 35, 184
zāģlapsene, parastā vilkābeļu 189
zāģlapsene, rožu dzinumu 187
zāģlapsene, rožu ritinātāja 187
zāģlapsene, rožu ziedpumpuru 190
zāģlapsene, rožziežu 188
zāģlapsene, sūreņu 187
zāģlapsene, tumšā plūmju 32, 96, 169, 189
zāģlapsene, tumšā sausseržu 185
zāģlapsene, upeņu ogu 191
zāģlapsene, ziemeļu bērzu 188
zāģlapsenes 96
zāģlapseņu dzimta 186, 192
zaigspārnis, zilganais 181
zaļā ābeļu laputs 29, 30, 34, 38, 57
zaļā cikādīte 49
zaļā šaurspārnkrāšņvabole 26, 78
zaļā vairogblakts 21, 36, 47
zaļā zemeņu laputs 54
zaļais īssmeceris 86
zaļais melleņu lapsprīžmetis 125
zaļais ozolu lapsprīžmetis 126
zaļganais krāšņīssmeceris 91
zaļganais lapsmecernieks 90
zaļganziedsprīžmetis, ābeļu 133
zaļganziedsprīžmetis, melleņu 133
zaļganziedsprīžmetis, plūmju 133
zāļkode, ābeļu augļu 120
zāļkode, ābeļu dzinumu 120
zāļkožu dzimta 120
zaļsprīžmetis, lielais melleņu 130
zaļsprīžmetis, mazais melleņu 131
zāļsviļņu dzimta 158
zāļsvlinis, plūmju 158
zāļtinējs, parastais 165
zāļtinējs, rakstainais 165
zeltastes mūķene 144
zeltītā rožvabole 81
zeltvēdera mūķene 144
zemeņu austiņsmeceris 89
zemeņu krāssmecernieks 96
zemeņu lapgrauzis 83
zemeņu nematode 197, 200
zemeņu rumpjērce 196
zemeņu sakņu laputs 56
zemeņu skrejvabole 79
zemesbruņutu dzimta 75
zemesvēzis 40
zemmizas tinējs 115, 167
ziedsmecernieks, ābeļu 31, 85
ziedsmecernieks, aveņu 36, 85
ziedsmecernieks, bumbieru 84
ziedsmecernieks, ķiršu 85
ziedsmecernieks, pīlādžu 86
ziedsprīžmetis, apiņu 129
ziedsprīžmetis, aveņu 129
ziedsprīžmetis, bārbeļu 129
ziedsprīžmetis, gaišais ābeļu 129
ziedsprīžmetis, krastkaņepju 126
ziedsprīžmetis, parastais pelašķu 129
ziedsprīžmetis, pelēkbrūnais vībotņu 129
ziedu tripsis 41
ziemāju laukpūcīte 147
ziemeļu bērzu zāģlapsene 188
ziemeļu nematode 201
zilais alkšņu lapgrauzis 81
zilais linu spradzis 82
zilenīšu dzimta 156
zilenītis, krūkļu 156
zilenītis, zileņu 156
zileņu laputs 58
zileņu sprīžmetis 124
zileņu vērpējsprīžmetis 131
zileņu zilenītis 156
zilganais zaigspārnis 181
zilraibais urbējs 114
zīļu smecernieks 86
zirnekļveidīgo klase 192
zirņu dārzpūcīte 149
zobspārnis, cekulainais bērzu 155
zobspārnis, liepu 155
zobspārņu dzimta 155

Augu zinātnisko nosaukumu saraksts

A

Actinidia 18
Actinidia arguta 18
Actinidia chinensis 18
Actinidia deliciosa 18
Actinidia kolomikta 18
Actinidia polygama 18
Actinidiaceae 18
Adoxaceae 19
alpinum, Ribes 25
Amelanchier 15, 27
Amelanchier spicata 27
americanum, Ribes 25
amurensis, Vitis 39
Amygdalus 32
×*ananassa, Fragaria* 29
angustifolium, Chamerion 82
angustifolium, Vaccinium 23
ansu, Prunus 32
aquifolium, Berberis 18
arcticus, Rubus 36
Arctostaphylos 21
Arctostaphylos columbiana 21
Arctostaphylos uva-ursi 21
arguta, Actinidia 18
Armeniaca 32
armeniaca, Prunus 32
armeniacus, Rubus 37
Aronia 15, 28
Aronia melanocarpa 28
Aronia ×*prunifolia* 28
aucupariae, Sorbus 38
aureum Ribes 24
auricularis, ×*Sorbopyrus* 15, 38
avellana, Corylus 18
avium, Prunus 32

B

Berberidaceae 18
Berberis 15, 18
Berberis aquifolium 18
Berberis thunbergii 18
Berberis vulgaris 18
Berisia 25
Betula 84
Betulaceae 18
Botrycarpum 25
bracteosum, Ribes 25

C

caerulea var. *altaica, Lonicera* 26
caerulea var. *caerulea, Lonicera* 26
caerulea var. *dependens, Lonicera* 26
caerulea var. *edulis, Lonicera* 26
caerulea var. *emphyllocalyx, Lonicera* 26
caerulea var. *kamtschatica, Lonicera* 26
caerulea, Lonicera 26
caerulea var. *pallasii, Lonicera* 26
caesius, Rubus 36, 37
Caprifoliaceae 26
Castanea 73
cerasifera var. *cerasifera, Prunus* 33
cerasifera var. *divaricata, Prunus* 33
Cerasus 32
cerasus, Prunus 32
Chaenomeles 28
Chaenomeles japonica 15, 28
Chaenomeles speciosa 28
Chaenomeles ×*superba* 28
Chamaemorus 37
chamaemorus, Rubus 11, 36, 37
Chamerion angustifolium 82
chinensis, Actinidia 18
chinensis, Schisandra 20
columbiana, Arctostaphylos 21
colurna, Corylus 18
communis subsp. *pyraster, Pyrus* 34
communis, Pyrus 34, 172
Cornaceae 26
Cornus mas 15, 26
Cornus sanguinea 55, 187
Corylus 15, 18
Corylus avellana 18
Corylus colurna 18
Corylus maxima 18
corymbosum, Vaccinium 23
+*Crataegomespilus* 'Dardarii' 28
Crataegus 15, 28
Cyanococcus 23
Cydonia oblonga 27
'Dardarii', +*Crataegomespilus* 28
deliciosa, Actinidia 18
dikuscha, Ribes 25
domestica subsp. *domestica, Prunus* 33
domestica subsp. *insititia, Prunus* 33
×*domestica, Malus* 30
domestica, Prunus 32

E

Elaeagnaceae 20
elaeagrifolia, Pyrus 34
Empetrum nigrum 21
Ericaceae 21

F

formosum, Vaccinium 23
Fragaria 15, 29
Fragaria ×*ananassa* 29
Fragaria moschata 29
Fragaria vesca 29
Fragaria viridis 29

G

germanica, Mespilus 31
Geum urbanum 79
Glyceria 70
Grossularia 24
Grossulariaceae 23

H

Hippophae rhamnoides 15, 20
hudsonianum var. *petiolare, Ribes* 25

I

Idaeobatus 36
idaeus, Rubus 36
japonica, Chaenomeles 15, 28
kolomikta, Actinidia 18

L

labrusca, Vitis 39
Laurocerasus 32
Lonicera 15
Lonicera caerulea 26
Lonicera caerulea var. *altaica* 26
Lonicera caerulea var. *caerulea* 26
Lonicera caerulea var. *dependens* 26
Lonicera caerulea var. *edulis* 26
Lonicera caerulea var. *emphyllocalyx* 26
Lonicera caerulea var. *kamtschatica* 26
Lonicera caerulea var. *pallasii* 26
Lonicera periclymenum 105
Lonicera xylosteum 43, 105
lupulina, Medicago 86
lupulina, Medicago
luteum, Nuphar 83

M

macrocarpon, Vaccinium 22
mahaleb, Prunus 32
Malus 15, 30
"*Malus* ×*domestica*" Group 30
Malus pumila 30
Malus sylvestris 30
mandshurica, Prunus 32
mas, Cornus 15, 26
maxima, Corylus 18
Medicago lupulina 86
Medicago lupulina
melanocarpa, Aronia 28
Mespilus germanica 31
moschata, Fragaria 29
mume, Prunus 32
myrtillus, Vaccinium 15, 21, 22

N

nessensis, Rubus 36
nigra, Sambucus 19
nigrum, Empetrum 21
nigrum var. *pauciflorum, Ribes* 25
nigrum, Ribes 25
nigrum var. *sibiricum, Ribes* 25
Nuphar luteum 83

O

oblonga, Cydonia 27
occidentalis, Rubus 36
opulus, Viburnum 15, 20
oxycoccos, Vaccinium 21, 22
Oxycoccus 22

P

padus, Prunus 180
pallidum, Vaccinium 23
periclymenum, Lonicera 105
Persicaria 60
plicatus, Rubus 36
polygama, Actinidia 18
Populus 177
procumbens, Ribes 25
×*prunifolia, Aronia* 28
Prunus 15, 32, 33
Prunus ansu 32
Prunus armeniaca 32
Prunus avium 32
Prunus cerasifera var. *cerasifera* 33
Prunus cerasifera var. *divaricata* 33
Prunus cerasus 32
Prunus domestica 32
Prunus domestica subsp. *domestica* 33
Prunus domestica subsp. *insititia* 33
Prunus mahaleb 32
Prunus mandshurica 32
Prunus mume 32
Prunus padus 180
Prunus sibirica 32
Prunus spinosa 33
Prunus tomentosa 32
pumila, Malus 30
pyrifolia var. *culta, Pyrus* 172
Pyrola 111
Pyrus 15, 34
Pyrus communis 34, 172
Pyrus communis subsp. *pyraster* 34
Pyrus elaeagrifolia 34
Pyrus pyrifolia var. *culta* 172
Pyrus salicifolia 34
Pyrus ussuriensis 34

R

racemosa, Sambucus 19
rhamnoides, Hippophae 15, 20
Ribes 15, 23, 24
Ribes alpinum 25
Ribes americanum 25
Ribes aureum 24
Ribes bracteosum 25
Ribes dikuscha 25
Ribes hudsonianum var. *petiolare* 25
Ribes nigrum 25
Ribes nigrum var. *pauciflorum* 25
Ribes nigrum var. *sibiricum* 25
Ribes procumbens 25
Ribes rubrum 24
Ribes spicatum 24
Ribes ussuriense 25
Ribes uva-crispa 24
Rosa 15, 35
Rosaceae 27
rubrum, Ribes 24

Rubus 15, 36, 37
Rubus arcticus 36
Rubus armeniacus 37
Rubus caesius 36, 37
Rubus chamaemorus 36, 37
Rubus idaeus 36
Rubus nessensis 36
Rubus occidentalis 36
Rubus plicatus 36
Rubus saxatilis 36

S

salicifolia, Pyrus 34
Salix 84, 177
Sambucus 15, 19
Sambucus nigra 19
Sambucus racemosa 19
sanguinea, Cornus 55, 187
saxatilis, Rubus 36
Schisandra 20
Schisandra chinensis 20
Schisandraceae 20
Shepherdia 20
sibirica, Prunus 32
'Skoroplodnaja', [plūme] 59
×*Sorbaronia* 38
×*Sorbopyrus auricularis* 15, 38
Sorbus 15, 38
Sorbus aucuparia 38
speciosa, Chaenomeles 28
spicata, Amelanchier 27
spicatum Ribes 24
spinosa, Prunus 33
×*superba, Chaenomeles* 28
sylvestris, Malus 30

T

thunbergii, Berberis 18
tomentosa, Prunus 32
Trifolium 95
uliginosum, Vaccinium 21, 23
urbanum, Geum 79
ussuriense, Ribes 25
ussuriensis, Pyrus 34
uva-crispa Ribes 24
uva-ursi, Arctostaphylos 21

V

Vaccinium 21, 22, 23
Vaccinium angustifolium 23
Vaccinium corymbosum 23
Vaccinium formosum 23
Vaccinium macrocarpon 22
Vaccinium myrtillus 15, 21, 22
Vaccinium oxycoccos 21, 22
Vaccinium pallidum 23
Vaccinium uliginosum 21, 23
Vaccinium virgatum 23
Vaccinium vitis-idaea 15, 21
Vaccinium vitis-idaea subsp. *minus* 21
Vaccinium vitis-idaea subsp. *vitis-idaea* 21
vesca, Fragaria 29
Viburnum 19, 20
Viburnum opulus 15, 20
'Victoria', [plūme]
vinifera, Vitis 39
virgatum, Vaccinium 23
viridis, Fragaria 29
Vitaceae 39
Vitis 15, 39
Vitis amurensis 39
Vitis labrusca 39
Vitis vinifera 39
Vitis-Idaea 21
vitis-idaea subsp. *minus, Vaccinium* 21
vitis-idaea, Vaccinium 15, 21
vitis-idaea subsp. *vitis-idaea, Vaccinium* 21
vulgaris, Berberis 18

X

xylosteum, Lonicera 43, 105

Citu organismu zinātnisko nosaukumu saraksts

Blackcurrant reversion virus 193
Candidatus Phytoplasma mali 54
Plum pox virus 59, 60, 65, 70
Rasberry vein chlorosis virus 57
Xylella fastidiosa 49
Goosberry vein-banding virus 69

A

Abia candens 185
Abia fasciata 27, 185
Abia lonicerae 27, 185
Abia sericea 30, 185
abietis, Hylobius 95
Abraxas grossulariata 19, 24–26, 29, 31, 34, 37, 123
Abraxas sylvata 19, 123
Acalla aspersana 159
Acalla contaminana 161
Acalla ferrugana 160
Acalla fimbriana 160
Acalla holmiana 160
Acalla variegana 162
Acanthococcus baldonensis 22, 23, 75
Acanthosoma haemorrhoidale 19, 29, 38, 43
Acanthosomatidae 43
Acari 192
Acasis viretata 20, 29, 38, 123
Aceria silvicola 36–38, 192
Aceria xylostei 193
aceris, Acronicta 19, 34, 35, 145–147
aceris, Acronycta 145
aceris, Apatele 145
aceris, Lymantor 19, 87
aceris, Phenacoccus 18, 19, 25, 27, 29, 31–36, 39, 76
achatana, Ancylis 29, 31, 34–37, 39, 162
Acleris aspersana 30, 31, 36, 159
Acleris bergmanniana 35, 159
Acleris comariana 30, 159
Acleris contaminana 161
Acleris cristana 19, 29, 31, 34, 35, 38, 160
Acleris emargana 19, 160
Acleris ferrugana 160
Acleris fimbriana 23, 31, 33, 34, 160
Acleris holmiana 31, 35, 38, 160
Acleris hyemana 22, 160
Acleris laterana 22, 23, 29, 35–38, 160
Acleris lipsiana 22, 23, 30, 31, 161
Acleris maccana 22, 23, 161
Acleris notana 161
Acleris reticulana 162
Acleris rhombana 19, 29, 31, 34, 35, 38, 161
Acleris rufana 20, 23, 36, 37, 161
Acleris schalleriana 20, 161
Acleris sparsana 36, 38, 161
Acleris umbrana 34, 38, 161
Acleris variegana 18, 19, 29, 31–38, 162, 171
Acocephalus laevus 51
Acrobasis advenella 28, 29, 35, 38, 158
Acroclista naevana 175
Acronicta aceris 19, 34, 35, 145–147
Acronicta alni 19, 22, 29, 30, 31, 33–35, 37, 38, 145
Acronicta auricoma 20, 22–24, 26, 29, 30, 31, 33–38, 146
Acronicta cuspis 19, 146
Acronicta euphorbiae 20, 26, 27, 35, 37, 38, 146
Acronicta leporina 19, 38, 146
Acronicta menyanthidis 22, 23, 29, 36, 37, 146
Acronicta psi 19, 27, 29, 30, 31, 33–36, 39, 146
Acronicta rumicis 19, 20, 27, 29–31, 33–37, 39, 146
Acronicta strigosa 27, 29, 31, 33, 34, 39, 147
Acronicta tridens 29, 31–35, 39, 147
Acronycta aceris 145
Acronycta auricoma 146
Acronycta psi 146
Acronycta rumicis 146
Acronycta strigosa 147
Acronycta tridens 147
aculeata, Mordella 101
aculeatus, Haplothrips 30, 41
aculeatus, Megastigmus 35, 36, 183
Aculus cornutus 192
Aculus fockeui 33, 192
Aculus schlechtendali 29, 31–33, 35, 193
Aculus xylostei 27, 193
Acyrthosiphon knechteli 22, 23, 54
Acyrthosiphon malvae 30, 35, 54
Acyrthosiphon malvae rogersii 30, 54
Adeloidea 111
Adelphocoris quadripunctatus 47
Adoxophyes orana 23–25, 31, 33–37, 162
Adrastus nitidulus 99
Adrastus pallens 99
advenaria, Cepphis 22, 125
advenaria, Epione 125
advenella, Acrobasis 28, 29, 35, 38, 158
advenella, Trachycera 158
Aegeria myopaeformis 115
aenea, Anomala 102
aeneofasciella, Stigmella 30, 140
aeneus, Diacanthus 99
aeneus, Harpalus 79
aeneus, Meligethes 30, 31, 33, 36, 101
aeneus, Selatosomus 30, 31, 99
aequatus, Coenorrhinus 97
aequatus, Neocoenorrhinus 97
aequatus, Pselaphorhynchites 97
aequatus, Tatianaerhynchites 29, 31–34, 38, 97
aerugula, Nola 23, 30, 37, 155
aescularia, Alsophila 19, 24, 25, 29, 31, 33–35, 124, 132
aescularia, Anisopteryx 124
aestivaria, Hemithea 18–20, 22, 25, 27, 29, 34–36, 39, 130
aethiops, Caliroa 188
aethiops, Endelomyia 35, 188
affinis, Dysaphis 31, 62, 63
affinis, Harpalus 30, 79
Agelastica alni 19, 31, 81
Aglia tau 19, 31, 39, 113
agreste, Agriolimax 202
agreste, Deroceras 202
Agrilus angustulus 19, 77
Agrilus aurichalceus 77
Agrilus cuprescens 35–37, 77
Agrilus cyanescens 27, 77
Agrilus fagi 78
Agrilus laticornis 19, 77

Agrilus sinuatus 29, 31, 35, 39, 78
Agrilus viridis 24–26, 39, 78
Agrilus viridis fagi 78
Agriolimacidae 202
Agriolimax agreste 202
Agriolimax reticulatum 202
Agriopis aprilina 151
Agriopis aurantiaria 19, 29, 31, 33– 35, 123, 124, 132
Agriopis leucophaearia 31, 123
Agriopis marginaria 19, 29, 31, 33, 34, 124
Agriotes lineatus 25, 30, 36, 98
Agriotes obscurus 25, 30, 36, 98
Agriotes sputator 25, 30, 36, 98
Agromyza filipendulae 36, 109
Agromyza idaeiana 27, 30, 35, 36, 109
Agromyza spiraeae 109
Agromyzidae 109
Agrotis exclamationis 30, 147
Agrotis segetum 30, 147
Agrypnus murinus 19, 21, 29, 31, 34, 98
Aguriahana pictilis 22, 48
ahenella, Coleophora 20, 26, 27, 117
ajugae, Oxythrips 30, 42
albersana, Eucosmomorpha 27, 168
albibimaculella, Ectoedemia 21, 139
albiceps, Parachronistis 19, 122
albicillata, Mesoleuca 19, 30, 37, 132
albistria, Argyresthia 34, 178
albithoracellus, Euhyponomeutoides 24, 25, 179
albostriella, Alebra 30, 48
albulata, Asthena 19, 35, 124
Alcis repandata 18, 19, 22–27, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 124
Alebra albostriella 30, 48
Alebra wahlbergi 19, 29, 33, 39, 48
Aleimma loeflingiana 32, 33, 162
Aleyrodes fragariae 54
Aleyrodes lonicerae 27, 30, 36, 37, 54
Aleyrodes rubi 54
Aleyrodidae 54
alfredii, Pseudococcus 75
Allantus calceatus 30, 35– 37, 186
Allantus cinctus 30, 35, 36, 186
Allantus melanarius 187
Allantus rufocinctus 30, 35– 37, 187
Allantus viennensis 35, 187
Alloclemensia mesospilella 24, 26, 111
Allophyes mesospilella 111
Allophyes oxyacanthae 29, 31, 33–35, 37, 39, 147
Allygus mixtus 19, 48
alneti, Alnetoidea 19, 29, 31, 33, 34, 39, 49, 51
alneti, Alnetoidia 49
Alnetoidea alneti 19, 29, 31, 33, 34, 39, 49, 51
Alnetoidea coryli 49
Alnetoidia alneti 49
alni, Acronicta 19, 22, 29, 30, 31, 33– 35, 37, 38, 145
alni, Agelastica 19, 31, 81
alni, Dryocoetes 19, 87
alniaria, Ennomos 22, 127
Alsophila aescularia 19, 24, 25, 29, 31, 33–35, 124, 132
alternata, Macaria 21, 34, 39, 131
alternata, Rhagoletis 35, 110
alternella, Tortricodes 19, 29, 34, 176
altheae, Epitetranychus 199
altheae, Tetranychus 199
Altica brevicollis 19, 82
Amathes c-nigrum 154
ambiguella, Clysia 169
ambiguella, Eupoecilia 20, 26, 27, 39, 169
ambiguus, Psallus 29, 31, 35, 39, 46, 47
Ametastegia glabrata 31, 34, 37, 39, 187
Ametrodiplosis viciae 19, 103
amoena, Liriomyza 20, 109
Ampedus sanguinolentus 19, 24, 27, 31, 98
Amphidasis betularia 124
Amphimallon solstitiale 30, 100
Amphipyra berbera 27, 39, 147
Amphipyra perflua 19, 27, 29, 31, 34, 148
Amphipyra pyramidea 19, 20, 27, 31, 34, 35, 39, 148
Amphipyra tragopoginis 24, 29, 30, 35, 38, 148
Amphitetranychus viennensis 29, 31–35, 197
Amphorophora idaei 36, 54, 55
Amphorophora lactucae 65
Amphorophora rhinanthi 66
Amphorophora ribicola 69
Amphorophora rubi 37, 55
Anania coronata 20, 158
Anaphothrips obscurus 30, 41
Anaplectoides prasina 22, 36, 37, 148
Anaplectus granulosus 202
Anarsia lineatella 31–33, 121
Anarta cordigera 149
Anarta trifolii 154
anatipenella, Coleophora 28, 29, 31, 33–35, 39, 117–119
anatipennella, Coleophora 117
Ancylis achatana 29, 31, 34–37, 39, 162
Ancylis comptana 30, 162
Ancylis myrtillana 22, 23, 162
Ancylis selenana 29, 31, 33–35, 163
Ancylis tineana 29, 31, 34, 35, 163
andabatana, Grapholita 39, 169
angelicae, Dysaphis 29, 62
Angerona prunaria 19, 20, 22–24, 26, 27, 29, 33, 34, 36, 39, 124
anglicella , Parornix 28–30, 39, 135
Anguillula dipsaci 200
Anguillulina dipsaci 200
Anguinidae 200
angusticollella, Coptotriche 159
angusticollella, Tischeria 159
angustulus, Agrilus 19, 77
Anisandrus dispar 94
Anisopteryx aescularia 124
annuae, Rhopalosiphum 71
annulipes, Caliroa 19, 22, 29, 188
Anoecia corni 26, 55
Anoecia vagans 26, 55
Anomala aenea 102
Anomala dubia 30, 31, 33–35, 102
anomalella, Nepticula 140
anomalella, Stigmella 36, 140
Anomoia purmunda 18, 21, 29, 38, 110

Anorthoa munda 31, 34, 148
Anostirus castaneus 99
Anthaxia nitidula 33, 34, 78
Anthaxia salicis 31, 35, 39, 78
Anthomyia dentiens 108
Anthomyiidae 108
Anthonomus piri 31, 34, 84
Anthonomus pomorum 29, 31, 34, 85
Anthonomus rectirostris 33, 34, 85
Anthonomus rubi 30, 35, 36, 85
Anthonomus sorbi 29, 38, 86
anthrisci, Dysaphis 31, 62, 63, 64
antiqua, Orgyia 19, 22, 23, 29–31, 33, 34, 36, 37, 39, 145
Antispila metallella 26, 111
Anuraphis cardui 59
Anuraphis communis 63
Anuraphis crataegi 63
Anuraphis farfarae 35, 55, 56
Anuraphis helichrysi 60
Anuraphis longipilosa 63
Anuraphis malicola 64
Anuraphis pyri 55
Anuraphis reaumuri 64
Anuraphis sorbi 64
Anuraphis subterranea 35, 56
Apatele aceris 145
Apatele psi 146
Apatele tridens 147
Aphelenchida 200
Aphelenchoides 200
Aphelenchoides fragariae 30, 197, 200
Aphelenchoides parietinus 200
Aphelenchoides ritzemabosi 20, 24, 25, 30, 33, 36, 200
Aphelenchoides tenuicaudatus 202
Aphelenchoididae 200
Aphelenchus avenae 202
Aphelia paleana 22, 27, 30, 163
Aphelia unitana 36, 37, 163
Aphelia viburnana 20, 22, 27, 163
Aphididae 54
Aphis fabae 20, 30, 31, 35, 56
Aphis forbesi 30, 56
Aphis grossulariae 24, 25, 26, 56
Aphis idaei 36, 37, 57
Aphis octotuberculata 58
Aphis oxyacanthae 71
Aphis pomi 27–31, 34, 35, 38, 57
Aphis ruborum 30, 36, 37, 57
Aphis sambuci 20, 57
Aphis schneideri 24–26, 58
Aphis triglochinis 24–26, 58
Aphis vaccinii 22, 23, 58
Aphis varians 24–26, 58
Aphis viburni 20, 58
Aphrodes bicinctus 30, 49
Aphrophoridae 48
Aphthona euphorbiae 30, 31, 82
Apidae 182
apiifolia petroselini, Dysaphis 29, 62
Apion apricans 76
Apion flavipes 76
Apion nigritarse 76
Apion pomonae 76
Apionidae 76
Apocheima hispidaria 19, 29, 31, 33–35, 124
Apocheima pilosaria 133
Apocrita 182
Apoderus coryli 19, 77
Apoderus erythropterus 30, 35, 36, 77
Apolygus lucorum 47
Apolygus spinolae 37, 43
Aporcelaimus regius 202
Aporia crataegi 29, 31, 33, 34, 157
Apotomis sauciana 21–23, 163
appendiculata, Nephrotoma 30, 37, 108
appendiculata, Pristiphora 19, 29, 30, 33–37, 39, 191
apricans, Apion 76
apricans, Protapion 31, 76
aprilina, Agriopis 151
aprilina, Dichonia 151
aprilina, Griposia 31, 34, 151
apterus, Halticus 47
aquatica, Galerucella 83
aquilonaris, Boloria 22, 156
Arachnida 192
arborator, Phyllobius 19, 30, 31, 33, 36, 37, 39, 90
Arboridia parvula 19, 30, 35, 36, 38, 49
arbustorum, Arianta 20, 25, 35, 36, 30, 202
arbustorum, Plagiognathus 30, 36, 46
arbutella, Argyroploce 21–23, 164
Archips betulana 19, 22, 29, 31, 35, 163
Archips crataegana 24, 25, 29, 31, 33–35, 163
Archips lecheana 175
Archips podana 19, 24, 26–28, 31, 33–36, 38, 164
Archips reticulana 162
Archips rosana 19–22, 24, 25, 27–29, 31–38, 164
Archips xylosteana 19, 27, 31–34, 39, 164
Arctia caja 22–24, 26, 29–31, 34–37, 39, 142
Arctia villica 30, 34, 35, 39, 142
Arctiinae 142
Arctornis l-nigrum 31, 144
arctostaphyli, Coleophora 21, 117
arcuatella, Ectoedemia 30, 139
arcuella, Olethreutes 177
arcuella, Phiaris 177
Ardis brunniventris 187
Ardis pallipes 35, 187
Ardis plana 190
Arge berberidis 18, 184
Arge coerulescens 184
Arge cyanocrocea 36, 37, 184
Arge gracilicornis 35–37, 184
Arge nigripes 35, 184
Arge ochropus 35, 184
Arge pagana 35, 184
Arge rosae 184
Arge ustulata 29, 39, 185
argentatus, Phyllobius 19, 28, 30, 31, 33–36, 39, 90
Argidae 184
argiolus, Celastrina 22, 36, 37, 156

Argolamprotes micella 36, 37, 121
Argyresthia albistria 34, 178
Argyresthia bonnetella 21, 29, 31, 34, 178
Argyresthia conjugella 30, 38, 178
Argyresthia cornella 178
Argyresthia curvella 29, 31, 178
Argyresthia ephippella 179
Argyresthia ivella 19, 31, 178
Argyresthia mendica 179
Argyresthia nitidella 178
Argyresthia pruniella 33, 34, 179
Argyresthia semifusca 29, 39, 179
Argyresthia spinosella 33, 179
Argyroploce arbutella 21–23, 164
Argyroploce bipunctana 174
Argyroploce lacunana 165
Argyroploce pruniana 171
Argyroploce rivulana 165
Argyroploce salicella 177
Argyroploce variegana 171
Argyrotaenia ljungiana 23, 31, 35, 39, 165
Arianta arbustorum 20, 25, 30, 35, 36, 202
Arichanna melanaria 22, 23, 124
Arthropoda 40
arundinis, Hyalopterus 65
ascalonicus, Myzus 30, 36, 68
Ascia crataegi 157
asperatus, Sciaphilus 27, 30, 36, 37, 39, 93
Asperella asperella 181
asperella, Asperella 181
asperella, Cerostoma 181
Asperella horridella 181
Asperella scabrella 181
asperella, Ypsolopha 29, 31, 34, 181
aspersana, Acalla 159
aspersana, Acleris 30, 31, 36, 159
Aspidiotus ostreiformis 74
asseclana, Cnephasia 30, 36, 37, 166
assimilata, Eupithecia 24, 25, 129
Asthena albulata 19, 35, 124
Athous haemorrhoidalis 30, 99
Athrips mouffetella 27, 121
Athrips pruinosella 23, 121
atomaria, Ematurga 21–23, 36, 37, 39, 127
atra, Blastodacna 31, 120
atra, Spuleria 120
Atractotomus mali 29, 31, 34, 35, 43
atratus, Taeniothrips 42
atratus, Thaeniothrips 42
atratus, Thrips 20, 30, 42
atricollis, Ectoedemia 29, 31, 33–35, 39, 139
Atrococcus paludinus 35, 37, 38, 75
Attelabidae 77
aucupariae, Stigmella 141
augur, Graphiphora 25, 27, 29, 34–36, 151
Aulacaspis rosae 35, 36, 37, 74
Aulacorthum flavum 23, 58
Aulacorthum pelargonii 54
Aulacorthum rufum 22, 23, 59
Aulacorthum solani 20, 30, 59
Aulagromyza luteoscutellata 27, 109
aurantiaria, Agriopis 19, 29, 31, 33–35, 123, 124, 132
aurata, Cetonia 20, 31, 33, 35, 81
auratus, Epirhynchites 97
auratus, Rhynchites 29, 31, 33– 35, 97
aurichalceus, Agrilus 77
auricoma, Acronicta 20, 22–24, 26, 29–31, 33–38, 146
auricoma, Acronycta 146
auricularia, Forficula 25, 31, 33– 35, 40
Autographa gamma 19, 24, 25, 35, 148
Autographa jota 22, 148
Autographa pulchrina 22, 23, 27, 39, 149
autumnaria, Ennomos 19, 22, 29, 31, 33, 34, 127
autumnata, Epirrita 19, 20, 22, 23, 27, 29, 31, 34, 39, 127
avellanae, Corylobium 19, 61
avellanae, Edwardsiana 19, 49
avellanae, Eriophyes 196
avellanae, Orchestes 19, 88
avellanae, Phytoptus 19, 196
avellanae, Siphonophora 61
avellanae, Typhlocyba 49
avenae, Aphelenchus 202
B
baccarum, Dolycoris 30, 31, 34–37, 47
bacchus, Rhynchites 29, 31, 33–35, 97
baccus, Rhynchites 97
Balaninus nucum 86
baldonensis, Acanthococcus 22, 23, 75
barbata, Edwardsiana 50
barbata, Typhlocyba 50
barbicornis, Magdalis 29, 31, 34, 35, 39, 87, 88
Barypeithes mollicomus 30, 86
Barypeithes pellucidus 30, 36, 86
bastiani, Dorylaimus 202
bastiani, Mesodorylaimus 202
Bastiania gracilis 202
batava, Rhagoletis 15, 16, 21, 110
batis, Thyatira 37, 116
Batophila rubi 30, 36, 37, 82
bechsteinella, Bucculatrix 27–29, 31, 35, 39, 134
Bembecia hylaeiformis 115
berbera, Amphipyra 27, 39, 147
berberidis, Arge 18, 184
berberidis, Liosomaphis 18, 66
berberidis, Siphocoryne 66
bergmanniana, Acleris 35, 159
bergmanniana, Chroesia 159
bergmanniana, Tortrix 159
betulae, Byctiscus 19, 29, 31, 34, 39, 95
betulae, Curculio 33, 34, 86
betulae, Deporaus 19, 96
betulae, Lithocolletis 136
betulae, Phyllobius 90
betulae, Pulvinaria 73
betulae, Rhynchites 96
betulae, Thecla 19, 29, 33, 34, 156
betulae, Zephyrus 156
betulana, Archips 19, 22, 29, 31, 35, 163
betularia, Amphidasis 124
betularia, Biston 22, 24–27, 29, 31, 33–37, 39, 124

betularia f. *carbonaria, Biston* 125
betuleti, Byctiscus 95
betuleti, Rhynchites 95
betulinus, Phyllobius 29, 31, 33, 34, 36, 90
Bibionidae 103
bicinctus, Aphrodes 30, 49
bidentata, Gonodontis 132
bidentata, Odontopera 18, 19, 23, 29, 34, 37, 132
bifasciana, Spatalistis 23, 176
bimaculata, Lomographa 29, 33, 34, 131
binderella, Coleophora 19, 117
bipunctana, Argyroploce 174
bipunctana, Loxoterma 174
bipunctana, Phiaris 22, 23, 174
biren, Mamestra 154
biren, Papestra 21–23, 39, 154
Biston betularia 22, 24–27, 29, 31, 33–37, 39, 124
Biston betularia f. *carbonaria* 125
Biston lapponaria 131
Biston strataria 19, 125
bistortata, Ectropis 127
bituberculatum, Palaeolecanium 19, 29, 31, 34, 35, 73
blancardella, Lithocolletis 135
blancardella, Phyllonorycter 31, 39, 135
Blaniulidae 40
Blaniulus guttulatus 30, 40
Blastodacna atra 31, 120
Blastodacna hellerella 120
Blastodacna putripennella 120
Blennocampa phyllocolpa 35, 187
Blennocampa pusilla 187
Bohemannia pulverosella 31, 35, 139
Boloria aquilonaris 22, 156
Boloria freija 21, 23, 38, 157
Boloria frigga 22, 38, 157
Bombycoidea 113
bonnetella, Argyresthia 21, 29, 31, 34, 178
Brachycaudus cardui 32, 33, 59
Brachycaudus divaricatae 16, 33, 59
Brachycaudus helichrysi 33, 60, 70
Brachycaudus prunicola 34, 60
Brachycera 108
Brachylacon murinus 98
Brachysomus echinatus 35, 86
brancoi rogersoni, Dysaphis 31, 62, 63
branderiana, Pseudosciaphila 177
brassicae, Mamestra 25, 30, 31, 152
brevicollis, Altica 19, 82
brevicollis, Haltica 82
brevicollis, Nebria 80
britannicus, Dynaspidiotus 20, 31, 35, 74
Bromius obscurus 39, 82
brullei, Cladius 36, 37, 39, 188
brumata, Cheimatobia 132
brumata, Operophtera 19, 27, 29, 31–35, 38, 123, 124, 132, 150
brunnea, Diarsia 22, 23, 36, 37, 150
brunnea, Serica 30, 99
brunnichana, Epinotia 19, 167
brunniventris, Ardis 187
Bryobia redikorzevi 197
Bryobia rubrioculus 31, 33, 34, 197
Bryobia rubrioculus redikorzevi 197
Bucculatricidae 134
Bucculatrix bechsteinella 27–29, 31, 35, 39, 134
Bucculatrix crataegi 134
Bucculatrix demaryella 19, 134
bucephala, Phalera 19, 31, 33, 34, 36, 39, 155
bucktoni, Myzaphis 36, 68
Buhriella rubicola 36, 37, 103
Buprestidae 77
Byctiscus betulae 19, 29, 31, 34, 39, 95
Byctiscus betuleti 95
Byturidae 78
Byturus ochraceus 79
Byturus tomentosus 36, 37, 78, 79
Byturus urbanus 78

C

Cabera exanthemata 19, 125
Cabera pusaria 19, 39, 125
Cacoecia crataegana 163
Cacoecia favillaceana 165
Cacoecia lecheana 175
Cacoecia podana 164
Cacoecia reticulana 162
Cacoecia rhombana 161
Cacoecia rosana 164
Cacoecia strigana 166
Cacoecia xylosteana 164
Cacopsylla, Cacopsylla sp. 21, 38, 53, 54
Cacopsylla crataegi 29, 52
Cacopsylla mali 31, 52, 54
Cacopsylla picta 31, 52, 54
Cacopsylla pyri 34, 53
Cacopsylla pyricola 35, 53
Cacopsylla pyrisuga 34, 53
Cacopsylla sorbi 38, 53
caeruleocephala, Diloba 28, 29, 31–35, 150
caeruleocephala, Episema 150
caeruleus, Haplorhynchites 19, 29, 31, 33, 34, 38, 96
caja, Arctia 22–24, 26, 29–31, 34–37, 39, 142
Calathus fuscipes 30, 79
c-album, Polygonia 19, 24, 25, 157
calcaratus, Phyllobius 90
calceatus, Allantus 30, 35–37, 186
calceatus, Emphytus 186
Caliroa aethiops 188
Caliroa annulipes 19, 22, 29, 188
Caliroa cerasi 27–29, 31, 33–35, 39, 188
Caliroa limacina 188
Calliclystis debiliata 133
Calliclystis rectangulata 133
Callimome druparum 183
Callipterus coryli 68
Callisto denticulella 31, 35, 135
Callisto guttea 135
Callisto insperatella 33, 135
Calliteara pudibunda 18, 19, 29, 31, 33, 144
Callophrys rubi 21–23, 36, 37, 156
calluneti, Peliococcus 21–23, 30, 75
calluneti, Spinococcus 75

Calocalpe grossulariata 123
Calocalpe sylvata 123
Calocoris norwegicus 44
Calocoris quadripunctatus 47
Calocoris striatellus 47
Calospilos sylvata 123
Calymnia pyralina 150
Calymnia trapezina 150
camelina, Lophopteryx 155
camilla, Limenitis 27, 157
Camiostoma cerasicolella 136
Campaea margaritaria 19, 29, 31, 34, 125
Campylomma verbasci 31, 43
candens, Abia 185
Cantharidae 80
cantharinum, Obrium 31, 35, 80
Cantharis fusca 31, 35, 36, 80
Cantharis livida 31, 35, 36, 80
Cantharis obscura 31, 35, 36, 80
Cantharis pellucida 31, 35, 36, 80
capitella, Incurvaria 112
capitella, Lampronia 24–26, 112
Capitophorus elaeagni 21, 60
Capitophorus gillettei 60
Capitophorus hippophaes 21, 60
Capitophorus ribis 62
Capitophorus pakansus 60
Capitophorus setosus 61
Capitophorus similis 21, 60
Capitophorus tetrarhodus 61
caprea, Lochmaea 84
Capua vulgana 22, 31, 36, 39, 165
capucina, Ptilodon 19, 29, 31, 36, 39, 155
capucina, Ptilophora 155
capucinus, Lepyrus 30, 36, 37, 87
Carabidae 79
carbonaria, Isturgia 131
carbonaria, Macaria 21, 23, 131
carbonaria, Semiothisa 131
cardui, Anuraphis 59
cardui, Brachycaudus 32, 33, 59
carpinata, Lobophora 134
carpinata, Nothopteryx 134
carpinata, Trichopteryx 27, 134
carpini, Eotetranychus 19, 31, 37, 197
carpini, Schizotetranychus 197
carpini, Scolytus 19, 93
Carpocapsa pomonella 166
Carsia paludata 125
Carsia sororiata 22, 125
castaneus, Anostirus 99
castaneus, Corymbites 99
castrense, Malacosoma 29, 30, 33, 34, 36, 138
Cecidomyia crataegi 104
Cecidomyiidae 103
Cecidophyes ribis 193
Cecidophyopsis 193
Cecidophyopsis ribis 193, 194
Cecidophyopsis selachodon 193, 194
Cecidophyopsis spp. 24–26
Celastrina argiolus 22, 36, 37, 156
Celypha lacunana 23, 27, 30, 31, 36, 37, 165
Celypha rivulana 22, 23, 30, 36, 165
Cemiostoma scitella 177
Cemiostoma xiltella 177
Centrotus cornutus 52
centurcurlaris, Megachile 182
Cepaea hortensis 203
Cepaea nemoralis 203
Cephalobus persegnis 202
Cephidae 185
Cepphis advenaria 22, 125
Cerambycidae 80
Ceramica pisi 21, 22, 27, 29, 30, 31, 35, 37, 149
cerasana, Pandemis 18, 19, 24, 25, 27, 31, 33–35, 38, 174
cerasi, Caliroa 27–29, 31, 33–35, 39, 188
cerasi, Magdalis 29, 31, 35, 39, 88
cerasi, Myzoides 68
cerasi, Myzus 32, 33, 68
cerasi, Orsodacne 29, 33–36, 39, 84
cerasi, Ortalis 110
cerasi, Orthosia 19–21, 29, 31, 34, 35, 153
cerasi, Rhagoletis 15, 16, 27, 32, 110
cerasicolella, Camiostoma 136
cerasicolella, Lithocolletis 136
cerasicolella, Phyllonorycter 31, 33, 34, 136
cerasivorella, Coleophora 119
Ceroputo pilosellae 76
Cerostoma asperella 181
Cerostoma horridella 181
Cerostoma parenthesella 181
Cerostoma scabrella 181
certata, Eucosmia 130
Ceruraphis eriophori 20, 61
cervinalis, Hydria 18, 130
cervinalis, Rheumaptera 130
cervinus, Polydrusus 19, 21, 29, 33, 34, 36, 39, 91
Cetonia aurata 20, 31, 33, 35, 81
Cetoniidae 81
Ceutorhynchus floralis 95
Ceutorhynchus typhae 95
Chaetosiphon tetrarhodum 35, 61, 68
Charanyca ferruginea 30, 36, 37, 149
Cheimatobia brumata 132
Cheimophila salicella 116
Chimabachidae 116
Chionaspis salicis 19–27, 31, 35, 39, 74
Chirothrips manicatus 30
chloerata, Pasiphila 27, 34, 133
chloerata, Rhinoprora 133
Chloroclysta citrata 126
Chloroclysta infuscata 126
Chloroclysta latefasciata 126
Chloroclysta miata 22, 23, 27, 35, 39, 125
Chloroclysta siterata 19, 31, 33–35, 39, 126
Chloroclysta truncata 127
Chloroclystis debiliata 133
Chloroclystis rectangulata 133
Chloroclystis v-ata 20, 25, 29, 35–37, 126
Chlorophanus viridis 19, 29–31, 35, 86

Choreutidae 114
Choreutis pariana 29, 31, 33, 34, 38, 114
Choreutoidea 114
Choristoneura diversana 27, 29, 31, 33–36, 165
Choristoneura hebenstreitella 19, 20, 22, 31, 39, 165
Chortophila dentiens 108
christyi, Epirrita 19, 29, 34, 39, 127
Chroesia bergmanniana 159
Chromatomyia lonicerae 27, 109
chrysanthemi, Plagiognathus 30, 46
chrysolepidella, Eriocrania 116
chrysolepidella, Paracrania 19, 116
Chrysomelidae 81
chrysorrhoea, Euproctis 20, 21, 27–31, 33–35, 37, 39, 144
Cicadella viridis 31, 33–35, 39, 49
Cicadellidae 48
Cicadomorpha 48
cilicrus, Clinodiplosis 35, 39, 103
Cimbicidae 185
cincta, Pristiphora 22, 23, 191
cinctus, Allantus 30, 35, 36, 186
cinctus, Emphytus 186
cinctus, Nematus 191
cinnabarinus, Tetranychus 36, 199
cinnamomeana, Pandemis 23, 31, 34, 35, 39, 174
citrata, Chloroclysta 126
citrata, Dysstroma 22, 23, 30, 126
Cladius brullei 36, 37, 39, 188
Cladius pallipes 191
Cladius pectinicornis 30, 35, 188
Cladius tener 188
Clepsis neglectana 30, 165
Clepsis pallidana 23, 31, 166
Clepsis rurinana 27, 35, 166
Clepsis senecionana 22, 23, 166
Clepsis spectrana 25, 30, 35, 37, 39, 166
Clepsis strigana 166
clerkella, Lyonetia 27–29, 31, 33–35, 39, 177
Clinodiplosis cilicrus 35, 39, 103
Clinodiplosis oculiperda 107
Clinodiplosis rosiperda 103
Clossiana freija 157
Clossiana frigga 157
Closterotomus fulvomaculatus 24, 25, 30, 31, 34, 36, 39, 44
Closterotomus norvegicus 44
Closterotomus norwegicus 30, 44
Clysia ambiguella 169
Cneorhinus germanicus 96
Cneorhinus plagiatus 90
Cneorrhinus plagiatus 90
Cnephasia asseclana 30, 36, 37, 166
Cnephasia incertana 30, 31, 39, 166
Cnephasia stephensiana 166
Cnephasia virgaureana 166
Cnephasia wahlbomiana 177
c-nigrum, Amathes 154
c-nigrum, Xestia 23–25, 30, 37, 39, 154
Coccidae 72
Coccura comari 30, 36, 37, 38, 75
Coccus vitis 73
Coenorrhinus aequatus 97
Coenorrhinus germanicus 96
Coenorrhinus pauxillus 97
coerulens, Rhynchites 96
coeruleovirens, Meligethes 101
coeruleus, Involvulus 96
Coleophora ahenella 20, 26, 27, 117
Coleophora anatipenella 28, 29, 31, 33–35, 39, 117–119
Coleophora anatipennella 117
Coleophora arctostaphyli 21, 117
Coleophora binderella 19, 117
Coleophora cerasivorella 119
Coleophora currucipennella 19, 31, 33–35, 39, 117
Coleophora fuscedinella 119
Coleophora fuscocuprella 19, 117
Coleophora glitzella 22, 23, 118
Coleophora gryphipennella 35, 37, 118
Coleophora hemerobiella 27–29, 31, 33–35, 39, 118
Coleophora idaeella 22, 118
Coleophora milvipennis 19, 118
Coleophora murinella 22, 118
Coleophora nigricella 119
Coleophora orbitella 19, 118
Coleophora plumbella 23, 118
Coleophora potentillae 29, 30, 34–37, 119
Coleophora prunifoliae 29, 31, 33–35, 39, 119
Coleophora serratella 19, 119
Coleophora siccifolia 29, 31, 39, 119
Coleophora spinella 27–29, 31, 33–35, 39, 119
Coleophora trigeminella 27, 29, 31, 34, 39, 119
Coleophora uliginosella 23, 119
Coleophora vacciniella 22, 23, 119
Coleophora violacea 19, 20, 27, 29–31, 33–35, 120
Coleophora vitisella 22, 120
Coleophoridae 117
Coleoptera 76
Colias palaeno 22, 23, 158
Colocasia coryli 19, 29, 31, 34, 149
Colotois pennaria 19, 29, 31, 34, 35, 39, 126
comari, Coccura 30, 36–38, 75
comariana, Acleris 30, 159
communis, Anuraphis 63
communis, Dentatus 63
communis, Dysaphis 63
Compsapoderus erythropterus 77
comptana, Ancylis 30, 162
compunctella, Swammerdamia 29, 39, 179
confinis, Psammotettix 30, 52
congelatella, Exapate 18, 21, 24, 27, 29–31, 33–36, 38, 116, 169
conicus, Rhynchites 96
Conistra vaccinii 22, 24, 25, 29, 31, 34, 36, 39, 149
conjugella, Argyresthia 30, 38, 178
contaminana, Acalla 161
contaminana, Acleris 161
contaminana, Peronia 161
Contarinia coryli 19, 103, 104
Contarinia corylina 103
Contarinia craccae 103
Contarinia cybelae 103
Contarinia floriperda 39, 103

Contarinia pyrivora 34, 103
Contarinia rubicola 37, 104
Contarinia sambuci 20, 27, 104
Contarinia sorbi 39, 104
Contarinia viburnorum 20, 104
contigua, Lacanobia 22, 23, 36, 39, 152
convulutella, Zophodia 159
Coptotriche angusticollella 159
Coptotriche heinemanni 36, 37, 159
Coranarta cordigera 21–23, 149
cordigera, Anarta 149
cordigera, Coranarta 21–23, 149
cornella, Argyresthia 178
corni, Anoecia 26, 55
corni, Craneiobia 26, 104
corni, Eulecanium 73
corni, Lecanium 73
corni, Parthenolecanium 18–27, 29–37, 39, 73
cornicula, Ophiola 23, 51
corniculus, Scleroracus 51
cornutus, Aculus 192
cornutus, Centrotus 52
cornutus, Phyllocoptes 192
coronata, Anania 20, 158
coronata, Phlyctaenia 158
corruscus, Polydrusus 19, 92
corticella, Lampronia 36, 37, 112
corticis, Trichosiphonaphis 72
corylana, Pandemis 19, 31, 35, 39, 174
coryli, Alnetoidea 49
coryli, Apoderus 19, 77
coryli, Callipterus 68
coryli, Colocasia 19, 29, 31, 34, 149
coryli, Contarinia 19, 103, 104
coryli, Cryptocephalus 19, 82
coryli, Eulecanium 72
coryli, Lithocolletis 136
coryli, Lymantor 19, 31, 87
coryli, Mikomya 19, 107
coryli, Mikomyia 107
coryli, Myzocallis 19, 68
coryli, Phyllonorycter 19, 136
coryli, Phylus 19, 46
coryli, Physokermes 72
corylifoliella, Phyllonorycter 19, 28, 29, 31, 35, 36, 39, 136
corylina, Contarinia 103
corylina, Dasineura 19, 104
Corylobium avellanae 19, 61
Corymbites castaneus 99
Corymbites pectinicornis 99
Cosmia pyralina 29, 31, 34, 35, 150
Cosmia trapecina 150
Cosmia trapezina 19, 21, 24, 25, 29, 31, 34–37, 39, 150
Cossidae 114
Cossoidea 114
Cossus cossus 31, 33, 35, 39, 114
costalis, Psylla 52
crabro, Vespa 33, 35, 183
craccae, Contarinia 103
Craesus septentrionalis 19, 38, 39, 188
Crambidae 158
Craneiobia corni 26, 104
crassalis, Hypena 22, 23, 143
crataegana, Archips 24, 25, 29, 31, 33–35, 163
crataegana, Cacoecia 163
crataegarius, Ovatus 29, 70
crataegella, Rhopalosiphum 71
crataegi, Anuraphis 63
crataegi, Aporia 29, 31, 33, 34, 157
crataegi, Ascia 157
crataegi, Bucculatrix 134
crataegi, Cacopsylla 29, 52
crataegi, Cecidomyia 104
crataegi, Dasineura 29, 104
crataegi, Dentatus 63
crataegi, Dysaphis 29, 63
crataegi, Lochmaea 29, 31, 39, 84
crataegi, Lyonetia 134
crataegi, Pieris 157
crataegi, Prociphilus 70
crataegi, Psylla 52
crataegi, Trichiura 19, 23, 29, 31, 34, 37, 39, 139
crataegi, Yezabura 63
crepuscularia, Ectropis 19, 20, 22, 24, 27, 29, 31, 35, 36, 39, 127
cristana, Acleris 19, 29, 31, 34, 35, 38, 160
Crocallis elinguaria 19, 22–27, 29, 31, 33–37, 39, 126
Croesia holmiana 160
Croesus septentrionalis 188
cruda, Orthosia 19, 31, 148, 153, 154
cruenta, Fagocyba 31, 50
cruenta, Typhlocyba 50
Cryptocephalus coryli 19, 82
Cryptocephalus labiatus 22, 30, 82
Cryptocephalus sexpunctatus 19, 82
Cryptomyzus 62
Cryptomyzus galeopsidis 24, 25, 61
Cryptomyzus korschelti 25, 26, 61
Cryptomyzus ribis 24–26, 61, 62
Ctenicera pectinicornis 99
cucullatella, Nola 29, 31, 34, 35, 155
cuprescens, Agrilus 35–37, 77
cupreus, Involvulus 27, 29, 31, 33, 35, 39, 96
cupreus, Poecilus 80
cupreus, Rhynchites 96
Curculio 86
Curculio betulae 33, 34, 86
Curculio glandium 86
Curculio nucum 19, 86
Curculio urticae 91
Curculionidae 84
currucipennella, Coleophora 19, 31, 33–35, 39, 117
curvella, Argyresthia 29, 31, 178
cuspis, Acronicta 19, 146
cyanescens, Agrilus 27, 77
cyanocrocea, Arge 36, 37, 184
cybelae, Contarinia 19, 103
Cydia funebrana 169
Cydia janthinana 170
Cydia lobarzewskii 170
Cydia molesta 176

Cydia pomonella 30, 34, 40, 115, 166, 167, 170
Cydia pyrivora 34, 167
Cynipidae 182
cynosbatella, Epiblema 172
cynosbatella, Notocelia 31, 34, 35, 37, 172
cynosbatella, Pardia 172
czwalinai, Meligethes 101

D

Dalopius marginatus 24, 31, 34, 99
Dasineura corylina 19, 104
Dasineura crataegi 29, 104
Dasineura excavans 27, 105
Dasineura mali 31, 105
Dasineura oxycoccana 16, 22, 23, 105
Dasineura periclymeni 27, 105
Dasineura plicatrix 36, 37, 105
Dasineura ribis 25, 106
Dasineura rosae 35, 106
Dasineura tetensi 24, 25, 106
Dasineura vaccinii 105
Dasineura vitisidaea 22, 106
Dasychira pudibunda 144
Dasystoma salicella 22, 31, 34, 37, 116
dealbana, Gypsonoma 19, 29, 170
debiliata, Calliclystis 133
debiliata, Chloroclystis 133
debiliata, Pasiphila 22, 23, 133
debiliata, Rhinoprora 133
defoliaria, Erannis 19, 24–27, 29, 31, 33–35, 39, 128
defoliaria, Hybernia 128
Deltocephalus pulicaris 30, 52
demaryella, Bucculatrix 19, 134
dentaria, Selenia 19, 23, 25, 29, 34, 37, 39, 134
Dentatus communis 63
Dentatus crataegi 63
Dentatus malicola 64
Dentatus pyri 55
Dentatus reaumuri 64
Dentatus sorbi 64
dentella, Ypsolopha 27, 181
denticulella, Callisto 31, 35, 135
dentiens, Anthomyia 108
dentiens, Chortophila 108
dentiens, Hylemya 108
dentiens, Pegomya 108
denudata, Pristiphora 192
Deporaus betulae 19, 96
Depressariidae 120
derasa, Habrosyne 116
derasella, Dichomeris 29, 31, 33, 34, 37, 121
Dermaptera 40
Deroceras agreste 202
Deroceras reticulatum 30, 202
Deroceras sturanyi 202
devecta, Dysaphis 31, 62, 63, 64
devoniella, Parornix 19, 135, 136
Diacanthus aeneus 99
Diacrisia sannio 22, 23, 142
dianthi, Myzus 69
dianthi, Rhopalosiphum 69
Diarsia brunnea 22, 23, 36, 37, 150
Diarsia rubi 36, 37, 150
Diaspididae 74
Diaspidiotus ostreaeformis 19, 25, 28, 29, 31, 33–35, 74
Diastrophus rubi 36, 37, 182
Dichomeris derasella 29, 31, 33, 34, 37, 121
Dichonia aprilina 151
Diloba caeruleocephala 28, 29, 31–35, 150
Dilophus febrilis 30, 103
dilutata, Epirrita 19, 22, 29, 31, 34, 35, 128
dimidiana, Hedya 32, 33, 39, 171
dimidiatus, Phytocoris 31, 34, 46
dimidioalba, Hedya 171
Dineura testaceipes 192
Diphthera ludifica 154
Diplogaster sp. 202
Diplolepis eglanteriae 35, 182
Diplolepis mayri 35, 182
Diplolepis rosae 35, 182
Diplolepis spinosissimae 35, 183
Diplopoda 40
Diplosis rosiperda 103
dipsaci, Anguillula 200
dipsaci, Anguillulina 200
dipsaci, Ditylenchus 30, 200, 202
Diptera 103
dirhodum, Macrosiphum 68
dirhodum, Metopolophium 35, 66, 68
Discestra trifolii 154
Dischorista satellitia 151
dispar, Anisandrus 94
dispar, Lymantria 19, 31, 34, 35, 144
dispar, Ocneria 144
dispar, Porthetria 144
dispar, Xyleborus 19, 31, 33–35, 94
Ditylenchus 202
Ditylenchus dipsaci 30, 200, 202
Ditylenchus phloxidis 200
Ditylenchus sp. 202
Diurnea fagella 19, 31, 34, 116
Diurnea lipsiella 22, 31, 34–37, 117
divaricatae, Brachycaudus 16, 33, 59
diversana, Choristoneura 27, 29, 31, 33–36, 165
diversana, Tortrix 165
Doloploca punctulana 18, 167
Dolycoris baccarum 30, 31, 34–37, 47
domesticum, Trypodendron 31, 34, 35, 39, 94
domesticus, Xyloterus 94
Doralis fabae 56
Doralis grossulariae 56
Doralis pomi 57
Dorylaimidae 202
Dorylaimus 202
Dorylaimus bastiani 202
Dorylaimus regius 202
douglasi, Eulecanium 19, 24, 25, 35, 39, 72
Douglasiidae 134
Drepanidae 116
Drepanoidea 116
dromedarius, Notodonta 19, 155

Drosophila suzukii 16
druparum, Callimome 183
druparum, Syntomaspis 183
druparum, Torymus 29, 31, 34, 35, 38, 39, 183
Dryocoetes alni 19, 87
Dryocoetes villosus 33, 87
dubia, Anomala 30, 31, 33, 34, 35, 102
dumetana, Pandemis 27, 30, 31, 34–37, 174
duplaris, Ochropacha 19, 116
Dynaspidiotus britannicus 20, 31, 35, 74
Dysaphis affinis 31, 62, 63
Dysaphis angelicae 29, 62
Dysaphis anthrisci 31, 62, 63, 64
Dysaphis apiifolia petroselini 29, 62
Dysaphis brancoi rogersoni 31, 62, 63
Dysaphis communis 63
Dysaphis crataegi 29, 63
Dysaphis devecta 31, 62, 63, 64
Dysaphis longipilosa 31, 63
Dysaphis mali 64
Dysaphis malicola 64
Dysaphis plantaginea 31, 64
Dysaphis reaumuri 35, 64
Dysaphis sorbi 38, 64
Dysstroma citrata 22, 23, 30, 126
Dysstroma infuscata 22, 23, 126
Dysstroma latefasciata 22, 126
Dysstroma truncata 22, 23, 27, 29, 30, 35–37, 39, 127

E

Eccoptogaster rugulosus 93
echinatus, Brachysomus 35, 86
Ectoedemia albibimaculella 21, 139
Ectoedemia arcuatella 30, 139
Ectoedemia atricollis 29, 31, 33–35, 39, 139
Ectoedemia minimella 19, 139
Ectoedemia rubivora 37, 38, 140
Ectoedemia weaveri 22, 140
Ectropis bistortata 127
Ectropis crepuscularia 19, 20, 22, 24, 27, 29, 31, 35, 36, 39, 127
Edwardsiana avellanae 19, 49
Edwardsiana barbata 50
Edwardsiana prunicola 34, 50
Edwardsiana rosae 19, 24, 29–31, 33–36, 39, 49, 50
eglanteriae, Diplolepis 35, 182
eglanteriae, Rhodites 182
Elachistidae 120
elaeagni, Capitophorus 21, 60
Elaphria venustula 30, 35–37, 150
Elasmostethus interstinctus 19, 43
Elasmostethus minor 43
Elasmucha ferrugata 22, 24, 26, 27, 36, 37, 43
Elater sanguinolentus 98
Elateridae 98
elinguaria, Crocallis 19, 22–27, 29, 31, 33–37, 39, 126
elongatus, Eucephalobus 202
elongatus, Heterocephalobus 202
emargana, Acleris 19, 160
Ematurga atomaria 21–23, 36, 37, 39, 127
emberizaepenella, Lithocolletis 136
emberizaepenella, Phyllonorycter 27, 136
Emphytus calceatus 186
Emphytus cinctus 186
Emphytus melanarius 187
Emphytus viennensis 187
Empoasca kontkaneni 36, 50
Empoasca pteridis 30, 52
Empoasca vitis 19, 31, 33, 34, 37, 39, 50
Empria tridens 36, 188
Enarmonia formosana 31–34, 115, 167
Endelomyia aethiops 35, 188
Endromidae 113
Endromis versicolora 19, 113
Ennomos 127
Ennomos alniaria 22, 127
Ennomos autumnaria 19, 22, 29, 31, 33, 34, 127
Ennomos quercinaria 127
Entodecta pumila 190
Eotetranychus carpini 19, 31, 37, 197
Eotetranychus pruni 29, 31, 33, 34, 39, 197
Epagoge grotiana 22, 29, 31, 35–37, 167
ephippella, Argyresthia 179
Epiblema cynosbatella 172
Epiblema tetragonana 172
Epiblema trimaculana 173
Epiblema uddmanniana 173
Epicnaptera ilicifolia 139
Epinotia brunnichana 19, 167
Epinotia nemorivaga 21, 168
Epinotia signatana 29, 31, 33, 34, 168
Epinotia solandriana 19, 168
Epinotia tenerana 19, 168
Epione advenaria 125
Epirhynchites auratus 97
Epirrita autumnata 19, 20, 22, 23, 27, 29, 31, 34, 39, 127
Epirrita christyi 19, 29, 34, 39, 127
Epirrita dilutata 19, 22, 29, 31, 34, 35, 128
Episema caeruleocephala 150
Epitetranychus altheae 199
Epitrimerus trilobus 20, 195
Erannis defoliaria 19, 24–27, 29, 31, 33–35, 39, 128
Erebidae 142
ericae, Phyllostroma 73
ericae, Pulvinaria 73
Eriocampoides limacina 188
Eriococcidae 75
Eriocrania chrysolepidella 116
Eriocraniidae 116
Eriocranioidea 116
Eriogaster lanestris 27, 29, 31, 34, 35, 39, 137
eriophori, Ceruraphis 20, 61
Eriophyes avellanae 196
Eriophyes goniothorax 195
Eriophyes goniothorax malina 196
Eriophyes malinus 196
Eriophyes padi 195
Eriophyes pyri 31, 34, 194
Eriophyes pyri sorbi 194
Eriophyes ribis 193
Eriophyes rubicolens 36, 194
Eriophyes similis 33, 34, 194

Eriophyes sorbeus 196
Eriophyes sorbi 38, 39, 194
Eriophyidae 192
Eriosoma lanigerum 27–29, 31, 35, 39, 64
Eriosoma ulmi 24, 25, 65
erratica, Notostira 47
Erythroneura flammigera 51
Erythroneura ordinaria 51
erythropterus, Apoderus 30, 35, 36, 77
erythropterus, Compsapoderus 77
Eucephalobus elongatus 202
Eucephalobus striatus 202
Eucosmia certata 130
Eucosmomorpha albersana 27, 168
Eudemis pomedaxana 168
Eudemis porphyrana 24, 25, 29, 31, 34, 35, 168
Eudemis profundana 31, 168
Eudia pavonia 113
Euhyponomeutoides albithoracellus 24, 25, 179
Euhyponomeutoides ribesiella 24, 26, 179
Euhyponomeutoides rufella 179
Eulecanium corni 73
Eulecanium coryli 72
Eulecanium douglasi 19, 24, 25, 35, 39, 72
Eulecanium franconicum 22, 23, 72
Eulecanium mali 72
Eulecanium tiliae 19, 22, 24, 29–32, 34, 35, 39, 72
Eulia ministrana 19, 20, 22, 33, 35, 38, 39, 168
Eulithis mellinata 24–26, 128
Eulithis populata 22, 23, 128
Eulithis prunata 24–26, 34, 128
Eulithis pyropata 25, 128
Eulithis testata 19, 22, 23, 35, 39, 128
eupadi, Phyllocoptes 34, 195
euphorbiae, Acronicta 20, 26, 27, 35, 37, 38, 146
euphorbiae, Aphthona 30, 31, 82
euphorbiae, Macrosiphum 22, 23, 30, 36, 67
Eupithecia assimilata 24, 25, 129
Eupithecia exiguata 18, 25, 29, 31, 34, 39, 129
Eupithecia innotata 20, 21, 29, 31, 34, 35, 129
Eupithecia insigniata 29, 31, 34, 129
Eupithecia ochridata 29, 34, 35, 129
Eupithecia subfuscata 18, 29, 34, 36, 37, 129
Eupithecia vulgata 22, 29, 36, 37, 129
Euplexia lucipara 20, 24, 36, 151
Eupoecilia ambiguella 20, 26, 27, 39, 169
Euproctis chrysorrhoea 20, 21, 27–31, 33–35, 37, 39, 144
Euproctis similis 18, 19, 24, 29, 31, 33–35, 37, 39, 144
Eupsilia satellitia 151
Eupsilia transversa 19, 20, 29, 31, 34, 35, 151
Eurois occulta 22, 34, 37, 151
Euxoa segetum 147
evonymella, Yponomeuta 180
exanthemata, Cabera 19, 125
Exapate congelatella 18, 21, 24, 27, 29–31, 33–36, 38, 116, 169
excavans, Dasineura 27, 105
exclamationis, Agrotis 30, 147
exclamationis, Feltia 147
exclamationis, Scotia 147
exiguata, Eupithecia 18, 25, 29, 31, 34, 39, 129

F

fabae, Aphis 20, 30, 31, 35, 56
fabae, Doralis 56
fagella, Diurnea 19, 31, 34, 116
fagi, Agrilus 78
Fagocyba cruenta 31, 50
farfarae, Anuraphis 35, 55, 56
fasciata, Abia 27, 185
fasciata, Mordella 101
fasciata, Zaraea 185
fasciatus, Trichius 20, 36, 81
favillaceana, Cacoecia 165
febrilis, Dilophus 30, 103
Feltia exclamationis 147
ferrugalis, Udea 24, 30, 158
ferrugana, Acalla 160
ferrugana, Acleris 160
ferrugana, Peronea 160
ferrugata, Elasmucha 22, 24, 26, 27, 36, 37, 43
ferruginea, Charanyca 30, 36, 37, 149
ferruginea, Hoplocampa 189
ferruginea, Rusina 149
festaliella, Schreckensteinia 37, 159
filipendulae, Agromyza 36, 109
fimbriana, Acalla 160
fimbriana, Acleris 23, 31, 33, 34, 160
fimbriata, Noctua 19, 22, 27, 29, 34, 37, 39, 153
finitimella, Parornix 32–34, 135
Fixenia pruni 156
flammigera, Erythroneura 51
flammigera, Zygina 29, 31, 33, 34, 36, 37, 51
flava, Hoplocampa 33, 96, 169, 189
flavimitrella, Incurvaria 112
flavimitrella, Lampronia 36, 37, 112
flavipes, Apion 76
flavipes, Luperus 19, 31, 84
flaviventris, Neurotoma 186
flavosparsus, Orthotylus 47
flavum, Aulacorthum 23, 58
floralis, Ceutorhynchus 95
floriperda, Contarinia 39, 103
floslactella, Stigmella 19, 140
fockeui, Aculus 33, 192
fockeui, Phyllocoptes 192
fockeui, Vasates 192
foeniculi, Hyadaphis 27, 65, 72
forbesi, Aphis 30, 56
Forficula auricularia 25, 31, 33–35, 40
Forficulidae 40
formosana, Enarmonia 31–34, 115, 167
formosus, Polydrusus 19, 31, 33–35, 91
forsterana, Lozotaenia 22, 27, 30, 172
fragariae, Aleyrodes 54
fragariae, Aphelenchoides 30, 197, 200
fragariae, Macrosiphum 72
fragariae, Sitobion 30, 36, 37, 72
fragariae, Tarsonemus 196
Fragariocoptes setiger 30, 196
franconicum, Eulecanium 22, 23, 72
Frankliniella intonsa 30, 35, 41

Frankliniella occidentalis 30
fraxini, Hylesinus 31, 87
fraxini, Leperisinus 87
freija, Boloria 21, 23, 38, 157
freija, Clossiana 157
frigga, Boloria 22, 38, 157
frigga, Clossiana 157
Fruticicola fruticum 203
fruticum, Fruticicola 203
fuciformis, Hemaris 27, 113
fulvicornis, Hoplocampa 33, 189
fulvicornis, Polydrusus 19, 36, 37, 92
fulvipes, Protapion 31, 76
fulvomaculatus, Closterotomus 24, 25, 30, 31, 34, 36, 39, 44
fumipennis, Pamphilius 19, 186
funebrana, Cydia 169
funebrana, Grapholita 15, 16, 32, 33, 169, 170, 173
funestum, Macrosiphum 36, 37, 67
funestus, Macrosiphon 67
furcata, Hydriomena 19, 22, 23, 130
Furcipus rectirostris 85
fusca, Cantharis 31, 35, 36, 80
fusca, Matilella 23, 158
fusca, Pyla 158
fuscedinella, Coleophora 119
fuscipennis, Thrips 30, 31, 34, 36, 37, 42
fuscipes, Calathus 30, 79
fuscocuprella, Coleophora 19, 117
fuscula, Macropsis 36, 37, 51

G

galeopsidis, Cryptomyzus 24, 25, 61
galeopsidis, Myzella 61
Galerucella aquatica 83
Galerucella nymphaeae 83
Galerucella sagittariae 30, 36, 37, 83
Galerucella tenella 30, 83
Galerucella viburni 84
gamma, Autographa 19, 24, 25, 35, 148
gamma, Phytometra 148
gamma, Plusia 148
Gastropacha quercifolia 27, 29, 31, 34, 35, 39, 138
gei, Macrosiphum 31, 36, 54, 67
Gelechia hippophaella 15, 16, 21, 121
Gelechia rhombella 31, 35, 122
Gelechia scotinella 34, 122
Gelechiidae 121
Gelechioidea 116
geniculata, Monophadnus 190
geniculata, Pristiphora 39, 190, 191
Geometra papilionaria 19, 129
Geometridae 123
Geometroidea 123
germanica, Paravespula 183
germanica, Vespa 183
germanica, Vespula 24, 25, 32–34, 36, 183
germanicus, Cneorhinus 96
germanicus, Coenorrhinus 96
germanicus, Neocoenorrhinus 30, 36, 37, 96
germanicus, Pselaphorhynchites 96
germmana, Pammene 177
gillettei, Capitophorus 60
glabrata, Ametastegia 31, 34, 37, 39, 187
glabratus, Toxonus 187
glandium, Curculio 86
glaucus, Phyllobius 19, 30, 31, 33–35, 37, 39, 90
Glischrochilus hortensis 30, 101
glitzella, Coleophora 22, 23, 118
Gonioctena intermedia 38, 83
Gonioctena pallida 29, 39, 83
Gonioctena quinquepunctata 19, 38, 83
Gonioctena viminalis 39, 84
goniothorax, Eriophyes 195
goniothorax malina, Eriophyes 196
goniothorax, Phyllocoptes 29, 195
Gonodontis bidentata 132
gonostigma, Orgyia 145
gothica, Orthosia 19, 23, 25, 29, 31, 33, 34, 36, 38, 153
gothica, Taeniocampa 153
gracilicornis, Arge 35–37, 184
gracilis, Bastiania 202
gracilis, Orthosia 21, 25, 30, 31, 33, 37, 153
gracilis, Phyllocoptes 36, 195
Gracillariidae 135
Gracillarioidea 134
granulosus, Anaplectus 202
granulosus, Plectus 202
Graphiphora augur 25, 27, 29, 34–36, 151
Grapholita andabatana 39, 169
Grapholita funebrana 15, 16, 32, 33, 169, 170, 173
Grapholita janthinana 29, 31, 39, 170
Grapholita lobarzewskii 15, 16, 31, 33, 170
Grapholita molesta 176
Grapholita tenebrosana 35, 39, 170
Griposia aprilina 31, 34, 151
grossulariae, Aphis 24–26, 56
grossulariae, Doralis 56
grossulariata, Abraxas 19, 24–26, 29, 31, 34, 37, 123
grossulariata, Calocalpe 123
grossulariella, Zophodia 24, 159
grotiana, Epagoge 22, 29, 31, 35–37, 167
Gryllotalpa gryllotalpa 30, 40
gryllotalpa, Gryllotalpa 30, 40
Gryllotalpidae 40
gryphipennella, Coleophora 35, 37, 118
guttea, Callisto 135
guttea, Ornix 135
guttulatus, Blaniulus 30, 40
Gymnoscelis pumilata 130
Gymnoscelis rufifasciata 29, 31, 35–37, 39, 130
Gynaephora selenitica 145
Gypsonoma dealbana 19, 29, 170
Gypsonoma nitidulana 21, 22, 171

H

Habrosyne derasa 116
Habrosyne pyritoides 19, 29, 36, 37, 116
haemorrhoidale, Acanthosoma 19, 29, 38, 43
haemorrhoidalis, Athous 30, 99
Haltica brevicollis 82
Halticus apterus 47
hapla, Meloidogyne 20, 24, 27, 30, 33, 39, 201

Haplorhynchites caeruleus 19, 29, 31, 33, 34, 38, 96
Haplothrips aculeatus 30, 41
Haplothrips leucanthemi 30, 41
Harpalus aeneus 79
Harpalus affinis 30, 79
Harpalus pubescens 79
Harpalus rufipes 79
hebenstreitella, Choristoneura 19, 20, 22, 31, 39, 165
Hedya dimidiana 32, 33, 39, 171
Hedya dimidioalba 171
Hedya nubiferana 29, 31–35, 38, 162, 171
Hedya ochroleucana 35, 171
Hedya pruniana 19, 29, 31, 33, 35, 39, 171
Hedya salicella 177
Hedya variegana 171
heinemanni, Coptotriche 36, 37, 159
helichrysi, Anuraphis 60
helichrysi, Brachycaudus 33, 60, 70
Helicidae 202
Heliozelidae 111
Helix pomatia 203
hellerella, Blastodacna 120
Hemaris fuciformis 27, 113
hemerobiella, Coleophora 27–29, 31, 33–35, 39, 118
Hemiptera 43
hemipterus, Valgus 81
Hemithea aestivaria 18–20, 22, 25, 27, 29, 34–36, 39, 130
Hemithea strigata 130
heparana, Pandemis 19, 22, 23, 25, 27, 29–34, 36, 37, 39, 174
hepatica, Lithophane 152
heperana, Pandemis 174
Hepialidae 137
Hepialoidea 137
Hepialus humuli 30, 36, 137
Hepialus lupulinus 137
Herminia tarsicrinalis 36, 37, 143
Herminia tarsipennalis 143
herrichiella, Perittia 27, 120
Hesperia malvae 155
Hesperiidae 155
Heterocephalobus elongatus 202
Heterodera marioni 201
Heterodera morioni 201
Heteroptera 43
Hipparchia papilionaria 129
hippocastani, Melolontha 30, 31, 33, 34, 37, 100
hippophaella, Gelechia 15, 16, 21, 121
hippophaes, Capitophorus 21, 60
hirta, Lagria 21, 30, 36, 37, 102
hirtaria, Lycia 18, 22, 24, 29, 31, 33–36, 39, 131
hispidaria, Apocheima 19, 29, 31, 33–35, 124
holmiana, Acalla 160
holmiana, Acleris 31, 35, 38, 160
holmiana, Croesia 160
holmiana, Peronea 160
Hoplocampa ferruginea 189
Hoplocampa flava 33, 96, 169, 189
Hoplocampa fulvicornis 33, 189
Hoplocampa minuta 32, 33, 96, 189, 169
Hoplocampa pectoralis 29, 189
Hoplocampa rutilicornis 189
Hoplocampa testudinea 31, 189
horridella, Asperella 181
horridella, Cerostoma 181
horridella, Ypsolopha 31, 34, 181
hortensis, Cepaea 203
hortensis, Glischrochilus 30, 101
horticola, Phyllopertha 21, 29–31, 33–36, 102
hortorum, Pamphilius 37, 186
huebneriana, Lepteucosma 36, 37, 171
humuli, Hepialus 30, 36, 137
humuli, Phorodon 33, 34, 70
Hyadaphis foeniculi 27, 65, 72
Hyadaphis mellifera 65
Hyadaphis sphondylii 72
Hyadaphis spondylii 72
Hyalopterus arundinis 65
Hyalopterus pruni 32, 33, 65
Hybernia defoliaria 128
hybnerella, Stigmella 28, 29, 39, 140
Hydraecia micacea 30, 36, 151
Hydria cervinalis 18, 130
Hydria undulata 18, 22, 23, 26, 39, 130
Hydriomena furcata 19, 22, 23, 130
hyemana, Acleris 22, 160
Hygrodiplosis vaccinii 22, 23, 106
hylaeiformis, Bembecia 115
hylaeiformis, Pennisetia 36, 37, 115
Hylemya dentiens 108
Hylesinus fraxini 31, 87
Hylobius abietis 95
Hymenoptera 182
Hypatima rhomboidella 19, 122
Hypena crassalis 22, 23, 143
Hypena rostralis 36, 37, 143
Hypeninae 143
Hyperomyzus lactucae 24, 25, 65, 66
Hyperomyzus pallidus 24, 26, 66
Hyperomyzus rhinanthi 25, 26, 66
Hyperomyzus zirnitsi 25, 26, 66
Hypolaepus umbratus 191
Hypomecis punctinalis 19, 29, 31, 130
Hyponomeuta malinellus 180
Hyponomeuta padella 180
Hyppa rectilinea 21–23, 31, 36, 37, 152

I

idaeella, Coleophora 22, 118
idaei, Amphorophora 36, 54, 55
idaei, Aphis 36, 37, 57
idaei, Medoralis 57
idaeiana, Agromyza 27, 30, 35, 36, 109
idiota, Pristiphora 191
ilicifolia, Epicnaptera 139
ilicifolium, Phyllodesma 23, 139
impressifrons, Polydrusus 19, 29, 36, 92
inanitus, Pamphilius 36, 186
incarnatana, Notocelia 36, 172
incerta, Orthosia 19, 29, 31, 34, 154
incertana, Cnephasia 30, 31, 39, 166
incognita, Meloidogyne 32–35, 39, 201

incognitella, Stigmella 31, 140
Incurvaria capitella 112
Incurvaria flavimitrella 112
Incurvaria oehlmanniella 22, 31, 34, 38, 111, 113
Incurvaria pectinea 19, 31, 34, 35, 39, 111
Incurvaria praelatella 30, 37, 111
Incurvaria redimitella 113
Incurvaria rubiella 112
Incurvariidae 111
infuscata, Chloroclysta 126
infuscata, Dysstroma 22, 23, 126
innotata, Eupithecia 20, 21, 29, 31, 34, 35, 129
Insecta 40
insertum, Rhopalosiphum 28, 29, 31, 35, 38, 71
insigniata, Eupithecia 29, 31, 34, 129
insitus, Ovatus 29, 31, 70
insperatella, Callisto 33, 135
intermedia, Gonioctena 38, 83
interrogationis, Syngrapha 22, 23, 154
interstinctus, Elasmostethus 19, 43
intonsa, Frankliniella 30, 35, 41
Involvulus coeruleus 96
Involvulus cupreus 27, 29, 31, 33, 35, 39, 96
Iphiclides podalirius 29, 31, 33–35, 157
iridescens, Neurotoma 29, 33, 39, 185
Isturgia carbonaria 131
Itame wauaria 132
ivella, Argyresthia 19, 31, 178

J

Jaapiella vacciniorum 22, 107
janthinana, Cydia 170
janthinana, Grapholita 29, 31, 39, 170
Janus luteipes 19, 35, 185
Jodis lactearia 19, 22, 23, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 130
Jodis putata 22, 23, 131
jota, Autographa 22, 148
junoniella, Phyllonorycter 22, 136

K

karelica, Nola 23, 38, 155
knechteli, Acyrthosiphon 22, 23, 54
kontkaneni, Empoasca 36, 50
Kontuniemiana leuchotrocha 190
Kontuniemiana ribesii 190
Korscheltellus lupulinus 137
korschelti, Cryptomyzus 25, 26, 61

L

labiatus, Cryptocephalus 22, 30, 82
Lacanobia contigua 22, 23, 36, 39, 152
Lacanobia oleracea 30, 36, 152
Lacon murinus 98
lactearia, Jodis 19, 22, 23, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 130
lactucae, Amphorophora 65
lactucae, Hyperomyzus 24, 25, 65, 66
lactucae, Rhopalosiphoninus 65
lactucae, Rhopalosiphum 65
lacunana, Argyroploce 165
lacunana, Celypha 23, 27, 30, 31, 36, 37, 165
lacunana, Syricoris 165
lacunanus, Loxoterma 165
lacunanus, Olethreutes 165
laeva, Planaphrodes 51
laevis, Macrosteles 30, 52
laevus, Acocephalus 51
Lagria hirta 21, 30, 36, 37, 102
Lampronia 113
Lampronia capitella 24–26, 112
Lampronia corticella 36, 37, 112
Lampronia flavimitrella 36, 37, 112
Lampronia luzella 38, 113
Lampronia morosa 113
Lampronia redimitella 25, 26, 113
Lampronia rubiella 112
Lamprotes micella 121
lanestris, Eriogaster 27, 29, 31, 34, 35, 39, 137
lanigerum, Eriosoma 27–29, 31, 35, 39, 64
lapponaria, Biston 131
lapponaria, Lycia 29, 31, 131
lapponaria, Poecilopsis 131
Laria l-nigrum 144
Lasiocampa quercus 19, 21–23, 25, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 138
Lasiocampa trifolii 29, 34, 36, 37, 138
Lasiocampidae 137
Lasiocampoidea 137
Lasioptera rubi 36, 37, 107, 182
Laspeyresia pomonella 166
Laspeyresia pyrivora 167
Laspeyresia woeberiana 167
latefasciata, Chloroclysta 126
latefasciata, Dysstroma 22, 126
laterana, Acleris 22, 23, 29, 35–38, 160
laticornis, Agrilus 19, 77
Lecanium corni 73
Lecanium vitis 73
lecheana, Archips 175
lecheana, Cacoecia 175
lecheana, Ptycholoma 31–35, 37, 175
Leperisinus fraxini 87
Lepidoptera 111
Lepidosaphes ulmi 18–23, 25–29, 31–36, 39, 74
leporina, Acronicta 19, 38, 146
Lepteucosma huebneriana 36, 37, 171
Lepyrus capucinus 30, 36, 37, 87
leucanthemi, Haplothrips 30, 41
leucatella, Recurvaria 29, 31, 34, 35, 39, 122
leuchotrocha, Kontuniemiana 190
Leucoma salicis 19, 144
leucophaearia, Agriopis 31, 123
Leucoptera malifoliella 27–29, 31, 33–35, 39, 177
leucotrochus maculiventris, Pteronidea 190
leucotrochus, Nematus 24, 25, 190
leucotrochus umbratus, Pteronidea 191
ligustici, Otiorhynchus 30, 39, 88
ligustri, Sphinx 20, 25, 27, 114
limacina, Caliroa 188
limacina, Eriocampoides 188
Limenitis camilla 27, 157
lineatella, Anarsia 31–33, 121
lineatus, Agriotes 25, 30, 36, 98
lineatus, Sitona 24, 30, 33, 39, 93

Liosomaphis berberidis 18, 66
lipsiana, Acleris 22, 23, 30, 31, 161
lipsiella, Diurnea 22, 31, 34–37, 117
Liriomyza amoena 20, 109
Lithocolletis betulae 136
Lithocolletis blancardella 135
Lithocolletis cerasicolella 136
Lithocolletis coryli 136
Lithocolletis emberizaepenella 136
Lithocolletis oxyacanthae 136
Lithocolletis sorbi 137
Lithocolletis spinicolella 137
Lithomoia rectilinea 152
Lithophane hepatica 152
Lithophane socia 20, 22, 31, 34, 36, 37, 39, 152
livida, Cantharis 31, 35, 36, 80
ljungiana, Argyrotaenia 23, 31, 35, 39, 165
l-nigrum, Arctornis 31, 144
l-nigrum, Laria 144
lobarzewskii, Cydia 170
lobarzewskii, Grapholita 15, 16, 31, 33, 170
lobella, Luquetia 29, 34, 39, 120
Lobesia reliquana 34, 172
Lobesia virulenta 35, 172
Lobophora carpinata 134
Lochmaea 84
Lochmaea caprea 84
Lochmaea crataegi 29, 31, 39, 84
loeflingiana, Aleimma 32, 33, 162
Lomographa bimaculata 29, 33, 34, 131
Lomographa temerata 29, 31, 33, 34, 131
Longicaudus trirhodus 35, 66
longicornis, Luperus 19, 29, 31, 35, 36, 84
longipilosa, Anuraphis 63
longipilosa, Dysaphis 31, 63
lonicerae, Abia 27, 185
lonicerae, Aleyrodes 27, 30, 36, 37, 54
lonicerae, Chromatomyia 27, 109
lonicerae, Orchestes 92
lonicerae, Rhopalomyzus 27, 70
lonicerae, Rhopalosiphoninus 70
lonicerae, Rhynchaenus 92
lonicerae, Zaraea 185
lonicerarum, Stigmella 27, 140
Lophopteryx camelina 155
Loxoterma bipunctana 174
Loxoterma lacunanus 165
Lozotaenia forsterana 22, 27, 30, 172
lubricipeda, Spilosoma 20, 31, 143
lucida, Myoleja 27, 110
lucidus, Nematus 29, 34, 190
lucipara, Euplexia 20, 24, 36, 151
lucorum, Apolygus 47
ludifica, Diphthera 154
ludifica, Moma 154
ludifica, Trichosea 29, 31, 39, 154
lunularia, Selenia 34, 36, 134
Luperus flavipes 19, 31, 84
Luperus longicornis 19, 29, 31, 35, 36, 84
lupulina, Pharmacis 24, 30, 37, 137
lupulinus, Hepialus 137
lupulinus, Korscheltellus 137
Luquetia lobella 29, 34, 39, 120
lurida, Pidonia 31, 80
lutarea, Paraswammerdamia 179
lutea, Spilosoma 20, 29–31, 34, 36, 37, 39, 143
luteipes, Janus 19, 35, 185
luteolata, Opisthograptis 19, 20, 27, 29, 31, 34, 133
luteoscutellata, Aulagromyza 27, 109
luzella, Lampronia 38, 113
Lycaena optilete 156
Lycaenidae 156
Lycia hirtaria 18, 22, 24, 29, 31, 33–36, 39, 131
Lycia lapponaria 29, 31, 131
Lycia pomonaria 19, 34, 131
Lygaeonematus maestus 191
Lygocoris pabulinus 19, 20, 24, 25, 30, 31, 33–37, 39, 44, 45
Lygocoris rugicollis 24, 25, 31, 34, 44, 45
Lygris mellinata 128
Lygris prunata 128
Lygris pyropata 128
Lygus pabulinus 44
Lygus pratensis 30, 31, 35, 45
Lygus pubescens 45
Lygus rugulipennis 25, 30, 31, 34–36, 45, 46
Lygus spinolae 43
Lymantor aceris 19, 87
Lymantor coryli 19, 31, 87
Lymantria dispar 19, 31, 34, 35, 144
Lymantria monacha 31, 34, 145
Lymantriinae 144
Lyonetia clerkella 27–29, 31, 33–35, 39, 177
Lyonetia crataegi 134
Lyonetia prunifoliella 28, 29, 31–35, 39, 177
Lyonetiidae 177
lythri, Myzus 33, 34, 69
M
Macaria alternata 21, 34, 39, 131
Macaria carbonaria 21, 23, 131
Macaria notata 27, 132
Macaria wauaria 24, 25, 132
maccana, Acleris 22, 23, 161
Macrophya annulata 192
Macropsis fuscula 36, 37, 51
Macrosiphon funestus 67
Macrosiphum dirhodum 68
Macrosiphum euphorbiae 22, 23, 30, 36, 67
Macrosiphum fragariae 72
Macrosiphum funestum 36, 37, 67
Macrosiphum gei 31, 36, 54, 67
Macrosiphum nasonovi 22, 23, 67
Macrosiphum pelargonii 54
Macrosiphum rosae 30, 31, 35, 61, 67, 68
Macrosteles laevis 30, 52
Macrothylacia rubi 22, 23, 36–38, 138
maculicornis, Phyllobius 19, 29–31, 35, 36, 39, 90
maculiventris, Nematus 190
Maculolachnus rosae 67
Maculolachnus submacula 36, 67
maculosa, Tipula 108

maesta, Pristiphora 31, 191
maestus, Lygaeonematus 191
magdalenae, Stigmella 28, 31, 39, 141
Magdalis barbicornis 29, 31, 34, 35, 39, 87, 88
Magdalis cerasi 29, 31, 35, 39, 88
Magdalis ruficornis 29, 31–36, 39, 88
major, Thrips 30, 42
Malacosoma castrense 29, 30, 33, 34, 36, 138
Malacosoma neustria 19, 29, 31, 33–35, 37, 38, 138
malella, Nepticula 141
malella, Stigmella 31, 141
mali, Atractotomus 29, 31, 34, 35, 43
mali, Cacopsylla 31, 52, 54
mali, Dasineura 31, 105
mali, Dysaphis 64
mali, Eulecanium 72
mali, Psylla 52–54
mali, Scolytus 29, 31, 33–35, 39, 93
malicola, Anuraphis 64
malicola, Dentatus 64
malicola, Dysaphis 64
malifoliella, Leucoptera 27–29, 31, 33–35, 39, 177
malinellus, Hyponomeuta 180
malinellus, Yponomeuta 31, 180
malinus, Eriophyes 196
malinus, Phyllocoptes 31, 196
malivagrans, Vasates 193
malvae, Acyrthosiphon 30, 35, 54
malvae, Hesperia 155
malvae, Pyrgus 30, 36, 37, 155
malvae rogersii, Acyrthosiphon 30, 54
Mamestra biren 154
Mamestra brassicae 25, 30, 31, 152
Mamestra oleracea 152
Mamestra persicariae 152
Mamestra pisi 149
manicatus, Chirothrips 30
margaritaria, Campaea 19, 29, 31, 34, 125
marginalis, Orthotylus 25, 31, 35, 45
marginaria, Agriopis 19, 29, 31, 33, 34, 124
marginatus, Dalopius 24, 31, 34, 99
marioni, Heterodera 201
Matilella fusca 23, 158
matronula, Pericallia 19, 23, 27, 143
mayri, Diplolepis 35, 182
mayri, Rhodites 182
Mecinus pyraster 31, 33–35, 88
Medoralis idaei 57
Medoralis pomi 57
Medoralis schneideri 58
Megachile spp. 36, 182
Megachile centurcurlaris 182
Megaloceroea recticornis 47
Meganephria oxyacanthae 147
Megastigmus 183
Megastigmus aculeatus 35, 36, 183
Megastigmus rosae 35, 36, 183
meigenii, Rhagoletis 18, 111
melanaria, Arichanna 22, 23, 124
melanarius, Allantus 187
melanarius, Emphytus 187
melanarius, Pterostichus 30, 79
Melanchra persicariae 18–20, 24, 25, 30, 31, 33, 34, 36, 152
Melanchra pisi 149
melanocephalus, Nematus 19, 190
melanocephalus, Pteronidea 190
melanogrammum, Strophosoma 19, 94
Meligethes 101
Meligethes aeneus 30, 31, 33, 36, 101
Meligethes coeruleovirens 101
Meligethes czwalinai 101
Meligethes ochropus 101
Meligethes ovatus 101
Meligethes subrugosus 101
Meligethes umbrosus 101
Meligethes viridescens 30, 31, 33, 36, 101
mellifera, Hyadaphis 65
mellinata, Eulithis 24–26, 128
mellinata, Lygris 128
Meloidogyne 201
Meloidogyne hapla 20, 24, 27, 30, 33, 39, 201
Meloidogyne incognita 32–35, 39, 201
Meloidogyne morioni 201
Meloidogyne spp. 201
Meloidogynidae 201
Melolontha hippocastani 30, 31, 33, 34, 37, 100
Melolontha melolontha 21, 30, 31, 33, 36, 100
melolontha, Melolontha 21, 30, 31, 33, 36, 100
Melolontha vulgaris 100
Melolonthidae 99
Membracidae 52
mendica, Argyresthia 179
menyanthidis, Acronicta 22, 23, 29, 36, 37, 146
Mesodorylaimus bastiani 202
Mesoleuca albicillata 19, 30, 36, 132
mesospilella, Alloclemensia 24, 26, 111
mesospilella, Allophyes 111
mespilella, Phyllonorycter 28, 29, 31, 33, 35, 39, 136
mespili, Ovatus 70
mespilicola, Stigmella 141
metallella, Antispila 26, 111
metallicana, Olethreutes 175
metallicana, Phiaris 22, 23, 175
Metallus pumilus 37, 190
Metatetranychus ulmi 198
Metopolophium dirhodum 35, 66, 68
miata, Chloroclysta 22, 23, 27, 35, 39, 125
micacea, Hydraecia 30, 36, 151
micella, Argolamprotes 36, 37, 121
micella, Lamprotes 121
microtheriella, Stigmella 19, 141
Mikomya coryli 19, 107
Mikomyia coryli 107
milvipennis, Coleophora 19, 118
minimella, Ectoedemia 19, 139
miniosa, Orthosia 29, 34, 36, 37, 154
ministrana, Eulia 19, 20, 22, 33, 35, 38, 39, 168
minor, Elasmostethus 43
minusculella, Stigmella 35, 38, 141
minuta, Hoplocampa 32, 33, 96, 189, 169

minutus, Trachys 19, 35, 39, 78
Miridae 43
Miris striatus 19, 29, 31, 45
mixtus, Allygus 19, 48
moesta, Pristiphora 191
molesta, Cydia 176
molesta, Grapholita 176
mollicomus, Barypeithes 30, 86
mollis, Polydrusus 19, 29, 31, 92
Mollusca 202
Moma ludifica 154
monacha, Lymantria 31, 34, 145
monacha, Ocneria 145
monacha, Porthetria 145
Monardis plana 35, 190
Monophadnoides rubi 37, 190
Monophadnus geniculata 190
mordax, Rhagium 29, 31, 39, 81
Mordella aculeata 101
Mordella fasciata 101
Mordellidae 101
morio, Priophorus 188
morioni, Heterodera 201
morioni, Meloidogyne 201
morosa, Lampronia 113
mouffetella, Athrips 27, 121
multistriatus, Scolytus 34, 93
munda, Anorthoa 31, 34, 148
munda, Orthosia 148
munda, Perigrapha 148
murinella, Coleophora 22, 118
murinus, Agrypnus 19, 21, 29, 31, 34, 98
murinus, Brachylacon 98
murinus, Lacon 98
musculana, Syndemis 31, 37, 39, 176
mygindiana, Stictea 21–23, 176
Myoleja lucida 27, 110
myopaeformis, Aegeria 115
myopaeformis, Synanthedon 16, 29, 31, 34, 35, 39, 115
myrtillana, Ancylis 22, 23, 162
myrtillana, Rhopobota 18, 22, 23, 175
myrtillella, Stigmella 23, 141
myrtilli, Phyllostroma 21–23, 73
Myzaphis bucktoni 36, 68
Myzaphis rosarum 36, 68
Myzella galeopsidis 61
Myzocallis coryli 19, 68
Myzodes persicae 69
Myzoides cerasi 68
Myzus ascalonicus 30, 36, 68
Myzus cerasi 32, 33, 68
Myzus dianthi 69
Myzus lythri 33, 34, 69
Myzus persicae 20, 31, 36, 69
Myzus pruniavium 68
Myzus ribis 62

N

Naenia typica 27, 29, 31, 34, 35, 37, 152
naevana, Acroclista 175
naevana, Rhopobota 22, 23, 28, 29, 31, 32, 34, 38, 175
nanella, Recurvaria 19, 28, 29, 31, 34, 35, 39, 122
nasonovi, Macrosiphum 22, 23, 67
Nasonovia ribesina 71
Nasonovia ribicola 69
Nasonovia ribisnigri 24–26, 69
Nebria brevicollis 80
nebulella, Paraswammerdamia 29, 36, 39, 179
neglectana, Clepsis 30, 165
Nektarosiphon rubi 55
Nematocera 103
Nematoda 200
Nematus cinctus 191
Nematus leucotrochus 24, 25, 190
Nematus lucidus 29, 34, 190
Nematus maculiventris 190
Nematus melanocephalus 19, 190
Nematus quercus 191
Nematus ribesii 24, 123, 190, 192
Nematus umbratus 19, 25, 191
nemoralis, Cepaea 203
nemoralis, Neurotoma 32–34, 185
nemorella, Ypsolopha 27, 181
nemorivaga, Epinotia 21, 168
nemorum, Pamphilius 30, 186
nemorum var. *fumipennis, Pamphilius* 186
Neocoenorrhinus aequatus 97
Neocoenorrhinus germanicus 30, 36, 37, 96
Neocoenorrhinus pauxillus 27, 29, 31, 32, 34–36, 39, 97
Neotetranychus rubi 36, 37, 198, 200
Nephrotoma appendiculata 30, 37, 108
Nepticula anomalella 140
Nepticula malella 141
Nepticula oxyacanthella 141
Nepticula pomella 140
Nepticula pulverosella 139
Nepticulidae 139
Nepticuloidea 139
Neurotoma flaviventris 186
Neurotoma iridescens 29, 33, 39, 185
Neurotoma nemoralis 32–34, 185
Neurotoma saltuum 29, 31–33, 35, 186
Neurotoma sorbi 185
neustria, Malacosoma 19, 29, 31, 33–35, 37, 38, 138
nicellii, Phyllonorycter 19, 135, 136
nigricella, Coleophora 119
nigripes, Arge 35, 184
nigritarse, Apion 76
nigritarse, Protapion 31, 76
nigropilosus, Thrips 30, 42
nitidella, Argyresthia 178
nitidula, Anthaxia 33, 34, 78
nitidulana, Gypsonoma 21, 22, 171
Nitidulidae 101
nitidulus, Adrastus 99
Noctua fimbriata 19, 22, 27, 29, 34, 37, 39, 153
Noctua pronuba 30, 153
Noctuidae 145
Noctuoidea 142
Nola aerugula 23, 30, 37, 155
Nola cucullatella 29, 31, 34, 35, 155

Nola karelica 23, 38, 155
Nolidae 155
norvegicus, Closterotomus 44
norwegicus, Calocoris 44
norwegicus, Closterotomus 30, 44
notana, Acleris 161
notata, Macaria 27, 132
notata, Semiothisa 132
Nothopteryx carpinata 134
Notocelia cynosbatella 31, 34, 35, 37, 172
Notocelia incarnatana 36, 172
Notocelia roborana 29, 34, 36, 37, 172
Notocelia rosaecolana 36, 172
Notocelia suffusana 173
Notocelia tetragonana 36, 172
Notocelia trimaculana 29, 31, 34, 35, 173
Notocelia uddmanniana 37, 173
Notodonta dromedarius 19, 155
Notodontidae 155
Notostira erratica 47
nubiferana, Hedya 29, 31–35, 38, 162, 171
nucum, Balaninus 86
nucum, Curculio 19, 86
Nygmia phaeorrhoea 144
nylandriella, Stigmella 31, 39, 141
nymphaeae, Galerucella 83
nymphaeae, Rhopalosiphum 32, 33, 34, 71
Nymphalidae 156
Nymphalis polychloros 29, 31, 33–35, 39, 157

O

Oberea pupillata 27, 80
oberti, Stephanitis 22, 23, 48
oblongus, Phyllobius 19, 29–31, 33–37, 90
Obrium cantharinum 31, 35, 80
obscura, Cantharis 31, 35, 36, 80
obscurepunctella, Perittia 27, 120
obscurus, Agriotes 25, 30, 36, 98
obscurus, Anaphothrips 30, 41
obscurus, Bromius 39, 82
obsoletana, Phiaris 175
occidentalis, Frankliniella 30
occulta, Eurois 22, 34, 37, 151
ocellana, Spilonota 21, 27–29, 31, 33–35, 38, 176
ocellana, Tmetocera 176
ocellatus, Smerinthus 20, 31, 34–36, 114
ochraceus, Byturus 79
ochridata, Eupithecia 29, 34, 35, 129
ochroleucana, Hedya 35, 171
Ochropacha duplaris 19, 116
ochropus, Arge 35, 184
ochropus, Meligethes 101
Ocneria dispar 144
Ocneria monacha 145
octotuberculata, Aphis 58
oculiperda, Clinodiplosis 107
oculiperda, Resseliella 31, 33–37, 107
oculiperda, Thomasiniana 107
Odonestis pruni 29, 31, 34, 35, 138
Odontopera bidentata 18, 19, 23, 29, 34, 37, 132
oehlmanniella, Incurvaria 22, 31, 34, 38, 111, 113
oleracea, Lacanobia 30, 36, 152
oleracea, Mamestra 152
oleracea, Polia 152
oleracea, Tipula 108
Olethreutes arcuella 177
Olethreutes lacunanus 165
Olethreutes metallicana 175
Olethreutes pruniana 171
Olethreutes schulziana 175
Olethreutes variegana 171
olivalis, Udea 30, 158
Operophtera brumata 19, 27, 29, 31–35, 38, 123, 124, 132, 150
Ophiola cornicula 23, 51
Ophiola russeola 21, 22, 51
Ophonus pubescens 79
Ophonus rufipes 79
Opisthograptis luteolata 19, 20, 27, 29, 31, 34, 133
Opostega scitella 177
optilete, Lycaena 156
optilete, Plebeius 156
optilete, Plebejus 22, 23, 156
optilete, Polyommatus 156
optilete, Vacciniina 156
orana, Adoxophyes 23–25, 31, 33–37, 162
orbitella, Coleophora 19, 118
Orchestes avellanae 19, 88
Orchestes lonicerae 92
ordinaria, Erythroneura 51
ordinaria, Zygina 29–31, 34, 37, 51
Orgyia antiqua 19, 22, 23, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 145
Orgyia gonostigma 145
Orgyia recens 19, 29, 34, 36, 145
Ornix guttea 135
Orrhodia vaccinii 149
Orsodacne cerasi 29, 33–36, 39, 84
Ortalis cerasi 110
Orthezia urticae 23, 30, 75
Ortheziidae 75
Orthoptera 40
Orthosia cerasi 19–21, 29, 31, 34, 35, 153
Orthosia cruda 19, 31, 148, 153, 154
Orthosia gothica 19, 23, 25, 29, 31, 33, 34, 36, 38, 153
Orthosia gracilis 21, 25, 30, 31, 33, 37, 153
Orthosia incerta 19, 29, 31, 34, 154
Orthosia miniosa 29, 34, 36, 37, 154
Orthosia munda 148
Orthotaenia undulana 19, 21, 23, 25, 27, 31, 34, 37, 173
Orthotylus flavosparsus 47
Orthotylus marginalis 25, 31, 35, 45
ostreaeformis, Diaspidiotus 19, 25, 28, 29, 31, 33–35, 74
ostreiformis, Aspidiotus 74
Otiorhynchus ligustici 30, 39, 88
Otiorhynchus ovatus 22, 23, 30, 31, 37, 88
Otiorhynchus raucus 24, 25, 30, 31, 35, 89
Otiorhynchus rugifrons 30, 89
Otiorhynchus scaber 89
Otiorhynchus singularis 19, 22, 24, 25, 31, 34, 36, 39, 89
Otiorhynchus smreczynskii 25–29, 89
Otiorhynchus sulcatus 22–25, 30, 36, 37, 39, 89
Ourapteryx sambucaria 20, 25, 27, 29, 34, 37, 133

Ovatus crataegarius 29, 70
Ovatus insitus 29, 31, 70
ovatus, Meligethes 101
Ovatus mespili 70
ovatus, Otiorhynchus 22, 23, 30, 31, 37, 88
oxyacanthae, Allophyes 29, 31, 33–35, 37, 39, 147
oxyacanthae, Aphis 71
oxyacanthae, Lithocolletis 136
oxyacanthae, Meganephria 147
oxyacanthae, Phyllonorycter 28, 29, 35, 39, 136
oxyacanthae, Rhamphus 28, 29, 31, 33–35, 39, 92
oxyacanthae, Rhopalosiphum 71
oxyacanthella, Nepticula 141
oxyacanthella, Stigmella 28, 29, 31, 33, 35, 39, 141
oxycoccana, Dasineura 16, 22, 23, 105
Oxystoma pomonae 31, 33, 35, 76
Oxythrips ajugae 30, 42

P

pabulinus, Lygocoris 19, 20, 24, 25, 30, 31, 33–37, 39, 44, 45
pabulinus, Lygus 44
Pachynematus pumilio 25, 191
padella, Hyponomeuta 180
padella, Yponomeuta 28, 29, 31, 33–35, 38, 180
padi, Eriophyes 195
padi, Phytoptus 195
padi, Rhopalosiphum 33, 34, 71
padi, Siphonaphis 71
pagana, Arge 35, 184
palaeno, Colias 22, 23, 158
Palaeolecanium bituberculatum 19, 29, 31, 34, 35, 73
paleana, Aphelia 22, 27, 30, 163
pallens, Adrastus 99
pallida, Gonioctena 29, 39, 83
pallidana, Clepsis 23, 31, 166
pallidiventris, Pristiphora 36, 37, 39, 192
pallidus fragariae, Phytonemus 196
pallidus, Hyperomyzus 24, 26, 66
pallidus, Phytonemus 30, 196
pallidus, Polydrusus 19, 92
pallidus, Tarsonemus 196
pallipes, Ardis 35, 187
pallipes, Cladius 191
pallipes, Priophorus 191
pallipes, Pristiphora 191, 192
Palomena prasina 19, 21, 31, 34, 36, 37, 47
paludata, Carsia 125
paludinus, Atrococcus 35, 37, 38, 75
paludosa, Tipula 30, 108
Pammene germmana 177
Pammene rhediella 29, 31, 33, 35, 39, 173
Pammene spiniana 20, 29, 34, 39, 173
Pamphiliidae 185
Pamphilius fumipennis 19, 186
Pamphilius hortorum 37, 186
Pamphilius inanitus 36, 186
Pamphilius nemorum 30, 186
Pamphilius nemorum var. fumipennis 186
Pamphilius sylvaticus 29, 34, 39, 186
Panagrolaimus rigidus 202
Pandemis cerasana 18, 19, 24, 25, 27, 31, 33–35, 38, 174
Pandemis cinnamomeana 23, 31, 34, 35, 39, 174
Pandemis corylana 19, 31, 35, 39, 174
Pandemis dumetana 27, 30, 31, 34–37, 174
Pandemis heparana 19, 22, 23, 25, 27, 29–34, 36, 37, 39, 174
Pandemis heperana 174
Pandemis ribeana 174
Panonychus ulmi 31, 33, 34, 38, 39, 198
Papestra biren 21–23, 39, 154
Papilio podalirius 157
papilionaria, Geometra 19, 129
papilionaria, Hipparchia 129
Papilionidae 157
Papilionoidea 155
Parachronistis albiceps 19, 122
Paracrania chrysolepidella 19, 116
Paraswammerdamia lutarea 179
Paraswammerdamia nebulella 29, 36, 39, 179
Paratetranychus pilosus 198
Paratetranychus ulmi 198
Paravespula germanica 183
Pardia cynosbatella 172
parenthesella, Cerostoma 181
parenthesella, Ypsolopha 19, 181
pariana, Choreutis 29, 31, 33, 34, 38, 114
pariana, Simaethis 114
parietinus, Aphelenchoides 200
paripunctella, Pseudotelphusa 21, 122
paripunctella, Teleiodes 122
Parornix anglicella 28–30, 39, 135
Parornix devoniella 19, 135, 136
Parornix finitimella 32–34, 135
Parornix scoticella 31, 39, 135
Parthenolecanium corni 18–27, 29–37, 39, 73
Parthenolecanium rufulum 19, 23, 29, 36, 37, 73
parvula, Arboridia 19, 30, 35, 36, 38, 49
parvula, Zyginidia 49
Pasiphila chloerata 27, 34, 133
Pasiphila debiliata 22, 23, 133
Pasiphila rectangulata 29, 31, 33–35, 133
Passerinia tetrarhodus 61
pauxillus, Coenorrhinus 97
pauxillus, Neocoenorrhinus 27, 29, 31, 32, 34–36, 39, 97
pauxillus, Pselaphorhynchites 97
pavonia, Eudia 113
pavonia, Saturnia 19–21, 23, 29–31, 34–37, 39, 113
pectinea, Incurvaria 19, 31, 34, 35, 39, 111
pectinicornis, Cladius 30, 35, 188
pectinicornis, Corymbites 99
pectinicornis, Ctenicera 99
pectoralis, Hoplocampa 29, 189
pedaria, Phigalia 133
Pegomya dentiens 108
Pegomya rubivora 36, 37, 108
pelargonii, Aulacorthum 54
pelargonii, Macrosiphum 54
Peliococcus calluneti 21–23, 30, 75
pellucida, Cantharis 31, 35, 36, 80
pellucidus, Barypeithes 30, 36, 86
pennaria, Colotois 19, 29, 31, 34, 35, 39, 126
Pennisetia hylaeiformis 36, 37, 115

Pentatoma rufipes 19, 31, 34–37, 47
Pentatomidae 47
perdicella, Tinagma 30, 134
perflua, Amphipyra 19, 27, 29, 31, 34, 148
Pericallia matronula 19, 23, 27, 143
periclymeni, Dasineura 27, 105
Perigrapha munda 148
Perittia herrichiella 27, 120
Perittia obscurepunctella 27, 120
Peronea ferrugana 160
Peronea holmiana 160
Peronia contaminana 161
Perrisia tetensi 106
Perrisia vaccinii 105
persegnis, Cephalobus 202
persicae, Myzodes 69
persicae, Myzus 20, 31, 36, 69
persicariae, Mamestra 152
persicariae, Melanchra 18–20, 24, 25, 30, 31, 33, 34, 36, 152
persicariae, Polia 152
phaeorrhoea, Nygmia 144
Phalera bucephala 19, 31, 33, 34, 36, 39, 155
Pharmacis lupulina 24, 30, 37, 137
Phenacoccus aceris 18, 19, 25, 27, 29, 31–36, 39, 76
Phiaris arcuella 177
Phiaris bipunctana 22, 23, 174
Phiaris metallicana 22, 23, 175
Phiaris obsoletana 175
Phiaris schulziana 22, 23, 175
Phigalia pedaria 133
Phigalia pilosaria 19, 21, 29, 31, 33–36, 133
Philaenus spumarius 30, 31, 33, 36, 37, 48
Philopedon plagiatum 30, 31, 36, 39, 90
Phlaeothripidae 41
phloxidis, Ditylenchus 200
Phlyctaenia coronata 158
Phorodon humuli 33, 34, 70
Phorodon pruni 70
Phtheochroa schreibersiana 33, 175
Phyllobius arborator 19, 30, 31, 33, 36, 37, 39, 90
Phyllobius argentatus 19, 28, 30, 31, 33–36, 39, 90
Phyllobius betulae 90
Phyllobius betulinus 29, 31, 33, 34, 36, 90
Phyllobius calcaratus 90
Phyllobius glaucus 19, 30, 31, 33–35, 37, 39, 90
Phyllobius maculicornis 19, 29–31, 35, 36, 39, 90
Phyllobius oblongus 19, 29, 30, 31, 33–37, 90
Phyllobius pomaceus 30, 91
Phyllobius pyri 19–21, 26, 29, 31, 33–37, 39, 91
Phyllobius urticae 91
Phyllobius vespertinus 29, 30, 34, 37, 91
Phyllobius viridicollis 19, 30, 36, 37, 91
phyllocolpa, Blennocampa 35, 187
Phyllocoptes cornutus 192
Phyllocoptes eupadi 34, 195
Phyllocoptes fockeui 192
Phyllocoptes goniothorax 29, 195
Phyllocoptes gracilis 36, 195
Phyllocoptes malinus 31, 196
Phyllocoptes schlechtendali 193
Phyllocoptes setiger 196
Phyllocoptes sorbeus 39, 196
Phyllodesma ilicifolium 23, 139
Phyllonorycter blancardella 31, 39, 135
Phyllonorycter cerasicolella 31, 33, 34, 136
Phyllonorycter coryli 19, 136
Phyllonorycter corylifoliella 19, 28, 29, 31, 35, 36, 39, 136
Phyllonorycter emberizaepenella 27, 136
Phyllonorycter junoniella 22, 136
Phyllonorycter mespilella 28, 29, 31, 33, 35, 39, 136
Phyllonorycter nicellii 19, 135, 136
Phyllonorycter oxyacanthae 28, 29, 35, 39, 136
Phyllonorycter pomonella 137
Phyllonorycter pyrifoliella 31, 35, 137
Phyllonorycter sorbi 29, 31, 33, 39, 137
Phyllonorycter spinicolella 34, 137
Phyllopertha horticola 21, 29–31, 33–36, 102
Phyllostroma ericae 73
Phyllostroma myrtilli 21, 22, 23, 73
Phylus coryli 19, 46
Physokermes coryli 72
Phytagromyza xylostei 109
Phytocoris dimidiatus 31, 34, 46
Phytocoris tiliae 25, 31, 46
Phytocoris ulmi 29, 31, 46
Phytodecta quinquepunctata 83
Phytodecta viminalis 84
Phytometra gamma 148
Phytomyza potentillae 109
Phytomyza xylostei 109
Phytonemus pallidus 30, 196
Phytonemus pallidus fragariae 196
Phytoptidae 196
Phytoptus avellanae 19, 196
Phytoptus padi 195
picirostris, Tychius 95
picta, Cacopsylla 31, 52, 54
pictilis, Aguriahana 22, 48
Pidonia lurida 31, 80
Pieridae 157
Pieris crataegi 157
pilosaria, Apocheima 133
pilosaria, Phigalia 19, 21, 29, 31, 33–36, 133
pilosellae, Ceroputo 76
pilosellae, Puto 21, 22, 30, 76
pilosus, Paratetranychus 198
pilosus, Polydrusus 39, 92
pilosus, Tetranychus 198
pini, Prociphilus 29, 70
Pionea prunalis 158
piri, Anthonomus 31, 34, 84
pisi, Ceramica 21, 22, 27, 29–31, 35, 37, 149
pisi, Mamestra 149
pisi, Melanchra 149
pisi, Polia 149
plagiatum, Philopedon 30, 31, 36, 39, 90
plagiatus, Cneorhinus 90
plagiatus, Cneorrhinus 90
plagicolella, Stigmella 33, 34, 141
Plagiognathus arbustorum 30, 36, 46

Plagiognathus chrysanthemi 30, 46
plana, Ardis 190
plana, Monardis 35, 190
Planaphrodes laeva 51
Planaphrodes trifasciatus 21, 51
plantaginea, Dysaphis 31, 64
Plebeius optilete 156
Plebejus optilete 22, 23, 156
Plectus granulosus 202
Plesiocoris rugicollis 44
plicatrix, Dasineura 36, 37, 105
plumbella, Coleophora 23, 118
Plusia gamma 148
podalirius, Iphiclides 29, 31, 33–35, 157
podalirius, Papilio 157
podana, Archips 19, 24, 26–28, 31, 33–36, 38, 164
podana, Cacoecia 164
Poecilocampa populi 19, 29, 31, 34, 139
Poecilopsis lapponaria 131
Poecilopsis pomonaria 131
Poecilus cupreus 80
Polia oleracea 152
Polia persicariae 152
Polia pisi 149
polychloros, Nymphalis 29, 31, 33–35, 39, 157
polychloros, Vanessa 157
Polydrusus 92
Polydrusus cervinus 19, 21, 29, 33, 34, 36, 39, 91
Polydrusus corruscus 19, 92
Polydrusus formosus 19, 31, 33–35, 91
Polydrusus fulvicornis 19, 36, 37, 92
Polydrusus impressifrons 19, 29, 36, 92
Polydrusus mollis 19, 29, 31, 92
Polydrusus pallidus 19, 92
Polydrusus pilosus 39, 92
Polydrusus pterygomalis 19, 29, 31, 92
Polydrusus sericeus 91
Polydrusus tereticollis 19, 29, 92
Polydrusus undatus 92
Polygonia c-album 19, 24, 25, 157
Polyommatus optilete 156
pomaceus, Phyllobius 30, 91
pomatia, Helix 203
pomedaxana, Eudemis 168
pomedaxana, Semasia 168
pomella, Nepticula 140
pomella, Stigmella 140
pomi, Aphis 27–31, 34, 35, 38, 57
pomi, Doralis 57
pomi, Medoralis 57
pomonae, Apion 76
pomonae, Oxystoma 31, 33, 35, 76
pomonaria, Lycia 19, 34, 131
pomonaria, Poecilopsis 131
pomonella, Carpocapsa 166
pomonella, Cydia 30, 34, 40, 115, 166, 167, 170
pomonella, Laspeyresia 166
pomonella, Phyllonorycter 137
pomorum, Anthonomus 29, 31, 34, 85
populata, Eulithis 22, 23, 128
populi, Poecilocampa 19, 29, 31, 34, 139
porphyrana, Eudemis 24, 25, 29, 31, 34, 35, 168
Porthesia similis 144
Porthetria dispar 144
Porthetria monacha 145
potentillae, Coleophora 29, 30, 34–37, 119
potentillae, Phytomyza 109
poterii, Stigmella 38, 142
praelatella, Incurvaria 30, 37, 111
praeustus, Tetrops 31, 33–35, 81
prasina, Anaplectoides 22, 36, 37, 148
prasina, Palomena 19, 21, 31, 34, 36, 37, 47
pratensis, Lygus 30, 31, 35, 45
pratensis, Pratylenchus 30, 31, 33–37, 39, 201
Pratylenchidae 201
Pratylenchus pratensis 30, 31, 33–37, 39, 201
pretiosa, Stigmella 37, 142
Priophorus morio 188
Priophorus padi 191
Priophorus pallipes 191
Pristiphora appendiculata 19, 29, 30, 33–37, 39, 191
Pristiphora carpinata 192
Pristiphora cincta 22, 23, 191
Pristiphora denudata 192
Pristiphora geniculata 39, 190, 191
Pristiphora idiota 191
Pristiphora maesta 31, 191
Pristiphora moesta 191
Pristiphora mollis 192
Pristiphora pallidiventris 36, 37, 39, 192
Pristiphora pallipes 191, 192
Pristiphora querca 191
Pristiphora rufipes 24, 192
Prociphilus crataegi 70
Prociphilus pini 29, 70
Prociphilus xylostei 27, 70
Prodoxidae 112
profundana, Eudemis 31, 168
profundana, Semasia 168
profundana, Steganoptycha 168
pronuba, Noctua 30, 153
pronuba, Triphaena 153
Protapion apricans 31, 76
Protapion fulvipes 31, 76
Protapion nigritarse 31, 76
pruinosella, Athrips 23, 121
prunalis, Pionea 158
prunalis, Udea 20, 23, 25, 34, 37, 158
prunaria, Angerona 19, 20, 22–24, 26, 27, 29, 33, 34, 36, 39, 124
prunata, Eulithis 24–26, 34, 128
prunata, Lygris 128
pruni, Eotetranychus 29, 31, 33, 34, 39, 197
pruni, Fixenia 156
pruni, Hyalopterus 32, 33, 65
pruni, Odonestis 29, 31, 34, 35, 138
pruni, Phorodon 70
pruni, Rhagades 23, 181
pruni, Satyrium 34, 156
pruni, Schizotetranychus 197
pruni, Strymon 156

pruni, Thecla 156
pruniana, Argyroploce 171
pruniana, Hedya 19, 29, 31, 33, 35, 39, 171
pruniana, Olethreutes 171
pruniavium, Myzus 68
prunicola, Brachycaudus 34, 60
prunicola, Edwardsiana 34, 50
pruniella, Argyresthia 33, 34, 179
prunifoliae, Coleophora 29, 31, 33–35, 39, 119
prunifoliella, Lyonetia 28, 29, 31, 32–35, 39, 177
Psallus ambiguus 29, 31, 35, 39, 46, 47
Psallus variabilis 19, 25, 47
Psammotettix confinis 30, 52
Pselaphorhynchites aequatus 97
Pselaphorhynchites germanicus 96
Pselaphorhynchites pauxillus 97
Pseudococcidae 75
Pseudococcus alfredii 75
Pseudoophonus pubescens 79
Pseudoophonus rufipes 30, 79
Pseudophonus rufipes 79
Pseudosciaphila branderiana 177
pseudostigma, Tachyerges 19, 94
Pseudotelphusa paripunctella 21, 122
Pseudovespula vulgaris 183
psi, Acronicta 19, 27, 29–31, 33–36, 39, 146
psi, Acronycta 146
psi, Apatele 146
Psilomonodes venustula 150
Psylla costalis 52
Psylla crataegi 52
Psylla mali 52–54
Psylla pyri 53, 54
Psylla pyricola 53
Psylla pyrisuga 53
Psyllidae 52
Pteleobius vittatus 21, 39, 92
pteridis, Empoasca 30, 52
Pteronidea leucotrochus maculiventris 190
Pteronidea leucotrochus umbratus 191
Pteronidea melanocephalus 190
Pteronidea ribesii 190
Pteronus ribesii 190
Pterostichus melanarius 30, 79
Pterostichus vulgaris 79
pterygomalis, Polydrusus 19, 29, 31, 92
Ptilodon capucina 19, 29, 31, 36, 39, 155
Ptilophora capucina 155
Ptycholoma lecheana 31–35, 37, 175
pubescens, Harpalus 79
pubescens, Lygus 45
pubescens, Ophonus 79
pubescens, Pseudoophonus 79
pudibunda, Calliteara 18, 19, 29, 31, 33, 144
pudibunda, Dasychira 144
pulchrina, Autographa 22, 23, 27, 39, 149
pulicaris, Deltocephalus 30, 52
Pulmonata 202
pulverosella, Bohemannia 31, 35, 139
pulverosella, Nepticula 139
pulverosella, Stigmella 139
Pulvinaria betulae 73
Pulvinaria ericae 73
Pulvinaria vitis 19, 24, 25, 31, 34, 35, 39, 73
pumila, Entodecta 190
pumilata, Gymnoscelis 130
pumilio, Pachynematus 25, 191
pumilus, Metallus 37, 190
punctinalis, Hypomecis 19, 29, 31, 130
punctulana, Doloploca 18, 167
pupillata, Oberea 27, 80
purmunda, Anomoia 18, 21, 29, 38, 110
purpurata, Rhyparia 31, 143
pusaria, Cabera 19, 39, 125
pusilla, Blennocampa 187
putata, Jodis 22, 23, 131
Puto pilosellae 21, 22, 30, 76
putripennella, Blastodacna 120
putris, Succinea 203
Pycnopterna striata 45
Pyla fusca 158
Pyralidae 158
pyralina, Calymnia 150
pyralina, Cosmia 29, 31, 34, 35, 150
Pyraloidea 158
pyramidea, Amphipyra 19, 20, 27, 31, 34, 35, 39, 148
pyraster, Mecinus 31, 33–35, 88
pyrella, Swammerdamia 29, 31, 33, 35, 180
Pyrgus malvae 30, 36, 37, 155
pyri, Anuraphis 55
pyri, Cacopsylla 34, 53
pyri, Dentatus 55
pyri, Eriophyes 31, 34, 194
pyri, Phyllobius 19–21, 26, 29, 31, 33–37, 39, 91
pyri, Psylla 53, 54
pyri sorbi, Eriophyes 194
pyricola, Cacopsylla 35, 53
pyricola, Psylla 53
pyrifoliella, Phyllonorycter 31, 35, 137
pyrina, Zeuzera 25, 27, 29, 31, 33–35, 39, 114
pyrisuga, Cacopsylla 34, 53
pyrisuga, Psylla 53
pyritoides, Habrosyne 19, 29, 36, 37, 116
pyrivora, Contarinia 34, 103
pyrivora, Cydia 34, 167
pyrivora, Laspeyresia 167
pyropata, Eulithis 25, 128
pyropata, Lygris 128
Pyrrhalta viburni 20, 84

Q

quadripunctatus, Adelphocoris 47
quadripunctatus, Calocoris 47
querca, Pristiphora 191
quercifolia, Gastropacha 27, 29, 31, 34, 35, 39, 138
quercinaria, Ennomos 127
quercus, Lasiocampa 19, 21–23, 25, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 138
quercus, Nematus 191
quercus, Typhlocyba 19, 31, 33, 34, 51
quinquepunctata, Gonioctena 19, 38, 83
quinquepunctata, Phytodecta 83

R

raucus, Otiorhynchus 24, 25, 30, 31, 35, 89
reaumuri, Anuraphis 64
reaumuri, Dentatus 64
reaumuri, Dysaphis 35, 64
reaumuri, Yezabura 64
recens, Orgyia 19, 29, 34, 36, 145
rectangulata, Calliclystis 133
rectangulata, Chloroclystis 133
rectangulata, Pasiphila 29, 31, 33–35, 133
rectangulata, Rhinoprora 133
recticornis, Megaloceroea 47
rectilinea, Hyppa 21–23, 31, 36, 37, 152
rectilinea, Lithomoia 152
rectirostris, Anthonomus 33, 34, 85
rectirostris, Furcipus 85
Recurvaria leucatella 29, 31, 34, 35, 39, 122
Recurvaria nanella 19, 28, 29, 31, 34, 35, 39, 122
redikorzevi, Bryobia 197
redimitella, Incurvaria 113
redimitella, Lampronia 25, 26, 113
regius, Aporcelaimus 202
regius, Dorylaimus 202
reliquana, Lobesia 34, 172
repandata, Alcis 18, 19, 22–27, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 124
Resseliella oculiperda 31, 33–37, 107
Resseliella ribis 25, 107
Resseliella theobaldi 36, 37, 108
reticulana, Acleris 162
reticulana, Archips 162
reticulana, Cacoecia 162
reticulatum, Agriolimax 202
reticulatum, Deroceras 30, 202
Rhabditis sp. 202
Rhabdomiris striatellus 31, 47
Rhagades pruni 23, 181
Rhagium mordax 29, 31, 39, 81
Rhagoletis, Rhagoletis sp. 15, 110
Rhagoletis alternata 35, 110
Rhagoletis batava 15, 16, 21, 110
Rhagoletis cerasi 15, 16, 27, 32, 110
Rhagoletis meigenii 18, 111
Rhamphus oxyacanthae 28, 29, 31, 33–35, 39, 92
rhediella, Pammene 29, 31, 33, 35, 39, 173
Rheumaptera cervinalis 130
Rheumaptera undulata 130
rhinanthi, Amphorophora 66
rhinanthi, Hyperomyzus 25, 26, 66
rhinanthus, Rhopalosiphoninus 66
Rhinoprora chloerata 133
Rhinoprora debiliata 133
Rhinoprora rectangulata 133
Rhodites eglanteriae 182
Rhodites mayri 182
Rhodites rosae 182
Rhodites spinosissimae 183
Rhogogaster viridis 192
rhombana, Acleris 19, 29, 31, 34, 35, 38, 161
rhombana, Cacoecia 161
rhombella, Gelechia 31, 35, 122
rhomboidella, Hypatima 19, 122
Rhopalomyzus lonicerae 27, 70
Rhopalosiphoninus lactucae 65
Rhopalosiphoninus lonicerae 70
Rhopalosiphoninus rhinanthus 66
Rhopalosiphoninus ribesinus 25, 71
Rhopalosiphum annuae 71
Rhopalosiphum crataegella 71
Rhopalosiphum dianthi 69
Rhopalosiphum insertum 28, 29, 31, 35, 38, 71
Rhopalosiphum lactucae 65
Rhopalosiphum nymphaeae 32–34, 71
Rhopalosiphum oxyacanthae 71
Rhopalosiphum padi 33, 34, 71
Rhopalosiphum ribis 62
Rhopalosiphum rubi 55
Rhopobota myrtillana 18, 22, 23, 175
Rhopobota naevana 22, 23, 28, 29, 31, 32, 34, 38, 175
Rhopobota unipunctana 175
Rhopobota ustomaculana 22, 175
Rhopobota vacciniana 175
Rhynchaenus lonicerae 92
Rhynchaenus signifer 88
Rhynchaenus stigma 94
Rhynchaenus xylostei 20, 27, 92
Rhynchites auratus 29, 31, 33–35, 97, 97
Rhynchites bacchus 29, 31, 33–35, 97
Rhynchites baccus 97
Rhynchites betulae 96
Rhynchites betuleti 95
Rhynchites coerulens 96
Rhynchites conicus 96
Rhynchites cupreus 96
Rhynchitidae 95
Rhyparia purpurata 31, 143
ribeana, Pandemis 174
ribeana, Tortrix 174
ribesiella, Euhyponomeutoides 24, 26, 179
ribesii, Kontuniemiana 190
ribesii, Nematus 24, 123, 190, 192
ribesii, Pteronidea 190
ribesii, Pteronus 190
ribesina, Nasonovia 71
ribesinus, Rhopalosiphoninus 25, 71
ribicola, Amphorophora 69
ribicola, Nasonovia 69
ribis, Capitophorus 62
ribis, Cecidophyes 193
ribis, Cecidophyopsis 193, 194
ribis, Cryptomyzus 24, 25, 26, 61, 62
ribis, Dasineura 25, 106
ribis, Eriophyes 193
ribis, Myzus 62
ribis, Resseliella 25, 107
ribis, Rhopalosiphum 62
ribis, Thomasiniana 107
ribisnigri, Nasonovia 24–26, 69
rigidus, Panagrolaimus 202
ritzemabosi, Aphelenchoides 20, 24, 25, 30, 33, 36, 200
rivulana, Argyroploce 165

rivulana, Celypha 22, 23, 30, 36, 165
rivulana, Tortrix 165
roborana, Notocelia 29, 34, 36, 37, 172
rosae, Arge 184
rosae, Aulacaspis 35–37, 74
rosae, Dasineura 35, 106
rosae, Diplolepis 35, 182
rosae, Edwardsiana 19, 24, 29–31, 33–36, 39, 49, 50
rosae, Macrosiphum 30, 31, 35, 61, 67, 68
rosae, Maculolachnus 67
rosae, Megastigmus 35, 36, 183
rosae, Rhodites 182
rosae, Typhlocyba 50
rosae, Wachtliella 106
rosaecolana, Notocelia 36, 172
rosana, Archips 19–22, 24, 25, 27–29, 31–38, 164
rosana, Cacoecia 164
rosarum, Myzaphis 36, 68
rosarum, Wachtliella 106
rosiperda, Clinodiplosis 103
rosiperda, Diplosis 103
rostralis, Hypena 36, 37, 143
rubi, Aleyrodes 54
rubi, Amphorophora 37, 55
rubi, Anthonomus 30, 35, 36, 85
rubi, Batophila 30, 36, 37, 82
rubi, Callophrys 21–23, 36, 37, 156
rubi, Diarsia 36, 37, 150
rubi, Diastrophus 36, 37, 182
rubi, Lasioptera 36, 37, 107, 182
rubi, Macrothylacia 22, 23, 36–38, 138
rubi, Monophadnoides 37, 190
rubi, Nektarosiphon 55
rubi, Neotetranychus 36, 37, 198, 200
rubi, Rhopalosiphum 55
rubi, Schizotetranychus 198
rubicola, Buhriella 36, 37, 103
rubicola, Contarinia 37, 104
rubicolens, Eriophyes 36, 194
rubiella, Incurvaria 112
rubiella, Lampronia 112
rubivora, Ectoedemia 37, 38, 140
rubivora, Pegomya 36, 37, 108
ruborum, Aphis 30, 36, 37, 57
rubrioculus, Bryobia 31, 33, 34, 197
rubrioculus redikorzevi, Bryobia 197
rufana, Acleris 20, 23, 36, 37, 161
rufella, Euhyponomeutoides 179
ruficornis, Magdalis 29, 31–36, 39, 88
rufifasciata, Gymnoscelis 29, 31, 35–37, 39, 130
rufipes, Harpalus 79
rufipes, Ophonus 79
rufipes, Pentatoma 19, 31, 34–37, 47
rufipes, Pristiphora 24, 192
rufipes, Pseudoophonus 30, 79
rufipes, Pseudophonus 79
rufocinctus, Allantus 30, 35–37, 187
rufulum, Parthenolecanium 19, 23, 29, 36, 37, 73
rufum, Aulacorthum 22, 23, 59
rugicollis, Lygocoris 24, 25, 31, 34, 44, 45
rugicollis, Plesiocoris 44
rugifrons, Otiorhynchus 30, 89
rugulipennis, Lygus 25, 30, 31, 34–36, 45, 46
rugulosus, Eccoptogaster 93
rugulosus, Scolytus 28, 29, 31, 33–35, 39, 93
rumicis, Acronicta 19, 20, 27, 29, 30, 31, 33–37, 39, 146
rumicis, Acronycta 146
rurinana, Clepsis 27, 35, 166
ruseolus, Scleroracus 51
Rusina ferruginea 149
russeola, Ophiola 21, 22, 51
Rutelidae 102
rutilicornis, Hoplocampa 189

S

sagittariae, Galerucella 30, 36, 37, 83
salicella, Argyroploce 177
salicella, Cheimophila 116
salicella, Dasystoma 22, 31, 34, 37, 116
salicella, Hedya 177
salicis, Anthaxia 31, 35, 39, 78
salicis, Chionaspis 19–27, 31, 35, 39, 74
salicis, Leucoma 19, 144
saltuum, Neurotoma 29, 31, 32, 33, 35, 186
sambucaria, Ourapteryx 20, 25, 27, 29, 34, 37, 133
sambuci, Aphis 20, 57
sambuci, Contarinia 20, 27, 104
sanguinolentus, Ampedus 19, 24, 27, 31, 98
sanguinolentus, Elater 98
sannio, Diacrisia 22, 23, 142
Saperda scalaris 19, 20, 31, 33–35, 39, 81
satellitia, Dischorista 151
satellitia, Eupsilia 151
satellitia, Scopelsona 151
Saturnia pavonia 19–21, 23, 29–31, 34–37, 39, 113
Saturniidae 113
Satyrium pruni 34, 156
Satyrium w-album 156
sauciana, Apotomis 21–23, 163
saxesenii, Xyleborinus 19, 20, 31–35, 94
saxesenii, Xyleborus 94
scaber, Otiorhynchus 89
scabrella, Asperella 181
scabrella, Cerostoma 181
scabrella, Ypsolopha 29, 31, 35, 181
scalaris, Saperda 19, 20, 31, 33–35, 39, 81
schalleriana, Acleris 20, 161
Schizoneura ulmi 65
Schizotetranychus carpini 197
Schizotetranychus pruni 197
Schizotetranychus rubi 198
Schizotetranychus textor 27, 36, 199
schlechtendali, Aculus 29, 31, 32, 33, 35, 193
schlechtendali, Phyllocoptes 193
schneideri, Aphis 24–26, 58
schneideri, Medoralis 58
Schreckensteinia festaliella 37, 159
Schreckensteiniidae 159
Schreckensteinioidea 159
schreibersiana, Phtheochroa 33, 175
schulziana, Olethreutes 175

schulziana, Phiaris 22, 23, 175
Sciaphilus asperatus 27, 30, 36, 37, 39, 93
scitella, Cemiostoma 177
scitella, Opostega 177
Scleroracus corniculus 51
Scleroracus ruseolus 51
Scolytus carpini 19, 93
Scolytus mali 29, 31, 33–35, 39, 93
Scolytus multistriatus 34, 93
Scolytus rugulosus 28, 29, 31, 33–35, 39, 93
Scopelsona satellitia 151
Scopula ternata 23, 30, 133
Scotia exclamationis 147
Scotia segetum 147
scoticella, Parornix 31, 39, 135
scotinella, Gelechia 34, 122
Scotogramma trifolii 154
segetum, Agrotis 30, 147
segetum, Euxoa 147
segetum, Scotia 147
Seinura tenuicaudata 202
selachodon, Cecidophyopsis 193, 194
Selatosomus aeneus 30, 31, 99
selenana, Ancylis 29, 31, 33–35, 163
Selenia dentaria 19, 23, 25, 29, 34, 37, 39, 134
Selenia lunularia 34, 36, 134
Selenia tetralunaria 19, 29, 31, 33, 36, 134
selenitica, Gynaephora 145
Semasia pomedaxana 168
Semasia profundana 168
Semiaphis sphondylii 27, 72
Semiaphis spondylii 72
Semiaphis trirhodus 66
semifusca, Argyresthia 29, 39, 179
Semioscopis steinkellneriana 29, 34, 39, 120
Semiothisa carbonaria 131
Semiothisa notata 132
senecionana, Clepsis 22, 23, 166
septentrionalis, Craesus 19, 38, 39, 188
septentrionalis, Croesus 188
Serica brunnea 30, 99
sericea, Abia 30, 185
sericeus, Polydrusus 91
serratella, Coleophora 19, 119
Sesia tipuliformis 115
Sesiidae 115
setiger, Fragariocoptes 30, 196
setiger, Phyllocoptes 196
setiger, Sierraphytoptus 196
setosus, Capitophorus 61
sexpunctatus, Cryptocephalus 19, 82
siccifolia, Coleophora 29, 31, 39, 119
Sierraphytoptus setiger 196
signata, Trypeta 110
signatana, Epinotia 29, 31, 33, 34, 168
signatum, Trypodendron 31, 34, 35, 94
signifer, Rhynchaenus 88
silvicola, Aceria 36–38, 192
Simaethis pariana 114
similis, Capitophorus 21, 60
similis, Eriophyes 33, 34, 194
similis, Euproctis 18, 19, 24, 29, 31, 33–35, 37, 39, 144
similis, Porthesia 144
singularis, Otiorhynchus 19, 22, 24, 25, 31, 34, 36, 39, 89
sinuatus, Agrilus 29, 31, 35, 39, 78
Siphocoryne berberidis 66
Siphonaphis padi 71
Siphonophora avellanae 61
siterata, Chloroclysta 19, 31, 33–35, 39, 126
Sitobion fragariae 30, 36, 37, 72
Sitona lineatus 24, 30, 33, 39, 93
Smerinthus ocellatus 20, 31, 34–36, 114
smreczynskii, Otiorhynchus 25–29, 89
socia, Lithophane 20, 22, 31, 34, 36, 37, 39, 152
solandriana, Epinotia 19, 168
solani, Aulacorthum 20, 30, 59
solstitiale, Amphimallon 30, 100
sorbeus, Eriophyes 196
sorbeus, Phyllocoptes 39, 196
sorbi, Anthonomus 29, 38, 86
sorbi, Anuraphis 64
sorbi, Cacopsylla 38, 53
sorbi, Contarinia 39, 104
sorbi, Dentatus 64
sorbi, Dysaphis 38, 64
sorbi, Eriophyes 38, 39, 194
sorbi, Lithocolletis 137
sorbi, Neurotoma 185
sorbi, Phyllonorycter 29, 31, 33, 39, 137
sorbi, Stigmella 28, 31, 39, 142
sorbi, Yezabura 64
sororiata, Carsia 22, 125
sparsana, Acleris 36, 38, 161
Spatalistis bifasciana 23, 176
spectrana, Clepsis 25, 30, 35, 37, 39, 166
Sphingidae 113
Sphinx ligustri 20, 25, 27, 114
sphondylii, Hyadaphis 72
sphondylii, Semiaphis 27, 72
Spilonota ocellana 21, 27–29, 31, 33–35, 38, 176
Spilosoma lubricipeda 20, 31, 143
Spilosoma lutea 20, 29–31, 34, 36, 37, 39, 143
spinella, Coleophora 27–29, 31, 33–35, 39, 119
spiniana, Pammene 20, 29, 34, 39, 173
spinicolella, Lithocolletis 137
spinicolella, Phyllonorycter 34, 137
Spinococcus calluneti 75
spinolae, Apolygus 37, 43
spinolae, Lygus 43
spinosella, Argyresthia 33, 179
spinosissimae, Diplolepis 35, 183
spinosissimae, Rhodites 183
spiraeae, Agromyza 109
splendidissimella, Stigmella 30, 37, 38, 142
spondylii, Hyadaphis 72
spondylii, Semiaphis 72
Spuleria atra 120
spumarius, Philaenus 30, 31, 33, 36, 37, 48
sputator, Agriotes 25, 30, 36, 98
Steganoptycha profundana 168

steinkellneriana, Semioscopis 29, 34, 39, 120
Stephanitis oberti 22, 23, 48
stephensiana, Cnephasia 166
Sternorrhyncha 52
Stictea mygindiana 21–23, 176
stigma, Rhynchaenus 94
stigma, Tachyerges 19, 94
Stigmella aeneofasciella 30, 140
Stigmella anomalella 36, 140
Stigmella aucupariae 141
Stigmella floslactella 19, 140
Stigmella hybnerella 28, 29, 39, 140
Stigmella incognitella 31, 140
Stigmella lonicerarum 27, 140
Stigmella magdalenae 28, 31, 39, 141
Stigmella malella 31, 141
Stigmella mespilicola 141
Stigmella microtheriella 19, 141
Stigmella minusculella 35, 38, 141
Stigmella myrtillella 23, 141
Stigmella nylandriella 31, 39, 141
Stigmella oxyacanthella 28, 29, 31, 33, 35, 39, 141
Stigmella plagicolella 33, 34, 141
Stigmella pomella 140
Stigmella poterii 38, 142
Stigmella pretiosa 37, 142
Stigmella pulverosella 139
Stigmella sorbi 28, 31, 39, 142
Stigmella splendidissimella 30, 37, 38, 142
Stigmella tengstroemi 142
strataria, Biston 19, 125
striata, Pycnopterna 45
striatellus, Calocoris 47
striatellus, Rhabdomiris 31, 47
striatus, Eucephalobus 202
striatus, Miris 19, 29, 31, 45
strigana, Cacoecia 166
strigana, Clepsis 166
strigata, Hemithea 130
strigosa, Acronicta 27, 29, 31, 33, 34, 39, 147
strigosa, Acronycta 147
Strophosoma melanogrammum 19, 94
Strymon pruni 156
Strymon w-album 156
sturanyi, Deroceras 202
Stygiostola umbratica 149
subfuscata, Eupithecia 18, 29, 34, 36, 37, 129
submacula, Maculolachnus 36, 67
subrugosus, Meligethes 101
subterranea, Anuraphis 35, 56
Succinea putris 203
suffusana, Notocelia 173
sulcatus, Otiorhynchus 22–25, 30, 36, 37, 39, 89
Swammerdamia compunctella 29, 39, 179
Swammerdamia pyrella 29, 31, 33, 35, 180
sylvata, Abraxas 19, 123
sylvata, Calocalpe 123
sylvata, Calospilos 123
sylvaticus, Pamphilius 29, 34, 39, 186
Symphyta 184
Synanthedon myopaeformis 16, 29, 31, 34, 35, 39, 115
Synanthedon tipuliformis 24, 25, 115
Syndemis musculana 31, 37, 39, 176
Syngrapha interrogationis 22, 23, 154
Syntomaspis druparum 183
Syricoris lacunana 165

T

tabaci, Thrips 30, 31, 39, 42
Tachyerges pseudostigma 19, 94
Tachyerges stigma 19, 94
Taeniocampa gothica 153
Taeniothrips atratus 42
tarsicrinalis, Herminia 36, 37, 143
tarsipennalis, Herminia 143
tarsipennalis, Zanclognatha 143
Tarsonemidae 196
Tarsonemus fragariae 196
Tarsonemus pallidus 196
Tatianaerhynchites aequatus 29, 31–34, 38, 97
tau, Aglia 19, 31, 39, 113
telarius, Tetranychus 199
Teleiodes paripunctella 122
Teleiodes vulgella 28, 29, 31, 34, 35, 39, 122
Teleiodes wagae 19, 21, 123
temerata, Lomographa 29, 31, 33, 34, 131
Tenebrionidae 102
tenebrosana, Grapholita 35, 39, 170
tenella, Galerucella 30, 83
tener, Cladius 188
tenerana, Epinotia 19, 168
tengstroemi, Stigmella 142
Tenthredinidae 186
Tenthredo balteata 192
Tenthredo livida 192
Tenthredo olivacea 192
tenuicaudata, Seinura 202
tenuicaudatus, Aphelenchoides 202
Tephritidae 15, 110
tereticollis, Polydrusus 19, 29, 92
ternata, Scopula 23, 30, 133
testata, Eulithis 19, 22, 23, 35, 39, 128
testudinea, Hoplocampa 31, 189
tetensi, Dasineura 24, 25, 106
tetensi, Perrisia 106
tetragonana, Epiblema 172
tetragonana, Notocelia 36, 172
tetralunaria, Selenia 19, 29, 31, 33, 36, 134
Tetranychidae 197
Tetranychus altheae 199
Tetranychus cinnabarinus 36, 199
Tetranychus pilosus 198
Tetranychus telarius 199
Tetranychus urticae 20, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 35, 37–39, 198, 199
Tetranychus viennensis 197
tetrarhodum, Chaetosiphon 35, 61, 68
tetrarhodus, Capitophorus 61
tetrarhodus, Passerinia 61
Tetrops praeustus 31, 33–35, 81
textor, Schizotetranychus 27, 36, 199
Thaeniothrips atratus 42

Thamnonoma wauaria 132
Thecla betulae 19, 29, 33, 34, 156
Thecla pruni 156
Thecla w-album 156
theobaldi, Resseliella 36, 37, 108
theobaldi, Thomasiniana 108
Thomasiniana oculiperda 107
Thomasiniana ribis 107
Thomasiniana theobaldi 108
Thripidae 41
Thrips atratus 20, 30, 42
Thrips fuscipennis 30, 31, 34, 36, 37, 42
Thrips major 30, 42
Thrips nigropilosus 30, 42
Thrips tabaci 30, 31, 39, 42
Thyatira batis 37, 116
Thysanoptera 41
tiliae, Eulecanium 19, 22, 24, 29–32, 34, 35, 39, 72
tiliae, Phytocoris 25, 31, 46
Tinagma perdicella 30, 134
tineana, Ancylis 29, 31, 34, 35, 163
Tingidae 48
Tipula maculosa 108
Tipula oleracea 108
Tipula paludosa 30, 108
Tipulidae 108
tipuliformis, Sesia 115
tipuliformis, Synanthedon 24, 25, 115
tipuliformis, Trochilium 115
Tischeria angusticollella 159
Tischeriidae 159
Tischerioidea 159
Tmetocera ocellana 176
tomentosus, Byturus 36, 37, 78, 79
Tortricidae 159
Tortricodes alternella 19, 29, 34, 176
Tortricoidea 159
Tortrix bergmanniana 159
Tortrix diversana 165
Tortrix ribeana 174
Tortrix rivulana 165
Torymidae 183
Torymus 183
Torymus druparum 29, 31, 34, 35, 38, 39, 183
Toxonus glabratus 187
Trachycera advenella 158
Trachys minutus 19, 35, 39, 78
tragopoginis, Amphipyra 24, 29, 30, 35, 38, 148
transversa, Eupsilia 19, 20, 29, 31, 34, 35, 151
trapecina, Cosmia 150
trapezina, Calymnia 150
trapezina, Cosmia 19, 21, 24, 25, 29, 31, 34–37, 39, 150
Trichiura crataegi 19, 23, 29, 31, 34, 37, 39, 139
Trichius fasciatus 20, 36, 81
Trichopteryx carpinata 27, 134
Trichosea ludifica 29, 31, 39, 154
Trichosiphonaphis corticis 72
tridens, Acronicta 29, 31–35, 39, 147
tridens, Acronycta 147
tridens, Apatele 147
tridens, Empria 36, 188
trifasciatus, Planaphrodes 21, 51
trifolii, Anarta 154
trifolii, Discestra 154
trifolii, Lasiocampa 29, 34, 36, 37, 138
trifolii, Scotogramma 154
trigeminella, Coleophora 27, 29, 31, 34, 39, 119
triglochinis, Aphis 24–26, 58
trilobus, Epitrimerus 20, 195
trimaculana, Epiblema 173
trimaculana, Notocelia 29, 31, 34, 35, 173
Triphaena pronuba 153
trirhodus, Longicaudus 35, 66
trirhodus, Semiaphis 66
Trochilium tipuliformis 115
truncata, Chloroclysta 127
truncata, Dysstroma 22, 23, 27, 29, 30, 35–37, 39, 127
Trypeta signata 110
Trypodendron domesticum 31, 34, 35, 39, 94
Trypodendron signatum 31, 34, 35, 94
Tychius picirostris 95
Tylenchida 200
Tylenchus sp. 202
typhae, Ceutorhynchus 95
Typhlocyba avellanae 49
Typhlocyba barbata 50
Typhlocyba cruenta 50
Typhlocyba quercus 19, 31, 33, 34, 51
Typhlocyba rosae 50
typica, Naenia 27, 29, 31, 34, 35, 37, 152

U

uddmanniana, Epiblema 173
uddmanniana, Notocelia 37, 173
Udea ferrugalis 24, 30, 158
Udea olivalis 30, 158
Udea prunalis 20, 23, 25, 34, 37, 158
uliginosella, Coleophora 23, 119
ulmi, Eriosoma 24, 25, 65
ulmi, Lepidosaphes 18–23, 25–29, 31–36, 39, 74
ulmi, Metatetranychus 198
ulmi, Panonychus 31, 33, 34, 38, 39, 198
ulmi, Paratetranychus 198
ulmi, Phytocoris 29, 31, 46
ulmi, Schizoneura 65
umbrana, Acleris 34, 38, 161
umbratica, Stygiostola 149
umbratus, Hypolaepus 191
umbratus, Nematus 19, 25, 191
umbrosus, Meligethes 101
undatus, Polydrusus 92
undulana, Orthotaenia 19, 21, 23, 25, 27, 31, 34, 37, 173
undulata, Hydria 18, 22, 23, 26, 39, 130
undulata, Rheumaptera 130
unipunctana, Rhopobota 175
unitana, Aphelia 36, 37, 163
urbanus, Byturus 78
urticae, Curculio 91
urticae, Orthezia 23, 30, 75
urticae, Phyllobius 91
urticae, Tetranychus 20, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 35, 37–39, 198, 199

ustomaculana, Rhopobota 22, 175
ustulata, Arge 29, 39, 185

V

vacciniana, Rhopobota 175
vacciniella, Coleophora 22, 23, 119
vaccinii, Aphis 22, 23, 58
vaccinii, Conistra 22, 24, 25, 29, 31, 34, 36, 39, 149
vaccinii, Dasineura 105
vaccinii, Hygrodiplosis 22, 23, 106
vaccinii, Orrhodia 149
vaccinii, Perrisia 105
vaccinii, Wahlgreniella 21, 22, 72
Vacciniina optilete 156
vacciniorum, Jaapiella 22, 107
vagans, Anoecia 26, 55
Valgus hemipterus 81
Vanessa polychloros 157
variabilis, Psallus 19, 25, 47
varians, Aphis 24–26, 58
variegana, Acalla 162
variegana, Acleris 18, 19, 29, 31–38, 162, 171
variegana, Argyroploce 171
variegana, Hedya 171
variegana, Olethreutes 171
Variimorda villosa 101
Vasates fockeui 192
Vasates malivagrans 193
v-ata, Chloroclystis 20, 25, 29, 35–37, 126
venustula, Elaphria 30, 35–37, 150
venustula, Psilomonodes 150
verbasci, Campylomma 31, 43
versicolora, Endromis 19, 113
Vespa crabro 33, 35, 183
Vespa germanica 183
Vespa vulgaris 183
vespertinus, Phyllobius 29, 30, 34, 37, 91
Vespidae 183
Vespula germanica 24, 25, 32–34, 36, 183
Vespula vulgaris 24, 25, 32–34, 36, 183
viburnana, Aphelia 20, 22, 27, 163
viburni, Aphis 20, 58
viburni, Galerucella 84
viburni, Pyrrhalta 20, 84
viburnorum, Contarinia 20, 104
viciae, Ametrodiplosis 19, 103
viennensis, Allantus 35, 187
viennensis, Amphitetranychus 29, 31–35, 197
viennensis, Emphytus 187
viennensis, Tetranychus 197
villica, Arctia 30, 34, 35, 39, 142
villosa, Variimorda 101
villosus, Dryocoetes 33, 87
viminalis, Gonioctena 39, 84
viminalis, Phytodecta 84
violacea, Coleophora 19, 20, 27, 29–31, 33–35, 120
viretata, Acasis 20, 29, 38, 123
virgaureana, Cnephasia 166
viridescens, Meligethes 30, 31, 33, 36, 101
viridicollis, Phyllobius 19, 30, 36, 37, 91
viridis, Agrilus 24–26, 39, 78
viridis, Chlorophanus 19, 29–31, 35, 86
viridis, Cicadella 31, 33–35, 39, 49
viridis fagi, Agrilus 78
virulenta, Lobesia 35, 172
vitis, Coccus 73
vitis, Empoasca 19, 31, 33, 34, 37, 39, 50
vitis, Lecanium 73
vitis, Pulvinaria 19, 24, 25, 31, 34, 35, 39, 73
vitisella, Coleophora 22, 120
vitisidaea, Dasineura 22, 106
vittatus, Pteleobius 21, 39, 92
vulgana, Capua 22, 31, 36, 39, 165
vulgaris, Melolontha 100
vulgaris, Pseudovespula 183
vulgaris, Pterostichus 79
vulgaris, Vespa 183
vulgaris, Vespula 24, 25, 32–34, 36, 183
vulgata, Eupithecia 22, 29, 36, 37, 129
vulgella, Teleiodes 28, 29, 31, 34, 35, 39, 122

W

Wachtliella rosae 106
Wachtliella rosarum 106
wagae, Teleiodes 19, 21, 123
wahlbergi, Alebra 19, 29, 33, 39, 48
wahlbomiana, Cnephasia 177
Wahlgreniella vaccinii 21, 22, 72
w-album, Satyrium 156
w-album, Strymon 156
w-album, Thecla 156
wauaria, Itame 132
wauaria, Macaria 24, 25, 132
wauaria, Thamnonoma 132
weaveri, Ectoedemia 22, 140
woeberiana, Laspeyresia 167

X

Xestia c-nigrum 23–25, 30, 37, 39, 154
xiltella, Cemiostoma 177
Xyleborinus saxesenii 19, 20, 31–35, 94
Xyleborus dispar 19, 31, 33–35, 94
Xyleborus saxesenii 94
xylosteana, Archips 19, 27, 31–34, 39, 164
xylosteana, Cacoecia 164
xylostei, Aceria 193
xylostei, Aculus 27, 193
xylostei, Phytagromyza 109
xylostei, Phytomyza 109
xylostei, Prociphilus 27, 70
xylostei, Rhynchaenus 20, 27, 92
Xyloterus domesticus 94

Y

Yezabura crataegi 63
Yezabura reaumuri 64
Yezabura sorbi 64
Yponomeuta evonymella 180
Yponomeuta malinellus 31, 180
Yponomeuta padella 28, 29, 31, 33–35, 38, 180
Yponomeutidae 178
Yponomeutoidea 177
Ypsolopha asperella 29, 31, 34, 181

Ypsolopha dentella 27, 181
Ypsolopha horridella 31, 34, 181
Ypsolopha nemorella 27, 181
Ypsolopha parenthesella 19, 181
Ypsolopha scabrella 29, 31, 35, 181
Ypsolophidae 181

Z

Zanclognatha *tarsipennalis* 143
Zaraea fasciata 185
Zaraea lonicerae 185
Zephyrus betulae 156
Zeuzera pyrina 25, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 39, 114
zirnitsi, Hyperomyzus 25, 26, 66
Zophodia convulutella 159
Zophodia grossulariella 24, 159
Zygaenidae 181
Zygaenoidea 181
Zygina flammigera 29, 31, 33, 34, 36, 37, 51
Zygina ordinaria 29, 30, 31, 34, 37, 51
Zyginidia parvula 49

Latvian-scientific / English host plant list for non-Latvian readers

The host (food) plants of each pest are listed in the text line "**Barības augi:** ...". All plant names (with some exceptions) are listed only in Latvian. This table will help to understand Latvian host plant names.

Remark: The aim of this work was the pests of fruit-plants. Other host (food) plants for polyphagous species are listed incompletely, especially with the main attention to the woody plants. For some pest species the other host plants (non fruit-plants) not listed. If you need information on other host plants, you need to use the other inforamtional sources.

Latvian	Scientific / English
A	
Ābeles	*Malus*
āboliņi	*Trifolium*
akļi	*Galeopsis*
aktinīdijas	*Actinidia*
alkšņi	*Alnus*
Amūras vīnkoks	*Vitis amurensis*
ancīši	*Agrimonia*
andromedas	*Andromeda*
apiņskābarži	*Ostrya*
aprikozes	apricots
apses	*Populus*
aronijas	*Aronia*
ārstniecības baldriāns	*Valeriana officinalis*
ārstniecības brūnvālīte	*Sanguisorba officinalis*
asā aktinīdija	*Actinidia arguta*
asinssarkanais grimonis	*Cornus sanguine*
asinszāles	*Hypericum*
asteru dzimta	Asteraceae
ausainais pīlādžbumbieris	×*Sorbopyrus auricularis*
B	
balandas	*Chenopodium*
baldriāni	*Valeriana*
baltakācijas	*Robinia*
bārbeles	*Berberis*
bērzi	*Betula* [Betulaceae]
bērzu dzimta	Betulaceae
bietes	*Beta*
bitenes	*Geum*
blussūrenes	*Persicaria*
brūklenes	*Vaccinium vitis-idaea* s. l.
brūnvālītes	*Sanguisorba*
bultenes	*Sagittaria*
bumbieres	*Pyrus*
C	
ceļtekas	*Plantago*
ceriņi	*Syringa*
cidonijas	*Cydonia*
cietpienes	*Crepis*
citi augi	other plants
citi kokaugi	other woody plants
citi lakstaugi	other herbaceous plants
Č	
čemurziežu dzimta	Apiaceae
D	
dārza kazene	*Rubus armeniacus*
dedestiņas	*Lathyrus*
dižā zirdzene	*Angelica archangelica*
dižskābarži	*Fagus*
dižskābaržu rinda	Fagales
dzeltenā lēpe	*Nuphar luteum*
dzērvenes	cranberries
ēdamais kastanis	*Castanea sativa*
egles	*Picea*
Eiropas vilknadze	*Lycopus europaeus*
eleagni	*Elaeagnus*
ērgļpapardes	*Pteridium*
ērikas	*Erica*
ēriku dzimta	Ericaceae
ērkšķogas	goosberries
ērkšķu plūme	*Prunus spinosa*
Eša zilene	*Vaccinium virgatum*
F	
filadelfi	*Philadelphus*
G	
gārsa	*Aegopodium*
gobas	*Ulmus*
graudzāles	grasses
Grieķijas riekstkoks	*Juglans regia*
grimoņi	*Cornus* s. l.
grīšļi	*Carex*

H

Higana ķirsis	*Prunus subhirtella*

I

ievas	bird cherries
irbenes	*Viburnum*

J

jāņogas	redcurrants
jāņogu ģints	*Ribes* s. l.

K

Kanādas irbene	*Viburnum lentago*
kāpostu ģints	genus *Brassica*
kārkli	shrubby like species of *Salix*
kartupeļi	potatoes
kastaņi	*Castanea*
Kaukāza plūme	*Prunus cerasifera* var. *divaricata*
kaulenes	*Rubus* s. str.
kazenes	blackberries (*Rubus* s. str.)
kazeņu ģints	genus *Rubus*
kizils	*Cornus mas*
klinšu kaulene	*Rubus saxatilis*
klintenes	*Cotoneaster*
kļavas	*Acer*
kokaugi	woody plants
korintes	*Amelanchier*
krievpogas	*Scabiosa*
krizantēmas	*Chrysanthemum*
krūkļi	*Frangula*
krūmcidonijas	*Chaenomeles*
kultūras bumbiere	*Pyrus pyrifolia* var. *culta*

Ķ

ķirši	cherries
ķiršveida plūme	*Prunus cerasifera*

L

lācene	*Rubus chamaemorus*
laimes palēcīte	*Orthilia secunda*
lakstaugi	herbaceous plants
lapegles	*Larix*
lapkoki	deciduous trees
latvāņi	*Heracleum*
lazdas	*Corylus*
lēpes	*Nuphar*
lielā nātre	*Urtica dioica*
lielogu dzērvene	*Vaccinium macrocarpon*
liepas	*Tilia*
ligustri	*Ligustrum*
līkirbuļa vilkābele	*Crataegus* ×*kyrtostyla*
līkkausa vilkābele	*Crataegus rhipidophylla*
lini	*Linum*
lucernas	*Medicago*

M

madaras	*Galium*
mahonijas	*Berberis* s. str. [formerly *Mahonia*]
mājas plūme	*Prunus domestica*
mällēpes	*Tussilago*
mandeles	almonds
mazā plūme	*Prunus domestica* subsp. *insititia*
mazais mārsils	*Thymus serpyllum*
mellene	*Vaccinium myrtillus*
melnā cūcene	*Rubus nessensis*
melnā vistene	*Empetrum nigrum*
melnais plūškoks	*Sambucus nigra*
melnaugļu aronija	*Aronia melanocarpa*
mespilvilkābele 'Dardarii'	+*Crataegomespilus* 'Dardarii'
mētras	*Mentha*
meža avene	*Rubus idaeus*
meža suņburkšķis	*Anthriscus sylvestris*
meža zemene	*Fragaria vesca*
mežvīteņi	*Clematis*
miķelītes	*Aster*
mīkstpienes	*Sonchus*
miltenes	*Arctostaphylos*

N

nātres	*Urtica*
niedres	*Phragmites*

O

olīvkoku dzimta	Oleaceae
oši	*Fraxinus*
ozoli	*Quercus*
ozolītes	*Aquilegia*

P

pabērzi	*Rhamnus*
Pallasa sausserdis	*Lonicera caerulea* s. l.
panātres	*Lamium*
panātru dzimta	Lamiaceae
parastā apse	*Populus tremula*
parastā bumbiere	*Pyrus communis* s. l.
parastā cidonija	*Cydonia oblonga*
parastā ieva	*Prunus padus*
parastā irbene	*Viburnum opulus*
parastā mällēpe	*Tussilago farfara*
parastā miltene	*Arctostaphylos uva-ursi*
parastā upene	*Ribes nigrum*
parastā zilene	*Vaccinium uliginosum*
parastais apinis	*Humulus lupulus*
parastais miežbrālis	*Phalaris arundinacea*
parastais persiks	*Prunus persica*
parastais sausserdis	*Lonicera xylosteum*
pelašķi	*Achillea*
persiki	peaches
pēterenes	*Knautia*
pīlādžbumbieri	×*Sorbopyrus*
pīlādži	*Sorbus*
pilsētas bitene	*Geum urbanum*
pļavas pastinaks	*Pastinaca sativa*
plūmes	plums
plūškoki	*Sambucus*
polijlapu andromeda	*Andromeda polifolia*
priedes	*Pinus*
pulkstenītes	*Campanula*
pupas	*beans* (*Vicia faba* s. l.)
purva dzērvene	*Vaccinium oxycoccos*
purva vaivariņš	*Ledum palustre*
purvmirtes	*Myrica*

R

raskrēsliņi	*Alchemilla*
retēji	*Potentilla*
rievainā roze	*Rosa rugosa*

rozes	*Rosa*
rožu dzimta	rose family
rūgtdilles	*Peucedanum*

S

saldais ķirsis	*Prunus avium*
sārmenes	*Stachys*
sārtene	*Erica tetralix*
saulkrēsliņi	*Thalictrum*
sausserži	*Lonicera*
segliņi	*Euonymus*
sila virsis	*Calluna vulgaris*
sīpoli	*Allium*
skābais ķirsis	*Prunus cerasus*
skābarži	*Carpinus*
skujkoki	conifers
slotzari	*Cytisus*
smaržīgais ķirsis	*Prunus mahaleb*
smiltsērkšķi	*Hippophae*
sniegogas	*Symphoricarpos*
sorbaronijas	×*Sorbaronia*
spirejas	*Spiraea*
spirejas	*Spiraea*
spradzene	*Fragaria viridis*

Š

šaurlapu eleagns	*Elaeagnus angustifolia*

T

Tatārijas sausserdis	*Lonicera tatarica*
tauriņziežu dzimta	Fabaceae
tomāti	tomatoes
tūsklapes	*Petasites*

U

ūdensaugi	water plants
ūdensrozes	*Nymphaea*
ūdenszāles	Glyceria
ugunsērkšķi	*Pyracantha*
ugunspuķes	*Chamerion*
upenes	blackcurrants (*Ribes* s. l.)
usnes	*Cirsium*
Usūrijas bumbiere	*Pyrus ussuriensis*

V

Vācijas mespils	*Mespilus germanica*
Vācijas vīteņsausserdis	*Lonicera periclymenum*
vairoga zilene	*Vaccinium corymbosum*
vaivariņi	*Ledum*
vanagnadziņi	*Lotus*
vārnkājas	*Comarum*
vējmietiņi	*Lythrum*
vērenes	*Ribes* subg. *Berisia*
vērmele	*Artemisia absinthium*
vībotnes	*Artemisia*
vienirbuļa vilkābele	*Crataegus monogyna*
vīgriezes	*Filipendula*
vīķi	*Vicia*
vīksnas	*Ulmus* s. str.
vilkābeles	*Crataegus*
vilkmēlītes	*Succisa*
vilnainā irbene	*Viburnum lantana*
vīnkoki	*Vitis*
virši	*Calluna*
vistenes	*Empetrum*
vītoli	tree like species of *Salix*
vītolu dzimta	Salicaceae
vītolu ģints	genus *Salix*

Z

zelta jāņoga	*Ribes aureum*
zeltakācijas	*Caragana*
zemenes	*Fragaria*
ziemasteres	*Symphyotrichum*
ziemeļu kaulene	*Rubus arcticus*
zilenes	mainly cultivated blueberries
zileņu ģints	genus *Vaccinium*
zilganā kazene	*Rubus caesius*
zirdzenes	*Angelica*
zirgkastaņi	*Aesculus*
zirņi	*Pisum*
zobainā irbene	*Viburnum dentatum*
zvaguļi	*Rhinanthus*

Augļaugu nosaukumu sinonīmi / Synonyms of fruit-plant names

Cerasus avium	→ ***Prunus avium***
Cerasus domestica	→ ***Prunus cerasus***
Cerasus mahaleb	→ ***Prunus mahaleb***
Cerasus vulgaris	→ ***Prunus cerasus***
Chaenomeles lagenaria	→ ***Chaenomeles speciosa***
Chaenomeles maulei	→ ***Chaenomeles japonica***
Cydonia japonica	→ ***Chaenomeles japonica***
Cydonia lagenaria	→ ***Chaenomeles speciosa***
Cydonia speciosa	→ ***Chaenomeles speciosa***
Cydonia vulgaris	→ ***Cydonia oblonga***
Grossularia reclinata	→ ***Ribes uva-crispa***
Grossularia reclinata var. *uva-crispa*	→ ***Ribes uva-crispa***
Lonicera altaica	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***altaica***
Lonicera baltica	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***caerulea***
Lonicera caerulea subsp. *baltica*	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***caerulea***
Lonicera caerulea subsp. *pallasii*	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***caerulea***
Lonicera caerulea var. *pallasii*	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***caerulea***
Lonicera emphyllocalyx	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***emphyllocalyx***
Lonicera kamtschatica	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***kamtschatica***
Lonicera pallasii	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***caerulea***
Lonicera stenantha	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***dependens***
Lonicera ×subarctica	→ ***Lonicera caerulea***
Lonicera turczaninowii	→ ***Lonicera caerulea*** var. ***edulis***
Mahonia aquifolium	→ ***Berberis aquifolium***
Malus communis	→ ***Malus pumila***
Malus dasyphylla	→ ***Malus pumila***
Malus domestica Borkh.	→ ***Malus pumila*** part., ***Malus* ×*domestica* Group**
Malus domestica var. *dasyphylla*	→ ***Malus pumila***
Malus niedzwetzkyana	→ ***Malus pumila* 'Niedzwetskyana'**
Malus paradisiaca	→ ***Malus pumila***
Malus sieversii	→ ***Malus pumila***
Oxycoccus macrocarpos	→ ***Vaccinium macrocarpon***
Oxycoccus microcarpus	→ ***Vaccinium oxycoccos***
Oxycoccus palustris	→ ***Vaccinium oxycoccos***
Padellus mahaleb	→ ***Prunus mahaleb***
Padus mahaleb	→ ***Prunus mahaleb***
Prunus cerasifera subsp. *myrobalana*	→ ***Prunus cerasifera*** var. ***cerasifera***
Prunus cerasifera subsp. *sogdiana*	→ ***Prunus cerasifera*** var. ***divaricata***
Prunus cerasifera var. *pissardii*	→ ***Prunus cerasifera* 'Pissardii'**
Prunus communis	→ ***Prunus domestica***
Prunus domestica L. subsp. italica	→ ***Prunus domestica*** subsp. ***insititia***
Prunus insititia	→ ***Prunus domestica*** subsp. ***insititia***
Prunus italica	→ ***Prunus domestica*** subsp. ***insititia***
Prunus pissardii	→ ***Prunus cerasifera* 'Pissardii'**
Prunus sogdiana	→ ***Prunus cerasifera*** var. ***divaricata***
Pyrus asiae-mediae	→ ***Pyrus communis***
Pyrus auricularis	→ ×***Sorbopyrus auricularis***
Pyrus caucasica	→ ***Pyrus communis***
Pyrus domestica	→ ***Pyrus communis***
Rhodococcum vitis-idaea	→ ***Vaccinium vitis-idaea***
Ribes acidum	→ ***Ribes spicatum***
Ribes cyathiforme	→ ***Ribes nigrum*** var. ***sibiricum***
Ribes grossularia	→ ***Ribes uva-crispa***
Ribes hispidulum	→ ***Ribes spicatum***
Ribes nigrum var. *chlorocarpum*	→ ***Ribes nigrum***
Ribes nigrum var. *europaeum*	→ ***Ribes nigrum*** var. ***nigrum***

Ribes pauciflorum	→ ***Ribes nigrum*** var. ***pauciflorum***
Ribes petiolare	→ ***Ribes hudsonianum*** var. ***petiolare***
Ribes pubescens	→ ***Ribes spicatum***
Ribes reclinatum	→ ***Ribes uva-crispa***
Ribes rubrum auctt.	→ ***Ribes spicatum***
Ribes rubrum var. *hispidulum*	→ ***Ribes spicatum***
Ribes rubrum var. *pubescens*	→ ***Ribes spicatum***
Ribes rubrum var. *pubescens*	→ ***Ribes spicatum***
Ribes sativum	→ ***Ribes rubrum***
Ribes spicatum subsp. *pubescens*	→ ***Ribes spicatum***
Ribes spicatum var. *pubescens*	→ ***Ribes spicatum***
Ribes sylvestre	→ ***Ribes rubrum***
Ribes vulgare	→ ***Ribes rubrum***
Rubus fruticosus auctt.	→ ***Rubus armeniacus***
Rubus hedycarpus var. *armeniacus*	→ ***Rubus armeniacus***
Rubus strigosus	→ ***Rubus idaeus*** subsp. ***strigosus***
Sorbus aucuparia var. *edulis*	→ ***Sorbus aucuparia*** **'Edulis'**
Sorbus aucuparia var. *moravica*	→ ***Sorbus aucuparia*** **'Edulis'**
Sorbus aucuparia var. *rossica*	→ ***Sorbus aucuparia*** **'Rossica'**
Sorbus rupicola	→ ***Sorbus aria***
Vaccinium ashei	→ ***Vaccinium virgatum***